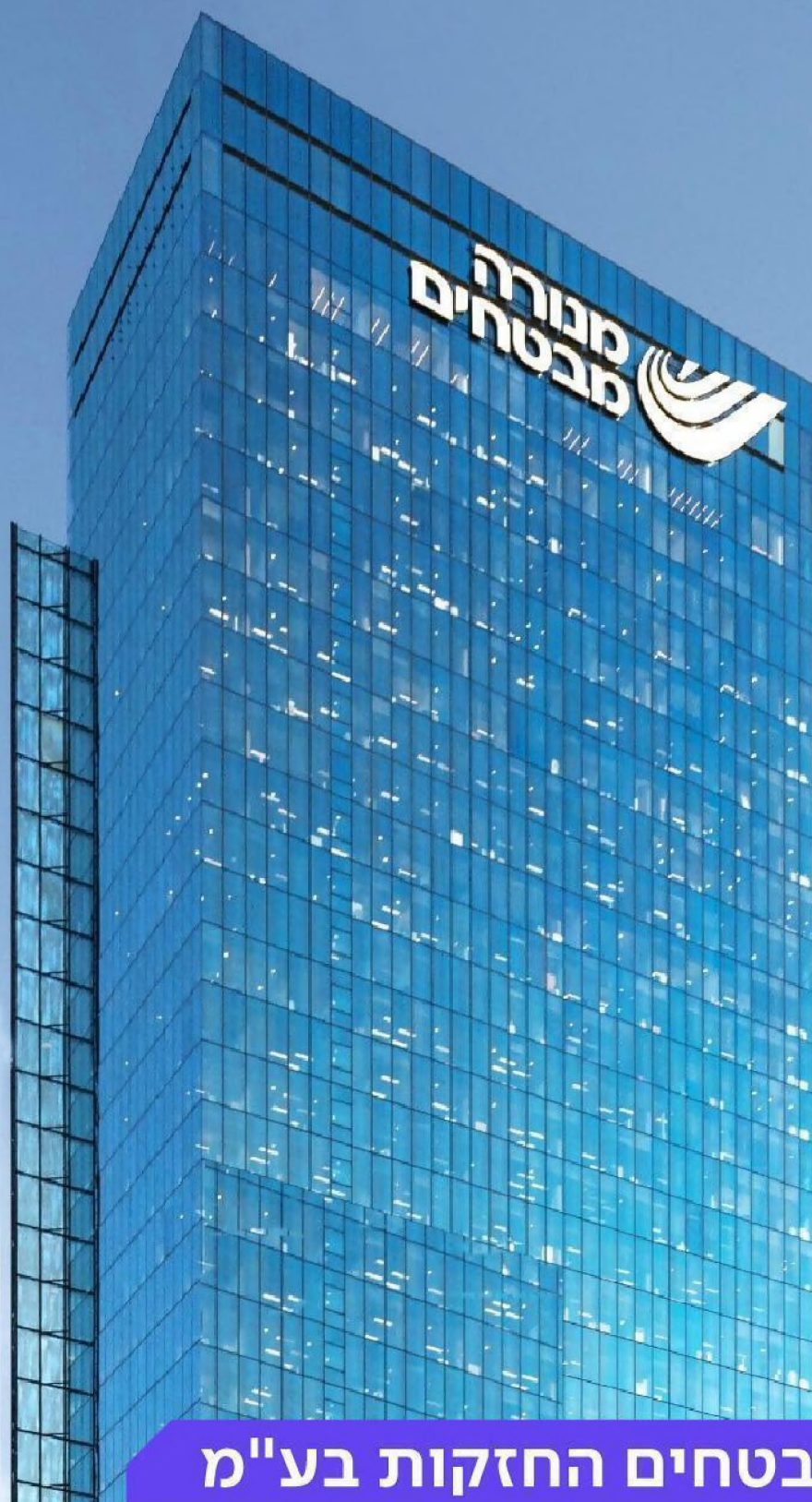

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח תקופתי
לשנת 2025

דוח תקופתי לשנת 2025

פרק א': תיאור עסקי התאגיד

פרק ב': דוח הדירקטוריון

פרק ג': דוחות כספיים

פרק ד': נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים המיוחסים לחברה

פרק ה': דוח פרטים נוספים על התאגיד

פרק ו': דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית
על הדיווח הכספי ועל הגילוי

פרק ז': נספחים

פרק א'

תיאור עסקי התאגיד

תוכן העניינים

1.	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד	9
1.1	פעילות התאגיד ותיאור התפתחות עסקיו	9
1.2	תרשים מבנה אחזקות הקבוצה	10
1.3	תחומי פעילות	11
1.4	השקעות בהון התאגיד ועסקאות במניותיו	12
1.5	חלוקת דיבידנדים	12
1.6	דיבידנדים מחברות מוחזקות	13
2.	תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	15
2.1	תיאור כללי של התחום	15
2.2	מוצרים ושירותים	17
2.3	תחרות	25
2.4	לקוחות	32
3.	ביטוח רכב חובה	33
3.1	תיאור כללי של תחום הפעילות	33
3.2	מוצרים ושירותים	35
3.3	תחרות	36
3.4	לקוחות	38
4.	ביטוח רכב רכוש	39
4.1	תיאור כללי של תחום הפעילות	39
4.2	מוצרים ושירותים	40
4.3	תחרות	41
4.4	לקוחות	43
5.	ביטוח כללי אחר	44
5.1	תיאור כללי של תחום הפעילות	44
5.2	מוצרים ושירותים	44
5.3	תחרות	49
5.4	לקוחות	51
6.	ביטוח בריאות	52
6.1	תיאור כללי של תחום הפעילות	52
6.2	מוצרים ושירותים	55
6.3	תחרות	59
6.4	לקוחות	60

7.	תחום אשראי.....	62
7.1	מידע כספי על תחום האשראי.....	62
7.2	סביבה כללית ומגמות מאקרו.....	63
7.3	מוצרים ושירותים.....	65
7.4	לקוחות.....	66
7.5	שיווק והפצה.....	67
7.6	תחרות.....	67
7.7	ניהול סיכוני אשראי.....	68
7.8	מימון.....	68
8.	מידע נוסף ברמת כלל הקבוצה.....	70
8.1	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד.....	70
8.2	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות הקבוצה.....	73
8.3	חסמי כניסה ויציאה עיקריים ושינויים החלים בהם.....	86
8.4	גורמי הצלחה קריטיים.....	87
8.5	השקעות.....	87
8.6	ביטוח משנה.....	90
8.7	הון אנושי.....	97
8.8	שיווק והפצה.....	104
8.9	ספקים ונותני שירותים.....	108
8.10	רכוש קבוע ומתקנים.....	109
8.11	עונתיות.....	109
8.12	נכסים לא מוחשיים.....	112
8.13	הליכים משפטיים.....	113
8.14	מימון.....	113
8.15	מיסוי.....	113
8.16	גורמי סיכון.....	114
8.17	הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה.....	116
9.	היבטי ממשל תאגידי.....	121
9.1	דירקטורים חיצוניים.....	121
9.2	מבקרת פנים.....	122
9.3	רואה חשבון מבקר.....	125
9.4	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.....	126
9.5	יישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II.....	127

חלק א'

פעילות התאגיד ותיאור התפתחות עסקיו

פרק זה נערך בהתאם לתקנה 8 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן: "תקנות ניירות ערך"), ואולם האמור בתקנות 8(ב), 8א ו-8ב לתקנות ניירות ערך לענין הדוח התקופתי, אינו חל ביחס למידע בדוח התקופתי של תאגיד שאיחד או איחד באיחוד יחסי מבטח או שהמבטח הוא חברה כלולה שלו, ככל שמידע זה מתייחס למבטח.

בשל היות עיקר אחזקותיה של החברה תאגידים שהינם מבטחים (מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ ושומרה חברה לביטוח בע"מ), נערך רובו של פרק זה בהתאם לחוזרי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, אשר החילו את תקנות ניירות ערך האמורות על מבטחים, בשינויים המתחייבים מאופי הפעילות של מבטחים, לעיתים, תוך קביעת פירוט שונה מהנדרש לפי התקנות האמורות.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל חלקיו, כמקשה אחת.

הגדרות

למען הנוחיות, בפרק זה, תהיינה לקיצורים הבאים, המשמעות הרשומה לצידם, אלא אם כן צוין במפורש אחרת:

כללי

- "החברה" - מנורה מבטחים החזקות בע"מ;
- "הקבוצה" - החברה והחברות שבשליטתה, במישרין או בעקיפין, לפי העניין;
- "מנורה מבטחים ביטוח" - מנורה מבטחים ביטוח בע"מ;
- "מנורה מבטחים גיוס הון" - מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ;
- "מנורה מבטחים מהנדסים" - מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ;
- "מנורה מבטחים נדל"ן" - מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ;
- "מנורה מבטחים פנסיה וגמל" - מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ;
- "שומרה" - שומרה חברה לביטוח בע"מ והחברות שבשליטתה;
- "אי.אר.אן" - אי.אר.אן בע"מ וחברות בשליטתה;
- "אמפא קפיטל" - אמפא קפיטל בע"מ.
- "יסודות"¹ - יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ

מונחים

- "איגרות חוב מיועדות" - איגרות-חוב ממשלתיות צמודות למדד, לא סחירות בעלות תשואה מובטחת המונפקות לקרנות פנסיה, לקופות גמל ולחברות ביטוח;
- "גוף מוסדי" - מבטח וחברה מנהלת;

¹ החברה הפכה בעלת שליטה ביסודות במהלך חודש פברואר 2026 (ראה סעיף 2.7 בדוח הדירקטוריון)

"דמי ביטוח", "פרמיה" - הסכום שעל המבוטח לשלם למבטח בהתאם לתנאי הפוליסה לרבות דמים;

"דמי גמולים" - הסכום שמשלם עמית (שכיר, עצמאי ומעסיק) בקרן פנסיה או בקופת ביטוח עבור הביטוח הפנסיוני או החיסכון בקופת הגמל, לפי העניין;

"הדוחות הכספיים" - הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2024;

"הממונה" - הממונה על רשות שוק ההון;

"השקעות חופשיות" - השקעות של נכסי הקבוצה שלא באמצעות איגרות חוב מיועדות;

"חברה מנהלת" - חברה המנהלת קרן פנסיה או קופות גמל אשר קיבלה רישיון לכך, בהתאם לחוק קופות גמל;

"חוזרי הממונה" - חוזרים, ניירות עמדה והבהרות המתפרסמים על ידי הממונה;

"חוק ביטוח בריאות ממלכתי" - חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

"חוק הייעוץ הפנסיוני" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005;

"חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט-1999;

"חוק חוזה הביטוח" - חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981;

"חוק הפיקוח" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

"חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"חוק הפלת"ד" - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"חוק קופות הגמל" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;

"חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

"חיתום" - תהליך אישור הצעת הביטוח ופעולת תמחור הפוליסה המבוצעת, בין היתר, בעזרת הנחות אקטואריות;

"תגמולי ביטוח" - סכומים שיש לשלם בקורות מקרה ביטוח על פי תנאי הפוליסה;

"קולקטיב" - קבוצת אנשים (הקשורים בדרך כלל בהשתייכות ארגונית), עימם מתקשרת חברת הביטוח בהסכם אחד על פיו מבוטחים או זכאים להיות מבוטחים, כל המשתייכים לקבוצה;

"מוצר פנסיוני" - כהגדרתו בחוק הייעוץ הפנסיוני;

"פקודת מס הכנסה" או "הפקודה" - פקודת מס הכנסה [נוסח חדש];

"פרמיה שהורוחה" - פרמיה המתייחסת לשנת הדוח;

"רשות שוק ההון" - רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, כהגדרתה בחוק הפיקוח;

"שייר" - יתרת סיכון המוטלת על המבטח לאחר העברת חלק מהסיכון למבטח משנה;

"תקנות קופות הגמל" - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964;

"S&P" - חברת דירוג אשראי הבינלאומית Standard & Poor's.

1. תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי התאגיד

1.1 פעילות התאגיד ותיאור התפתחות עסקיו

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה"), הינה חברת החזקות ואחת מחמש קבוצות הביטוח והפיננסיים הגדולות בישראל.

החברה הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "הבורסה"). בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המחזיקים ביחד בנאמנות בכ- 63%² ממניות החברה עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה. התאגידים הזרים העניקו לגב' טלי גריפל ולגב' ניבה גורביץ יפוי כוח להצביע בשם כל אחד מהם (בהתאמה) באסיפות כלליות של החברה ובהתאם לגב' טלי גריפל והגב' ניבה גורביץ נחשבות כבעלות השליטה בחברה ("בעלי השליטה"). מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.77%³ ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

החברה התאגדה בישראל (פלשתינה) בשנת 1935 כחברה פרטית בשם משרד לאחריות כללית בע"מ ולאחר מספר שינויי שם, במהלך השנים, שינתה בשנת 2006 את שמה לשמה הנוכחי.

בשנת 1982 בוצעה הנפקה לציבור של מניות החברה בבורסה והחברה הפכה לחברה ציבורית.

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, באמצעות חברות בנות בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה, ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח הכולל פנסיה וגמל, ביטוח כללי, הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר וכן ביטוח בריאות. בנוסף, עוסקת החברה, באמצעות חברות בנות בשליטתה, בפעילויות נוספות בתחום האשראי, כגון פעילות מתן התחייבויות לפירעון אמצעי תשלום ומתן אשראי קמעונאי (לרבות משכנתאות), ליווי בנייה ופעילות אשראי ומימון לעסקים קטנים ובינוניים ואשראי לנדל"ן (באמצעות חברה כלולה), וכן בפעילות של מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבויות חיתומיות, והשקעות בנדל"ן.

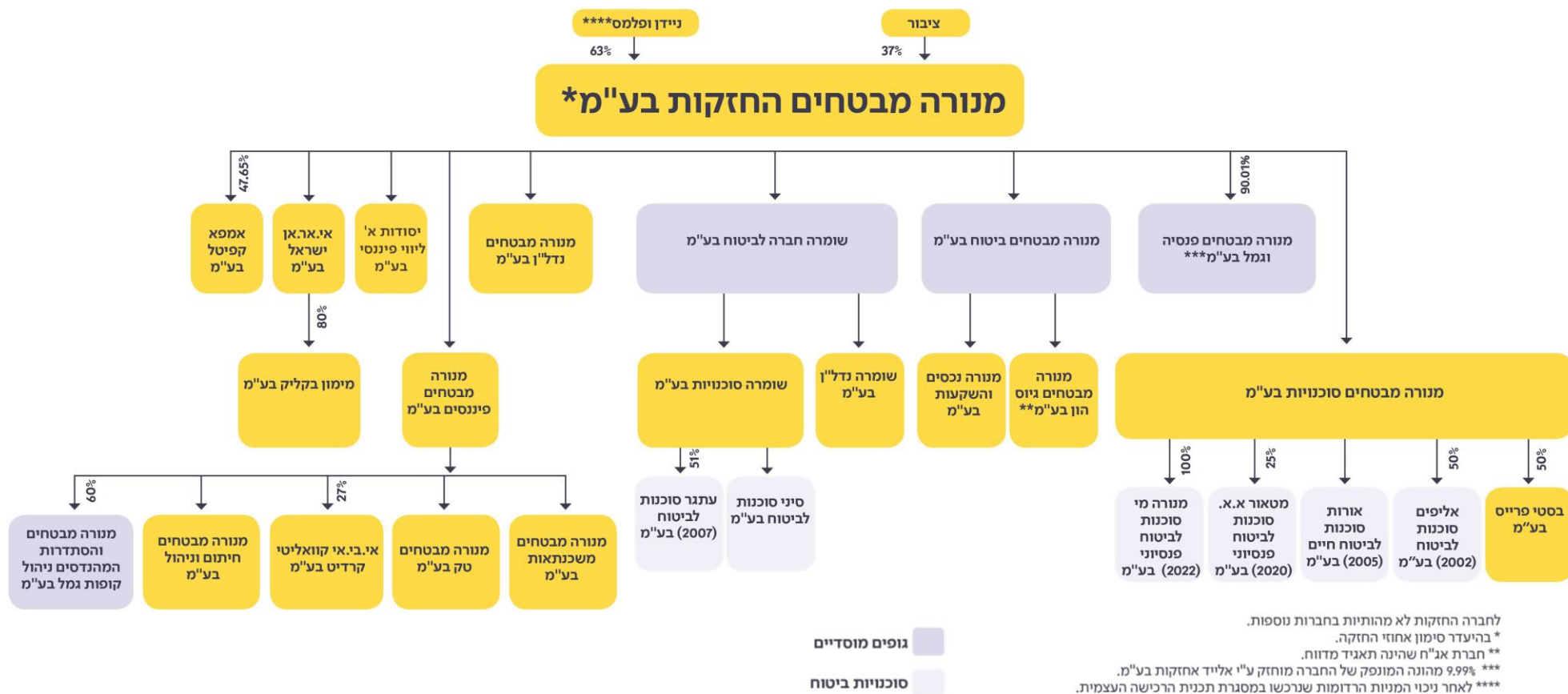
כמו כן, מחזיקה הקבוצה באמצעות מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ (חברה בבעלותה ובשליטתה המלאה של החברה) ובאמצעות חברות בת של שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה"), בשליטה ו/או באמצעי שליטה בסוכנויות ביטוח שונות.

² בדילול מלא לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית, נכון למועד פרסום הדוח – 62.66%.

³ בדילול מלא לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית, נכון למועד פרסום הדוח – 2.74%.

1.2 תרשים מבנה אחזקות הקבוצה

להלן תרשים סכמטי של מבנה האחזקות העיקריות של הקבוצה, נכון ליום 31 בדצמבר 2025⁴ רשימה של החברות המוחזקות המהותיות של החברה מפורטת בחלק החמישי לדוח התקופתי, במסגרת תקנה 11 לתקנות ניירות ערך (להלן: "**דוח פרטים נוספים**").

⁴ מנורה החזקות עלתה להחזקה של 100% ב- ERN וכן החזקה של 60.01% בחברת יסודות.

1.3 תחומי פעילות

הקבוצה עוסקת בתחומי הפעילות הבאים:

1.3.1 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

תחום ביטוח החיים וחיסכון ארוך הטווח מעניק למבוטחים/עמיתים אפשרות לחיסכון, לרבות פנסיוני, לטווח ארוך (פנסיית זקנה או משיכה חד-פעמית בהגיע המבוטח/עמית לגיל הרלבנטי) (להלן: "חיסכון"), וכן בחלק מהמוצרים גם כיסוי לאירועים ביטוחיים הנובעים מסיכונים שונים במהלך חיי הפרט, כגון: אובדן כושר עבודה, נכות ומוות (בין כתשלום חד פעמי ובין כתשלום עיתי) (להלן: "כיסויים ביטוחיים"). לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 2 להלן.

1.3.2 ביטוח כללי

הפעילות בביטוח כללי כוללת את תחומי הפעילות הבאים:

ביטוח רכב חובה: ביטוח זה הינו ביטוח סטטוטורי, על פי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: "פקודת ביטוח רכב מנועי"). ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לבעל רכב ולנוהג בו, מפני חבות בהם עלולים לחוב לפי חוק הפל"ד ומפני כל חבות אחרת, שהם עלולים לחוב בשל נזק גוף שנגרם לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי הרגל שנפגעו כתוצאה משימוש ברכב מנועי. לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 3 להלן.

ביטוח רכב רכוש: ביטוח זה כולל כיסוי ביטוחי לאבדן או נזק של כלי רכב מבוטחים ולחבות המבוטחים בגין נזקי רכוש שנגרמו לצד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטחים. ניתן לרכוש כיסוי לחבות כלפי צד שלישי בלבד או בשילוב עם כיסויים נוספים. לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 4 להלן.

ביטוח כללי אחר: תחום זה כולל את פעילות הקבוצה ביתר ענפי הביטוח הכללי, שאינם נכללים בענפי ביטוח רכב חובה או ביטוח רכב רכוש. בתחום זה, הקבוצה פועלת בשני ענפים עיקריים - ביטוח חבויות וביטוח רכוש, וכן בענפי ביטוח כללי נוספים, אשר היקף הפעילות בהם אינו מהותי. לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 5 להלן.

1.3.3 ביטוח בריאות

תחום זה כולל את פעילות הקבוצה בענפי הבריאות לטווח ארוך, ובכללן ביטוח הוצאות רפואיות, ביטוח מחלות קשות, ביטוח סיעודי (לרבות ביטוחים קבוצתיים לקופות חולים), תאונות אישיות (טווח ארוך), ביטוחי שיניים וכן ביטוח בריאות לטווח קצר, של עד שנה ובפרט, ביטוח נסיעות לחו"ל וביטוח עובדים זרים ותיירים. לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 6 להלן.

1.3.4 תחום אשראי

פעילות האשראי של הקבוצה כוללת מתן אשראי עסקי, לרבות אשראי בתחום הנדל"ן, מתן אשראי צרכני (הלוואות לצרכנים בשוק הפרטי, לרבות משכנתאות), וכן שירותי הקדמת תשלום או התחייבויות לפירעון. לפרטים אודות הפעילות בתחום זה ראה פרק 7 להלן.

1.3.5 פעילויות אחרות

בנוסף, לחברה פעילויות אחרות שלא נכללו בתחומי הפעילות שלעיל משום שאין מהותיות דיין על מנת להוות תחום פעילות נפרד, ביניהן החזקה במספר סוכנויות ביטוח כזרוע שיווקית, מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבויות חיתומיות, פעילות השקעות בנדל"ן באמצעות מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ, ופעילות השקעה בחברות כלולות נוספות, כמפורט בסעיף 8.5.3 להלן.

תיאור תחומי הפעילות של הקבוצה יעשה בנפרד, למעט בעניינים הנוגעים לכלל תחומי הפעילות של הקבוצה, אשר יתוארו יחדיו, במסגרת פרק 8 להלן.

תחומי הפעילות דלעיל, כפופים להוראות הדין החלות על מבטחים, לרבות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, והתקנות שהוצאו על פיהם וכן להוראות הממונה, כפי שמתפרסמות מעת לעת.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על תחומי הפעילות, ראה סעיף 8.2.1 להלן.

1.4 השקעות בהון התאגיד ועסקאות במניותיו

לא בוצעו השקעות בהון החברה בשנתיים שקדמו למועד דוח זה, וכן למיטב ידיעת החברה, לא התבצעו עסקאות מהותיות שנעשו על ידי בעלי עניין בחברה מחוץ לבורסה. לתוכנית רכישה עצמית של מניות החברה ראה סעיף 1.5 להלן.

1.5 חלוקת דיבידנדים

בחודש דצמבר 2021 אימצה החברה מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה החל משנת 2022 תחלק החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בשיעור של לפחות 35% מהרווח השנתי הראוי לחלוקה, בכפוף לעמידה במבחני החלוקה הקבועים בחוק החברות, ובכפוף למגבלות ותניות פיננסיות. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 19 בדצמבר 2021 (אסמכתא 2021-01-111307) וכן באור 20 לדוחות הכספיים.

בחודש ינואר 2022, אישר דירקטוריון החברה תכנית לרכישה עצמית של מניותיה בסכום של עד 100 מיליוני ש"ח, אשר מהווה "חלוקה" כהגדרתה בחוק החברות, וזאת מעבר למדיניות הדיבידנד שאימצה החברה כמפורט לעיל. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 31 בינואר 2022 (אסמכתא: 2022-01-013273). בחודש נובמבר 2022, הושלמה במלואה רכישת המניות בהתאם לתכנית ונרכשו על ידי החברה 1,388,921 מניות אשר הפכו למניות רדומות, המהוות 2.19% מהונה המונפק והנפרע של החברה. יצוין, כי החל מחודש פברואר 2024 הבשילו חלק מהאופציות שהוקצו לניצעים במסגרת תכנית האופציות האמורה וכפועל יוצא מזה הוקצו ויוקצו חלק מהמניות הרדומות בהתאם למימושים שיבצעו הניצעים ויהפכו למניות סחירות.

בשנת 2024, ובהתאם למדיניות חילקה החברה דיבידנד בהיקף כולל של כ-460 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים של החברה מימים 31 במרס 2024, 29 באוגוסט 2024 ו-28 בנובמבר 2024 (אסמכתאות: 2024-01-035040, 2024-01-095845, 2024-01-620037).

בחודשים מרס ואוגוסט 2025, ובהתאם למדיניות החלוקה הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנדים בסך כולל של כ-150 מיליוני ש"ח ו-450 מיליוני ש"ח בהתאמה. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים מיום 16 במרס 2025 ומיום 31 באוגוסט 2025 (אסמכתאות: 2025-01-017142, 2025-01-065290).

נכון למועד הדוח יתרת הרווחים הראויים לחלוקה, כמשמעותם בחוק החברות, הינה 8,495 מיליוני ש"ח. למידע בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנד וכן על חלוקת דיבידנד לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 16.3 לדוח הדירקטוריון.

1.6 דיבידנדים מחברות מוחזקות (במיליוני ש"ח)

שם חברה מוחזקת	2025	2024
מנורה ביטוח	1,200	300
פנסיה	130 (חלקה של החברה 117 מיליוני ש"ח)	100 (חלקה של החברה 90 מיליוני ש"ח)
שומרה	100	180
אי.אר.אן	30 (חלקה של החברה כ- 21 מיליוני ש"ח)	20 (חלקה של החברה כ- 14 מיליוני ש"ח)
מנורה סוכנויות	7	-
סה"כ	1,445	584

למידע בדבר חלוקת דיבידנדים לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 16.4 לדוח הדירקטוריון.

חלק ב'

תיאור ומידע על תחומי הפעילות של התאגיד

2. תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

2.1 תיאור כללי של התחום

תחום פעילות זה כולל את פעילויות ביטוח החיים, המנוהלות באמצעות מנורה מבטחים ביטוח, והכולל ניהול כספי חיסכון, לרבות חסכון פנסיוני, חיסכון פרט וכיסוי לאירועים ביטוחיים הנובעים מסיכונים שונים במהלך חיי הפרט, כגון: ביטוח למקרי מוות, נכות ואובדן כושר עבודה. בנוסף, בתחום החיסכון ארוך הטווח (חיסכון פנסיוני), הקבוצה מנהלת קרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות, באמצעות מנורה מבטחים פנסיה וגמל, ובאמצעות מנורה מבטחים מהנדסים.

לאורך השנים, חלו שינויים רבים בתחום ביטוח החיים והחסכון ארוך הטווח, אשר השפיעו או עשויים להשפיע על פעילות הקבוצה בתחום, וזאת לאור שינויים ורפורמות רגולטוריות שעיקרן הגברת התחרות והשקיפות ושיפור רמת הדיגיטציה הקיימת בשוק, בין היתר, באמצעות המסלקה הפנסיונית ואתר "הר הביטוח" של רשות שוק ההון, האחדת מוצרים וקביעת קרנות פנסיה ברירת מחדל (ראה סעיף 2.1.2 להלן) שמטרתן עידוד התחרות והורדת דמי ניהול בשוק החיסכון הפנסיוני.

מדיניות זו של הממשלה והממונה באה לידי ביטוי ברפורמות מקיפות בענף, שמתבצעות באופן תדיר וגורמות לשינויים גדולים בתנאי התחרות ובפעילות הגורמים הפועלים בשוק. ראה סעיף 2.3 להלן.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה בפעילותה בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיף 8.2.2 להלן.

להלן יתוארו בתמצית עיקרי הרפורמות המרכזיות אשר הונהגו בענף בשנים האחרונות.

2.1.1 מסלקה פנסיונית

המסלקה הפנסיונית פועלת מאז שנת 2013, והיא מהווה מסלקת מידע בתחום החיסכון ארוך הטווח, תוך הסדרת ממשקי העבודה בין כלל הגופים המוסדיים, החוסכים, המעסיקים, גורמים מתפעלים, היועצים והסוכנים הפנסיונים במטרה להביא, בין היתר, לייעול תהליכי העבודה והבקרה, תוך שיפור מהימנות קליטת הכספים, והגברת זמינות המידע והשקיפות בניהול חסכונות הציבור.

במסגרת זאת פורסם חוזר שעניינו "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני" (להלן: "חוזר מבנה אחיד"), אשר כולל נספחים שונים המגדירים את המבנה האחיד להעברת מידע למסלקה ביחס לסוגי אירועים שונים. חוזר זה מתוקן מעת לעת, ועתיד להיות מתוקן עוד מספר פעמים במהלך השנים הבאות עד אשר תוסדרנה רוב הפעילויות שבהן נדרשים חילופי מידע בין גופים מוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים, הגורמים המתפעלים, והמסלקה וכן לצורך ביצוע פעולות.

כך, ביום 30 בנובמבר 2025, פורסמה טיוטת תיקון לחוזר מבנה אחיד הכוללת הסבה בהדרגה של הממשקים השונים מטכנולוגיה א-סינכרונית (שבה פועלת כיום המסלקה) לטכנולוגיה סינכרונית (API), זאת במטרה לאפשר ללקוח או לבעל רישיון הפועל מטעמו, לקבל באופן מיידי את מלוא המידע המבוקש על ידו, תוך החלפת מבנה קובץ המידע (שכיום הינו קובץ עתיר מידע), בשורה של קבצי מידע ייעודיים לנושאים פרטניים, בהתאם לצרכי הלקוח, בעל הרישיון או המעסיק, לפי העניין, והוספת קבצי מידע שיסייעו בהנגשת מידע נדרש למיצוי זכויות המס. בנוסף, כוללת הטיוטה העברת ממשקי ביצוע פעולות שכיחות בחיסכון הפנסיוני, לרבות פעולות חדשות שעד כה לא הוסדרו, לטכנולוגיה סינכרונית, שתאפשר לקבל חיווי מיידי בדבר פעולות שונות כגון הצטרפות למוצר פנסיוני, עדכון מסלולי השקעה, עדכון מסלול ביטוח, בקשה לניוד כספים בין קופות גמל, מתן ייפוי

כוח לבעל רישיון, מינוי מוטבים ועוד. הטיטה כרוכה בביצוע פיתוחים מיכניים משמעותיים, וצפויה להיכנס לתוקף, באופן הדרגתי, החל משנת 2027 ואילך.

בנוסף, פורסם חוזר "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל" (להלן: "החוזר") המסדיר את אופן התשלום והדיווח במבנה אחיד (המכונה "ממשק מעסיקים") לגופים המוסדיים והיזון חוזר למעסיקים, לרבות באמצעות המסלקה.

החל מחודש פברואר 2025 כלל המעסיקים נדרשים לדווח באופן ממוכן באמצעות ממשק המעסיקים. החוזר וממשק המעסיקים הביאו לשיפור היעילות התפעולית של הגופים המוסדיים בכל הנוגע לטיפול במעסיקים שכבר עברו לדווח במתכונת ממשק המעסיקים. מארג ההוראות המורכב שנוצר (ושעתיד עוד להיווצר בהמשך) צפוי להביא להתייעלות אצל הגופים המוסדיים, תוך שיפור בשירות הניתן ללקוחות ומחייב אותם להמשיך ולהשקיע השקעות ניכרות כדי לעמוד בדרישות הטכנולוגיות המורכבות הנדרשות כדי ליתן מענה אמין בלוחות הזמנים הקצובים שנקבעו.

2.1.2 קרן פנסיה ברירת מחדל

בחודש יולי 2016, פורסם חוזר שעניינו "הוראות לעניין בחירת קופת גמל" (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר נקבע כי ייבחרו קרנות פנסיה מקיפות שתשמשנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל אחרת, ושמעסיקים לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בעניין זה, בהליך תחרותי שיתקיים אחת למספר שנים, ושהחברות המנהלות שיזכו בהליך יהיו מחויבות לתנאי המכרז למשך 10 שנים ממועד הצטרפות העמית. בנוסף, נקבעו התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים כאמור הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירת המחדל של עובדיהם.

החל משנת 2016, מתקיימים מעת לעת הליכים תחרותיים ע"י הממונה, לפי כללים שקבע, לצורך בחירת קרנות ברירת מחדל הנבחרות לתקופה מסוימת.

בחודש ספטמבר 2024, פורסמו פרטי 4 הקרנות שנבחרו על ידי הממונה כקרנות ברירת מחדל לתקופה של ארבע שנים, החל מנובמבר 2024. דמי הניהול המקסימליים ש-4 הקרנות הנ"ל רשאיות לגבות הינם 0.22% מהצבירה (במונחים שנתיים) ו-1% מההפקדות. החל מיוני 2025 השתנה מנגנון החלוקה שבו על מעסיק לצרף עובדים חדשים, שלא בחרו בצורה אקטיבית בקרן הפנסיה שלהן, לאיזו מהקרנות הנבחרות, באופן שהמעסיקים מצרפים את העובדים החדשים לאחת מ-4 הקרנות הנבחרות, בהתאם לספרת הביקורת של מספר הת"ז שלהם, תוך שניתנה העדפה בצירוף ל-2 הקרנות הקטנות ביותר (מור ואינפניטי), וזאת במקום צירוף לקרן נבחרת מסוימת שנקבעה על ידי המעסיק מתוך הקרנות הנבחרות.

בחינת קרנות ברירת מחדל בהליכים התחרותיים הקודמים השפיעה על מספר העמיתים החדשים שמצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה והביאו להאטה בקצב הגידול המתמשך במספר העמיתים המבוטחים ("עמיתים פעילים") בקרנות פנסיה אלה. יש לציין, כי התחרות בתחום הפנסיה בשנת 2025 התקיימה בין כלל קרנות הפנסיה הפועלות בשוק - ועוצמת התחרות מול קרנות הפנסיה האחרות אינה נופלת מזו שמול קרנות ברירת המחדל.

לשינויים רגולטוריים נוספים, קיימים וצפויים אשר עשויים להשפיע על דמי הניהול ראה סעיף 8.2.2 להלן.

2.2 מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל תקנון, פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה. לפירוט בדבר הוראות הרגולציה החלות על המוצרים והשירותים בתחום, ראה סעיף 8.2.2 להלן.

2.2.1 מוצרים אחידים

לצד יצירת מבנה אחיד להעברת מידע וביצוע פעולות, במסגרת חוזר מבנה אחיד, החל הממונה לקדם אחידות גם ביחס למוצרים עצמם. בהתאם, פורסמו נוסחי תקנון תקני ביחס לחלק ממוצרי החיסכון ארוך הטווח השונים והגופים המוסדיים חויבו להתאים את תקנוני המוצרים שלהם לתקנון הנ"ל. במסגרת זו הפכו קרנות הפנסיה המקיפות, קופות הגמל לחסכון, קופות הגמל להשקעה וקופות הגמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילדים, למוצרים בעלי תקנון אחיד, עם שינויים מינוריים בין גוף לגוף.

2.2.2 ביטוח חיים

ענף ביטוח החיים מעניק כיסוי לאירועים ביטוחיים הנובעים מסיכונים שונים במהלך חיי הפרט, כגון: אובדן כושר עבודה, נכות, ומוות (להלן: "**כיסויים ביטוחיים**"). כאשר ישנן תוכניות ביטוח המשלבות בתוכן גם מרכיב של צבירה כספית (להלן: "**חיסכון**"), לרבות הבטחת תוחלת חיים. השילוב בין שני המרכיבים (כיסויים ביטוחיים וחיסכון) בפוליסה משולבת או בפוליסות נפרדות תלוי בבחירת המבוטח ובצרכיו האישיים. פוליסות ביטוח חיים הינן פוליסות ארוכות טווח הניתנות לרכישה באופן עצמאי או במסגרת יחסי עובד מעסיק כשכיר או כבעל שליטה ("**ביטוח מנהלים**").

תיאור כללי

הקבוצה משווקת פוליסות ביטוח מנהלים, פוליסות ביטוח לעצמאיים (הכפופות לתקנות קופות הגמל) וכן פוליסות ביטוח פרט. פוליסות אלה כוללות מרכיב חיסכון הוני (המאפשר למשוך את ערכי הפדיון בסכום חד פעמי) או קצבתי (המאפשר למבוטח קבלת קצבה חודשית לכל ימי חייו ו/או לשאריו) או שילוב ביניהם (לפי בחירת המבוטח ובכפוף להוראות הדין) וכן לעיתים כיסויים ביטוחיים למיניהם, או כל אחד מהמרכיבים שהוזכרו בנפרד מאחרים (כיסויים ביטוחיים שונים בלבד או חיסכון לסוגיו בלבד). בחלק ממוצרי החיסכון, רשאי המבוטח לבחור בין מספר מסלולי השקעה מוגדרים, הנבדלים זה מזה בתמהיל ההשקעות.

סוגי תוכניות ביטוח בענף ביטוח החיים

להלן פירוט סוגי המוצרים והתכניות העיקריים בביטוחי חיים שמשווקת הקבוצה:

■ ביטוח חיים ריסק טהור

פוליסת ביטוח למקרה מוות מכל סיבה שהיא מעניקה למוטבים שהוגדרו על ידי המבוטח סכום ביטוח בסכום חד פעמי או כקצבה חודשית. במסגרת פוליסות ביטוח אלו משווקת הקבוצה גם פוליסות ביטוח ריסק יעודיות המשמשות כבטוחה למקרה מוות לנותן המשכנתא (לרבות פוליסה אגב הלוואה לדיור לבעלי מוגבלות מקצרת חיים, בהתאם להוראות הדין). הפוליסה מאפשרת גם שילוב ביטוח מבנה הנכס בגינו נלקחה ההלוואה.

■ ביטוח למקרה מוות מתאונה

החברה חזרה לשווק במהלך 2024 כיסוי המעניק למוטבים במקרה מוות של המבוטח בתוצאה מתאונה, סכום כספי חד-פעמי.

■ ביטוח ריסק קבוצתי

פוליסות מסוג ריסק קבוצתי משווקות בדרך כלל למעסיקים או איגודים המייצגים קבוצת מבוטחים בעלי זיקה משותפת, המעוניינים לבטח את חברי הקבוצה בכיסוי במקרה מוות הכפופות לתקנות ביטוח חיים קבוצתי, וכן כיסויים ביטוחיים קבוצתיים נוספים, כאשר הפרמיה נגבית בדרך כלל באמצעות בעל הפוליסה עבור כל המבוטחים בקבוצה.

■ ביטוח אובדן כושר עבודה

כיסוי המעניק למבוטח, לאחר תקופת המתנה, בדרך כלל של מספר חודשים ממועד מקרה הביטוח, תשלום חודשי ו/או שחרור מתשלום פרמיה בתקופת אי הכושר במקרה של נכות הגורמת לאובדן כושר עבודה, מלא או חלקי, כתוצאה ממחלה או תאונה. כיסוי זה נמכר ככיסוי עיקרי או ככיסוי נוסף בפוליסות ביטוח אחרות. הכיסוי האמור נמכר ללקוחות שכירים ועצמאיים.

■ ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי

פוליסות מסוג אובדן כושר עבודה קבוצתי משווקות בדרך כלל למעסיקים, ומעניקות לעובדיהם המבוטחים, לאחר תקופת המתנה של מספר חודשים ממועד מקרה הביטוח, תשלום חודשי ושחרור מתשלום פרמיה בתקופת אי הכושר במקרה של נכות הגורמת לאובדן כושר עבודה, מלא או חלקי, כתוצאה ממחלה או תאונה. הפוליסות כפופות לתקנות אובדן כושר עבודתי קבוצתי, כאשר הפרמיה נגבית בדרך כלל באמצעות בעל הפוליסה עבור כל המבוטחים בקבוצה. ראה גם סעיף 8.2.2.1 (יא) להלן.

■ ביטוח משלים לביטוח נכות בקרן הפנסיה (מטריה TOP)

כיסוי המעניק למבוטח שהינו עמית פעיל בקרן הפנסיה תשלום חודשי ו/או שחרור מתשלום פרמיה ודמי גמולים בקרן הפנסיה בתקופת אי הכושר במקרה של נכות הגורמת לאובדן כושר עבודה, מלא או חלקי, כתוצאה ממחלה או תאונה, כאשר העמית, למרות היותו מבוטח בביטוח נכות בקרן הפנסיה, לא זכאי לקבל מקרן הפנסיה תשלום של קצבת נכות.

הפיצוי כאמור ישולם בגין אחד או יותר מהמקרים הבאים, לפי בחירתו של המבוטח: (א) במקרה שבו העמית מצוי בתקופת אכשרה בקרן הפנסיה; (ב) במקרה שבו העמית בחר לבטח את עיסוקו הספציפי במובחן מהכיסוי הקיים בקרן הפנסיה לפי השכלתו, הכשרתו וניסיונו של העמית; (ג) כיסוי המעניק פיצוי כספי בשל קיזוז קצבת הנכות מגורם ממשלתי אשר קוזזה על ידי קרן הפנסיה.

החל מחודש אוקטובר 2021, הכיסוי משווק גם כפוליסה קבוצתית למעסיקים עבור עובדיהם.

■ ביטוח למקרה נכות מקצועית

כיסוי המעניק למבוטח סכום כספי חד פעמי במקרה של תאונה או מחלה הגורמות לכך שהמבוטח נמצא במצב של נכות מקצועית מוחלטת ותמידית.

■ פוליסת TOP FINANCE⁵

פוליסה שהקבוצה החלה בשיווקה בשנת 2005. פוליסת ביטוח זו כוללת מרכיב חיסכון בלבד, ומשווקת כפוליסת פרט. החיסכון הצבור בפוליסה מושקע באחד או יותר ממגוון מסלולי ההשקעה שעומדים לרשות המבוטח ועל פי הנחייתו. מהחיסכון המושקע כאמור מנוכים דמי ניהול על פי המוסכם בין החברה למבוטח.

■ פוליסת "סטטוס"

פוליסה שהקבוצה החלה בשיווקה בשנת 2004. בפוליסה זו קיימת הפרדה מוחלטת בין הכיסויים הביטוחיים, החיסכון וההוצאות. הפוליסה משווקת כפוליסת ביטוח מנהלים, ביטוח פרט או ביטוח תגמולים לעצמאיים. הפוליסה הינה פוליסה משתתפת ברווחים וכוללת מספר מסלולי השקעה ביניהם יכול המבוטח לבחור, כאשר ברירת המחדל הינה השקעה במסלול מותאם לגיל המבוטח. החל משנת 2013, בהתאם להנחיית הממונה, הקבוצה משווקת עבור לקוחות שכירים ועצמאים שגילם אינו עולה על 60 שנים, פוליסות "סטטוס 2015", המאפשרות כקופות גמל שאינן כוללות מקדם קצבה להבטחת תוחלת חיים ועבור לקוחות שכירים ועצמאים שגילם עולה על 60 שנים, פוליסות "סטטוס" הכוללות מקדם קצבה להבטחת תוחלת חיים. החיסכון הצבור בפוליסה מושקע באחד או יותר ממגוון מסלולי ההשקעה שעומדים לרשות המבוטח ועל פי הנחייתו. מהחיסכון המושקע כאמור מנוכים דמי ניהול על פי המוסכם בין החברה למבוטח.

■ פוליסות ללקוחות הגיל השלישי

פוליסות המיועדות למתן מענה לצרכים והעדפות שונות של הלקוחות לקראת גיל הפרישה על דרך קליטת כספים חד פעמיים לצורך תשלומים עיתיים, עם וללא הבטחת מקדם קצבה; תשלומים לתקופה מוגדרת מראש; תשלומי קצבה מידיים או עתידיים, לתקופות שונות.

החיסכון הצבור בפוליסה מושקע באחד או יותר ממגוון מסלולי ההשקעה שעומדים לרשות המבוטח ועל פי הנחייתו, כאשר ברירת המחדל הינה השקעה במסלול מותאם לגיל המבוטח. מהחיסכון המושקע כאמור מנוכים דמי ניהול על פי המוסכם בין החברה למבוטח.

■ מוצרים ייעודיים להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת

הקבוצה משווקת למשרדי ממשלה, מוסדות וגופים גדולים במשק, פוליסות ייעודיות לפרישה ולפרישה מוקדמת. הפוליסות (הן פוליסות הכפופות לתקנות קופות גמל והן פוליסות פרט, לפי העניין) מציעות פתרונות של אנונה לתקופת הפרישה המוקדמת, קצבת זקנה, קצבאות לשאירים וכיו"ב, והן משלימות או מוסיפות על ההסדרים הפנסיוניים הקיימים אצל גופים אלו. הפוליסות, שנערכות במרבית המקרים במסגרת הליך מכרזי שמבוצע על ידי הגופים האמורים לעיל, מותאמות ספציפית לצרכי כל אחד מהגופים בהתאם להסדרי הפרישה שנערכים עם עובדיהם. במרבית המקרים הפוליסות הייעודיות מבוטחות לפורשים (במסגרת הפרישה המוקדמת ו/או הפרישה) קצבה או אנונה צמודה למדד, ללא דמי ניהול, ורווח הקבוצה מקורו במרווח הריבית ותוחלת חיים שונה מהערכת הקבוצה.

⁵ נתוני הפרמיות והפדיונות של פוליסות אלה אינם נכללים בדוח עסקי ביטוח חיים.

להלן פירוט סוגי המוצרים והתכניות העיקריים בביטוחי חיים שהקבוצה שיווקה ועדיין מתקבלות בגינם הפקדות ו/או פרמיות שוטפות:

■ פוליסת "עדיף"

עד לסוף שנת 2003 שיווקה הקבוצה פוליסת ביטוח "עדיף" בה דמי הביטוח מפוצלים בין מרכיב הריסק (כולל הוצאות) לבין מרכיב החיסכון, כאשר היחס בין המרכיבים כאמור, נקבע על ידי בעל הפוליסה או המבוטח. החיסכון הצבור בפוליסות מסוג זה ששווקו עד שנת 1990, הינו צמוד למדד המחירים לצרכן בתוספת ריבית הרשומה בהן. הפוליסות ששווקו החל משנת 1991 ועד לסוף שנת 2003, הינן פוליסות "משתתפות ברווחים" (תלויות תשואה) כאשר קיימת למבוטח אפשרות לבחור בין תשלום הוני, תשלום קצבתי או שילוב של שני אלו. דמי הניהול נקובים בתנאי הפוליסה. לאור תיקון 3 לחוק הגמל הצבירה בפוליסה בגין הפקדות מינואר 2008 ואילך (בפוליסות הכפופות לתקנות קופות גמל) מיועדת לקצבה.

■ פוליסת "מעורב" (מסורתי)

עד לסוף חודש יוני 2001, שיווקה הקבוצה פוליסת ביטוח מסוג "מעורב" (מסורתי), אשר סכום הביטוח בה מורכב ממרכיב החיסכון בתוספת מרכיב הריסק כשהם שלובים יחדיו. בקרות מקרה ביטוח (מוות או תום תקופה) משולם סכום הביטוח הקבוע מראש, הנקוב בפוליסה. החיסכון הצבור בפוליסות מסוג זה ששווקו עד שנת 1990 הינו צמוד למדד המחירים לצרכן בתוספת ריבית הרשומה בהן. הפוליסות ששווקו החל משנת 1991 ועד לסוף חודש יוני 2001, הינן פוליסות "משתתפות ברווחים" (תלויות תשואה). דמי הניהול נקובים בתנאי הפוליסה. פוליסה זו, הונפקה במקור לרוב כפוליסה הונית (אם כי בחלק מהפוליסות קיים נספח קצבה). לאור תיקון 3 לחוק הגמל הצבירה בפוליסה בגין הפקדות מינואר 2008 ואילך (בפוליסות הכפופות לתקנות קופות גמל) מיועדת לקצבה.

■ ביטוח למקרה נכות מתאונה

כיסוי המעניק למבוטח במקרה של נכות כתוצאה מתאונה, סכום כספי חד-פעמי. במקרה של נכות מלאה ותמידית ישולם סכום הביטוח במלואו, ובמקרה של נכות חלקית ישולם סכום ביטוח יחסי מתוך סכום הביטוח המלא בהתאם לטבלה הקבועה בפוליסה. בעקבות התיקון להוראות החוזר המאוחד (שער 6 חלק 3 פרקים 2, 3 ו-4) שעניינו ביטוח תאונות אישיות הופסק, החל מחודש מאי 2021, השיווק של כיסוי נכות מתאונה.

2.2.3 פנסיה

ענף הפנסיה מעניק למבוטחים אפשרות לחיסכון פנסיוני לטווח ארוך (קצבת זקנה), וכן כיסוי למקרה נכות (קצבת נכות) ומוות (קצבת שאירים).

2.2.3.1 קרן פנסיה חדשה מקיפה "מנורה מבטחים פנסיה" (לשעבר - "מבטחים החדשה")

הקרן מעניקה כיסויים למקרי מוות, אובדן כושר עבודה ופרישה לפנסיה בגיל זקנה. החל מחודש מרס 2005, הקרן מתנהלת כ"קרן תשואה", שבה נצבר לזכות כל עמית בקרן (כל עוד אינו מקבל פנסיה זקנה מהקרן) סכום צבור, שחלוקתו במקדם אקטוארי מתאים תניב את פנסיה הזקנה שיהיה זכאי לה בגיל הפרישה, בהתאם לנתוני האישיים ולבחירתו בפנסיה שאירים ובתקופת תשלומים מובטחים. כמו כן, מוענק לעמית מבוטח כיסוי ביטוחי למקרי נכות ומוות לפני גיל הפרישה, כאשר כיסויים אלו ימומנו על ידי ניכוי עלות הסיכונים מחשבון העמית מדי חודש בחודשו. היקף הכיסויים ייקבע לפי מסלול הביטוח בו בחר העמית.

העלות המצטברת של הכיסויים הביטוחיים שיינתנו לעמית בעד תקופת ביטוח לא תעלה על 35% מדמי הגמולים, שיופקדו עבורו במרכיבי התגמולים בקרן. ההפקדות לקרן מוגבלות בתקרה חודשית של עד 20.5% מכפל השכר הממוצע במשק (בשנת 2025 עמדה תקרת ההפקדה החודשית על 5,460 ש"ח, ובשנת 2025 היא עומדת על 5,645 ש"ח), המחושבת באופן מצטבר עבור כל שנת מס בנפרד.

ב"מנורה מבטחים פנסיה" עשרים מסלולי השקעה, וכן שלושה תיקי השקעה לניהול נכסי הקרן שכנגד התחייבויות הקרן למקבלי קצבה. התקנון מתוקן מעת לעת, באישור הממונה או לפי דרישתו.

קרן פנסיה מקיפה חייבת להשקיע 30% מנכסיה באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שמונפקות על ידי מדינת ישראל או באפיק השקעות מובטח תשואה. התשואות של אגרות החוב המיועדות ואפיק ההשקעות מובטח התשואה מוקצות 60% לתיק הנכסים של הקרן כנגד התחייבויות למקבלי קצבה, והיתרה מוקצית למסלולי ההשקעה של העמיתים. החל מיום 1 באוקטובר 2022, לא מונפקות לקרנות הפנסיה אגרות חוב מיועדות חדשות (בגין הפקדות חדשות ובגין אגרות חוב מיועדות שפוקעות) והן הוחלפו בהתחייבות של המדינה, בגין 30% מנכסי קרן הפנסיה, להשלים את התשואה של קרן הפנסיה לתשואת יעד של 5.15% בתוספת הפרשי הצמדה למדד ("תשואת היעד") – וזאת בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"א-2021.

בהתאם לחוק האמור הוקמה קרן להשלמת תשואה שמנוהלת על ידי המדינה, ושהמדינה תעביר אליה את התשלומים הנדרשים לצורך העמידה בהתחייבות להשלמת הפרשי התשואה. במקביל, קרן הפנסיה מעמידה נכסים כנגד ההתחייבות להשלמת התשואה הנ"ל, והם מנוהלים באפיק השקעה מובטח תשואה ומושקעים בשוקי ההון בישראל ובעולם (בהתאם למדיניות ההשקעות של מסלול ההשקעות בעל היקף הנכסים הגדול ביותר בקרן הפנסיה, או מסלול השקעות אחר מתוך מסלולי ההשקעות של הקרן שייבחר באופן שיקבע על ידי שר האוצר באישור ועדת הכספים). ההתחייבות של המדינה תיבחן החל מתום 5 שנים ממועד תחילת החוק (ביחס לכל חודש בנפרד) - ככל שיתברר שהתשואה שהושגה בגין הנכסים שהועמדו כנגד ההתחייבות בחודש מסוים נמוכה מתשואת היעד החמש שנתית, המדינה (באמצעות הקרן להשלמת תשואה הנ"ל) תעביר לקרן הפנסיה את הפרש, וככל שיתברר שהתשואה שהושגה גבוהה מתשואת היעד, תעביר קרן הפנסיה את ההפרש לקרן להשלמת תשואה הנ"ל. לפירוט אודות הוראות משלימות שפורסמו בהמשך לחוק ההתייעלות הנ"ל – ראה בסעיף 8.2.2.2 (ו) להלן.

2.2.3.2 קרן פנסיה חדשה כללית "מנורה מבטחים משלימה" (לשעבר - "מבטחים החדשה פלוס")

הקרן הוקמה בשנת 1997, והינה קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה"), המיועדת בעיקרה להפקדות דמי גמולים משכר העולה על כפל השכר הממוצע במשק וכן להפקדות חד-פעמיות לצורך רכישת קצבה לגיל פרישה.

בהתאם לתקנון, ניתן כיסוי פנסיוני מקיף בדומה לכיסוי שבקרן המקיפה לעמית שרצה בכך, במסלולי ביטוח שונים שביניהם יוכל העמית לבחור, אך נשמרת האפשרות לבחור במסלול יסוד, כלומר - ללא כיסויים ביטוחיים למקרי נכות או

פטירה לפני הגעה לגיל פרישה. ב"מנורה מבטחים משלימה" שישה עשר מסלולי השקעה, וכן שני תיקי השקעה לניהול נכסי הקרן שכנגד התחייבויות הקרן למקבלי קצבה. התקנון מתוקן, מעת לעת, באישור הממונה או לפי דרישתו.

למרות שמספר המבוטחים ב"מנורה מבטחים משלימה" גבוה מהרף שנקבע בהוראות הממונה כרף שמעליו אין חובה לרכוש ביטוח משנה למסלולי הביטוח, מאחר שהיקף נכסי העמיתים במסלולי הביטוח בקרן עדיין לא הגיע למסה קריטית הדרושה לפיזור יעיל של הסיכון הדמוגרפי, נרכש ביטוח משנה למסלולי הביטוח ממנורה מבטחים ביטוח והוא צפוי להוסיף ולהירכש עד לקיומה של מסה קריטית כאמור.

2.2.4 גמל

ענף קופות הגמל מעניק לחוסך (להלן: "עמית") אפשרות חיסכון לטווח בינוני (קרנות השתלמות) או ארוך (קופת גמל לחסכון⁶), תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות, בתנאים מסוימים, למשיכת הסכומים שנצברו בסכום חד פעמי. מנורה מבטחים פנסיה וגמל מנהלת קופות גמל מ-6 סוגים שונים: קופות גמל לחסכון (שלעניין הכספים שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007 מוסיפות להתנהל כקופות גמל לתגמולים), קרנות השתלמות, קופות מרכזיות (לפיצויים, וכן קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית), קופת גמל למטרה אחרת וקופות גמל להשקעה (לרבות קופת גמל להשקעה - חסכון ארוך טווח לילד), וקופת גמל בניהול אישי. מנורה מבטחים מהנדסים מנהלת קרן השתלמות.

קופות גמל לחיסכון, קופות גמל אישיות לתגמולים וקופת גמל בניהול אישי הן קופות גמל לטווח ארוך (משיכה בסכום חד פעמי מקופות אלו תתאפשר רק בהתקיים תנאים מסוימים).

קרנות השתלמות הינן קופות גמל לטווח בינוני.

קופות מרכזיות לפיצויים (שנסגרו בפני הפקדות משנת 2011 ואילך) וקופות גמל למטרות אחרות הינן, בדרך כלל, קופות גמל לטווח קצר, המיועדות לעמיתים מסוגים מסוימים בלבד.

קופות גמל להשקעה מיועדות לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי. הפקדת כספים לקופה זו לא תהנה מהטבות המס, מוגבלת לעד 70 אלף ש"ח (צמוד למדד, נכון לתחילת 2026 כ-83.6 אלף ש"ח) בכל שנת כספים ותיחשב לצורך קבלת הכספים לאחר הגיע העמית לגיל 60 כמקנה קצבה פטורה ממס (קצבה מוכרת). משיכת הכספים בסכום הוני תהיה חייבת במס רווחי הון. קופות אלו מתחרות בפוליסות החיסכון ובקרנות הנאמנות.

קופת גמל להשקעה - חסכון ארוך טווח לילד, פועלת בהתאם לתקנות הביטוח לאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016, שעל פיהן יפקיד המוסד לביטוח לאומי מדי חודש סך של 50 ש"ח (צמוד למדד, נכון לתחילת 2025 כ-59 ש"ח) מקצבת הילדים בגין כל ילד זכאי בקופת גמל להשקעה או בחשבון בנק, בהתאם לבחירת ההורה. בנוסף, רשאי ההורה להגדיל את סכום ההפקדה בסך נוסף של 50 ש"ח (צמוד למדד, נכון לתחילת 2025 כ-59 ש"ח) מתוך קצבת הילדים המשולמות לו.

⁶ קופות אלו נקראו עד לשנת 2008 קופות גמל לתגמולים, ובין השנים 2008 ל-2015 נקראו קופות גמל לא משלמות לקצבה.

להלן רשימת קופות הגמל בענף, המנוהלות על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל:

(1) מנורה מבטחים השתלמות (סוג הקופה: קרן השתלמות); (2) מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים (סוג הקופה: קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים); (3) מור מנורה מבטחים (סוג הקופה: קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית⁷); (4) מנורה מבטחים יותר (סוג הקופה: קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 3 מסלולים מבטיחי תשואה); (5) מנורה מבטחים אמיר (סוג הקופה: קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 2 מסלולים מבטיחי תשואה); (6) מנורה מרכזית לפיצויים (סוג הקופה: קופה מרכזית לפיצויים); (7) מבטחים מרכזית לפיצויים (סוג הקופה: קופה מרכזית לפיצויים); (8) מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית (סוג הקופה: קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית); (9) מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה (סוג הקופה: קופת גמל למטרה אחרת - חופשה והבראה); (10) מנורה מבטחים חסכון טופ (סוג הקופה: קופת גמל להשקעה); (11) מנורה מבטחים חסכון לכל ילד (סוג הקופה: קופת גמל להשקעה - חסכון ארוך טווח לילד); (12) מנורה מבטחים גמל בניהול אישי (סוג הקופה: קופת גמל לחיסכון בניהול אישי). לקבוצה קיים גם אישור לנהל קרן השתלמות בניהול אישי, אך נכון למועד הדיווח קרן השתלמות שכזו עדיין לא החלה לפעול.

בנוסף, מנהלת הקבוצה במסגרת ענף הגמל גם את "אומגה קרן השתלמות", אשר הינה קרן השתלמות סקטוריאלית וזאת באמצעות מנורה מבטחים מהנדסים.

⁷ במסגרת ההסכם שבין מנורה מבטחים פנסיה וגמל לבין חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ ("חבר") שנחתם ביחס לקופה, נקבע, כי חבר תהא רשאית, בהתקיים התנאים הקבועים בהסכם, להורות להעביר את ניהול הקופה לחברה מנהלת אחרת, בכפוף לאישור הממונה.

2.2.5 להלן ריכוז מידע לגבי פעילות קרנות פנסיה וקופות גמל

קרנות פנסיה חדשות שנת 2025 (במיליוני ש"ח)						
סה"כ	אחר	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים		מקיפה	
			ופיצויים	משלימה		
363,239	6,062	24,191	23,710	10,394	298,882	נכסים מנוהלים
24,414	960	3,190	511	1,105	18,648	דמי גמולים
10,263	346	1,211	(84)	1,454	7,336	צבירה נטו
	0.49%	0.58%	0.48%	0.26%	0.15%	שיעור דמי ניהול מנכסים
	0.01%		0.37%	1.05%	1.73%	שיעור דמי ניהול מהפקדות

קרנות פנסיה חדשות שנת 2024 (במיליוני ש"ח)						
סה"כ	אחר	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים		מקיפה	
			ופיצויים	משלימה		
308,649	5,102	20,264	21,240	7,915	254,127	נכסים מנוהלים
22,900	963	2,919	501	885	17,631	דמי גמולים
14,932	476	1,490	576	1,261	11,130	צבירה נטו
	0.48%	0.59%	0.50%	0.30%	0.15%	שיעור דמי ניהול מנכסים
	0.01%		0.43%	1.06%	1.73%	שיעור דמי ניהול מהפקדות

2.3 תחרות

2.3.1 ביטוח חיים פנסיה וחסכון ארוך טווח

בתחום חיסכון ארוך הטווח במשק⁸, הסתכמו הנכסים במונחי נכסים מנוהלים ליום 30 בספטמבר 2025, בסך של 2,631 מיליארדי ש"ח, גידול של כ- 399 מיליארדי ש"ח המהווים גידול בשיעור של כ- 17.9% לעומת סך הנכסים ליום 30 בספטמבר 2024. נכסי החיסכון ארוך הטווח מורכבים מנכסים בענף ביטוח חיים בסך של כ- 534 מיליארדי ש"ח, בענף הפנסיה 1,096 מיליארדי ש"ח ובענף הגמל בסך של כ- 1,001 מיליארדי ש"ח.

נתח השוק של הקבוצה בתחום ליום 30 בספטמבר 2025, עמד על שיעור של כ- 14.7% מסך הנכסים במשק, לעומת שיעור של כ- 14.9% ליום 30 בספטמבר 2024, כאשר נתח השוק בשנת 2025 בענף ביטוח החיים עמד על שיעור של כ- 7.1%, בענף הפנסיה - 27.2%, בענף הגמל - 5.1%, לעומת 7.0%, 28.4% ו- 5.3% ליום 30 בספטמבר 2024, בהתאמה.

בהתאם לדוחות הכספיים של הגופים המוסדיים ולנתוני הממונה, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025 ההכנסות מפרמיה ודמי גמולים בתחום החיסכון ארוך הטווח במשק עמדו על סך של 132.2 מיליארדי ש"ח, לעומת סך של כ- 120.8 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11.4 מיליארדי ש"ח, המהווים גידול בשיעור של כ- 9.4%.

נתח השוק של הקבוצה בתחום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, עמד על שיעור של כ- 14.9% מהכנסות מפרמיה ודמי גמולים (כולל הפקדות חד פעמיות), לעומת שיעור של כ- 15.4% בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר נתח השוק בענף ביטוח החיים עמד על שיעור של כ- 9.4%, בענף הפנסיה - 22.4% ובענף הגמל - 7.0%, לעומת 8.9%, 23.2% ו- 7.4% בתקופה המקבילה אשתקד, בהתאמה.

לפירוט הכנסות הקבוצה מפרמיה ודמי גמולים, ראה סעיפים 6.3.7, 6.4.3 ו- 6.5.3 לדוח הדירקטוריון.

תנאי התחרות בתחום הפעילות והמתחרים העיקריים

בתחום החיסכון ארוך הטווח המתחרים העיקריים של הקבוצה הן ארבע קבוצות הביטוח הגדולות האחרות, ובתי ההשקעות המנהלים כספי חיסכון פנסיוני. האפשרות למעבר בין המוצרים השונים והתחליפיות בין המוצרים הגבירו את התחרות בתחום נכסי החיסכון לטווח ארוך. בשנים האחרונות התגברה התופעה של ניווד ביטוחי מנהלים של לקוחות קיימים לקרנות פנסיה ובמקביל התעצמה המגמה של קיטון במספר המצטרפים החדשים לביטוחי מנהלים, ובפרט מהמועד בו נאסרה הצטרפות של לקוחות חדשים לביטוח מנהלים, אלא אם הלקוח הפקיד קודם כל רוברד ראשון לקופ"ג לקצבה שאינה קופת ביטוח (בגובה תקרת ההפקדה החודשית של קרן פנסיה מקיפה) – וזאת בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון), התשפ"ג-2023 שמועד תחילתן ה- 1 בספטמבר 2023.

במקביל נמשכה התחרות העזה בענף הפנסיה, הן מצידן של 4 קרנות ברירת המחל (לפרטים ראו לעיל) והן מצידן של קרנות הפנסיה של קבוצות הביטוח האחרות – שהגבירה את קצב הניוד של עמיתים בין קרנות הפנסיה השונות.

⁸ בהתאם לחוזר גופים מוסדיים "סך נכסי החיסכון לטווח ארוך" 1-9-2026 וכן חוזר גופים מוסדיים 1-9-2025.

לפרטים בדבר השפעת הוראות רגולציה חדשות, על התחרות בתחום בכלל, ובענף קרנות הפנסיה בפרט, ראה גם סעיף 8.2.2 להלן.

להלן יפורטו מאפיינים ספציפיים של התחרות בענפים השונים בהם פועלת הקבוצה במסגרת פעילותה בתחום.

להלן מידע אודות העברת כספים מהחברה ואליה בענפי חיסכון ארוך טווח בשנים 2024-2025:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2025				
מליוני ש"ח				
פעילות החברה				
סה"כ	קרנות פנסיה	קופות גמל	ביטוח חיים	
2,499	2,028	419	52	העברות לחברה מגופים אחרים:
9,753	9,441	292	20	העברות מחברות ביטוח אחרות
3,664	985	2,628	51	העברות מקרנות פנסיה
15,916	12,454	3,339	123	העברות מקופות גמל
				סך הכל העברות לחברה
148	48	29	71	העברות מהחברה לגופים אחרים:
16,836	15,639	236	961	העברות לחברות ביטוח אחרות
5,079	972	3,133	974	העברות לקרנות פנסיה
22,063	16,659	3,398	2,006	העברות לקופות גמל
(6,147)	(4,205)	(59)	(1,883)	סך הכל העברות מהחברה
				העברות נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2024				
מליוני ש"ח				
פעילות החברה				
סה"כ	קרנות פנסיה	קופות גמל	ביטוח חיים	
2,827	2,324	440	63	העברות לחברה מגופים אחרים:
8,674	8,351	312	11	העברות מחברות ביטוח אחרות
4,003	815	3,132	56	העברות מקרנות פנסיה
15,504	11,490	3,884	130	העברות מקופות גמל
				סך הכל העברות לחברה
151	31	29	91	העברות מהחברה לגופים אחרים:
12,461	11,407	104	950	העברות לחברות ביטוח אחרות
4,204	753	2,620	831	העברות לקרנות פנסיה
16,816	12,191	2,753	1,872	העברות לקופות גמל
(1,312)	(701)	1,131	(1,742)	סך הכל העברות מהחברה
				העברות נטו

2.3.2 ביטוח חיים

התחרות בענף ביטוח החיים מתרכזת בעיקרה סביב מגוון תכניות הביטוח המוצעות על ידי חברות הביטוח, ובכלל זה, תעריפי הביטוח, התגמול לסוכני הביטוח, שיעור דמי הניהול מפרמיה ומצבירה, התשואה המושגת על הנכסים לאורך זמן, רמת סיכון הנכסים ביחס לתשואה המושגת/מובטחת והשירות הניתן למבוטחים.

מודל ההנחות והתגמול המעודכן של סוכני הביטוח שעוגן בהיתר לשיווק מוצרי ביטוח חיים ריסק טהור ממתן את שיעור הביטולים של מוצרים אלה ומאפשר שימור אפקטיבי של תיק הביטוח.

להערכת הקבוצה מגמות אלו, לרבות השינוי בהעדפות הלקוחות בכל הנוגע לניהול החיסכון הפנסיוני כאמור בסעיף 2.3.1 לעיל צפויות להימשך בשנים הקרובות.

הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד אשר עשוי שלא להתממש עקב התנהגות השוק, הלקוחות וסוכני הביטוח.

בהתאם לנתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, התפלגות הפרמיות ברוטו, מעסקי ביטוח חיים, ליום 30 בספטמבר 2025, בין החברות המתחרות בענף הינה כדלקמן:

לפירוט נוסף על הכנסות הקבוצה מפרמיה בענף זה, ראה סעיפים 5.3.8 ו- 5.3.12 לדוח הדירקטוריון.

יכולת הקבוצה להתמודד עם התחרות בתחום זה, תלויה, בין היתר, בהרחבת מערך המכירות, בהתייעלות בתשומות הייצור תוך שמירה על רמת השירות, בפיתוח מוצרים ייחודיים, עיקר התשומות מתמקדות בשימור התיק הקיים ובמובילות בתחום התשואות למבוטחים.

הגורמים העיקריים המשפיעים על התחרות בענף הם חברות הביטוח, קרנות הפנסיה ובתי ההשקעות המתחרים על נתחי השוק שלהן וסוכני הביטוח אשר משפיעים גם הם על גודל נתחי השוק של המבטחים השונים, וכל זאת לאור השינויים ברגולציה החלה על התחום.

הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של הקבוצה הינם: האטרקטיביות של מגוון המוצרים, תעריפי הביטוח שמציעה הקבוצה ורמת השרות למבוטחים, למעסיקים ולסוכני הביטוח.

פנסיה

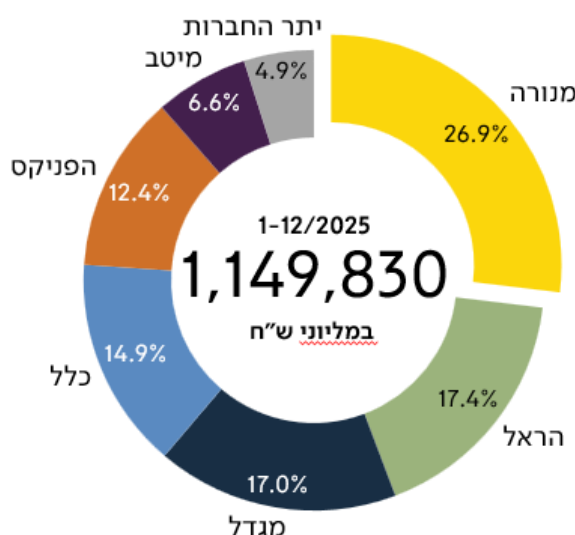
התחרות בענף זה מתמקדת במאמצים לגיוס לקוחות חדשים, להעברת עמיתים בין קרנות הפנסיה השונות, ולהעברת עמיתים מביטוחי מנהלים וקופות גמל לקרנות הפנסיה. התחרות נסובה בעיקר על גובה דמי הניהול שיגבו מהעמיתים, על התשואות הנובעות מניהול ההשקעות במסלולי ההשקעה השונים, ועל רמת השרות לעמית ולארגון שאליו הוא משתייך. החל מחודש נובמבר 2016, וביתר שאת מחודש אפריל 2019 שבו הסתיים תוקפם של הסכמי ברירת מחדל היסטוריים, מופנים עובדים חדשים אשר לא בחרו באופן אקטיבי בקרן הפנסיה שלהם, לאחת מקרנות ברירת המחדל הנבחרות (ראה סעיף 2.1.2 לעיל), עובדה שהגבירה את התחרות בין כל קרנות הפנסיה בענף בכלל, ועל המצטרפים החדשים בפרט.

החל משנת 2017, מבוצע לאחר הצטרפות לקרן פנסיה הליך של איתור חסכון לא פעיל בקרנות הפנסיה האחרות ואיחוד הכספים בקרן הפנסיה החדשה, אלא אם העמית התנגד לכך. על כן, לגידול במספר העמיתים שמצטרפים לקרנות ברירת המחדל הנבחרות יש בהמשך השפעה על נתחי השוק של קרנות אלו, על חשבון קרנות הפנסיה האחרות.

המתחרים העיקריים בענף הפנסיה הן: מקפת אישית שבשליטת קבוצת מגדל; כלל פנסיה שבשליטת קבוצת כלל; הראל פנסיה שבשליטת קבוצת הראל; הפניקס פנסיה שבשליטת קבוצת הפניקס, אלטשולר-שחם ומיטב דש.

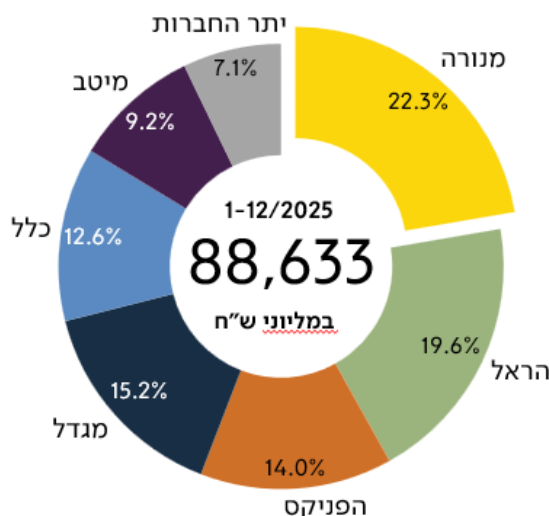
בחודש אפריל 2022 החלו לפעול 2 קרנות פנסיה חדשות (מור ואינפיניטי), שנבחרו כקרנות ברירת מחדל במסגרת ההליך התחרותי שערך הממונה (ראה סעיף 2.1.2 לעיל).

בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, התפלגות נכסי קרנות הפנסיה⁹ בין המתחרים בענף נכון ליום 31 בדצמבר 2025, הינה כדלקמן:

⁹ בהתאם לנתוני "פנסיה-נט".

בהתאם לנתוני החברות המנהלות קרנות פנסיה¹⁰, התפלגות הפקדות דמי הגמולים, בין המתחרים בענף, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, הינה כדלקמן:

לפירוט נוסף על הכנסות ה קבוצה מדמי גמולים בענף זה, ראה סעיף 6.4.3 לדוח הדירקטוריון.

על מנת לשמור על תיק הלקוחות הקיים והרחבתו, מנורה מבטחים פנסיה וגמל פועלת לשימור עמיתיה מפני מעבר לקרנות הפנסיה המתחרות ובמקביל, לגיוס לקוחות חדשים. במסגרת זו, מנורה מבטחים פנסיה וגמל מדגישה את יתרון הגודל שלה על פני הקרנות המתחרות. בנוסף, פועלת מנורה מבטחים פנסיה וגמל להשגת תשואה אופטימלית למבוטח על הצבירה שלו בקרן הפנסיה. מנורה מבטחים פנסיה וגמל יוצאת מעת לעת בקמפיינים פרסומיים מגוונים, שמנוהלים באמצעי התקשורת השונים.

קופות הגמל

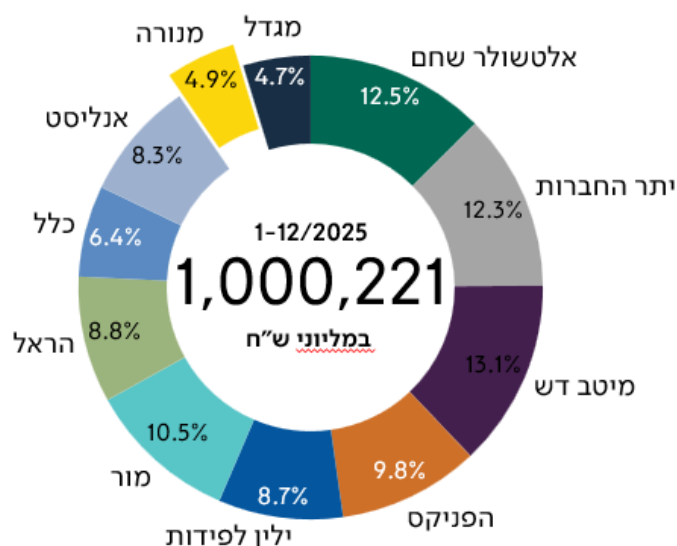
בענף קופות הגמל קיימת תחרות מתמדת מצד מספר רב של מתחרים כאשר התחרות מתמקדת בהשגת תשואה (ביחס לרמת הסיכון), גובה דמי הניהול ואיכות השירות.

מתחריה העיקריים של הקבוצה בתחום הינם: אלטשולר-שחם, ילין-לפידות, מיטב-דש, מור, אנליסט, קבוצת הראל, קבוצת כלל, קבוצת מגדל, וקבוצת הפניקס.

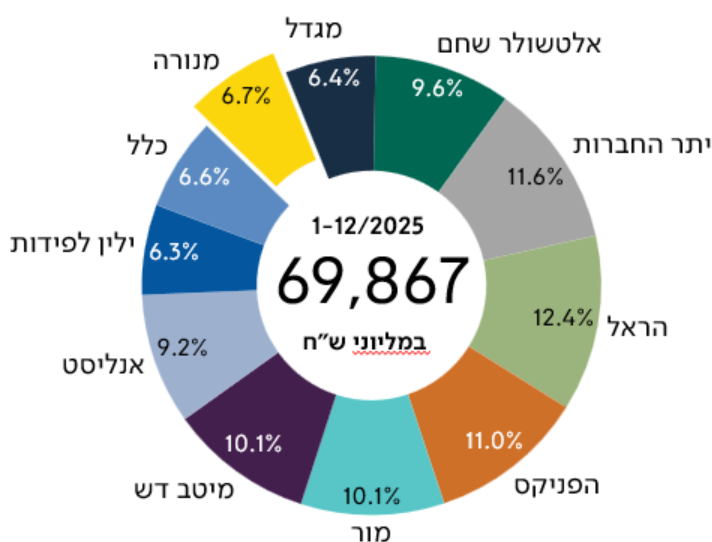
הקבוצה מעריכה, כי נכון למועד אישור הדוח, חלקה בשוק בענף זה הינו כ- 4.9% (הערכת הקבוצה מבוססת על הנכסים המנוהלים על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים מהנדסים, ביחס להערכה בדבר סך הנכסים המנוהלים בענף זה).

¹⁰ בהתבסס על נתוני "פנסיה-נט".

בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, להלן התפלגות היקף נכסי קופות הגמל¹¹ (כולל השתלמות ללא נתוני מבטיחות תשואה), בין המתחרים בענף נכון ליום 31 בדצמבר 2025:

בהתאם לנתוני החברות המנהלות קופות גמל¹², התפלגות ההפקדות דמי הגמולים בין המתחרים בענף (כולל השתלמות ללא נתוני מבטיחות תשואה), נכון ליום 31 בדצמבר 2025, הינה כדלקמן:

לפירוט נוסף של הכנסות הקבוצה מדמי הגמולים בענף זה, ראה סעיף 6.5.3 לדוח הדירקטוריון.

¹¹ בהתבסס על נתוני "גמל-נט".

¹² בהתבסס על נתוני "גמל-נט".

2.3.3 שיטות להתמודדות עם התחרות והגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של הקבוצה בתחום

השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות הן: סינרגיה בין החברות השונות בקבוצה במתן פתרונות כוללים ללקוחות הקבוצה בכל אפיקי החיסכון ארוך הטווח, תוך הישענות על גודלה ויציבותה של מנורה מבטחים פנסיה, קרן הפנסיה הגדולה בישראל; שיפור השירות ללקוח תוך התייעלות תפעולית; השקעה באוטומציה ובדיגיטציה של תהליכים שירותיים ותפעוליים; הרחבת מערך הסוכנים והסתייעות בסוכנים העובדים עם הקבוצה כמקור להפניית לקוחות; הרחבת מערך השיווק הישיר של קבוצת מנורה מבטחים, השתתפות במכרזים מרכזיים בתחום ועוד.

הגורמים המרכזיים המשפיעים על מעמדה התחרותי של הקבוצה בתחום הם היותה של מנורה מבטחים פנסיה וגמל מובילה בענף הפנסיה; חוסנה הפיננסי של הקבוצה; רמת השירות הגבוהה של הקבוצה בעת ניהול תביעות ותשלום תגמולי ביטוח, וכן קשר ארוך טווח עם סוכנים שמשווקים את מוצרי הקבוצה.

2.4 לקוחות

לקבוצה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות. כמו כן, לקבוצה אין לקוח בודד שסך הכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מסך הכנסותיה בדוחותיה הכספיים.

2.4.1 ביטוח חיים

להלן נתונים לגבי התפלגות הפרמיה ברוטו בין עמיתים שכירים לבין מבטחים פרטיים ועצמאיים ולבין קולקטיביים (באחוזים):

הלקוח	2025	2024
עמיתים שכירים	48.4%	54.0%
פרטיים ועצמאיים	48.9%	43.8%
קולקטיביים	2.6%	2.2%
סה"כ	100%	100%

למידע בדבר שיעור הפדיונות מעתודה ממוצעת בביטוח חיים, ראה סעיפים 5.3.8 ו- 5.3.12 לדוח הדירקטוריון.

2.4.2 פנסיה

להלן התפלגות דמי הגמולים בין עמיתים שכירים לבין עצמאיים (באחוזים):

הלקוח	2025	2024
עמיתים שכירים	97.3%	97.3%
מבטחים פרטיים ועצמאיים	2.7%	2.7%
סה"כ	100%	100%

2.4.3 קופות גמל

להלן התפלגות דמי הגמולים בין עמיתים שכירים, עמיתים עצמאיים ועמיתים מעסיקים (בקופות מרכזיות) (באחוזים):

הלקוח	2025	2024
עמיתים שכירים	77%	75%
עמיתים עצמאיים	22%	24%
עמיתים מעסיקים בקופות מרכזיות	2%	2%
סה"כ	100%	100%
שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת	13%	13%

3. ביטוח רכב חובה

3.1 תיאור כללי של תחום הפעילות

ביטוח רכב חובה הינו ביטוח סטטוטורי, על פי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: "**פקודת ביטוח רכב מנועי**").

פוליסת ביטוח חובה, בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, מעניקה כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו, מפני חבות שהם עלולים לחוב לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 (להלן: "**חוק הפיצויים**") ומפני חבות אחרת שהם עלולים לחוב בשל נזק גוף שנגרם לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי הרגל, שנפגעו כתוצאה מהשימוש ברכב מנועי.

חוק הפיצויים, נועד ליצור מנגנון יעיל ומהיר לבירור הזכאות לפיצויים ולהערכת שיעורם, כל זאת במנותק משאלת האשם. החוק קובע, בין היתר, מהי תאונת דרכים, מיהו הזכאי לפיצויים ומהם סדרי הדין במקרים כאלו.

נפגעי תאונות דרכים שאין באפשרותם לתבוע פיצויים מאת מבטח בשל המצבים המפורטים להלן: (1) פגיעה על ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי; (2) מבטח שאינו ידוע (כגון פגיעת פגע וברח); ו- (3) מבטח שנמצא בהליכי פירוק, זכאים לפיצוי מהקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (להלן: "**קרנית**"). קרנית הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים. פעילותה של קרנית ממומנת מהפרשה של חברות הביטוח בשיעור קבוע של 1% מהפרמיה (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה, כמפורט **בצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ב-2002** (להלן: "**התוספת למימון הקרן**").

במסגרת הענף מונהגת החל משנת 2003 תחרות מבוקרת.

במסגרת תקנות **ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004** (להלן: "**תקנות מאגר מידע**"), הוסדרו הקמת ואופן פעילותם של מאגרי מידע בתחום ביטוח רכב חובה: מאגר מידע סטטיסטי המשמש לאיסוף מידע סטטיסטי ולהערכת עלות הסיכונים בענף ביטוח רכב חובה, ומאגר המידע לאיתור הונאות ביטוח.

המאגרים הנ"ל מנוהלים על ידי מפעילים שאינם קשורים לחברות הביטוח.

מפעיל מאגר המידע הסטטיסטי מוסמך על פי הדין לאסוף מחברות הביטוח הפעילות בענף, נתונים רלבנטיים, לצורך קביעת "עלות הסיכון הטהור" אשר משמש את הממונה בבואו לקבוע את תעריף הביטוח השיווי ובבואו לאשר את תעריפי המבטחות בענף רכב חובה. חברות הביטוח מחויבות להעביר למפעיל נתונים כאמור, אחת לרבעון.

מאגר המידע לאיתור הונאות ביטוח, מרכז נתונים מכל חברות הביטוח וממאגרים חיצוניים נוספים, ומשמש לזיהוי ולמניעה של מקרי הונאה בחיתום ובתביעות, בענף רכב חובה. בהתאם לחוזר הממונה בעניין זה, למעט במקרים מסוימים (כגון במקרה שמדובר בחידוש ביטוח חובה לכלי רכב שבוטח אצל אותו מבטח בשנה החולפת, או במקרה של רכב בצי או קולקטיב) חל איסור להפיק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון ואופנוע, מבלי שבוצע אימות מול המאגר, בעת תהליך החיתום, ביחס לפרטי מידע מסוימים, לכל הפחות.

פעולת מאגר המידע ודרכי השימוש של החברות בו עוגנו בהסכם ענפי, ובחוזר הממונה. המבטחים נושאים במלוא עלות הקמת המאגרים ותפעולם. התשלומים שעל מבטחים לשלם עבור שירותי מאגרי המידע נקבעים, בין היתר, בהתחשב בחלקו היחסי של כל מבטח בתחום בהתאם לנתוני שנה קודמת, וכן באיכות ובמועדי הדיווח למאגר.

במסגרת התחרות המבוקרת, גובות חברות הביטוח דמי ביטוח בהתאם לתעריף ביטוח חובה דיפרנציאלי, המבוסס על שימוש במשתנים מתוך תכנית סיווג הסיכונים שמפרסם מפעיל מאגר

המידע הסטטיסטי, שאושרו על ידי הממונה, כמשתנים שבהם רשאי מבטח להשתמש, לצורך התאמת הפרמיה לסיכון המבוטח. מאחר ומחד, ביטוח רכב חובה מהווה חובה חוקית ומאידך, כל חברת ביטוח רשאית לסרב לבטח מבוטח על פי שיקול דעתה, הוסדר הביטוח השיורי (להלן: **"הפול"**). פעילות הפול מוסדרת **בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת תעריף), התשס"א-2001** ובחוזר הממונה שפורסם בעניין זה. בעל כלי רכב שסורב כאמור ולא השיג כיסוי ביטוחי באחת החברות הפועלות בענף, יכול לרכוש ביטוח חובה באמצעות הפול.

הפול הוא ביטוח משותף של כל חברות הביטוח בענף ביטוח רכב חובה, השותפות בו ונושאות בהוצאותיו ובהפסדיו או ברווחיו, על פי חלקן היחסי בסה"כ פרמיות הביטוח בענף רכב חובה. חלקה היחסי של כל מבטחת נקבע לפי חלקה בפועל בשנת החיתום הרלבנטית.

חלקה של הקבוצה בפול עמד נכון לשנת חיתום 2025 על כ-14.35%, זאת לעומת חלקה היחסי של הקבוצה בפול בשנת חיתום 2024 שעמד על כ-14.91%.

בהתאם להסדר התחיקתי, מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים כאמור, נקבע כשיעור מ"עלות הסיכון הטהור" (כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי), ומוגבל בטווח. מרכיב העמסה יכול לנוע בין 5.5% ל-8%.

תעריפי הביטוח שגובה החברה כפופים לאישור הממונה. לפרטים אודות הפיקוח על התעריפים ראה סעיף 3.2 להלן.

האחריות למתן שירותים רפואיים, הנכללים בסל השירותים הקבוע בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובצו התרופות לפיו, בשל נזקי גוף מתאונות דרכים - מוטלת על קופות החולים, למעט הטיפולים המנויים בתוספת השלישית לחוק. בנוסף, חברות הביטוח נושאות בתשלומים הרפואיים במקרים הבאים: 1. כאשר הנפגע אינו תושב/אזרח ישראל (תיירים, עובדים זרים, פלסטינים); 2. חיילים; 3. סיעודי רגיל להבדיל מסיעודי מורכב; 4. פינוי על ידי אמבולנס ללא אשפוז; 5. נפגעי תאונות עבודה במקרה של תאונות דרכים.

לצורך מימון אספקת השירותים הרפואיים לנפגעי תאונות דרכים שיינתנו על ידי קופות החולים, נקבע כי על המבטחים להעביר לקרנית, עבור קופות החולים, עד ליום 10 בכל חודש, שיעור של 12.66% מדמי הביטוח שגבו בחודש הקודם בגין כל פוליסת ביטוח רכב חובה שהנפיקו (להלן: **"התוספת למימון עלות אספקת השירותים"**). לעניין זה, **"דמי הביטוח"** - סך כל התשלומים הנגבים ממבוטח בענף ביטוח רכב חובה, למעט התוספת למימון קרנית לפי **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ג-2002** (להלן: **"צו מימון הקרן"**).

בנוסף, בהתאם לתיקון בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה - 1995, החל מיום 1.1.2023 ועד 31.12.2024 חלף תשלום תביעות שיבוב למל"ל מכח חוק הפיצויים, על המבטחות להעביר לקרנית עד ליום 10 בכל חודש, שיעור של 10% מדמי הביטוח. החל מיום 1.1.2025 יעמוד השיעור האמור על 10.95% מדמי הביטוח. לעניין זה, **"דמי הביטוח"** - סך כל התשלומים הנגבים ממבוטח בענף ביטוח רכב חובה, לרבות עודפי התקציב של הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, ולמעט התוספת למימון הקרן והתוספת למימון עלות אספקת השירותים (להלן: **"התוספת לפיצוי המוסד לביטוח לאומי"**).

בענף מונהגת פוליסה תקנית לביטוח רכב חובה. לפרטים ראה סעיף 3.2 להלן.

כאמור, על פי כלל האחריות המוחלטת בחוק הפיצויים, כל מבטח מפצה את הנוסעים שנסעו בכלי הרכב המבוטח על ידו, ללא תלות במידת האשם של הנהג. עוד קובע חוק הפיצויים, כי כלפי צדדים שלישיים שהיו מעורבים בתאונה שבה היו מעורבים מספר כלי רכב (למשל, הולכי רגל) תהא למבטחים אחריות "ביחד ולחוד", ובין המבטחים לבין עצמם נקבעה, ככלל, השתתפות שווה בנטל החיובים. **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), התשס"א-2001**, קובע חריגים לכלל האמור ונועד לאזן את נטל התשלום בין המבטחים, מקום שבו תרומת כלי הרכב המעורבים בתאונה לנזק, שונים באופן מובהק - אופנוע

ורכב, או רכב קל ורכב כבד. במקרים כאמור, קובעים 'צווי החצייה' את השיפוי לו זכאים המבטחים זה מזה (המכונים "תשלומי האיזון"). לעניין זה מפעיל איגוד חברות הביטוח מתווה סליקה, באמצעות מרכז הסליקה של איגוד חברות הביטוח, שנועד, בין היתר, להעביר את תשלומי האיזון בין המבטחים.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה והשפעתן בתחום פעילות זה וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיף 8.2.1 להלן.

3.2 מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

כאמור לעיל, פוליסת ביטוח חובה, בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי, מעניקה כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו, מפני כל חבות שהם עלולים לחוב לפי חוק הפיצויים ומפני חבות אחרת שהם עלולים לחוב בשל נזק גוף שנגרם לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי הרגל, שנפגעו כתוצאה מהשימוש ברכב מנועי.

מאפייני התחום העיקריים הינם:

- **אחידות המוצר** - כאמור לעיל, הכיסוי הביטוחי בתחום רכב חובה קבוע ואחיד בין חברות הביטוח, והוא נקבע על פי הוראות הדין. בהתאם, התחרות בתחום זה מתמקדת בעיקר במחיר כמתואר בסעיף זה 3.3 להלן.

בענף מונהגת פוליסה תקנית אחידה אשר מהווה חוזה ביטוח סטנדרטי (להלן: "פוליסה תקנית"), בהתאם להוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010, פוליסות תקניות ליחיד בעל רכב וכן פוליסה תקנית לצורכי סחר, המיועדת לבעלי פוליסה המחזיקים במספר כלי רכב באופן זמני, לצורכי תיקון, מסחר וכיו"ב (כגון: בעלי מוסכים, יבואנים וכדו'). התקנות קובעות תנאים מינימאליים לביטוח רכב חובה אשר מבטח אינו רשאי לשנותם, אך רשאי להוסיף עליהם הרחבות לגבי היקף הכיסוי הביטוחי. במסגרת התקנות, נקבע גם נוסח תעודת הביטוח שעל מבטח להנפיק במסגרת ביטוח רכב מנועי.

ההוראות האמורות כוללות, בין היתר, חובות החלות על המבטח לאפשר לגורמים שונים בדיקה ועיון בפוליסת החובה ובתנאיה. כך למשל, נקבע כי בחיווי מקוון של פוליסת רכב עבור משתמשים פוטנציאליים בכלי הרכב, יוצגו גם מגבלות או הרחבות לכיסוי הביטוחי, לרבות כיסוי להשבתה בלבד, כיסוי לנהג נקוב בלבד ותעודת ביטוח הכוללת השתתפות עצמית.

- **תשלום מראש** - ביטוח רכב חובה נכנס לתוקף רק לאחר תשלום מראש של מלוא הפרמיה בגינו.

- **היקף ודרכי הפיצוי** - למעט תקרת פיצוי למרכיבי נזק שאינו נזק ממוני והכיסוי לאובדן השתכרות המוגבל לעד פי שלושה מהשכר הממוצע במשק, הכיסוי אינו מוגבל בסכום.

- **אחריות מוחלטת** - בהתאם להוראות חוק הפיצויים, האחריות של בעל הרכב, המחזיק או הנוהג בו, הינה מוחלטת ולפיכך זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי אינה תלויה בהוכחת אשם.

- **ייחוד העילה** - מי שנפגע בתאונת דרכים וחוק הפיצויים מקנה לו עילת תביעה, יכול לתבוע את זכותו רק על פי חוק הפיצויים ואינו רשאי לתבוע את נזקו לפי חוק אחר. מי שאין לו עילת תביעה לפי חוק הפיצויים, יכול לתבוע את המזיק בנזיקין.
 - **זנב תביעות ארוך** - תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, של מספר שנים, בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד סילוק התביעה.
 - **פיקוח על התעריפים** - במסגרת ההוראות לחוזה ביטוח כללי בחוזר המאוחד נכללו הוראות שונות בעניין דמי ביטוח בענף רכב חובה, ונהלים לקביעת דמי ביטוח שרשאי מבטח לגבות ואופן הגשתם לאישור הממונה. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, מרכיב פרמיית הסיכון שבתעריף ביטוח רכב חובה (דמי הביטוח נטו) צריך להיות אחיד לכל המבטחים שעונים על אותם משתנים מתוך תכנית סיווג הסיכונים שמפרסם מפעיל מאגר המידע הסטטיסטי, אשר הממונה אישר כמשתנים שבהם יהיה מבטח רשאי לעשות שימוש לצורך קביעת התעריף, כגון: נפח מנוע, סוג דלק, כוחות סוס, מספר כריות אוויר, מין ו/או גיל ו/או ותק הנהיגה של הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, מספר תביעות קודמות ו/או מספר שלילות רישיון בשלוש השנים האחרונות של כל אלו הצפויים לנהוג ברכב, המצאות מערכת למניעת נעילת גלגלים (ABS) ו/או מערכת לבקרת יציבות (ESP) ו/או מערכת התרעה על אי שמירת מרחק (FCW) ו/או מערכת התרעה על סטייה מנתיב (LDW). כל מבטח רשאי לבחור באילו מהמשתנים להשתמש לצורך קביעת התעריף.
- בנוסף, רשאי המבטח לגבות דמים - לכיסוי הוצאות ניהול, עמלת הסוכנים והרווח, בשיעור של עד 18% מפרמיית הסיכון וכן את התוספת למימון עלות אספקת השירותים, התוספת למימון הקרן והתוספת לפיצוי המוסד לביטוח לאומי כאמור לעיל.
- המבטח רשאי לתת הנחות מן הדמים בלבד, למעט בביטוח רכב חובה לציי רכב כמפורט להלן.
- מבטח רשאי לתת הנחה מדמי הביטוח נטו רק בציי רכב וזאת באמצעות שימוש בנוסחת תעריף שונה, אשר הוגשה מראש לממונה.
- "צי רכב"** - מונה לפחות 40 כלי רכב שכולם בבעלות אחת ומבטחים אצל אותו מבטח.

3.3 תחרות

בתחום ביטוח רכב חובה, פועלות 16 חברות ביטוח (כולל הפול), לרבות חברות לביטוח ישיר. על רקע קיומו של כיסוי אחיד בתחום זה, התחום מאופיין בתחרות מחירים משמעותית המושפעת בין היתר, מריבוי מתחרים וכן ממהלכים להגברת שקיפות התעריפים על ידי הממונה (ובכלל זה, באמצעות האפשרות לערוך השוואת תעריפים באתר האינטרנט של רשות שוק ההון).

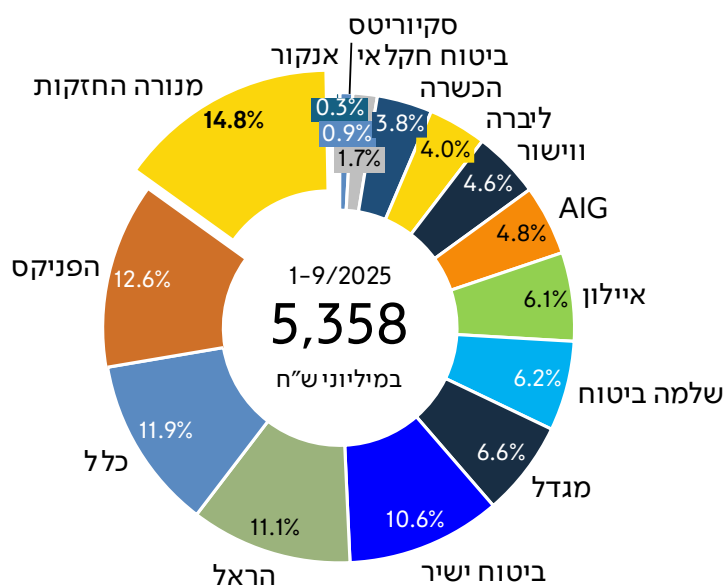
על פי הדוחות הכספיים של חברות הביטוח, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, הכנסות הענף בתחום ביטוח רכב חובה, עמדו על סך של 5,358 מיליוני ש"ח (לא כולל העברת 10.95% למל"ל מכוח חוק הפיצויים חלף תשלום תביעות שיבוב), לעומת סך של 5,150 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ- 208 מיליוני ש"ח, המהווים כ- 4% מהיקף ההכנסות מדמי ביטוח בתחום. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, הקבוצה (מנורה מבטחים ביטוח ושומרה) מחזיקה בנתח שוק של כ- 14.8% לעומת 15.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

על פי נתוני הדוחות הכספיים של חברות הביטוח, חלקם של חמשת הגופים הגדולים בתחום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025 עמד על כ- 61.1% מסך דמי הביטוח בתחום זה, לעומת 61.2% בתקופה המקבילה אשתקד. החברות הגדולות בתחום ביטוח רכב חובה, בשנת 2025, הינן הקבוצה, הפניקס, הראל כלל וביטוח ישיר.

לפירוט הכנסות הקבוצה מפרמיה, ראה סעיף 6.6.4 לדוח הדירקטוריון.

להלן פירוט נתוני נתחי שוק, לפי חברות הפעילות בתחום:

הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מידע השוואתי של מחירים, גורמים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הרכישה של פוליסות הביטוח. חברות הביטוח נבדלות זו מזו במשתנים הקובעים את התעריף וכפועל יוצא בפלחי השוק בהם הן מתמקדות. גורם העלול להשפיע על מעמדה התחרותי של הקבוצה הינו שימוש חברות ביטוח אחרות במשתנים שונים מאלה שבהם הקבוצה עושה שימוש.

3.4 לקוחות

להלן פירוט התפלגות פרמיות ברוטו בין מבטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים לבין ציי רכב וקולקטיביים:

פרמיות ברוטו בשנת 2025 (מליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2025	פרמיות ברוטו בשנת 2024 (מליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2024
מבטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים	643	67%	701
ציי רכב וקולקטיביים	313	33%	280
סה"כ	956	100%	981

לקבוצה אין לקוח בתחום ביטוח רכב חובה, שהכנסותיה ממנו מהוות 10% או יותר מסך ההכנסות הקבוצה בתחום הפעילות וכן אין לקבוצה תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום זה.

בנוסף, לא ידוע לקבוצה על מאפיינים קבועים של לקוחותיה בתחום ביטוח רכב החובה. לפי הערכת הקבוצה, שיעור החידושים¹³ בשנת 2025 עמד על כ- 64%, בדומה לשיעור בשנת 2024, ואחוז הלקוחות אשר רכשו ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש עמד על כ- 84% מסך אוכלוסיית מבטחי החובה בקבוצה לעומת שיעור של 74% ב- 2024.

להלן התפלגות דמי ביטוח לפי שנות ותק של לקוחות בתחום ביטוח החובה לתקופות המתוארות בדוח:

מספר שנות ותק	מחזור פרמיות במליוני ש"ח		שיעור מסך ההכנסות	
	2024	2025	2024	2025
ללא ותק	445	552	47%	56%
ותק שנה	264	174	28%	18%
ותק שנתיים	101	80	11%	8%
למעלה משלוש שנות ותק	146	175	15%	18%
סה"כ	956	981	100%	100%

¹³ השיעורים הם בממוחי פרמיה.

4. ביטוח רכב רכוש

4.1 תיאור כללי של תחום הפעילות

ביטוח רכב רכוש כולל כיסוי ביטוחי לאבדן או נזק של כלי רכב מבוטחים ולחבות המבוטחים בגין נזקי רכוש שנגרמו לצד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטחים. ניתן לרכוש כיסוי לחבות כלפי צד שלישי בלבד או בשילוב עם כיסויים נוספים.

הסדר השמאים: בחוזר המאוחד מפורטים כללי פעולה לשמאים ומנגנוני ערעור על שומותיהם וכן הוראות בעניין הרחבת הגילוי הנוגע לזכויות המבוטחים, הגברת מעורבותם בהליך בחירת השמאי והרחבת השקיפות כלפי המבוטחים בהליך שומת הנזק. בהתאם להוראות החוזר, חברות הביטוח מפרסמות רשימות שמאי חוץ שבהם יכול המבוטח לבחור. שומה של שמאי חוץ¹⁴, מהווה השומה הקובעת והיא מחייבת את הצדדים, בכפוף לזכות המבטח והמבוטח לערער על השומה בפני שמאי מכריע, באמצעות שומה נגדית.

בחודש מאי 2024, פרסם הממונה חוזר שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש". החוזר כולל הוראות הנוגעות, להסדרת אופן יישוב תביעות ביטוח בענף רכב רכוש, בין היתר, לעניין התקשרות עם שמאים ועם מוסכים וכן הוראות שונות ביחס להליך שיווק הפוליסה ויישוב התביעה.

כניסתו של התיקון לתוקף תלויה בפרסומן של הוראות מקצועיות לעניין "מחיר שוק" לפי סעיף 153 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, אשר טרם פורסמו.

בחודש יולי 2024 הגיש איגוד המוסכים בישראל (מלכ"ר) עתירה מנהלית נגד רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ונגד משרד התחבורה בעניין הרפורמה בתחום רכב רכוש (להלן: "עתירת איגוד המוסכים") במסגרתה עתר לסעדים שונים, ובין היתר, ביקש להורות על ביטול תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ענף רכב רכוש וכן להורות על ביטול חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש ולהורות על ביטול "פרקטיקת ביצוע הקיזוזים" בגין הפרש במחיר החלפים שאושרה בהכרעה עקרונית מיום 19 בספטמבר 2023 (לפרטים אודות חוזר הגשת תכניות וההכרעה העקרונית ראו סעיף 8.2.3 להלן) וכן להורות למשיבים לשקוד על אסדרה חדשה במסגרתה יבוטלו מוסכי ההסדר.

להערכת הקבוצה, להוראות החוזר תהיה השפעה נרחבת על היבטים תפעוליים ומסחריים הנוגעים לפוליסות ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד שלישי), אולם בשלב זה הקבוצה לא יכולה לצפות ו/או לאמוד את היקפה.

הערכת הקבוצה בעניין זה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד, המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, שיושפעו בין היתר מהתנהגות הגורמים השונים המעורבים ביישומן, ובין היתר, קידום באסדרה של משרד התחבורה ביחס לעלות החלפים והגדרת "מחיר שוק", בהתנהגות ספקי החלפים, המוסכים, השמאים, הסוכנים, הלקוחות והגופים המתחרים, בתוצאות עתירת איגוד המוסכים, וכן בהתנהלות הרגולטורים הרלבנטיים לרבות משרד התחבורה ורשות שוק ההון ביטוח וחסכון.

¹⁴ לעניין זה, "שמאי חוץ" - שמאי שאינו שמאי בית ואשר נכלל ברשימת שמאי החוץ. "שמאי בית" הינו מי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בשל קשר מיוחד עם המבטח, לרבות בהתאם לחזקות שנקבעו לעניין זה במסגרת החוזר.

מידע וגילוי: על מנת להתמודד עם העדר השקיפות ובעיית פערי המידע שקיימים בשוק מכירת רכבים משומשים, אשר ממנו סבלו רוכשי רכב פוטנציאליים כמו גם חברות הביטוח, הוקם על ידי חברות הביטוח, במשותף עם מרכז הסליקה של חברות הביטוח בע"מ, מאגר מידע שעיקרו רישום היסטוריית תאונות של כלי רכב, שיהיה זמין לציבור רוכשי רכבים משומשים וכן לחברות הביטוח שיבחרו להצטרף למאגר (להלן: "**המאגר**"). למאגר ניתן פטור בתנאים, מאישור הסדר כובל שהיה בתוקף עד פברואר 2021. נוכח פקיעת הפטור כאמור, התקבלו הערכות עצמיות שבהתאם להן, בכפוף לעמידה בתנאים שפורטו בהן, ההסדר מהווה מיזם משותף המקיים את התנאים הקבועים בסעיף 9 לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006. ההערכה העדכנית תקפה למשך 3 שנים מתום ההערכה שקדמה לה דהיינו עד לחודש פברואר 2027, כל עוד לא אירע שינוי נסיבות מהותי בהסדר. ואולם, אם כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת השעה), תשס"ו-2006 הנ"ל שתוקפם פג ביום 15 בספטמבר 2026 – לא יוארכו – תגיע גם ההערכה העצמית לקיצה במועד האמור.

המאגר החל לפעול ביום 20 במאי 2013. הקבוצה הצטרפה למאגר ולהסדר. כל מבטח יכול להצטרף להסדר (דהיינו: למסור נתונים למאגר ולהגיש שאילתות) או לצאת מההסדר, לפחות אחת לשנה קלנדרית בהודעה מוקדמת של 90 יום. חוסר יכולתו של מבטח לספק נתונים ברמת הפירוט הנדרשת, לא יהווה הצדקה לסירוב לצרף אותו להסדר. החברה עושה שימוש במאגר במהלך העסקים הרגיל.

הסדר בורות בתביעות שיבוב: הנזקים המכוסים במסגרת ביטוחי רכב רכוש, נגרמים לעיתים עקב רשלנות של אדם אחר. במקרה כזה, תשלום תגמולי ביטוח למבוטח מקנה למבטח זכות פיצוי מהמזיק - זכות "שיבוב". לפרטים בדבר הסדר ליישוב תביעות שיבוב בין חברות הביטוח ראה סעיף 8.17.10 להלן.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה בתחום פעילות זה וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיפים 8.2 ו-8.2.3 להלן.

4.2 מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

פוליסת ביטוח רכב רכוש כוללת כיסויים בגין נזק עצמי הנגרם לרכב המבוטח כתוצאה מן הסיכונים המפורטים בפוליסה, כגון: אש, התנגשות מקרית, גניבה ועוד, וכן נזק רכוש הנגרם לצד שלישי על ידי הרכב המבוטח. ניתן לרכוש פוליסה לנזק לצד ג' בלבד או בשילוב עם כיסויים נוספים. בשלב הצעת הביטוח, רשאי המבוטח לבחור באחת מארבע חלופות: (1) ביטוח מקיף (המכסה נזק עצמי ונזק לצד שלישי); (2) ביטוח מקיף, ללא כיסוי לגניבה; (3) ביטוח מקיף, ללא כיסוי מפני תאונות לרכב המבוטח; (4) ביטוח לנזק לצד שלישי בלבד, זאת, בתנאי שהוויתור נעשה בהודעה מפורשת אשר תועדה על ידי המבטח.

ביטוח רכב רכוש מתחלק לשתי קבוצות עיקריות על פי סוג הרכב:

- (1) פוליסה לביטוח נזקי רכוש ונזקי רכוש לצד ג', לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון (ביטוח מקיף וביטוח צד ג'), בהתאם להוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 ובתוספת לתקנות (להלן: "**תקנות רכב רכוש**" או "**הפוליסה התקנית**", בהתאמה). הפוליסה התקנית קובעת נוסח ותנאים מינימאליים לביטוח מקיף לרכב אשר חברת ביטוח יכולה לשנותם רק אם השינוי הוא לטובת המבוטח. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות באשר להיקף הכיסוי, לסיכונים, לחביונות ולרכוש המבוטחים.

מבוטח, שבבעלותו 40 כלי רכב פרטיים לפחות, המבוטחים אצל מבטח אחד, רשאי, בשלב הצעת הביטוח, בהודעה מפורשת שתתועד אצל המבטח, לוותר על תחולת הפוליסה התקינה כולה או חלקה.

(2) פוליסה לביטוח נזקי רכוש ונזקי רכוש לצד ג', לכלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, כגון: משאיות, אוטובוסים, נגררים, נתמכים, מלגזות, אופנועים וכלים אחרים. ביטוח זה אינו כפוף להוראות הפוליסה התקינה.

כמו כן, מציעה הקבוצה למבוטחיה לרכוש כתוספת לפוליסה, הרחבות או כתבי שירות, לקבלת שירותים שונים לרכב כגון: שירותי דרך וגרירה, שירותי רכב חליפי, שירות לתיקון שבר שמשות, ועוד.

מאפייני התחום העיקריים הינם:

פוליסת ביטוח רכב רכוש הינה, לרוב, לתקופה של עד שנה.

"זב תביעות קצר" - תביעות בתחום זה מתאפיינות במשך זמן קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה. תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח רכב רכוש הינה שלוש שנים מקרות מקרה הביטוח. עם זאת, בגין כיסוי צד ג' תקופת ההתיישנות ומשך זמן יישוב התביעה ארוך יותר.

פיקוח על התעריפים - התעריף לביטוח רכב רכוש כפוף לפיקוח הממונה. התעריף הינו תעריף מקסימום, אינו אחיד ותלוי במספר משתנים, כגון: סוג הרכב המבוטח, ניסיון התביעות המצטבר של המבוטח, גילו של הנהג ומספר הנהגים הרשאים לנהוג ברכב.

4.3 תחרות

בתחום ביטוח רכב רכוש פועלות 16 חברות ביטוח, לרבות חברות לביטוח ישיר.

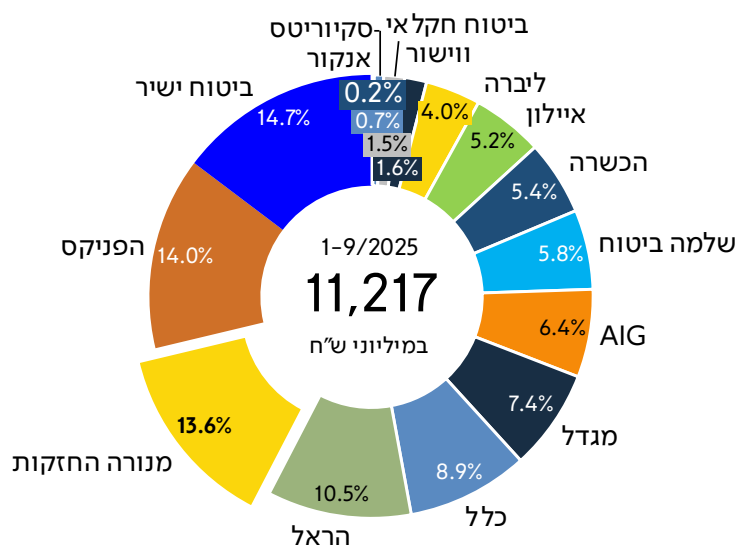
בהתאם לדוחות הכספיים של חברות הביטוח, בתחום ביטוח רכב רכוש בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, הכנסות הענף בתחום עמדו על סך של כ-11,217 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-11,107 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-109 מיליוני ש"ח בהיקף דמי הביטוח, המהווים כ-1% מהיקף ההכנסות מדמי ביטוח בתחום.

נתח השוק של הקבוצה, כפי שמשתקף מהכנסות מדמי הביטוח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, עומד על שיעור של כ-13.6% לעומת שיעור של כ-13.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט הכנסות הקבוצה מפרמיה, ראה סעיף 6.6.4 לדוח הדירקטוריון.

החברות הגדולות בתחום ביטוח רכב רכוש, בשנת 2025, הינן הפניקס, הקבוצה, ביטוח ישיר, הראל וכלל.

להלן פירוט נתוני נתחי שוק, לפי חברות הפעילות בתחום:

הכיסוי הביטוחי האחיד בתחום, בהתאם לפוליסה התקנית, הינו מודולרי ומאפשר בחירה של כלל הכיסויים או חלק מהם לפי החלטת המבוטח. גמישות הבחירה מרחיבה את פוטנציאל התחרות בין החברות השונות על כל מרכיב ומרכיב בפוליסה המודולרית. התחרות מתמקדת בעיקר במחיר ללקוח בהתאם להיקף הכיסוי שבחר. אי לכך, שמה הקבוצה דגש בתחום זה על תעריף תחרותי ומוצרים ייחודיים המותאמים לאוכלוסיות מובחנות וכוללים הטבות ייחודיות לאותן אוכלוסיות וכן מוצרים דינמיים המאפשרים ללקוח ליהנות מגמישות כיסוי או מחיר כגון כיסוי "נהג מזדמן" המאפשר לבעל פוליסה לרכוש כיסוי לתקופה קצובה לנהג שאינו עונה על הגדרת הרשאים לנהוג הכללית בפוליסה; וכן המוצר "Miley" הכולל מדרג של הנחות בפרמיה, בהתאם להיקף הנסועה השנתית ברכב ומוצר "מנורה On" הכולל תמחור פרסונלי לפי נהג/ים וחייב בדמי ביטוח לפי היקף הנסיעה ואיכות הנהיגה. הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של הקבוצה הינם מערך סוכני הביטוח הרחב שלה ומכירות הערוץ הישיר, דגש על רמת שירות גבוהה וניטור קפדני של הפעילות בחתכי השונים.

4.4 לקוחות

בתחום ביטוח רכב רכוש, מבטחת הקבוצה בעיקר לקוחות פרטיים.

לקבוצה אין לקוח בתחום ביטוח רכב רכוש, שהכנסותיה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות הקבוצה וכן אין לקבוצה תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום זה.

להלן פירוט התפלגות פרמיות ברוטו בין מבטחים פרטיים לצי רכב וקולקטיביים:

פרמיות ברוטו בשנת 2025 (מליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2025	פרמיות ברוטו בשנת 2024 (מליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2024
1,658	89%	1,683	89%
212	11%	210	11%
1,870	100%	1,894	100%

מבטחים פרטיים

ולקוחות עסקיים קטנים

צי רכב וקולקטיביים

סה"כ

בנוסף, לא ידוע לקבוצה על מאפיינים קבועים של לקוחותיה בתחום ביטוח רכב רכוש. לפי הערכת הקבוצה, שיעור החידושים¹⁵ בתחום ביטוח רכב רכוש בשנת 2025, עמד על כ- 61%, לעומת 60% בשנת 2024. שיעור הלקוחות אשר רכשו ביטוח רכב רכוש וביטוח רכב חובה, מתוך כלל הלקוחות שרכשו ביטוח רכב רכוש בשנת 2025, הינו כ- 90%, בדומה לשנה קודמת.

להלן התפלגות דמי ביטוח לפי שנות ותק לקוחות במונחי מחזור פרמיות לתקופות המתוארות בדוח:

מספר שנות ותק	מחזור פרמיות במליוני ש"ח		שיעור מסך ההכנסות	
	2025	2024	2025	2024
ללא ותק	837	866	45%	46%
ותק שנה	414	367	22%	19%
ותק שנתיים	203	196	11%	10%
למעלה משלוש שנות ותק	415	466	22%	25%
סה"כ	1,870	1,894	100%	100%

¹⁵ השיעורים הם במונחי פרמיה.

5. ביטוח כללי אחר

5.1 תיאור כללי של תחום הפעילות

בתחום זה, הקבוצה פועלת בשני ענפים עיקריים - ביטוח חבויות וביטוח רכוש, וכן בענפי ביטוח כללי נוספים, אשר היקף פעילות הקבוצה בהם אינו מהותי. ביטוחי החבויות כוללים כיסוי בגין חבותו הכספית על פי דין, של המבוטח, כלפי צד שלישי שאינו המבוטח, עד לגבול האחריות בפוליסה. ביטוחי הרכוש כוללים כיסוי בגין אבדן או נזק, שנגרם לרכוש המבוטח ונזקים נלווים, כתוצאה מהסיכונים המכוסים בפוליסה (במתכונת של "סיכונים נמנים" או במתכונת של "כל הסיכונים"). למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה בתחום פעילות זה וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיף 8.2.1 להלן.

5.2 מוצרים ושירותים

5.2.1 תיאור של מוצרי תחום הפעילות והכיסויים הביטוחיים שנכללו בו

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

5.2.1.1 ביטוח חבויות

כללי

מרבית הפוליסות בענף ביטוח החבויות, מכסות את המבוטח בשל חבות שהוא עשוי לחוב בה על פי דין, כלפי צד שלישי, בגין נזק לגוף או לרכוש שייגרם לו. בביטוחי חבויות נקבע גבול אחריות שהינו הסכום המקסימאלי בו יישא המבוטח במקרה של נזק, בתוספת הוצאות משפטיות סבירות. תוקפן של פוליסות הביטוח מסוג זה הינו לרוב לשנה. תביעה ביטוחית בענפי החבויות אינה מתיישנת, כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי כנגד המבוטח. בשל פרק הזמן הארוך בין מועד היווצרות העילה כנגד המבוטח לבין מועד הגילוי ו/או מועד הגשת התביעה וכן בשל פרק הזמן הדרוש לבירור תביעות אלו שהינן מורכבות, נחשב ענף זה כבעל זנב תביעות ארוך. ביטוחי חבויות ניתן לערוך על פי אחד משני בסיסי כיסוי:

בסיס אירוע (Occurrence Basis) - בפוליסות אלו, הכיסוי ניתן לחבות בגין אירועים אשר אירעו במשך תקופת הביטוח. התביעה לחברת הביטוח יכול שתוגש אף לאחר תום תקופת הביטוח, בכפוף להתיישנות.

בסיס הגשת תביעה (Claims Made Basis) - בפוליסות אלו, הכיסוי ניתן לחבות בגין תביעות אשר הוגשו לראשונה כנגד המבוטח במשך תקופת הביטוח, אף אם העילה כנגד המבוטח נוצרה לפני מועד תחילת הביטוח, ובתנאי שנוצרה בתוך 'התקופה הרטרואקטיבית' שהוגדרה בפוליסה, דהיינו לאחר תאריך מסוים שהוסכם עליו.

ענף ביטוח החבויות נחשב לענף תנודתי וזאת בשל רמת אי הוודאות הגבוהה ביישוב התביעות, בפרט בפוליסות על בסיס אירוע, הנובעת, בין היתר, מזנב התביעות הארוך, מהשינויים באקלים השיפוטי ומהשינוי התרבותי המעלה את שכיחות התביעות וחומרתן.

בענף ביטוח חבויות נכללים כל ביטוחי החבויות, למעט ביטוח רכב חובה. הביטוחים העיקריים בענף זה הינם: ביטוחי אחריות כלפי צד שלישי ("ביטוח צד שלישי"), אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר ואחריות דירקטורים ונושאי משרה.

המוצרים המרכזיים אותם משווקת הקבוצה בענפי החבויות, הינם כדלקמן:

(1) **ביטוח צד שלישי** - הפוליסה לביטוח אחריות כלפי צד שלישי מכסה את חבותו של המבוטח על פי כל דין - בדרך כלל חבות הנובעת מפקודת הנזיקין - בגין נזקי גוף (שלא בגין שימוש ברכב מנועי) או רכוש שנגרמו לצד שלישי, שאינם עובדי המבוטח, שנגרם מאירוע תאונתי אשר התרחש במהלך תקופת הביטוח בקשר עם הפעילות בגינה רכש המבוטח את הכיסוי הביטוחי.

ניתן לרכוש ביטוח זה כמוצר עצמאי או ככיסוי במסגרת פוליסות לבתי עסק, פוליסת ביטוח דירה או במסגרת פוליסה לביטוח עבודות קבלניות.

דמי הביטוח נקבעים כפונקציה של מספר משתנים, כאשר המרכזיים שבהם - עיסוק המבוטח, היקף פעילות המבוטח, גבול האחריות הרצוי, ניסיון התביעות של המבוטח, חשיפה למפגעים או סיכונים סביבתיים, אמצעי ההגנה הקיימים בעסק ועוד.

ביטוח זה נערך בדרך כלל על בסיס אירוע.

(2) **ביטוח חבות מעבידים** - כיסוי למבוטח בגין אחריותו לנזקי גוף בלבד, שנגרמו לעובד תוך כדי עבודתו אצל המבוטח, בשל רשלנות המבוטח, במשך תקופת הביטוח. במרבית המקרים, החבות המכוסה היא חבות לפי פקודת הנזיקין ו/או לפי חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"ם-1980.

הביטוח הינו שיורי, מעל הכיסוי לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.

ניתן לרכוש ביטוח זה כמוצר עצמאי או ככיסוי במסגרת פוליסות לבתי עסק, פוליסת ביטוח דירה או פוליסה לביטוח עבודות קבלניות.

דמי הביטוח נקבעים כפונקציה של מספר משתנים, כאשר המרכזיים שבהם - מספר העובדים המועסקים, היקף שכר העבודה השנתי שמשלם המעסיק, סוג פעילות המעסיק, גבול האחריות, ניסיון התביעות של המבוטח, אמצעי ההגנה הקיימים בעסק ועוד.

ביטוח זה נערך בדרך כלל על בסיס אירוע.

(3) **ביטוח אחריות מקצועית** - ביטוח המכסה את חבותו של המבוטח - בעל מקצוע, בגין כשל בביצוע חובתו המקצועית, במעשה או במחדל המהווים רשלנות, טעות או השמטה של המבוטח במסגרת המקצוע אשר בגינו ניתן הכיסוי, שתוצאתו היא נזק לצד שלישי, בין אם הינו לקוח של המבוטח ובין אם לאו. ביטוח זה נמכר כפוליסה עצמאית או כפוליסה משולבת עם ביטוח אחריות מוצר.

המשתנה העיקרי המשפיע על דמי הביטוח הוא עיסוקו של המבוטח, כאשר גם להיקף הפעילות, גבול האחריות, ותק במקצוע, מספר העובדים, מחזור ההכנסות,

ניסיון התביעות של המבוטח והתחום הטריטוריאלי של הכיסוי והשיפוט, השפעה על דמי הביטוח.

ביטוח זה נערך על בסיס הגשת תביעה.

(4) **ביטוח אחריות המוצר** - ביטוח המכסה את חבותו של המבוטח בגין נזק לגוף ו/או לרכוש של צד שלישי, שנגרם על ידי מוצרים פגומים שיוצרו, יובאו או סופקו על ידו, לאחר שהמוצרים יצאו מחזקתו, וזאת מכח חוק האחריות למוצרים פגומים המחיל על היצרן (כהגדרתו בחוק, הכוללת, למשל, גם יבואן ו/או ספק) אחריות בגין נזקי גוף בלבד, וכן מכח פקודת הנזיקין המחילה על היצרן אחריות לנזקי גוף או רכוש.

ביטוח זה נמכר כפוליסה עצמאית או כפוליסה משולבת עם ביטוח אחריות מקצועית ולעיתים גם עם פוליסת אחריות כלפי צד שלישי.

המשתנה העיקרי המשפיע על דמי הביטוח הוא עיסוקו של המבוטח, כאשר גם להיקף הפעילות, קיום פעילות ייצוא, התקופה הרטרואקטיבית הנדרשת, גבול האחריות, ניסיון התביעות של המבוטח והתחולה הטריטוריאלי של הכיסוי, השפעה על דמי הביטוח.

ביטוח זה נערך, בדרך כלל, על בסיס הגשת תביעה.

(5) **ביטוח דירקטורים ונושאי משרה** - ביטוח המכסה את חבותם החוקית של דירקטורים ונושאי משרה בגין נזק שנגרם עקב מעשה או מחדל שעשו או נמנעו מלעשות, בתום לב או מחמת רשלנות, בתוקף היותם נושאי משרה בחברה. החבות המכוסה היא בעיקרה מתוקף חוק החברות והוראות חוק נוספות, המטילות חבות אישית על נושאי המשרה בחברה.

בעלת הפוליסה בביטוח זה הינה החברה הרוכשת את הכיסוי עבור נושאי המשרה והדירקטורים המכהנים ו/או שכהינו בעבר והמוגדרים כמבוטחים.

ביטוח זה נמכר כפוליסה עצמאית או בשילוב עם ביטוח אחריות מקצועית.

דמי הביטוח בענף זה מושפעים ממספר משתנים, כאשר המרכזיים מביניהם - גבול האחריות, ניסיון התביעות של המבוטח, תחום העיסוק של החברה, הרכב בעלי המניות, המבנה והחוסן הפיננסיים של החברה והיות החברה ציבורית או פרטית.

ביטוח זה נערך בדרך כלל על בסיס הגשת התביעה.

הפעילות במוצרים אלו הינה עתירת ביטוח משנה, בין היתר, עקב סכומי הביטוח, חומרת התביעות הפוטנציאלית והטרוגניות תמהיל הסיכונים.

5.2.1.2 ביטוח רכוש

כללי

ביטוחי הרכוש כוללים כיסוי בגין אבדן או נזק פיזי, שנגרם לרכוש המבוטח ונזקים נלווים, כתוצאה מהסיכונים המכוסים בפוליסה (במתכונת של "סיכונים נמנים" או במתכונת של "כל הסיכונים"). בנוסף, ניתן לרכוש כיסוי לנזק תוצאתי הנובע מהנזק הפיזי (כיסוי "אובדן רווחים"). בביטוח רכוש מציעה הקבוצה ביטוחים למגזר הפרטי וכן למגזר העסקי.

המוצרים המרכזיים אותם משווקת הקבוצה בענף ביטוח הרכוש:

פוליסות לביטוח דירה

פוליסות לביטוח דירה כוללות כיסוי בגין אובדן או נזק הנגרם לדירה המבוטחת כתוצאה מן הסיכונים המפורטים בפוליסה.

הפוליסות כפופות לתנאים המינימליים שנקבעו **בתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986** (להלן בסעיף זה: "**תקנות ביטוח דירות ותכולתן**" או "**הפוליסה התקנית**", בהתאמה).

חברת הביטוח יכולה לשנות את הפוליסה התקנית רק אם השינוי הינו לטובת המבוטח וכן להוסיף הרחבות לגבי היקף הכיסוי, הסיכונים והרכוש המבוטחים וכן ביטוחי חבויות בקשר עם דירת המגורים (כגון ביטוח צד ג'). הביטוח מיועד לדירות מגורים במגזר הפרטי.

הפוליסה התקנית מגדירה את היקף הכיסוי הביטוחי המינימאלי למבנה דירה ותכולתה. הכיסוי בפוליסה הינו על בסיס סיכונים נמנים: סיכוני אש, ברק, רעם, התפוצצות, סערה, שטפון, סיכוני גניבה, שוד, פריצה, רעידת אדמה ועוד, וכן סיכוני מים ונוזלים אחרים ("**נזקי צנרת**") על פי בקשת המבוטח ובהסכמת המבטח.

הפוליסה התקנית כוללת סיכון של רעידת אדמה למבנה הדירה ולתכולתה, אלא אם כן המבוטח ויתר על כיסוי זה והדבר תועד בידי המבטח וצוין במפרט הפוליסה.

הקבוצה מציעה מספר מסלולים לביטוח דירות ו/או תכולה, המבוססים על תנאי הפוליסה התקנית. חלק מן המסלולים בפוליסות מקנים למבוטח אפשרות לרכוש, על פי בחירתו גם כיסויים נוספים כגון: כיסוי כל הסיכונים לתכשיטים ודברי ערך, כיסוי כל הסיכונים לתכולת הדירה ועוד.

ביטוח משכנתאות - הקבוצה משווקת פוליסות לביטוח מבנה בלבד, עבור לווים הנוטלים משכנתא למימון רכישת דירות. פוליסות אלו משועבדות לטובת המלווה. ביטוח זה נמכר, לעיתים, בשילוב עם ביטוח חיים (ריסק), לכיסוי יתרת ההלוואה במקרה של מות המבוטח.

אובדן רכוש - ביטוחים המכסים אבדן או נזק לרכוש (כגון: סחורות, מכונות, ציוד, מפעלים, מלאי מסוגים שונים וכדו') ושאינו דירת מגורים ותכולתה או רכב מנועי. ככלל, כוללות הפוליסות כיסוי כנגד סיכוני אש, פריצה, כיסוי נזקי טבע ורעידת אדמה. ניתן לרכוש בביטוחים אלה כיסוי לנזק תוצאתי של אובדן רווחים שהינו תוצאה של הנזק הפיזי לרכוש.

ביטוח הנדסי (עבודות קבלניות/הקמה) - כיסוי לעבודות קבלניות, ציוד וחומרים, מפני נזק תאונתי.

ביטוח מקיף לבתי עסק - ביטוח "מטריה" לבתי עסק, הכולל כיסוי בסיסי לאובדן או נזק לתכולה ולמבנה, שניתן להוסיף לו כיסויי חבויות, אובדן רווחים ועוד.

ביטוח מקיף לוועדי בתים - ביטוח ועדי בתים מכסה אובדן או נזק שיגרמו לרכוש המשותף וכן את חבות נציגות בעלי הדירות בבית המשותף הנובעת מאירוע תאונתי שנגרם בחלקים המשותפים אשר גרמו לפגיעה גופנית או נזק לרכוש של צד שלישי.

5.2.1.3 יתר ענפי הביטוח

ביטוח תאונות אישיות (טווח קצר)

ביטוח תאונות אישיות מעניק פיצוי חד פעמי בסכום קבוע בשל נכות (זמנית ו/או קבועה) ו/או מות המבוטח, כתוצאה מתאונה. בנוסף, כולל הכיסוי לעתים גם פיצוי שבועי בגין אובדן כושר עבודה זמני (חלקי או מלא) כתוצאה מתאונה ו/או בגין אי כושר עבודה זמני מלא כתוצאה ממחלה.

תקופת הביטוח בפוליסות אלה היא בדרך כלל לשנה.

הפוליסה נמכרת הן כפוליסה עצמאית והן במסגרת פוליסות משולבות, בין היתר, בסקטור העסקי.

ערבויות ופוליסות חוק המכר

פוליסות חוק המכר - פוליסות לפי חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), תשל"ה-1974 (להלן: "החוק"), הכוללות התחייבות של מבטח להשיב לרוכש דירה, כספים ששילם, בניכוי רכיב המע"מ, על חשבון מחיר הדירה אותה רכש מקבלן שהתקשר עם המבטח, ושבייתה טרם הושלמה ובתנאי שהתקיימה אחת מעילות המימוש הקבועות בחוק כמפורט להלן:

- מוכר הדירה לא יוכל באופן סופי להעביר לקונה בעלות או זכות אחרת בדירה כמוסכם בחוזה המכר;
- קיימת מניעה מוחלטת וסופית להשלים את הבניה ולמסור את החזקה בדירה לרוכש (ביטול הסכם הרכישה אינו נכלל בעילה זו).

נוסח הפוליסות לפי חוק המכר המונפקות על ידי מנורה ביטוח, הותאם, בשינויים המחויבים, להוראות שפורסמו בעניין, במסגרת תקנות ותיקונים חוק המכר, כפי שעודכנו מעת לעת.

תקופת הביטוח של פוליסות לפי חוק המכר אינה קצובה בזמן והיא מסתיימת בכפוף להתקיימותם במצטבר של שלושה תנאים הקבועים בחוק לביטול או פקיעת הפוליסה, דהיינו, גמר בניה, מסירת חזקה לרוכש ורישום הזכויות בדירה על שם הרוכש, כשהן נקיות מכל שעבוד. הסיכון בפוליסות אלו הולך וקטן עם התקדמות הבניה, הגידול במכירות וגביית התמורה מהמכירות. עם השלמת הבניה (קבלת "טופס 4") הסיכון יורד משמעותית והוא זניח וקרוב לאפס.

ערבויות מכרז - ערבויות הנדרשות כתנאי הכרחי להגשת הצעה להשתתפות במכרז כפי שקבע הניצע במסמכי המכרז. מהותן להבטיח התקשרות בין הלקוח המציע לניצע, במקרה בו הניצע יבחר בהצעה של הלקוח המציע, כהצעה הזוכה.

ערבויות ביצוע - ערבויות שמהותן התחייבויות לשלם למוטב - בדרך כלל מזמין עבודה או השירות - בתשלום אחד או במספר תשלומים כל סכום עד גובה סכום הערבות בגין הפרת התחייבות הנערב/המבוטח - בדרך כלל קבלן או יזם בפרויקט או נתן שירות - אשר התחייב כלפי מזמין העבודה או השירות כאמור.

ערבויות ביצוע בעסקאות קומבינציה ו/או פינוי בינוי ו/או תמ"א 38, עם בעלי קרקע בליווי סגור - ערבויות המוצאות לטובת בעלי הזכויות בקרקע, הזכאים, בתמורה להעברת חלק מהזכויות במקרקעין ובזכויות הבניה ליזם, לקבל חלק מהדירות שיבנו בפרויקט שיוקם על המקרקעין חלף דירתם הנוכחית (לכל בעל קרקע יש זיקה וזכות בדירה מסוימת). כל המקרקעין משועבדים לטובת המממנים לרבות חלק המקרקעין המהווה את חלק הדירה העתידית של בעלי הקרקע.

ערבויות לטובת בנקים למשכנתאות - על מנת שניתן יהיה לשעבד את כל מקרקעי הפרויקט בשלמותם לטובת המממנים, במסגרת עסקאות קומבינציה/ פינוי בינוי, אזי בגין הדירות הקיימות המשועבדות במשכנתאות כנגד הלוואה שקיבלו בעלי הדירה, הבנק למשכנתאות נדרש להסיר את המשכנתא הרשומה לטובתו על דירה של דייר שטרם פרע את המשכנתא עובר להתקשרות בעסקת הקומבינציה/ פינוי בינוי. הבנק למשכנתאות מתנה את הסכמתו לסילוק המשכנתא כאמור בקבלת ערבות אוטונומית לטובתו חלקי המשכנתא.

ערבויות לתשלומי מיסים - ערבות המוצאת לטובת רשות המסים להבטחת תשלומי מיסים בפרויקטים ובפרט מס שבח.

ערבויות להבטחת תשלומי שכר-דירה – ערבויות המונפקות בפרויקטים של פינוי- בינוי להבטחת תשלומי השכירות עליהם מתחייב היזם כלפי בעלי הקרקע ודיירי ממועד הפינוי של הדירה עד השלמת הבנייה וקבלת מפתח לדירה החדשה בפרויקט.

ערבויות פורמאליות – ערבויות לטובת מוטב שהוא רשות מוסמכת, על מנת להבטיח את עמידתו של הנערב/המבוטח בתנאי הרישיון שניתן לו או להבטחת השלמת הליך המתנהל בין הלקוח לבין הרשות.

ערבויות להבטחת תשלומים – ערבות שמהותה התחייבות לתשלום סכום כספי במקרה בו הנערב/מבוטח לא יעמוד בהתחייבות הכספית שלו כלפי צד שלישי.

סיכונים אחרים

הקבוצה מנפיקה פוליסות המכסות סיכונים נוספים אשר לא נכללו בענפים שלעיל מאחר והיקף הפעילות בענפים אלו אינו מהותי.

5.3 תחרות

חלקה של הקבוצה בתחום פעילות זה בתקופת הדוח גדל, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהיקף ההכנסות מפרמיה, כמפורט להלן:

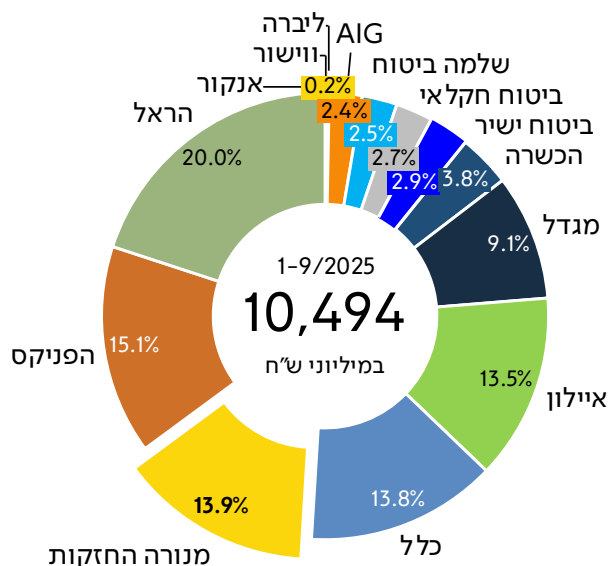
בהתאם לדוחות הכספיים של חברות הביטוח, בתחום ביטוח כללי אחר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, הכנסות הענף בתחום עמדו על סך של כ-10,494 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-10,162 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-332 מיליוני ש"ח בהיקף דמי הביטוח, המהווים כ-3.3% מהיקף ההכנסות מדמי ביטוח.

נתח השוק של הקבוצה, כפי שמשתקף מהכנסות מדמי הביטוח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, עומד על שיעור של כ-13.9% לעומת 13.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

בתחום זה, הקבוצה מתחרה במרבית חברות הביטוח במשק. על פי נתוני הדוחות הכספיים של חברות הביטוח, חמש חברות הביטוח הגדולות הפועלות בתחום הינן הראל, הפניקס, כלל, איילון והקבוצה. על פי נתונים אלו, חלקם של חמשת הגופים הגדולים בתחום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, עמד על כ-76.3% מסך דמי הביטוח ברוטו לעומת שיעור של כ-76.2% בתקופה המקבילה, אשתקד.

לפירוט ההכנסות הקבוצה מפרמיה, ראה סעיף 6.6.4 לדוח הדירקטוריון.

להלן פירוט נתוני נתחי שוק, לפי חברות הפעילות בתחום:

התחרות בתחום מושפעת הן מצד הביקוש למוצרים מצד החברות העסקיות השונות במשק והן מהיצע ואיכות המוצרים של חברות הביטוח. שוק ביטוח המשנה והשינויים החלים בו בתחום מהווים אף הם גורם מרכזי בתחרות. בנוסף, בביטוח העסקים הגדולים ובענף ביטוח הדירקטורים מיוצגים המבוטחים על ידי יועצי ביטוח, עובדה המחדדת את חשיבות איכות הכיסוי ובו בזמן גם יוצרת לחץ להורדת תעריפים. מוצרי הביטוח הכלולים בענף הרכוש, כגון ביטוח ימי, אווירי, הנדסי וציוד אלקטרוני, דורשים מומחיות ספציפית ומעניקים כיסוי מורכב ועל כן, התחרות בהם מבוססת, בין היתר, על איכות הכיסוי הביטוחי שמעניקה הקבוצה. הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של הקבוצה הם סל המוצרים שלה, הכולל מוצרים חדשניים בתחומי הפעילות השונים, בסיס הסוכנים הרחב שלה, דגש על רמת שירות גבוהה וניטור קפדני של הפעילות בחתימה השונים.

5.4 לקוחות

בתחום ביטוח כללי אחר הקבוצה מבטחת לקוחות פרטיים, עסקיים וכן לקוחות מוסדיים. הקבוצה מבצעת חיתום פרטי לכל מבוטח, למעט קולקטיבים ישנים של בנקים למשכנתאות.

לקבוצה אין לקוח שהכנסותיה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות הקבוצה בתחום הפעילות, וכן אין לקבוצה תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות בתחום זה. בנוסף, לא ידוע לקבוצה על מאפיינים קבועים של לקוחותיה בתחום ביטוח כללי.

התפלגות דמי הביטוח מלקוחות ברוטו*:

סוג לקוח	פרמיות ברוטו בשנת 2025 (מיליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2025	פרמיות ברוטו בשנת 2024 (מיליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2024
קולקטיבים ומפעלים גדולים	1,084	57%	1,031	59%
פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים	817	43%	720	41%
סה"כ	1,901	100%	1,751	100%

* החלוקה בענפי החבויות בוצעה לפי גבולות אחריות. החלוקה בענפי הרכוש בוצעה לפי סכומי הפרמיה.

פרופיל התיק הביטוחי של הקבוצה מוטה לקוחות פרטיים ועסקיים קטנים.

להלן התפלגות דמי ביטוח לפי שנות ותק של לקוחות בתחום ביטוח מקיף דירות לתקופות המתוארות בדוח:

מספר שנות ותק	מחזור פרמיות במיליוני ש"ח		שיעור מסך ההכנסות	
	2025	2024	2025	2024
ללא ותק	52	54	15%	18%
ותק שנה	45	39	13%	13%
ותק שנתיים	33	32	10%	10%
למעלה משלוש שנות ותק	211	183	62%	59%
סה"כ	340	308	100%	100%

שיעור החידושים¹⁶ בתחום מקיף דירות בשנת 2025 עמד על כ- 86% לעומת שיעור החידושים של 87% בשנת 2024.

¹⁶ השיעורים הם במונחי פרמיה.

6. ביטוח בריאות

6.1 תיאור כללי של תחום הפעילות

שירותי הבריאות בישראל מורכבים משלושה רבדים - הראשון, סל הבריאות הבסיסי בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי והתקנות אשר הוצאו מכוחו; השני - שירותי בריאות משלימים בקופות החולים ("שב"ן"); והשלישי - ביטוחי הבריאות הפרטיים באמצעות חברות הביטוח. ביטוחי הבריאות הפרטיים מעניקים כיסויים ביטוחיים, אשר הינם תחליפיים או משלימים או מוספים לסל הבריאות הבסיסי ו/או השב"ן של קופות החולים בישראל בדרך של הרחבת הכיסוי הביטוחי, כאשר זכות הבחירה והגמישות באופן מימוש זכויותיו הרפואיות היא של המבוטח. כמו כן, פוליסות אלה, בחלקן, מאפשרות למבוטח, לקבל שירותים רפואיים בטכנולוגיה רפואית מתקדמת וכן כיסוי לתרופות בהתאם להגדרות בפוליסה, אשר אינם כלולים בסל הבריאות או בשב"ן.

תחום זה כולל את פעילות הקבוצה בענפי ביטוח הבריאות הפרטיים, במסגרת פוליסות פרט או קולקטיבים המעניקים כיסוי ביטוחי, מסוג שיפוי או פיצוי, בגין אירועים רפואיים, וזאת - הן לטווח ארוך, במסגרת ביטוח הוצאות רפואיות, ביטוחי שיניים, ביטוח סיעודי, תאונות אישיות (טווח ארוך), וביטוח מחלות קשות והן ביטוח בריאות לטווח הקצר (עד שנה), ביטוח נסיעות לחו"ל וביטוח עובדים זרים ותיירים. הפוליסות בעיקרן מכסות מגוון אירועים רפואיים, הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלה ו/או תאונה.

הפעילות בתחום ביטוחי הבריאות הפרטיים מתנהלת בכפוף להוראות רגולציה שמטרתן הגברת התחרות והשקיפות בתחום.

הוראות אלו קובעות כיסוי אחיד בפוליסות שונות כמפורט להלן. בנוסף, החקיקה בתחום מסדירה בין היתר את מערכת היחסים של חברות ביטוח עם רופאים ומוסדות רפואיים המצויים עימן בהסכם ובכלל זה, אופן התשלום בגין שירותיהם. בנוסף, בתחום פוליסות הפרט קיימות הוראות בדבר היותן של פוליסות מסוג הוצאות רפואיות ומחלות קשות מתחדשות מאליהן מדי שנתיים וכן הוראות המחייבות מתן אפשרות למבוטח לרכוש פוליסות ביטוח בריאות ללא תלות ברכישת פוליסות ביטוח נוספות אחרות.

רפורמה בתחום הבריאות:

בחודש מרס 2022, פורסמה על ידי רשות שוק ההון הרפורמה בביטוחי הבריאות לעדכון תוכניות הביטוח אשר נכנסה לתוקפה בחודש אוקטובר 2023 (להלן: "יום התחילה"). בהתאם, פורסם **תיקון לפרקים שונים בהוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 3 שעניינם עריכת תכנית לביטוח בריאות (להלן: "הרפורמה")** במסגרת הרפורמה נקבע כי מבנה ביטוח הבריאות יכלול 5 רבדים:

רובד ראשון - פוליסת בריאות בסיסית אחידה הכוללת את הכיסויים הבאים: כיסוי להשתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל, תרופות מחוץ לסל וניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בחו"ל;

רובד שני - פוליסה הכוללת אחת מהחלופות הבאות: (א) כיסוי לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל משלים שב"ן, עם השתתפות עצמית בגובה 5,000 ש"ח (ב) כיסוי לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל משלים שב"ן, ללא השתתפות עצמית (ג) כיסוי לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל מהשקל הראשון (להלן: "פוליסת ניתוחים מהשקל הראשון");

רובד שלישי - פוליסת הרחבה, אשר תכלול הרחבה לאחת או יותר מתכניות הביטוח ברובד הראשון, השני או החמישי;

רובד רביעי - פוליסות ביטוח אמבולטורי הכוללות אחת או יותר מהכיסויים הבאים: (א) ייעוץ, אבחון רפואי ובדיקות (ב) אשפוז בית (ג) טיפולים בטכנולוגיות מתקדמות ואביזרים רפואיים (ד) ליווי רפואי וטיפולים אגב אירוע רפואי משמעותי כגון ניתוח, אשפוז או מחלה קשה (ה) כל נספח ביטוח שאישר הממונה מראש ובכתב;

רובד חמישי - פוליסת מחלות קשות.

בנוסף, בכל הנוגע לאופן הצירוף של מועמדים לביטוח לפוליסות הבריאות המפורטות לעיל, נקבע כי לאור החשיבות של הכיסויים ברובד הראשון, על המועמד לביטוח לרכוש תחילה פוליסת בריאות בסיסית, אלא אם התקיים אחד מהחריגים הבאים: (א) בשל הליך חיתומי המועמד לביטוח לא התקבל לביטוח או שנדרשת החרגה מסוימת; (ב) המועמד לביטוח מעל גיל 65, ואינו מעוניין להחזיק באחת או יותר מתכניות הביטוח שבפוליסת הבריאות הבסיסית. כמו כן, נקבע כי על הגורם המשווק להסביר את מבנה הביטוח החדש, לרבות ההבדלים בין הפוליסה הבסיסית וההרחבות, תוך שיקוף של דמי הביטוח.

מעבר לאמור, נקבע כי גורם משווק לא ימכור פוליסת פרט המעניקה כיסוי שיפוי למועמד לביטוח שיש ברשותו פוליסת פרט המעניקה כיסוי דומה (מבלי לבטל את הפוליסה הקיימת), אלא אם התקיים אחד החריגים הבאים: (א) הפוליסה שתוצע למועמד לביטוח כוללת רק את יתרת הכיסוי הביטוחי; (ב) שיעור עלות הכיסוי הביטוחי הדומה בין הפוליסות אינו עולה על עשרה אחוזים מגובה הפרמיה שאושרה על ידי הממונה; (ג) בשל הליך חיתומי נדרשת החרגה מסוימת בפוליסת תרופות וברשותו של המועמד לביטוח פוליסת תרופות ישנה ללא אותן ההחרגות; (ד) מועמד לביטוח המבקש לעבור ברצף ביטוחי מפוליסה קבוצתית לפוליסת פרט. כמו כן, נקבע כי הנחה בפרמיה תינתן בשיעור קבוע לתקופה של עשר שנים לפחות.

במקביל, פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית), התשפ"ב-2021, אשר במסגרתה מוצע לקבוע נוסח לפוליסות האמורות המגדירות כיסוי אחיד במטרה להקל על מבטחים את ההשוואה בין החברות השונות. בנוסף, פורסם תיקון בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), התשפ"ב-2021, במסגרתו נערכו ההתאמות הנדרשות לפוליסת הניתוחים האחידה כנגזר מהרפורמה האמורה, וכן עדכונים מסוימים ברשימת החריגים לפוליסה.

בחודש יוני 2023, פורסם חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) התשפ"ג, פרק י"ט (בריאות) (להלן – "חוק ההסדרים") במסגרתו תוקן חוק הפיקוח ונקבעה חובת תשלום של מבטח לקופת חולים בשל ניתוח שבוצע ומומן בתכנית שב"ן בהתקיים התנאים הבאים: (1) העמית מבטח בפוליסת ביטוח ניתוחים מ"השקל הראשון" והפוליסה כוללת כיסוי לניתוח מאותו סוג; (2) הרופא המנתח נמצא בהסדר ניתוח עם חברת הביטוח; (3) הניתוח בוצע ומומן באמצעות תכנית שב"ן, וזאת אף אם קיים שוני בין תכנית השב"ן והפוליסה לעניין אופן ביצוע הניתוח, המוסד הרפואי, הטכנולוגיה והאביזרים הנדרשים לניתוח.

לעניין זה נקבע כי סכום ההחזר יהיה בגובה מחיר הניתוח בתעריפון משרד הבריאות או בצו ייעודי שיקבע לפי המלצת הממונה, לפי הנמוך מבניהם. מסכום זה תנוכה ההשתתפות העצמית של המבוטח, ככל ששילם. עוד נקבע כי המבטח יהיה רשאי להשיג בפני הממונה על הודעת התשלום כאמור בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, כאשר ההשגה לא תעכב את התשלום לקופת החולים ועל הממונה להודיע למבטח ולקופת החולים אודות החלטתו בהשגה תוך 60 ימים מיום קבלתה. בנוסף, נקבעו הוראות מעבר אשר יחייבו את המבטח להעביר מבטחים מפוליסת ביטוח ניתוחים מ"השקל הראשון" מסוג פרט שנכרתו החל מחודש פברואר 2016 עד יום התחילה, אשר חברים במקביל גם בתכנית שב"ן, לפוליסת ניתוחים "משלים שב"ן" ברצף ביטוחי, וזאת ביום 1 ביוני 2024.

בנוסף נקבע כי מבטחים יהיו רשאים להודיע למבטח בתוך שנה ממועד ההעברה כי ברצונם לבטל את ההעברה ולחזור לפוליסה המקורית. נקבע כי לשם העברת התשלום על ידי המבטח בגין ביצוע הניתוח בתכנית השב"ן כאמור לעיל ולשם העברת מבטחים לפוליסת ניתוחים "משלים שב"ן" רשות שוק ההון הביטוח והחיסכון תפעיל ותתחזק ממשק מקוון ומאובטח לשם העברת המידע הנדרש בין קופות החולים וחברות הביטוח ליישום הוראות החוק.

בחודש ספטמבר 2023, פורסמו חוזרים משלימים ליישום הוראות חוק ההסדרים: (1) תיקון לחוזר הוראות מידע נדרש באתר האינטרנט של גוף מוסדי במסגרתו נקבע כי חברות הביטוח המשווקות פוליסות ניתוחים יציגו את רשימת המנתחים הנמצאים בהסדר עימם במועדים הרלוונטיים שנקבעו בחוזר, וזאת על מנת לאפשר לקופות החולים לפנות בבקשות תשלום לחברות הביטוח בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק ההסדרים; (2) חוזר שעניינו ממשק מקוון לעניין ניתוחים בישראל, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין אופן העברת המידע בין קופות החולים לבין חברות הביטוח, ובכלל זה, פירוט המידע שחברות הביטוח וקופות החולים נדרשות להעביר ביניהן באמצעות הממשק המקוון.

בחודש מרס 2024, פורסם חוזר ממונה הכולל הוראות באשר לתהליך העברת מבטחים לפוליסת ביטוח ניתוחים משלים שב"ן ובכלל זה, בעניין נוסח הוראות למבטחים המועברים ולעניין הליך ביטול העברה. במקביל, פורסם חוזר "תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרק 2 - חובת הצעת תכנית בעלת כיסוי ביטוחי משלים לשב"ן", הכולל הוראות לענין הכיסוי הביטוחי בפוליסת משלים שב"ן. בנוסף, בחודש אוגוסט 2024, פורסם חוזר "השגה על הודעת תשלום בגין ניתוחים שקל ראשון", הכולל הוראות לעניין אופן בירור ההשגה של החברה בפני הממונה על הודעת תשלום שקיבלה אם החברה סבורה שפוליסת הביטוח של המבוטח אינה כוללת כיסוי ביטוחי לניתוח שבגיניו נדרש התשלום.

שינויים בענף הסיעוד:

בביטוח הסיעודי הקבוצתי פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), תשע"ו-2015 וחוזר ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות החולים אשר הוטמע במסגרת החוזר המאוחד (להלן: "ההוראות" ו"החוזר") אשר קובעות, בין היתר, תנאים אחידים לביטוחים הסיעודיים הקבוצתיים של קופות החולים לרבות תנאים בדבר תקופת אכשרה, תקופת המתנה, תקופת הביטוח וכן גובה תגמולי הביטוח במקרה ביטוחי, אשר מהוות תשתית הפעילות של הקבוצה בתחום זה (ראה סעיף 6.2.1.2 להלן).

בחודש דצמבר 2023, פורסמו הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופת חולים), התשפ"ג-2023, שעניין עדכון הכיסוי הביטוחי הקיים בפוליסות הסיעודי הקבוצתי של קופות החולים וזאת לצורך ייצוב "קרנות המבוטחים" נוכח העלייה בשכיחות התביעות המוגשות והמשולמות והשפעתן השלילית על קרנות המבוטחים. במסגרת ההוראות נקבע כי תגמולי הביטוח יופחתו בכ-10% למבוטח הזכאי לכיסוי ביטוחי ברובד הבסיסי אשר שווה בבית. כמו כן, הופחתו תגמולי הביטוח החודשיים המשולמים בהתאם להוראות על ידי הצמדת סכום תגמולי הביטוח למדד הידוע ביום התחילה ולא מיום 1 ביולי 2016. בנוסף, עודכן החריג הקיים לזכאות לכיסוי הביטוחי בפוליסה במקרה ביטוח שאירע ב-5 השנים הראשונות לחייו של מבוטח חלק 3 שנים על פי החריג הקיים. הוראות התיקון נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2024 וחלות על כל פוליסות הביטוח הסיעודי קבוצתי של קופות החולים שנכרתו או חודשו החל ממועד זה וכן על פוליסות קיימות ככל שהוסכם בין חברת הביטוח לקופת החולים על כפיפות להוראות כאמור. הובהר, כי התיקון לא יחול על מקרי ביטוח שאירעו טרם יום התחילה.

בחודש דצמבר 2023, פורסם תיקון לחוזר המאוחד שער 6 פרק 3 שעניינו ביטוח סיעודי, במסגרתו נקבע כי עקב האתגרים בביטוחי הסיעודי (לרבות עליה במקרי הסיעוד והתארכות תקופת הזכאות), יבוטל הרף המינימאלי להשתתפות חברות הביטוח בסיכון הביטוחי במסגרת פוליסות ביטוח סיעודי של קופות החולים בשיעור של 20%. הובהר, כי ביטול זה צפוי לאפשר גמישות לקופות החולים לקבוע את גובה הסיכון המושת על חברת הביטוח.

בהמשך לאתגרים ולמגמות המתוארים לעיל, בחודש דצמבר 2024, פורסם תיקון נוסף להוראות במסגרתו בוטלה החובה החלה על מבטח לצרף מבטחים לפוליסת המשך קבוצתית הדדית במקרה של אי חידוש הפוליסה לכלל המבוטחים וכן עודכנה הגדרת מקרה הביטוח ותנאי הזכאות לתגמולי ביטוח. עדכונים אלו נועדו להגדיל את סיכויי קופות החולים להתקשר עם חברת ביטוח

בהסכם לעריכת ביטוח סיעודי קבוצתי לחבריה ולהגברת יציבות קרנות המבוטחים של קופות החולים. בהתייחס לעדכון הגדרת מקרה הביטוח, נקבע במסגרת התיקון, בין היתר, כי בפוליסות ביטוח סיעודי של חברי קופות החולים הזכאות תינתן רק למבוטחים שאינם מסוגלים לבצע בכוחות עצמם חלק מהותי של לפחות 4 מתוך 6 פעולות יומיומיות או 3 מתוך 6 שאחת מהן היא שליטה בסוגרים (Activities of Daily Living - ADL). כמו כן, נקבע כי שימוש באביזרים לא ייחשב כחוסר יכולת לבצע פעולה מסוימת. בנוסף, למבוטחים השוהים בבית, נקבע כי הזכאות לקבלת תגמולי ביטוח תהיה בכפוף להמצאת אישור המוכיח כי המבוטח מסתייע בפועל בטיפול אישי לקבלת שירותי סיעוד ברוב שעות היממה. תיקון הגדרות מקרה הביטוח המפורטות לעיל נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2025, כאשר מועד התחילה של ביטול חובת הצירוף לפוליסת ההמשך הקבוצתית נקבע ליום 1 בינואר 2027. הוראות התיקון יחולו על פוליסות לביטוח סיעודי של חברי קופות חולים שייכרתו או יחודשו החל ממועד התחילה הרלבנטי, לפי העניין וכן על פוליסות שנכרתו לפני מועד זה, אם נקבע בהם כי הוראות אלו יחולו לגביהם.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה בתחום פעילות זה וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיף 8.2.1 להלן, בהתאמה.

6.2 מוצרים ושירותים

6.2.1 תיאור תחום הפעילות והכיסויים הביטוחיים העיקריים הנכללים בו

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני המוצרים ושימושיהם, השווקים העיקריים שלהם, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע שלהם. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסה.

6.2.1.1 כללי

מרבית הפוליסות בתחום הינן פוליסות ארוכות טווח ולעיתים (הוצאות רפואיות וסיעוד פרט) לכל החיים. עם כניסת השינויים בתחום הבריאות לתוקף, בתחילת שנת 2016, מרבית הפוליסות ארוכות הטווח מסוג הוצאות רפואיות ומחלות קשות (פרט) המשוקות על ידי הקבוצה מתחדשות אחת לשנתיים.

הביטוח נעשה במסגרת פוליסות מסוג פרט או קולקטיב, כאשר פוליסות הנמכרות לקולקטיבים הינן מוגבלות בזמן. הפוליסות בעיקרן מכסות מגוון אירועים ביטוחיים, הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלה ו/או מתאונה.

6.2.1.2 ביטוח סיעודי

תכנית המעניקה למבוטח פיצוי חודשי המוגדר ונקבע מראש לאחר תקופת המתנה של מספר חודשים החל ממועד מקרה הביטוח (בהתאם להגדרות בפוליסה), ולמשך תקופת הפיצוי כפי שהוגדרה בפוליסה. הפיצוי כאמור משולם כל עוד המבוטח במצב סיעודי, אך לא יותר מהתקופה הנקובה בפוליסה. בהתאם למדיניות הממשלה והממונה נערכה הסדרה בכל הנוגע לביטוח הסיעודי הקבוצתי ונקבע כי החל מיום 31 בדצמבר 2017, לא ישווק ו/או יוארכו פוליסות קבוצתיות לביטוח סיעודי שאינן פוליסות לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות החולים או פוליסות קבוצתיות אחרות שאושרו בידי הממונה.

החל משנת 2019, הפסיקה הקבוצה לשווק את כלל מוצרי הסיעוד ללקוחות פרטיים. במהלך חודש פברואר 2018, חתמה מנורה מבטחים ביטוח עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות

(המונים כ- 40 אלף חברים) ובני משפחותיהם שנכנס לתוקפו החל מיום 1 באפריל 2018, וזאת לתקופה של שמונה שנים, אשר בסיומה, ככל וצוות לא תתקשר בביטוח סיעודי קבוצתי לתקופה נוספת, יתקיים הסדר המשכיות כיסוי למבטחים, כפי שיהיו באותה עת, באמצעות פוליסות פרט כפי שיהיו בתוקף במועד סיום העסקה הקבוצתית. בחודש דצמבר 2022, הוארך הסכם צוות עד שנת 2030 תוך הוספת רובד מורחב להגדלת סכום הביטוח למבטחי צוות שיבקשו את ההרחבה בכפוף לחיתום ותשלום תוספת פרמיה, הכל בהתאם לתנאי ההסכם.

החל מיום 1 באפריל 2019 ומיום 1 בינואר 2020 החלה מנורה מבטחים ביטוח לבטח את חברי קופות חולים "לאומית שירותי בריאות" וחברי "קופת חולים מאוחדת" (להלן: "לאומית" ו"מאוחדת" וביחד: "קופות החולים"), בהתאמה, בביטוח סיעודי קבוצתי בהתאם לתנאי המכרזים וההוראות הנ"ל. בעסקאות אלו, מנורה מבטחים ביטוח נשאה בשיעור של 20% מסך תגמולי הביטוח וזאת בהתאם, לפרמיית הסיכון שנקבעה במכרזים בתוספת דמי ניהול עבור תפעול פוליסת הביטוח. נוכח השינויים והאתגרים בענף הביטוח הסיעודי כמפורט לעיל החל מחודש אפריל 2024 וינואר 2025, עודכנו ההסכמים מול לאומית ומאוחדת בהתאמה כך שההסכמים הוסבו להסכמי תפעול תביעות ביטוח סיעוד עבור חברי לאומית ומאוחדת וזאת בתמורה לדמי ניהול, דמי טיפול בתביעות והחזר הוצאות, ללא נשיאה בסיכון הביטוחי והכל כפי שהוסכם עם הקופות לתקופה של 3 שנים.

כמו כן, החל מיום 1 בינואר 2024, החלה מנורה מבטחים ביטוח בפעילות תפעול הביטוח הסיעודי של חברי מכבי קופות החולים מכבי שירותי בריאות ומכבי מגן אגודה שיתופית לביטוח הדדי נגד מחלות בע"מ (להלן: "מכבי") בתמורה לדמי ניהול, דמי טיפול בתביעות והחזר הוצאות, ללא נשיאה בסיכון הביטוחי לתקופה של 3 שנים.

6.2.1.3 ביטוח מחלות קשות

פוליסה המבטיחה למבטח פיצוי כספי במקרה של גילוי מחלה קשה או אירועים רפואיים חמורים מתוך רשימה מוגדרת. הפוליסה נמכרת בעיקר ללקוחות פרטיים, אך הכיסוי קיים גם במסגרת פוליסות קבוצתיות. הכיסוי הביטוחי בפוליסה הינו עד גיל 75.

6.2.1.4 ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות

הכיסוי הביטוחי בפוליסות אלו מבוסס על מודל של שיפוי או התחייבויות לתשלום לספק שירות בגין הוצאות רפואיות עד לתקרה הנקובה בפוליסה. בפוליסות ששווקו עד חודש פברואר 2016, קיימים לעיתים, גם כיסויים ביטוחיים בדרך של פיצוי כספי שאינו תלוי בהוצאות בפועל.

ביטוח הוצאות רפואיות נמכר הן ללקוחות פרטיים והן ללקוחות קבוצתיים.

ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל - פוליסה אחידה

תכנית המעניקה שיפוי כספי בעת ביצוע ניתוח בישראל בבית חולים פרטי או ציבורי ו/או בעת ביצוע טיפול מחליף ניתוח בגין שכר מנתח ומרדים, הוצאות חדר ניתוח, שתל בניתוח, ציוד מתכלה, תרופות במהלך הניתוח והאשפוז, בדיקות שבוצעו כחלק מהניתוח והוצאות אשפוז, התייעצויות אגב ניתוח, הכל בהתאם לתנאי הפוליסה. כמו כן, בהתאם להוראות הדין, הכיסוי הינו עבור ניתוחים המבוצעים באמצעות נותני שירות בהסכם בלבד.

ניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל - משלים שב"ן אחידה (עם או בלי השתתפות עצמית)

תכנית המעניקה כיסוי משלים בעת ביצוע ניתוח בישראל בבית חולים פרטי או ציבורי ו/או בעת ביצוע טיפול מחליף ניתוח והתייעצויות אגב ניתוח באמצעות נותני שירות בהסכם בלבד, המכסה את הפער בין תכנית השב"ן לביטוח הפרטי, כגון החזר בגין השתתפות עצמית או שיפוי מלא עבור מנתחים שאינם בהסדר במסגרת השב"ן אך בהסדר עם החברה (לעניין החזר השתתפות עצמית בלבד גם אם אינו בהסכם עם החברה). כמו כן, בהתאם להוראות הדין, הכיסוי הינו עבור ניתוחים המבוצעים באמצעות נותני שירות בהסכם בלבד.

השתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל

תכנית המעניקה שיפוי לביצוע השתלות וטיפולים מיוחדים בחו"ל, ללא תלות באישורים מטעם קופות החולים.

תרופות מחוץ לסל (לרבות מותאמות אישית)

תכנית המעניקה כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות וכוללת, בין היתר, תרופות כימיות וביולוגיות, תרופות שאושרו בארץ או בחו"ל, תרופות OFF LABEL ותרופות יתום ותרופות בהתאמה אישית.

ניתוחים בחו"ל וטיפולים מחליפי ניתוח בחו"ל

הכיסוי כולל בין היתר, שכר מנתח ומרדים, הוצאות חדר ניתוח והוצאות אשפוז עד תקרות הקבועות בהסכם עם נותני השירותים.

שירותים אמבולטוריים

כיסויים נוספים לתכניות ביטוחי הבריאות הפרטיים הניתנים שלא בעת אשפוז, המאפשרים קבלת כיסוי ליעוץ רפואי, בדיקות הריון, בדיקות אבחון ועוד.

כתבי שירות

אבחון מהיר, ייעוץ רפואי מקוון, רפואה משלימה, רפואה מונעת וכתב שירות לילד.

6.2.1.5 ביטוח שיניים

תוכניות לביטוח שיניים של הקבוצה משווקות ללקוחות קולקטיביים בלבד וכוללות מגוון רחב של כיסויים החל מרפואת שיניים משמרת ועד רפואה משקמת, פריודונטיה ואורתודנטיה.

6.2.1.6 ביטוח תאונות אישיות לטווח ארוך

התכנית מעניקה פיצוי כספי בעת תאונה בארץ או בחו"ל אשר גרמה לנכות, שברים, כוויות, אשפוז בבית חולים וסיעוד או מקרי מוות, וכוללת חבילת כיסויים נוספים בעת תאונה.

הפוליסה שווקה בעיקר ללקוחות פרטיים ובתוקף עד גיל 80.

בעקבות התיקון להוראות החוזר המאוחד (שער 6 חלק 3 פרקים 2, 3, ו-4) שעניינו ביטוח תאונות אישיות הופסק, החל מחודש מאי 2021, השיווק של ביטוח תאונות אישיות לטווח ארוך.

6.2.1.7 תכנית לכיסוי נכות תעסוקתית מתאונה

תכנית המעניקה למבוטח פיצוי חודשי במקרה של אובדן כושר עבודה בעיסוקו עובר לתאונה, לאחר תקופת המתנה ולתקופת פיצוי מוגדרת (לפי בחירת המבוטח) וכל עוד הוא נמצא באי כושר.

בעקבות התיקון להוראות החוזר המאוחד (שער 6 חלק 3 פרקים 2, 3, ו-4) שעניינו ביטוח תאונות אישיות, הופסק החל מחודש מאי 2021, השיווק של כיסוי לנכות תעסוקתית מתאונה.

6.2.1.8 ביטוח נסיעות לחו"ל

ביטוח נסיעות לחו"ל מעניק סל של כיסויים ביטוחיים במסגרת רובד בסיס למבוטחים במהלך שהותם בחו"ל הכולל בין היתר כיסוי בגין מחלות, תאונות ואירועים רפואיים שונים. במסגרת ביטוח נסיעות לחו"ל ישנה אפשרות לרכישת הרחבות לכיסוי, בין היתר, החמרה של מצב רפואי קיים, כבודה, קיצור וביטול נסיעה בשל צורך רפואי, ספורט אתגרי ועוד.

תקופת הביטוח בפוליסות אלה היא בדרך כלל קצרת טווח ונקובה בימים, בהתאם לתקופת שהיית המבוטח בחו"ל, כאשר דמי הביטוח נקבעים בין היתר בהתאם ליעד הנסיעה.

6.2.1.9 ביטוח רפואי לעובדים זרים ותיירים

הקבוצה משווקת תכנית ביטוח לעובדים זרים בהתאם לדרישות הצו מכח חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, הקובע חובת ביטוח רפואי לעובדים זרים החלה על המעביד תוך הגדרת כיסוי מינימאלי. הפוליסה משווקת באמצעות סוכנים מורשים, לפרטים ולקבוצות באמצעות מעבידיהם. הביטוח כולל, בין השאר, כיסוי למימון הוצאות אשפוז בבית חולים ציבורי בישראל, לרבות הוצאות חדר מיון (גם אם לא מלווה באשפוז), כיסוי למקרה אבדן כושר עבודה לתקופה מוגבלת ומימון כרטיס טיסה עבור המבוטח במידה והמבוטח אינו מסוגל לעבוד עקב מחלה. כמו כן, משווקת הקבוצה פוליסה לביטוח הוצאות רפואיות לתיירים השוהים בישראל. כיסוי זה דומה בעיקרו לביטוח הניתן לעובדים זרים, אך מוגבל בסכום מקסימאלי.

6.3 תחרות

פעילות החברה בתחום ביטוח בריאות, הינה במגמת גידול, המשתקפת בשינוי בהיקף ההכנסות מפרמיה כמפורט להלן, וזאת למעט ירידה בפרמיות בגין סיעוד קבוצתי בתקופה המקבילה אשתקד של קופ"ח אשר בשנת 2025 עברו למודל תפעולי.¹⁷

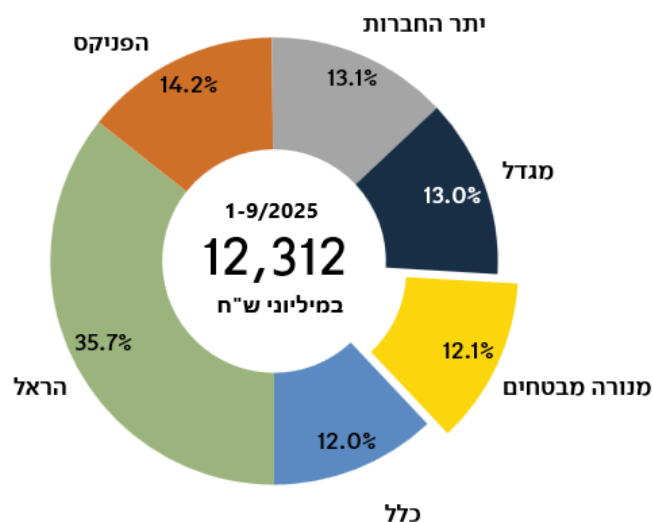
בהתאם לדוחות הכספיים של חברות הביטוח, בתחום ביטוח בריאות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2025, ההכנסות בענף עמדו על סך של 12,312 מיליוני ש"ח לעומת סך של 11,689 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 623 מיליוני ש"ח בהיקף דמי הביטוח המהווים עלייה של כ- 5% בהיקף ההכנסות מדמי ביטוח.

בתחום זה, החברה מתחרה במרבית חברות הביטוח במשק. על פי נתוני הדוחות הכספיים של חברות הביטוח, חברות הביטוח הגדולות הפועלות בתחום הינן קבוצת הראל, הפניקס, מגדל, כלל והחברה.

לתקופה זו, החברה מחזיקה בנתח שוק של כ- 12.1% עם פרמיה של כ- 1,484 מיליוני ש"ח וממוקמת במקום הרביעי לעומת נתח שוק של כ- 14.2% עם פרמיה של כ- 1,657 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט הכנסות החברה מפרמיה, ראה סעיף 6.7.4 לדוח הדירקטוריון.

להלן פירוט נתוני נתחי שוק, לפי חברות הפעילות בתחום לתשעת החודשים הראשונים של 2025:

מרבית תוכניות ביטוח הבריאות הינן לתקופות ארוכות (חלקן מתחדשות מאליהן מדי שנתיים), וככאלו, מושפעות מהנחות אקטואריות, למשך חיי הפוליסות. שינויים בהנחות ובהערכות האקטואריות, ביחס לסיכון, עשויים להשפיע מהותית על התוצאות העסקיות. בביטוח סיעודי, המתאפיין בצבירת רזרבות בסכומים ניכרים, להכנסות מהשקעות קיימת השפעה מהותית על התוצאות העסקיות ועל הרווחיות בתחום.

¹⁷ לפרטים נוספים ראו סעיף 6.7.4 בדוח הדירקטוריון.

בתחום הבריאות קיימת תחרות הנובעת, בין היתר, מריבוי מתחרים ודמיון במוצרים. בביטוחים הקבוצתיים, בשל מעורבות בעלי הפוליסות סוכנים ויועצים בתחום התעצמה התחרות שעיקרה בשירותים אמבולטוריים.

השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות הן: הרחבת פעילות ההטמעה של מוצרי הקבוצה בתחום הבריאות בקרב סוכניה; פיתוח מוצרים חדשים העונים לצרכי הלקוחות ולהתפתחויות בתחום הרפואה; הרחבת מערך הסוכנים והסתייעות בסוכנים העובדים עם הקבוצה כמקור להפניית לקוחות; הרחבת ערוץ המכירה הישירה; הרחבת ערוצי השירות ללקוחות ולסוכנים לרבות באמצעות כלים טכנולוגיים מתקדמים; השתתפות במכרזים מרכזיים בתחום; התייעלות תפעולית ועוד.

הגורמים המרכזיים המשפיעים על מעמדה התחרותי של הקבוצה בתחום הם חוסנה הפיננסי של הקבוצה; רמת השירות הגבוהה של הקבוצה בעת ניהול תביעות ותשלום תגמולי ביטוח וכן קשר ארוך טווח עם סוכנים שמשווקים את מוצרי הקבוצה.

6.4 לקוחות

ניתן לחלק את הלקוחות בתחום הבריאות לשתי קבוצות עיקריות, כמפורט להלן:

ביטוח פרט: תכניות ביטוח הנמכרות ללקוחות פרטיים הינן, בדרך כלל, תכניות ביטוח המוצעות לתקופות ארוכות (הכפופות לחידוש דו שנתי) (למשך כל חיי המבוטח או עד גיל אשר נקבע מראש), המכסות את המבוטח גם אם חל שינוי במצבו הבריאותי במהלך תקופה זו.

ביטוח קבוצתי: תכניות ביטוח הנמכרות לקבוצות מבוטחים בעלי זיקה משותפת באמצעות גורם מייצג ("בעל פוליסה"). תנאי ההסכמים לביטוח קבוצתי נקבעים במשא ומתן בין המבוטח לבין בעל הפוליסה, והם חלים על כל הפרטים הנכללים בקבוצה הרלבנטית. הסכמים אלו נחתמים לתקופות ידועות מראש של מספר שנים (והחל מיום 1 בינואר 2016, על פי תיקון לתקנות ביטוח בריאות קבוצתי, במגבלה של עד 5 שנים), המתחדשים בכפוף להסכמת הצדדים. קיימים הסכמים לביטוח קבוצתי הכוללים התייחסות למתן רצף ביטוחי בפוליסת פרט במועד תום ההסכם לביטוח קבוצתי, או במועד סיום החברות של המבוטח בקבוצה. לעניין ביטוח סיעוד קבוצתי לחברי קופות חולים ראה סעיף 6.2.1.2 לעיל.

לקוחות הקבוצה בתחום הפעילות הינם מגוונים, כך שלקבוצה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות. כמו כן, לקבוצה אין לקוח בודד שסך הכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מכלל הכנסות הקבוצה.

להלן התפלגות דמי הביטוח מלקוחות, ברוטו:

סוג לקוח	פרמיות ברוטו בשנת 2025 (מיליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2025	פרמיות ברוטו בשנת 2024 (מיליוני ש"ח)	שיעור מסך ההכנסות לשנת 2024
קולקטיבים ומפעלים גדולים ¹⁸	424	21%	810	36%
פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים	1,579	79%	1,409	64%
סה"כ	2,003	100%	2,219	100%

¹⁸ הירידה נובעת כפי שפורט לעיל ממעבר בשנת 2025 למודל התפעולי של קופ"ח בביטוח הסיעודי הקבוצתי, לפרטים נוספים ראו סעיף 6.7.4 בדוח הדירקטוריון.

שיעור ביטולים

בהתאם להוראות הממונה, שיעור הביטולים מחושב על ידי חלוקת סכום הפרמיה שחויבה בחודש האחרון של השנה בסכום הפרמיה שחויבה בחודש האחרון של השנה הקודמת וזאת רק בהתייחס לפוליסות שתחילתן לפני השנה השוטפת ובנטרול עליית תעריפים.

שיעור הביטולים מהפוליסות בתוקף לראשית השנה, בענפי מחלות ואשפוז, במונחי פרמיות, עמד על שיעור של כ- 10.2% בשנת 2025, לעומת 9.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור הביטולים מפוליסות ביטוח סיעודי, בתוקף לראשית השנה, במונחי פרמיות, עמד על שיעור של כ- 3.7% בשנת 2025, לעומת 3.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

7. תחום אשראי

במהלך השנים האחרונות, הקבוצה במסגרת התכנית האסטרטגית, פעלה להרחבת פעילות האשראי באמצעות רכישות של חברות בנות וכלולות בפרט בשנת 2025 (רכישת יסודות והשלמת הרכישה המלאה של אי.אר.אן בתחילת שנת 2026). בנוסף, חל גידול אורגני בהיקף פעילות האשראי בחברות הבנות והכלולות, וזאת מתוך מגמה לצמצם את השפעות שוק ההון על פעילויות הליבה שלה בתחום הביטוח והפיננסים וגיוון מקורות ההכנסה. בהמשך לאמור, ועל רקע הגידול בפעילות וההשפעה של הגידול על רווחיות הקבוצה, הקבוצה רואה בפעילות האשראי מגזר פעילות.

פעילות האשראי של הקבוצה כוללת מתן אשראי עסקי, לרבות אשראי בתחום הנדל"ן, מתן אשראי צרכני (הלוואות לצרכנים בשוק הפרטי, לרבות משכנתאות), וכן שירותי הקדמת תשלום או התחייבויות לפירעון. אשראי עסקי ניתן באמצעות מנורה ביטוח בעצמה וכן באמצעות אמפא קפיטל בע"מ, חברה כלולה של החברה (באמצעות החזקה של 48.1% מהון המניות שלה, בשליטה משותפת עם אמפא בע"מ) ("אמפא"), חברה בת של החברה, יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות")¹⁹ ובאמצעות חברה בת של החברה, אי.אר.אן ישראל בע"מ ("מנורה ERN")²⁰. אשראי צרכני ניתן באמצעות מנורה משכנתאות ("מנורה משכנתאות"), ובאמצעות מנורה ERN. בתחום הפעילות נכללת גם החזקה של 27.5% בחברה כלולה, אי. בי. אי קוואליטי קרדיט בע"מ, העוסקת בתיווך אשראי, שפעילותה אינה מהותית לחברה.

7.1 מידע כספי על תחום האשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		מגזר אשראי (באלפי ש"ח)
2024	2025	
261,257	362,787	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
74,566	70,134	הכנסות אחרות
335,823	432,921	סך כל ההכנסות
(91,330)	(117,152)	הוצאות הנהלה וכלליות
(11,358)	(13,691)	הוצאות אחרות
(125,864)	(152,706)	הוצאות מימון, נטו
(228,552)	(283,549)	סך כל ההוצאות
28,223	33,978	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, שאינן קשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
135,494	183,350	רווח לפני מסים על ההכנסה
136,130	183,212	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על הכנסה
4,425,189	6,037,916	סך הנכסים ליום 31 בדצמבר

¹⁹ לפירוט בדבר עסקת יסודות ראו סעיף 2.7 בדוח הדירקטוריון.

²⁰ לפירוט בדבר עסקת ERN ראו סעיף 8.17.3.

7.2 סביבה כללית ומגמות מאקרו

כללי

ענף האשראי בישראל נשען בעיקר על הבנקים, אך בשנים האחרונות גדלה פעילותם של גופים חוץ בנקאיים (חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וחברות מימון חוץ בנקאיות) במגוון תחומים: אשראי עסקי ואשראי למשקי בית, אשראי לדיור וכן פעילות תשלומים וניכיון ממסרים דחויים (צ'קים), המשמשים מקור מימון קצר טווח לעסקים.

הממשלה והרגולטורים (בנק ישראל ורשות שוק ההון) מקדמים אסדרה, רישוי ופיקוח שמטרתם להגביר אמון, להפחית סיכוני הונאה ותפעול ולעודד תחרות וחדשנות.

שוק האשראי החוץ בנקאי צמח במהירות בשנים האחרונות, בין היתר בשל יכולת גיוס בשוק ההון והסדרה שהגבירה שקיפות למשקיעים.

בשנת 2025 סביבת הריבית הייתה גבוהה אך החלה ירידה בריבית לקראת סוף השנה האמורה וברבעון הראשון של שנת 2026 (לכ-4%), התפתחות התומכת בחזרה לעלייה בקצב גידול האשראי.

אשראי עסקי

במגזר העסקי נמשך גידול בהיקף האשראי גם בשנת 2025, אולם בקצב מתון יותר, על רקע סביבת ריבית גבוהה, האטה בפעילות הכלכלית ועלייה באי-ודאות על רקע מלחמת "חברות הברזל". גורמים אלה תרמו לעלייה בעלויות המימון ולזהירות גוברת בשוק האשראי, התבטאו בהקשחת תנאי מימון ובהגדלת היקף הביטחונות הנדרשים בעסקאות מסוימות, וכן בהארכת משכי ההתקשרות וההשלמה של עסקאות מימון.

ענף הבינוי והנדל"ן מהווים נדבך מהותי באשראי העסקי (כ-40%), וחברות מימון חוץ בנקאי הגדילו בו פעילות בשנים האחרונות, לרבות באמצעות ליווי פרויקטים ומתן אשראי ליזמים. מאחר שאשראי הנדל"ן מאופיין לרוב במח"מ ארוך יותר ובתלות גבוהה בתזרימי פרויקטים, מח"מ תיקי האשראי החוץ בנקאי התארך בהתאם, וגדלה החשיפה לשינויים במחזוריות הענפית ולתנודתיות בסביבת המימון. לריבית השפעה מרכזית על ביקושים ותמחור בענף הנדל"ן, הן דרך יכולת הרוכשים לממן עסקאות והן דרך עלות המימון של היזמים. חברות בענף הנדל"ן הן לרוב ממונפות, ולכן העלייה בריבית הביאה לגידול בהוצאות המימון ומקביל האטה המלחמה את קצב התקדמות הפרויקטים וגרמה לדחיות בלוחות זמנים. לצד זאת, בשנת 2025 נרשמה התאוששות מסוימת במכירות, אך סביבת הריבית נותרה גבוהה, באופן שמוסיף "ללחוץ" על תזרימי המזומנים ועל יכולת שירות החוב, ועשויה להעלות את רמת הסיכון במימון פרויקטים ובאשראי ליזמים.

אשראי צרכני

במשקי הבית נרשמה בשנת 2025 עלייה מתונה בהיקף האשראי (כ-890 מיליארד ש"ח, מתוכם כ-644 מיליארד לדיור), תוך התמתנות בקצב צמיחת האשראי ביחס לשנת 2024. הבנקים שולטים באשראי למשקי בית, אך באשראי הצרכני חלק הגופים שאינם בנקים גדל בשנים האחרונות. מדדי איכות האשראי למשקי הבית התייצבו בשנת 2025, זאת בין היתר בזכות מהלכי סיוע של גופים ממשלתיים אך קיימת אפשרות להרעה עם סיום הסיוע או ככל ותנאי המאקרו יישארו מאתגרים.

בנוסף, התפתח גם תחום המשכנתא ההפוכה (בעיקר אצל גופים מוסדיים וחוף בנקאיים): הלוואה לבני +60 כנגד שיעבוד נכס, לרוב ללא החזרים שוטפים, עם סיכונים ייחודיים הקשורים למועד פירעון ולשווי הנכס, שממותנים באמצעות LTV נמוך.

פעילות הנוגעת לצ'קים

לשיעור הריבית השפעה מרכזית על תמחור עסקאות ניכיון ממסרים (הצמודות לפריים ולמרווחים). כמו כן, לחץ תזרימי אצל קבלנים וספקים, שנוצר מעליית הריבית, עלול להעלות סיכון לדחיות או החזרות ממסר, להשפיע על תנאי מסחר ולהוביל לשימוש מוגבר בממסרים דחויים.

השימוש בצ'קים בישראל, ובפרט בצ'קים דחויים, נפוץ מאוד יחסית לעולם, הן במגזר העסקי, הן במגזר הציבורי והן במגזר הצרכני. לצ'קים יתרונות הן למושך השיק והן למוטב, אולם כיום, עם התפתחות אמצעי התשלום באשראי ופלטפורמות תשלום דיגיטליות, היתרון הבולט בשימוש בצ'קים בישראל הוא העובדה כי הם אינם נכללים במסגרת האשראי של המושך במערכת הבנקאית או בחברת האשראי. לצד זאת, החיסרון הבולט בתשלום בצ'קים עבור בתי עסק הוא החשיפה לסיכון של "צ'קים חוזרים".

בשנים האחרונות ניכרת גם מגמה של הרחבת מגוון השירותים והפתרונות הטכנולוגיים לשירותים פיננסיים שונים, כגון אפליקציות תשלום מקומיות ובינלאומיות, כניסת גופים בינלאומיים כגון אפל-פיי וגוגל-פיי לשוק התשלומים, ומתן אשראי באמצעים מקוונים. מגמה זו מגבירה את היצע השירותים ואת האפשרויות לחלופה תחרותית מוסדרת - לצד, חלף או בשיתוף פעולה עם המערכת הפיננסית הבנקאית והמוסדית. התפתחות אפשרית זו עשויה להוביל לאורך זמן לירידה בהיקף השימוש בצ'קים, ובפרט בצ'קים דחויים, ובכך לצמצם את היקף הפעילות והביקוש לשירותים המבוססים על צ'קים (לרבות ניכיון ממסרים) ולהשפיע לרעה על ההכנסות והרווחיות בתחום.

7.2.1 גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות

להערכת החברה, גורמי ההצלחה המרכזיים בתחום כוללים:

- איכות מערך החיתום וניהול הסיכונים: יכולת לבצע הערכת סיכונים מדויקת, בחירת לקוחות איכותית ("Cherry Picking"), ושימוש במודלים סטטיסטיים ונתוני אשראי מתקדמים.
- נגישות למקורות מימון מגוונים ותחרותיים: יכולת לגייס הון וחוב מהמערכת הבנקאית, מגופים מוסדיים ושוק ההון בתנאים המאפשרים מתן הצעות תחרותיות.
- טכנולוגיה וחדשנות: פיתוח מערכות מידע ופלטפורמות דיגיטליות המאפשרות תהליכי חיתום, שירות וגיוס לקוחות יעילים ומהירים.

7.2.2 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום הפעילות

חסמי הכניסה העיקריים לתחום האשראי החוץ בנקאי כוללים:

- דרישות רגולטוריות: צורך בקבלת רישיון למתן אשראי מרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ועמידה בהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 ("חוק שירותים פיננסיים") ועוד.
- דרישות הון: עמידה בדרישות הון עצמי מזעריות הקבועות בחוק וכן באמות מידה פיננסיות מחמירות הנדרשות על ידי הגופים המממנים (בנקים ומוסדיים) כתנאי לקבלת אשראי.
- נגישות למקורות מימון: היכולת לגייס חוב בהיקפים משמעותיים ובתנאים תחרותיים מהווה חסם כניסה משמעותי.

7.2.3 תחליפים

התחליף העיקרי לשירותי החברות הינו אשראי הניתן על ידי המערכת הבנקאית, המהווה את השחקן הדומיננטי בשוק האשראי בישראל. תחליפים נוספים כוללים אשראי מגופים מוסדיים, קרנות אשראי פרטיות וחברות אשראי חוץ בנקאיות אחרות.

7.3 מוצרים ושירותים

להלן תיאור המוצרים והשירותים העיקריים של תחום הפעילות:

7.3.1 אשראי עסקי

7.3.1.1 החברה מעניקה באמצעות אמפא ובאמצעות מנורה ביטוח אשראי לחברות בינוניות וגדולות ולעוסקים מורשים, בין היתר באמצעות ממסרים דחויים עצמיים או הרשאה לחיוב חשבון וכן הנפקת ערבויות לעסקים (לדוגמה: ערבויות שכר דירה, מכרז, ביצוע ומקדמה); כמו כן, אמפא מעניקה אשראי לעסקים בתחום הציוד וההיסעים - מתן אשראי לזמן ארוך בעיקר בדרך של הלוואות לרכישת רכבי היסעים והובלה (לרבות אוטובוסים ומשאיות) וציוד מכני הנדסי (צמ"ה), כנגד שעבוד הציוד הנרכש.

7.3.1.2 באמצעות מנורה ERN החברה עוסקת במתן פתרונות אשראי לעסקים, בשני תחומי פעילות עיקריים נוספים בתחום האשראי העסקי: (1) העמדת התחייבות לבתי עסק לפירעון התחייבויות כספיות שמשולמות להם על ידי צרכנים באמצעות שיקים, והוראות לחיוב חשבון; (2) הקדמת תשלומים ומימון לבתי עסק בעסקאות שאושרו במסגרת התחייבות לפירעון (בשיקים ובהוראות קבע).

7.3.1.3 כמו כן, הקבוצה מעניקה באמצעות יסודות, אמפא ומנורה ביטוח (לפי המקרה והעניין) שירותי אשראי לנדל"ן - אשראי לזמן ארוך כנגד שעבוד זכויות בנכסי נדל"ן, לרוב בדרגה ראשונה, לרבות ליווי פיננסי של פרויקטים לבנייה למגורים בשיטת הליווי הסגור הכולל אשראי לגישור על פערי תזרים של הפרויקט, השלמת הון עצמי, חילוץ הון, פוליסות חוק מכר וערבויות ביצוע.

7.3.2 אשראי צרכני

הקבוצה מעניקה אשראי צרכני באמצעות מנורה ERN (באמצעות חברה בת) שעוסקת במתן הלוואות צרכניות בבתי עסק בנקודות מכירה לשם רכישת מוצר או שירות, כאשר ההלוואות לרכישת כלי רכב (לרבות אופנועים) מובטחות בשעבוד ומשכון של הרכב הנרכש, וביתר המקרים, בדגש על רכישת שירות, לא מועמדת בטוחה כנגד ההלוואה. בנוסף מעניקה הקבוצה אשראי צרכני במסגרת פעילות המשכנתאות שלה: מנורה ביטוח עוסקת בפעילות של מתן משכנתאות, לרבות משכנתאות הפוכות. "משכנתא הפוכה" היא הלוואה המאפשרת לשעבד דירת מגורים לטובת הגוף המלווה המיועדת לבני 60 ומעלה. הנכס משמש כבטוחה לקבלת ההלוואה והוא משועבד למלווה, שמעניקה את ההלוואה בסכום חד-פעמי או בפעילות. אחוז המימון נקבע על פי קריטריון מוגדר, בהתאם לגילו של הלווה ובהתאם לדוח שמאות לנכס. הלוואה מסוג "משכנתא הפוכה" ניתנת להחזר במספר מסלולים המוצעים ללקוחות: מסלול בלון, מסלול גרייס ומסלול שפיצר. החזר ההלוואה יכול להתבצע בכל עת, לרבות במועד מכירת הנכס, בין אם על-ידי הלווים עצמם ובין אם על-ידי היורשים שלהם, לאחר מותם. סכום ההלוואה נושא ריבית והצמדה אשר משולמות בעת החזר ההלוואה.

7.4 לקוחות

לקבוצה לקוחות רבים בתחום הפעילות, המאופיינים בפיזור רחב בין תחומי פעילות, אזורים גאוגרפיים ומצב סוציו-אקונומי. בהתאם, להערכת הקבוצה, למועד הדוח, אין לקבוצה תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על תחום הפעילות. כמו כן, ליום 31 בדצמבר 2025, אין לקבוצה לקוח, אשר הכנסותיה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות הקבוצה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2025, סך האשראי שהועמד ללקוח הגדול ביותר של החברה מהווה כ-4% מיתרת תיק האשראי ברוטו של הקבוצה בתחום הפעילות, כאשר סך האשראי הכולל שהועמד לעשרת הלקוחות הגדולים ביותר של הקבוצה בתחום הפעילות מהווה כ-20% מיתרת תיק האשראי ברוטו של הקבוצה.

7.4.1 להלן יובא פילוח ענפי של לקוחות הקבוצה בתחום הפעילות:

ענף הפעילות	ליום 31.12.2025	ליום 31.12.2024
נדל"ן		
- פרויקטים למגורים	528,251	149,019
- פרויקטים מסחריים	307,654	-
- נכסים מניבים	559,771	-
- קרקעות	327,412	318,473
משכנתאות	496,362	468,087
שירותים לעסקים	1,327,099	1,219,219
רכבים	1,436,102	1,260,017
סה"כ	4,982,650	3,414,816
אשראי שניתן בחברות כלולות	3,318,275	2,395,010
סה"כ (כולל חברות כלולות)	8,300,925	5,809,826

7.4.2 פרטים בנוגע לתחום הנדל"ן

להלן יובא פילוח תיק האשראי שהועמד לענף הנדל"ן לפי טיב הבטוחות:

סוג בטוחה	אחוז ליום 31.12.2025
קרקעות	51.5%
נדל"ן בהליכי בנייה	48.5%
סה"כ	100%

7.4.3 להלן יובא פילוח תיק האשראי בתחום הנדל"ן לפי שיעור LTV:

שיעור מתיק האשראי ליום 31.12.2025	טווח שיעור LTV
84.6%	עד 60%
3.3%	75%-60%
11.4%	90%-75%
0.7%	100%-90%
100%	סה"כ

7.4.4 ההלוואות שמעמידה הקבוצה ללקוחותיה נושאות ריבית משתנה בהתאם לריבית הפריים.

7.5 שיווק והפצה

שיווק והפצה של שירותי תחום הפעילות נעשים באמצעות שילוב של ערוצים ישירים ועקיפים, בהתאם למוצר ולמאפייני קהל היעד בכל תת תחום פעילות. ערוצי השיווק כוללים, בין היתר, מוניטין והפניות מלקוחות ומגורמים עסקיים, פעילות "פה לאוזן" והסתמכות על רשת קשרים מקצועית, פניות יזומות ללקוחות יעד, השתתפות ופרסום בכנסים מקצועיים (לרבות כנסים בתחומי נדל"ן ומימון), שימוש ביועצים ומשווקים מורשים הזכאים לעמלה בגין עסקאות, וכן פרסום ושיווק באמצעים דיגיטליים ובאמצעי תקשורת. בנוסף, בחלק מתתי תחומי הפעילות מופעלים צוותי מכירות ייעודיים בעלי ניסיון רלוונטי. הקבוצה אינה מעריכה כי קיימת תלות מהותית בצינורות שיווק חיצוניים באופן שאובדנם צפוי להשפיע מהותית לרעה על תחום הפעילות או לגרום לתוספת עלות מהותית עקב צורך בהחלפתם.

7.6 תחרות

מתחריה העיקריים של החברה בתחום הפעילות הם בנקים, גופים פיננסיים ונותני אשראי חוץ בנקאי כמו קבוצת אחים נאוי בע"מ, אס.אר אקורד בע"מ, קבוצת פנינסולה בע"מ, גמא ניהול וסליקה בע"מ, יעקב פיננסים והשקעות בע"מ, מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ וכן חברות כרטיסי האשראי. התחרות בתחום הפעילות מושפעת מגורמים מאקרו כלכליים וכן מרמות הסיכון אותן נוטלים המתחרים וכן משיעורי הריבית, מקורות המימון, נדירות, טיב השירות וכמובן המוניטין של כל מתחרה.

למיטב ידיעת הקבוצה, פועלות בתחום הפעילות גם חברות קטנות ובינוניות נוספות בסדרי גודל ובהיקפי פעילות נמוכים יותר משל הקבוצה המהווים תחרות פחותה לקבוצה היות שהם מתקשים להתחרות בתנאי ובהיקף האשראי שהשחקנים הגדולים בתחום מסוגלים להעניק ללקוחותיהם, בין היתר לאור עלויות המימון הגבוהות שלהן.

בתחום הפעילות של מנורה ERN, החברה רואה גם במי שמעמיד שירות של התחייבות לפירעון או הקדמת תשלום לכל אמצעי התשלום המתחרים לשיקים או הוראת קבע, קרי כרטיסי חיוב ותשלום באמצעות אפליקציות תשלום עם שירות נלווה כאמור, כמתחרה לשירותי החברה בתחום ההתחייבות לפירעון.

איתנותה הפיננסית של הקבוצה יוצרת לה יתרון תחרותי שכן היא מעניקה לה את היכולת להעמיד אשראי בהיקפים גדולים וזאת לאור היכולת המקצועית והמימנות בניהול סיכונים האשראי של הקבוצה וכן סדר הגודל של הקבוצה, ההון העצמי שלה, היקף המקורות הפיננסיים העומדים לרשותה, ותנאיהם וטיב היחסים עם לקוחותיה.

7.7 ניהול סיכוני אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון המהותי ביותר בפעילות החברות, והוא נובע מהחשש שלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו לפרוע את חובו ניהול הסיכון מתבצע באמצעות מערכי חיתום וניהול סיכונים בחברות השונות, הכוללים בין היתר:

- בחינת איכות האשראי של הלווה: סקירת מצבו הפיננסי, ניסיון העבר ושימוש במאגרי נתונים חיצוניים.
- קבלת בטוחות: דרישת בטוחות כגון ערבויות אישיות, שעבוד נכסי נדל"ן, שעבוד ציוד וכלי רכב, וממסרים דחויים.
- מודל הפסדי אשראי צפויים (ECL): הכרה בהפרשה להפסדי אשראי בהתבסס על מודלים סטטיסטיים הבוחנים את נתוני העבר, תנאים נוכחיים ותחזיות מאקרו-כלכליות.

מדיניות האשראי מנוהלת באופן נפרד בכל אחת מהחברות בקבוצה שעוסקות בתחום הפעילות. כחלק ממדיניות מתן האשראי של הקבוצה, ועל מנת להקטין את הסיכונים הנשקפים מהעמדת האשראי, החברה והחברות בקבוצה הפעילות בתחום מנהלות מערכי חיתום ובחינת סיכוני אשראי המבצעים בדיקות מקדימות בטרם העמדת האשראי של הלקוחות ושל הבטוחות המועמדות לחברה וכן מעקב שוטף אחר האשראי לאחר העמדת האשראי.

הדירקטוריון והנהלה בחברות בקבוצה מעורבים בקביעת מסגרת הסיכון ותיאבון הסיכון של כל חברה, באישור מדיניות האשראי שלה, ובפיקוח על יישומה.

בחלק מהחברות החלטות האשראי מתקבלות בהנהלה ובחלקן בוועדות אשראי שמונו על ידי הדירקטוריון, או בדירקטוריון, לפי מדרג הסמכויות שנקבע.

כמו כן, בחברות השונות קיימות פונקציות בקרה וניהול סיכון אשראי, האחראית על יישום בקרות, ניטור חריגות, זיהוי מוקדם של סימני אזהרה והצפתם לגורמי ההנהלה, וכן על מעקב אחר עמידה בהתניות ובבטוחות לאורך חיי העסקה.

כחלק מניהול סיכוני האשראי שלה, לחברה מדיניות סיווג חובות והפרשה המבוצעת בגינם בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (IFRS 9), במסגרתה מבחינה החברה בין שלושה שלבים לצורך סיווג מכשירי החוב.

החברה מבצעת מחיקה בגין נכסים פיננסיים כאשר לדעת החברה אפסו הסיכויים לגביית החוב.

7.8 מימון

החברות הפעילות בתחום הפעילות מממנות את פעילותן באמצעות מימון בנקאי ומימון מגופים פיננסיים (לרבות החברה), וכן באמצעות הנפקת ניירות ערך מסחריים שאינם רשומים למסחר בבורסה.

למגבלות החקיקה המרכזיות החלות על הקבוצה והשפעתן בתחום פעילות זה וכן בכלל פעילות הקבוצה, ראה סעיפים 8.2.1 ו-8.2.4 להלן.

חלק ג'

מידע נוסף ברמת כלל הקבוצה

8. מידע נוסף ברמת כלל הקבוצה

בהמשך למידע שניתן בסעיפים 2-6 לעיל, המתייחס בנפרד לכל תחום פעילות של הקבוצה, להלן תיאור מידע רוחבי המתייחס לעסקי הקבוצה.

8.1 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

בחודש ספטמבר 2025, הושג בישראל הסכם הפסקת אש במלחמה בעזה תוך שחרור החטופים. בעקבות סיום המלחמה באיראן בחודש יוני 2025 והפסקת האש בעזה כאמור, התגברה הצמיחה הכלכלית במשק. בהמשך לאמור, צמיחת התמ"ג במשק הסתכמה בשנת 2025 ב-3.1% לאחר צמיחה של 1% בשנת 2024.

ברבעון הרביעי של שנת 2025, צמח התמ"ג ב-4.0% לאחר צמיחה של 12.7% ברבעון שלישי. הצריכה הפרטית ירדה ב-3.6%, ההשקעות בנכסים קבועים ב-6.4%, היצוא עלה ב-33.2% והצריכה הציבורית עלתה ב-1.7%. הירידה בצמיחה בצריכה הפרטית ובהשקעות חלה אחרי צמיחה חזקה ברבעון השלישי, כך שבסיכום המחצית השנייה של 2025 כל רכיבי התמ"ג צמחו בשיעורים גבוהים. התחזית הצמיחה של בנק ישראל ושל משרד האוצר לשנת 2026 עומדת על 5.2%.

שוק העבודה בישראל המשיך להיות הדוק. שיעור האבטלה במשק עמד על רמה נמוכה של 3.1%. מספר המשרות הפנויות במשק מצוי ברמת שיא היסטורית.

בשוק הנדל"ן למגורים ניכרים סימני התייצבות לאחר מגמה של ירידה במכירות ובמחירים. התחלות הבנייה היו גבוהות. כתוצאה מעלייה בהתחלות בנייה ומכירות נמוכות נוצר מלאי יחסית גדול של דירות חדשות.

ההשקעות בחברות היי טק הישראליות גדלו משמעותית והגיעו ברבעון הרביעי לרמה הגבוהה ביותר מאז שנת 2022. גם עסקאות מכירות ומיזוגים של חברות היי טק הישראליות היו גבוהות. שיעור האינפלציה ירד בדצמבר 2025 ל-2.6%. בחודש ינואר 2026 קצב האינפלציה ירד ל-1.8% הירידה באינפלציה הושפעה מהתחזקות השקל ושחרור של חלק ממגבלות ההיצע שהתגברו בגלל המלחמה. בנק ישראל הוריד את הריבית מ-4.5% ל-4.25%. בינואר הריבית ירדה פעם נוספת ל-4.0%. על פי התחזית המעודכנת של בנק ישראל, הריבית צפויה לעמוד בסוף שנת 2026 ברמה של 3.5%.

הגירעון התקציבי של הממשלה המשיך לרדת והסתכם בסוף 2025 בשיעור של 4.7%. הגירעון ירד בזכות הכנסות גבוהות ממסים מעבר לתחזית, למרות הגידול מעבר למתוכנן בהוצאות הביטחון. יחס החוב הציבורי לתמ"ג עלה בשנת 2025 ב-0.9% והסתכם בסוף השנה ב-68.6%. דירוג האשראי של ישראל בחברת Moody's עמד בסוף 2025 על Baa1 עם תחזית שלילית (בינואר עלתה התחזית ליציבה), בחברת Fitch הדירוג הנו A עם תחזית שלילית. בחברת S&P הדירוג עומד על A עם תחזית יציבה.

השווקים הפיננסיים בישראל המשיכו להציג ביצועים חיוביים ברבעון הרביעי. בסיכום שנת 2025 שוק המניות הישראלי השיג תשואות גבוהות בהשוואה למדדי המניות האחרים בעולם. השקל התחזק משמעותית ונרשמו עליות שיעור בשוק האג"ח.

במהלך הרבעון הרביעי של 2025 נמשכה צמיחה כלכלית במרבית המדינות העיקריות. על פי ההערכה המעודכנת של קרן המטבע הבינלאומית, הצמיחה בכלכלה העולמית עמדה ב-2025 על 3.3%, בדומה לשנת 2024. הכלכלות המפותחות צמחו בשיעור של 1.8% לעומת 1.7% ב-2024 והכלכלות המתפתחות בשיעור של 4.4% לעומת 4.3% בשנת 2024. למרות היציבות ואף שיפור בצמיחה, גם החודשים האחרונים של 2025 התאפיינו באירועים לא צפויים רבים, בשינויים חדים בסביבה הפוליטית, הביטחונית והגאופוליטית בהמשך לכל שנת 2025.

חלק מהבנקים המרכזיים בעולם המשיכו בתהליך של הורדת ריבית תוך התמתנות בסביבת האינפלציה. בחלק מהמדינות התהליך של הורדת ריבית נעצר. שוקי המניות בעולם היו חיוביים, כאשר אחת הסיבות לכך היא השפעת ההשקעות הגבוהות בבינה מלאכותית, התקדמות יישום הטכנולוגיה, וממדיניות הממשל האמריקאי. תשואות האג"ח הממשלתיות לא הגיבו לירידה בריביות של הבנקים המרכזיים ונתרו ברמות גבוהות יחסית. נרשמו עליות במחירי המתכות היקרות, בפרט של זהב.

הכלכלה האמריקאית המשיכה להיות מושפעת ממדיניות המכסים וההגירה של הממשל. היא צמחה בשנת 2025 בשיעור של 2.2% לאחר צמיחה של 2.8% בשנת 2024. ברבעון הרביעי התמ"ג בארה"ב גדל ב-1.4%. הקצב הנמוך הושפע מהשבת פעילות הממשלה במהלך הרבעון. למרות הצמיחה בצריכה הפרטית, משקי הבית האמריקאים הציגו פסימיות גוברת בסקרי סנטימנט הצרכני על רקע התקררות של שוק העבודה ואינפלציה יחסית גבוהה.

האינפלציה בארה"ב עמדה בסוף שנת 2025 ברמה של 2.7%, מעל היעד של הבנק המרכזי. במהלך החודשים האחרונים של 2025 הריבית בארה"ב ירדה ב-0.75% מ-4.50% ל-3.75%. על פי התחזית של קרן המטבע הבינלאומית צפויה הכלכלה האמריקאית לצמוח בשנת 2026 בשיעור של 2.4%.

כלכלת גוש האירו צמחה ברבעון הרביעי של 2025 ב-0.3% בהמשך לצמיחה של 0.3% ברבעון הקודם. השיפור בצמיחה נרשם בגרמניה שעברה מצמיחה שלילית או כמעט אפסית לחיובית. האיחוד האירופאי אישר תוכנית השקעות רחבה בתחום הביטחון בהשפעת הלחצים שהופעלו מארה"ב ובעקבות האיומים מצד רוסיה שממשיכה במלחמה באוקראינה. בגרמניה, מלבד ההשקעות בביטחון, אושרה גם תוכנית ההשקעות בתשתיות.

האינפלציה באירופה ירדה מ-2.0% באוגוסט ל-1.9% בסוף שנת 2025. ריבית הבנק המרכזי האירופאי נותרה ברבעון הרביעי ללא שינוי ברמה של 2%. התחזית של קרן המטבע הבינלאומית לצמיחה בגוש האירו בשנת 2026 עומדת על 1.3%.

הכלכלה היפנית צמחה ברבעון הרביעי של 2025 ב-0.2% לאחר ירידה של 2.6% ברבעון הקודם. האינפלציה ביפן ממשיכה להיות יחסית גבוהה ובניגוד לבנקים המרכזיים הגדולים האחרים בעולם, הבנק המרכזי ביפן נמצא בתהליך של העלאת ריבית, כאשר זו עלתה בדצמבר ב-0.25% לשיעור של 0.75%.

בשווקים המתפתחים הצמיחה הכלכלית האיצה על רקע גידול בהשקעות בעולם אשר הגבירה את פעילות הייצור והיצוא והצמיחה בביקושים הפנימיים. הכלכלה הסינית צמחה ברבעון האחרון של השנה ב-1.2% לאחר צמיחה של 1.1% ברבעון הקודם. הכלכלה הסינית סובלת מהאטה בצריכה הפרטית ומהמשך המשבר בשוק הנדל"ן. מנגד, היצוא המשיך לגדול, למרות הירידה המשמעותית של היצוא לארה"ב.

שוק האג"ח והמניות

המסחר בשווקים בעולם הושפע בעיקר מצעדי מדיניות כלכלית של נשיא ארה"ב דונלד טראמפ, מהשפעת מהפכת ה-AI על חברות הטכנולוגיה, מהגדלת תקציבי הבטחון של מדינות ומהחלשות הדולר. ברבעון הרביעי בשנת 2025 נמשכו העליות במדדי המניות בארה"ב אך הן מתונות, בדומה לאירופה, ופיגרו אחרי יפן ושווקים מתעוררים. מניות הטכנולוגיה הפגינו ביצועים פושרים, כשמיקרוסופט ומטא אף רשמו ירידות שערים. השווקים המתעוררים נהנו מהחלשות הדולר ומתמחור נוח. שוק ההון הישראלי ברבעון הרביעי בשנת 2025 המשיך להפגין ביצועים חיוביים יוצאי דופן, על רקע השלמת העסקה בין ישראל לחמאס בתיווך ארה"ב בנוגע להחזרת החטופים והפסקת הלחימה.

ברבעון הרביעי של שנת 2025 עלו מדדי ת"א 35, ת"א 125 ות"א 90 ב-13.5%, ב-12.7% וב-11.1%, בהתאמה. בלטו בביצועי יתר מדד ת"א קלינטק (בעיקר אנרגיה מתחדשת) שעלה ב-

25.5%, מדד ת"א ביטוח שעלה ב- 19.0% ומדד ת"א טכנולוגיה שעלה ב- 15.5%. מנגד בלטו בביצועי חסר מדד ת"א נדל"ן שעלה ב- 8.3% ומדד ת"א בנקים שעלה ב- 7.3% ומדד ת"א נפט וגז שעלה ב- 2.3%.

בארה"ב, ברבעון הרביעי בשנת 2025, עלו מדדי NASDAQ, S&P 500 ודאו ג'ונס ב- 2.4%, ב- 2.6% וב- 3.6%, בהתאמה. באירופה נרשמו ביצועים דומים, למעט באנגליה. מדד Euro Stoxx 600 עלה ב- 6.1%, מדד CAC הצרפתי עלה ב- 3.2%, מדד DAX הגרמני עלה ב- 2.6%, ואילו מדד FTSE באנגליה עלה ב- 6.1%. מנגד נרשמו במזרח ביצועים חזקים, כשמדד ניקיי היפני עלה ב- 12.0% ומדד קוספי הדרום קוריאני עלה ב- 23.0%.

המסחר באגרות החוב בישראל ברבעון הרביעי בשנת 2025 הושפע מהמשך הערכות שהריבית צפויה לרדת בהדרגה, הערכות לירידה באינפלציה, וצפי לסיום המלחמה בעזה. תשואות האג"ח ל- 10 שנים שעמדו בסוף הרבעון השלישי בשנת 2025 על 4.1% ירדו בסוף השנה לרמה של 3.9%. פער התשואות בין התקופות 2-10 שנים ו- 10-30 שנים נותר כמעט ללא שינוי ועמד על 0.17% ו- 0.53%, בהתאמה. בשנת 2025 כולה השקעה באג"ח מדינת ישראל ל- 10 שנים הניבה תשואה של כ- 9%. מדד אג"ח ממשלתי שקלי עלה ברבעון הרביעי בשנת 2025 ב- 2.0% ואילו מדד אג"ח ממשלתי צמוד מדד עלה ב- 0.8%. ציפיות האינפלציה הגלומות ל- 10 שנים לא השתנו ברבעון הרביעי ועמדו על 2.1%. מדד תל בונד 20 עלה ב- 1.5% ומדד תל בונד 60 עלה ב- 1.3%.

בארה"ב נרשמה תנודתיות בתשואות האג"ח ל- 10 שנים במהלך הרבעון הרביעי בשנת 2025, אך בסיומו הן נותרו כמעט ללא שינוי ועמדו על 4.18%. לאורך שנת 2025 נרשמה תנודתיות חריגה ותשואות האג"ח עלו וירדו בטווחים של 4.0%-4.6%.

ברבעון הרביעי של 2025 התחזק השקל מול הדולר ב- 3.5% לרמה של 3.19. מדובר בהמשך למגמה שהחלה לאחר המלחמה מול אירן. בשנת 2025 כולה התחזק השקל מול הדולר ב- 12.5%. יתרות המט"ח של בנק ישראל ירדו ברבעון הרביעי בשנת 2025 בכ- 2.4 מיליארד דולר והסתכמו בכ- 224.8 מיליארד דולר.

אירועים לאחר תאריך המאזן

בחודש ינואר 2026 פרצו הפגנות באיראן כנגד המשטר המכהן באיראן, שדוכאו ע"י כוחות המשטר, וארה"ב החלה לרכז כוחות צבאיים נרחבים באזור יחד עם איומים של הנשיא טראמפ להורות על פעולה צבאית כנגד איראן. לפעולה כזו ותרחיש תגובה מתגלגלת, השפעה אפשרית על הכלכלה העולמית ועל שווקי ההון, בהתאם.

בתאריך ה- 28 בפברואר, 2026 החל מבצע צבאי משולב של ארצות הברית וישראל (המכונה מבצע "שאגת הארי") לתקיפת איראן. במכת הפתיחה תקפו ישראל וארה"ב מטרות בערים מרכזיות באיראן, נהרגו בכירים איראניים ובצעה התנקשות במנהיג בעליון של איראן, עלי חמינאי. בהמשך המבצע הותקפו מטרות צבאיות רבות, לרבות מפקדות של צבא איראן, מפקדות צבאיות של משמרות המהפכה, מתקני הגנה אווירית, וחיסול משגרי טילים בליסטיים ניידים. בתגובה, החלה איראן במתקפה תוך שיגור אלפי טילים בליסטיים וכטב"מים מתאבדים לעבר יעדים בישראל ובמדינות מוסלמיות, במיוחד באזור המפרץ הפרסי.

בנוסף, תקפה איראן מסופים חשופים של זיקוק והפקת נפט וגז טבעי בקטר ובסעודיה והובילה להשבתתם. איראן סגרה את מצר הורמוז, דבר שגרם לשיבושים עולמיים בהובלת נפט וגז. כפועל יוצא, מחירי חבית נפט (מסוג ברנט) עלה בשיא לרמה של \$ 119.5, ונסחר כיום לפי רמה של \$ 104 לחבית.

למבצע זה ותוצאותיו, השפעות אפשריות על הכלכלה העולמית ואינדיקטורים מרכזיים, כגון: רמת אינפלציה, צמיחה, שערי מט"ח ומחירי האנרגיה.

8.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות הקבוצה

בנוסף להוראות הדין הכללי, כפופה פעילות הקבוצה בתחומי הפעילות השונים לדינים הייחודיים לתחום הביטוח והחיסכון הפנסיוני והשירותים הפיננסיים בישראל, כגון: הוראות חוק חוזה הביטוח, חוק הפיקוח, פקודת מס הכנסה, חוק קופות הגמל, חוק הייעוץ הפנסיוני, חוק שירותים פיננסיים מוסדרים ולתקנות שהותקנו מכוחם, וכן לפסיקות עקרוניות של בתי המשפט המשפיעות על פעילות הקבוצה ולחובת קבלת היתרים ורישיונות מרשויות המדינה השונות, ובכלל זה, הממונה ורשות ניירות ערך.

פעילות הגופים המוסדיים בקבוצה כפופה לפיקוח רשות שוק ההון, אשר מוסמכת לקבוע הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של הגופים הנמצאים תחת פיקוחה.

כמו כן, בהיותה חברה ציבורית, מפוקחת החברה גם על ידי רשות ניירות ערך וכפופה להוראות דיני ניירות ערך וכן להוראות דיני החברות החלים על חברות ציבוריות.

להלן תמצית הוראות הדין המרכזיות החלות על פעילות החברות בקבוצה וכן תמצית טיטות שפורסמו על ידי הממונה בשנת הדוח ולאחריה עד למועד פרסום הדוח, המהותיות לפעילותן, בנוסף לדינים ולהסדרים המפורטים לעיל ולהלן במסגרת תיאור תחומי הפעילות ובמסגרת סעיפים נוספים.

8.2.1 הוראות דין החלות על פעילות הקבוצה באופן כללי

8.2.1.1 חוקים ותקנות

(א) חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו

חברות הביטוח כפופות להוראות חוק הפיקוח ותקנות שהותקנו מכוחו. חברות מנהלות של קרנות פנסיה וקופות גמל כפופות חלקית להוראות חוק הפיקוח ולחלק מתקנות הפיקוח, וכן לחוק קופות גמל. הוראות החוק והתקנות מכוחו כוללות הסדרה של ניהול חברות ביטוח וחברות מנהלות בנושאים שונים, לרבות לעניין הפרדת נכסים, השליטה והרישוי שלהן, כללי בירור תלונות ציבור, והוראות לעניין אכיפה מנהלית ופלילית בעניינים אלה. כמו כן, מכוח חוק הפיקוח (ביטוח), נקבעו מספר תקנות, הקובעות הוראות בדבר צורת חוזה הביטוח ותנאים שיש לכלול בחוזה ביטוח לסוגיהם.

(ב) חוק חוזה הביטוח

חוק חוזה הביטוח (להלן, לצורך פסקה זו: "**החוק**") מסדיר היבטים שונים הנוגעים לחוזה הביטוח ויחסי מבטח-סוכן-מבוטח (אך אינו חל על קרנות פנסיה). על פי החוק, חוזה ביטוח הוא חוזה בין מבטח לבין מבוטח המחייב את המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשלם, בקרות מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח למוטב. החוק מסדיר, בין היתר, את הזכאות לקבלת תגמולי ביטוח, המועדים לתשלומם, חובות וזכויות המבוטח בקשר עם חוזה הביטוח.

בנוסף כולל החוק, בין היתר, הוראות בדבר חובות גילוי של המבוטח ותוצאות אי הגילוי, תנאים לביטול חוזה ביטוח, מעמד המוטב וזכויותיו, הוראות בנוגע להשלכות של שינויים בסיכון המבוטח וכן קביעת הוראות מיוחדות החלות על ענפי הביטוח השונים (ביטוח חיים, ביטוח תאונה מחלה ונכות, ביטוח נכסים וביטוח אחריות).

(ג) חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות")

חוק הגנת הפרטיות קובע הוראות בדבר מאגרי מידע, כהגדרתם בחוק, לרבות הסדרים בעניינים העיקריים הבאים: חובת רישום מאגר בפנקס

מאגרי המידע, הוראות לגבי איסוף מידע למאגר מידע, ניהול, שימוש והחזקה של מאגר מידע, זכות העיון במידע, חובת אבטחת המידע במאגר ועוד.

בחודש אוגוסט 2024, פורסם תיקון מס' 13 לחוק הגנת הפרטיות אשר נכנס לתוקפו ביום 14.8.2025. במסגרת התיקון עודכנו בין היתר, הגדרות הליבה ומונחי היסוד בחוק בהתאם לסטנדרט הגלובאלי (כך למשל עודכנה, בין היתר הגדרת "מידע אישי", הגדרת "עיבוד/שימוש" הגדרת "מחזיק"); צומצמה חובת הרישום של מאגרי מידע; הורחבו סמכויות האכיפה של הרשות להגנת הפרטיות (בכלל זאת סמכות להטיל עיצומים כספיים בסכומים של עד מיליוני שקלים); נקבעה חובת מינוי ממונה על הגנת הפרטיות (DPO) בגופים המחויבים בחובת רישום ובגופים המעבדים מידע אישי בהיקף ניכר וכן בבנקים, חברות ביטוח, בתי חולים וקופות חולים ועודכן היקף חובת היידוע שיש לתת לנשוא המידע בעת קבלת מידע.

(ד) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון")

בהתאם לחוק איסור הלבנת הון ולצווים מכוחו, מוטלות על מבטח, קופת גמל, סוכן ביטוח חובות זיהוי ואימות פרטי המבטוח בפוליסות ביטוח חיים בהם קיים מרכיב חיסכון ופרטי עמית בקופות גמל, וכן חובת שמירה של מסמכי הזיהוי. במהלך השנים 2017 ו-2018 פורסמו צו **איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 וחוזר שעניינו "ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים"** שמסדירים, בין היתר, את חובות הזיהוי, אימות וחובת "הכר את הלקוח", כמו גם חובות הדיווח השונות לרשות לאיסור הלבנת הון.

(ה) חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988

חוק המסדיר את תחום ההגבלים העסקיים ואשר נועד במהותו לקדם תחרות במשק ע"י מניעת מהלכים של תחרות לא הוגנת או ניצול כוח לרעה ע"י גוף עסקי באמצעות כללים והוראות לאישור מיזוגים, הסדרים כובלים או מונופול, וכולל אחריות פלילית של תאגיד ושל נושאי משרה בו, לרבות אחריות בגין העדר פיקוח, להפרת החוק.

8.2.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

(א) קודקס הרגולציה ("החוזר המאוחד")

החל משנת 2011, מפרסם הממונה פרקים וטיטות פרקים מתוך החוזר המאוחד, במטרה לרכז ולארגן מחדש את הוראות הממונה כפי שניתנו במהלך השנים לגופים המפוקחים על ידו.

(ב) בחודש אוגוסט 2018, פרסמה הממונה חוזר שעניינו **"דירקטוריון גוף מוסדי"**. החוזר מסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי וועדותיו תוך קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו.

(ג) **חוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 בעניין "תגמול"**. כחלק מהאסדרה בנושא הממשל התאגידי בגופים מוסדיים, נקבעו בחוזר הוראות לעניין מדיניות תגמול, בין היתר, של נושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי תוך התאמת הוראות הממונה לאסדרה שנעשתה בתחום בשנים האחרונות, ובפרט, לחוק תגמול לנושאי

משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016. תכלית החוזר היא למנוע מתן תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים אשר אינם עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של הגוף המוסדי ועם מדיניות ניהול הסיכונים שלו.

(ד) בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 2017-1-9 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II". מטרת החוזר הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל בהתבסס על הדירקטיבה EC/2009/138 (להלן: "דירקטיבת Solvency II" או "חוזר סולבנסי") שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת, החל מינואר 2016, בכל המדינות החברות בו (להלן: "משטר סולבנסי"). החוזר האמור החיל על חברות הביטוח בקבוצה את החובה לקיים משטר כושר פירעון כלכלי.

(ה) בחודש אוקטובר 2020, פורסם החוזר המעודכן (להלן: "חוזר הסולבנסי המעודכן") שבו הוטמעו מספר שינויים במטרה להתאים לדירקטיבה האירופאית כשהעיקריים בהם נגעו בעדכון מנגנון הוראות המעבר, ובכלל זה, מתן אפשרות לבחור בפריסה הדרגתית של קבוצות הומגניות מסוימות של עתודות הביטוח במאזן הכלכלי עד דצמבר 2032 (חלף פריסת ההון הנדרש לכושר פירעון עד 2024 והכל בכפוף לאישור הממונה), הכרה במניות המוחזקות לטווח ארוך, עידוד השקעות באינשורטק ומנגנון המס במודל.

משטר כושר פירעון כלכלי כולל כאמור לעיל הוראות מעבר הרלוונטיות בקשר לעמידה בדרישות ההון המאפשרות את הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי (להלן "הניכוי") הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן "תקופת הפריסה"). הוראות לגבי סכום הניכוי פורטו במכתב אשר נשלח לגופים המוסדיים, "עקרונות לחישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II" (להלן: **מכתב העקרונות**).

בחודש אפריל 2024 פרסמה רשות שוק ההון מכתב שעניינו חישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי תחת יישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS17).

מטרתו של המכתב שפורסם היא לעדכן את אופן חישוב הניכוי, כך שלא יכלול עוד התבססות על נתוני הדוחות הכספיים הכוללים חישוב של התחייבויות הביטוח לפי תקן חשבונאות בינלאומי IFRS4.

במסגרת המכתב נקבעו כללים בנוגע לחישוב הניכוי לאחר יישום תקן דיווח כספי IFRS17, תוך תיקון הכללים שנקבעו במכתב העקרונות.

ביום 2 ביולי 2025, פרסם הממונה חוזר הקובע כי החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2026, דוחות יחס כושר פירעון כלכלי יפורסמו יחד עם הדוחות הכספיים לאותו מועד. כמו כן, במסגרת החוזר עודכנו חלק מטבלאות הגילוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, כדי להתאימם ל-IFRS17. עדכונים אלה נכנסו לתוקף החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2025.

בחודש ינואר 2022, פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד "דיווח לממונה על שוק ההון", הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן: "התיקון"). בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. בהתאם לתיקון העבירה החברה לממונה דיווח שכלל את סיכום התוצאות, מצב עסקי וקשרי גומלין, חשיפה לסיכון, הערכת כושר פירעון ודרישת הון, הערכה צופה פני עתיד ותרחישים וניתוחי רגישות. לפרטים בדבר דרישות ההון של הקבוצה והליך המעבר למשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, ראה סעיף 3 לדוח דירקטוריון, וכן באור 20 לדוחות הכספיים.

(ו) בחודש אוקטובר 2016, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח". החוזר מפרט את הדרישות מחברות הביטוח לצורך הפעלת ממשק אינטרנטי מרכזי (המכונה "הר הביטוח"), אשר מאפשר לציבור המבוטחים לאתר את מוצרי הביטוח שברשותם אצל כל חברות הביטוח בקלות ובמהירות ולבחון את תנאיהם. הממונה מפרסם מעת לעת הוראות נוספות לעניין זה.

(ז) בחודש יולי 2015, פורסם חוזר שעניינו "צירוף לביטוח", במסגרתו נקבעו הוראות להסדרת ההתנהלות של חברות ביטוח ושל סוכני ביטוח בעת צירוף מבוטחים לתוכנית ביטוח, לרבות לעניין הוספת כיסוי הרחבה או כתב שירות לפוליסה קיימת. בחוזר נקבע, בין היתר, הוראות לעניין התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח, התנהלות לקראת כריתת חוזה הביטוח, קבלת הסכמה לכריתת חוזה ביטוח, ומסירת מידע רלוונטי לאחר הצירוף לתכנית הביטוח (לרבות הפרטים שיש להציג בדף פרטי הביטוח). החוזר חל על חברות הביטוח, על ה"פול" ועל סוכני ביטוח במרבית ענפי הביטוח. החוזר כולל נספח שעניינו "נהגים שאין לעשות בהם שימוש בעת צירוף לביטוח", התווספה חובת פנייה בעת ביצוע התאמת צרכים לאתר "הר הביטוח", וכן הוראות לעניין הליך צירוף אזרחים ותיקים.

(ח) בחודש יוני 2020, פורסם תיקון לחוזר המאוחד שעניינו "ביטוח תאונות אישיות". במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, הוראות שמטרתן להסדיר את הגדרת ותוכן הכיסוי הביטוחי בענף תאונות אישיות, את אופן הצירוף לביטוח וכן את אופן יישוב התביעות בפוליסה. ההוראות יחולו על פוליסות לביטוח תאונות אישיות פרט או קבוצתי. מתחולת הוראות החוזר לעניין היקף הכיסוי ואופן הצירוף הוחרגו פוליסות ביטוח תאונות אישיות שחלות עליהן הוראות חקיקה ייעודיות וכן למעט ביטוח לתקופה קצרה משנה שנערך לקבוצת מבוטחים עקב השתתפותם באירוע או עקב השתתפות בפעילות מסוימת. כמו כן, החוזר לא יחול על ביטוח שנערך לתקופה קצרה משנה במימון מלא של המעסיק למבוטח לא מסוים או במסגרת ביטוח בית עסק.

8.2.1.3 חוזרים והוראות הנוגעים להשקעות של גופים מוסדיים

(א) חוזרי הממונה בנושא השקעות מאוגדים בפרק 4, חלק 2 בשער 5 בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה) בנושא ניהול נכסי השקעה, הקובע הוראות משלימות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

(ב) בחודש יולי 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים **מדיניות ותנאים כלליים למתן היתרי החזקה בתאגידים בנקאיים, בנותני שירותי תשלום בעלי חשיבות יציבותית ובתאגיד החזקה בהם, לגופים המנהלים כספי לקוחות.** המדיניות מרחיבה את זמ-2016, שהתירה החזקה של עד 7.5% בתאגידים פיננסיים בכפוף להיתר הנגיד. העדכון מסיר את ההגבלה לפיה קופות גמל ומבטחים שבשליטת מבקש יכלו להחזיק עד 5% בלבד. כעת, בעל שליטה בגוף המנהל כספי לקוחות יכול להחזיק עד 7.5% מאמצעי שליטה בתאגיד שהחזקה בו טעונה היתר, וזאת הן עבור לקוחות והן שלא עבור לקוחות). עם זאת ההחזקות שאינן החזקות עבור לקוחות (ובקרנות - גם עבור לקוחות), מוגבלות ל-5% מכל סוג של אמצעי שליטה כאמור לכל היותר.

(ג) בשנים 2020-2024, פורסמו מספר תיקונים **להוראות החוזר המאוחד – פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה"**, אשר נועדו לעדכן היבטי ממשל, סיכונים תפעול והשקעות של גופים מוסדיים. התיקונים כללו, בין היתר:

(1) תיקון המאפשר ניהול סלי השקעה משותפים גם לכספי נוסטרו ופטור מאישור ועדת השקעות ברכישה חוזרת של אג"ח שאינה חוב בעייתי. בנוסף, גוף מוסדי רשאי להעמיד הלוואות מעל 30% לחוסכים בעלי הכנסה חודשית קבועה מקצבת זקנה או פנסיה תקציבית.

(2) תיקון המעביר את האחריות לבניית מודל דירוג פנימי לאשראי ולקביעת תנאים להפעלתו, לרבות מאפייני המודל, תיקופו ותיעדו וכן מאפשר לדירקטוריון להסמיך ועדה לאישור המודל ולפיקוח על השימוש בו. מודל דירוג זה נועד לשפר את ניהול סיכוני האשראי וייחשב גם לצורך חישוב דרישות ההון הנדרש במודל הסולבנסי.

(3) תיקון המצמצם את הגדרת "הסדר חוב" כך שתחול רק על חובות בעייתיים, וב"חוב בהשגחה מיוחדת" - רק כאשר יש שינוי המשפיע מהותית על תנאי החוב.

(4) הת מסדיר מתן שירותי ניהול השקעות על ידי מבטח לקרן השקעה שהיא צד קשור, המאפשרת השקעת ציבור. נקבעו תנאים להגדרת קרן קשורה ולמתן השירותים, לרבות החזקה של לפחות 50% באמצעי השליטה ומתן שירותי ניהול השקעות לנכסים לא סחירים של משקיעים מוסדיים בקבוצת המשקיעים של המבטח.

(5) התיקון מחייב גופים מוסדיים לשלב במדיניות ההשקעות שלהם שיקולי ESG ולזהות סיכונים מתפתחים כגון סיכונים אקלים, טכנולוגיה וסייבר. הוועדה נדרשת לגבש מנגנוני הערכה ומומחיות בתחום, בין אם באופן פנימי ובין אם באמצעות מומחים חיצוניים בכפוף לניהול ניגודי עניינים. בנוסף, על המשקיע המוסדי לדווח בשקיפות כיצד שיקולי ESG מיושמים במסלולי ההשקעה ומהן ההשפעות האפשריות על החלטות ההשקעה.

(6) התיקון מאפשר להקים סל השקעה ייעודי לנכסים עוקבי מדד בלבד, גם אם המדדים משתייכים לאפיקים שונים. בנוסף, קובע התיקון אחידות בדיווח מדיניות ההשקעה בכלל המסלולים, ופרסום מגבלת עלות הניהול החיצוני והוראות לדיווח לוועדות ההשקעה על דמי הניהול משתנים שנגבו.

(7) התיקון מחליף את כללי ההשקעה הקודמים שעסקו בהשקעת נכסי חברת ביטוח כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה. החוזר קובע כי ההשקעות יבוצעו רק בנכסים שהחברה יכולה למדוד ולנהל את סיכוניהם ובהתאם, בין היתר, לשיקולי פיזור, איכות, נזילות, ויכולת עמידה בהתחייבויות. בנוסף החברה נדרשת לקבוע כללים ומגבלות שיבטיחו התאמה בין תזרים המזומנים של הנכסים לתזרים ההתחייבויות.

8.2.2 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

8.2.2.1 חוקים ותקנות

(א) חוק קופות הגמל

חוק זה מסדיר את תחום הפעילות של קופות הגמל (לרבות קרנות הפנסיה). הוראות החוק והתקנות מכוחו כוללות הסדרה של ניהול חברות מנהלות (וחברות ביטוח ביחס לקופות ביטוח) בנושאים שונים, לרבות לעניין הפרדת נכסים, השליטה והרישוי שלהן, כללי בירור תלונות ציבור, והוראות לעניין אכיפה מנהלית ופלילית בעניינים אלה.

במסגרת החוק נקבעה זכותו של עובד לבחור את קופת הגמל בה יפקיד מעבידו את הכספים עבורו. בהקשר זה נקבע כי במידה והעובד הזכאי לא בחר בקופת גמל מסוימת בהתאם לזכותו זו, תהא ההפקדה בקופת הגמל שזהותה נקבעה בדיון או בהסכם המעניק לעובד את הזכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל.

במסגרת החוק נקבעה הוראה הקובעת כי לאחר הצטרפות לקרן פנסיה יבוצע הליך של איתור חסכון לא פעיל בקרנות הפנסיה האחרות ואיחוד הכספים בקרן הפנסיה החדשה, אלא אם העמית התנגד לכך.

מכוח חוק קופות הגמל הותקנו, מעת לעת, תקנות שונות המסדירות נושאים שונים בקשר עם קופות גמל (לרבות קרנות פנסיה) וחברות מנהלות ובכלל זה, כללי השקעה לגופים מוסדיים, הוצאות המותרות בניכוי לגוף מוסדי, אופן שערך לגבי נכסים שונים בקופות הגמל, חובת השתתפות חברה מנהלת באסיפות כלליות ועוד.

(ב) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), תשס"ח-2008 (להלן: "תקנות ההוצאות")

תקנות ההוצאות מתירות לגבות מנכסי המבוטחים והעמיתים הוצאות ישירות כהגדרתן בתקנות, בשל ביצוע עסקאות השקעה. התקנות מחייבות את הגוף המוסדי לקבוע מדי שנה את תקרת עמלת הניהול החיצוני הניתנת לגבייה ביחס לכל מסלול בנפרד (להלן: "מגבלת עמלת ניהול חיצוני"). התקרה תפורסם מראש וככלל לא ניתן יהיה לשנותה במהלך השנה. בנוסף נדרש הגוף המוסדי להציג לעמית או למבוטח מראש מהי העלות הכוללת הצפויה

בה יישא באותה שנה בשל דמי ניהול והוצאות ישירות. כשהשלמה לתקנות ההוצאות פורסם חוזר **אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח**, לפיה נדרשים הגופים המוסדיים להציג את שיעור ההוצאות הישירות לעמיתים והמבוטחים, תוך הסדרת אופן חישוב עלות זו.

(ג) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012

התקנות קובעות את כללי ומגבלות ההשקעה החלים על מוצרי החיסכון לרבות הפנסיוני (קרנות פנסיה, קופות גמל, פוליסות משתפות ברווחים) ועל הנוסטרו של מבטחים וחברות מנהלות. מכח התקנות פורסמו חוזרים שונים אשר אוחדו לפרק בחוזר המאוחד- ניהול נכסי השקעה, כמפורט לעיל.

(ד) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012

התקנות קובעות, בין היתר, את השיעור המירבי של דמי הניהול שניתן לגבות מעמיתים ומבוטחים במוצרי חיסכון ארוך טווח, וכן כי בחשבונות של עמיתים ומבוטחים שיש לאתרם בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012, ושלא אותו בפרק הזמן שנקבע, יופחתו דמי הניהול ל- 0.3% מהיתרה הצבורה. במועד שבו חודש הקשר עם עמית או מבוטח כאמור, ניתן יהיה לחזור ולגבות את שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית או מהמבוטח במועד ניתוק הקשר וכן את ההפרש בין דמי הניהול המופחתים הנ"ל (0.3%) לבין הנמוך מבין 0.5% או שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית או מהמבוטח במועד ניתוק הקשר. כמו כן קובעות התקנות את תקרת דמי הניהול שניתן לגבות ממקבלי קצבת זקנה (0.5% ממי שהחל לקבל קצבת זקנה לפני יום 1.2.2022, ו-0.3% ממי שהחל לקבל קצבת זקנה החל מיום 1.2.2022 ואילך).

(ה) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), תשס"ח-2008. תקנות אלו ביחד עם חוזרים אשר פורסמו בעניין זה, מעת לעת, קובעים כללים שנועדו לאפשר לעמיתים לבצע העברת כספים, באופן קל ופשוט ככל שניתן, בין קופות גמל מסוגים שונים (לרבות קרנות פנסיה וקופות ביטוח), ואף העברת כספים מקופות גמל הוניות לקופות גמל לקצבה, והעברת כספים בין קופות גמל לקצבה מסוגים שונים (קופות גמל, קופות ביטוח וקרנות פנסיה).

(ו) חוק הייעוץ הפנסיוני

בחוק זה הוסדר העיסוק במקצועות הייעוץ או השיווק הפנסיוני. נקבעו בו, בין היתר, הוראות בדבר חובת הרישוי והוראות לגבי אופן ההתנהלות של סוגי בעלי הרישיון השונים (לרבות תאגיד בנקאי כיועץ פנסיוני), תוך קביעת חובות אמון וחובת זהירות ואיסור על ניגוד עניינים אפשרי בין היועץ או המשווק ללקוח, כללים לעניין תגמול יועצים פנסיונים והוראות בדבר פיקוח ואכיפה מנהלית ופוליטית. כמו כן, מסדיר החוק את פעילות המסלוקה הפנסיונית (לענין זה ראה גם סעיף 2.1.1 לעיל). בחודש נובמבר 2025, פורסמה טיוטת תיקון לחוזר ייפוי כח לבעל רישיון, שהוצא מכח החוק הנ"ל, ובמסגרת זאת הוצע לקצר את התוקף של ייפוי כח שניתן לבעל רישיון מ-10 שנים לשנתיים.

(ז) חוק פיצויי פטורים, התשכ"ג-1963

חוק זה קובע, בין היתר, כללים לעניין ההפקדות בקופות הגמל של מרכיב הפיצויים, ובכלל זה לגבי פוליסות הכפופות לתקנות קופות הגמל (ביטוחי מנהלים) וקרנות הפנסיה, וכן הוראות הגנה על כספים שהופקדו כאמור מפני עיקול, שעבוד, החזרה או העברה.

(ח) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958

בהתאם להוראות סעיף 19א לחוק הגנת השכר, על קופות גמל לפעול לגביית חובות ממעביד. קופות הגמל יהיו רשאיות להשתחרר מחובתן אם יוכיחו כי לא התרשלו או כי חלו נסיבות אחרות המצדיקות שחרור מחבות זו.

(ט) פקודת מס הכנסה

בפקודת מס הכנסה קבועות הטבות מס הניתנות עקב הפקדת כספים בקופות גמל, ולרבות, פוליסות הכפופות לתקנות קופות הגמל (לעצמאיים וביטוחי מנהלים), והטבות מס הניתנות לכספים המשתלמים מהן וכן "קנסות" על משיכות שאינן בהתאם לתנאי ההסדר התחיקתי.

(י) תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964

תקנות אלה מסדירות נושאים שונים הנוגעים לניהולן של קופות גמל, קרנות פנסיה, וקופות ביטוח וחובות הביטוח החלות עליהם. הנושאים העיקריים המוסדרים בתקנות הינם, בין היתר, קביעת שיעורי ההפרשות המותרים להפרשה לטובת חיסכון פנסיוני, תוך אבחנה בין עמיתים שכירים ועמיתים עצמאיים, וכן קביעת אפשרויות המשיכה של הסכומים הצבורים בהם והתנאים לעניין זה. מאז שנת 2023 כוללות התקנות הגבלה על הפקדה לקופת ביטוח לחלק השכר שמעל פעמיים השכר הממוצע במשק, כך שהחלק שעד לרובד זה יופקד לקופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח, וזאת בגין קופות ביטוח שיופקו החל מיום 1 בספטמבר 2023 ואילך.

(יא) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי), התשס"ז-2006

התקנות קובעות עקרונות בסיסיים בביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי, שמטרתם העיקרית שמירה על ענייני המבוטחים והבטחת כיסוי ביטוחי נאות. בחודש אפריל 2022, פורסם תיקון לתקנות, הקובע הוראות עדכניות ביחס לצירוף מועמדים לביטוח וניהול פוליסות אובדן כושר עבודה קבוצתי.

(יב) תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), תשנ"ג-1993

בתקנות אלה כלולות הוראות לעניין ביטוח חיים קבוצתי, ריסק (ללא מרכיב חיסכון) ובכלל זה, הגדרת הקבוצות וגודלן המינימאלי, תקופת הביטוח, ותקרת העמלות לסוכנים. בנוסף, הממונה הוסמך לקבוע הוראות לגבי פוליסת המשך במקרה של הפסקת הביטוח הקבוצתי ללא חיתום מחדש.

(יג) תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות ונכסים של מבטח בביטוח חיים), התשמ"ד-1984

תקנות אלה קובעות הנחיות בדבר דרכי הפרדת החשבונות והנכסים של עסקי ביטוח חיים מכלל עסקי הביטוח של מבטח, והפרדת נכסים של עסקי ביטוח חיים משתתף ברווחים מנכסים של עסקי ביטוח חיים אחרים.

8.2.2.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

(א) חוזר "מסמך הנמקה", במסגרתו מוסדר אופן עריכת מסמך הנמקה על סוגיו השונים לרבות המידעים שאמורים להימסר ללקוח במסגרת פגישה עם בעל רישיון.

(ב) בחודש מאי 2020, פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין **מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות**. ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובע כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון המשמשת בחישוב העתודה פרמיית אי נזילות בשיעורים שונים. במסגרת התיקון נקבע שיעור פרטני לפרמיית אי נזילות, שישמש בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה עבור פוליסות ביטוח סיעודי פרט וביטוחי רכב חובה וחבויות. על פי התיקון ניתן יהיה להוסיף לריבית חסרת סיכון פרמיית אי-נזילות הן להנחת תשואה והן להנחת ריבית היוון, לפי העניין כמפורט בחוזר.

(ג) בחודש פברואר 2022, פרסם הממונה עדכון לאופן חישוב פרמיית אי נזילות שנכנס לתוקף החל מ-31 בדצמבר 2021. נוסחת החישוב החדשה מבוססת על מתודולוגיית ה Volatility Adjustment בשינויים מסויימים כפי שנהוג במסגרת משטר כושר פרעון כלכלי (סולבנסי). לפירוט נוסף ראה באור 28 לדוחות הכספיים.

(ד) חוזר ניהול מסלולי השקעה בקופת גמל קובע שבקרן פנסיה, קופת גמל לחסכון, קופת גמל לקצבה וקופת גמל לתגמולים חובה לנהל מסלולים מותאמי גילאים, שיהוו את מסלולי ההשקעה ברירת מחדל של המוצר, למי שהצטרף ולא בחר בצורה אקטיבית במסלול השקעות אחר. בנוסף קובע החוזר כי במוצרים אלו חובה לקיים עוד 2 מסלולי השקעה: מסלול השקעה משולב סחיר ומסלול השקעה עוקב מדדים גמיש וכן מוגדרת רשימה סגורה של מסלולי השקעה מתמחים, שניתן לנהל במוצרים הפנסיוניים השונים, תוך חלוקתם ל-5 אשכולות: מסלולי השקעה בניהול אקטיבי; מסלולי השקעה בניהול אקטיבי עם דמי ניהול משתנים - תלויי הצלחה; מסלולי השקעה המתמחים בנכסים סחירים; מסלולי השקעה עוקבי מדדים; ומסלולי השקעה אמונה המתמחים בניהול השקעות בהתאם לכללי הלכה דתית או השקפת עולם בתחומי קיימות וסביבה – כאשר ביחס לכל סוג של מסלול השקעה נקבעה מדיניות ההשקעות שיש לקבוע בתקנון ביחס למסלול.

(ה) פרק מדידה שבחוזר המאוחד מגדיר את הריבית התחשיבית אשר משמשת לחישוב מקדם ההמרה (שעל בסיסו נקבע סכום הפנסיה הראשונה שתשולם לעמיתים שיפרשו לפנסיה) למקבלי קצבאות חדשים, את אופן חישוב שווי הנכסים של המוצרים הפנסיוניים השונים, בהתאם לסוגי הנכסים השונים, ואת אופן חישוב המאזן האקטוארי של קרן הפנסיה.

(ו) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה) קובעות את אופן זקיפת התשואה בגין אג"ח מיועדות ואפיק מבטיח תשואה בקרן הפנסיה לקבוצות השונות – מקבלי קצבה, עמיתים שגילם עד 50 ועמיתים שגילם מעל ל-50. בתקנות נקבעה

הוראת השעה (שמאפשרת לזקוף את תשואת האג"ח המיועדות ואפיק השקעה מובטח תשואה לכל העמיתים ללא קשר לגילם), אשר תוקפה הוארך בחודש דצמבר 2025, עד לתום שנת 2028.

8.2.3 ביטוח רכב רכוש

הצעות חוק וטיטות תקנות וחוזרי ממונה

(א) בחודש ספטמבר 2023, פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון הכרעה עקרונית בנושא תשלום תגמולי ביטוח מופחתים בביטוח רכב (רכוש) בגין הפרש במחירי חלפים כאשר הרכב תוקן במוסך שאינו בהסדר. ההכרעה ניתנה בהמשך לפניית ציבור שהגיעו לרשות שוק ההון ביטוח וחיסכון שמהן עלה כי בפוליסות רכב רכוש חלק מחברות הביטוח החלו לעשות שימוש בפרקטיקה במסגרתה הן מנכות חלק מתגמולי הביטוח, וזאת בגין ההפרש בין מחירון החלפים אותו מצטט השמאי בשומה לבין הסכום אותו הייתה משלמת חברת הביטוח עבור אותם החלפים אם אלה היו נרכשים מספקי חלפים איתם התקשרה חברת הביטוח. במסגרת ההכרעה, קבע הממונה כי זכותן של חברות הביטוח לאכוף את הוראת סעיף 61 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 (להלן – חוק חוזה ביטוח), הקובעת כי מבטח לא יהיה חייב בתגמולי ביטוח בעד נזק שהמבטח יכול היה למנוע או להקטין באמצעים סבירים או אמצעים שהמבטח הורה למבטח לנקוט בהן, אך יחד עם זאת קבע כי חברת ביטוח אינה רשאית להפחית מתגמולי הביטוח או לבצע פעולה דומה למבטח שהודיע לחברת הביטוח על מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לו על מקרה הביטוח, שיתף פעולה עם החברה, פעל בתום לב לתיקון רכבו במוסך שאינו בהסדר ולא יודע מראש ובאופן ברור על ידי חברת הביטוח בדבר זכויותיו, חובותיו והמשמעויות הנגזרות מהן.

בהמשך לאמור, ומתוקף סמכותו לפי סעיף 62(א) לחוק הפיקוח להכריע בתלונות ולהורות על תיקון דרך כלל הורה הממונה לחברות לפעול, מכאן ולהבא, באופן הבא: (א) על חברת ביטוח שפועלת באופן האמור לתת למבטח גילוי בולט לגבי אופן ההתנהלות המצופה ממנו עם קרות מקרה הביטוח. גילוי כאמור יינתן הן בשלב הצעת הביטוח והן במועד ההודעה על מקרה הביטוח מצד המבטח (להלן: "גילוי בדבר חובת הקטנת הנזק"); (ב) טרם ביצוע הפחתה כאמור, חברת הביטוח תבחן בהתאם לנסיבות המקרה, להעניק למבטח אפשרות לתשלום השתתפות עצמית נמוכה יותר בדומה להשתתפות העצמית אותה היה משלם לו היה מתקן את הרכב במוסך שבהסדר.

על אף האמור, נוכח חוסר הבהירות שהיה קיים טרם פרסום ההכרעה בדבר חובת היידוע בשלב הצעת הביטוח, וכל עוד לא התרחש מקרה הביטוח עד למועד פרסום הכרעה זו, רשאית חברת ביטוח למסור את הגילוי בדבר חובת הקטנת הנזק בפוליסה קיימת במועד פרסום הכרעה זו, במהלך תקופת הביטוח ובפרט במועד ביצוע עדכון בתנאי הפוליסה, אף אם לא יידעה אותו במועד הצעת הביטוח או בחידוש הפוליסה. זאת, תוך תיעוד כי המבטח קיבל את ההודעה.

בכל הנוגע למקרי ביטוח שאירעו עד למועד פרסום הכרעה זו נדרשו חברות הביטוח לבחון האם ההפחתה בוצעה לאחר מתן גילוי למבטח שאפשר למבטח לפעול על מנת להקטין את הנזק וכי המבטח קיבל את ההודעה החברה בפתיחת התביעה או טרם תיקון הרכב, וזאת ככל שהמבטח הודיע לה על קרות מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לו עליו. ככל שחברת ביטוח ביצעה הפחתת תגמולי ביטוח ללא מתן גילוי במקרה בו המבטח יידע אותה על קרות מקרה הביטוח כאמור, נדרשה לברר חברת הביטוח האם תגמולי הביטוח ששילמה היו נמוכים מסכום התיקון ששולם על ידי המבטח (בניכוי השתתפות עצמית), וככל שקיים הפרש, נדרשה להשיבו למבטח.

(ב) ביום 15 במאי 2024, פורסם חוזר בנושא **הגשת תוכניות ביטוח בענף רכב רכוש**.

במסגרת החוזר נקבע כי על חברת ביטוח הפועלת לאכיפת נטל הקטנת הנזק בביטוח רכב רכוש, לעדכן את נוסח הגילוי למבוטח בתכנית הביטוח על מנת שבמקרה של הקטנת הנזק תעמוד בחובותיה לפעול בתום הלב ובהוגנות כלפי המבוטח, ולהתייחס במסגרת הגילוי לכללי ההפחתה של תגמולי הביטוח במקרה של הקטנת נזק. חברות הביטוח נדרשו להגיש את כללי ההפחתה לאישור הרשות במסגרת בקשה להנהגת תכנית הביטוח ולהביא בחשבון, בין היתר, את סבירות האמצעי שהמבוטח נדרש לפעול לפיו, את מחירי החלפים ברי ההשגה לאחר ההנחות, את העמלות שישולמו למוסך בגין החלפים ואת עלות תיקון הרכב על ידי המוסך. עוד קובע החוזר, כי במקרה בו המבוטח שבחר לתקן את רכבו שלא במוסך הסדר, נקט באמצעים הסבירים שהורתה לו חברת הביטוח, והמוסך הסכים לקבל את תנאי ההסדר של חברת ביטוח טרם תיקון הרכב, על חברת הביטוח לנכות מתגמולי הביטוח השתתפות עצמית, כאילו המבוטח תיקן את רכבו במוסך הסדר. ההוראות הנ"ל נכנסו לתוקף ביום 1 בספטמבר 2024.

עוד נקבע במסגרת החוזר כי חברות הביטוח לא יכללו בתכניות הביטוח את האפשרות לפיצוי בגין אבדן גמור להלכה, למעט בסוגי מקרים שהוגשו על ידי החברה לרשות במסגרת בקשה להנהגת תכנית הביטוח והרשות לא התנגדה להם. תחילתן של ההוראות לעניין זה ביום הכניסה לתוקף של תיקון הגדרת "אובדן גמור" בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, לעניין קביעת שמאי בדבר "אובדן גמור" לרכב.

להערכת הקבוצה הוראות החוזר עלולות לפגוע ביכולתה של הקבוצה לאכוף את נטל הקטנת הנזק ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את השלכות החוזר על הקבוצה. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בכללי ההפחתה שתאשר הרשות ובנוסף וכן בהתנהלות המבוטחים והמוסכים בפועל.

8.2.4 אשראי חוץ בנקאי

הצעות חוק וטיוטות תקנות וחוזרי ממונה

להלן תמצית עיקרי המגבלות על פי דין והסדרים חוקיים אחרים, הנוגעים לפעילות הקבוצה בתחום האשראי, שינויים שחלו בהם במהלך תקופת הדוח והוראות דין חדשות שהותקנו ו/או פורסמו בשנת הדוח. ההסדרים וההוראות הנזכרים להלן אינם מהווים רשימה ממצה. קיימות הוראות דין רבות נוספות המסדירות את דרך פעולתה של הקבוצה והחברות הבנות שלה, בין היתר בתחום פעילות האשראי.

(א) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו – 2016 מסדיר את פעילותו של מי שחייב בקבלת רישיון למתן אשראי ולמתן שירות בנקסי פיננסי. חקיקה זו היוותה שלב חשוב באסדרה של תחום השירותים הפיננסיים הניתנים בידי מי שאינם תאגיד בנקאי או גוף מוסדי, ובכלל זה אסדרת ענף האשראי החוץ בנקאי בישראל. בחוק נקבעו, בין היתר, דרישות רישוי מנותני השירותים, וכן הגבלות והוראות באשר לניהול פעילותם העסקית בתחום מתן השירותים הפיננסיים, ושמירה על ענייני לקוחותיהם בהיבטים צרכניים שונים, לרבות איסור הטעיה, גילוי נאות ואיסור השפעה בלתי הוגנת.

עוד נקבע בחוק כי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון יהיה הגורם האמון על יישום הוראות החוק, ומתוקף תפקידו מוקנות לו סמכויות אסדרה, פיקוח ואכיפה נרחבות, לרבות הטלת עיצומים כספיים, וכי נותני שירותים פיננסיים כפופים להוראות והנחיות הממונה כפי שיתפרסמו מעת לעת.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (פטור מחובת רישוי), ("תקנות הפטור") פוטרות מחובת רישוי גופים מסוימים, שפעילותם נכללת בהגדרת "מתן אשראי" או "מתן שירות בנכס פיננסי" שבחוק הפיקוח, וזאת לאחר שנמצא על ידי המחוקק כי חובות הרישוי אינן חלות בקשר אליהן.

החברות בקבוצה המעניקות שירותים הכפופים לחובת רישיון (אמפא ומנורה ERN, וחברות בנות שלהן), מחזיקות ברישיונות מורחבים למתן אשראי מטעם רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2027. יסודות ומנורה ביטוח פטורות מרישיון למתן אשראי מכח תקנות הפטור.

(ב) מכוח סמכותו של הממונה על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים, מפרסם הממונה חוזרים שונים שנועדו להסדיר את פעילותם של נותני שירותי האשראי בעלי הרישיון. חוזרים אלה מסדירים את אופן קביעת מדיניות בעלי הרישיון למתן שירותי אשראי בנושאים שונים, כמו מדיניות ניהול האשראי הצרכני, מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומדיניות ניהול סיכוני סייבר. בין נהלים אלה נוהל בנושא הון עצמי נוסף ודרישת נזילות לנותני שירותים פיננסיים מסדיר דרישות הון העצמי הנוסף הנדרש מבעלי הרישיון שונים וזאת בהתאם לאופי הפעילות והסיכונים אליהם הם חשופים, ובתוך כך את דרישות הון והנזילות שחלות על בעל רישיון מורחב למתן **אשראי המעמיד ערבות להתחייבות של אחר, בהיקף כולל הגבוה מ-25 מיליון ש"ח.**

(ג) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, לרבות הצווים מכוחו קובעים, בין היתר, הוראות שונות במטרה למנוע הלבנת הון בישראל, הן באופן ישיר והן באמצעות מוסדות פיננסיים לסוגיהם.

(ד) צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירות בנכס פיננסי ונותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח - 2018, מטיל על נותני שירותי אשראי את החובות המקובלים החלים על מוסדות פיננסיים, ובכלל זה אימות זיהוי מבקש ומקבל שירות, חובת קיום בקרה שוטפת אחר הפעולות של מקבל השירות ובדיקת פרטי הזיהוי אל מול רשימת ארגוני הטרור ופעילי הטרור המוכרזים וכן חובת רישום פרטים ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון, תיעוד ושמירת מסמכים.

(ה) חוק אשראי הוגן חל על הלוואות הניתנות על ידי מלווים ללווים יחידים או עסקים מורשים, כלומר לווים שאינם תאגידים, למעט מסוג שיקבע שר המשפטים. החוק קובע מגבלות על שיעור העלות המרבית של האשראי ועל שיעור ריבית הפיגורים.

(ו) חוק נתוני אשראי קובע הסדר כולל לשיתוף בנתוני אשראי. מערכת נתוני האשראי אוספת נתונים לגבי התחייבויות האשראי של יחידים, אזרחי ותושבי ישראל, וכן לגבי אופן הפירעון של התחייבויות אלה. מקורות המידע שמדווחים את הנתונים למערכת הם בעיקר גופים שעוסקים במתן אשראי וכן רשויות שונות, וחלק מהחברות בקבוצה משמשות כמקורות מידע. בינואר 2026 הונחה על שולחן הכנסת לקריאה ראשונה הצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2026), התשפ"ו-2025 הכוללת את פרק יח': נתוני אשראי ("הצעת החוק"). הצעת החוק נועדה ליצור תשתית שתאפשר הקמת מאגר נתוני אשראי לגבי תאגידים לטובת איסוף והנגשת נתוני אשראי לגבי גופים אלה, במטרה להגביר את התחרות בשוק האשראי לתאגידים, ובפרט לתאגידים קטנים ובינוניים, ולשכלל את הקצאת האשראי במערכת הפיננסית. כמו כן הצעת החוק מטרתה לשפר את מאגר האשראי הקיים, בכל הנוגע לנתוני אשראי לגבי יחידים. נכון למועד דוח זה אין ודאות כי הצעת החוק תתקבל במתכונתה הנוכחית או מה תהא השפעתה על הקבוצה, אם תאושר.

(ז) הגבלה על הנפקת אגרות חוב לציבור: חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981- מאפשר לתאגיד, שאינו תאגיד בנקאי, להנפיק תעודות התחייבות (כהגדרתן בסעיף 35א לחוק ניירות ערך) על פי תשקיף, ולעסוק במתן אשראי כאחת, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים. לפי החוק, תאגיד אשראי חוץ-בנקאי שכפוף לרגולציה לעניין הלימה בין ההון העצמי שלו ובין התחייבויותיו ולעניין נזילות, יוכל לגייס מהציבור עד 15 מיליארד ש"ח באמצעות תעודות התחייבות, כאשר תאגידים שאינם כפופים לרגולציה כאמור יוכלו לגייס עד 5 מיליארד ש"ח, וכן, יוכלו לגייס חוב גם באמצעות ניירות ערך מסחריים (כהגדרתם בסעיף 1 לחוק ניירות ערך) בתנאים שנקבעו. בשנת 2023 פרסם כאמור הממונה על שוק ההון כללים לעניין דרישות הון עצמי ונזילות החלים על נותני שירותים פיננסיים מוסדרים.

(ח) חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 ביחד עם הצו לצמצום השימוש במזומן הפחיתו את תקרות הסכומים שהותרו לשימוש במזומן. החוק נועד לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית, לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, הלבנת הון ומימון טרור. החוק קובע הגבלות על שימוש במזומן בעסקאות עם עוסקים מעל 6,000 ש"ח ובעסקאות בין אנשים פרטים מעל 15,000 ש"ח וכן כללים לשימוש נאות בשקים. החוק חל על ביצוע עסקאות, מתן או קבלת הלוואות, תרומות, מתנות וכן על תשלום או קבלה של שכר עבודה. החוק מטיל הגבלות בנושא השימוש בשקים.

(ט) ביום 13 במאי 2025, פורסמו טיוטות חוזרים בעניין ניהול אשראי המוצע אגב עסקה או מתן שירות והצגת מידע ללקוח אודות אשראי באתר אינטרנט של נותן שירותים פיננסיים, וזאת על רקע התרחבות היקפי עסקאות האשראי המועבר ישירות מבעל רישיון לבית עסק, אגב רכישה או השכרה של נכס, שירות או טובין על ידי לווה, מספק בבית העסק. מטרת טיוטות החוזרים לייצר מסגרת אסדרתית, שתכלול הוראות בדבר הגילוי הנדרש ללווה בעת נטילת אשראי זמין, וכן הוראות לעניין הצגת מידע עדכני אודות ההלוואה שניתנה ללקוח. טיוטת החוזר כוללת אף הצעה לקבוע כי על בעל הרישיון לקבוע מדיניות ותוכניות פעולה בנוגע להצעת אשראי זמין שיאושרו על ידי דירקטוריון והנהלת בעל הרישיון בכל הנוגע למתן אשראי זמין, לרבות ביצוע חיתום ללווה בטרם מתן אשראי ובדיקה מהימנותו ואיתנותו הפיננסית של בית העסק.

8.3 חסמי כניסה ויציאה עיקריים ושינויים החלים בהם

8.3.1 כללי

חסמי הכניסה העיקריים לכלל תחומי הפעילות של הקבוצה הינם:

- קיום תשתית טכנולוגית ומקצועית התומכת בתחומי הפעילות שבה פועלת הקבוצה, כוח אדם מיומן, קשרים עסקיים מפותחים עם מבטחי משנה וידע וניסיון מול ספקי שירותים עיקריים;
- הצורך בעמידה בתנאים הנדרשים על פי דין לקבלת רישיונות עיסוק וקבלת היתרים לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה, לפי העניין (לעניין מסמך המדיניות בדבר תנאים לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בגופים מוסדיים ראה סעיף 8.3.2 להלן);
- עמידה בדרישות הרגולציה, לרבות כמפורט בפרקים 2-6 ובסעיף 8.1 לעיל;
- דרישה לקיום הון עצמי מינימאלי (לפרטים ראה באור 20 לדוחות הכספיים);
- בניית מערכי שיווק אפקטיביים בתחומי הפעילות השונים;

מחסום יציאה עיקרי מתחומי הפעילות של הקבוצה נובע מהצורך לקבלת היתר שליטה בידי הגורם הרוכש את הפעילות וכתוצאה מכך במקרה שלא נמצא רוכש מתאים, הצורך בהמשך הטיפול בתיק הלקוחות הקיים ובתביעות ביטוחיות לעתים לתקופות ארוכות ("Run-Off").

8.3.2 היתר להחזקת אמצעי שליטה

בהתאם להוראות הדין, החזקת אמצעי שליטה ושליטה במבטח (לרבות בחברה מנהלת של קרן פנסיה), בסוכן ובחברה מנהלת של קופת גמל ובנותן שירותי אשראי, כפופים לקבלת היתר מאת הממונה. בחודש דצמבר 2013, ועל רקע מיזוג מנורה מבטחים גמל למנורה מבטחים פנסיה וגמל ופטירתו של מר מנחם גורביץ ז"ל, עודכן היתר השליטה בקבוצה (להלן בפסקה זו "ההיתר"), וניתן לה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ (שתי בנותיו של המנוח מר מנחם גורביץ ז"ל).

ההיתר הוא להחזקת אמצעי שליטה ולשליטה, במישרין או בעקיפין, באמצעות החברה, במבטחים: מנורה מבטחים ביטוח, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ושומרה; בחברה המנהלת: מנורה מבטחים מהנדסים; וכן היתרי שליטה בתאגידי האשראי אי.אר.אן ואמפא קפיטל ויסודות וכן בסוכני התאגיד, באמצעות מנורה מבטחים סוכנויות ושומרה סוכנויות, ובכלל זה, סיני סוכנות לביטוח בע"מ, אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ ואליפים סוכנות לביטוח (2002) בע"מ (להלן: "התאגידים נשוא ההיתר").

בהיתר נקבעו, בין היתר, התנאים העיקריים כדלקמן: הוראות בדבר שימור גרעין השליטה בקבוצה²¹ במלוא שרשרת השליטה בתאגידים נשוא ההיתר, וזאת בדרך של הגבלות על שיעבוד, מכירה, העברה של גרעין השליטה בתאגידים הנ"ל, לרבות בדרך של הנפקה; הוראות בדבר הפקדה בידי נאמן (עו"ד ישראלי) על פי כתב נאמנות, של תעודות מניה המייצגות לפחות את גרעין השליטה במבטחים ובחברות המנהלות וכן חתימה על יפויי כוח לנאמן על אמצעי השליטה שימנה הממונה למכירת מניות גרעין השליטה, בהתקיים תנאים המפורטים בהיתר. נכון למועד הדוח, החברה עומדת בכל תנאי ההיתר.

²¹ לעניין זה, "גרעין שליטה" - 30.01% בכל אחד מאמצעי השליטה, במישרין או בעקיפין, בדילול מלא של כלל אמצעי השליטה בתאגיד הרלבנטי.

יצוין, כי במסמך עקרונות משותף לממונה ולמפקח על הבנקים בבנק ישראל (להלן: "המפקחים"), ביחס למתן היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בגופים המפוקחים על ידם (קרי, מוסדות בנקאיים ומוסדות ביטוח וחסכון ארוך טווח), פורטו השיקולים שיעמדו לנגד עיני המפקחים בבחינתם את התאמת המבקש לשלוט בגוף מפוקח, בחלוקה לחמישה תחומים עיקריים: יושר ויושרה אישיים ועסקיים; חוסן פיננסי; אסטרטגיית השקעה; ניסיון עסקי; ועסקיו ועיסוקיו האחרים של מבקש ההיתר. בהמשך לאמור, פרסמה הממונה, בחודש פברואר 2014, מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי הקובע כללים ותנאים לקבלת היתר שליטה ו/או היתר להחזקת אמצעי שליטה בגופים מוסדיים, תוך התייחסות למבנה השליטה, חוסן פיננסי של בעלי השליטה, מגבלות על מימון רכישת אמצעי השליטה, מגבלות על שעבוד אמצעי השליטה והעברתם.

8.4 גורמי הצלחה קריטיים

להערכת הקבוצה, קיימים מספר גורמים שבהם תלויה הצלחת הפעילות בתחומי הביטוח השונים, בהם פועלת הקבוצה, וביניהם: איכות ומקצועיות כוח האדם בקבוצה; שירות איכותי ויעיל למבוטחי ועמיתי הקבוצה וסוכניה לרבות שימור ושיווק מוצרים חדשים ללקוחות קיימים; איכות הסכמי ביטוח המשנה ויציבות מבטחי המשנה; איכות ניהול ההשקעות והכנסות מהשקעות; מערכות מחשב ומידע תומכות מתקדמות לרבות יכולות דיגיטליות מתקדמות בפרט בממשקים מול הלקוחות (מכירות, שירות, יישוב תביעות וכדו'); גיוס סוכנים חדשים וביסוס מערך רחב של סוכני ביטוח המשווקים את מוצרי הקבוצה וכן הרחבת מערך השיווק הישיר, בפרט במנורה מבטחים פנסיה וגמל.

8.5 השקעות

8.5.1 מבטחים וגופים מוסדיים

מבנה ניהול ההשקעות

השקעות הגופים המוסדיים בקבוצה מנוהלות באגף ההשקעות של מנורה מבטחים ביטוח באמצעות צוותי השקעה ייעודיים בתחומי השקעות סחירות בישראל ובחו"ל, השקעות ריאליות, קרנות השקעה, נדל"ן ומערך אשראי לא סחיר, תוך הפרדה מלאה בין ניהול כספי הנוסטרו לבין כספי המבוטחים והעמיתים.

החלטות ההשקעה מתקבלות על ידי מנהלי התחומים ומנהלי ההשקעות, בהתבסס על עבודות מחקר פנימיות וחיצוניות, פגישות עם אנליסטים וכלכלנים ובכפוף למגבלות רגולטוריות, למדיניות ההשקעות המאושרת ולמדרג הסמכויות של ועדות ההשקעה והאשראי.

באגף פועלות מחלקות מחקר נ"ע סחירים, מחקר ודירוג, וצוות למעקב אחר חובות בעייתיים, לצד ליווי שוטף של ייעוץ משפטי ומערך ניהול הסיכונים.

בנוסף, תחום Menora Invest Operations באגף הכספים כולל מחלקת "מידל אופיס" האחראי על בקרה ועמידה במגבלות השקעה ו"בק אופיס" המטפל בקליטה, רישום ובקרה של עסקאות השקעה וכן בדיווחים רגולטוריים נדרשים.

הנכסים המנוהלים על ידי הקבוצה

נכסי הנוסטרו של הקבוצה (הון עצמי, התחייבויות הנובעות מעסקי ביטוח חיים שאינן תלויות תשואה, מעסקי ביטוח בריאות, ומעסקי ביטוח כללי), מנוהלים בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, להוראות פרק 4, חלק 2 בשער 5 בקודקס הרגולציה ולמדיניות ההשקעות המאושרת על ידי ועדות השקעה והדירקטוריונים בקבוצה. הסיכונים הנובעים מהשקעות אלו חלים במלואם על חברות הקבוצה.

נכסי המבוטחים והעמיתים, מושקעים בנכסים סחירים ושאינם סחירים בהתאם למגבלות התקנות והחוזר המאוחד, ובכפוף למדיניות ההשקעות המאושרת. התשואה המופקת נזקפת לטובת בעלי הפוליסות והעמיתים לאחר ניכוי דמי ניהול והוצאות ישירות, ובקופות הגמל מבוטחות התשואה - מובטחת תשואה מינימלית גם כאשר התשואה בפועל נמוכה ממנה.

ועדות השקעה

בקבוצה פועלות שתי ועדות השקעה המיישמות את מדיניות ההשקעות המאושרת ומקבלות את החלטות ההשקעה: ועדת השקעות התלויות תשואה ("משתתף") המנהלת את כספי המבוטחים והעמיתים, ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה ("נוסטרו") המנהלת את נכסי הקבוצה.

ועדות אשראי

בקבוצה פועלות שתי ועדות אשראי:

- (1) ועדת אשראי פנימית, המטפלת במתן הלוואות מותאמות ובהמשך הטיפול בהן לאחר העמדתן, ומאשרת או ממליצה לגורמים המוסמכים – ועדת המשנה לאשראי ו/או לועדת ההשקעות – בהתאם למדרג הסמכויות.
- (2) ועדת משנה לאשראי, משותפת לכלל הגופים המוסדיים בקבוצה ובעלת הרכב חיצוני, המאשרת עסקאות אשראי למעט מספר סוגי אשראי שהוחרגו מתחום טיפולה.

8.5.2 השקעות מנוהלות

להלן מידע אודות התפלגות הנכסים המנוהלים של המשקיעים המוסדיים בקבוצה (במיליוני ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2025:

מיליוני ש"ח	נכסים מנוהלים
38,623	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה
309,276	עבור עמיתי קרנות פנסיה
53,963	עבור עמיתי קופות גמל
10,940	קופ"ח סיעוד
4,983	אשראי
417,785	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה
22,628	נכסי נוסטרו
440,414	סה"כ

8.5.3 פעילויות השקעה מהותיות

8.5.3.1 לחברה השקעות במספר חברות מוחזקות, אשר המהותיות שבהן הינן:

מנורה מבטחים ביטוח - בחודש יוני 2025, פרעה חברת הבת לחברה שטר הון בסך של כ- 320 מיליוני ש"ח שהיווה הון רובד 1 בחברת הבת, וזאת בהתאם לתנאי שטר ההון.

מנורה גיוס הון - בחודש ספטמבר 2025, הנפיקה מנורה גיוס הון, 800 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה י') רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א. יצוין, כי במסגרת המכרז השתתפה החברה ורכשה כ- 300 אלפי יחידות בהיקף כספי של כ- 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב של כתבי התחייבות סדרה י'. לפרטים נוספים ראו דיווח מידי של החברה מיום 11 בספטמבר 2025 (אסמכתא: 2025-01-068933).

מנורה מבטחים פיננסים - החברה העמידה שטרי הון למנורה מבטחים פיננסים, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומדות על סך כולל של כ- 191 מיליוני ש"ח.

מנורה מבטחים נדל"ן - החברה העמידה הלוואות בעלים ושטרי הון למנורה מבטחים נדל"ן אשר יתרתן, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומדת על סך כולל של כ- 180 מיליוני ש"ח. מנורה מבטחים נדל"ן השקיעה, בין היתר, בעסקאות ייזום של נכסי מקרקעין ברוסיה ובהקמת מיזמים סולאריים באירופה.

השקעה באמפא קפיטל - לפרטים ראה סעיף 8.17.2 להלן.

השקעה באי.אר.אן - לפרטים ראה סעיף 8.17.3 להלן.

מנורה מבטחים סוכנויות - החברה העמידה הלוואות בעלים ושטרי הון למנורה מבטחים סוכנויות בע"מ, חברה בת של החברה, בסך כולל של כ- 164 מיליוני ש"ח, לטובת השקעה בסוכנויות ביטוח מוחזקות.

מנורה מבטחים קרנות - החברה העמידה שטרי הון למנורה מבטחים פיננסים, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומדות על סך כולל של כ- 200 מיליוני ש"ח.

8.5.4 פרסום מדיניות השקעות בקבוצה

להלן קישור למדיניות ניהול ההשקעות של הגופים המוסדיים בקבוצה (עבור עמיתיהם/מבוטחיהם), כפי שפורסמו באתרי האינטרנט שלהם-

מנורה מבטחים ביטוח

<https://www.menoramivt.co.il/wps/portal/about-menora/menora-mivtachim-insurance/participating-portfolio/investment-policy/>

מנורה מבטחים פנסיה וגמל

<https://www.menoramivt.co.il/links/about-menora/pension-and-gemel>

8.6 ביטוח משנה

8.6.1 כללי

ביטוח משנה הוא אחד מהכלים שבאמצעותם מגדרת הקבוצה את הסיכונים הביטוחיים שלה, מצמצמת את חשיפתה ומגינה על ההון העצמי שלה. ביטוח המשנה מאפשר לחברת הביטוח לפזר את הסיכון הביטוחי ובכך לצמצם את הסיכון הכולל החל עליה תוך הרחבת הקיבולת שלה לעסקים חדשים, והכל במגבלות היקף הסיכון שביכולתה לשאת ביחס להון העצמי שלה.

ביטוח המשנה מאפשר לחברת הביטוח למצע את תנודות התוצאות החיתומיות בשייר, תוך העברת סיכונים חריגים למבטחי משנה. סוג הסיכונים המועברים למבטחי המשנה ואופן העברתם נקבעים על פי ניתוח אופי הסיכון ויעילות העברתו למבטח המשנה, בהתבסס על ניסיון העבר ומודלים כלכליים פנימיים. יצוין, כי בהעברת הסיכון למבטחי משנה אין בכדי לשחרר את הקבוצה ממחויבויותיה כלפי מבטחיה.

ביטוחי המשנה של הקבוצה בתחום הביטוח הכללי, נערכים, בדרך כלל, על בסיס שנתי עם מבטחי משנה שונים. ביטוחי משנה בתחומי ביטוח החיים והבריאות נערכים על בסיס רב-שנתי עם אפשרות ביטול בהודעה מראש על ידי אחד הצדדים, לגבי פוליסות חדשות. חוזי ביטוח קטסטרופות בביטוח חיים נערכים על בסיס שנתי. לקבוצה אין תלות במבטח משנה מסוים כלשהו. בביטוח משנה משולמת פרמיה למבטחי המשנה ובתמורה מבטחי המשנה משתתפים בחלקם בתשלומי תביעות, וכן משלמים עמלות למבטח, בחוזים מסוימים, לפי העניין. בעבר נכרתו הסכמי ביטוח משנה בביטוח חיים מסוג "מוד-רי" (Modified Reinsurance). מבנה ביטוח משנה מסוג "מוד-רי" דומה במהותו לביטוח משנה יחסי. הקבוצה לא מתקשרת בביטוח משנה מסוג זה, עבור עסקים חדשים.

בחלק מההסכמים גובה העמלה תלוי ברווחים בשנה או בשנים האחרונות, בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזה.

בחלק מהענפים בביטוח אלמנטרי, שייר הקבוצה מכוסה בביטוח עודף הפסדים כנגד קטסטרופה (Excess Of Loss).

ביטוח המשנה לסוגיו מוצג בדוחות הכספיים בסעיפי הפרמיה, התביעות המשולמות והתלויות, העמלות, עתודות הביטוח וסכומים לקבל והתחייבויות אחרות, לפי העניין.

8.6.1.1 סוגי חוזי ביטוח המשנה העיקריים ותיאור תמציתי של הכיסוי בגין כל מוצר עיקרי בתחומי הפעילות השונים:

בכל אחד מהענפים מותאם כיסוי ביטוח המשנה הנרכש למדיניות העסקית של הקבוצה ולאופי הסיכון ורמתו.

ההבחנה הבסיסית בסוגי ביטוח המשנה היא בין ביטוח משנה חוזי (יחסי או לא יחסי), שהינו ביטוח משנה הנערך עבור ענף או סוג ביטוח בהתאם לתנאי החוזה (Treaty) לבין ביטוח משנה פקולטטיבי, שהינו ביטוח משנה הנערך עבור עסק/ים ספציפי/ים או פוליסה בודדת. בדרך כלל, לעסקים גדולים נרכש ביטוח משנה פקולטטיבי, בפרט כאשר סכום הביטוח עולה בהיקפו על קיבולת חוזי ביטוחי המשנה של הקבוצה, או כאשר הסיכון מוחרג מהחוזה (ה-Treaty) עם מבטח המשנה. ההסכמים יכולים להיות עם מבטח משנה אחד או עם מספר מבטחי משנה במקביל.

להלן פירוט סוגי הכיסויים השונים המקובלים בענף הביטוח בכלל ובקבוצה בפרט -

ביטוחי משנה יחסיים - כוללים ביטוחי מכסה (Quota Share), ביטוחי מותר (Surplus). בביטוחי משנה יחסיים, מעבירה הקבוצה למבטח המשנה שיעור מסוים מסכום הפרמיה מכל פוליסה או כיסוי שמכוסה תחת החוזה, ומקבלת בתמורה ממבטח המשנה שיעור זה מסכום כל תביעה בגין הפוליסה או הכיסוי הנ"ל. בביטוחי מכסה שיעור זה הינו קבוע לכל הפוליסות בענף המבטח, ובביטוחי מותר שיעור זה משתנה על בסיס סכום הביטוח בהתאם לכל פוליסה או כיסוי. בחוזים מסוג זה, השתתפות מבטח המשנה בסיכון מוגדרת מראש, בהתאם לחלקו היחסי בפרמיה או בהתאם למפתח שנקבע מראש על בסיס סכום הביטוח.

ביטוחי משנה לא יחסיים כוללים ביטוח מסוג עודף הפסדים (Excess of loss). ביטוח עודף הפסדים הוא ביטוח המכסה תביעות או אירועים מעל לסכום מסוים המוגדר מראש, דהיינו, תביעה בודדת או אירוע בו מעורבים מספר סיכונים שהצטברותם מעל הסכום המוסכם משולמת על ידי מבטח המשנה עד לגובה סכום התקרה המוסכמת. מאידך, תביעה הנמוכה מהסכום שהוגדר מראש, תשולם על ידי חברת הביטוח באופן בלעדי. בחוזים מסוג זה, החלוקה בסיכון אינה יחסית והשתתפות מבטח המשנה מותנית בגובה הנזק.

8.6.1.2 תיאור מבנה העמלות המתקבלות ממבטחי משנה

בחוזי ביטוח משנה לא יחסיים הקבוצה איננה מקבלת, בדרך כלל, עמלות ממבטחי המשנה. בחוזי ביטוח יחסיים וכן בהסכמי ביטוח פקולטיביים, הקבוצה מקבלת בחלק מהמקרים עמלות ממבטחי המשנה בשיעור מוסכם ו/או בהתאם לתוצאות הביטוחיות, לפי העניין. קיימים שלושה סוגים עיקריים של עמלות: עמלות בשיעור קבוע מהפרמיות (flat), עמלות לשנה ראשונה בחלק מהסכמי ביטוח חיים ועמלות מדורגות לפי רווחיות (sliding scale) או עמלות רווחים (Profit Commission) המבוססת על רווחיות מבטח המשנה בחוזים.

8.6.2 מדיניות החשיפה למבטחי משנה

הדירקטוריונים של המבטחים בקבוצה, מאשרים אחת לשנה מדיניות ביטוח משנה בהתאם לתחומי הפעילות של הקבוצה, שכוללת את היקף השייר בכל ענף וענף ואת מסגרת החשיפה המרבית למבטח משנה בודד או לקבוצת דירוג של מבטחי משנה. מדיניות ביטוח המשנה כוללת קריטריונים להתקשרות עם מבטח משנה ובפרט הדירוג של מבטח המשנה.

הנהלות המבטחים בקבוצה מיישמות את המדיניות שאושרה, קובעות תכנית ביטוח משנה שנתית בהתאם למדיניות, ומדווחות עליה לממונה. לפרטים נוספים ראה באור 29 לדוחות הכספיים.

8.6.2.1 ביטוח כללי

בתחום הביטוח הכללי הקבוצה מתקשרת עם מספר רב של מבטחי משנה על מנת למנוע תלות במבטח משנה בודד ולפזר את סיכון האשראי הגלום בהתקשרות שכזו.

מדיניות ההתקשרות עם מבטחי משנה בתחום הביטוח הכללי, נכון למועד הדוח הינה כדלקמן:

לא תבוצע התקשרות עם מבטח משנה שדירוגו פחות מ-A לפי S&P או לפי דירוג דומה מסוכנויות אחרות בהתאם למדיניות, למעט אישורים מיוחדים בגין נסיבות ספציפיות.

בכלל, התקשרויות הקבוצה עם מבטחי המשנה בכל ענפי הביטוח הכללי, מתחדשות מדי שנה.

עסקאות ביטוח משנה חריגות מדווחות לדירקטוריון החברה הרלבנטית אחת לרבעון בהתאם למדיניות ביטוח המשנה שאושרה בדירקטוריון. בשנת 2024 דווחו כ- 18 עסקאות רכוש ו- 14 עסקאות חבויות.

רכב חובה

חשיפת הקבוצה בתחום ביטוח רכב חובה, מוגנת הן באמצעות חוזי ביטוח משנה יחסיים והן באמצעות חוזי ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (Excess of Loss).

להלן פרטים לגבי מבטחי משנה שחלקם בפרמיה בתחום מהווה מעל 10% מסך פרמיות ביטוח המשנה בתחום, בשנים המתוארות בדוח (במיליוני ש"ח):

2024		2025		דירוג S&P	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה		
0%	-	20%	8	בריתניה	Lloyd's
10%	4	-	-	שוויץ	Catlin Re Switzerland Ltd.

רכב רכוש

חשיפת הקבוצה בתחום ביטוח רכב רכוש, מוגנת הן באמצעות חוזי ביטוח משנה יחסיים והן באמצעות חוזי ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (Excess of Loss), להגנה כנגד אירועים חריגים.

להלן פרטים לגבי מבטחי משנה שחלקם בפרמיה בתחום מהווה מעל 10% מסך פרמיות ביטוח המשנה בתחום הפעילות (במיליוני ש"ח) בתקופות המתוארות בדוח:

2024		2025		דירוג S&P	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה		
62%	4	62%	3	ארה"ב	EVEREST REINSURANCE COMPANY
34%	2	34%	2	גרמניה	Odyssey Reinsurance Company

ביטוח כללי אחר

התקשרויות הקבוצה עם מבטחי משנה בכל ענפי הביטוח בתחום מתחדשות מדי שנה. ענפי ביטוח חבות מעבידים, ביטוח צד ג' ואחריות מקצועית מאוגדים בחוזה ביטוח משנה אחד מסוג Excess of Loss, המבוסס על שנת הנזק.

בענפי אחריות דירקטורים, חבות מוצר, אחריות מקצועית, חבות מעבידים וחבות כלפי צד ג' הקבוצה רוכשת, החל משנת 2019, ביטוח משנה יחסי - Quota Share.

בענף ביטוח רכוש מתקשרת הקבוצה בחוזים יחסיים ובחוזי Excess of Loss המגנים על הקבוצה כנגד קטסטרופה.

בעסקים מסוימים, בהם גבולות האחריות חורגים מהגבולות שנקבעו בהסכמי ביטוח המשנה, או שהכיסוי הנדרש אינו נכלל בהסכמי ביטוח המשנה, נרכש ביטוח משנה ספציפי (פקולטיבי). סוג ביטוח המשנה הנרכש (יחסי/לא יחסי) משתנה בהתאם למהות הסיכון והיצע הכיסוי בשוק ביטוח המשנה.

בהסכמי ביטוח משנה היחסיים, בענפים הכוללים מרכיב קטסטרופה, מגבילים מבטחי המשנה את התשלום בגין אירוע בודד בשיעור מוסכם מסך כל החשיפה בעת האירוע, בהתאם למדיניות שאושרה בדירקטוריון.

בביטוחי דירות אגב משכנתא, הנמכרים באמצעות הבנקים, נרכש, במרבית המקרים, ביטוח משנה ספציפי ("פקולטיבי").

ביטוח חבויות

להלן פרטים לגבי מבטחי משנה שחלקם בפרמיה בענף חבויות מהווה מעל 10% מסך פרמיות ביטוח המשנה בתחום (במיליוני ש"ח) בתקופות המתוארות בדוח:

2024		2025		מדינה	דירוג S&P	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה			
17%	198	15%	190	בריטניה	-AA	Lloyd's

ריכוז תוצאות ביטוח המשנה בביטוח כללי (במיליוני ש"ח)

סה"כ		ענפי רכוש וחבויות אחרים		רכב רכוש		רכב חובה		
2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	
1,227	1,282	1,184	1,237	6	5	38	39	פרמיות ביטוח משנה
349	361	335	374	13	(4)	2	(10)	רווח הפסד למבטחי המשנה

פירוט שאר ענפי רכוש וחבויות אחרים לפי סוגי פרמיות (במיליוני ש"ח):

2024	2025	
631	679	פרמיות ביטוח משנה - יחסי
270	240	פרמיות ביטוח משנה - לא יחסי
283	318	פרמיות ביטוח משנה - רעידת אדמה
1,184	1,237	סה"כ פרמיות ביטוח משנה

8.6.2.2 ביטוח חיים

בהתאם למדיניות החשיפה של הקבוצה בתחום ביטוח חיים, התקשרויות הקבוצה הינן עם מבטחי משנה בדירוג בינלאומי של A- ומעלה לפי S&P. ביטוח משנה בכל הסכם תלוי במידת הסיכון המכוסה ושיקולים מסחריים, בהתאם למדיניות שאישר הדירקטוריון. הקבוצה מתקשרת עם מבטחי משנה בחוזי ביטוח משנה יחסיים מסוג מכסה ומסוג מותר להגנה על מרכיב הסיכון שבתיק ביטוח החיים (ולא על מרכיב החיסכון). בנוסף, הקבוצה רוכשת מדי שנה ביטוח משנה להגנה מקטסטרופה בכיסויי מוות, אובדן כושר עבודה ונכות. בעבר נערכו הסכמי ביטוח משנה יחסיים מסוג "מוד-רי" הכוללים גם את מרכיב החיסכון.

התקשרויות הקבוצה בביטוחי משנה בענף ביטוח חיים הינן ארוכות טווח והן נקבעות לפי תכניות הביטוח ואינן קצובות בזמן, למעט כיסוי קטסטרופות (המתחדש מדי שנה). תנאי חוזי ביטוח המשנה מאושרים מחדש מדי שנה. שינויים בהם תקפים, בדרך כלל, רק לגבי פוליסות ביטוח חדשות.

לפרטים נוספים ראה באור 29 לדוחות הכספיים.

להלן פרטים לגבי מבטחי משנה ששיעור הפרמיה מסך פרמיות ביטוח המשנה גבוה מ- 10% בתחום ביטוח החיים וחסכון ארוך טווח (במיליוני ש"ח), בתקופות המתוארות בדוח:

2024		2025		מדינה	דירוג S&P	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה			
57.8%	74	53.1%	56	שוויץ	-AA	Swiss Reinsurance
23.2%	30	27.4%	29	גרמניה	-AA	Munich Reinsurance

8.6.2.3 ביטוח בריאות

בהתאם למדיניות החשיפה של הקבוצה, התקשרויות הקבוצה בתחום ביטוח בריאות הינן עם מבטחי משנה בדירוג בינלאומי של A- ומעלה לפי S&P, למעט אישורים מיוחדים בגין נסיבות ספציפיות. שיעור ביטוח משנה בכל הסכם תלוי במידת הסיכון המכוסה ושיקולים מסחריים, בהתאם למדיניות שאישר הדירקטוריון. הקבוצה מתקשרת עם מבטחי משנה בחוזי ביטוח משנה יחסיים מסוג מכסה.

התקשרויות הקבוצה בביטוחי משנה בתחום ביטוח הבריאות הינן ארוכות טווח והן נקבעות לפי תכנית הביטוח וניתנות לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד, למעט מקרים מיוחדים. תנאי חוזי ביטוח המשנה מאושרים מחדש מידי שנה. שינויים בהם תקפים, בדרך כלל, רק לגבי פוליסות ביטוח חדשות.

בנוסף, במסגרת ביטוח משנה להגנה בקטסטרופה שהחברה רוכשת מדי שנה, מכוסים כיסויי נסיעות לחו"ל, הוצאות רפואיות ותאונות אישיות.

בחלק מביטוחי המשנה יש למבטח המשנה אפשרות לעדכן תעריפים במהלך תקופת ההסכם, בהתקיים תנאים מסוימים. כל ההסכמים בביטוח בריאות הינם מסוג מכסה (quota share).

להלן פרטים לגבי מבטחי משנה ששיעור הפרמיה מסך פרמיות ביטוח המשנה גבוה מ- 10% בתחום ביטוח בריאות (במיליוני ש"ח) בתקופות המתוארות בדוח:

2024		2025		דירוג S&P	מדינה	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה			
64.6%	163	65.3%	144	-AA	שווייץ	Swiss Re
9.9%	25	12.2%	27	-AA	גרמניה	Munich Re
16.4%	41	11.1%	25	A	צרפת	CCR

8.6.3 חשיפה לרעידת אדמה (ביטוח כללי)

חשיפת מבטחי המשנה לסיכון רעידת אדמה מורכבת מהסיכונים המועברים אליהם במסגרת חוזי הרכוש היחסיים, בהם מבטח המשנה משתתף בחלק יחסי מן הסיכון. החשיפה הזו מוגבלת בסכום מקסימום לאירוע (Event Limit).

בגין סיכון רעידת האדמה, שמעבר לכיסויי הקיים במסגרת חוזי ביטוח המשנה היחסיים, רוכשת הקבוצה הגנה נוספת בחוזה "עודף הפסדים" (Excess of Loss) בשכבות שונות. היקף הכיסוי הנרכש בביטוח אלמנטרי מבוסס על ה-MPL (Maximum Probable Loss), שעל פיו החליטה הקבוצה לרכוש את ההגנה. ה-MPL משקף את שיעור הנזק המקסימאלי הצפוי לקבוצה באירוע בודד בהסתברות שנקבעה. הקבוצה קובעת MPL שמרני ביחס להנחיית הממונה, תוך לקיחת שולי ביטחון נוספים, לכל סוג סיכון, בהתבסס על התפלגות התיק של הקבוצה, ותוך שימוש במודלים בין-לאומיים.

בשנת 2025, התבססה הקבוצה לצורך הגנות לרעידת אדמה, על MPL ממוצע של כ- 2.4%-2.0%.

סכומי החשיפה לרעידת אדמה המכוסים בביטוח משנה יחסי, עמדו, נכון למועד הדוח, על כ- 336 מיליארד ש"ח (כולל שומרה), וסכומי החשיפה המכוסים בביטוח משנה לא יחסי, נכון למועד הדוח, עומדים על כ- 50.7 מיליארד ש"ח (כולל שומרה). כאמור, הסכמי ביטוח המשנה של הקבוצה אינם מגינים על סכומי החשיפה המלאים אלא מבוססים על

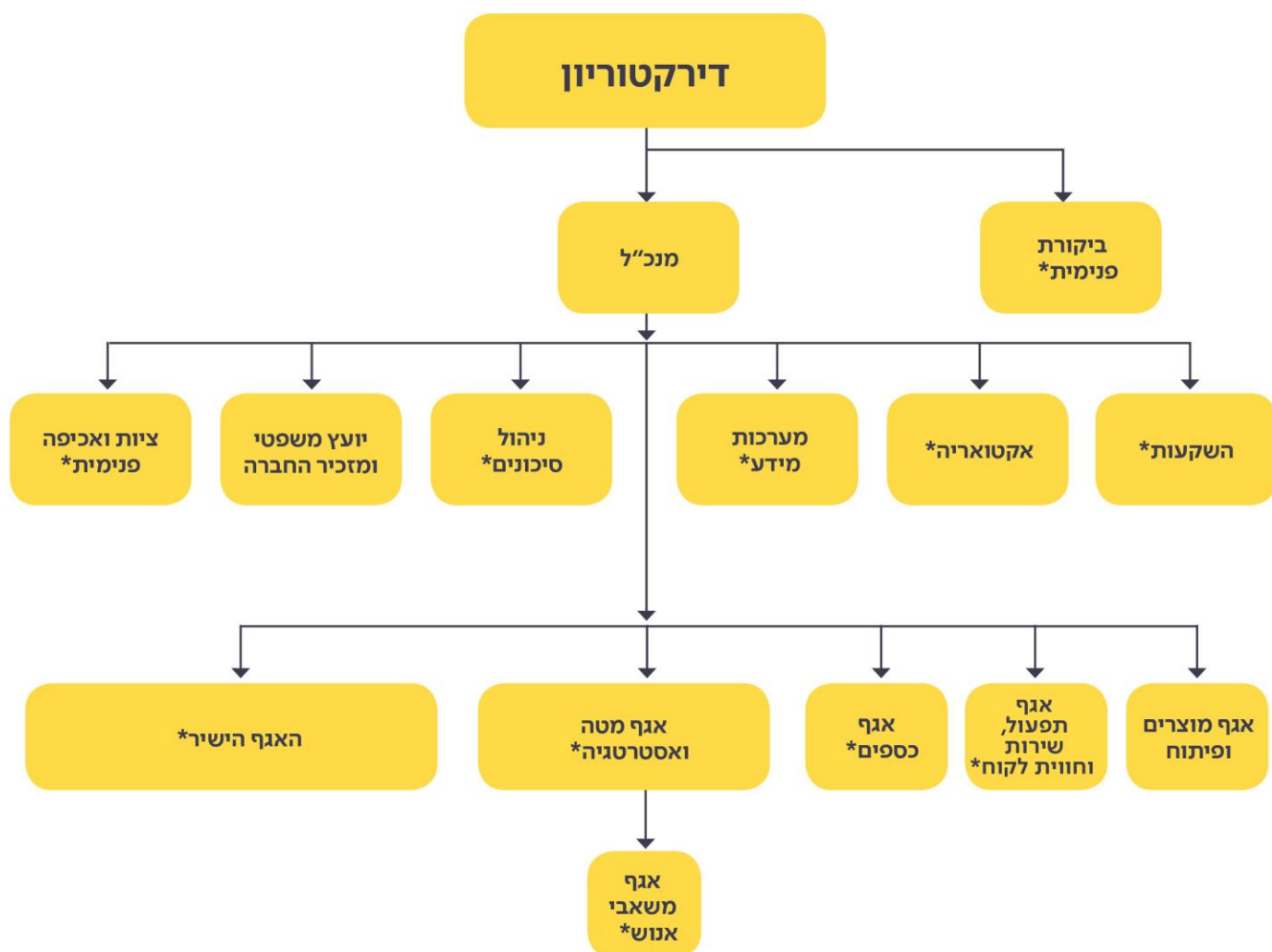
הערכות סיכון של נזק מקסימאלי פוטנציאלי. נכון למועד הדוח, מבטח המשנה שחלקו מסך החשיפה לרעידת אדמה עולה על 10% הינו SWISS RE. לפרטים נוספים ראה באור **29** לדוחות הכספיים.

לגבי החשיפה לנזקי רעידת אדמה בכיסויי מוות, אבדן כושר עבודה ונכות, הקבוצה קנתה הגנה בהסכם מסוג "עודף הפסדים לאירוע" (Cat cover). הסכום המקסימלי נקבע על ידי בחינת השפעות נזק מסוג רעידת אדמה על תיק הקבוצה לפי סימולציות שערכה.

8.7 הון אנושי

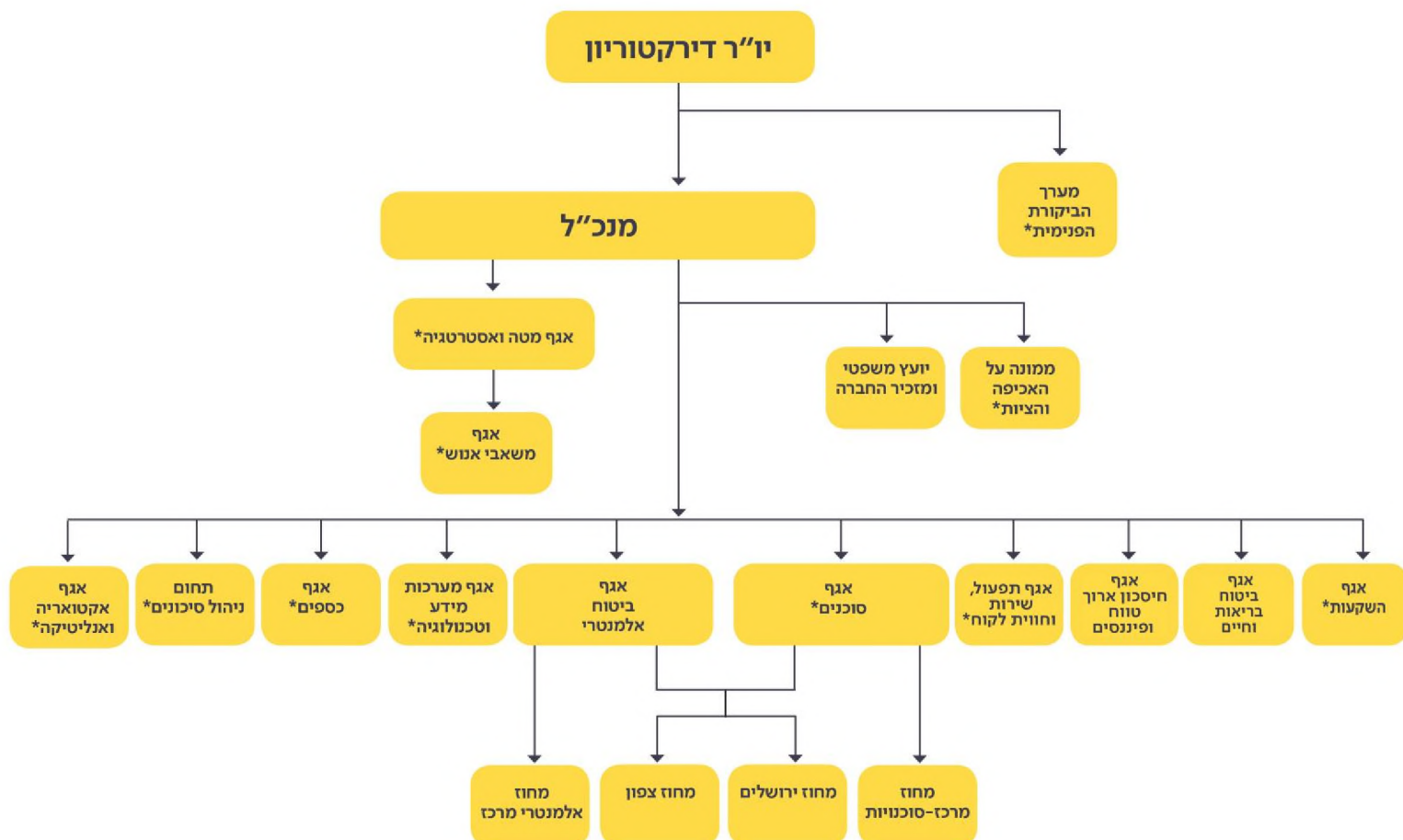
8.7.1 להלן המבנה הארגוני של הקבוצה למועד הדוח:

מנורה מבטחים פנסיה וגמל

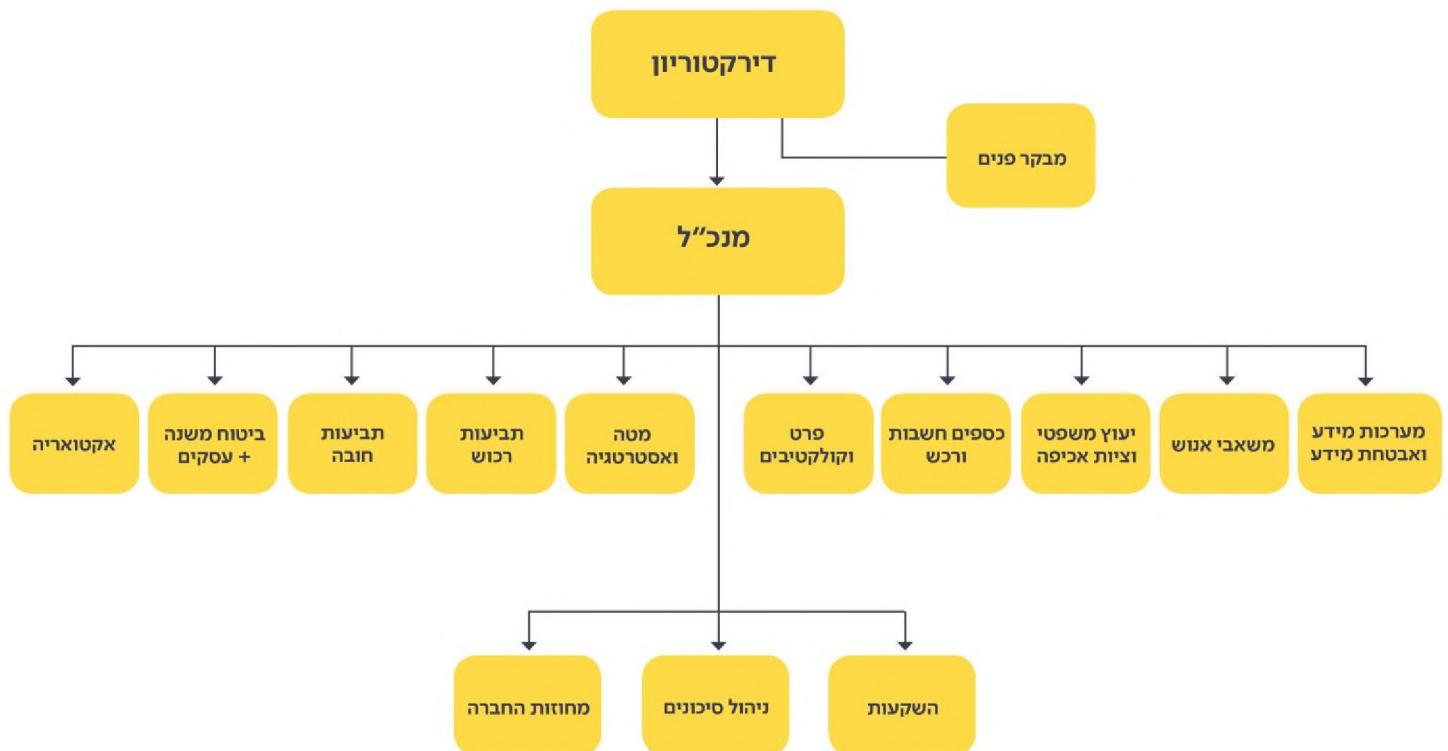
* ניתנים באמצעות מנורה מבטחים ביטוח או פעילות משולבת עם יחידות מקבילות במנורה מבטחים ביטוח

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

* נותן שירותים למנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ.

שומרה חברה לביטוח

8.7.2 מצבת העובדים

בקבוצה מועסקים עובדים על פי הפירוט שלהלן:

31.12.2024	31.12.2025	
26	24	הנהלת הקבוצה
399	384	חיסכון ארוך טווח ביטוח חיים
1,162	1210	פנסיה וגמל ²²
640	643	ביטוח כללי
171	184	ביטוח בריאות
253	251	עובדי סוכנויות ביטוח
266	281	קבוצת אי.אר.אן ²³
799	823	יחידות מטה כלל חברתיות ²⁴
3,716	3,805	סה"כ

נכון למועד הדוח, אין לקבוצה תלות בעובד כלשהו.

בנוסף לנתונים כמפורט בטבלה לעיל, הקבוצה מקבלת שירותים מספקים חיצוניים, אשר מעמידים את עובדיהם לטובת הקבוצה (להלן: "עובדי קבלן"), אשר חלק משמעותי מעובדיהם פועלים במשרדי הקבוצה. נכון ליום 31 בדצמבר 2025, קיבלה הקבוצה שירותים כאמור באמצעות 135 עובדי קבלן, וזאת לעומת 154 עובדי קבלן נכון ליום 31 בדצמבר 2024. רובם נותני שירותים לאגף מערכות מידע.

מצבת העובדים גדלה (לרבות עובדי הקבלן) בקבוצה, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, בכ- 70 עובדים, גידול של כ- 1.8%.

8.7.3 הדרכה ופיתוח ארגוני

הקבוצה משקיעה משאבים בהדרכות מקצועיות לעובדים ולסוכנים בהתאם לצרכים העסקיים והוראות רגולטוריות. מערך ההדרכה לעובדים ולסוכנים כולל הכשרות מקצועיות, הכשרות ניהוליות והתנהגותיות, ייעוץ ארגוני ואישי למנהלים, וזאת על מנת לפתח רמה מקצועית גבוהה בנושאים מגוונים כגון: דרישות רגולטוריות, תכניות ביטוח חדשות, הדרכות בתחום ביטוח חיים, חיסכון ארוך טווח ופנסיה, המיסוי והפיננסים ומתן שירות, פיתוח יכולות ניהול ושיפור תהליכי עבודה.

בנוסף, הקבוצה פעלה ופועלת להכשרת עובדים בתחומי הפעילות השונים, ובכלל זה, בחיסכון ארוך טווח לצורך קבלת רישיון משווק פנסיוני, בהתאם להנחיות הממונה.

²² הירידה בנתוני העובדים בפנסיה ובגמל נובעת בחלקה ממעבר של עובדים לחברת הביטוח.

²³ הנתונים כוללים את חברת מימון בקליק בע"מ.

²⁴ משאבי אנוש, מערכות מידע, אקטואריה, כספים ועוד.

8.7.4 הטבות וטיבים של חוזי העסקה

ביום 30 ביולי 2017, חתמה מנורה מבטחים ביטוח לראשונה על הסכם קיבוצי עם ההסתדרות העובדים הכללית החדשה ועם ועד העובדים היציג, החל על מרבית העובדים למעט עובדים בתפקידים מסוימים ומנהלים מדרגה מסוימת, כמפורט בהסכם. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 31 ביולי 2017 (אסמכתא: 2017-01-078525). ביום 9 באפריל 2025, נחתם הסכם קיבוצי חדש לשנים 2025 עד 2028, בין מנורה ביטוח, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועד העובדים במנורה ביטוח (להלן: "**ההסכם**"). ההסכם החדש החליף את ההסכם הקיים אשר תוקפו הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2024. ההסכם החדש יחול על כל עובדי מנורה ביטוח, למעט מנהלים ועובדים בתפקידים ספציפיים שהוגדרו בהסכם. ההסכם מגלם שיפור בתנאי העסקה והרווחה של עובדי מנורה ביטוח וכן כולל הרחבה של תקציב תוספות השכר והמענקים, שיפור תנאי העסקה נוספים והרחבת תקציבי הפנאי והרווחה, בין היתר, כתלות בעמידה בתוכנית העבודה השנתית שאישר הדירקטוריון. להערכת הקבוצה להסכם לא תהיה השפעה מהותית על ההוצאות של הקבוצה ביחס להסכם הקודם. לפרטים ראה דיווח מיידי מיום 9 באפריל 2025 (אסמכתא: 2025-01-024692).

בנוסף, קיימים בקבוצה עובדים אשר עיסוקם במכירות, ובכלל זה מפקחי רכישה בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח אשר מועסקים באמצעות הסכם עבודה קיבוצי הכולל שכר יסוד ועמלות מכירה. כן קיימים עובדים, בעיקר בתחום השיווק, המועסקים במשותף על ידי מספר חברות בקבוצה.

בחודש אפריל 2024, חתמה מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "**ממפ"ג**") על הסכם קיבוצי עם ההסתדרות ועם ועד העובדים היציג בממפ"ג ("**ההסכם החדש**"), וזאת בהמשך להסכם קיבוצי קודם שהיה בתוקף עד לתום שנת 2023 (אך המשיך לחול על הצדדים לתקופה בלתי מוגבלת לאחר מכן). תקופת ההסכם החדש הינה מיום 1 בינואר 2024 ועד לתום שנת 2027. ההסכם החדש יחול על כל עובדי ממפ"ג, למעט מנהלים ועובדים בתפקידים ספציפיים שהוגדרו בהסכם. בהסכם החדש חלו עדכונים בהסדרים הקיימים, ואין להסכם השפעה מהותית על הוצאות השכר של ממפ"ג.

העובדים והמנהלים בשומרה מועסקים בהסכמי העסקה המקובלים בענף בהם מעוגנים כל תנאי העסקה, ובכללם מרכיבי שכר ברוטו לחדש, תנאים סוציאליים והטבות נוספות על פי קריטריונים, כגון: קרן השתלמות, רכב צמוד, טלפון סלולארי והוצאות אש"ל. עובדי שומרה זכאים לקבל הלוואות בהתאם לנוהל שנקבע לעניין זה. על עובדי שומרה חלים הסכמים קיבוציים מכוח צווי הרחבה על כלל העובדים והמעבידים במשק. נושאי המשרה שהינם עובדי החברה מועסקים מכוח הסכמי העסקה אישיים. על נושאי המשרה בשומרה חלה מדיניות תגמול כמפורט בסעיף 8.7.9 להלן.

8.7.5 עובדי ההנהלה הבכירה

ההנהלה הבכירה בקבוצה (למעט נושאי משרה הכפופים למדיניות תגמול כמפורט להלן) מועסקת על פי חוזי העסקה אישיים, הכוללים, בין היתר, מרכיבי שכר ברוטו, הוצאות אש"ל, משכורת 13 (בחלק מהחברות), מענק שנתי (באישור האורגנים המוסמכים) ואופציות (לחלק מהמנהלים), רכב צמוד או לחילופין החזר הוצאות רכב, טלפון סלולארי והפרשות סוציאליות וקרן השתלמות, כמקובל במשק.

8.7.6 שינויים ארגוניים בקבוצה

החל משנת 2018, עם מעבר מרבית חברות הקבוצה לבית מנורה מבטחים ברמת גן, החלה הקבוצה לפעול לאיחוד מערכים תפעוליים שונים מתוך מגמה של התייעלות וניצול יתרונות לגודל. כך, בין היתר, אוחדו מערך משאבי אנוש, רכש ולוגיסטיקה, אגפי הכספים, מערך שיווק ומכירות ופעילות מערכי הביקורת הפנימית תחת ניהולה של המבקר הפנימית של החברה ומערך הציות והאכיפה.

במהלך שנת 2023, הוקם אגף מטה ואסטרטגיה הכולל בתוכו את אגף משאבי אנוש, תחום תכנון ובקרה, תחום תקציב מטה ושירות, תחום תפעול רכש ונכסים, או"ש ותחום הדיגיטל.

במהלך שנת 2026, הוקמו האגפים חיסכון ארוך טווח ופיננסים, אגף שירות תפעול וחווית לקוח הנותנים שירותים לחברת ממפ"ג, בנוסף אוחד אגף בריאות עם אגף חיים.

8.7.7 תגמול למנכ"ל החברה

לפרטים בדבר הסכם העסקה של מנכ"ל החברה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

8.7.8 תגמול ליו"ר דירקטוריון החברה

לפרטים בדבר הסכם העסקה של יו"ר דירקטוריון החברה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

8.7.9 מדיניות תגמול לנושאי משרה בקבוצה

לפרטים בדבר מדיניות התגמול בקבוצה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

עדכון מדיניות תגמול

בחודש מאי 2024, בהמשך לאישור וועדת התגמול ודירקטוריון החברה, אישרה האסיפה הכללית תיקון למדיניות התגמול כך שבוטלה תקרת התגמול (הוולונטרית) לנושא משרה לפיה התגמול לא יעלה על 3.5 מלש"ח כולל הפרשות סוציאליות. בנוסף, נקבעו הוראות לעניין סמכות הדירקטוריון לאשר האצת הבשלה של אופציות לפי תכנית אופציות שבתוקף וכן הוראות לעניין הענקת מניות חסומות במסגרת תכנית הונית.

אימוץ תכנית אופציות לעובדים

בחודש ינואר 2022, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, אישרה האסיפה הכללית של החברה תיקון למדיניות התגמול של החברה. הוראות מדיניות התגמול המעודכנות מאפשרות, בין היתר, להעניק לנושאי המשרה מנהלים ועובדים בקבוצה (להלן: "עובדים") תגמול מבוסס מניות, ובכלל זה אופציות הניתנות למימוש למניות החברה. בחודש דצמבר 2021, אישר דירקטוריון החברה, תכנית תגמול הונית, בכפוף לאישור שינוי מדיניות התגמול על ידי האסיפה הכללית כנזכר לעיל. בהמשך לאמור, אישר דירקטוריון החברה לפרסם מתאר הקצאת ני"ע לעובדים. במסגרת תכנית התגמול ההונית, הקצתה החברה ללא תמורה לניצעים עד 2,900,000 אופציות בלתי סחירות ובלתי ניתנות להעברה הניתנות למימוש לעד 2,900,000 מניות רגילות של החברה (בכפוף להתאמות וליתר הוראות תכנית האופציות (להלן: "התכנית")). יצוין, כי כמות האופציות שהוקצתה כאמור כוללת "בנק" עבור הקצאות עתידיות לעובדים זכאים. האופציות שהוקצו על פי התכנית הוקצו במסלול רווח הון והופקדו בידי נאמן, אשר יחזיק בהן בנאמנות עבור העובדים במשך התקופה הקבועה לכך בפקודה ובתקנות מכוחה. יצוין, כי לאור העובדה

שבהתאם להוראות התכנית, הקצאת המניות (במימוש) הינה במנגנון cash-less, מקסימום כמות המניות שניתנות להקצאה (במימוש מלא ובמחיר מקסימלי) תהווה שיעור של כ- 1.99% מהונה המונפק והנפרע של החברה ומזכויות ההצבעה בה (בדילול מלא). ביום 28 במאי 2025 הוארך המתאר לתקופה נוספת בת 3 שנים המתאר החדש כולל עד 2,000,000 אופציות בלתי סחירות ובלתי ניתנות להעברה הניתנות למימוש לעד 2,000,000 מניות רגילות של החברה. לפרטים נוספים ראה באור 26 לדוחות הכספיים וכן דיווחים מיידיים מיום 3 בינואר 2022 ומיום 3 ביוני 2025 (אסמכתא: 2022-01-001572 ו- 2025-01-039757, בהתאמה).

8.7.10 למידע נוסף בדבר מדיניות ותכניות תגמול, ראה באתרי האינטרנט של הגופים המוסדיים בקבוצה, כלהלן:

מנורה מבטחים ביטוח:

מדיניות התגמול - מידע לגבי גוף מוסדי - מנורה מבטחים ביטוח בע"מ - אודות - מנורה מבטחים

שומרה חברה לביטוח:

<https://www.shomera.co.il/Pages/דיווחים-שונים.aspx>

מנורה מבטחים פנסיה וגמל:

מדיניות תגמול נושאי משרה במנורה מבטחים פנסיה - נהלים ומידעים נוספים - נהלים ומידעים - מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - אודות - מנורה מבטחים

8.7.11 פטור, שיפוי וביטוח נושאי משרה

לפרטים בדבר תנאי פוליסות ביטוח נושאי משרה, כתבי פטור והתחייבות לשיפוי לנושאי משרה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

8.7.12 כהונת נושאי משרה

בחודש אוקטובר 2025, אישרה האסיפה הכללית את חידוש כהונתם של הדירקטורים: ערן גריפל, יונל כהן, שי פלדמן, יואב קרמר, אורלי ירקוני ורגינה אונגר. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 5 באוקטובר 2025 (אסמכתא: 2025-01-074119).

8.8 שיווק והפצה

8.8.1 מערך הסוכנים של הקבוצה

8.8.1.1 כללי

הקבוצה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בעיקר באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח (להלן: "הסוכנים"). הסוכנים משווקים גם את קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול הקבוצה. בנוסף, חלק ממוצרי הקבוצה משווקים במכירה ישירה.

על אף התפתחותו של ערוץ המכירה הישירה ממשיכה הקבוצה לפתח ולטפח את שיווק מוצריה על ידי הסוכנים ובמועד הדוח נמצאת הקבוצה בקשרים עסקיים עם כ- 3,299 סוכנים פעילים.

הקבוצה קשורה עם מרבית הסוכנים המבצעים את המכירות של הקבוצה הן בעסקי ביטוח כללי והן בעסקי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח. הסוכנים אינם בלעדיים ורובם עובדים גם עם חברות ביטוח נוספות. קיים גרעין של סוכנים המזהים באופן מובהק עם הקבוצה. סוכני הקבוצה פועלים לפי תעריפים והנחיות חיתום שהקבוצה מפיצה, מעת לעת, בתחומי הפעילות השונים.

בתחומי ביטוח כללי וביטוח חיים, הקבוצה פועלת באמצעות מחוזות/מרחבים בערים מרכזיות (רמת גן, חיפה וירושלים). בביטוח חיים, פועלים במסגרת המרחבים מפקחי רכישה שהינם עובדי הקבוצה, אשר מתפקדים לקדם מכירות ולפקח על פעילות הסוכנים, ובכלל זה, מתן ייעוץ והכוונה לסוכני הביטוח שתחת פיקוחם.

בענפי ביטוח כללי, העמלה לסוכנים משולמת, במרבית הענפים, כאחוז מפרמיה נטו שנתית וחלקם מפרמיה ברוטו שנתית, כאשר מתקיימת התחשבות עם הסוכן בגין ביטולי פוליסות. שיעור העמלה נקבע בחלקו על פי ענפי הביטוח השונים, לעיתים אף בהתחשב ברווחיות תיק הביטוח של הסוכן ובהתאם להוראות הדין.

בענפי ביטוח חיים, חיסכון ארוך טווח ובריאות, משולמות לסוכנים עמלות בשיעורים משתנים, בכסף או בשווה כסף, כאשר שיעור העמלה נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן ולעיתים גם ברווחיות תיק הביטוח שלו, ובהתאם להוראות הדין.

נכון למועד הדוח, לקבוצה אין תלות במי מסוכניה וכן אין סוכן שהיקף הפעילות עמו עולה על 10% בכל אחד מתחומי הפעילות.

8.8.1.2 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

כללי

כיום קיימים, שני סוגי מפיצים למוצרים פנסיונים:

משווק פנסיוני - סוכן ביטוח או סוכן שיווק פנסיוני (שהינו עובד הגוף המוסדי) אשר הינו בעל זיקה למבטח או לכל יצרן אחר של מוצר פנסיוני, המתווך בעסקת הרכישה של המוצר הפנסיוני בהמשך להליך ייעוץ אישי שקיים עם הלקוח.

יועץ פנסיוני - אדם או תאגיד שאינו בעל זיקה למבטח ו/או לכל יצרן אחר של מוצר פנסיוני ואשר מציע את המוצר הפנסיוני בהמשך להליך ייעוץ אישי שקיים עם הלקוח.

על המשווקים כמו גם על היועצים בתחום חלה חובה למתן ייעוץ מיטבי (Best Advice).

הקבוצה מתבססת על הפצת מוצרי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח באמצעות סוכני הביטוח, משווקים פנסיונים עובדי הקבוצה ומוקד טלפוני. כמו כן, הבנקים טרם החלו לעסוק בהפצת תכניות ביטוח חיים, במובחן מהפצתן של קרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות, כמפורט להלן.

יצוין, כי דרישות הרישוי וההסמכה, וכן הנחיות רגולטוריות שונות החלות על סוכנים ומשווקים פנסיונים, המשליכות בין היתר, גם על תגמולם, עלולים לגרום להשפעה שלילית על רווחיותם, וכתוצאה מכך על כמות הסוכנים.

לקבוצה סוכנויות ביטוח בבעלותה (כמפורט בסעיף 1.1 לעיל), אשר חלקן פועלות כ"בית סוכנים", או כ"סוכנות הסדר". הסוכנויות בבעלות הקבוצה קשורות בהסכמי שיווק פנסיוני גם עם מבטחים נוספים ומשווקות את מוצריהם.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

בביטוח חיים פועלת הקבוצה באמצעות מרחבים ומערך מטה ושירות במשרדים הראשיים של הקבוצה. בנוסף, קיים בקבוצה מרכז קשרי לקוחות המעניק שירות לכל פניה של לקוח באמצעות הטלפון, באמצעות אתר האינטרנט של הקבוצה או בפגישה אישית.

התגמול לסוכני ביטוח מורכב מ- 4 רכיבים עיקריים אפשריים: עמלה שוטפת ("עמלות נפרעים"), תגמול בגין עמידה ביעדי מכירה ("עמלות יעדים") פרסים בגין מבצעים, ומענקים, ואינו זהה בין כל הסוכנים.

להלן פרטים לגבי שיעור העמלות הממוצע מפרמיה בביטוח חיים:

2024	2025	
9.7%	10.6%	שיעור עמלות מפרמיות
75.1%	68.3%	שיעור עמלות מפרמיה משונתת חדשה

* שיעור עמלות מפרמיה משונתת חדשה מושפע משינוי בתמהיל המוצרים בתיק.

מערך סוכני הביטוח מהווה את ערוץ ההפצה העיקרי של מוצרי ביטוח חיים. לא קיים בקבוצה סוכן שהיקף ההכנסות מהפרמיות שבתיובו עולים על 10% מהיקף הפרמיות הכולל של ענף ביטוח חיים.

פנסיה וגמל

מנורה מבטחים פנסיה וגמל משווקת את המוצרים הפנסיוניים שלה באמצעות מערך הסוכנים של מנורה מבטחים ביטוח ובאמצעות מערך שיווק ישיר הכולל מנהלי תיקים עסקיים ומתכננים פנסיוניים, הפוזרים ברחבי הארץ. עובדי מערך השיווק הישיר עומדים בקשר רציף עם עמיתי הקרן ועם המעסיקים לצורך שימור לקוחות וגיוס עמיתים חדשים. מערך השירות למבטחים ולמעסיקים כולל שירות הניתן על ידי מוקד קשרי לקוחות המעניק שירות ללקוח במגוון ערוצים, ואתר אינטרנט המספק, בנוסף למידע כללי בנושאי פנסיה וגמל, גם מידע אישי לעמית ולמעסיק ואפשרות לבצע פעולות שונות הנוגעות לחיסכון הפנסיוני שלהם. מערך השיווק הישיר מספק מטריה שיווקית מכירתית הכוללת: צירוף עמיתים חדשים,

מתן שירותי שיווק פנסיוני והדרכה ביחס למכלול המוצרים הפנסיוניים של מנורה מבטחים פנסיה וגמל, טיפול בסיום יחסי עובד-מעסיק וכיוצא באלה.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל משתפת פעולה עם סוכנויות הסדר וסוכני ביטוח (לרבות אורות, מנורה מי וסוכני מנורה מבטחים ביטוח). שיתוף פעולה זה נוצר עקב הצורך של חלק מהמעסיקים בטיפול מקיף בתנאים הסוציאליים של עובדיהם, הכולל גביה ושילוב בין מוצרים שונים כמו קרנות פנסיה, ביטוחי מנהלים, קופות גמל ולעיתים גם מוצרים סוציאליים נוספים.

תגמול הסוכנים בגין שיווק מוצרי מנורה מבטחים פנסיה וגמל מתבצע בעיקר באמצעות מנורה מבטחים ביטוח.

בנוסף, מנורה מבטחים פנסיה וגמל קשורה בהסכמי הפצה עם מספר בנקים ויועצים פנסיוניים, לשם הפצת קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה. פעילות ההפצה של קרנות פנסיה על ידי הבנקים הינה, בשלב זה, בהיקף נמוך יחסית. פעילות ההפצה של קופות הגמל על ידי הבנקים והיועצים הפנסיוניים הינה בהיקף משמעותי יותר, והיא תלויה בעיקר בדירוג הפנימי של הקופות על ידי הבנקים, דירוג המשתנה מבנק לבנק. פעילות ההפצה בתחום זה, כפופה, בין היתר, **לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006.**

למנורה מבטחים פנסיה וגמל אין מעסיקים, אשר ההפקדות בגין עובדיהם מהוות 10% או יותר מההיקף דמי הגמולים הנגבים בקרנות הפנסיה ובקופות הגמל שבניהולה.

8.8.1.3 רכב חובה

הקבוצה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בעיקר באמצעות סוכנים, להם משולמות עמלות. שיעור העמלה משתנה מסוכן לסוכן.

נכון למועד הדוח, לקבוצה אין תלות במי מסוכניה וכן לקבוצה אין סוכן שהיקף הפעילות עמו עולה על 10% בכל אחד מתחומי הפעילות.

להלן פרטים לגבי שיעור העמלות הממוצע (כולל מע"מ) מפרמיה ברוטו בתחום פעילות רכב חובה:

2024	2025	
3.8%	4.1%	שיעור עמלות מפרמיה ברוטו

8.8.1.4 רכב רכוש

הקבוצה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בעיקר באמצעות סוכנים, להם משולמות עמלות. שיעור העמלה משתנה מסוכן לסוכן.

נכון למועד הדוח, לקבוצה אין תלות במי מסוכניה וכן לקבוצה אין סוכן שהיקף הפעילות עמו עולה על 10% בכל אחד מתחומי הפעילות.

להלן פרטים לגבי שיעור העמלות הממוצע (כולל מע"מ) מפרמיה ברוטו בתחום פעילות רכב רכוש:

2024	2025	
16.5%	16.7%	שיעור עמלות מפרמיה ברוטו

8.8.1.5 ביטוח כללי אחר

הקבוצה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בתחום בעיקר באמצעות סוכנים להם משולמות עמלות. שיעור העמלה משתנה מסוכן לסוכן.

נכון למועד הדוח, לקבוצה אין תלות במי מסוכניה, עם זאת, קיימים שני סוכנים אשר היקף הפעילות עמם עולה על 10% בתחום הפעילות.

להלן פרטים לגבי שיעור העמלות הממוצע (כולל מע"מ) מפרמיה ברוטו בתחום הפעילות:

2024	2025	
11.9%	12.5%	שיעור עמלות ביטוח מפרמיה ברוטו

8.8.1.6 ביטוח בריאות

הקבוצה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בתחום לרוב באמצעות סוכנים ומשלמת להם עמלות מכירה מסוגים שונים ובעיקר כשיעור מדמי הביטוח. לקבוצה אין סוכן אשר היקף פעילותו מהווה מעל 10% מדמי הביטוח בתחום הפעילות.

להלן פרטים לגבי שיעור העמלות הממוצע (כולל מע"מ) מפרמיה ברוטו בתחום הפעילות:

2024	2025	
20.9%	23.8%	שיעור עמלות ביטוח מפרמיה ברוטו

8.9 ספקים ונותני שירותים

8.9.1 כללי

במערכות המידע המשמשות את חברות הקבוצה, ספקי החומרה העיקריים של הקבוצה הינם חברת IBM המספקת את שרתי היישומים המרכזיים ופלטפורמות אחסון, לרבות שירותים לגיבוי והתאוששות, וחברת InfiniDat המספקת חלק נוסף מפלטפורמת האחסון (Storage).

שומרה קשורה עם מספר ספקי חומרה ותוכנה הן לרכישת מוצרים חדשים והן לתחזוקה שוטפת של מערכותיה. הספקים העיקריים לתחזוקת התוכנה של המערכת הביטוחית העיקרית שלה הינם קומטק בע"מ, שהינו בית תוכנה המספק שירותים אלה לשומרה כמו גם לחברות ביטוח נוספות, ודורטל בע"מ שהינה חברה לתמיכה בתוכנות השונות בהן משתמשת שומרה באופן שוטף. באם ייווצר צורך לעבור לספקי תוכנה אחרים, יתכן והדבר יהיה כרוך בתוספת עלות מהותית.

בתחום שירותי המחשב, לקבוצה התקשרויות עם מספר ספקים המתמחים בתחומים שונים הרלבנטיים לפעילות הקבוצה ובפרט בתחום ביטוחי חיים וחיסכון ארוך טווח, אשר הפסקת מתן שירותים על ידי מי מהם, אם וככל שתתרחש, תהיה כרוכה בהשקעת משאבים כלכליים ותשומות זמן להתארגנות הקבוצה, באמצעות ספק חליפי אחר.

לקבוצה יש פעילות עם ספקים רבים בתחום המחשוב, לספקים הבאים קיימת מעורבות גבוהה בפעילות הליבה של הקבוצה, בחברת שומרה עם קומטק ודורטל כמפורט לעיל, במנורה ביטוח ובמנורה פנסיה וגמל עם חברת סאפיינס מערכות תוכנה בע"מ (להלן: "סאפיינס"), כמפורט להלן.

יצוין כי ביום 13.8.2025, דווח על עסקת רכישת של חברת סאפיינס ע"י חברת השקעות אמריקאית ADVENT. החברה עוקבת אחר השלכות העסקה על מנת להבטיח המשכיות מלאה במתן השירותים והתמיכה. נכון למועד זה – לא חלו שינויים מהותיים בהתקשרות עם חברת סאפיינס ובמתן השירותים לחברה.

8.9.2 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

הקבוצה התקשרה עם סאפיינס בפרויקט לפיתוח מערכת כוללת לניהול מערך ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ("טופז חיים"), ובפרויקט לפיתוח מערכת לניהול מערך הפנסיה ("טופז פנסיה") (טופז חיים וטופז פנסיה, יחד, להלן: "מערכת טופז"). בהמשך לאמור, התקשרה הקבוצה בחודש אוקטובר 2011, בהסכם המעגן ומסדיר ההתקשרות רבת השנים עם סאפיינס בקשר למערכת טופז ומערכות תוכנה נוספות שסופקו לקבוצה, בין היתר, בתחום ביטוח חיים, פנסיה, ביטוח משנה ובריאות (להלן: "המערכות") ולשירותים שסופקו לקבוצה בקשר עם אותן מערכות (להלן בפסקה זו: "ההסכם").

ההסכם יוצר מסגרת להמשך אספקת שירותים שונים לקבוצה בקשר למערכות הנ"ל, לרבות שירותי פיתוח, בדיקות, תיקון תקלות, תמיכה, אספקת גרסאות ומהדורות ושירותי תחזוקה למערכות, בהתאם לתכניות עבודה שנתיים מוסכמות.

בחודש ספטמבר 2013, נחתם עם סאפיינס הסכם משלים, זאת על רקע התקשרותה של סאפיינס עם לקוח נוסף להספקת מערכת לניהול קרנות פנסיה ומערכות נלוות המשמשות את הקבוצה. במסגרת ההסכם המשלים והסכם (דומה) לגבי לקוח שלישי שנחתם בשנת 2022, התחייבה סאפיינס לשלם לקבוצה תמלוגים שונים בהיקפים לא מהותיים, אשר ישולמו על פני מספר שנים. בנוסף, הוארכה תקופת ההתקשרות שסאפיינס מחויבת אליה, ביחס לתחזוקת המערכות והמשך פיתוחן עבור הקבוצה, והיא מתחדשת אוטומטית משנה לשנה, בשינויים מסחריים מסוימים. בשנת 2025, שילמה הקבוצה לסאפיינס סך של כ- 35 מיליוני ש"ח בגין שירותי פיתוח ותחזוקה שונים.

8.10 רכוש קבוע ומתקנים

לפירוט בדבר רכוש קבוע על מרכיביו השונים (מקרקעין, כלי רכב, מערכות מחשב) ראה באור 11 לדוחות הכספיים.

8.11 עונתיות

8.11.1 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

להלן התפלגות הפרמיות ברוטו בתחום ביטוח החיים וחסכון ארוך טווח לפי רבעונים (במיליוני ש"ח)

נתונים לשנת 2024		נתונים לשנת 2025		
%	ש"ח במיליוני	%	ש"ח במיליוני	
21%	559	23%	552	רבעון ראשון
22%	570	24%	574	רבעון שני
21%	545	22%	547	רבעון שלישי
36%	927	31%	758	רבעון רביעי
100%	2,601	100%	2,431	סה"כ

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים אינן מתאפיינות בעונתיות.

8.11.2 קרנות פנסיה

ככלל, לא קיימת עונתיות בגביית דמי הגמולים לקרנות הפנסיה. יחד עם זאת, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף דמי הגמולים גבוה יותר, וזאת, בעיקר, לאור תשלומים חד-פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים לעובדים ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים. יצוין, כי העונתיות הקיימת אצל מעסיקי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בענפים מסוימים, אשר משפיעה על כמות העובדים באותם הענפים, אינה משפיעה בצורה מהותית על התפלגות דמי הגמולים בחודשי השנה.

להלן התפלגות דמי גמולים רבעוניים:

מבטחים החדשה				
2024		2025		
%	במליוני ש"ח	%	במליוני ש"ח	
23%	4,117	23%	4,366	רבעון ראשון
24%	4,309	24%	4,563	רבעון שני
26%	4,627	26%	4,909	רבעון שלישי
27%	4,578	27%	4,810	רבעון רביעי
100%	17,631	100%	18,648	סה"כ

מבטחים החדשה פלוס (משלימה)				
2024		2025		
%	במליוני ש"ח	%	במליוני ש"ח	
22%	213	23%	259	רבעון ראשון
23%	216	24%	260	רבעון שני
26%	248	26%	286	רבעון שלישי
29%	271	27%	300	רבעון רביעי
100%	948	100%	1,105	סה"כ

8.11.3 קופות גמל

פעילות התחום מתאפיינת בעונתיות מסוימת, שכן חלק גדול מהפקדות העמיתים (עצמאים בעיקר) מתבצע לקראת סוף השנה לצורך מיצוי הטבות המס. עם זאת, השיעור שמהווים עמיתים עצמאיים מכלל עמיתי תחום הפעילות בקבוצה הוא נמוך יחסית.

נתונים לשנת 2024		נתונים לשנת 2025		
ש"ח במליוני	%	ש"ח במליוני	%	
1,038	24%	1,136	24%	רבעון ראשון
1,104	25%	1,041	22%	רבעון שני
1,097	25%	1,161	25%	רבעון שלישי
1,144	26%	1,323	29%	רבעון רביעי
4,383	100%	4,661	100%	סה"כ

8.11.4 ביטוח כללי

להלן התפלגות הפרמיות ברוטו במגזר הביטוח הכללי לפי רבעונים (במיליוני ש"ח):

נתונים לשנת 2024		נתונים לשנת 2025		
ש"ח במליוני	%	ש"ח במליוני	%	
1,396	30%	1,429	30%	רבעון ראשון
1,165	25%	1,137	24%	רבעון שני
1,099	24%	1,220	26%	רבעון שלישי
966	21%	940	20%	רבעון רביעי
4,626	100%	4,726	100%	סה"כ

בביטוח כללי הפרמיה הנרשמת ברבעון הראשון היא הגדולה ביותר, וזאת בשל נטייתם של עסקים לחדש את ביטוחיהם (רכב חובה, רכב רכוש, חבויות ורכוש) בתחילת השנה.

יצוין, כי בביטוח כללי מנגנון ההתחייבויות בגין יתרת הכיסוי מווסת את ההשפעה של עונתיות המחזור על הרווח.

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת במסגרת ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי שנותרה (LRC).

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענפי רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

8.11.5 ביטוח בריאות

להלן התפלגות הפרמיות ברוטו בתחום ביטוח בריאות, לפי רבעונים (במיליוני ש"ח):

נתונים לשנת 2024		נתונים לשנת 2025		
במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	%	
582	26%	491	25%	רבעון ראשון
530	24%	483	24%	רבעון שני
545	25%	510	25%	רבעון שלישי
562	25%	519	26%	רבעון רביעי
2,219	100%	2,003	100%	סה"כ

ככלל לא קיימת עונתיות בדמי הביטוח בענף זה, אולם השונות בין הרבעונים נובעת מעיתוי הפקת פוליסות שהינו שנתי ולא נרשם בגבייה חודשית.

יצוין, כי בתחום ביטוח בבריאות לז"ק, מנגנון העתודה לסיכונים שטרם חלפו מווסת את ההשפעה של עונתיות המחזור על הרווח.

8.11.6 תביעות

יצוין, כי הקבוצה לא מצאה כי מתקיימת עונתיות בכל התחומים לעניין תביעות, למעט ככל שהדבר נובע מנזקי טבע בחודשי החורף.

8.12 נכסים לא מוחשיים

מאגרי מידע

בבעלות חברות הקבוצה מספר מאגרי מידע נפרדים, מאובטחים, שנרשמו בפנקס מאגרי המידע, הנוגעים בעיקר ללקוחות (לרבות מאגר שיווקי קבוצתי), עובדי וספקי אותן החברות, לפי העניין, והכל בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

הקבוצה משתמשת בשמות המותג "מנורה מבטחים" ו-"שומרה". לקבוצה ישנם מספר סימני מסחר רשומים אצל רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר וביניהם - "מבטחים", "מנורה", "מנורה מבטחים", "שומרה חברה לביטוח בע"מ - משפחה ישראלית" ועוד. לפרטים בדבר נכסים לא מוחשיים והסכומים שהוכרו בגינם כנכס בדוחות הכספיים, ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

רישיונות

בידי הקבוצה רישיונות ו/או היתרים לפעול כמבטח, סוכן או חברה מנהלת, לפי העניין, כמתחייב על פי כל דין.

■ בהתאם לסעיף 15 לחוק הפיקוח בידי הקבוצה רישיונות מבטח ישראלי, לעסוק בענף פנסיה וכן בענפי הביטוח המפורטים להלן: חיים מקיף; תאונות אישיות; מחלות ואשפוז; אחריות המעבידים; כלי רכב חובה; רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד ג'); מקיף לדירות ובתי עסק; לרבות ביטוח זכויות; כלי טיס לרבות אחריות כלפי צד שלישי; כלי שיט לרבות אחריות כלפי צד שלישי; מטענים בהובלה; אחריות כלפי צד שלישי; אבדן רכוש; חקלאי, למעט ביטוח מפני נזקי טבע בחקלאות; הנדסי; אחריות למוצרים פגומים; מתן ערבויות; סיכונים אחרים; והשקעות של רוכשי דירות.

- כמו כן, בידי הקבוצה רישיון לחברה מנהלת של קופות גמל ואישורי קופות גמל לקופות הגמל ולקרנות הפנסיה שבניהולה. בנוסף, מנורה מבטחים חיתום רשומה במרשם החתמים, בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (חיתום)(תיקון), התשס"ז-2007.
- לקבוצה רישיונות לפעולה כנותן שירותי אשראי לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016.

מערכות מידע

לפרטים בנוגע למערכות מידע, ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

8.13 הליכים משפטיים

לתיאור הליכים משפטיים ומנהליים מהותיים, ובכלל זה תובענות ייצוגיות, ראה באור 31 לדוחות הכספיים.

8.14 מימון

הקבוצה, מממנת את פעילותה באמצעים עצמיים, באשראי בנקאי ובאשראי חוץ בנקאי באמצעות גיוס בשוק ההון (סחיר ולא סחיר). לפרטים בנושא מימון ראה סעיף 10 בדוח הדירקטוריון וכן באור 25 לדוחות הכספיים.

8.15 מיסוי

לתיאור נושא המיסוי ראה באור 19 לדוחות הכספיים.

8.16 גורמי סיכון

דירוג הסיכון			תיאור הסיכונים	קטגוריית סיכון
השפעה גבוהה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה		
		x	שינויים במצב המשק (אבטלה, תעסוקה)	סיכונים מקרו
		x	סיכוני שוק כולל	
-			סיכוני שוק פרטניים:	
		x	סיכון ריבית	
		x	סיכון מחירי מניות ומכשירים הוניים אחרים	
x			סיכון מט"ח	
		x	סיכון נדל"ן ונכסים אחרים	
	x		סיכונים אשראי	
x			סיכון אינפלציה	
-			סיכונים ביטוח:	סיכונים ענפיים
		x	סיכונים תחלואה	
	x		סיכונים אריכות חיים, לרבות מימוש גמלה	
		x	סיכונים ביטול בתיק חסכון ארוך טווח	
		x	סיכונים ביטוח אחרים	
		x	אירועי קטסטרופה: רעידת אדמה	
		x	אירועי קטסטרופה: מלחמה/מגיפה	
		x	שינויים רגולטורים	
	x		תקדימים משפטיים (לרבות תובענות ייצוגיות)	
		x	שינויים בתנאי התחרות	
x			סיכונים אקלים והסביבה (ESG)	
	x		זמינות ביטוח משנה	
x			סיכונים נזילות	סיכונים מיוחדים לקבוצה
	x		סיכונים מיקור חוץ/התקשרויות עם ספקים חיצוניים	
	x		יציבות ביטוח משנה	
	x		סיכונים תפעוליים כלליים	
		x	תלות במערכות מידע	
		x	אבטחת מידע וסייבר	
	x		סיכונים ציות	
	x		מוניטין	

אבטחת מידע וסייבר

קבוצת מנורה מבטחים חשופה לאיומי סייבר, בעיקר במסגרת פעילות חברות הבנות העיקריות, אשר עלולים לבנוע משימוש לא מורשה בזרות, פגיעה בפעילות התקינה של הרשת, השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים, חדירה למערכות או חשיפה ושיבוש של מידע. בקבוצה קיימת, כמתחייב בין היתר מהוראות הרגולציה, יחידת אבטחת מידע ייעודית לטיפול בסיכונים אבטחת מידע וסייבר המנוהלת על ידי ממונה על אבטחת מידע. בשנת הדוח התרחשו מספר תקיפות סייבר אשר חומרתן נמוכה, אך תדירותן (כתופעה) הולכת וגדלה עם הזמן.

סוגי התקיפות עד עתה כללו בעיקר תקיפות "עומס", מייל דיוג (phishing) ווירוסים שנשלחים באמצעות מייל. לאור התרחבות הפעילות הדיגיטלית בקבוצה, ההסתברות להתרחשות תקיפות סייבר הולכת וגדלה. בקבוצה קיימת מדיניות עדכנית בנושא אבטחת מידע וסייבר אשר מאושרת על ידי דירקטוריון החברות בקבוצה אחת לשנה, וכנגזרת ממנה נהלי ושגרת פעילות שוטפת לצמצום, ככל הניתן, של החשיפות בתחום אבטחת מידע וסייבר ודרכי ההתמודדות עם אירוע עד להתאוששות וחזרה לשגרה.

בין היתר, פועל מוקד סייבר המנטר, מאתר ומתריע על אירועים ומרכז את הטיפול בהם, כאשר במהלך שנת הדוח אף בוצעו מספר תרגילים על מנת לבחון את האפקטיביות של המערכות והכלים שהוטמעו לצורך התמודדות עם אירועי אבטחת מידע וסייבר. בנוסף, נערכה בקבוצה הכשרה לצוות תגובה הטרוגני של מערכות מידע לצורך שיפור יכולת ההתמודדות עם אירועים כאמור. הגנת הסייבר המיושמת על ידי הקבוצה כוללת בנוסף בדיקות בתהליכי גיוס עובדים והתקשרות עם ספקים, הגברת מודעות העובדים לאיומי הסייבר, שמירה על הביטחון הפיזי, הגנה על הרשת, הגנה על מערכות ואפליקציות, תהליכי מידור הרשאות. התרחבות פעילות הדיגיטל בקבוצה במהלך השנים האחרונות ואשר מתוכננת גם לשנים הקרובות, מגבירה כאמור את הסיכון לתקיפות סייבר, הן באופן ישיר על תשתיות הקבוצה והן בעקיפין על תשתיות ספקי הקבוצה.

במהלך השנים האחרונות ועל רקע התרחשות אירועי סייבר משמעותיים בארץ ובחו"ל הגבירה הקבוצה את מוכנותה ואת הכוונות להתרחשותו של אירוע סייבר. כמו כן, נבדקו מערכות הבקרה ותרחישי התגובה לאירועי כופר ובכלל זה, עדכון נהלים ותכנון מתווה לתרגיל להתמודדות עם אירוע כאמור (לרבות תרגול הנהלה בליווי גורם מקצועי חיצוני) ששובץ בתוכניות העבודה. הסיכונים העיקריים בתחום זה הינם סיכונים דליפת מידע, שיבוש מידע ומוניטין, אשר הקבוצה נערכת כאמור למניעתם ולמצער לצמצומם באמצעות כלי ניטור ואיתור והטמעת בקורות מתאימות במערכותיה וכאמור גם בסיוע גורם מקצועי עימו התקשרה. בנוסף, הקבוצה רכשה כיסוי ביטוחי כנגד נזקים שעלולים להיגרם כתוצאה מפשעי מחשב (Crime) ואירועי סייבר.

לאור כניסת טכנולוגיית AI פוטנציאל תקיפות סייבר הפכו למשמעותיות הן בגודלן, ובפוטנציאל היקפי הנזק שהם עלולים לגרום והחברה נערכת להגברת הערכות והטמעת בקורות ייעודיות להתמודדות עם הסיכונים הכרוכים בשימוש עם כלי AI.

לתיאור נושא ניהול הסיכונים בקבוצה, ראה סעיף 11 לדוח הדירקטוריון ובאור 29 לדוחות הכספיים.

8.17 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

8.17.1 ביטוח סיעודי קבוצתי-צוות

בחודש פברואר 2018, חתמה מנורה מבטחים ביטוח עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות, אשר הוארך בחודש דצמבר 2022. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.2.1.2 לעיל.

8.17.2 השקעה באמפא קפיטל

בחודש ינואר 2016, נחתם הסכם בין החברה לבין אמפא קפיטל בע"מ (להלן: "אמפא קפיטל") וחברה האם שלה חברת השקעות לפיתוח התעשייה לישראל בע"מ (להלן: "המוכרת") בדבר רכישה והקצאה של 30% ממניות אמפא קפיטל מהמוכרת, וזאת בתמורה לסכום של כ- 63.5 מיליוני ש"ח, וכן אופציות לרכישה והקצאה של 10% נוספים של מניות אמפא קפיטל בתנאים כמפורט בהסכם (להלן: "ההסכם"). אופציות הרכש יעמדו בתוקפן למשך תקופה של 180 ימים שתחילתה לאחר חלוף 3 שנים ממועד ההשלמה, בכפוף לזכותה של החברה להקדים את מימוש אופציות הרכש במקרים מסוימים כקבוע בהסכם. בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם לרכישת 17.63% נוספים ממניות אמפא קפיטל, וזאת חלף האופציה הנ"ל. סכום התמורה על פי ההסכם התבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח כפוף להתאמת מחיר בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018. סך התמורה בפועל ששולמה בגין המניות עמד על 73.4 מיליוני ש"ח. בנוסף, רכשה החברה, בחודש ינואר 2020, שיעור של 0.75% ממניות אמפא קפיטל ממנכ"ל אמפא קפיטל. לאחר רכישת המניות כאמור, מחזיקה החברה בשיעור מצטבר של כ-47.65% מהון המניות של אמפא קפיטל. בחודש מרס 2024, אישר דירקטוריון החברה השקעה באמפא קפיטל בסך של כ-50 מיליוני ש"ח. ההשקעה בוצעה בשני שלבים, מחצית מההשקעה בוצעה במהלך חודש אפריל 2024 והמחצית השנייה בוצעה בדצמבר 2024. מטרת ההשקעה הינה הגדלת ההון העצמי לצורך תמיכה בגידול בפעילות אמפא קפיטל. יציין, כי ההשקעה כאמור לא שינתה את שיעורי ההחזקה של החברה באמפא. לפרטים נוספים ראה באור 9 לדוחות הכספיים. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2025 רכשה החברה וכן בעלת המניות הנוספת באנפא קפיטל סך של 321,566 מניות רגילות אשר נמכרו על ידי יו"ר הדירקטוריון של אמפא קפיטל כך שלאחר הרכישה מחזיקה החברה סך של 48.13% ממניות אמפא קפיטל.

8.17.3 השקעה באי.אר.אן

בחודש ספטמבר 2016, נחתם הסכם בין החברה ובין אי.אר.אן. ישראל בע"מ (להלן: "אי.אר.אן"), שעיקר עיסוקה במתן התחייבויות לפרעון אמצעי תשלום, ובין אס.איי.בי בע"מ, שהינה החברה האם של אי.אר.אן (להלן: "המוכרת"), שתיהן חברות פרטיות אשר אינן קשורות לחברה ו/או לבעלי השליטה בה (להלן: "ההסכם המקורי" או "העסקה"), לרכישת 40% מהון המניות של אי.אר.אן בידי החברה, וזאת בתמורה לסכום של 100 מיליוני ש"ח.

בחודש ספטמבר 2022, חתמה החברה על הסכם עם המוכרת ועם אי.אר.אן, אשר החליף את ההסכמים הקיימים בין החברה לבין המוכרת ו- אי.אר.אן, בדבר רכישת מניות אי.אר.אן על ידי החברה מהמוכרת ובדבר השקעה של החברה באי.אר.אן (להלן: "ההסכם"). בהסכם נכללו הוראות בדבר רכישת מניות נוספות בתמורה כוללת של כ- 190 מיליוני ש"ח וכן המרת הלוואות בעלים קיימות למניות בסך של כ- 32.6 מיליוני

ש"ח, כאשר לאחר השלמת עסקאות אלו החברה תחזיק ב- 70% ממניות אי.אר.אן ואילו המוכרת תחזיק את יתרת 30% ממניות אי.אר.אן.

בחודש ינואר 2026, חתמה החברה על הסכם עם המוכרת ואי.אר.אן ישראל לרכישת יתרת (30%) ממניות אי.אר.אן על ידי החברה, כך שלאחר הרכישה מחזיקה החברה ב- 100% ממניות אי.אר.אן, וזאת בתמורה לסך של כ- 230 מיליוני ש"ח, לפי שווי חברה של כ- 770 מיליוני ש"ח.

יצוין, כי ההסכם החליף את ההסכמים הקיימים בין החברה למוכרת ו- אי.אר.אן. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 12 בינואר 2026 (אסמכתא 2026-01-004991).

8.17.4 הקצאת מניות בחברה בת

בחודש מרס 2021, נחתם עם אלייד החזקות בע"מ ("המשקיע") הסכם השקעה במנורה מבטחים פנסיה וגמל בסך של 128.8 מיליון ש"ח ("סכום ההשקעה"), כנגד הקצאה של 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע, בדילול מלא, של מנורה פנסיה וגמל. כן הוענקה למשקיע אופציה להקצאה נוספת של עד 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע של מנורה מבטחים פנסיה וגמל. במסגרת הסכם ההשקעה נקבע כי מנורה מבטחים פנסיה וגמל תחלק בשנים 2021 ו- 2022 דיבידנד בסכום שלא יפחת מהסכום שחולק בשנת 2020, והחל משנת 2023 תחלק דיבידנד בשיעור שלא יפחת מ- 70% מהרווח השנתי (בכפוף להוראות הדין). לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים מיום 15 בפברואר 2021, מיום 18 בפברואר 2021 ומיום 18 במרס 2021 (מספרי אסמכתאות 2021-01-018060, 2021-01-019635 ו- 2021-01-039393, בהתאמה). בחודש מאי 2022, נחתמה תוספת להסכם הנ"ל, ולפיה בהמשך למתן הודעת מימוש מעודכנת על ידי אלייד, הקצתה מנורה פנסיה וגמל לאלייד את מניות האופציה וכן מניות נוספות (להלן: "המניות הנוספות"), כך שלאחר מימוש מניות האופציה ורכישת המניות הנוספות, החזקתה הכוללת של אלייד עומדת על שיעור של 9.999% מהונה המונפק והנפרע של מנורה פנסיה וגמל, בדילול מלא. בתמורה להקצאת מניות האופציה והמניות הנוספות שילמה אלייד סך של כ- 150 מלש"ח סכום המבטא שווי (לפני הכסף) של 2,650 מלש"ח למנורה פנסיה וגמל. יצוין, כי בידי אלייד אישור הממונה להחזקה של עד 10% במניות מנורה פנסיה וגמל. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 30 במאי 2022 (אסמכתא 2022-01-066754).

8.17.5 רכישת 50% מסוכנות אליפים

בחודש אפריל 2022, נחתם הסכם מחייב בין מר אלכסנדר צ'רנומורדיק ובסט קפיטל 54 בע"מ (להלן: "המוכרים") לבין מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ (להלן: "מנורה סוכנויות"), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה לרכישת 50% מהונה המונפק והנפרע (בדילול מלא) של אליפים סוכנות לביטוח (2002) בע"מ (להלן: "הסוכנות") בתמורה לסך של 140 מיליוני ש"ח בתוספת תמורה עתידית בסך של 10 מיליוני ש"ח בכפוף להתקיימות תנאים כמפורט בהסכם (להלן: "ההסכם"). בהסכם נקבע, בין היתר, כי קבוצת מנורה מבטחים תעמיד לסוכנות קו אשראי לצורך פעילותה השוטפת, לרבות לצורך הרחבת פעילותה באמצעות רכישת סוכנויות ותיקי סוכנים נוספים, וכן תנאי לפיו מר צ'רנומורדיק ימשיך לכהן כמנכ"ל הסוכנות ויהיה כפוף לתניית אי תחרות לתקופות ובתנאים כמפורט בהסכם. בנוסף, נכללו בהסכם מצגים מקובלים ביחס לסוכנות ולצדדים המתקשרים והסדרים מקובלים בין הצדדים כבעלי מניות בסוכנות החל ממועד ההשלמה, לרבות לעניין העברת מניות לצד שלישי ומדיניות חלוקת דיבידנד של הסוכנות בכפוף להוראות כל דין ולהוראות הממונה, תניות בדבר אופציות מכר ורכש לצדדים, וכן הוראות לעניין מינוי דירקטורים ושיפוי במקרה של הפרת

מצגים, חבות מס או כל עניין אחר שאירע עובר למועד ההשלמה. ביום 1 בינואר 2023, לאחר התקיימות התנאים המתלים שבהסכם, לרבות קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים, הושלמה עסקת הרכישה והקצאת המניות כך שמנורה סוכנויות מחזיקה ב-50% ממניות הסוכנות. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 13 באפריל 2022 ומיום 1 בינואר 2023 (אסמכתאות: 2022-01-039480 ו-2023-01-000631).

8.17.6 מכרז ביטוח קבוצתי – קופ"ח מאוחדת ולאומית

החל מחודש אפריל 2019 ומחודש ינואר 2020 החלה מנורה מבטחים ביטוח לבטח את חברי קופות חולים "לאומית שירותי בריאות" וחברי "קופת חולים מאוחדת" (להלן: "לאומית" ו"מאוחדת" וביחד: "קופות החולים"), בהתאמה, בביטוח סיעודי קבוצתי בהתאם לתנאי המכרזים וההוראות הרגולציה הרלוונטיים. בעסקאות אלו, מנורה מבטחים ביטוח נשאה בשיעור של 20% מסך תגמולי הביטוח, וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון שנקבעה במכרזים בתוספת דמי ניהול עבור תפעול פוליסת הביטוח. נוכח השינויים והאתגרים בענף הביטוח הסיעודי כמפורט לעיל החל מחודש אפריל 2024 וינואר 2025, עודכנו ההסכמים מול לאומית ומאוחדת, בהתאמה, כך שההסכמים הוסבו להסכמי תפעול תביעות ביטוח סיעודי עבור חברי לאומית ומאוחדת וזאת בתמורה לדמי ניהול, דמי טיפול בתביעות והחזר הוצאות, ללא נשיאה בסיכון הביטוחי והכל כפי שהוסכם עם הקופות לתקופה של 3 שנים.

8.17.7 חתימה על הסכם מכבי

החל מיום 1 בינואר 2024, החלה מנורה מבטחים ביטוח בפעילות תפעול הביטוח הסיעודי של חברי מכבי קופות החולים מכבי שירותי בריאות ומכבי מגן אגודה שיתופית לביטוח הדדי נגד מחלות בע"מ בתמורה לדמי ניהול, דמי טיפול בתביעות והחזר הוצאות, ללא נשיאה בסיכון הביטוחי לתקופה של 3 שנים.

8.17.8 ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לקבוצה הסכם עם סאפיינס ישראל בע"מ לפיתוח מערכות מחשב (לפרטים ראה סעיף 8.9.2 לעיל).

מנורה מבטחים פנסיה וגמל חתמה על הסכמי הפצה עם הבנקים הבאים: בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (ביחס למוצרי הגמל בלבד ולא ביחס לקרנות הפנסיה שבניהול החברה) וואן זירו הבנק הדיגיטלי בע"מ. בהסכמי ההפצה נקבע כי מנורה מבטחים פנסיה וגמל תשלם לבנקים עמלות הפצה בהתאם להוראות הדין תמורת הפצת מוצריה.

מנורה מבטחים מהנדסים חתמה על הסכמי הפצה עם הבנקים הבאים: בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק איגוד בע"מ ובנק הפועלים בע"מ. בהסכמי ההפצה נקבע כי מנורה מבטחים מהנדסים תשלם לבנקים עמלות הפצה בהתאם להוראות הדין תמורת הפצת מוצריה.

8.17.9 רכב חובה

בהמשך לאמור בסעיף 3.1 לעיל, לענין חלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים של כלי רכב שהיו מעורבים בתאונה, ולצורך הטיפול הממוכן בהתחשבות בין המבטחים, מפעיל איגוד חברות הביטוח מערכת משותפת להפעלת מנגנון סליקה, באמצעות חברת מרכז הסליקה של חברות הביטוח בע"מ (להלן: "**מרכז הסליקה**"), לחיובים הקמים בגין חוק הפיצויים וצו החצייה (המכונה: "**מתווה סליקה 'קל כבד'**"). לצורך כך, נחתם בין חברות הביטוח ובין מרכז הסליקה החל בשנת 2004, הסכם המסדיר את המתווה. למנהל מתווה הסליקה הוענקו גם סמכויות בוררות לגבי מחלוקות אם וככל שתתעוררנה בין המבטחים באשר למעורבות כלי רכב מבטוח בתאונה. למתווה האמור ניתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים (בין היתר, כי פעילות המערכת תהיה למטרת העברת תשלומים בין מבטחים אשר נובעים מההוראות הקבועות ב"צו החצייה", כי המערכת תופעל על גבי תשתית של חברת הסליקה ועל ידי גוף עצמאי אשר אינו אדם הקשור למבטחים, איסור על העברת מידע עסקי בין הצדדים להסדר ועוד) שהיה בתוקף עד ליום 31 לאוגוסט 2020. נוכח פקיעת הפטור כאמור, התקבלה "הערכה עצמית" שבהתאם לה, בכפוף לעמידה בתנאים שהיו חלק מהפטור שניתן ע"י הממונה, ההסדר מהווה מיזם משותף המקיים את התנאים הקבועים בסעיף 9א לכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006. הערכה זו תקפה למשך 5 שנים מתום הפטור האחרון דהיינו עד ליום 31 באוגוסט 2025, כל עוד לא אירע שינוי נסיבות מהותי בהסדר, במהלך הרבעון הראשון של שנת 2026 התקבלה הארכה נוספת עד ליום 31 באוגוסט 2030.

בחודשים יוני ואוגוסט 2015, חתמו מנורה מבטחים ביטוח ושומרה, בהתאמה, על הסכם עם המוסד לביטוח לאומי הכולל כללים תנאים ומועדים ליישוב דרישות השיבוב שתוגשנה על ידי המוסד לביטוח לאומי בענף רכב חובה. תוקפו של ההסכם הקודם פג בשנת 2009 וההסכם החדש חל ממועד תום ההסכם הקודם ואילך. במהלך השנים 2023 ו-2024 חתמה מנורה ביטוח על הסכמים עם המוסד לביטוח לאומי לסיום התחשבות בתביעות שיבוב כאמור בגין שנות חיתום 2016-2022 כנגד תשלום סכום כולל.

8.17.10 רכב רכוש

לאור פניית מנהל בתי המשפט ובמגמה להקטין את מספר ההתדיינות המשפטיות בין חברות הביטוח החברות באיגוד חברות הביטוח - גובש על ידי חברות הביטוח מתווה הסדר לניהול תהליכי בוררות בתביעות שיבוב בביטוח רכב רכוש, ולהתקשרות מחייבת עם מנהל שייקבע לניהול הבוררות באמצעות תוכנת מחשב מתאימה. בהתאם למתווה ההסדר, כל חברת ביטוח רשאית לבחור האם להצטרף להסדר, מחלוקות בין חברות ביטוח שהצטרפו להסדר, בנושא תביעות שיבוב בעלות מאפיינים מסוימים, לא תוגשנה לבית המשפט אלא תתבררנה באמצעות מוסד הבוררות. החלטת הבורר בהליך זה מחייבת, והגבייה מתבצעת באמצעות מרכז הסליקה. מנורה ביטוח ושומרה הצטרפו להסדר.

חלק ד'

היבטי ממשל תאגידי

9. היבטי ממשל תאגידי

חלק זה מתייחס להיבטי הממשל התאגידי הרלבנטיים לחברות הביטוח בקבוצה בלבד, כלהלן:

9.1 דירקטורים חיצוניים

מנורה מבטחים ביטוח

נכון למועד הדוח, מכהנים במנורה מבטחים ביטוח שני דירקטורים חיצוניים ודירקטור אחד בלתי תלוי, מתוך שמונה דירקטורים מכהנים, כלהלן.

ה"ה שמעון קלמן, מכהן כדח"צ החל מיום 25.11.2019 (מונה לכהונה שלישית ביום 25.11.2025), בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כיו"ר ועדת טכנולוגיות מידע וסייבר, יו"ר ועדת מאזן, יו"ר ועדת ביקורת וחבר ועדת ניהול סיכונים.

ה"ה תומר שרת, מכהן כדב"ת החל מיום 28.5.2018 וכדח"צ בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית החל מיום 28.5.2024. מכהן כיו"ר ועדת ניהול סיכונים, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת מאזן.

ה"ה אפרים דרור, מכהן כדב"ת בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית מיום 12.05.2022 (מונה לכהונה שנייה ביום 12.05.2025). מכהן כחבר ועדת מאזן וחבר ועדת ניהול סיכונים.

שומרה

נכון למועד הדוח, מכהנים בשומרה שלושה דירקטורים חיצוניים (ובלתי תלויים) מתוך שבעה דירקטורים מכהנים, כלהלן-

ה"ה אבי זמיר, מכהן כדח"צ (וכדב"ת) החל מיום 30.5.2021, וביום 27 במאי 2024 כהונתו הוארכה ב-3 שנים נוספות. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כחבר וועדת ביקורת.

ה"ה תומר שרת, מכהן כדב"ת החל מיום 11.7.2019 (מונה לכהונה שנייה החל מיום 12.7.2022) וביום 20 במרץ 2024 סיווגו של מר שרת שונה לדב"ת ולדח"צ. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כיו"ר ועדת מאזן, יו"ר ועדת סולבנסי וניהול סיכונים וחבר ועדת ביקורת.

ה"ה לימור מגן תלם מכהנת כדח"צ (וכדב"ת) החל מיום 17 באפריל 2024. בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהנת כחברה בוועדת הביקורת וכחברה בוועדת המאזן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל

נכון למועד הדוח, מכהנים במנורה מבטחים פנסיה וגמל, חמישה דירקטורים חיצוניים/בלתי תלויים, מתוך עשרה דירקטורים מכהנים, כלהלן -

ה"ה שמעון קלמן, מכהן כדב"ת/דח"צ החל מיום 20.11.2019, בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כיו"ר ועדת ביקורת וכחבר ועדת ניהול סיכונים.

ה"ה מירב קירשנר, מכהנת כדב"ת/דח"צ החל מיום 6.2.2022. מכהנת כחברת ועדת הביקורת. ה"ה דליה טל, מכהנת כדב"ת/דח"צ החל מיום 24.7.2022. מכהנת כחברת ועדת הביקורת.

ה"ה אתי אינהורן, מכהנת כדב"ת החל מיום 15.5.2023, בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהנת כחברת ועדת ביקורת.

ה"ה אלי כהן, מכהן כדב"ת החל מיום 15.5.2023. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, מכהן כחבר ועדת ביקורת.

9.2 מבקרת פנים

9.2.1 פרטי המבקרת הפנימית

ביום 28 בינואר 2013, אישר דירקטוריון החברה (באישור ועל פי המלצת ועדת הביקורת מיום 20 בינואר 2013) את מינויה של ה"ה אתי הירשמן, רו"ח, למבקרת פנימית בחברה ובחברות בנות נוספות בקבוצת מנורה מבטחים, בתוקף החל מיום 1 במרס 2013, וזאת בהתבסס, בין היתר, על הכשרתה, כישוריה וניסיונה הרלבנטיים של הגב' הירשמן, התואמים את דרישות התפקיד, בהתחשב באופי והיקף הפעילות של החברה וחברות הבנות שלה.

המבקרת הפנימית עמדה בכל התנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, ובהוראות סעיף 8 לחוק האמור וכן בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות.

למיטב ידיעת החברה, המבקרת הפנימית מחזיקה ב- 12,147 אופציות של החברה במסגרת תכנית אופציות לעובדים, ואין לה קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליה.

כמו כן, המבקרת הפנימית הינה מבקרת בחברות נוספות בקבוצה: מנורה מבטחים פנסיה וגמל, מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים, מנורה מבטחים פיננסים בע"מ, מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ, מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ, מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, חברת ERN, חברת מימון בקליק וחברות נוספות בקבוצה.

9.2.2 זהות הממונה על המבקרת הפנימית

הממונה הארגוני על המבקרת הפנימית הינו יו"ר הדירקטוריון.

9.2.3 תכנית עבודה

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית הינה שנתית. תכנית העבודה לשנת 2025 התמקדה בעיקרה בפעילות חברות הבנות ובעיקר במנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל, כאשר תכנית הביקורת בחברה הינה שיוטית באופייה תוך התחשבות בסיכונים השיוטית שלה ובקיומן של בקורות הולמות ובממצאי ביקורת בשנים קודמות. תכנית העבודה לשנת 2025 וכן התכנית הרב שנתית לשנים 2024 עד 2027, במנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל, הסתמכה על סקר סיכונים שנערך על ידי גורם מקצועי חיצוני וכן על סמך התייעצויות שקיימה המבקרת עם גורמים פנימיים וחיצוניים, לרבות רואה חשבון מבקר ובאישור ועדת הביקורת, תוך התחשבות בצרכים ובאילוצים אד-הוק.

9.2.4 ביקורת בתאגידים מוחזקים בארץ ובחו"ל

המבקרת הפנימית של החברה משמשת גם כמבקרת הפנימית של מנורה מבטחים ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל שמהוות החזקות עיקריות של החברה ובהתאם פעילות הביקורת התמקדה בהן. לקבוצה 2 גופים מוסדיים נוספים בהן מתבצעת ביקורת פנימית כלהלן: מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים, בהן מבוצעת עבודת הביקורת על ידי המבקרת הפנימית; בשומרה - נערכת הביקורת על ידי מר מאיר איליה, רו"ח, שותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום הולצמן, המעניק את שירותיו במיקור חוץ. פירוט ממצאים מהותיים של שומרה מועברים למבקרת הפנימית של החברה.

המבקרת הפנימית של החברה משמשת גם כמבקרת הפנימית של אי.אר.אן ושל חברת הבת, מימון בקליק בע"מ העוסקות בפעילות אשראי חוץ בנקאי.

במנורה מבטחים נדל"ן, חברה בת של החברה, אשר פעילותה מתרכזת בחו"ל, מבוצעת ביקורת על פי תכנית ביקורת שנקבעה ואושרה על-ידי דירקטוריון מנורה מבטחים נדל"ן.

היקף הביקורת הפנימית

היקף פעילות הביקורת לפי מספר שעות בחברה ובתאגידים מוחזקים נקבע כאמור, בהתבסס על סקרי סיכונים או על הערכת סיכונים, תוך התחשבות בצרכים ובאילוצים אד-הוק, וכמפורט להלן:

שם החברה	שעות ביקורת	שעות ביקורת ע"י מיקור חוץ
מנורה מבטחים החזקות (כולל מנורה מבטחים ביטוח והחברות הבנות שלה - כהחזקה עיקרית של החברה)	13,856	984
במנורה מבטחים פיננסים, והחברות הבנות שלה (למעט מנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים)	80	-
שומרה	-	1,800
מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים	7,728	2,080
סה"כ	21,664	4,864

מתוך סך כולל של 26,528 שעות ביקורת בקבוצה, לשנת 2025, היקף השעות שבאחריות ישירה של המבקרת הפנימית עמד על 21,664 שעות. ברמת הקבוצה, חל גידול לא מהותי של כ-2.3% בהיקף שעות הביקורת בשנת 2025 לעומת שנת 2024. יצוין, כי עבודת הביקורת מבוצעת באופן בלעדי ע"י עובדי מערך הביקורת הפנימית ו/או באמצעות מיקור חוץ, לפי העניין, ולא באמצעות גורמים אחרים בחברה.

9.2.5 עריכת הביקורת

הביקורת מבוצעת ונערכת על פי התקנים המקצועיים ובהתאם להנחיות מקצועיות של הלשכה הבינלאומית של המבקרים הפנימיים (IIA) אשר אומצו על ידי IIA ישראל - איגוד המבקרים הפנימיים בישראל, וכן בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות לכל חברה בקבוצה, לפי העניין. יו"ר הדירקטוריון של החברות, באמצעות ועדות הביקורת, מפקחים על עבודת המבקרת הפנימית. בכדי לוודא את העמידה בתקנים המקצועיים האמורים, עורכת החברה, מדי מספר שנים, ביקורת חיצונית על פעילות הביקורת הפנימית באמצעות גורם מקצועי חיצוני.

ביום 29 במרס 2026, קיים דירקטוריון החברה דיון ללא נוכחות ההנהלה, בין היתר, בגין פעילות הביקורת הפנימית בשנת 2025, ובו נמסרה, בין היתר, עמדתה של המבקרת הפנימית בקשר למשאבים המוקצים לה ושיתוף הפעולה אותו היא מקבלת מהחברה. במסגרת דיון זה ציין יו"ר ועדת הביקורת את שביעות רצונה של הוועדה מעבודת המבקרת.

9.2.6 גישה למידע

למבקרת הפנימית ולשאר המבקרים במערך הביקורת בקבוצה גישה חופשית לכל מקור מידע, לרבות למסמכים, למאגר רגיל או ממוחשב ולנתונים כספיים. האמור בפסקה זו מתקיים גם לגבי חברות הבנות של החברה בהן מכהנת המבקרת הפנימית.

9.2.7 דין וחשבון המבקרת הפנימית

דוחות הביקורת של המבקרת הפנימית מוגשים בכתב, לאחר שמתקיימים דיונים עם המבוקרים על טיטות דוחות הביקורת. הדוחות מובאים לעיון יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל ולאחר מכן מובאים לדיון בוועדת הביקורת. בנוסף, מוגשים לוועדת הביקורת דוחות מעקב אחר ביצוע המלצות המבקרת שעלו בדוחות הביקורת הקודמים.

במהלך תקופת הדוח, התקיימו 8 ישיבות של ועדת הביקורת של החברה. עוד יצוין, כי בתאגידים המוחזקים על ידי החברה, הוגשו דוחות ביקורת רבים נוספים, דוחות בדיקה אד-הוק, לפי העניין, ודוחות מעקב, אשר נדונו בוועדות הביקורת הרלבנטיות.

9.2.8 הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקרת הפנימית

בכל הגופים המוסדיים בקבוצה ובמרבית החברות המוחזקות, מתקיימת פעילות ביקורת פנימית יעודית ודוחות הביקורת נדונים בוועדות ביקורת של אותם תאגידים. ועדת הביקורת של החברה דנה אך ורק בנושאים הנוגעים לחברה ישירות תוך קבלת דיווח על ממצאי ביקורת מהותיים וחריגים בחברות מוחזקות. על רקע האמור, הדירקטוריון, לאחר שרשם לפניו את הסברי מבקרת הפנים לגבי תכנית העבודה והתאמתה להוראות הדין, תוך התייחסות לנתונים לגבי היחס בין פעילות ביקורת הפנים באמצעות עובדי המערך לבין פעילות באמצעות מיקור חוץ, וכן מידע לגבי עובדי המערך בקבוצה ונתוני רקע נוספים, הניח דעתו כי בידי הביקורת הפנימית המשאבים והכלים הנחוצים לצורך מילוי תפקידה, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה כחברת החזקות ללא פעילות עסקית עצמאית, לגודלה ומורכבות פעילותה.

להערכת הדירקטוריון, היקף, אופי, רציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בקבוצה.

9.2.9 תגמול

ה"ה אתי הירשמן, מועסקת על-פי הסכם עבודה אישי כעובדת הקבוצה במשרה מלאה ומקבלת שכר חודשי, הפרשות סוציאליות ונלוות כמקובל וכן מענק תלוי יעדים ותגמול הוני (אופציות), והכל במסגרת מדיניות התגמול של החברה, עלות תגמולה של מבקרת הפנים בשנת הדוח עמדה על סך של כ- 1,431 אלפי ש"ח.

דירקטוריון החברה סבור כי תגמול המבקרת הפנימית הולם את היקף פעילותה ותפקודה ולא היה בו כדי להשפיע על שיקול דעתה המקצועי.

9.3 רואה חשבון מבקר

רואי החשבון המבקרים של החברה, הינם קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון, המכהנים בתפקידם החל משנת 1999. החל מיום 1 ביוני 2023, משמש רואי חשבון כשותף האחראי על הביקורת בחברה.

שכר במיליוני ש"ח (לא כולל מע"מ):

לשנת 2024					לשנת 2025				
שירותים שירותי הקשורים מס שירותים ביקורת* לביקורת אחרים אחרים סה"כ					שירותים שירותי הקשורים מס שירותים ביקורת* לביקורת אחרים אחרים סה"כ				
0.34	-	0.14	-	0.2	0.24	-	0.04	-	0.2
6.24		0.6	-	5.56	6.18	0.28	0.8	-	5.1
1.24	0.14	-	-	1.1	1.21	0.11	-	-	1.1
0.71	-	0.1	-	0.61	0.74	-	0.13	-	0.61
0.32	-	-	-	0.32	0.42	-	-	-	0.42
0.84	0.03	0.13	0.06	0.62	0.87	0.11	0.08	0.06	0.62
9.69	0.25	0.97	0.06	8.41	9.66	0.5	1.05	0.06	8.05

* כולל ביקורת SOX404, ביקורת מקדמית עבור תקן IFRS17 לשנת 2024 וביקורת סולבנסי.

** משרד שיף הזנפרץ ושות'.

שכר הטרחה של רואי החשבון בגין שירותי ביקורת, נקבע על ידי הנהלת החברה באישור הדירקטוריון וזאת לאחר משא ומתן בהתבסס, בין היתר, על תעריף מקובל עבור ביקורת בתאגידים שפעילותם מחייבת מומחיות והבנה מעמיקים בסביבה החשבונאית והעסקית הרלבנטים.

9.4 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, ביצעה בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד והאפקטיביות שלה. בהקשר זה, אימצה החברה את מודול הבקרה הפנימית של ה-COSO, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת להערכת הבקרה הפנימית. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית כאמור, כללה את רכיבי הבקרה הבאים: בקורות ברמת הארגון (Entity Level Controls); בקורות על תהליך עריכת הדוחות וסגירתם; בקורות כלליות על מערכות המידע (ITGC) ובקורות על תהליכים מהותיים מאוד לדיווח הכספי ולגילוי, המבוצעים בעיקרם על ידי הגופים המוסדיים בקבוצה המרכזים את עיקר פעילותה העסקית, כמפורט להלן:

תהליכי ה-SOX בגופים המוסדיים

בהתאם להוראות הממונה, הגופים המוסדיים בקבוצה מיישמים את הוראות סעיפים 302 ו-404 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית. בנובמבר 2010, פרסם הממונה חוזר (מס' 2010-9-7), שעניינו "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", אשר הסדיר את נוסח ההצהרות ומתכונת הגילוי וכן קבע את נוסח חוות דעת רואה החשבון המבקר ודוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי.

הוראות סעיף 302, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות והנהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעו הגופים המוסדיים בקבוצה, בין היתר, בחינה של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

הוראות סעיף 404 מיושמות בהתאם לחוזר הממונה שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי". על פי החוזר, על גופים מוסדיים כהגדרתם בחוק הפיקוח, לרבות קופות גמל וקרנות פנסיה, לכלול בדוח השנתי הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה ולתחזוקה של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על הדיווח הכספי וכן הערכה לתום שנת הכספים לגבי יעילות המערך ונהלי הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי. בנוסף, על רואה החשבון המבקר של הגוף המוסדי להמציא חוות דעת לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

במסגרת היישום של הוראות סעיף 404, ביצעו הגופים המוסדיים בקבוצה, בין היתר, את תהליכי העבודה הבאים: זיהוי החשבונות, התהליכים העסקיים ומערכות המידע המהותיים לדיווח הכספי (Scoping), תיעוד התהליכים והערכת הסיכונים הקשורים לדיווח הכספי ולגילוי נאות, קביעת הבקורות שמטרתן למנוע או לצמצם את אותם סיכונים וניתוח פערי בקרה וקביעת תכניות עבודה לסגירתם. הגופים המוסדיים מיסדו תהליכי עבודה לניטור שוטף של הבקורות שנקבעו כאמור בכדי לוודא המשך אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי.

בהתאם לאמור, לא נתגלו "חולשות מהותיות" כהגדרתן בחוזר. יחד עם זאת, החברה פעלה וממשיכה לפעול במסגרת תוכנית עבודה רב שנתית, לתיקון וצמצום מספר ליקויים משמעותיים במנורה מבטחים ביטוח, תוך המשך הטמעת בקורות מפצות רלבנטיות, הסדרת תהליכי עבודה ושיפור הבקורות הממוכנות. ליקויים אלו כאמור דווחו כנדרש לוועדת המאזן ולדירקטוריון מנורה מבטחים ביטוח.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי ושינויים בבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלות הגופים המוסדיים בקבוצה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי שלהם. על בסיס הערכה זו, הסיקו המנכ"ל ומנהל הכספים של כל גוף מוסדי, כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע הנדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח של הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בתקופת הדוח, המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2025, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים הנ"ל על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של אותם גופים על דיווח כספי.

9.5 יישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה II Solvency

לפרטים בדבר יישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה II Solvency, ראה סעיף 3 לדוח הדירקטוריון ובאור 20 לדוחות הכספיים.

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
יו"ר דירקטוריון

רמת גן, 29 במרס, 2026

פרק ב'

דוח הדירקטוריון

תוכן העניינים

1.	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד	4
1.1	כללי	4
1.2	תחומי פעילותה של החברה	4
2.	שינויים עיקריים אודות עסקי התאגיד בתקופת הדוח	4
2.1	מלחמת "חרבות ברזל" – השלכות והשפעות	4
2.2	מינוי דירקטורים ונושאי משרה	5
2.3	אסיפה שנתית ומיוחדת	5
2.4	עדכון מדיניות תגמול	5
2.5	אישור דירוג	5
2.6	הצעת רכש - ישראלכרט	5
2.7	עסקת יסודות	5
2.8	חלוקת דיבידנד	6
2.9	חלוקת דיבידנד חברות בנות	6
2.10	הנפקת סדרה ט'	6
2.11	פירעון שטר הון חברה בת	6
2.12	הנפקת סדרה י'	6
2.13	הסכם קיבוצי חברה בת – ביטוח	6
2.14	דירוג חברה בת וחברה נכדה	7
2.15	פרסום מתאר	7
2.16	חתימה על הסכם מכבי - חברה בת	7
2.17	פניית ממונה לחברות בנות – עדכון תעריפי ביטוח רכב רכוש	7
2.18	חקירה ובקשת מסמכים	7
2.19	הליכים משפטיים	8
2.20	סיכון סייבר	8
2.21	תיאור הסביבה העסקית	8
3.	דרישות הון לפי משטר הסולבנסי	9
3.1	יחס כושר פירעון וסף הון	9
3.2	יעד הדירקטוריון לתקופה	11
3.3	מנורה ביטוח- הערכת יחס כושר פירעון ליום 30 בספטמבר 2025	11
4.	17 ו- IFRS 9 - יישום לראשונה	12
5.	נכסים מנוהלים, דמי גמולים ופרמיות	13
5.1	נכסים מנוהלים	13
5.2	דמי גמולים ופרמיות בתקופת הדוח	13
5.3	דמי גמולים ופרמיות ברבעון	14
5.4	נתונים עיקריים מתוך המאזנים המאוחדים	14
5.5	שינויים בהון העצמי	15
6.	תוצאות הפעילות	15
6.1	רווח כולל מתחומי פעילות בתקופת הדוח	15
6.2	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	16
6.3	תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	22
6.4	ענף הפנסיה	29
6.5	ענף קופות הגמל	30
6.6	תוצאות תחומי הפעילות בביטוח כללי	32

6.7	תוצאות תחום פעילות ביטוח בריאות	37
6.8	תחום פעילות אשראי	42
6.9	תוצאות תחום פעילות האשראי בקבוצה	43
7.	תקן IFRS17 - חוזי ביטוח	45
7.1	מונחים והגדרות	45
7.2	שינוי בהון העצמי ליום המעבר ל- IFRS17	45
7.3	השוואת רווח לפני מס - IFRS17 מול IFRS4	46
7.4	מחסנית הרווח העתידי	47
8.	ערך גלום פנסיה	51
9.	תזרים מזומנים	53
10.	מקורות מימון	53
11.	דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	53
11.1	כללי	53
11.2	אחראי על ניהול סיכוני שוק	53
11.3	תיאור כללי של סיכוני השוק	53
11.4	מדיניות החברה בניהול סיכוני השוק והפיקוח עליהם	54
11.5	מבחני רגישות	55
12.	היבטי ממשל תאגידי	59
12.1	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית	59
12.2	גילוי בדבר שיעור דירקטורים בלתי תלויים בתאגיד	59
12.3	מורשי חתימה עצמאיים	59
12.4	תרומות	59
12.5	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד	59
12.6	גילוי בדבר שכר רואי החשבון המבקרים	59
12.7	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	59
13.	הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד	59
13.1	דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים	59
14.	גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב	60
14.1	הנאמן ושטר הנאמנות	60
14.2	פרטים נוספים בהתאם לתוספת השמינית לתקנות ניירות ערך	60
14.3	דירוג אגרות החוב	62
15.	יעדים ואסטרטגיה עסקית	62
15.1	אסטרטגיה - כללי	62
15.2	אסטרטגיה בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	63
15.3	אסטרטגיה בביטוח כללי	64
15.4	אסטרטגיה בביטוח בריאות	64
16.	אירועים לאחר תאריך מאזן	65
16.1	רכישת יתרת מניות ERN	65
16.2	אישור דירוג	65
16.3	חלוקת דיבידנד	65
16.4	חלוקת דיבידנד חברות בנות	65

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון לשנת 2025

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לתקופה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 (להלן: "תקנות ניירות ערך"). דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי על כל חלקיו ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו במקשה אחת.

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ובהתאם לחוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

1. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1.1 כללי

לפרטים אודות החברה ובעלי מניותיה ראה סעיף 1.1 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד.

2. שינויים עיקריים אודות עסקי התאגיד בתקופת הדוח

2.1 מלחמת "חרבות ברזל" – השלכות והשפעות

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת פתע מרצועת עזה על מדינת ישראל בעקבותיה הכריזה ממשלת ישראל על מצב מלחמה (להלן: "מלחמת חרבות ברזל" או "המלחמה"). החברה וחברות הבנות בקבוצה נערכו במישור התפעולי והעסקי כנדרש והחל משנת 2024 הקבוצה חזרה לפעילות שוטפת מלאה ללא השפעות מהותיות של המלחמה. בחודש אוקטובר 2025 נחתם הסכם הפסקת אש שעיקרו החזרת כלל החטופים וסיום הלחימה. בנוסף, במהלך יוני 2025 התנהל מבצע "עם כלביא" מול איראן, אשר כלל ירי טילים לעבר ישראל והוביל לנזקים בנפש וברכוש, לצד צעדי התגוננות כגון סגירת שדות תעופה והגבלות על פעילות עסקית. המבצע הסתיים בהפסקת אש ביום 24 ביוני 2025. נכון למועד פרסום הדוח, כל החטופים הושבו, אך קיימת אי-ודאות לגבי יישום מלא של ההסכם והשלכותיו על המצב הביטחוני. במהלך התקופה נרשמו הורדות דירוג אשראי למדינת ישראל על ידי חברות הדירוג הבינלאומיות, כאשר ב-7 בנובמבר 2025 עודכנה תחזית הדירוג ליציבה.

כמו כן, ביום 28 בפברואר 2026 החל מבצע "שאגת הארי", מבצע צבאי משולב של ארצות הברית וישראל לתקיפת מטרות באיראן. במקביל, נמשכת פעילות לחימה בזירה הצפונית מול חיזבאללה. למיטב הערכת החברה, נכון למועד פרסום הדוח, לא צפויה השפעה מהותית על פעילותה, מצבה הפיננסי או תוצאותיה בטווח הבינוני, אך קיימת אי-ודאות לגבי השפעות עתידיות בעיקר על השווקים הפיננסיים, נוכח ההתפתחויות הביטחוניות המתמשכות.

2.2 מינוי דירקטורים ונושאי משרה

בחודש פברואר 2025, התקיימה אסיפה מיוחדת של החברה בה מונה ה"ה גבריאל פרל לכהונה נוספת כדח"צ וכן אושר גמולו. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 2 בפברואר 2025 (אסמכתא: 2025-01-007119).

2.3 אסיפה שנתית ומיוחדת

לפרטים בדבר אסיפות שנתיות ומיוחדות בחברה, ראה סעיף 17 לדוח פרטים נוספים.

2.4 עדכון מדיניות תגמול

לפרטים בדבר עדכון מדיניות תגמול, ראו סעיף 8.7.9 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

2.5 אישור דירוג

בחודש ינואר 2025, הודיעה חברת מידרוג כי היא מותירה על כנו את דירוג אגרות החוב (סדרה ג') של החברה (Aa2 יציב). לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 22 בינואר 2025 (אסמכתא: 2025-01-006170).

2.6 הצעת רכש - ישראלכרט

ביום 31 באוקטובר 2024, התקשרה החברה בהסכם השקעה עם חברת ישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט") לרכישת כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט בדרך של הקצאה פרטית לפי שווי חברה לפני הכסף של 3.15 מיליארדי ש"ח. ביום 30 בדצמבר 2024, הודיעה ישראלכרט כי התקבלה הצעה אחרת המהווה "הצעה עדיפה" ועל כן בכוונתה לבטל את הסכם ההשקעה אשר נחתם עם החברה. ביום 1 בינואר 2025 הודיעה החברה לישראלכרט כי אין בכוונתה לנהל משא ומתן לתיקון תנאי ההסכם. ביום 5 בינואר 2025 הודיעה ישראלכרט לחברה על ביטול הסכם ההשקעה. בהתאם, קיבלה החברה פיצוי בסך של כ-62 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה דיווחים מיידיים של החברה מימים 31 באוקטובר 2024, 31 בדצמבר 2024 ו-6 בינואר 2025 (אסמכתאות: 2024-01-613158, 2024-01-628739 ו-2025-01-001589).

2.7 עסקת יסודות

ביום 27 בינואר 2025, התקשרו מנורה מבטחים ביטוח ("מנורה ביטוח") וחברת בת נוספת בקבוצת מנורה ("המשקיעה") בהסכם עם יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") להעמדת מסגרות אשראי נחותות ("ההסכם"). מנורה ביטוח והמשקיעה התחייבו כלפי יסודות להעמיד מסגרות אשראי בסך 200 מלש"ח כל אחת כאשר מסגרת האשראי שתעמיד המשקיעה ניתנת להמרה ל-50.1% ממניות יסודות וקבלת שליטה. בנוסף, התקשרו הצדדים בהסכם בעלי מניות, שייכנס לתוקף עם ביצוע ההמרה (אם וככל שתבוצע), הכולל שלוש אופציות הדדיות (Put ו-Call), לתקופה של עד 4 שנים אשר בסופה (ככל שתמומשנה) המשקיעה תחזיק ב-100% ממניות יסודות. בחודש אפריל 2025, התקיימו כל התנאים המתלים ובהתאם נכנס ההסכם לתוקף.

ביום 5 בינואר 2026, נחתם הסכם בין המשקיעה ובין יסודות למימוש של 50.1% למניות יסודות כנגד חלק ממסגרת האשראי שהועמדה על ידי המשקיעה בסך של 150 מיליוני ש"ח, וזאת בכפוף לתנאים המתלים אשר נקבעו בהסכם. ביום 25 בפברואר 2026, מימשה החברה את האופציה הראשונה למניות של חברת יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") כך שלאחר המימוש מחזיקה החברה בסך של 60.1% ממניות יסודות. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים של החברה מימים 6 בינואר 2026 ומיום 25 בפברואר 2026 (אסמכתאות: 2026-01-002305 ו-2026-01-017917).

2.8 חלוקת דיבידנד

בחודשים מרס ואוגוסט 2025, ובהתאם למדיניות החלוקה הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנדים בסך כולל של כ- 150 מיליוני ש"ח ו- 450 מיליוני ש"ח אשר חולקו בחודשים אפריל וספטמבר 2025, בהתאמה. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים מיום 16 במרס 2025 ומיום 31 באוגוסט 2025 (אסמכתאות: 2025-01-017142 ו- 2025-01-065290). לפרטים אודות דיבידנד לאחר תאריך המאזן ראו סעיף 16.4.

2.9 חלוקת דיבידנד חברות בנות

בחודשים מרס, ספטמבר ונובמבר 2025, חילקה החברה הבת מנורה ביטוח דיבידנד לחברה בסך כולל של 250 מיליוני ש"ח, 450 מיליוני ש"ח ו- 500 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בחודשים מאי ונובמבר 2025, חילקה חברה הבת מנורה מבטחים פנסיה וגמל ("מנורה פנסיה וגמל") דיבידנד כולל לחברה בסך של 50 מיליוני ש"ח ו- 80 מיליוני ש"ח בהתאמה (כאשר חלקה של החברה הינו 117 מיליוני ש"ח). לעניין דיבידנד לאחר תאריך המאזן ראה סעיף 16.5 להלן.

בחודש נובמבר 2025, הכריז דירקטוריון שומרה על חלוקה של דיבידנד לחברה בסך של 100 מיליוני ש"ח.

2.10 הנפקת סדרה ט'

בחודש מרס 2025, הנפיקה החברה הנכדה, מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים גיוס הון"), 400 מיליוני ש"ח ע.ב. אגרות חוב (סדרה ט') רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.ב. כ"א. דירוג אגרות החוב (סדרה ט') שנערך על ידי מידרוג הינו Aa3. תמורת ההנפקה הועברה למנורה מבטחים ביטוח כהון רובד 2. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של מנורה מבטחים גיוס הון מיום 23 במרס 2025 (אסמכתא: 2025-01-019461).

2.11 פירעון שטר הון חברה בת

בחודש יוני 2025, פרעה חברת הבת לחברה שטר הון בסך של כ- 320 מיליוני ש"ח שהיווה הון רובד 1 בחברת הבת, וזאת בהתאם לתנאי שטר ההון.

2.12 הנפקת סדרה י'

בחודש ספטמבר 2025, הנפיקה החברה הנכדה, מנורה מבטחים גיוס הון, 800 מיליוני ש"ח ע.ב. אגרות חוב (סדרה י') רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.ב. כ"א. דירוג אגרות החוב (סדרה י') שנערך על ידי מידרוג הינו A1. תמורת ההנפקה הועברה למנורה מבטחים ביטוח כהון רובד 1. יצוין, כי במסגרת המכרז השתתפה החברה ורכשה כ- 300 אלפי יחידות בהיקף כספי של כ- 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב של כתבי התחייבות סדרה י'. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי של החברה מיום 11 בספטמבר 2025 (אסמכתא: 2025-01-068933).

2.13 הסכם קיבוצי חברה בת – ביטוח

ביום 9 באפריל 2025, נחתם הסכם קיבוצי חדש לשנים 2025 עד 2028, בין מנורה ביטוח, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים במנורה ביטוח (להלן: "ההסכם"). ההסכם החדש החליף את ההסכם הקיים אשר תוקפו היה עד ליום 31 בדצמבר 2024. ההסכם החדש חל על כל עובדי מנורה ביטוח, למעט מנהלים ועובדים בתפקידים ספציפיים שהוגדרו בהסכם. ההסכם מגלם שיפור בתנאי העסקה והרווחה של עובדי מנורה ביטוח וכן כולל הרחבה של תקציב תוספות השכר והמענקים, שיפור תנאי העסקה נוספים והרחבת תקציבי הפנאי והרווחה, בין היתר, כתלות בעמידה בתוכנית העבודה השנתית שאישר הדירקטוריון. להערכת הקבוצה להסכם לא תהיה השפעה מהותית על ההוצאות של הקבוצה ביחס להסכם הקודם.

2.14 דירוג חברה בת וחברה נכדה

בחודש 28 מאי 2025, פרסמה חברת מידרוג דוח מעקב של מנורה ביטוח לפיו דירוג החברה ודירוג כתבי ההתחייבות שהונפקו על ידה ועל ידי מנורה מבטחים גיוס הון, חברה נכדה של החברה, יישארו על כנם. בהתאם, דירוג החברה יהיה Aa1 באופן יציב ודירוג כתבי ההתחייבות בהון רובד 2 והמשני המורכב הינו Aa3 באופן יציב.

בחודש ספטמבר 2025, פרסמה מידרוג דוח מעקב של החברה הבת, שומרה חברה לביטוח בע"מ ולפיו הותירה על כנו את דירוג החברה הבת - A1 באופן יציב. לדוח הדירוג המלא ראה דיווח מיידי מיום 11 בספטמבר 2025 (אסמכתא: 2025-01-068934).

2.15 פרסום מתאר

בחודש מאי 2025, אשר דירקטוריון החברה תוכנית מתאר אופציות לעובדים בקבוצה, הכוללת עד 1,122,068 אופציות, שלא ירשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("אופציות" ו-"הבורסה") ואשר ניתנות למימוש לעד 1,122,068 מניות רגילות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ב. כ"א של החברה, המוצעות או שיוצעו, ללא תמורה, לעובדים של החברה ושל חברות בשליטתה, וכן עד 877,932 אופציות, שלא ירשמו למסחר בבורסה, ואשר ניתנות למימוש לעד 877,932 מניות רגילות אשר הוקצו לנאמן מכוח המתאר הקודם ומוחזקות במועד מתאר זה על ידי הנאמן. האופציות שלא הוקצו לניצעים ספציפיים, יאפשרו הקצאות עתידיות לנושאי משרה ועובדים נוספים. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של החברה מיום 3 ביוני 2025 (אסמכתא: 2025-01-039757). בהמשך לאמור, הקצתה החברה כ-800 אלפי אופציות לעובדים לתקופה של 3 שנים שניתנות למימוש בשתי מנות.

2.16 חתימה על הסכם מכבי - חברה בת

בהמשך להסכם עקרונות עם מכבי שירותי בריאות (להלן "מכבי") אשר נחתם עם מנורה ביטוח בחודש דצמבר 2023 לתפעול הביטוח הסיעודי של חברי מכבי בתוקף החל מ-1 בינואר 2024, חתמו הצדדים ביום 10 ביולי 2025 על הסכם מפורט אשר עיקריו הם, בין היתר - תפעול הביטוח הסיעודי של חברי מכבי ללא נשיאה בסיכון ביטוחי כנגד תמורה של דמי ניהול והחזר הוצאות לתקופות קבוע בהסכם; טיפול בתביעות סיעוד בהתאם לתנאי הפוליסה; ניהול השקעות "קרן המבוטחים", וכן הסדרים והסכמות בקשר לחלוקת אחריות ובקשר לנושאים תפעוליים ושירותיים נוספים, כפי שהוסכמו בין הצדדים.

2.17 פניית ממונה לחברות בנות – עדכון תעריפי ביטוח רכב רכוש

ביום 25 בנובמבר 2025, קיבלו חברות בנות (מנורה ביטוח ושומרה) מכתב מאת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון שעניינו הנחייה להגיש לרשות נספח אקטוארי מלא ומעודכן לתעריף שיהלום את הסיכון הגלום בענף רכב רכוש וזאת בהתאם להוראות הדין והרגולציה ובפרט חוזר גופים מוסדיים 2018-9-2 שכותרתו "הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל", וזאת עד לא יאוחר מיום 26 בפברואר 2026. יצוין, כי ככל שלא יאושר תעריף מעודכן עד ליום 30 באפריל 2026, לא תוכלנה החברות הבנות להמשיך ולמכור ביטוח רכב רכוש על פי התעריף הנוכחי שלהן. החברה הגישה תעריף לאישור הממונה.

2.18 חקירה ובקשת מסמכים

ביום 30 בדצמבר 2025 הגיעו חוקרי משטרת ישראל למשרדי החברה, וביקשו מסמכים ומידעים בהתאם לצו שהוצג לחברה וזאת במסגרת חקירת פרשת ההסתדרות. כמו כן, במסגרת הפרשה זומנו לחקירה מספר נושאי משרה בכירים בקבוצת מנורה.

2.19 הליכים משפטיים

לתיאור הליכים משפטיים ומנהליים וכן אודות התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 31 בדוחות הכספיים.

2.20 סיכון סייבר

לפרטים בדבר סיכון סייבר, ראה סעיף 8.16 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

2.21 תיאור הסביבה העסקית

ראה פירוט לעניין זה בסעיף 8.1 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

3. דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

3.1 יחס כושר פירעון וסף הון

א. יחס כושר פירעון

מנורה ביטוח		ליום 30 ביוני 2025	ליום 31 בדצמבר 2024
		לא מבוקר*	מבוקר**
		אלפי ש"ח	
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה:			
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	7,477,604	7,627,026	
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	4,952,768	4,714,197	
עודף	2,524,836	2,912,829	
יחס כושר פירעון (%)	151.0%	161.8%	
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון			
גיוס הון	800,000	184,204	
הון עצמי לעניין כושר פירעון	8,277,604	7,811,230	
עודף	3,324,836	3,097,033	
יחס כושר פירעון (%)	167.1%	165.7%	
יעד הדירקטוריון לתקופה (באחוזים)	115.9%	115.0%	
עודף הון ביחס ליעד	2,535,489	2,389,904	
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה :			
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	7,887,442	7,885,190	
הון נדרש לכושר פירעון	4,821,636	4,576,707	
עודף	3,065,806	3,308,483	
יחס כושר פירעון (%)	163.6%	172.3%	
השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון			
גיוס הון	800,000	400,000	
הון עצמי לעניין כושר פירעון	8,687,442	8,285,190	
עודף	3,865,806	3,708,483	
יחס כושר פירעון (%)	180.2%	181.0%	

ב. סף ההון (MCR)

סף הון (MCR)	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 30 ביוני 2025
	מבוקר**	לא מבוקר*
	אלפי ש"ח	
סף הון (MCR)	1,377,444	1,383,913
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	6,459,205	6,019,507

ג. יחס כושר פירעון

שומרה ביטוח		ליום 30 ביוני 2025	ליום 31 בדצמבר 2024
		לא מבוקר*	מבוקר**
		אלפי ש"ח	
ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה:			
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	744,343	700,676	
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	605,577	563,152	
עודף	138,766	137,524	
יחס כושר פירעון (%)	122.9%	124.4%	
יעד הדירקטוריון לתקופה (באחוזים)	113.0%	113.0%	
עודף הון ביחס ליעד (באלפי ש"ח)	60,042	64,314	
עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה:			
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	744,343	700,676	
הון נדרש לכושר פירעון	605,577	563,152	
עודף	138,766	137,524	
יחס כושר פירעון (%)	122.9%	124.4%	

ד. סף ההון (MCR)

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 30 ביוני 2025
	מבוקר**	לא מבוקר*
	אלפי ש"ח	
סף הון (MCR)	212,286	229,434
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	700,676	744,343

(*) יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2025 נסקר על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3000 - סקירה של מידע כספי עתידי. ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים המאוחדים ודוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר החברה.

(**) יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2024 נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים המאוחדים ודוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר החברה.

דוח יחס כושר פירעון הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברות ליום 30 ביוני 2025.

תוצאות יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2025 כמפורט בטבלה לעיל כוללות חלוקת דיבידנד שהוכרז אחרי תאריך המאזן. דיבידנד בסך של כ- 950 מיליוני ש"ח, מהם 450 מיליוני ש"ח הוכרז בחודש אוגוסט 2025 ו- 500 מיליוני ש"ח בחודש נובמבר 2025. כמו כן תוצאות יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2024 כוללות דיבידנד בסך של כ- 250 מיליוני ש"ח אשר הוכרז בחודש מרס 2025.

בשומרה נכללה חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח אשר הוכרז בחודש נובמבר 2025 והופחת מיחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2025 כנדרש בהתאם להוראות החוזר.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012, והחוזרים מכח התקנות האמורות, למנורה מבטחים פנסיה וגמל, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 558 מיליוני ש"ח, בהתחשב בחלוקת דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח לאחר תאריך המאזן.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין (ראה גם ביאור 8 לדוחות הכספיים).

3.2 יעד הדירקטוריון לתקופה

החל משנת 2018 החליטו דירקטוריוני מנורה מבטחים ביטוח ושומרה על קביעת "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד הינו תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR).

במהלך השנים עדכנו מנורה ביטוח ושומרה את הון היעד ואת אופן בנייתו. נכון למועד הדוח, עבור מנורה ביטוח - מתום 2024 יעלה בהדרגה הון היעד באופן לינארי מ 115% עד 130% בשנת 2032 (תום תקופת המעבר עבודה), ועבור שומרה - מתום 2024 (תום תקופת המעבר עבודה) הון היעד יעמוד על 113%.

מובהר, כי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה בהון היעד בכל נקודת זמן.

לפירוט נוסף ראה סעיפים ראה סעיף 8.2.1.2 (ד)-(ה) לדוח תיאור עסקי התאגיד וכן ביאור 8 לדוחות הכספיים.

3.3 מנורה ביטוח- הערכת יחס כושר פירעון ליום 30 בספטמבר 2025

בהתאם להתחייבות מנורה גיוס הון בקשר עם כתבי ההתחייבות רובד 1 (סדרה י'), ביצעה מנורה ביטוח הערכה אשר אינה מבוקרת ואינה סקורה על ידי רואה החשבון המבקר של יחס כושר הפירעון כלכלי ליום 30 בספטמבר 2025 (להלן "ההערכה").

ההערכה בוצעה בהתאם להנחיות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II.

יצוין כי היקף הבקורות שמבצעת החברה לצורך פרסום ההערכה פחותות ביחס לאלה המבוצעות לצורך פרסום דוח יחס כושר פירעון המפורסם לפי הנחיות הממונה. בהתאם להערכה יחס כושר הפירעון של מנורה ביטוח ליום 30 בספטמבר 2025 הינו כ- 164.8% ביישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה. לפרטים נוספים בדבר הנפקת סדרה י' ראו סעיף 2.12 לעיל.

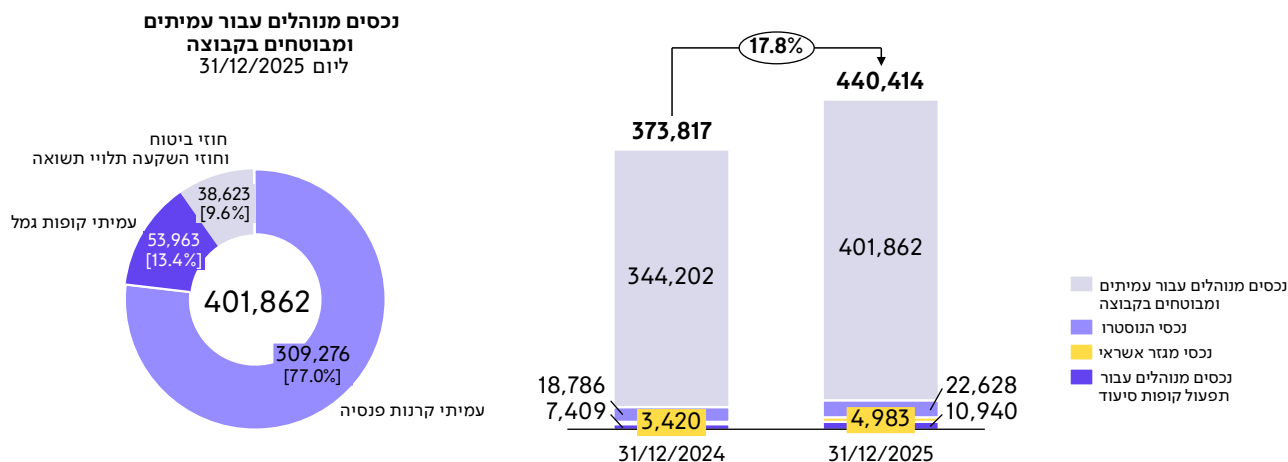
4. 17 ו- IFRS 9 - יישום לראשונה

בחודש מאי 2017 פרסמה הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח. בנוסף, בחודשים יוני 2020 ודצמבר 2021 פורסמו על ידי ה- IASB - תיקונים לתקן (להלן - **IFRS 17**). IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת IFRS 4 והוראות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. בנוסף, החל ממועד יישום לראשונה של תקן IFRS 17 החברה נדרשת ליישם לראשונה את תקן IFRS 9 חלק IAS 39. התקנים החדשים מובילים לשינויים מהותיים בדיווח הכספי של החברה בתחום ביטוח חיים ובריאות לזמן ארוך, תוך השפעה מצומצמת על ביטוח כללי וביטוח בריאות לזמן קצר.

מועד היישום לראשונה של התקן הינו ביום 1 בינואר 2025, כאשר מועד המעבר חל ב- 1 בינואר 2024. בהמשך לאמור, מספרי השוואה לשנת 2024 ולרבעון האחרון של השנה האמורה הוצגו מחדש. לפרטים נוספים, ראה סעיפים 7.3 ו- 7.4 להלן.

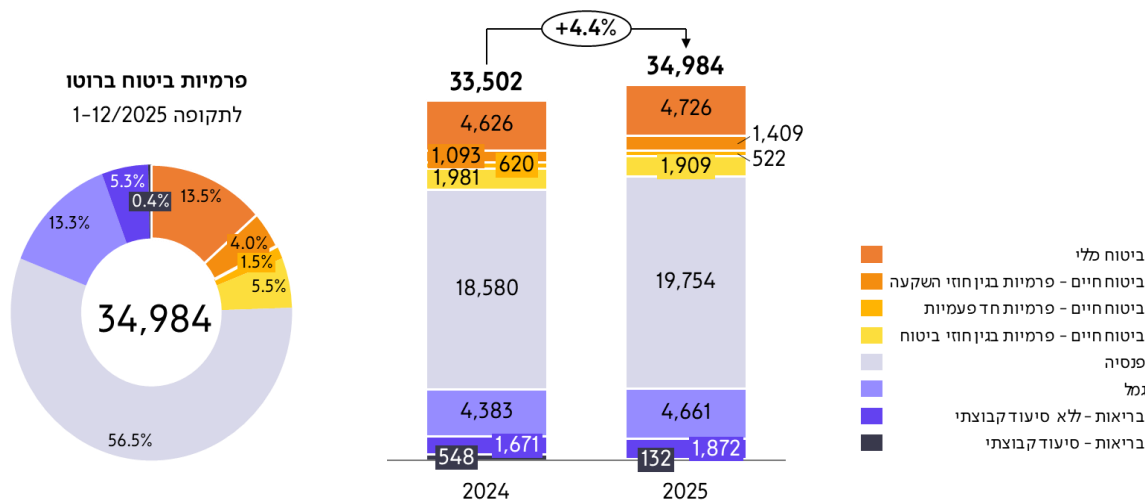
5. נכסים מנוהלים, דמי גמולים ופרמיות

5.1 נכסים מנוהלים (במיליוני ש"ח)

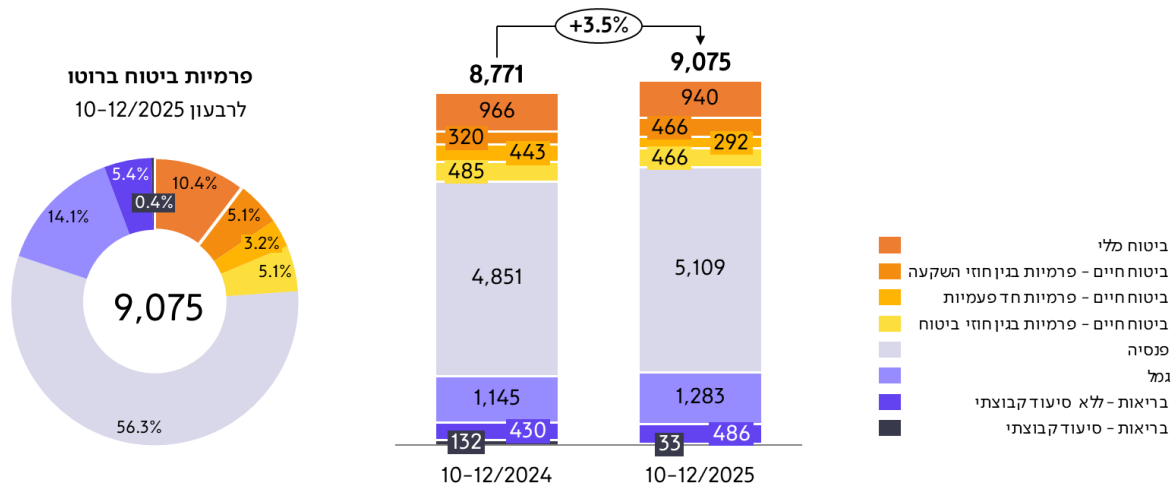
הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל (למעט מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה), נכסי חברות כלולות במגזר האשראי וכן את הנכסים המנוהלים עבור תפעול קופות הסיעוד.

5.2 דמי גמולים ופרמיות בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

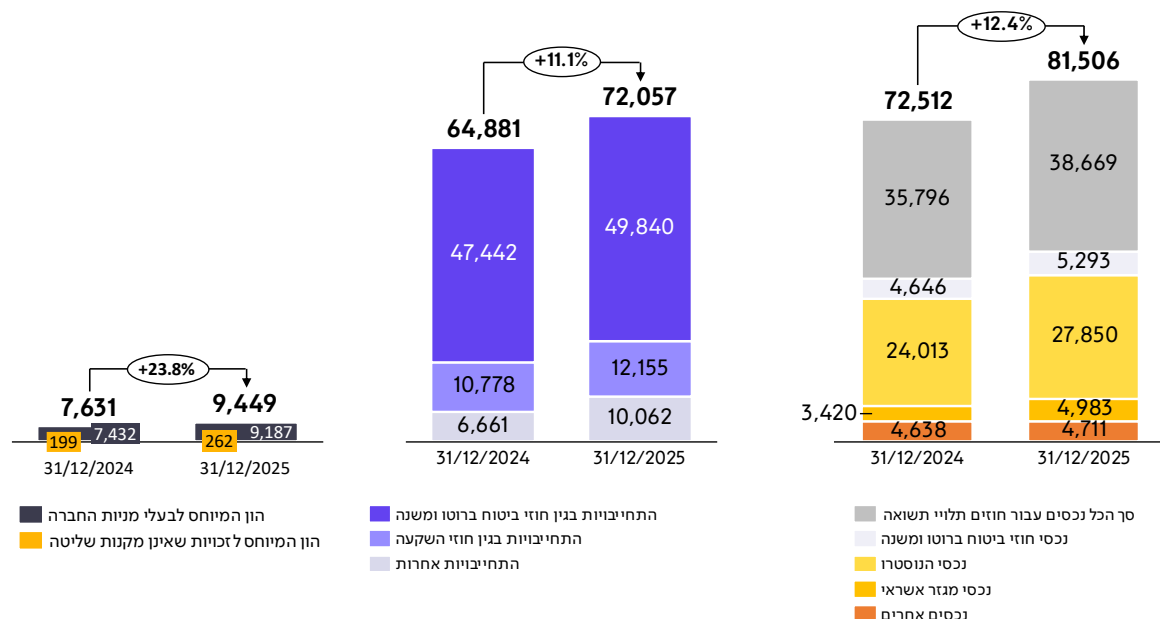
ההכנסות בדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את דמי הגמולים המופקדים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל (למעט מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה) וכן תקבולים בגין חוזי השקעה אשר נדקפים ישירות להתחייבויות.

5.3 דמי גמולים ופרמיות ברבעון (במיליוני ש"ח)

ההכנסות בדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את דמי הגמולים המופקדים בקרנות הפנסיה וקופות הגמל (למעט מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה) וכן תקבולים בגין חוזי השקעה אשר נזקפים ישירות להתחייבויות.

5.4 נתונים עיקריים מתוך המאזנים המאוחדים (במיליוני ש"ח)

הגידול בנכסים (בהיקף של כ-9 מיליארד ש"ח) ובהתחייבויות (בהיקף של כ-7.2 מיליארד ש"ח) ביחס ליום 31 בדצמבר, 2024, נובע בעיקר מתשואה חיובית על הנכסים וגידול בפעילות, הנפקת כתבי התחייבות נדחים (ראו סעיפים 2.10 ו-2.12 לעיל) וכן מאיחוד לראשונה של יסודות (ראה סעיף 2.7 לעיל). בהתאם, חל גידול בהון העצמי המיוחס לבעלי המניות בסך של כ-1,755 מיליוני ש"ח.

5.5 שינויים בהון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, הסתכם בכ- 9,187 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 7,432 מיליוני ש"ח, נכון ליום 31 בדצמבר 2024. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל המיוחס לבעלי המניות לתקופה בסך של כ- 2,342 מיליוני ש"ח ומנגד מדיבידנדים שחולקו בסך של כ- 600 מיליוני ש"ח.

6. תוצאות הפעילות

תקופת הדוח התאפיינה בהכנסות מהשקעות גבוהות ביחס לאשתקד. יחד עם זאת, ברבעון הרביעי ההכנסות מהשקעות היו מתונות יותר בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. בנוסף, השפעות הריבית היו חיוביות והביאו להקטנת ההתחייבות הביטוחית הן בתקופת הדוח והן בתקופה המקבילה אשתקד. ההשפעה החיובית בשנת הדוח הייתה גבוהה יותר משנה קודמת, בעוד שההשפעה ברבעון הרביעי בשנת הדוח דומה להשפעה ברבעון המקביל אשתקד. החברה רשמה שיפור ברווח המותאם במגזרים ביטוח בריאות וכללי וכן בתחום הפנסיה והגמל לצד ירידה ברווח המותאם במגזר ביטוח חיים. השיפור ברווח המותאם בביטוח בריאות נובע בעיקר מגידול ושיפור בביטוח הוצאות רפואיות, השיפור ברווח המותאם בביטוח כללי נובע מגידול ברווחיות בענף רכב חובה, לצד קיטון בענפים רכב רכוש וענפי רכוש וחבויות אחרים. השיפור ברווח המותאם בתחום הפנסיה והגמל נובע מהמשך צמיחה בנכסים המנוהלים ובדמי הניהול הנגבים, ללא גידול מקביל בהוצאות. הירידה ברווחיות במגזר ביטוח חיים נובעת בעיקרה מגידול בתביעות בביטוח ריסק מוות ואכ"ע, ומנגד משיפור במוצרי החסכון.

6.1 רווח כולל מתחומי פעילות בתקופת הדוח

החברה בוחנת את כלל התוצאות שלה תוך הפרדה בין תוצאות הפעילות העסקית לבין תוצאות הפעילות הפיננסית והשפעות מיוחדות.

במידת תוצאות הפעילות העסקית (כולל פעילות הנוסטרו שאינה מיוחסת למגזרים) (להלן: "רווח מותאם" החברה:

- (1) זוקפת תשואה נורמטיבית בשיעור של 4% ריאלי¹ (במונחים שנתיים) בתוספת מדד בשיעור של 2.5%² (במונחים שנתיים) בגין יתרת נכסי ההשקעות בתחילת התקופה, בתוספת התשואה בפועל של אג"ח ח"כ כאשר הוא מותאם למדד של 2.5% שנתי³.
- (2) מנטרלת השפעות של שינוי עקום הריבית על ההתחייבויות והנכסים הביטוחיים (לרבות אג"ח ח"כ) וכן מתאימה את השפעות המדד לפי שיעור מדד של 2.5%.
- (3) בגין פקדונות החשכ"ל בקופות הגמל מבטיחות התשואה, נזקפת התשואה בפועל.

הפעילות הפיננסית כוללת את הפער בין התשואה בפועל שהושגה לבין התשואה הנורמטיבית הנ"ל בתוספת הפרשים בגין התאמת המדד (להלן: "הכנסות מהשקעות"), השפעות בגין שינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון המותאם לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות וכן השפעות ריבית שנובעות מעדכונים דמוגרפיים הנזקפות לרווח והפסד (לרבות אג"ח ח"כ) (להלן: "השפעת הריבית").

¹ התשואה הנורמטיבית מתבססת על עקום הריבית הנומינלית בתוספת פרמיית אי נזילות ומרווח בהתאם לתיק נכסי הנוסטרו של החברה. החברה תבחן מעת לעת את השפעות העקום והמרווח ותעדכן את שיעור התשואה הנורמטיבית בהתקיים שינוי משמעותי בפרמטרים הרלוונטיים.

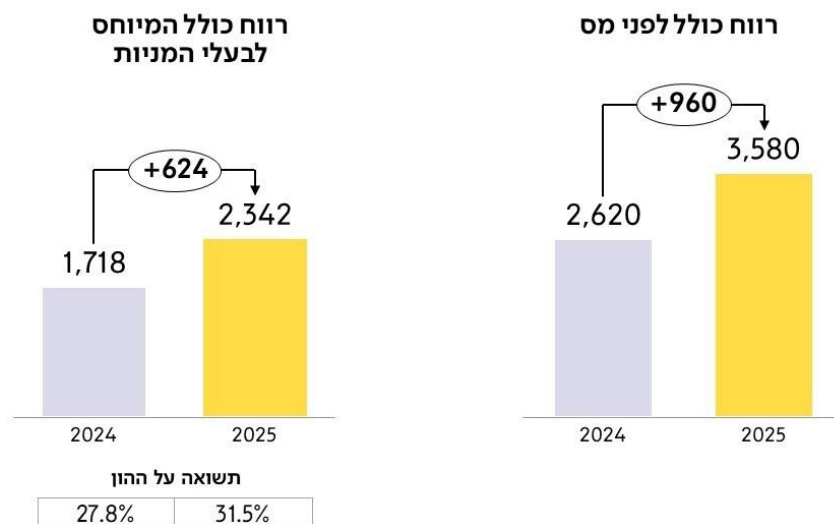
² שיעור המדד לעניין זה נקבע בהתאם לצפי שיעור האינפלציה לשנה הקרובה. החברה תבחן שיעור המדד בהתקיים שינוי משמעותי בציפיות האינפלציה.

³ הרווח המותאם לא כולל את ההשפעה על התגמול תלוי ביצועים (מענקים) לעובדי הקבוצה בגין התשואה הנורמטיבית.

השפעות מיוחדות כוללות אירועים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל, לפי שיקול דעת ההנהלה (להלן ביחד: "השפעות מיוחדות").

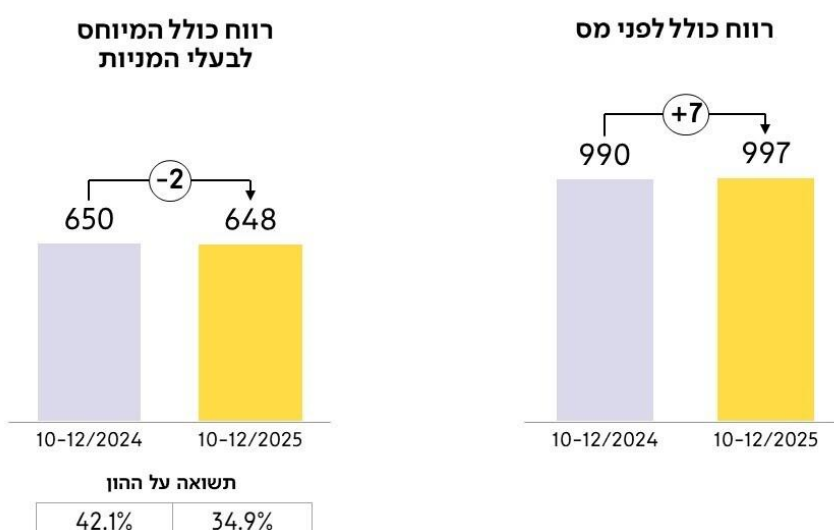
6.2 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

6.2.1 רווח כולל בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

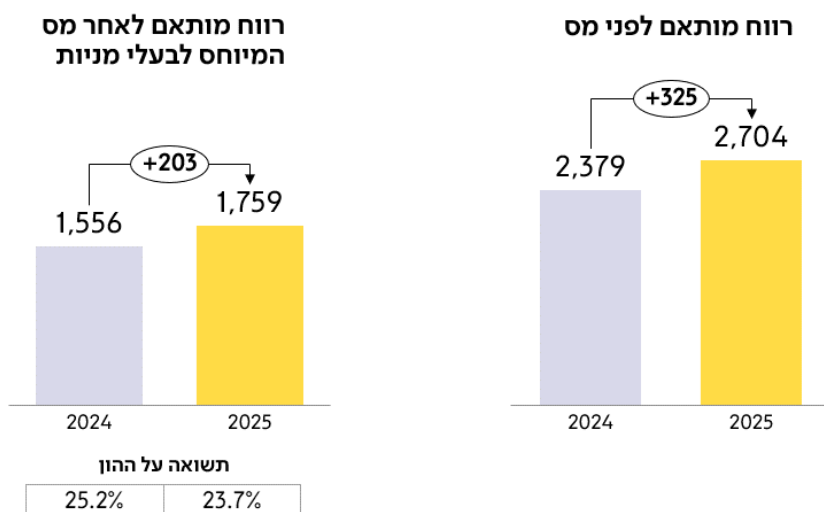
התשואה להון הינה במונחים שנתיים, ומחושבת על בסיס הרווח הכולל לתקופה, לאחר מס, מחולק בהון לתחילת שנה.

6.2.2 רווח כולל ברבעון (במיליוני ש"ח)

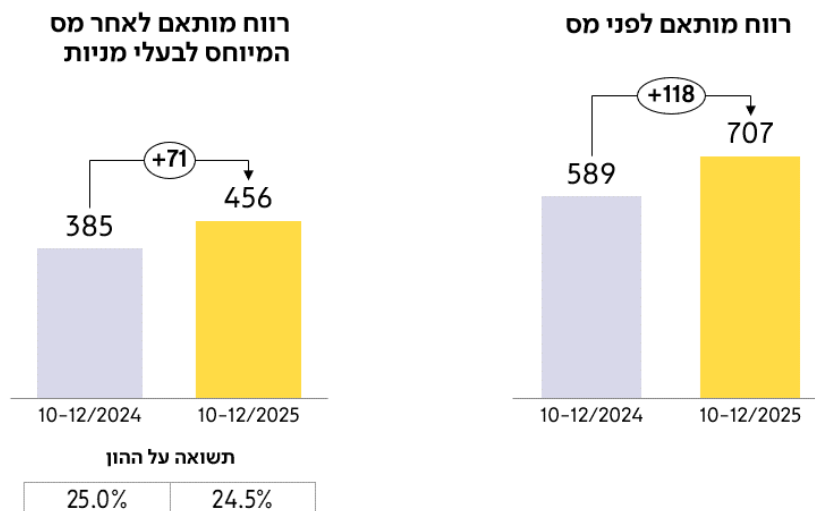
התשואה להון הינה במונחים שנתיים, ומחושבת על בסיס הרווח הכולל לתקופה, לאחר מס, מותאם לתקופה של שנה, מחולק בהון לתחילת שנה.

6.2.3 רווח מותאם בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

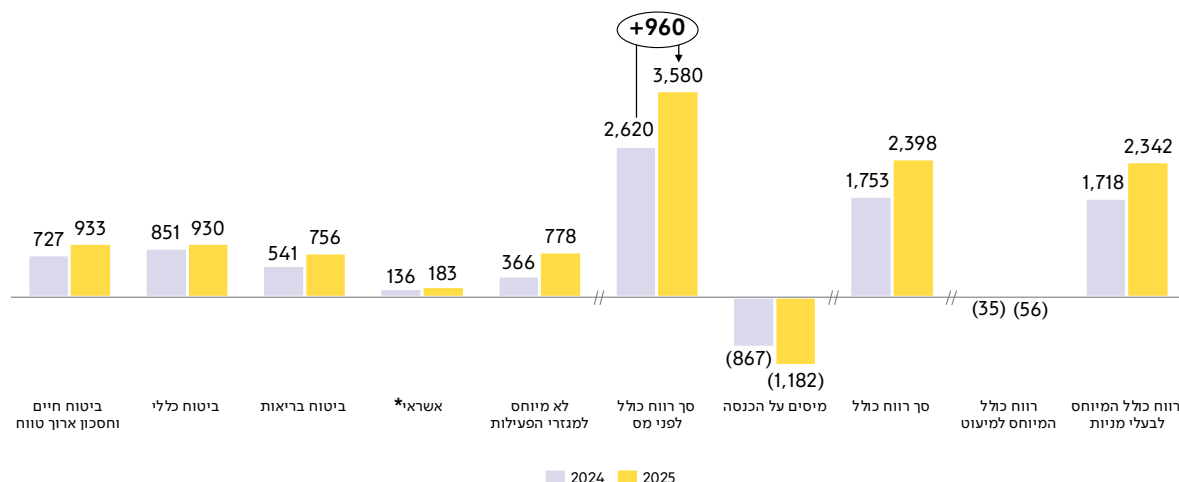
התשואה להון הינה במונחים שנתיים, ומחושבת על בסיס הרווח המותאם לתקופה, לאחר מס, מחולק בהון לתחילת שנה.

6.2.4 רווח מותאם ברבעון (במיליוני ש"ח)

התשואה להון הינה במונחים שנתיים, ומחושבת על בסיס הרווח המותאם לתקופה, לאחר מס, מותאם לתקופה של שנה, מחולק בהון לתחילת שנה.

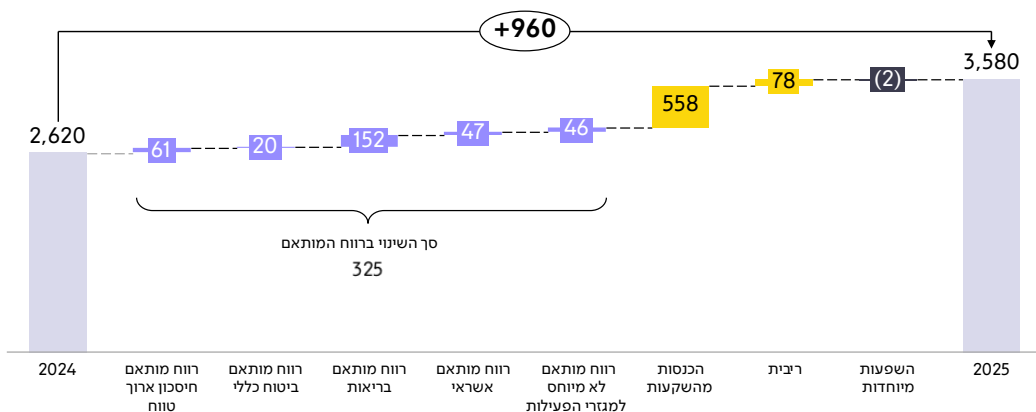
6.2.5 רווח כולל מתחומי פעילות בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

* במהלך השנים האחרונות, במסגרת התכנית האסטרטגית, פעלה הקבוצה להרחבת פעילות האשראי באמצעות רכישות של חברות בנות וכלולות בפרט בשנת 2025 (רכישת יסודות והשלמת הרכישה המלאה של אי.אר.אן בתחילת שנת 2026). בנוסף, חל גידול אורגני בהיקף פעילות האשראי בחברות הבנות והכלולות, לאור האמור, החל משנת 2025, החברה מציגה את פעילות תחום האשראי במסגרת מגזר פעילות חדש - מגזר אשראי. תוצאות פעילות האשראי של שנת 2024, אשר הוצגו בעבר במסגרת תחומי פעילות אחרים הוצגו מחדש.

יצוין, כי התוצאות בדוח מוצגות בשייר כאשר תוצאות ביטוח המשנה מיוחסות לתוצאות בברוטו בהתאם לכיסוי העיקרי הרלוונטי.

6.2.6 השינויים בתוצאות הפעילות בתקופת הדוח (מיליוני ש"ח)

2025	764	795	670	183	292	726	159	(9)
2024	704	775	518	136	246	168	81	(7)
	(א)	(ב)	(ג)	(ד)		(ה)	(ו)	(ז)

א. **רווח מותאם חיסכון ארוך טווח:** השיפור ברווח המותאם בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע משיפור בענפי הפנסיה והגמל. מנגד, במגזר ביטוח חיים חלה ירידה ברווח המותאם ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3.6 להלן.

ב. **רווח מותאם ביטוח כללי:** השיפור ברווח המותאם בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מענף רכב חובה, לצד התמתנות ברווח בענפים רכב רכוש וענפי רכוש וחבויות אחרים. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.6.3 להלן.

ג. **רווח מותאם ביטוח בריאות:** העלייה ברווח המותאם בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובעת בעיקרה משיפור בביטוח הוצאות רפואיות ומחלות קשות וכן מגידול בפעילות תפעול קופות הסיעוד של קופות החולים. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.7.3 להלן.

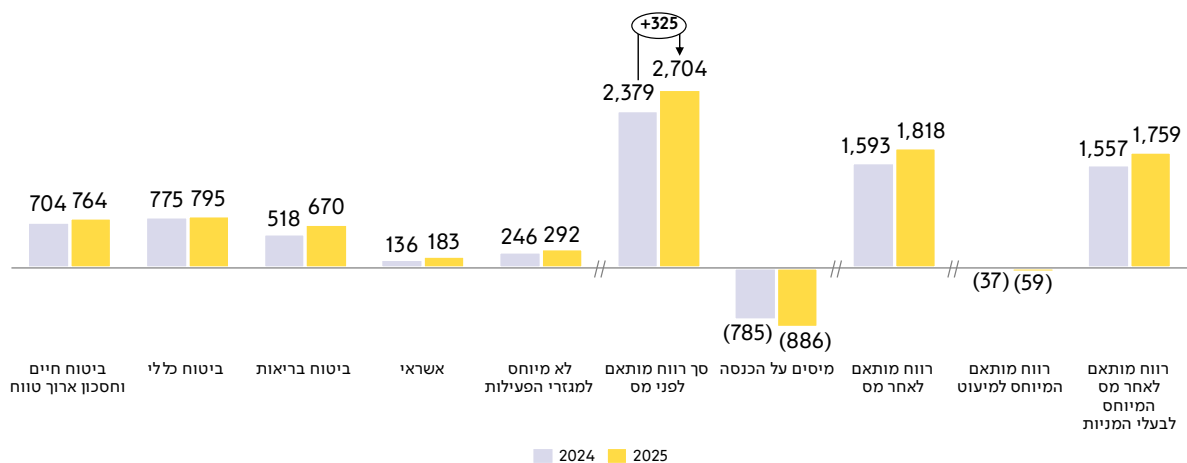
ד. **רווח מותאם אשראי:** הגידול ברווח בתקופת הדוח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובעת מהמשך צמיחת תיק האשראי של הקבוצה, וכולל השפעה של איחוד יסודות בשנת הדוח.

ה. **הכנסות מהשקעות:** בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד הרווח מהשקעות היה גבוה מהתשואה הנורמטיבית.

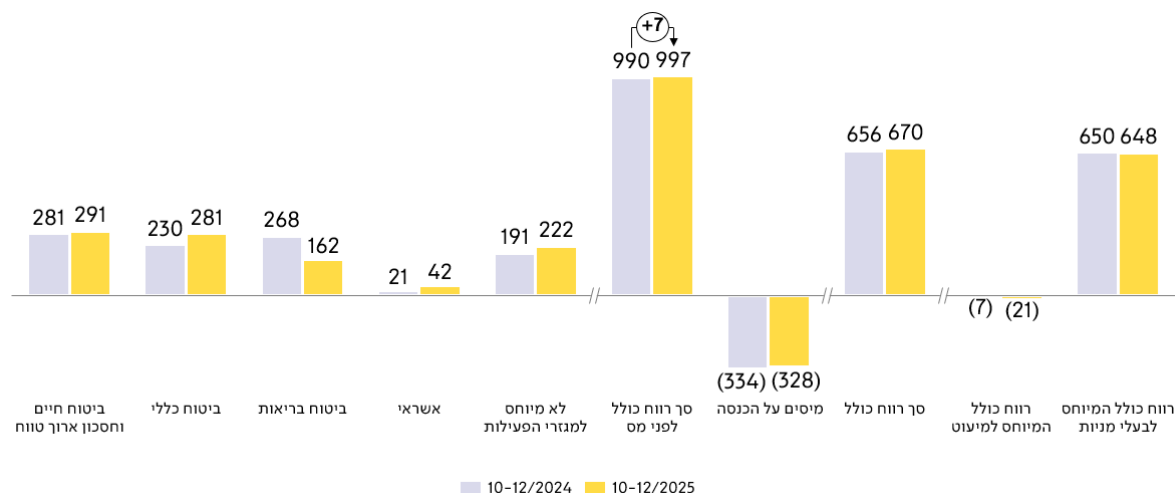
ו. **ריבית:** השפעות הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות היו חיוביות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד.

ז. **השפעות מיוחדות:** השפעות מיוחדות כוללות אירועים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל, לפי שיקול דעת ההנהלה, ובתקופת הדוח בעיקר הכנסה חד פעמית עקב קבלת פיצוי בסך של כ- 62 מיליוני ש"ח מחברת ישראלכרט (לפרטים נוספים ראה סעיף 2.6 לעיל) ומנגד בעיקר הפרשות לתובענות ייצוגיות.

6.2.7 רווח מותאם מתחומי פעילות בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

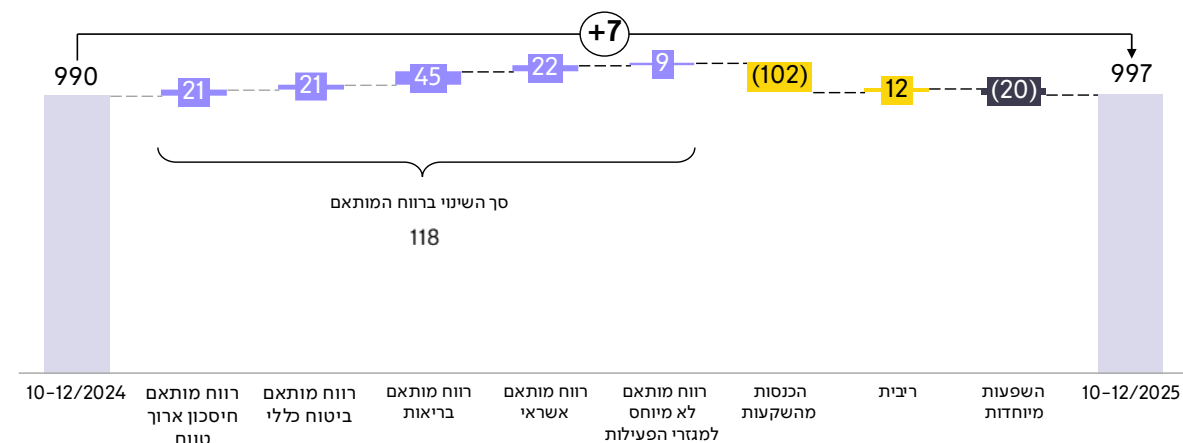

6.2.8 רווח כולל מתחומי פעילות ברבעון (מיליוני ש"ח)

יצוין, כי התוצאות בדוח מוצגות בשייר כאשר תוצאות ביטוח המשנה מיוחסות לתוצאות בברוטו בהתאם לכיסוי העיקרי הרלוונטי.

6.2.9 השינויים בתוצאות הפעילות ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

10-12/2025	206	194	183	42	82	258	52	(20)
10-12/2024	185	173	138	21	73	361	40	0
	(א)	(ב)	(ג)	(ד)		(ה)	(ו)	(ז)

א. **רווח מותאם חיסכון ארוך טווח:** השיפור ברווח המותאם ברבעון הרביעי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובע משיפור בענפי הפנסיה והגמל ומנגד ירידה ברווח בביטוח חיים. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.3.10 להלן.

ב. **רווח מותאם ביטוח כללי:** השיפור ברווח המותאם ברבעון הרביעי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובע מענף רכב חובה לצד התמתנות ברווח בענפים רכב רכוש וענפי רכוש וחבויות אחרים. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.6.7 להלן.

ג. **רווח מותאם ביטוח בריאות:** העלייה ברווח המותאם ברבעון הרביעי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקרה משיפור בביטוח הוצאות רפואיות וכן מגידול בפעילות תפעול קופות הסיעוד של קופות החולים. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.7.7 להלן.

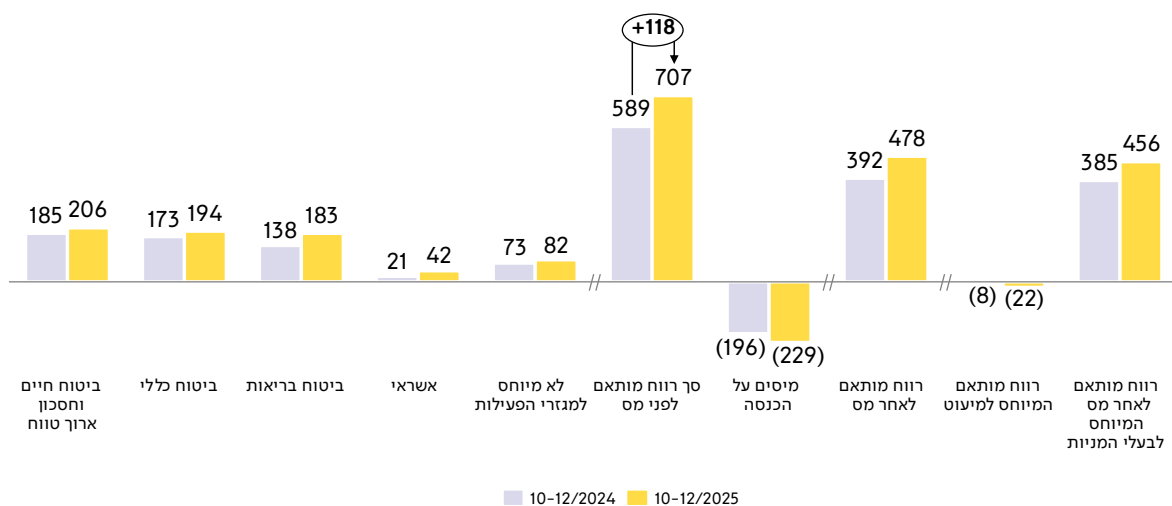
ד. **רווח מותאם אשראי:** הגידול ברווח ברבעון הרביעי ביחס לרבעון המקביל אשתקד נובע מגידול בתיק האשראי של הקבוצה, וכולל השפעה של איחוד יסודות בשנת הדוח.

ה. **הכנסות מהשקעות:** ברבעון הרביעי וברבעון המקביל אשתקד הרווח מהשקעות היה גבוה מהתשואה הנורמטיבית.

ו. **ריבית:** השפעות הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות היו חיוביות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד.

ז. **השפעות מיוחדות:** השפעות מיוחדות כוללות אירועים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל, לפי שיקול דעת ההנהלה וברבעון בשל הפרשות לתובענות ייצוגיות.

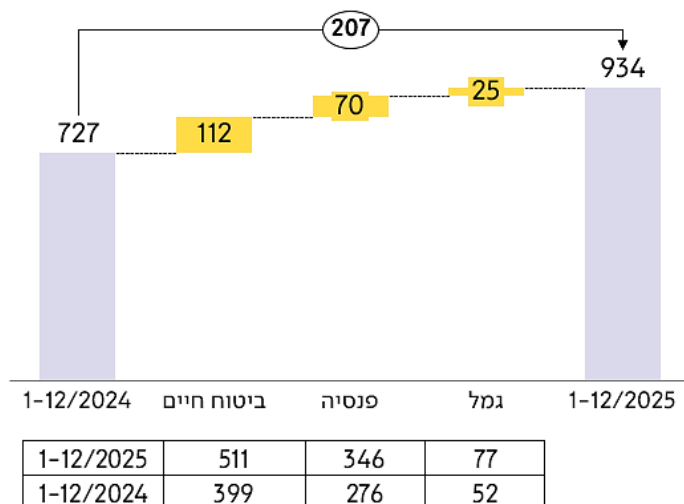
6.2.10 רווח מותאם מתחומי פעילות ברבעון (במיליוני ש"ח)

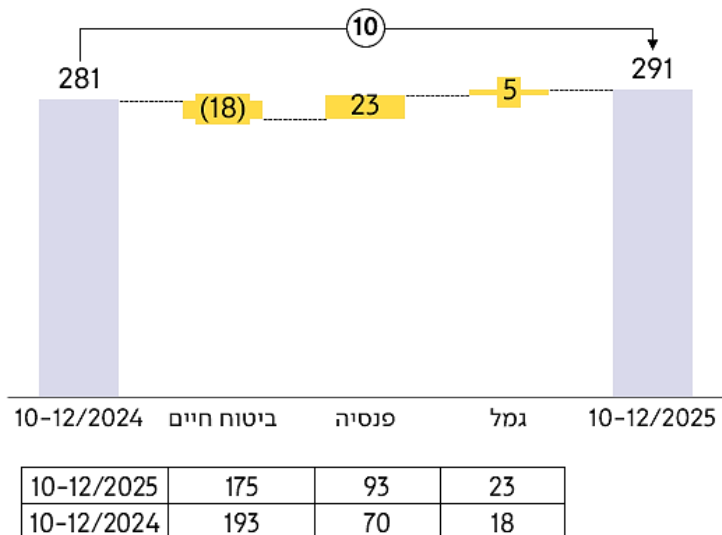
מידע כספי לפי תחומי פעילות

6.3 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (במיליוני ש"ח)

6.3.1 עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

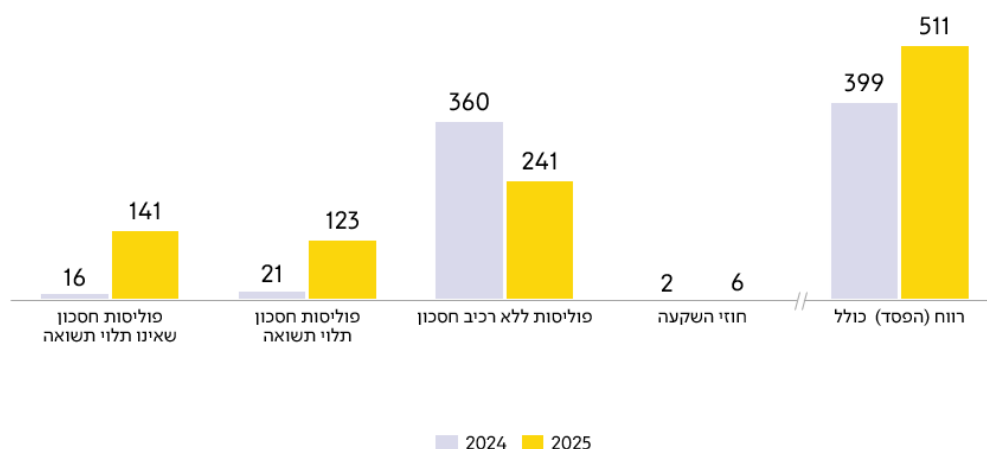
6.3.2 עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

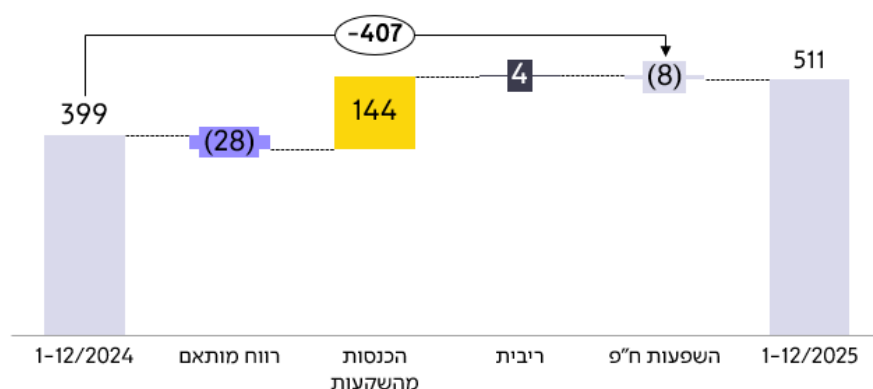
6.3.3 תוצאות פעילות ענף ביטוח חיים

הרווחיות של תחום חסכון ארוך טווח מושפעת מהשינויים בשוק ההון אשר משפיעים על הפוליסות מבטיחות התשואה (המגובות בעיקרן על ידי אגרות חוב מיועדות). כמו כן, לשינויים בעקום הריבית בתוספת פרמיית אי הנזילות השפעה שונה לפי סוגי המוצרים, ובהתאם השפעה על התוצאות של המגזר.

6.3.4 רווח כולל בביטוח חיים בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

6.3.5 השינויים בתוצאות ביטוח חיים בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

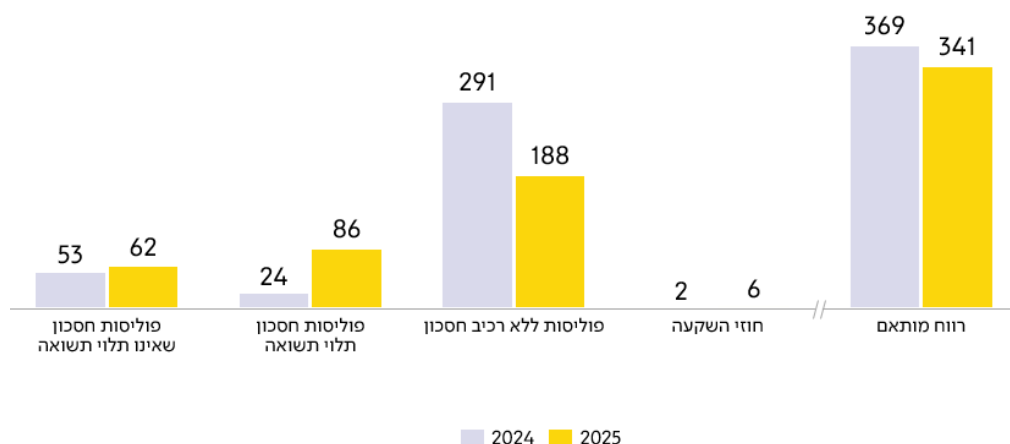
1-12/2025	341	159	26	(15)
1-12/2024	369	15	22	(7)

הגידול ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בתקופת הדוח לעומת אשתקד, נובע מגידול בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח לעומת אשתקד (לאחר זקיפה של תשואה נורמטיבית כאמור בסעיף 6.1 לעיל). בנוסף, השפעת הריבית הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח (כולל השפעות מאג"ח ח"פ) בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 22 מיליוני ש"ח אשתקד.

הקיטון ברווח המותאם בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד נובע בעיקר מתיק ריסק המוות אשר קוזז בחלקו על ידי שיפור במוצרי החסכון.

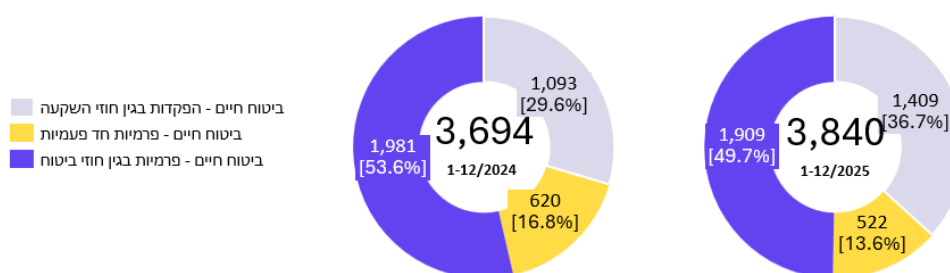
בנוסף, בתקופת הדוח חל קיטון ברווח בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח כתוצאה מהשפעות מיוחדות הנובעות מעדכון הפרשות לתובענות ייצוגיות לעומת קיטון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח אשתקד.

6.3.6 תוצאות הרווח המותאם בענפים השונים בביטוח חיים בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

- **פוליסות חסכון שאינו תלוי תשואה** – הגידול ברווח המותאם נובע בעיקר מקיטון ביחס התביעות לעומת אשתקד במוצרי אובדן כושר עבודה ונכות.
- **פוליסות חסכון תלוי תשואה** – הגידול ברווח המותאם בתקופת הדוח ביחס לאשתקד נובע בעיקר מהתפתחות חיובית בתביעות מוצר אובדן כושר עבודה וכן מגידול בשחרור מרווח השירות החוזי.
- **פוליסות ללא רכיב חסכון** – הקיטון ברווח המותאם בתקופת הדוח ביחס לאשתקד נובע בעיקר מגידול משמעותי בתביעות במוצרי ריסק (מוות) ובמוצרי אובדן כושר עבודה וכן מירידה בשחרור מרווח השירות החוזי.

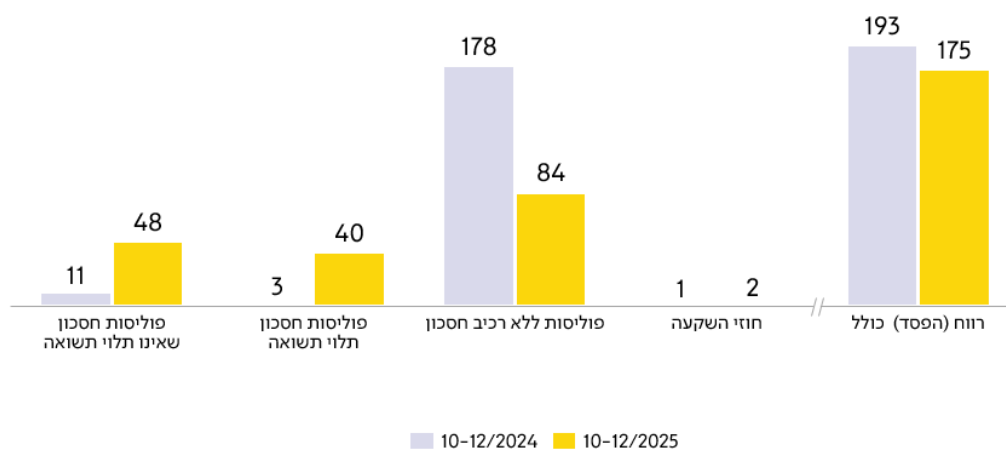
6.3.7 פרמיות ופדיונות בתקופת הדוח (במיליוני ש"ח)

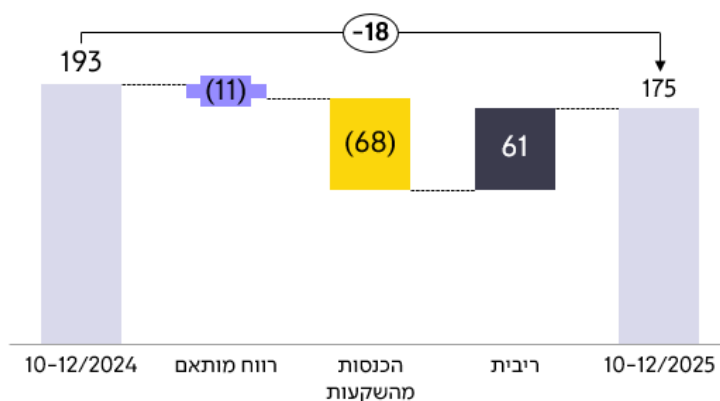
הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 2,234 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 2,161 מיליוני ש"ח אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 6.84% לעומת שיעור של כ- 7.01% אשתקד.

פדיונות בגין חוזי השקעה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 836 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 855 מיליוני ש"ח אשתקד.

6.3.8 רווח כולל בביטוח חיים ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

6.3.9 השינויים בתוצאות ביטוח חיים ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

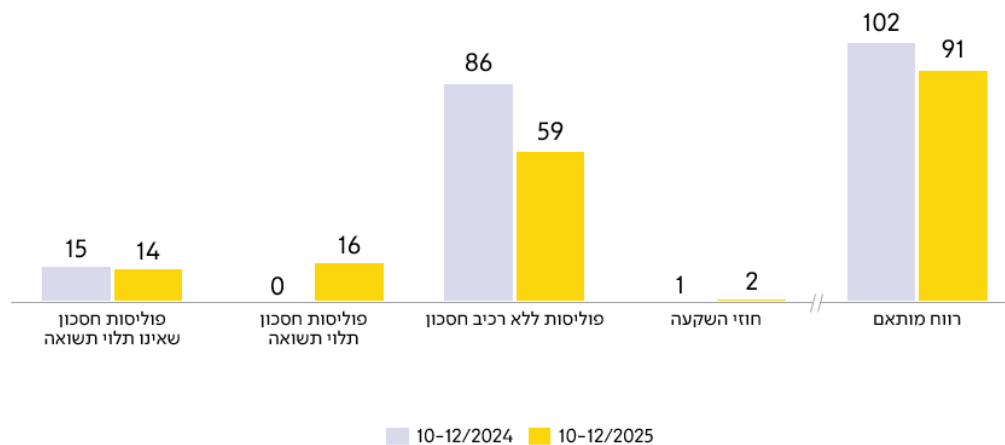

10-12/2025	91	70	15
10-12/2024	102	137	(46)

הקיטון ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע בעיקרו מקיטון בהכנסות מהשקעות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד (לאחר זקיפה של תשואה נורמטיבית כאמור בסעיף 6.1 לעיל). מנגד, השפעת הריבית הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות ברבעון (כולל השפעות מאג"ח ח"ץ) בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, לעומת גידול בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

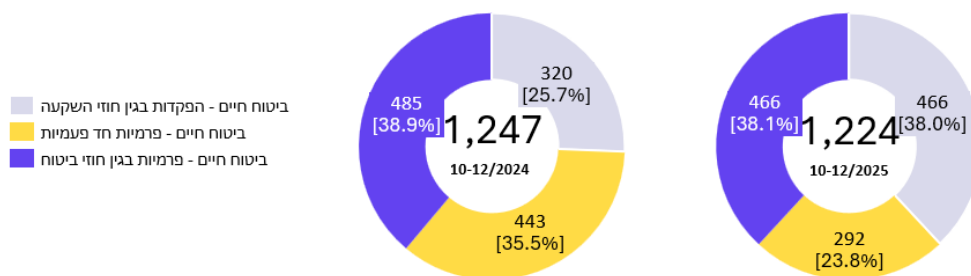
הרווח המותאם ירד עקב גידול ביחס התביעות במוצרי אובדן כושר עבודה אשר קוזז בחלקו מקיטון ביחס התביעות במוצרי הנכות.

6.3.10 תוצאות הרווח המותאם בענפים השונים בביטוח חיים ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

- **פוליסות חסכון תלוי תשואה** - הגידול ברווח המותאם ברבעון ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בסכום שחרור מרווח השירות החוזי.
- **פוליסות ללא רכיב חסכון** - הקיטון ברווח המותאם ברבעון ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בתביעות במוצרי אובדן כושר העבודה ומהתפתחות חיובית בביטוח המשנה ברבעון המקביל אשתקד. מנגד, חל קיטון בתביעות מוצרי הנכות.

6.3.11 פרמיות ביטוח ופדיונות ברבעון (במיליוני ש"ח)

הפוליסות שנפדו ברבעון הסתכמו בסך של כ- 555 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 509 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 6.66% לעומת שיעור של כ- 6.50% בתקופה המקבילה אשתקד.

פדיונות בגין חוזי השקעה הסתכמו ברבעון השנה לסך של כ- 213 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 216 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

■ פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

בפוליסות תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003, רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. לאורך שנת 2022 הושגה תשואה ריאלית שלילית אשר טרם קווצה עד לרבעון השני של שנת 2025, וכפועל יוצא החברה הייתה מנועה מגביית דמי ניהול משתנים עד להשגת תשואה חיובית מצטברת. במהלך הרבעון השני של השנה החלה החברה בגביית דמי ניהול משתנים אשר הצטברו עד לסוף שנת הדוח לסך של כ- 239 מיליוני ש"ח. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד, ואשר על כן להפסדים ריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

דמי הניהול הקבועים בפוליסות ביטוח חיים תלוי תשואה שנגבו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 251 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 237 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלוי תשואה שנגבו ברבעון הרביעי הסתכמו בסך של כ- 66 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 60 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

דמי הניהול המשתנים שנגבו בתקופת הדוח וברבעון הרביעי הסתכמו לסך של כ- 239 מיליוני ש"ח ולסך של כ- 111 מיליוני ש"ח בהתאמה, וללא כל גבייה בתקופה המקבילה אשתקד כאמור לעיל.

יצוין, כי דמי הניהול המשתנים והקבועים אינם נרשמים כהכנסה אלא נזקפים למרווח השירות החוזי (CSM), בהתאם ליחס תחזית דמי הניהול במודלים האקטואריים.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות תלויות תשואה:

פוליסות שהוצאו בשנים 1991-2003 (קרן י')

1-12/2024	1-12/2025	
8.68%	13.50%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
8.04%	11.03%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
12.41%	16.18%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
11.74%	13.65%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

1-12/2024	1-12/2025	
8.68%	13.50%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.74%	12.51%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
12.41%	16.18%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
11.44%	15.17%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

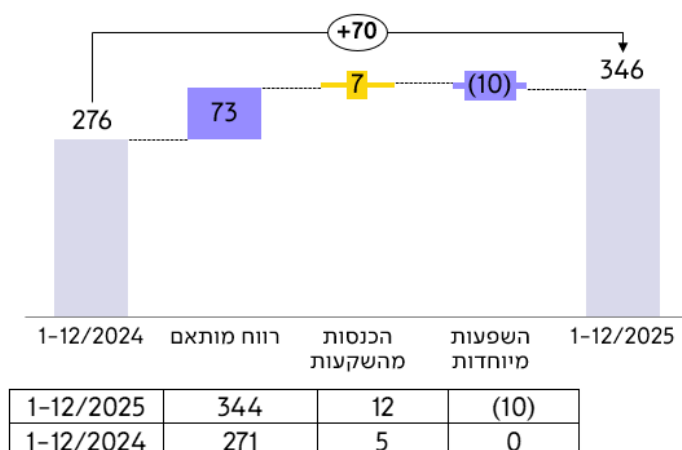
פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול:

1-12/2024	1-12/2025	במיליוני ש"ח
3,561	4,730	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
237	251	דמי ניהול קבועים
-	239	דמי ניהול משתנים
237	490	סך-הכל דמי ניהול

6.4 ענף הפנסיה

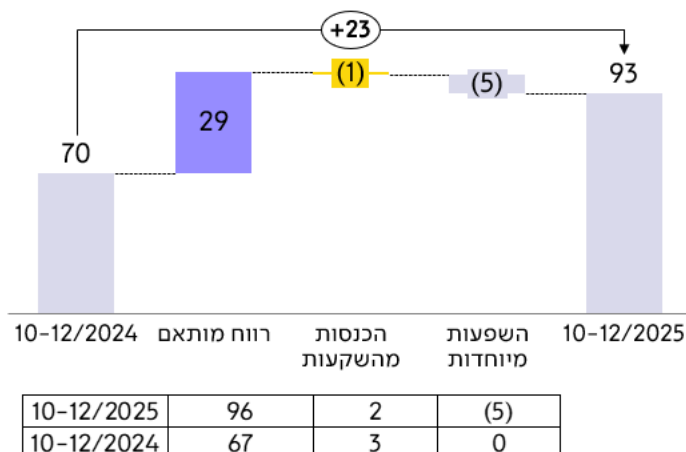
תוצאות הפעילות בענף הפנסיה מתייחסות לתוצאות חברה מנהלת מאוחדת, מנורה מבטחים פנסיה וגמל.

6.4.1 השינויים בתוצאות פעילות הפנסיה בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

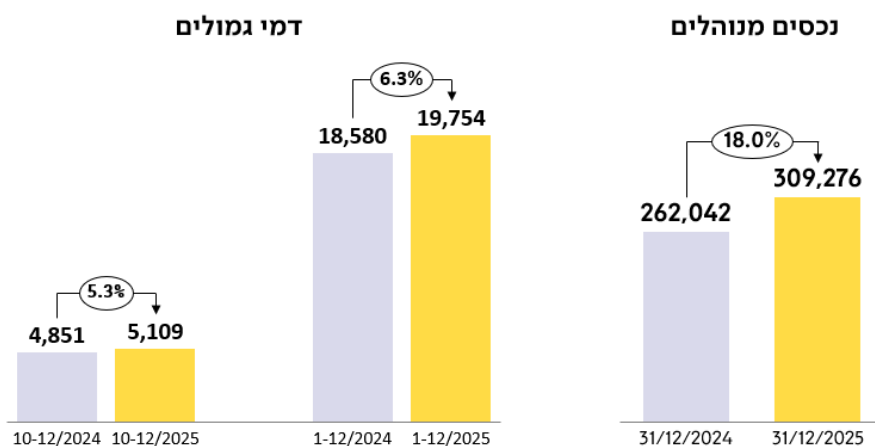
הרווח בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 346 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 276 מיליוני ש"ח אשתקד. הגידול ברווח בתקופת הדוח לעומת אשתקד נובע משיפור ברווח המותאם בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח אשר מקורו בעיקר מגידול בהכנסות מדמי הניהול (נטו), בשל הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים ובשל הגידול בגבייה, לאחר הנחות לעמיתים לצד עליה מתונה בהוצאות.

6.4.2 השינויים בתוצאות פעילות הפנסיה ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

הרווח ברבעון הרביעי הסתכם לסך של כ- 93 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח ברבעון לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול ברווח המותאם בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח אשר נובע בעיקר מגידול בהכנסות מדמי הניהול (נטו), מגידול בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה.

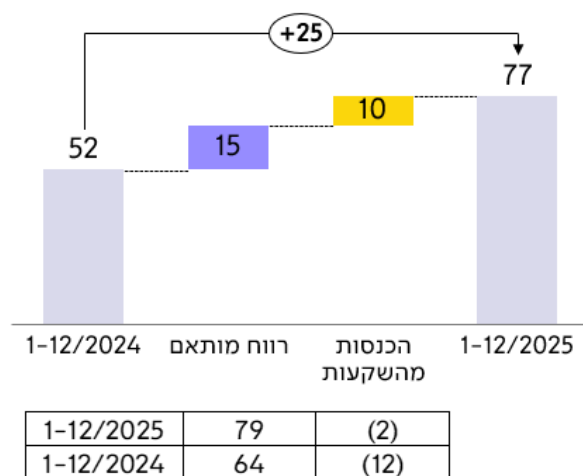
6.4.3 נכסים מנוהלים ודמי גמולים (במיליוני ש"ח)

6.5 ענף קופות הגמל

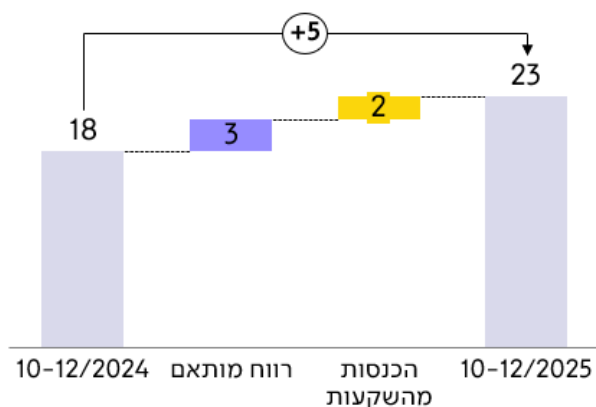
הפעילות בענף הגמל מתבצעת בחברות מנהלות מאוחדות, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים מהנדסים.

6.5.1 השינויים בתוצאות פעילות הגמל בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

הרווח בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 77 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח אשתקד. בתקופת הדוח חל גידול ברווח המותאם בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח אשר נובע בעיקר מגידול בדמי הניהול.

6.5.2 השינויים בתוצאות פעילות הגמל ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

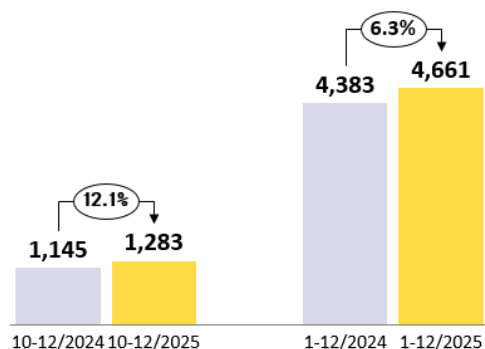

10-12/2025	19	4
10-12/2024	16	2

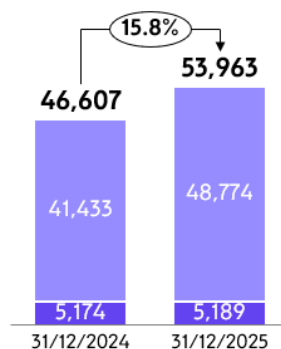
הרווח ברבעון הרביעי הסתכם לסך של כ- 23 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

6.5.3 נכסים מנוהלים ודמי גמולים (במיליוני ש"ח)

דמי גמולים

נכסים מנוהלים

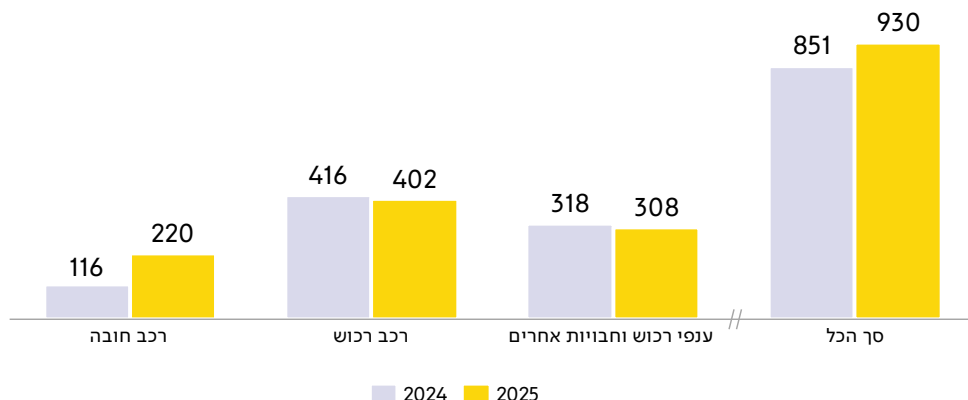

קופות גמל מבטיחות תשואה
יתר קופות הגמל

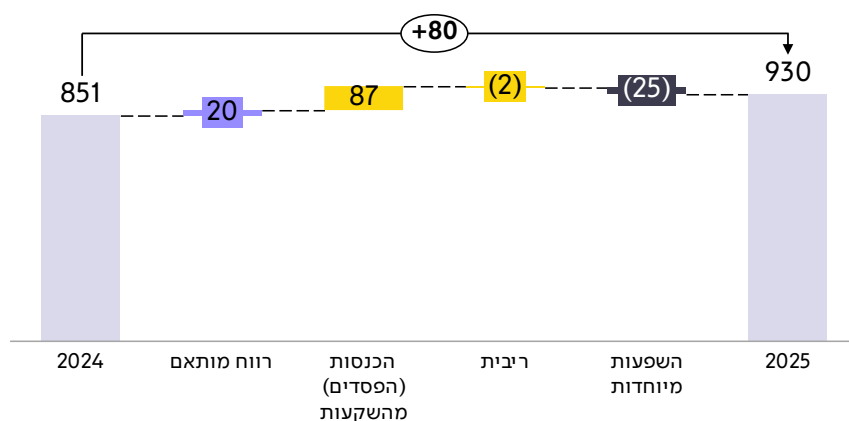
6.6 תוצאות תחומי הפעילות בביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות עיקריים: רכב חובה, רכב רכוש וענפי רכוש וחבויות אחרים.

6.6.1 רווח כולל בביטוח כללי בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

6.6.2 ניתוח שינויים עיקריים ברווח הכולל בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד (לפני מס במיליוני ש"ח)

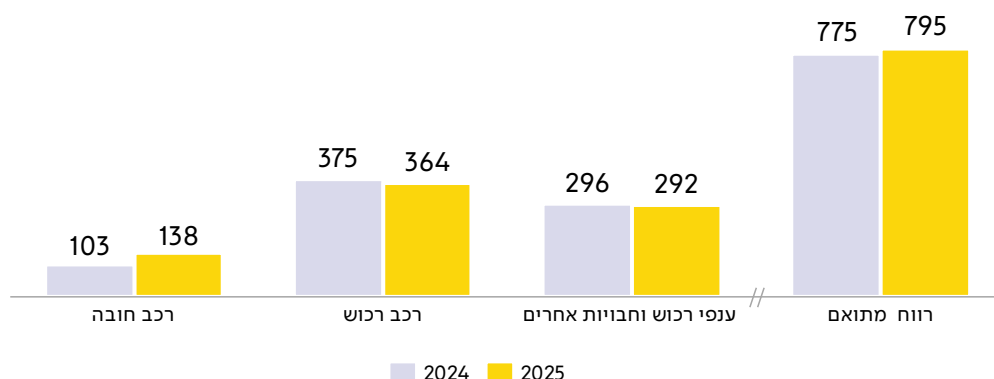

2025	795	78	83	(25)
2024	775	(9)	85	0

(* הרווח בגין השפעות הריבית, הנובע מחשיפה חדשה, בסך של כ- 90 מיליוני ש"ח (כאשר אשתקד סך של כ- 74 מיליוני ש"ח), הגדיל בדוח הרווח והפסד את תוצאות שירותי הביטוח אשר נוטרלו במסגרת הרווח המותאם ונכללו במסגרת השפעת הריבית.

הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד נובע בעיקרו מגידול ברווח המותאם בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח, ממעבר מהפסדים מהשקעות לרווחים מהשקעות בסך של כ- 87 מיליוני ש"ח (לאחר זקיפה של תשואה נורמטיבית כאמור בסעיף 6.1 לעיל). השפעת הריבית הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח בסך של כ- 83 מיליוני ש"ח לעומת קיטון בסך של כ- 85 מיליוני ש"ח אשתקד. בנוסף, בתקופת הדוח חל קיטון ברווח בגין השפעות מיוחדות בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח.

6.6.3 תוצאות הרווח המותאם בחלוקה למגזרי פעילות בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

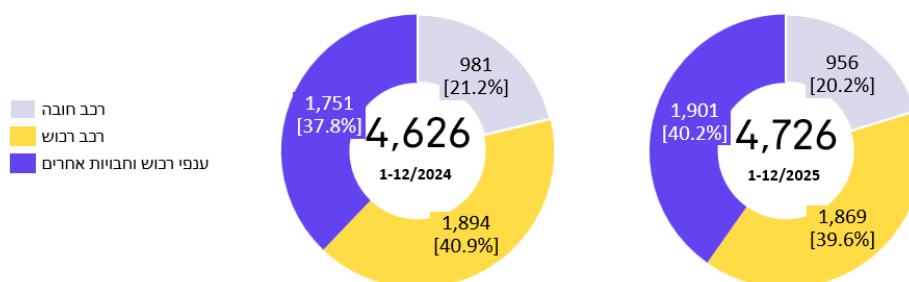

רכב חובה – הגידול ברווח המותאם בתקופת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מגידול בהתפתחויות חיוביות בגין שנים קודמות וכן משיפור בתוצאות שנה שוטפת.

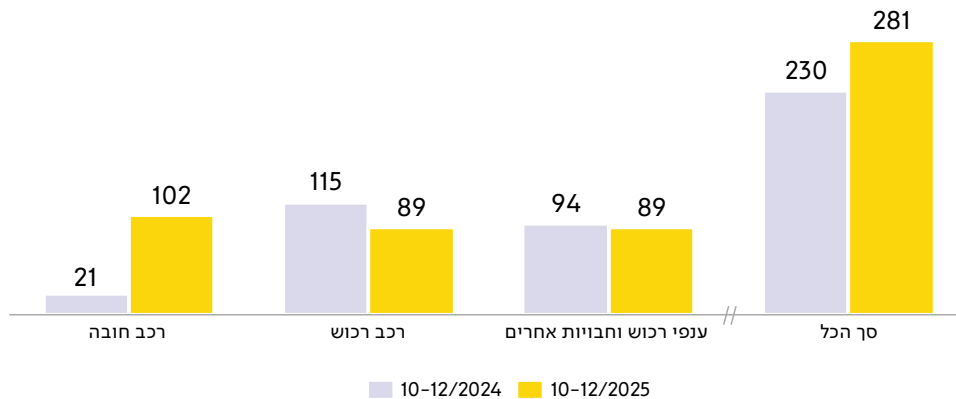
רכב רכוש – הקיטון ברווח המותאם בתקופת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מקיטון בהתפתחויות חיוביות בגין שנים קודמות מנגד חל שיפור בתוצאות שנה שוטפת.

ענפי רכוש וחבויות אחרים – הקיטון ברווח המותאם בתקופת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מקיטון בהתפתחויות חיוביות בגין שנים קודמות מנגד חל שיפור בתוצאות שנה שוטפת.

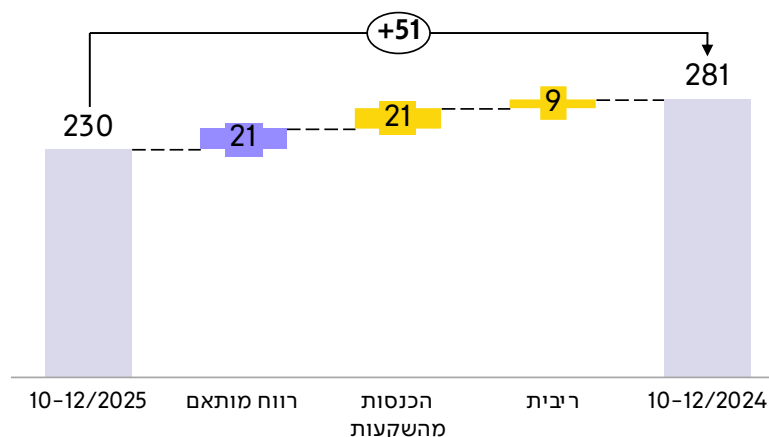
6.6.4 פרמיות בתקופת הדוח ובתקופה מקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח)

6.6.5 רווח כולל בביטוח כללי ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

6.6.6 ניתוח שינויים עיקריים ברווח הכולל ברבעון בהשוואה לרבעון מקביל אשתקד (לפני מס במיליוני ש"ח)

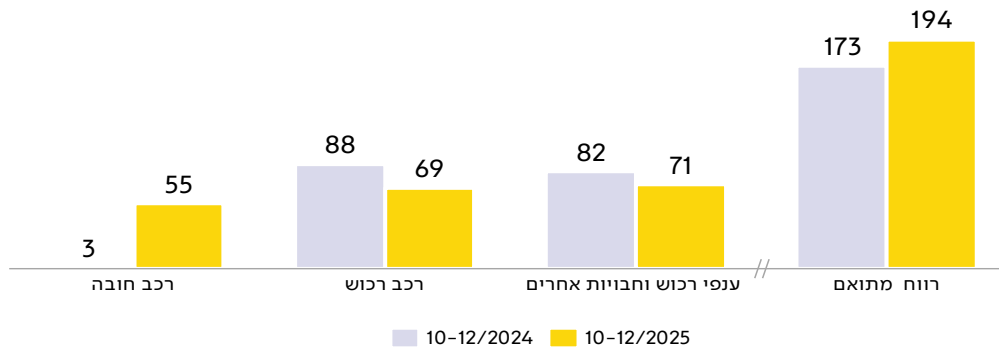

10-12/2025	194	82	5
10-12/2024	173	61	(4)

(* הרווח בגין השפעות הריבית, הנובע מחשיפה חדשה, בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח (כאשר ברבעון המקביל אשתקד הסתכם לסך של כ- 9 מיליוני ש"ח), הגדיל בדוח הרווח והפסד את תוצאות שירותי הביטוח אשר נטרלו במסגרת הרווח המותאם ונכללו במסגרת השפעת הריבית.

הגידול ברווח הכולל ברבעון בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובע מעלייה ברווח המותאם בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח ומגידול בהשקעות בסך של 21 מיליוני ש"ח (לאחר זקיפה של תשואה נורמטיבית כאמור בסעיף 6.1 לעיל). בנוסף, השפעת הריבית הקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח לעומת גידול בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

6.6.7 תוצאות הרווח המותאם בחלוקה למגזרי פעילות ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

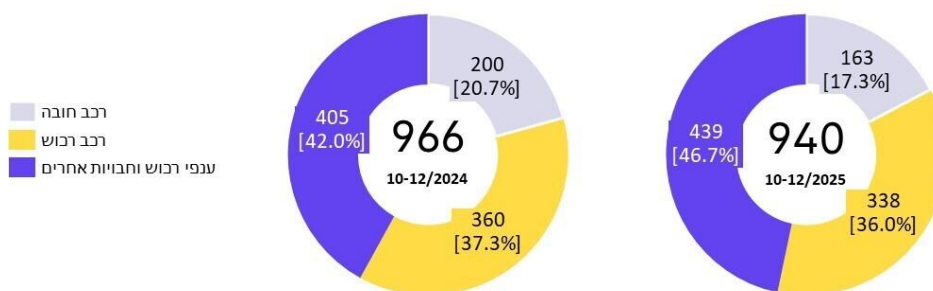

רכב חובה – הגידול ברווח המותאם ברבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מגידול בהתפתחויות חיוביות בגין שנים קודמות וכן משיפור בתוצאות שנה שוטפת.

רכב רכוש – הקיטון ברווח המותאם ברבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מירידה בתוצאות שנה שוטפת ומנגד ברבעון חלו התפתחויות חיוביות בגין שנים קודמות לעומת התפתחויות שליליות ברבעון המקביל אשתקד.

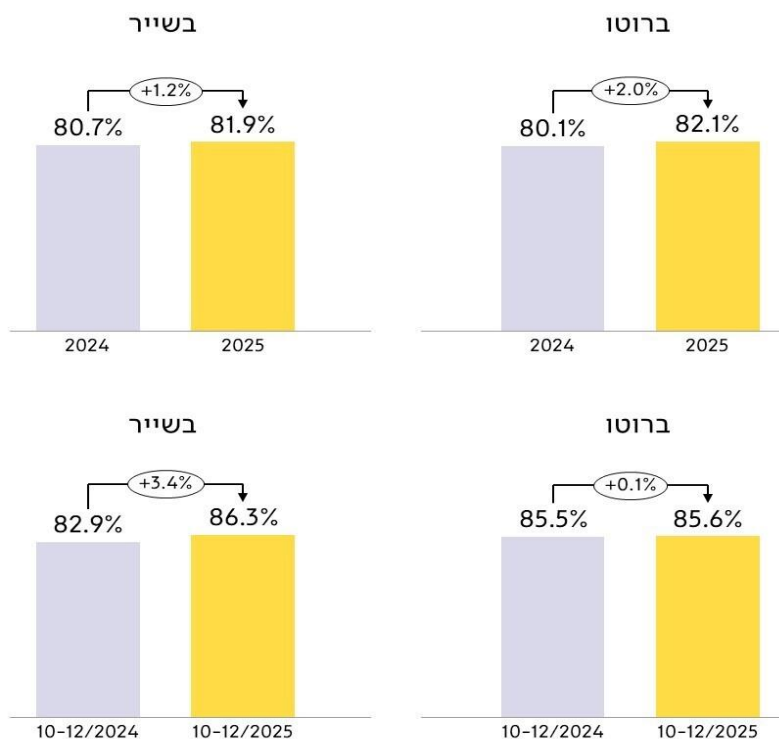
ענפי רכוש וחבויות אחרים – הקיטון ברווח המותאם ברבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע בעיקר מירידה בתוצאות שנה שוטפת.

6.6.8 פרמיות ברבעון וברבעון מקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

הירידה ברבעון הרביעי בענף רכב חובה ביחס לרבעון מקביל אשתקד נובעת מהפרשי עיתוי בגין עסקאות אשר החידוש בגין בוצע ברבעון הראשון של שנת 2026.

להלן יחס Combined Loss Ratio ברוטו ושייר ברכב רכוש:

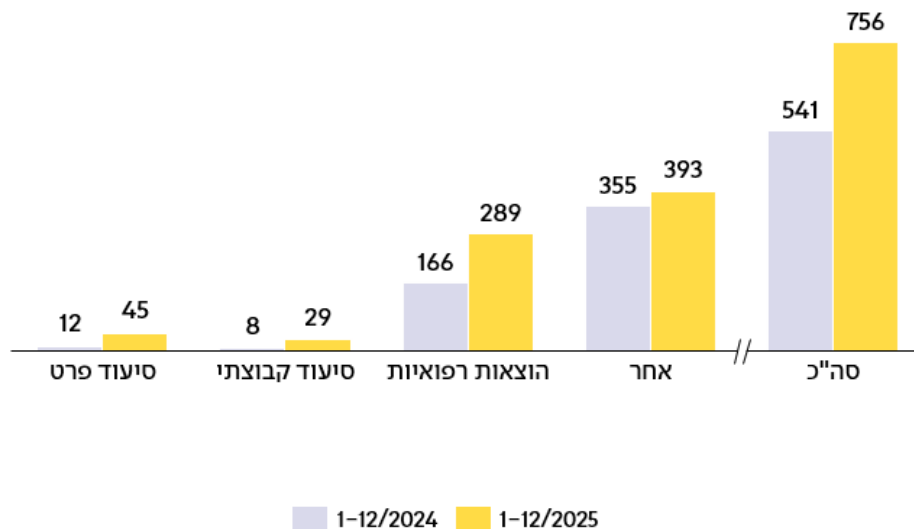

■ **יחס Combined Loss ratio ברוטו – משקף את היחס בין הוצאות משירותי ביטוח להכנסות משירותי ביטוח.**

■ **יחס Combined Loss ratio בשייר – משקף את היחס בין הוצאות משירותי ביטוח נטו מהכנסות מביטוח משנה להכנסות מביטוח משנה.**

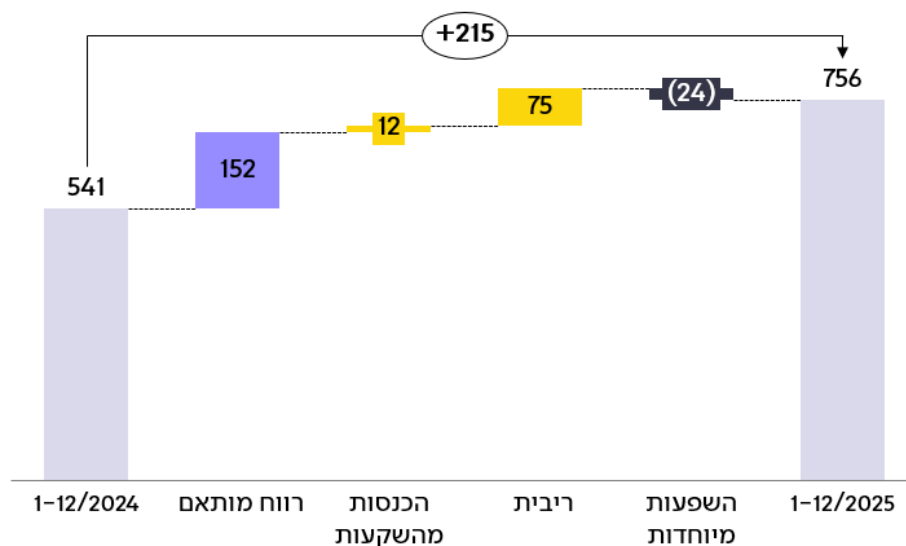
6.7 תוצאות תחום פעילות ביטוח בריאות

6.7.1 רווח כולל בביטוח בריאות בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

"סיעוד קבוצתי" – לרבות סיעוד קופ"ח תפעולי
"אחר" – כולל מחלות קשות, תאונות אישיות וענפי ז"ק

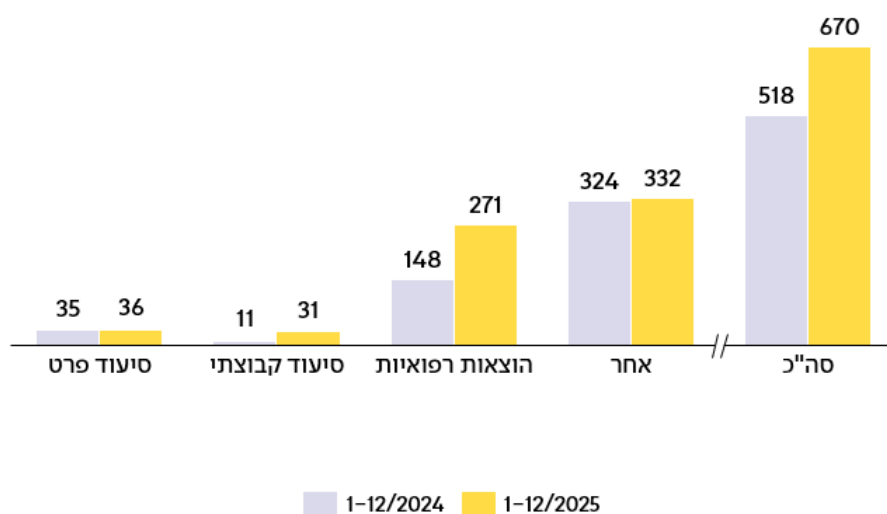
6.7.2 ניתוח שינויים עיקריים על הרווח הכולל בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד (לפני מס במיליוני ש"ח)

1-12/2025	670	60	50	(24)
1-12/2024	518	48	(25)	0

הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד נובע משיפור ברווח המותאם כתוצאה משיפור בתוצאות העסקיות וגידול בעסק, משיפור בהכנסות מהשקעות ביחס לאשתקד וכן מהשפעת ריבית חיובית בתקופת הדוח לעומת השפעת ריבית שלילית אשתקד. מנגד, חל קיטון ברווח בתקופת הדוח בגין השפעות מיוחדות בעיקר כתוצאה מהפרשה לתביעות ייצוגיות בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח.

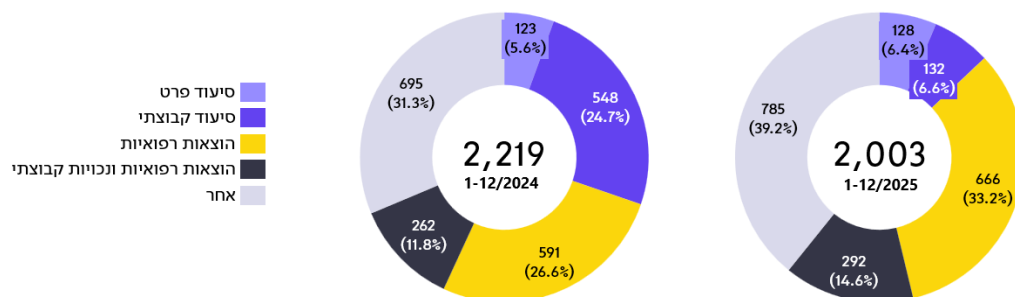
6.7.3 תוצאות הרווח המותאם בחלוקה למגזרי פעילות בתקופת הדוח (לפני מס במיליוני ש"ח)

- **סיעוד פרט** - הרווח המותאם בתקופת הדוח ללא שינוי מהותי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
- **סיעוד קבוצתי** - השיפור ברווח המותאם נובע בעיקר ממעבר של קופות החולים מאוחדת ולאומית מפעילות ביטוח סיעוד קבוצתי לפעילות תפעולית ללא נשיאה בסיכון.
- **הוצאות רפואיות** - השיפור ברווח נובע בעיקר מגידול בפעילות, מניסיון תביעות חיובי ביחס לצפי וכן מגידול בסכום שחרור מרווח השירות החוזי.
- **אחר** - הגידול ברווח המותאם נובע בעיקר מענף מחלות קשות בו חל גידול במרווח הפיננסי המותאם* ומשיפור בניסיון התביעות ביחס לצפי, אשר קוזזו כנגד קיטון בסכום שחרור מרווח השירות החוזי.

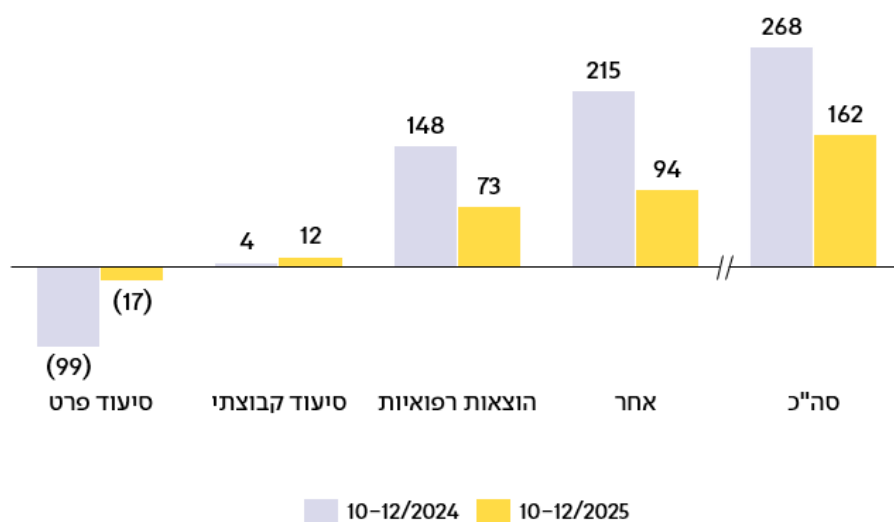
* "המרווח הפיננסי המותאם" - כולל השפעות שחרור ריבית נעולה (Locked In), רווחי השקעות נורמטיביות שמיוחסות לענף הרלוונטי בתוספת מדד נורמטיבי כמפורט בסעיף 6.1 לעיל.

6.7.4 פרמיות ברוטו בתקופת הדוח ובתקופה מקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח)

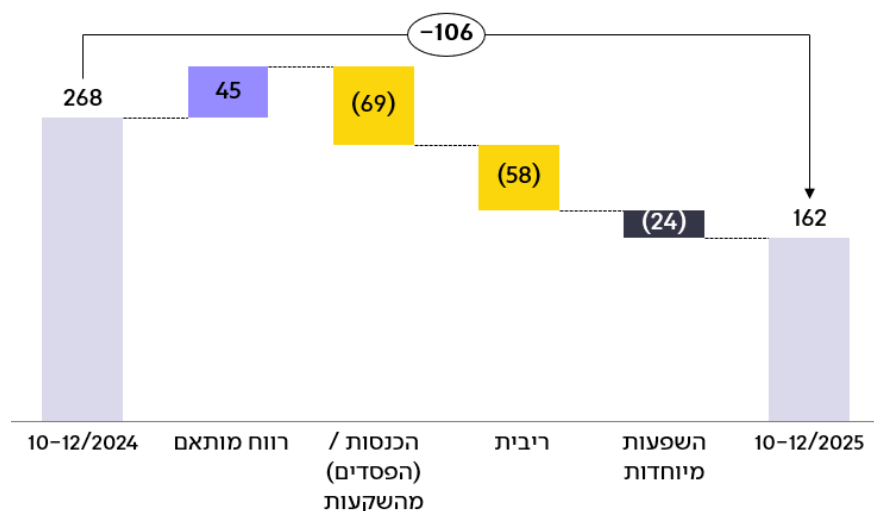

הפרמיות בגין סיעוד קבוצתי בתקופה המקבילה אשתקד כוללות סך של כ- 424 מיליוני ש"ח בגין קופות חולים אשר בשנת 2025 עברו למודל תפעולי.

6.7.5 רווח (הפסד) כולל בביטוח בריאות ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

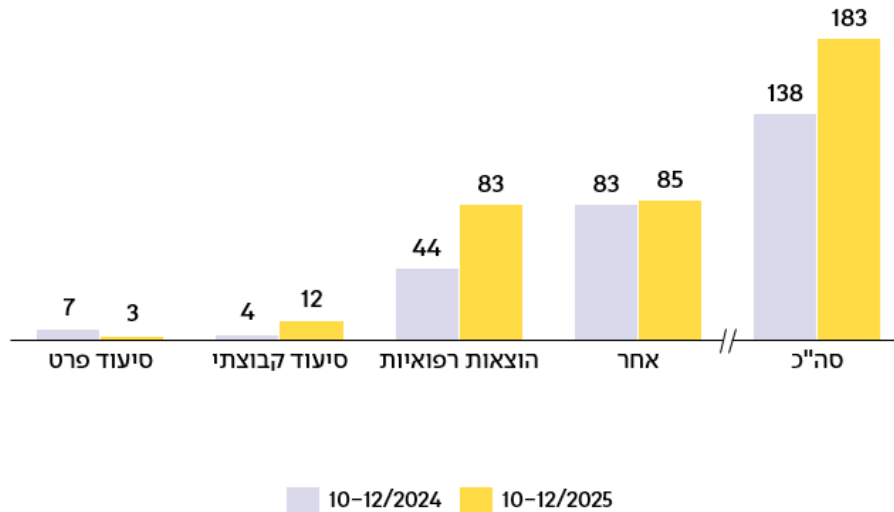
6.7.6 ניתוח שינויים עיקריים על הרווח הכולל ברבעון בהשוואה לרבעון מקביל אשתקד (לפני מס במיליוני ש"ח)

10-12/2025	183	(30)	33	(24)
10-12/2024	138	39	91	0

הקיטון ברווח הכולל ברבעון בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובע מירידה בהכנסות מהשקעות ביחס לרבעון המקביל אשתקד וכן מקיטון בהשפעות הריבית שהיו יותר חיוביות בצורה משמעותית ברבעון הרביעי אשתקד. מנגד, חל שיפור ברווח המותאם כתוצאה משיפור בתוצאות העסקיות וגידול בפעילות. בנוסף, חל קיטון ברווח בתקופת הדוח בגין השפעות מיוחדות בעיקר כתוצאה מהפרשה לתביעות ייצוגיות בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח.

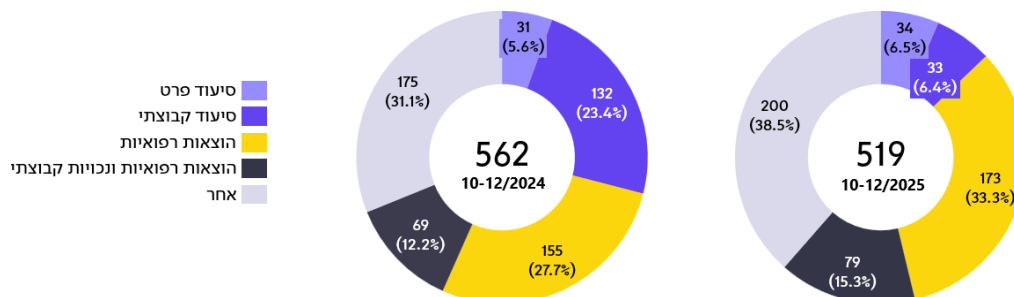
6.7.7 תוצאות הרווח המותאם בחלוקה למגזרי פעילות ברבעון (לפני מס במיליוני ש"ח)

- **סיעוד פרט** - הירידה ברווח המותאם ברבעון נובעת בעיקר מניסיון תביעות שלילי גבוה יותר מאשר ברבעון המקביל אשתקד.
- **סיעוד קבוצתי** - השיפור ברווח המותאם נובע בעיקר ממעבר של קופת חולים מאוחדת מפעילות ביטוח סיעוד קבוצתי לפעילות תפעולית ללא נשיאה בסיכון וכן משיפור בתוצאות תיק ביטוח סיעוד קבוצתי.
- **הוצאות רפואיות** - השיפור ברווח נובע בעיקר מגידול בפעילות, מניסיון תביעות חיובי ביחס לצפי וכן מגידול בסכום שחרור מרווח השירות החוזי.
- **אחר** - הגידול ברווח המותאם נובע בעיקר מענף מחלות קשות בו חל גידול במרווח הפיננסי המותאם* אשר קוזז כנגד קיטון בסכום שחרור המרווח השירות החוזי.

* "המרווח הפיננסי המותאם" - כולל השפעות שחרור ריבית נעולה (Locked In), רווחי השקעות נורמטיביות שמיחסות לענף הרלוונטי בתוספת מדד נורמטיבי כמפורט בסעיף 6.1 לעיל.

6.7.8 פרמיות ברוטו ברבעון וברבעון המקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

הפרמיות בגין סיעוד קבוצתי ברבעון המקביל אשתקד כוללות סך של כ- 97 מיליוני ש"ח בגין קופות חולים אשר בשנת 2025 עברו למודל תפעולי.

6.8 תחום פעילות אשראי

לקבוצה פעילות אשראי צרכני ועסקי, שצמח בשנים האחרונות, הן באמצעות רכישות והן באופן אורגני, וזאת במגמה לצמצם את השפעות שוק ההון על תוצאות הקבוצה וכן על מנת לגוון את מקורות ההכנסה. הפעילות כוללת מתן אשראי עסקי ואשראי צרכני. לפרטים נוספים בדבר תחום פעילות האשראי של הקבוצה, ראה פרק 7 בדוח עסקי התאגיד.

האשראי העסקי מנוהל במספר גופים בקבוצה:

יסודות – החברה עוסקת בייזום, חיתום ותפעול הלוואות בענף הנדל"ן, לרבות על ידי מתן אשראי בכיר ומימון משלים לפרויקטים.

מנורה ביטוח – מעמידה הלוואות נדל"ן במקביל לפעילות ערבויות חוק המכר שלה.

אמפא קפיטל – עוסקת במתן פתרונות בתחום המימון האלטרנטיבי, בעיקר מתן אשראי לעסקים ומתן אשראי לזמן ארוך כנגד שעבוד זכויות בנכסי נדל"ן.

אי.אר.אן – עוסקת בהבטחת והקדמת תשלומים לבתי עסק.

האשראי הצרכני מנוהל במספר גופים בקבוצה:

מימון בקליק – עוסקת באשראי לרכישת רכבים וכן הלוואות צרכניות אחרות.

מנורה ביטוח – מעמידה משכנתאות, לרבות משכנתאות הפוכות.

אי. בי. אי קוואליטי קרדיט בע"מ – עוסקת בתיווך אשראי בתחום המשכנתאות.

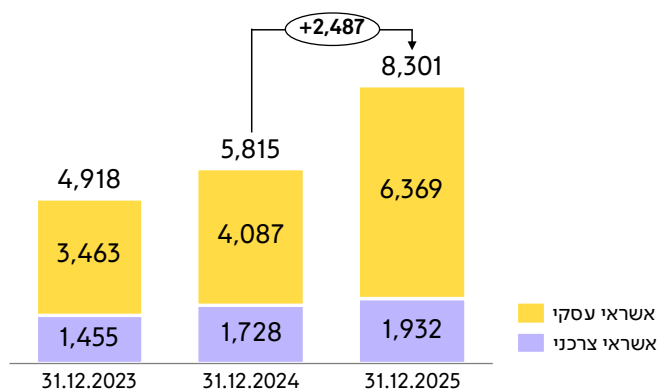
6.8.1 להלן מבנה פעילות האשראי בקבוצה:

* לאחר תאריך המאזן עלתה החברה להחזקה של 100% לפרטים נוספים ראו סעיף 16.1.
 ** לאחר תאריך המאזן עלתה החברה להחזקה של 60.01% לפרטים נוספים ראו סעיף 2.7 לעיל.

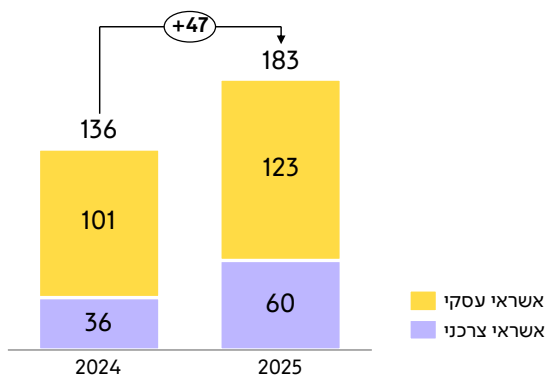
6.9 תוצאות תחום פעילות האשראי בקבוצה

6.9.1 היקף תיק האשראי של הקבוצה (במיליוני ש"ח)

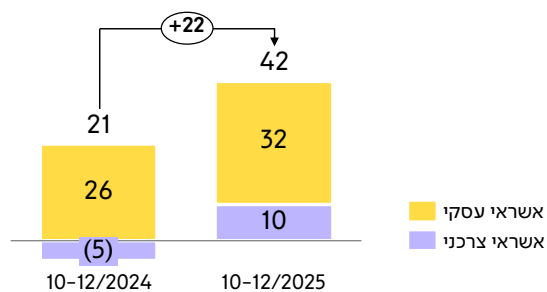
הגידול בתיק האשראי העסקי נובע בעיקר מעליה לשליטה ביסודות (לפרטים נוספים ראה סעיף 2.7 לעיל) וכן מגידול בפעילות אמפא קפיטל. הגידול מפעילות האשראי הצרכני נובע בעיקר מפעילות אי.אר.אן.
תיק האשראי כולל גם פעילות של חברה כלולה שאינה מאוחדת בדוח הכספי.

6.9.2 רווח לפני מס בתקופת הדוח בהשוואה לאשתקד (במיליוני ש"ח)

הגידול ברווח בתקופת הדוח מפעילות האשראי כולל סך של כ- 19 מיליוני ש"ח בגין יסודות שאוחדה לראשונה בשנת 2025, וכן בשל המשך גידול בפעילות אי.אר.אן ואמפא בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח.

6.9.3 רווח לפני מס ברבעון בהשוואה לרבעון מקביל אשתקד (במיליוני ש"ח)

הגידול ברווח ברבעון מפעילות האשראי כולל סך של כ- 13 מיליוני ש"ח בגין יסודות שאוחדה לראשונה בשנת 2025, וכן בשל המשך גידול בפעילות אי.אר.אן ואמפא בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

7. תקן IFRS17 - חוזי ביטוח⁴

כאמור, מועד היישום לראשונה של התקן הינו ביום 1 בינואר 2025, כאשר מועד המעבר חל ב-1 בינואר 2024. ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות לפני מועד המעבר עמד על סך של כ-6,431 מיליוני ש"ח. ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות בהתחשב בהשפעות תקן IFRS 17 עומד על סך של כ-6,172 מיליוני ש"ח, קיטון של כ-259 מיליוני ש"ח.

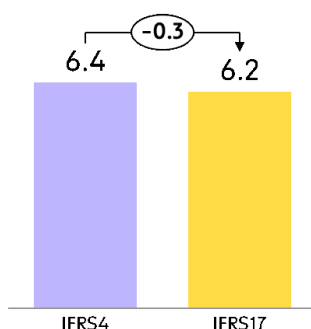
7.1 מונחים והגדרות

- **אומדן מיטבי (Best Estimate) (להלן - BE)** - אומדן של תוחלת תזרימי המזומנים החזויים הנובעים מקיום ההתחייבות הביטוחית.
- **מרווח שירות חוזי (Contractual Service Margin) (להלן - CSM)** - הרווח הצפוי ממתן כיסוי ביטוחי. הרווח אינו מוכר ביום הראשון אלא נפרס לאורך תקופת הכיסוי הביטוחי. הפסד ממתן כיסוי ביטוחי מוכר ביום הראשון.
- **התאמות לסיכון (Risk Adjustment) (להלן - RA)** - מרווח סיכון המשמש ככרית ביטחון על אי-הוודאות בתזרימי מזומנים עתידיים.
- **ערך גלום פנסיה⁵** - הרווח הצפוי ממתן שירותי פנסיה בניכוי עלות ההון הנדרש והוצאות רכישה נדחות (מחושב על פי עקרונות הערך הגלום).
- **מחסנית הרווח העתידי** - סך היתרה בגין ה-CSM ה-RA והערך הגלום פנסיה.

להלן ההשפעות העיקריות במועד המעבר:

- **שינוי במדידה של ההתחייבויות הביטוחיות** - ביום המעבר, החברה עוברת למדידה של הנכסים וההתחייבויות הביטוחיים (לרבות הוצאות רכישה נדחות) לפי שיטת ה-BE.
- **הכרה ב-CSM ו-RA** - ביום המעבר, החברה מכירה בהתחייבויות CSM ו-RA בגין התיק הקיים.
- **השפעות IFRS 9** - בגין מעבר למדידה לפי שווי הוגן של חלק מנכסי החוב של החברה (לרבות אג"ח ח"ץ) וכן בגין הכרה של הפרשה להפסדי אשראי צפויים.

7.2 שינוי בהון העצמי ליום המעבר ל-IFRS17 (במיליארדי ש"ח)

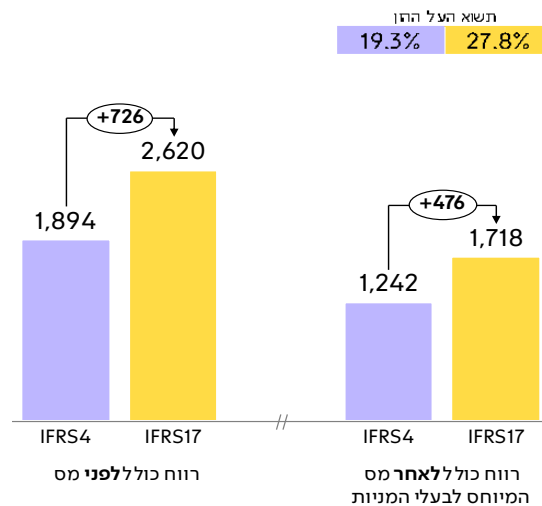

⁴ פעילות הפנסיה אינה נכללת בתכולת תקן IFRS17. פעילות זו מהווה זרוע משמעותית של הקבוצה והנה בעלת מאפיינים ארוכי טווח - בדומה למוצרי בריאות וחיים. לפיכך, על-מנת לשקף תמונה מלאה ומייצגת של הערך הגלום של הקבוצה בנקודת הפתיחה של יום המעבר, נתוני הערך הגלום של פעילות הפנסיה בקבוצה מוצגים כחלק ממחסנית הרווח העתידי של הקבוצה.

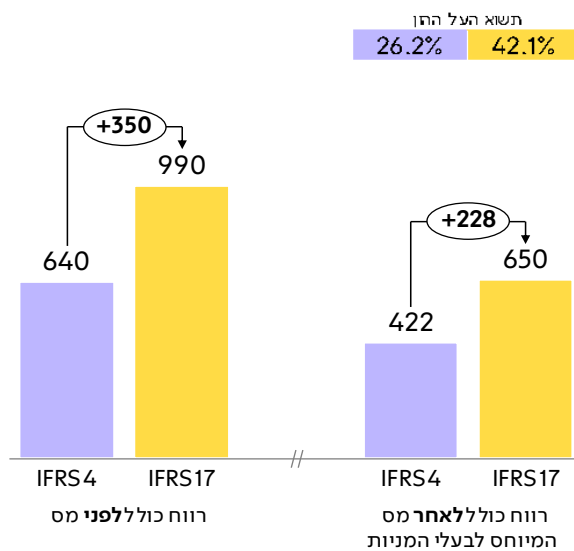
⁵ ראה סעיף 8 להלן.

7.3 השוואת רווח לפני מס - IFRS17 מול IFRS4

7.3.1 רווח כולל לשנת 2024 (במיליוני ש"ח)

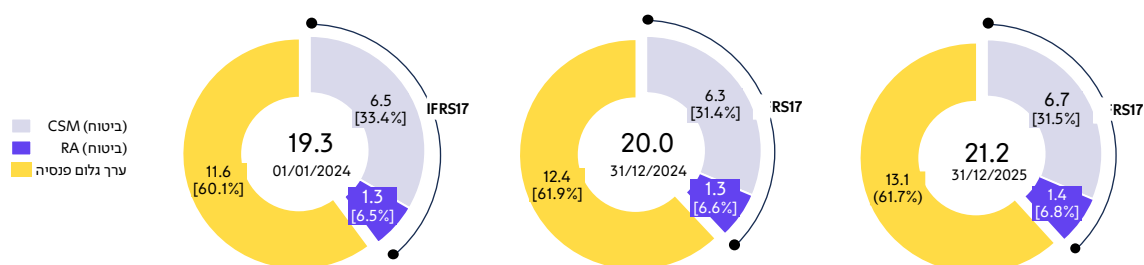

7.3.2 רווח כולל ברבעון 10-12/2024 (במיליוני ש"ח)

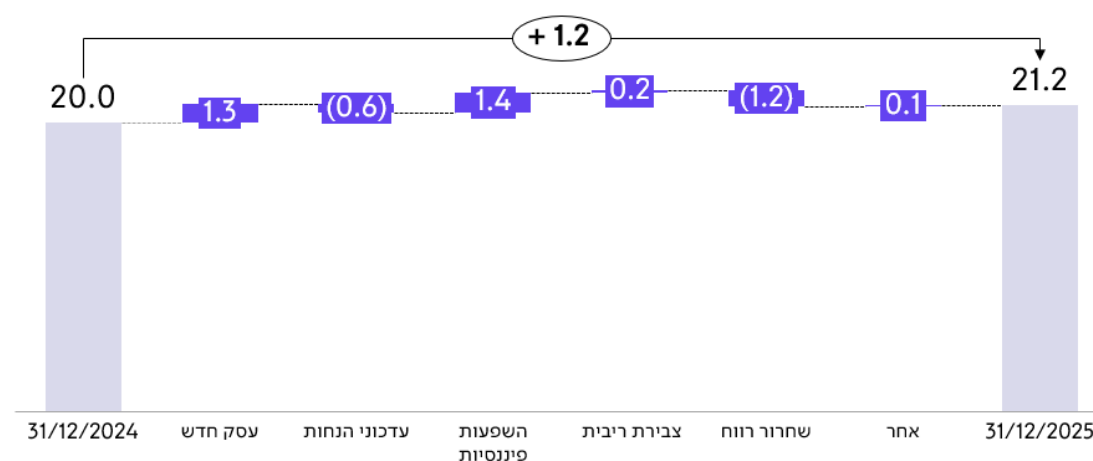

7.4 מחסנית הרווח העתידי

7.4.1 יתרת מחסנית הרווח העתידי בחלוקה ל- CSM ו-RA וערך גלום פנסיה (במיליארדי ש"ח)

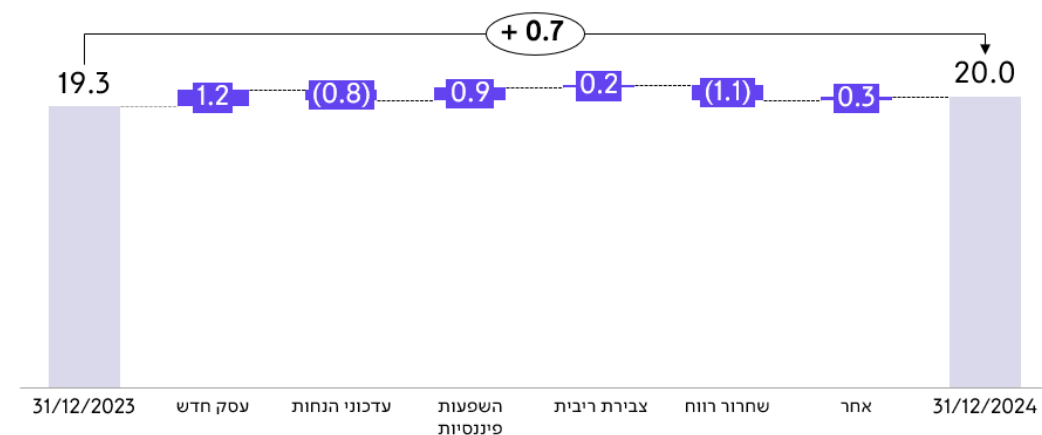

7.4.2 תנועה במחסנית הרווח העתידי לשנת 2025 (במיליארדי ש"ח)

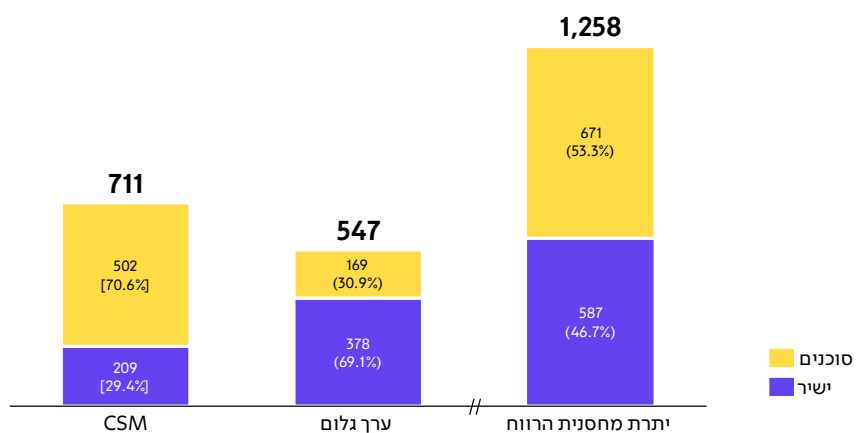
7.6	0.7	(0.1)	0.3	0.2	(0.8)	0.1	8.1	CSM
12.4	0.6	(0.5)	1.1	0.0	(0.4)	(0.0)	13.1	ערך גלום פנסיה
20.0	1.3	(0.6)	1.4	0.2	(1.2)	0.1	21.2	סך מחסנית הרווח
	(א)	(ב)	(ג)		(א)			

7.4.3 תנועה במחסנית הרווח העתידי לשנת 2024 (במיליארדי ש"ח)

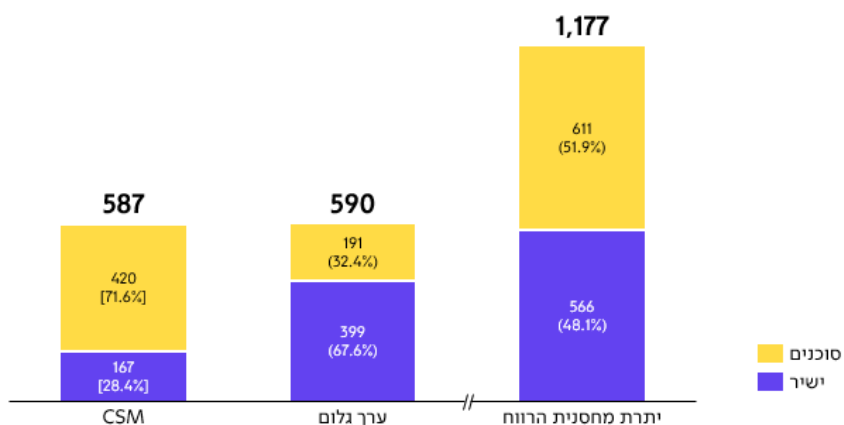

7.7	0.6	(0.4)	0.2	0.2	(0.8)	0.1	7.6	CSM
11.6	0.6	(0.4)	0.7	0.0	(0.3)	0.2	12.4	ערך גלום פנסיה
19.3	1.2	(0.8)	0.9	0.2	(1.1)	0.3	20.0	סך מחסנית הרווח
	(א)	(ב)	(ג)		(א)			

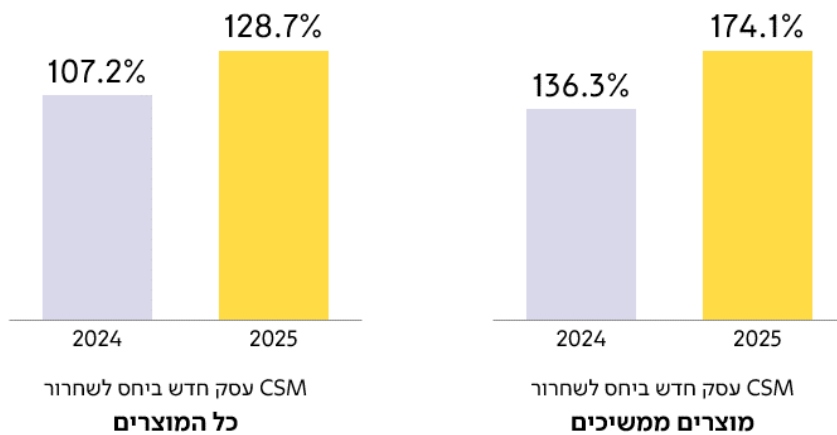
א. להלן פילוח העסק החדש לפי ערוצי ההפצה לשנת 2025:

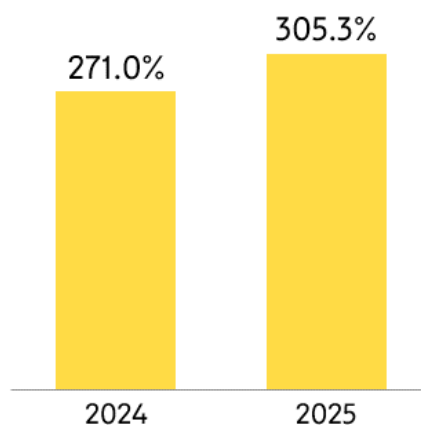
להלן פילוח העסק החדש לפי ערוצי ההפצה לשנת 2024:

שיעורי CSM עסק חדש ביחס לשחרור (כולל ריבית):

יחס CSM עסק חדש ביחס לתפוקה:

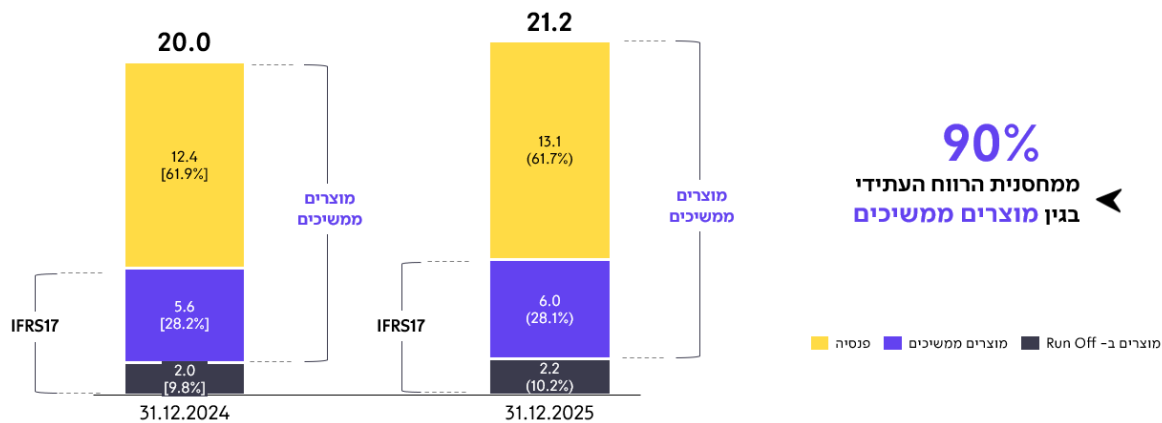
ב. עדכוני ההנחות בתקופת הדוח מורכבים מהרכיבים הבאים:

2024	2025	
(0.1)	(0.2)	הנחת תוחלת החיים
0.2	0.2	הנחת תחלואה
(0.8)	(1.1)	הנחת ביטולים ושימור
(0.1)	0.5	אחר
(0.8)	(0.6)	סה"כ

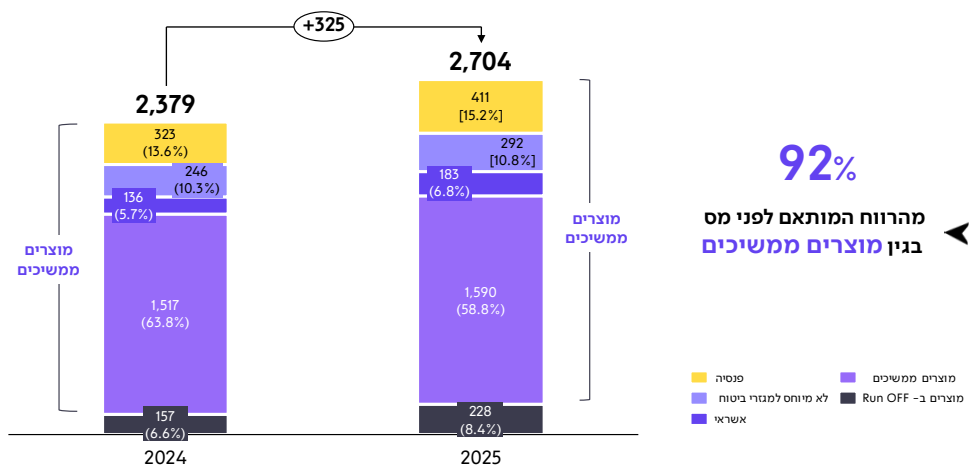
ג. השפעות פיננסיות

משקף השפעת עקום הריבית ותשואות בשוק ההון על יתרת מחסנית הרווח במוצרי חסבון משתתף ברווחים ופנסיה .

7.4.4 יתרת מחסנית הרווח העתידי בחלוקה למוצרים לימים 31/12/2024 ו- 31/12/2025 (במיליארדי ש"ח)

7.4.5 רווח מותאם בחלוקה למוצרים לשנת 2025 ולתקופה מקבילה אשתקד (לפני מס במיליוני ש"ח)

8. ערך גלום פנסיה

חישוב הערך הגלום נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע הממונה על רשות שוק ההון, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח ורשות שוק ההון, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל, בהתאם להוראות הגילוי לציבור הינו וולונטרי, עם זאת התחשיב מדווח לממונה אחת לשנה החל משנת 2017.

הערך הגלום של פעילות הפנסיה מחושב על בסיס הערכה מיטבית⁶, על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, חישוב הערך הגלום של פעילות הפנסיה בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value – EV) בישראל. יצוין כי הערך הגלום אינו כולל את ההון העצמי המותאם.

מדידת הערך הגלום של פעילות הפנסיה מבוססת על היוון בריבית חסרת סיכון של תזרימים עתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות.

חישוב הערך הגלום של פעילות הפנסיה בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של פעילות הפנסיה, באמצעות מודל המיושם על מידע הקיים במערכות התפעוליות של החברה ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים דמי ניהול עתידיים לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה לרבות עמלות לסוכנים וכיוצא בזה.

חישוב הערך הגלום של פעילות הפנסיה אינו כולל תזרימים בגין עמיתים חדשים שטרם הצטרפו לחברה, אך כולל הנחה של המשך הפקדות בגין עמיתים קיימים. בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ"עסק חי", דהיינו שמבנה פעילות הפנסיה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב.

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכה החברה בחישובים הינן כדלקמן:

א. הנחות כלכליות

ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון").

ב. הנחות תפעוליות

הוצאות הנהלה וכלליות - החברה ניתחה את ההוצאות אשר מיוחסות למגזר הפנסיה בדוח הכספי, וייחסה אותן למוצרים וסוגי עמיתים שונים, ולפעולות שונות כגון תפעול שוטף, ניהול השקעות, תשלום גמלאות ועוד. מחקר ההוצאות מתעדכן מידי תקופה וסוגי ההוצאות השונות מועמסים על

⁶ מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית:

- ככלל, ההנחות שבסיס המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת אמנם הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים, אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות (למשל שיעורי ביטולים) לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.

תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על הערך הגלום.

ג. הנחות דמוגרפיות

- ביטולים (הפסקת הפקדות, נידודים יוצאים ופדיונות) - על פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרי ביטולים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד.
- גידולי שכר עתידיים של העמיתים הפעילים - על פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות החברה במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של החברה לגבי שינויים בעתיד.
- תמותת עמיתים ותמותת גמלאים - בהתאם לחוזר המאוחר לעניין מדידת התחייבויות – עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ובקרנות פנסיה, אשר בתוקף למועד ההערכה.
- שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה.

9. תזרים מזומנים

במיליוני ש"ח	1-12/2025	% שינוי	1-12/2024
תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):			
שוטפת	2,227	34.2%	1,659
השקעה	(1,289)	138.3%	(541)
מימון	563		(548)
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים	(100)		8
גידול ביתרת המזומנים	1,401	142.3%	578
יתרת מזומנים לתום תקופה	5,385	35.2%	3,983

10. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות ליום 31 בדצמבר 2025 הינה כ- 6,782 מיליוני ש"ח לעומת 4,797 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024.

לחברה (בסולו) התחייבויות פיננסיות המסתכמות, נכון לתאריך הדוח, לסך של כ- 229 מיליוני ש"ח שמקורן באג"ח (סדרה ג') בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח אשר פירעונו הינו בשנת 2026 ובאופציה לזכויות שאינן מקנות שליטה בסך של כ- 175 מיליוני ש"ח. החברה רואה חשיבות לשמירה על נכסים פיננסיים זמינים בהיקף הנדרש לצורך פירעון תשלומי האג"ח וכן לצורך מתן מענה לצרכיה השוטפים ולפעילות החברות המוחזקות. לעניין זה יצוין, כי לחברה נכסים פיננסיים נזילים, נכון לתאריך הדוח, בהיקף של כ- 1,344 מיליוני ש"ח (כולל סך של כ- 302 מיליוני ש"ח בגין כתבי התחייבות של מנורה ביטוח). במסגרת דירוג אגרות החוב שגייסה, הצהירה החברה על כוונתה לשמור על נכסים נזילים וקווי אשראי בשיעור של 100% מהחזרי החוב (קרן וריבית) שנה מראש, בהתאם ללוח הסילוקין של אגרות החוב.

11. דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

11.1 כללי

הדיווח בדבר ניהול הסיכונים המובא להלן מתייחס להשקעות של החברה והחברות המאוחדות שלה למעט המבטחים בקבוצה (מנורה מבטחים ביטוח, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ושומרה), וזאת בהתאם לתקנות ניירות ערך.

לעניין ניהול הסיכונים במבטחים (תיאור גורמי הסיכון) בהתאם להוראות הממונה, ראה סעיף 8.16 בפרק תיאור עסקי התאגיד ובאור 29 לדוחות הכספיים.

11.2 אחראי על ניהול סיכוני שוק

החל משנת 2014, משמשת הגב' רותי כהן-יהודיוף כמנהלת הסיכונים בגופים המוסדיים בקבוצה, בקבוצת ERN וכן אחראית על הערכת סיכוני השוק בחברה.

11.3 תיאור כללי של סיכוני השוק

סיכון השוק נובע מתנודתיות בשוויים ההוגן של מכשירים פיננסיים כתוצאה משינוי בשיעורי ריבית, שערי חליפין, מדדי מניות בארץ ובחו"ל סיכוני נדל"ן וכדומה. החברה (וחברות הבנות שלה) חשופה לסיכוני שוק בתיק הנוסטרו וכן בקופות גמל מבטיחות תשואה. במסגרת פעילותה

העסקית, החברה רוכשת נכסים פיננסיים וריאליים כנגד הונה העצמי ואג"ח שגייסה מהציבור. בהתאם, החברה נחשפת לסיכוני השוק ואשראי בצד הנכסים כמו גם בצד ההתחייבויות. מנורה מבטחים חיתום וניהול משמשת כחתם ומפיץ בהנפקות בבורסה המקומית. כחלק מפעילותה רוכשת החברה נכסים סחירים, לפיכך היא חשופה לשינויים במחירי הנכסים שרכשה. לתאריך הדוח החשיפה לסיכוני שוק של מנורה מבטחים חיתום אינה מהותית. הנכסים המנוהלים במסגרת פעילות חברת הבת מנורה מבטחים נדל"ן, הכוללים, בין היתר, השקעות והלוואות לחברות המשקיעות בנכסי נדל"ן בחו"ל, חשופים לסיכוני שוק בעיקר כתוצאה משינויים בשערי חליפין, במחירי הנדל"ן ובשיעורי הריבית. בפרט יש לציין את חשיפת המט"ח הנובעת מהשקעה בנכסי נדל"ן ברוסיה אשר מושפעים מערכו של הרובל. בנוסף, באם יימשכו תנאי השוק הקיצוניים שנוצרו בעקבות הסנקציות הבינלאומיות שהוטלו על רוסיה סביר שערכו הריאלי של הנדל"ן יפגע כמו גם היכולת לממש את הנכסים. ההשקעה בנכסי הנדל"ן ברוסיה אינה מהותית לקבוצה. חברת הבת אי.אר.אן בע"מ עוסקת במתן התחייבויות לפירעון אמצעי תשלום ולהקדמת מועדי תשלום וכן במתן אשראי צרכני במסגרת חברת בת שלה - מימון בקליק בע"מ, ולפיכך חשופה לסיכוני שוק בפרט לסיכוני ריבית, הצמדה וסיכוני נזילות בשל פערי מח"מ והצמדה בין הנכסים להתחייבויות.

11.4 מדיניות החברה בניהול סיכוני השוק והפיקוח עליהם

עיקר פעילותה של הקבוצה, ומכאן הסיכונים העיקריים אליהם היא חשופה, כרוכים בפעילותה העיקרית שהינה פעילות המבטחים בקבוצה. לתיאור סיכונים אלה, דרכי ניהולם והפיקוח עליהם, ראה באור 29 לדוחות הכספיים. בהתייחס לפעילות שהינה נשוא פרק זה, עיקרי מדיניות ניהול סיכוני שוק נקבעת על ידי האורגנים המוסמכים הרלבנטיים של החברה וחברות הבת. הדירקטוריונים הרלבנטיים השונים מקבלים דיווחים ועדכונים תקופתיים, ומקיימים, מעת לעת, דיונים בהתייחס לחשיפות אלו.

מדיניות השקעות כספי הנוסטרו של החברה קובעת כי הכספים יושקעו בעיקר בנכסים נזילים וסחירים ובמח"מ בינוני. עיקר ההשקעות תבוצענה בניירות ערך. החברה מחזיקה בנגזרים המיועדים לגידור החשיפה למט"ח כתוצאה מפעילותה של חברת הבת מנורה מבטחים נדל"ן בחו"ל. הנגזרים הם עסקאות אקדמה על שער הדולר ושער היורו.

מדיניות ההשקעות של כספי הנוסטרו של החברות הבנות נקבעת ומפוקחת על ידי הדירקטוריון של כל אחת מהחברות ובהתאם לאופי פעילותה.

מדיניות ניהול כספי הנוסטרו של חברת החיתום קובעת כי עודפי המזומנים יושקעו באג"ח ממשלתי ובאג"ח קונצרני בדירוג בקבוצת A ומעלה.

ניהול כספי הנוסטרו של החברה מתבצע באמצעות אגף השקעות של מנורה מבטחים ביטוח אשר מקיים הליכי בקרה לעמידה במדיניות ההשקעות החברה באמצעות יחידת Menora Invest Operation.

לחברה תיק ניירות ערך אשר ברובו המוחלט סחיר אשר חשוף לסיכוני שוק הכוללים סיכוני ריבית, הצמדה, מט"ח וסיכוני שוק ההון בארץ ובחו"ל. חשיפת מט"ח נוספת נובעת מהשקעה בנכסי נדל"ן ברוסיה אשר מושפעים מערכו של הרובל. בנוסף, באם יימשכו תנאי השוק הקיצוניים שנוצרו בעקבות הסנקציות הבינלאומיות שהוטלו על רוסיה סביר שערכו הריאלי של הנדל"ן יפגע כמו גם היכולת לממש את הנכסים. יצוין כי נכסי הנדל"ן ברוסיה אינם מהותיים לקבוצה. כמו כן, לקבוצה חשיפה בגין נגזרי מטבע (חוזי מטבע אירו ודולר) אשר מרביתה נסגרה לאחר תאריך הדוח.

11.5 מבחני רגישות

במסגרת ניתוחי הרגישות עבור הנכסים והתחייבויות הכספיים של החברה בוצע חישוב של השפעת השינויים בגורמי שוק שונים על שווי ההון.

מבחני הרגישות שבוצעו הינם: עלייה וירידה יחסית של עקומי הריבית (צמודה, שקלית, מט"ח) ב- 5% וב- 10%, עלייה וירידה אבסולוטית של עקומי הריבית (צמודה, שקלית, מט"ח) ב- 2%, עלייה וירידה בשערי החליפין של מטבעות אירו ודולר ב- 5% וב- 10%, ועלייה וירידה במחירי המניות ב- 5% וב- 10%.

בנוסף, נבדק שיעור שינוי יומי מקסימלי ב- 10 השנים האחרונות בגין שערי חליפין יורו ודולר ומדדי מניות ת"א 125, MSCI ACWI, S&P 500 ו- NASDAQ 100.

עבור מניות בחו"ל - תרחיש הקיצון שנבחר הינו 12.1% בהתבסס על ממוצע השינויים המקסימאליים במדדי המניות NASDAQ 100 ו-S&P500, בתאריך 16 במרץ 2020. שינויי המדדים NASDAQ 100 ו-S&P500 עמדו על כ-12.2% ו-12.0%, בהתאמה.

עבור מניות בארץ - השינוי היומי הקיצוני במדד מניות ת"א 125 נצפה בגובה כ-7.5% לפיכך תרחיש הקיצון נקבע ל-10%.

החברה קבעה רף מהותיות של סכום העולה על 15 מיליוני ש"ח לצורך הצגת תוצאות מבחני הרגישות עבור כל אחד מגורמי הסיכון.

תוצאות מבחני הרגישות שהתקבלו עבור כל אחד מגורמי הסיכון (למעט כמפורט בטבלאות שלהלן) הינן מתחת לרף המהותיות שנקבע.

11.5.1 מבחני רגישות לגורם סיכון ריבית ריאלית

ליום 31 בדצמבר 2025

גורם סיכון-ריבית ריאלית

עלייה יחסית של 10% בעקום הריבית הריאלית	עלייה יחסית של 5% בעקום הריבית הריאלית	ירידה יחסית של 5% בעקום הריבית הריאלית	ירידה יחסית של 10% בעקום הריבית הריאלית	שווי הוגן	עליית ריבית ריאלית של 2%	(באלפי ש"ח)
נכסי חוב סחירים	(4,156)	(2,085)	2,098	528,007	(43,003)	
נכסי חוב לא סחירים	(23)	(11)	11	692,516	(251)	
אשראי בנקאי חברה	1,058	529	(529)	(551,557)	9,046	
בת						
סה"כ	(3,121)	(1,567)	1,581	668,966	(34,208)	

ליום 31 בדצמבר 2024

גורם סיכון-ריבית ריאלית

עלייה יחסית של 10% בעקום הריבית הריאלית	עלייה יחסית של 5% בעקום הריבית הריאלית	ירידה יחסית של 5% בעקום הריבית הריאלית	ירידה יחסית של 10% בעקום הריבית הריאלית	שווי הוגן	עליית ריבית ריאלית של 2%	(באלפי ש"ח)
נכסי חוב סחירים	(1,318)	(661)	665	163,362	(13,707)	
נכסי חוב לא סחירים	(26)	(13)	13	400,413	(294)	
אשראי בנקאי חברה	548	274	(274)	(311,288)	7,159	
בת						
סה"כ	(796)	(400)	404	252,487	(6,842)	

11.5.2 מבחני רגישות לגורם סיכון ריבית שקלית

ליום 31 בדצמבר 2025

גורם סיכון-ריבית שקלית

ירידה יחסית של 10% בעקום הריבית השקלית של 2%	ירידה יחסית של 5% בעקום הריבית השקלית	שווי הוגן	עלייה יחסית של 10% בעקום הריבית השקלית	עלייה יחסית של 5% בעקום הריבית השקלית	עליית ריבית שקלית של 2%	(באלפי ש"ח)
30,454	5,512	2,730	290,713	(2,679)	(5,308)	(25,408)
5,896	2,214	1,103	2,106,159	(1,094)	(2,180)	(5,641)
(787)	(147)	(73)	(53,971)	73	146	762
(57)	(11)	(6)	(11,462)	6	11	57
(17,468)	(3,324)	(1,662)	(873,410)	1,662	3,324	17,468
(5,596)	(1,111)	(555)	(1,119,222)	555	1,111	5,596
(2,566)	(501)	(250)	(174,831)	249	498	2,481
(1,091)	(201)	(100)	(35,849)	100	199	1,038
8,785	2,430	1,185	128,126	(1,127)	(2,199)	(3,647)
						סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2024

גורם סיכון-ריבית שקלית

ירידה יחסית של 10% בעקום הריבית השקלית של 2%	ירידה יחסית של 5% בעקום הריבית השקלית	שווי הוגן	עלייה יחסית של 10% בעקום הריבית השקלית	עלייה יחסית של 5% בעקום הריבית השקלית	עליית ריבית שקלית של 2%	(באלפי ש"ח)
7,423	1,528	756	112,015	(741)	(1,467)	(6,228)
5,985	2,316	1,154	2,136,453	(1,145)	(2,282)	(5,751)
(2,538)	(517)	(258)	(105,693)	257	512	2,423
(65)	(14)	(7)	(12,987)	7	14	65
(11,300)	(2,377)	(1,188)	(753,319)	1,188	2,377	11,300
(6,787)	(1,445)	(723)	(1,262,267)	723	1,445	6,787
(5,815)	(1,127)	(562)	(168,169)	559	1,116	5,515
(2,006)	(415)	(207)	(63,230)	206	410	1,896
(15,103)	(2,050)	(1,035)	(117,197)	1,053	2,124	16,006
						סה"כ

11.5.3 מבחני רגישות לגורם סיכון מניות

ליום 31 בדצמבר 2025

גורם סיכון- מניות

(באלפי ש"ח)	עליה בתרחיש קיצוני	עלייה במדדי מניות של 10%	עלייה במדדי מניות של 5%	שווי הוגן	ירידה במדדי מניות של 5%	ירידה במדדי מניות של 10%	ירידה בתרחיש קיצוני
מניות, קרנות נאמנות ותעודות סל סחירות בישראל	17,030	17,030	8,515	170,296	(8,515)	(17,030)	(17,030)
מניות, קרנות נאמנות ותעודות סל סחירות בחו"ל	10,177	8,411	4,205	84,108	(4,205)	(8,411)	(10,177)
קרנות השקעה וגידור לא סחירות בישראל	14,640	14,640	7,320	146,400	(7,320)	(14,640)	(14,640)
אופציות סחירות בישראל	75	75	36	180	(33)	(62)	(62)
אופציה לא סחירה בישראל	546	546	273	5,462	(273)	(546)	(546)
התחייבות אופצית PUT לזכויות שאינן מקנות שליטה בבת	(17,483)	(17,483)	(8,742)	(174,831)	8,742	17,483	17,483
סה"כ	24,985	23,219	11,608	231,614	(11,605)	(23,206)	(24,972)

ליום 31 בדצמבר 2024

גורם סיכון- מניות

(באלפי ש"ח)	עליה בתרחיש קיצוני	עלייה במדדי מניות של 10%	עלייה במדדי מניות של 5%	שווי הוגן	ירידה במדדי מניות של 5%	ירידה במדדי מניות של 10%	ירידה בתרחיש קיצוני
מניות, קרנות נאמנות ותעודות סל סחירות בישראל	8,911	8,911	4,456	89,111	(4,456)	(8,911)	(8,911)
מניות, קרנות נאמנות ותעודות סל סחירות בחו"ל	2,923	2,416	1,208	24,157	(1,208)	(2,416)	(2,923)
קרנות השקעה וגידור לא סחירות בישראל	6,215	6,215	3,107	62,146	(3,107)	(6,215)	(6,215)
אופציות סחירות בישראל	2	2	1	21	(1)	(2)	(2)
אופציה לא סחירה בישראל	365	365	182	3,647	(182)	(365)	(365)
התחייבות אופצית PUT לזכויות שאינן מקנות שליטה בבת	(16,817)	(16,817)	(8,408)	(168,169)	8,408	16,817	16,817
סה"כ	1,599	1,091	546	10,913	(546)	(1,091)	(1,599)

12. היבטי ממשל תאגידי

12.1 דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

ראה סעיף 13 לפרק ה' - לדוח פרטים נוספים וסעיפים 1 ו-9 בשאלון ממשל תאגידי המצורף אליו.

12.2 גילוי בדבר שיעור דירקטורים בלתי תלויים בתאגיד

החברה לא אימצה בתקנונה הוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים בהגדרת המונח בחוק החברות. עם זאת, נכון למועד הדוח מכהנים בחברה 3 דירקטורים בלתי תלויים (לרבות דירקטורים חיצוניים). לפרטים אודות הדירקטורים הבלתי תלויים בחברה, ראה סעיף 13 לפרק ה' - דוח פרטים נוספים וסעיף 2 בשאלון ממשל תאגידי המצורף אליו.

12.3 מורשי חתימה עצמאיים

נכון למועד הדוח, אין בחברה מורשי חתימה עצמאיים, כהגדרתם בסעיף 37(ד) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1967.

12.4 תרומות

החברות בקבוצה נוהגות, מעת לעת, לתרום למטרות חברתיות שונות, בהתאם לשיקול דעתן. בחברה אין מדיניות מוסדרת לעניין זה.

בשנת 2025 הסתכם היקף התרומות של הקבוצה לסך של כ- 1,397 אלפי ש"ח. לא היו תרומות מעל 50 אלפי ש"ח למוסדות אשר בינן לבין החברה, דירקטור, מנהל כללי, או בעל השליטה קיימים קשרים מיוחדים.

12.5 גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

לפרטים בדבר מבקרי הפנים בקבוצה והתייחסות הדירקטוריון לעניין זה, ראה סעיף 9.2 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

12.6 גילוי בדבר שכר רואי החשבון המבקרים

לפרטים בדבר רואי החשבון המבקרים של הקבוצה והתייחסות הדירקטוריון לעניין זה, ראה סעיף 9.3 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

12.7 גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

ראה סעיפים 25 עד 27 לשאלון ממשל תאגידי, המצורף לפרק פרטים נוספים להלן.

13. הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

13.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לא חלו שינויים מהותיים באומדנים חשבונאיים קריטיים, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

14. גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב

לפרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד ראה באור 14 לדוחות הכספיים.
לאחר תקופת המאזן לא חלו אירועים ושינויים משמעותיים ביחס לתעודות ההתחייבות.

14.1 הנאמן ושטר הנאמנות

סדרה ג'

הנאמן לאגרות החוב (סדרה ג') הינו משמרת חברה לשירותי נאמנות בע"מ (להלן: "משמרת"), אשר עיקר עיסוקו הינו ביצוע תפקידי נאמנות (להלן בס"ק זה: "הנאמן לסדרה ג'"). האחראי מטעם הנאמן על אגרות החוב של החברה הינו ה"ה ר"ח רמי סבטי, סמנכ"ל.

להלן פרטי ההתקשרות עם הנאמן: רחוב מנחם בגין 46-48, תל אביב 6618001, טלפון: 03-6374354; פקס: 03-6374344; דוא"ל: Office@mtrust.co.il.

נוסחו המלא של שטר הנאמנות, אשר נחתם בין החברה לבין הנאמן לסדרה ג', ביום 26 בספטמבר, 2016, מצוי במשרדה הרשום של החברה וניתן לעיין בו, בתיאום מראש, בכל יום עסקים בשעות העבודה הרגילות.

למיטב ידיעת החברה, עד למועד דוח זה, היא עומדת בכל הוראות שטר הנאמנות, לא התקיימו התנאים המקימים עילה להעמדת כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), לפירעון מיידי והחברה לא קיבלה הודעות כלשהן מהנאמן בדבר אי עמידתה בתנאי שטר הנאמנות בקשר עם העמדת כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), לפירעון מיידי. כמו כן, לא התקבלו בקשות מהנאמן לכינוס אסיפות מחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג'), או לביצוע פעולות שונות בקשר עם כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ג').

14.2 פרטים נוספים בהתאם לתוספת השמינית לתקנות ניירות ערך

שם הסדרה	אגרות החוב (סדרה ג')
מועד רישום למסחר/ מועד הנפקה	29 בספטמבר, 2016
סך שווי הנקוב במועד הנפקה (באלפי ש"ח)	230,225 אלפי ש"ח ע"נ בספטמבר 2016. בחודש מאי 2020 בוצעה הרחבה של כ- 142,850 אלפי ש"ח ע"נ
שווי נקוב לתאריך הדוח (אלפי ש"ח)	54,096
שווי נקוב צמוד למדד לתאריך הדוח (אלפי ש"ח)	54,096
סכום הריבית שנצברה לתאריך הדוח (אלפי ש"ח)	400
שווי הוגן בדוחות לתאריך הדוח (אלפי ש"ח)	53,971
שווי בורסאי לתאריך הדוח (אלפי ש"ח)	53,971
סוג הריבית	קבועה - 2.94%
מועדי תשלום קרן	הקרן תיפרע בשבעה (7) תשלומים, כמפורט להלן: (א) ששה (6) תשלומים שווים של 14.25% כל אחד מקרן אגרות החוב ישולמו פעם בשנה, ביום 30 בספטמבר, החל מיום 30 בספטמבר 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2025 (כולל); (ב) תשלום נוסף בשיעור של 14.5% מקרן אגרות החוב ישולם ביום 30 בספטמבר 2026.

שם הסדרה	אגרות החוב (סדרה ג')
מועדי תשלום ריבית	תשלומים שנתיים ביום 30 בספטמבר של כל אחת מהשנים 2017 עד 2026 (כולל), למעט תשלום הריבית הראשון ששולם ביום 30 בספטמבר 2017 בגין התקופה המתחילה ביום המסחר הראשון שלמחרת המכר ומסתיימת ביום האחרון שלפני מועד התשלום הראשון של הריבית (קרי 29 בספטמבר 2017) (להלן: "תקופת הריבית הראשונה") כשהיא מחושבת על פי מספר הימים בתקופה זו על בסיס 365 ימים בשנה. תשלום הריבית האחרון יבוצע ביום 30 בספטמבר 2026, במועד תשלום יתרת קרן אגרות החוב (סדרה ג') או עד למועד הפדיון המוקדם כמפורט להלן.
בסיס ההצמדה ותנאיה	לא צמוד.
האם כתבי ההתחייבות ניתנות להמרה	לא
הסדרה מהותית לחברה	כן
פדיון מוקדם ביוזמת החברה	לחברה אפשרות לבצע פדיון מוקדם החל מ- 60 ימים ממועד רישומן של אגרות החוב (סדרה ג') למסחר, בהתאם לתנאים המפורטים בשטר הנאמנות.
עיקרי התנאים להעמדה לפירעון מיידי	הון עצמי מינימלי - הונה העצמי של החברה על פי דוחותיה הכספיים סולו המבוקרים או הסקורים האחרונים שפורסמו, לא יפחת מסכום של 1.5 מיליארד ש"ח במשך שני רבעונים קלנדריים רצופים. לפרטים ראו סעיף 5.6.1 לשטר הנאמנות. יחס חוב פיננסי נטו לסך הנכסים - היחס בין החוב הפיננסי נטו של החברה לסך הנכסים של החברה לא יעלה על 50% במשך שני רבעונים קלנדריים רצופים. לפרטים ראו סעיף 5.6.2 לשטר הנאמנות. יצוין, כי בשטר קיימים גם התנאים המפורטים בסדרה ב'.
האם התקיימו תנאים המקיימים עילה להעמדת האג"ח לפירעון מיידי	לא
הגבלות על יצירת שעבדים ו/או בקשר לסמכות החברה להנפיק אגרות חוב נוספות	קיימת התחייבות לאי יצירת שעבוד צף (שוטף) על כלל נכסי החברה. לפרטים ראו סעיף 5.5 לשטר הנאמנות. ⁷
שוונות	מגבלות על חלוקת דיבידנד: החברה מתחייבת כי אם הונה העצמי של החברה יפחת מ- 1.8 מיליארד ש"ח על פי דוחותיה הכספיים סולו, המבוקרים או הסקורים, לפי העניין, הידועים במועד קבלת ההחלטה או היחס בין החוב הפיננסי נטו של החברה לסך הנכסים של החברה יעלה על 45%, וכל עוד התקיים אחד מתנאים אלה, החברה תימנע מלבצע חלוקה (כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999) לבעלי מניותיה, וזאת עד שההון העצמי של החברה יעלה מעל הסכום הנ"ל או היחס בין החוב הפיננסי נטו לסך הנכסים כאמור ירד מהשיעור האמור, על פי דוחותיה הכספיים של החברה הידועים במועד קבלת ההחלטה. לפרטים ראו סעיף 5.4 לשטר הנאמנות. החברה עומדת באמות המידה הפיננסיות שבסעיף 5.6 לשטר הנאמנות.

⁷ לשטר הנאמנות, ראה דיווח מיידי מיום 27 בספטמבר 2016 (אסמכתא: 2016-01-055443).

14.3 דירוג אגרות החוב

לפרטים בדבר היסטוריית דירוג אגרות החוב ראה דיווח מיידי של החברה מיום 29 בינואר 2026, (אסמכתא: 2026-15-010977).

אגרות החוב (סדרה ג')	
שם החברה המדרגת	מידרג
דירוג במועד ההנפקה	Aa3
דירוג נוכחי	Aa2 (אופק יציב)

15. יעדים ואסטרטגיה עסקית

המידע המובא להלן הינו מידע צופה פני עתיד, וככזה, המידע איננו ודאי ועלול שלא להתממש, כולו או חלקו. המידע הצופה פני עתיד מבוסס על מידע הקיים בקבוצה בתאריך הדוח, וכולל הערכות של הקבוצה או כוונות שלה נכון לתאריך הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או משתמעות ממידע זה, בין היתר, בשל הוראות רגולטוריות, התנהגות השוק והמתחרים, צרכי והעדפות הלקוחות, וכן בשל שינויים שיחולו בגורמי הסיכון המפורטים בסעיף 8.16 לדוח תיאור עסקי התאגיד.

15.1 אסטרטגיה - כללי

בחודש אוקטובר 2022, בהמלצת ועדת אסטרטגיה, אישר הדירקטוריון תכנית אסטרטגית לקבוצה לשנים 2023-2026, שמטרתה המרכזית לפתח יכולות ואמצעים להתמודדות עם השינויים המהירים המתרחשים וצפויים להתרחש בשנים הקרובות בסביבה העסקית בה פועלת הקבוצה בתחומי הביטוח והחיסכון, וזאת, בין היתר, בדגש על איתור מנועי צמיחה ורווחיות בחברה בתחומים משיקים לתחומי הליבה של הקבוצה, צמיחה ממוקדת רווחיות, תמחור פרסונלי, מיקסום הנכסים בקבוצה, חתירה לחדשנות ושיפור חווית הלקוח תוך שמירה על גמישות טכנולוגית ותפעולית, התייעלות (רכש, הנהלה וכלליות ועליות רכישה), מצוינות בניהול השקעות ומיתוג חיצוני ופנימי. הקבוצה תפעל לעיבוי וחיזוק ערוצי ההפצה השונים שלה כמו גם להרחבת מדף המוצרים. יצוין, כי במסגרת התכנית נקבעו יעדי רווחיות וצמיחה והתפתחות ההון.

רווחיות הקבוצה מושפעת, בין היתר, מתשואות שוק ההון. על מנת למתן את ההשפעה האמורה, הקבוצה שוקדת על פיתוח עוגנים עסקיים נוספים שאינם תלויים, לפחות לא באופן מובהק וישיר, בתשואות שוק ההון. בהתאם, הקבוצה פועלת לחזק ולפתח מקורות רווח שאינם מפעילות הביטוח והחיסכון. במהלך השנים האחרונות החלה הקבוצה לפתח פעילויות שאינן מושפעות באופן משמעותי מתנודות שוק ההון וזאת על דרך של השקעה בחברת אי.אר.אן בע"מ (תוך מעבר לשליטה בה במהלך שנת 2022 ולאחרונה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2026 - לשליטה מלאה), בחברת אמפא קפיטל בע"מ, וכן השקעה בחברת יסודות ומעבר לשליטה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2026, העוסקות במתן אשראי צרכני ובהבטחת תשלומים, אשראי לעסקים קטנים ובינוניים ואשראי לנדל"ן וכן באשראי ליזמים וליווי בניה, בהתאמה. בנוסף, הרחיבה הקבוצה את זרוע ההפצה שלה באמצעות רכישת תיקי ביטוח וסוכנויות ביטוח שונות באמצעות סוכנות סיני סוכנות לביטוח בע"מ וסוכנות אליפים בע"מ.

15.2 אסטרטגיה בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ענף פנסיה וגמל

היעד האסטרטגי ארוך הטווח של הקבוצה הינו להישאר גורם מוביל בשוק החיסכון ארוך הטווח הבולט באיכות השירות והמומחיות שהוא מספק ללקוחותיו, כל זאת תוך חתירה לרווחיות נאותה. במסגרת יעד אסטרטגי זה, הקבוצה פועלת להרחבת מעגל העמיתים בקרנות הפנסיה ומעגל עמיתי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות, שימור תיקי הפנסיה, הגמל וההשתלמות הקיימים, כניסה לעסקים כחדשים תוך שמירה על רווחיות, יצירת פעילות משותפת ופורה עם ערוצי ההפצה השונים ומינוף הסינרגיה עם חברות הקבוצה.

המפה האסטרטגית של הקבוצה מבוססת על ארבעה רבדים עיקריים - רובד פיננסי, רובד הלקוחות, רובד התהליכים ורובד הלמידה והחדשנות, כמפורט להלן:

הרובד הפיננסי מתייחס ליעדים של רווחיות, שווי תיק הפנסיה, שווי תיק הגמל וההשתלמות, נתח השוק בנכסים, נתח השוק בגבייה וחלקה של הקבוצה בערוצי ההפצה.

רובד הלקוחות מתייחס לחמשת סוגי בעלי העניין העיקריים של הקבוצה - העמיתים, המעסיקים, ארגוני העובדים, הסוכנים והיועצים הפנסיוניים. היעדים המתייחסים לרובד זה כוללים - רמת שירות, תשואות על הנכסים, מתן ערך מוסף על פני המתחרים, אמינות בניהול כספי הלקוחות, תקשוב מתקדם וכו'. במסגרת זאת מבצעת הקבוצה השקעות בפרסום, וזאת כדי להעלות את המודעות, היתרונות והחשיבות של בחירה במוצרי הקבוצה.

רובד התהליכים מתייחס להיבטים הבאים - טכנולוגיה, שירות, שיווק ומכירות, מוצרים ורגולציה. היעדים המתייחסים לרובד זה כוללים - תמהיל מוצרים העונה לצרכי הלקוח, בניה והטמעה של תפיסה שיווקית כוללת, תהליכי מכירה חדשניים ודיגיטליים, פיתוח פלטפורמות מכירה ושיווק ישירות מול לקוח הקצה, שירות המותאם לערוצי ההפצה במטרה לשמר לקוחות ולהעלות את שביעות הרצון שלהם, שיפור השירות שניתן בכלים דיגיטליים, שירות פנים ארגוני תומך סינרגיה, מערכות תפעוליות תומכות ייעול ואמינות.

רובד הלמידה והחדשנות מתייחס למומחיות, תרבות של מצוינות בשירות, בניית פתרונות וביצוע פעולות באמצעות כלים דיגיטליים, שיפור תהליכי בקרה, התייעלות ארגונית וכו'.

ענף ביטוח חיים

האסטרטגיה של הקבוצה בביטוח חיים: שיפור השירות וניהול מערכת יחסים הוגנת עם קהל לקוחות הקבוצה; שמירה על רווחיות פעילות ביטוח חיים תוך התמקדות במכירת מוצרים בעלי שיעור רווח נאות כגון פוליסות ריסק וכיסויים נוספים; שימור לקוחות הקבוצה תוך צמצום היקף ביטולי פוליסות, פדיונות וניודים יוצאים; הרחבת נתח השוק של הקבוצה במוצרי הביטוח והחיסכון ארוך הטווח ומוצרי TOP FINANCE תוך השאת תשואה וערך למבוטחים במסגרת מסלולי ההשקעה השונים ולפי בחירתם⁸; פיתוח מוצרים ופתרונות חדשים בתחום ביטוח החיים תוך מתן מענה מתקדם למגמות התחרות בשוק ולצרכי המבוטחים; שימור מעמדה של הקבוצה במוצרי ביטוח נלווים למשכנתא.

הפעולות שהקבוצה נוקטת כדי להשיג מטרות אלה הינן:

שיפור השירות ומערך היחסים עם סוכני הקבוצה ולקוחותיה באמצעות בקרה ומדידה של תהליכי השירות; בחינה וייעול של תהליכי העבודה והטמעה אפקטיבית של תהליכי אוטומציה ודיגיטציה; מקסום הסינרגיה בין היחידות השונות בקבוצה למינוף מכירות חדשות בתחום, תוך שימוש ביתרונות הקבוצה בתחום הפנסיה ובניהול נכסים; הרחבת מכירות ביטוח חיים (ריסק מוות); ביצוע מהלכים לשימור הלקוחות תוך מתן מענה לטיפול בכספים בתום תקופת הביטוח והחיסכון.

⁸ לפרטים בדבר מבנה מערך ההשקעות ודרכי ניהולו, ראה סעיף 8.5 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

15.3 אסטרטגיה בביטוח כללי

בתחום הביטוח הכללי, המיקוד של הקבוצה יהיה המשך שיפור הרווחיות, לצד התייעלות תפעולית. כמו כן, יושם דגש על שיפור פיזור תיק הביטוח בין הענפים השונים.

■ תחום פעילות ביטוח רכב חובה

בתחום זה הקבוצה מתמקדת בפלחי שוק רווחיים, תוך סינון וניפוי מקורות הפסד. המודל התעריפי של הקבוצה מכוון לצורך השגת מטרה זו. בנוסף, הקבוצה תמשיך בשמירה על השמרנות החיתומית הבאה לידי ביטוי בהימנעות מכניסה לפעילויות בעלות סיכון גבוה, כדוגמת ביטוחי אופנועים, טרקטורונים וכדו'.

■ תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

נתח השוק של הקבוצה בתחום רכב רכוש גבוה יחסית לקבוצות הביטוח המתחרות, ואסטרטגיית הקבוצה לשנים הבאות היא לשמור על נתח זה, תוך הקפדה ושיפור התוצאות החיתומיות.

■ תחום ביטוח כללי אחר

תחום פעילות ביטוח רכוש - נתח השוק של הקבוצה בתחום הרכוש נמוך יחסית לקבוצות הביטוח המתחרות, ואסטרטגיית הקבוצה היא לגדול במתינות בנתח זה, תוך התמקדות במוצרי מדף ובעסקים בעלי רמת מורכבות גבוהה המגלמים פוטנציאל רווחיות גבוה.

■ תחום פעילות ביטוח חבויות

ביטוח אחריות מקצועית וביטוחי נושאי משרה, ימשיכו להוות מוצרים מרכזיים בתיק ביטוח החבויות של הקבוצה, תוך מינוף התמחות הקבוצה בפלחי שוק ספציפיים בענפים אלו. באשר לענפי החבויות האחרים, הקבוצה תתמקד בהמשך שיפור התוצאות החיתומיות, לרבות על ידי ניפוי מבטחים, הקטנת הפעילות בפלחי שוק ספציפיים והעלאת תעריפים.

15.4 אסטרטגיה בביטוח בריאות

לאור הרפורמות והשינויים הרבים בתחום הבריאות היעד של הקבוצה הינו שמירה על רווחיות נאותה תוך התייעלות ושימור לקוחות קיימים. הפעולות שהקבוצה נוקטת כדי להשיג יעד זה הינן: הגדלת המכירות ללקוחות פרטיים והמשך פיתוח מוצרים תחרותיים וייחודיים בענף הבריאות הנותנים מענה נרחב לצרכי הלקוחות; שיפור השירות ללקוחות ולסוכנים והעמקת הקשר עם הסוכנים; שימור ושיפור המקצועיות והמומחיות של הסוכנים והעובדים באמצעות הדרכות מקצועיות, ובפרט על רקע הרפורמות הרבות בתחום זה; הרחבת מערך המכירות על ידי גיוס סוכנים חדשים וגיוון ערוצי המכירה; פיתוח כלים טכנולוגיים לסוכנים ומיצוב התחום כדיגיטלי וחדשני. כמו כן, החברה רוצה להגדיל את פעילותה בתחום ביטוח הנסיעות לחו"ל באמצעות מגוון ערוצי ההפצה של החברה ושיתופי פעולה.

16. אירועים לאחר תאריך מאזן

16.1 רכישת יתרת מניות ERN

ביום 11 בינואר 2026, חתמה החברה על הסכם עם אס.איי.בי בע"מ (להלן: "המוכרת") ואי.אר.אן ישראל בע"מ (להלן: "אי.אר.אן"), לרכישת יתרת (30%) מניות אי.אר.אן על ידי החברה, כך שלאחר הרכישה מחזיקה החברה ב- 100% ממניות אי.אר.אן. רכישת המניות כאמור הנה בתמורה לסך של כ- 230 מיליוני ש"ח, לפי שווי חברה של כ- 770 מיליוני ש"ח. יצוין, כי ההסכם מחליף את ההסכמים הקיימים בין החברה למוכרת ו- אי.אר.אן וכי התקבלו האישורים הרגולטוריים הנדרשים להשלמת העסקה. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 12 בינואר 2026 (אסמכתא: 2026-01-004991).

16.2 רכישת מניות יסודות

ביום 25 בפברואר 2026, מימשה החברה את האופציה למניות של חברת יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") כך שלאחר המימוש מחזיקה החברה בסך של 60.1% ממניות יסודות. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.7 לעיל.

16.3 אישור דירוג

בחודש ינואר 2026, הודיעה חברת מידרוג כי היא מותירה על כנו את דירוג אגרות החוב (סדרה ג') של החברה (Aa2 יציב). לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 29 בינואר 2026 (אסמכתא: 2026-15-010977).

16.4 חלוקת דיבידנד

בחודש מרס 2026, הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 500 מיליוני ש"ח.

16.5 חלוקת דיבידנד חברות בנות

בחודש מרס 2026, הכריזו הדירקטוריונים של החברות הבנות מנורה ביטוח ומנורה מבטחים פנסיה וגמל, על חלוקה של דיבידנד לחברה בסך של 400 מיליוני ש"ח ו- 60 מיליוני ש"ח (חלקה של החברה 54 מיליוני ש"ח), בהתאמה.

**הדירקטוריון מביע את הערכתו לעובדי הקבוצה, הנהלת הקבוצה וסוכניה
על עבודתם ותרומתם להישגי הקבוצה.**

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 29 במרס, 2026

פרק ג'

דוחות כספיים

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר, 2025

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר, 2025

תוכן העניינים

עמוד	
3	דוח רואה החשבון המבקר בדבר ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיוח כספי
4-10	דוח רואה החשבון המבקר
11-12	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
13	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
14	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
15-16	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
17-20	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
21-304	באורים לדוחות הכספיים מאוחדים

דוח רואה החשבון המבקר הבלתי תלוי לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ בדבר ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי

**בהתאם לסעיף 99 (ג) בתקנות ניירות ערך
(דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970**

ביקרנו רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות בנות (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2025. רכיבי בקרה אלה נקבעו כמוסבר בפיסקה הבאה. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי המצורפת לדוח התקופתי לתאריך הנ"ל. אחריותנו היא לחוות דעה על רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי שבוקרו נקבעו בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 911 של לשכת רואי חשבון בישראל "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי" (להלן תקן ביקורת (ישראל) 911).

רכיבים אלה הינם: (1) בקורות ברמת הארגון, לרבות בקורות על תהליך העריכה והסגירה של דיווח כספי ובקורות כלליות של מערכות מידע; (2) בקורות על תהליכים שהינם מהותיים מאוד לדיווח הכספי ולגילוי של חברה מאוחדת - מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ושל חברות מאוחדות מהותיות נוספות (להלן - רכיבי הבקרה המבוקרים).

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 911. על-פי תקן זה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה לזהות את רכיבי הבקרה המבוקרים ולהשיג מידה סבירה של ביטחון אם רכיבי בקרה אלה קוימו באופן אפקטיבי מכל הבחינות המהותיות. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, זיהוי רכיבי הבקרה המבוקרים, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית ברכיבי הבקרה המבוקרים, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של אותם רכיבי בקרה בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו, לגבי אותם רכיבי בקרה, כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. ביקורתנו התייחסה רק לרכיבי הבקרה המבוקרים, להבדיל מבקרה פנימית על כלל התהליכים המהותיים בקשר עם הדיווח הכספי, ולפיכך חוות דעתנו מתייחסת לרכיבי הבקרה המבוקרים בלבד. כמו כן, ביקורתנו לא התייחסה להשפעות הדדיות בין רכיבי הבקרה המבוקרים לבין כאלה שאינם מבוקרים ולפיכך, חוות דעתנו אינה מביאה בחשבון השפעות אפשריות כאלה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו בהקשר המתואר לעיל.

בשל מגבלות מובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי בכלל, ורכיבים מתוכה בפרט, עשויים שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה בלבתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה באופן אפקטיבי, מכל הבחינות המהותיות, את רכיבי הבקרה המבוקרים ליום 31 בדצמבר, 2025.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2025 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך והדוח שלנו, מיום 29 במרס, 2026, כלל חוות דעת ללא שינוי מהנוסח האחיד על אותם דוחות כספיים מאוחדים בהתבסס על ביקורתנו ועל דוחות רואי חשבון אחרים וכן הפניית תשומת לב לאמור בבאור 31 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
29 במרס, 2026

לכבוד

בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

א.ג.נ.,

דוח רואה החשבון המבקר הבלתי תלוי לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

חוות הדעת

ביקרנו את הדוחות הכספיים המאוחדים של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") הכוללים את הדוח המאוחד על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר, 2025, ואת הדוחות המאוחדים על רווח או הפסד, על הרווח הכולל, על השינויים בהון ועל תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה באותו תאריך ואת הבאורים לדוחות הכספיים המאוחדים, לרבות עיקרי המדיניות החשבונאית.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים בדוח המאוחד על המצב הכספי מהווים כ-3.69% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2025, והכנסותיהן הכלולות בדוח המאוחד על רווח או הפסד ורווח כולל אחר מהוות כ-2.56% מכלל ההכנסות המאוחדות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון מבקרים אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון המבקרים האחרים.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון מבקרים אחרים, הדוחות הכספיים המאוחדים המצורפים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי המאוחד ליום 31 בדצמבר, 2025 ואת התוצאות הכספיות המאוחדות ותזרימי המזומנים המאוחדים לשנה שהסתיימה באותו תאריך בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים (IFRS Accounting Standards) ובהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, המתייחסות לחברות החזקה של מבטחים.

בסיס לחוות הדעת

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. חובותינו על פי תקנים אלו מתוארות בפיסקת חובות רואה החשבון המבקר לביקורת של הדוחות הכספיים המאוחדים בדוח זה. אנו בלתי תלויים בחברה ובחברות המאוחדות שלה בהתאם להוראות הדין החלות בישראל בעניין אי תלות ומניעת ניגוד עניינים של רואה החשבון המבקר בישראל. כמו כן, קיימנו את חובות האתיקה האחרות שלנו בהתאם לחוק רואי חשבון, תשט"ו-1955, ותקנות מכוחו. אנו סבורים שראיות הביקורת אשר הושגו לרבות דוחות רואי החשבון המבקרים האחרים הן נאותות ומספיקות על מנת להוות בסיס לחוות דעתנו.

הדגש עניין

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 31 בדוחות הכספיים המאוחדים המתאר את החשיפה להתחייבויות תלויות. חוות דעתנו אינה כוללת שינוי מהנוסח האחד בנוגע לעניין זה.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון החברה ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס, או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים המאוחדים וכן (2) שיקול דעתנו לגביהם היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם, התקשור של עניינים אלה להלן, אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעות חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

(1) האימוץ לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17 – "חוזי ביטוח" ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 – "מכשירים פיננסיים" (ראו באור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים)

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

ביום 1 בינואר, 2025, במסגרת האימוץ לראשונה של תקני ה-IFRS, בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 1 – "אימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים" (להלן: "IFRS 1"), יישמה החברה לראשונה את תקן דיווח כספי בינלאומי 17 – "חוזי ביטוח" (להלן: "IFRS 17") אשר משפיע על ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי בקשר לחוזי ביטוח, ומחליף את ההוראות שהיו קיימות בנושא במסגרת תקן דיווח כספי בינלאומי 4 – "חוזי ביטוח" (להלן: "IFRS 4") והוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הרשות"). כמו כן, באותו מועד, יושם על ידי החברה לראשונה תקן דיווח כספי בינלאומי 9 – "מכשירים פיננסיים" (להלן: "IFRS 9") אשר החליף את תקן חשבונאות בינלאומי 39 – "מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה" (להלן: "IAS 39").

מועד המעבר ליישום התקנים האמורים נקבע ליום 1 בינואר, 2024. היישום בוצע בהתאם להוראות המעבר האמורות ב-IFRS 9: IFRS 1 יושם בדרך של יישום למפרע מלא ואילו IFRS 17 יושם תוך שימוש באחת מגישות היישום הקבועות בו (יישום למפרע מלא, יישום למפרע מותאם או גישת השווי ההוגן, בכפוף להוראות התקן).

במסגרת היישום לראשונה הציגה החברה מחדש את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי לימים: 1 בינואר, 2024 ו-31 בדצמבר, 2024, ואת הדוחות המאוחדים על הרווח או הפסד והדוחות המאוחדים על הרווח הכולל, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024.

כנדרש בהתאם להוראות IFRS 1 והוראות הרשות, כללה החברה גילויים איכותיים וכמותיים בדבר השפעות האימוץ של התקנים האמורים על הדוחות הכספיים המאוחדים במסגרת באור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים.

בשל השינויים המשמעותיים במדיניות החשבונאית של החברה לגבי דוחותיה הכספיים המאוחדים בקשר לטיפול בחוזי ביטוח ובקשר לטיפול במכשירים פיננסיים, אשר חלו בעקבות היישום לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9, אשר דורשים מהחברה שימוש בשיקול דעת ובאומדנים חדשים ביחס לאלו שנדרשו בעת יישומם של IFRS 4 ו-IFRS 39, ומאחר שהשלכותיהם של IFRS 17 ו-IFRS 9 על הדוחות הכספיים המאוחדים משמעותיות ובעלות חשיבות למשתמשים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, קבענו כי האימוץ לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9 הינו עניין מפתח בביקורת.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

להלן נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת האימוץ לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9:

- בחנו את העיצוב, היישום והאפקטיביות של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך המדידה של ההתחייבויות והנכסים בגין חוזי ביטוח, המטופלים על ידי IFRS 17, ותהליך קביעת השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות מסוג "חיים צמוד" אשר יושמו על ידי החברה לראשונה במהלך שנת 2025, בגין השנה השוטפת ובגין מספרי השוואה.
- בחנו באם שיקולי הדעת שהופעלו על ידי הנהלת החברה בבחירת וביישום המדיניות החשבונאית בנושאים המהותיים הנוגעים ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9 הינם בהתאם להוראותיהם של התקנים האמורים והוראות הרשות.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, באם המתודולוגיה, המודלים, וההנחות בהם עשתה החברה שימוש לשם הקביעה וההתכלות של ה-CSM, ה-RA, וקביעת השווי ההוגן של התחייבויות או נכסים בגין חוזי ביטוח נכון למועד המעבר, האומדן המיטבי (Best Estimate) של תזרימי מזומנים בגין חוזי ביטוח והשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות מסוג "חיים צמוד", בתקופות המדווחות, הינם בהתאם להוראות IFRS 17 ו-IFRS 9 בנושאים האמורים, הוראות הרשות ופרקטיקות מקובלות. בחינה זו כללה גם בדיקה, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, של נאותות הנתונים וההנחות ששימשו בסיס במודלים שיושמו לצורך מדידת היתרות השונות וכן בחינה של שיקולי הדעת המשמעותיים שהופעלו על ידי הנהלה או מומחים מטעמה במקרים הרלוונטיים.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את תהליכי החישוב השונים שבוצעו על ידי החברה לשם מדידת היתרות השונות הנוגעות לחוזי הביטוח.
- בחנו את נאותות ושלמות הגילויים שנוספו לדוחות הכספיים בעקבות יישום התקנים האמורים.

(2) מדידה של התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים בהתאם ל-IFRS 17 במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA:

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2025 כוללים התחייבויות ונכסים בסכומים מהותיים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים בביטוח חיים ובריאות בהתאם להוראות IFRS 17 במודל המדידה הכללי (להלן: "מודל ה-GMM") ובמודל העמלה המשתנה (להלן: "מודל ה-VFA") בסך נכסים של כ- 3,029,133 אלפי ש"ח, וסך התחייבויות של כ- 42,421,126 אלפי ש"ח, בהתאמה, כמפורט בבאור 17 לדוחות הכספיים המאוחדים.

התחייבויות ונכסי הביטוח במגזרי חיים ובריאות הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA מורכבים ממספר רכיבים הכוללים תחזית תזרימי מזומנים לקיום חוזה ומרווח שירות חוזי. כל אחד ממרכיבים אלו כפוף לסיכון למדידה לא נאותה. תחזית תזרימי המזומנים לקיום חוזה, לרוב מהווה תוצר של שיטת הערכה אקטוארית ושל הערכות בדבר משתנים דמוגרפיים וכלכליים שבמקרים רבים הינן סובייקטיביות ומורכבות. שינוי בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי במשתנים דמוגרפיים וכלכליים עשויים להשפיע באופן מהותי על סכום ההתחייבויות והנכסים האמורים.

הרפורמות והשינויים בשוק הביטוח בשנים האחרונות, מציבים אתגרים במדידת המגמות וקביעת הנחות על ההתפתחויות העתידיות, במיוחד במוצרים בעלי תקופת כיסוי ארוכה או זנב תביעות ארוך בביטוחי חיים ובריאות.

בחישוב ההערכות האקטואריות, החברה מתבססת על תוצאות מחקרים המבוצעים על ידי מעת לעת. מחקרים אלו מבוססים, מטבע הדברים, על ניסיון העבר וחיוזי ההתפתחויות העתידיות ולפיכך מוגבלים בכל הקשור לשינויים רגולטוריים שטרם קיבלו ביטוי מלא בשוק ויותר מכך, לשינויים עתידיים אפשריים ככל שיש לתת להם ביטוי.

אומדנים בקשר עם תחזית תזרימי המזומנים כוללים, בין היתר, שיעורי היוון, שיעורי תמותה ותחלואה, שיעורי מימוש גמלא בביטוחי מנהלים בעלי מקדם המרה קבוע, שיעור ביטולים, וכן מרווח תיאום סיכון בגין סיכון לא פיננסי.

יתרת מרווח השירות החוזי תלויה בעדכונים שנערכו בתקופה ביתרה זו בגין גורמים כדוגמת ההשפעות של עסק חדש, צבירת ריבית, עדכונים בגין השפעות דמוגרפיות או פיננסיות וכן הכרה ברווח או הפסד לפי יחידות כיסוי. טעות באמידת סכומים אלו יכולה להביא לטעות ביתרת מרווח השירות החוזי.

בשל אי הוודאות המובנית והמורכבות באומדנים המשמשים לצורך מדידת התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA, קבענו כי המדידה של התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA הינה עניין מפתח בביקורת.

נהלי הביקורת שבוצעו במענה לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת המדידה של התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA כללו את הנהלים הבאים:

- קיימנו פגישות ודיונים בין המחלקות האקטואריות מטעמינו לבין המחלקה האקטוארית של החברה, שכללו, בין היתר, בחינה של מתודולוגיות החישוב ובחינת העקביות ביישומן.
- ביצענו נהלי הסתמכות על מומחים בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 620 בדבר שימוש בעבודת מומחה, לרבות תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו.
- בחנו את עיצוב, יישום ואפקטיביות הבקורות הפנימיות הקשורות לתהליך המדידה של ההתחייבויות והנכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות, לרבות הבקורות הנוגעות לשלמות האוכלוסיה ודיוק הנתונים והבקורות העיקריות בסביבת מערכות המידע המשמשות לעיבוד הנתונים ולזרימת המידע לצורכי דיווח כספי.
- בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, מחקרים מהותיים ועדכונים באומדנים אחרים בבסיס העתודות, שבוצעו על ידי החברה במהלך שנות הדיווח.
- בחנו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, את סבירותן של הנחות מסוימות שבבסיס ההתחייבויות והנכסים האמורים, לרבות, פריסת יחידות הכיסוי או שיעורי ההיוון תוך ביצוע בדיקות סבירות שונות כגון בחינת התפתחות ההנחות אל מול תקופות קודמות ובחינת התאמות לנתוני שוק.
- יישמנו נהלים אנליטיים במטרה לזהות ולנתח שינויים מהותיים חריגים.

בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים בדוחות הכספיים המאוחדים אודות התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות וחוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים במודל ה-GMM ובמודל ה-VFA.

(3) מדדה של התחייבויות בגין תביעות שהתהוו בחוזה ביטוח ונכסים בגין תביעות שהתהוו בחוזה ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים במודל הקצאת הפרמיה (בפרט בהתייחס לענפים בעלי זנב תביעות ארוך)

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2025 כוללים התחייבויות מהותיות ונכסים מהותיים בגין חוזה ביטוח וחוזי ביטוח משנה מוחזקים בביטוח כללי ובחלק ממוצרי הבריאות, הנמדדים בהתאם ל-IFRS 17 במודל הקצאת הפרמיה (להלן: "מודל ה-PAA"). כמפורט בבאור 17 לדוחות הכספיים המאוחדים, התחייבויות ונכסים אלה מסתכמים נכון ליום 31 בדצמבר, 2025 לסך של כ- 7,434,924 אלפי ש"ח ולסך של כ- 2,263,819 אלפי ש"ח, בהתאמה.

במסגרת יישום מודל ה-PAA, ההתחייבויות והנכסים האמורים כוללים, בין היתר, גם את ההתחייבויות בגין תביעות שהתהוו (להלן: "LIC") ונכס בגין השבה של תביעות שהתהוו ממבטחי משנה (להלן: "AIC") אשר הסתכמו ליום 31 בדצמבר, 2025 לסך של כ- 6,151,464 אלפי ש"ח ולסך של כ- 2,164,441 אלפי ש"ח, בהתאמה.

התחייבויות ה-LIC ומנגד - נכס ה-AIC נמדדים בהתבסס על תחזיות אקטואריות המושפעות מגורמים פיננסיים ולא פיננסיים כדוגמת שיעורי היוון, שכיחות וחומרה, עיתוי תשלום תביעות ודפוסי התפתחות, ניסיון עבר ועוד.

בחוזה ביטוח כאמור עם תקופת תשלום או יישוב תביעות ארוכה (להלן: "תביעות עם זנב ארוך") רכיב ה-LIC עשוי להיות משמעותי בקביעת התחייבויות הביטוח. בהתאמה, גם רכיב ה-AIC שבמסגרת הנכס בגין השבה של תביעות ממבטחי המשנה עשוי להיות משמעותי, כתלות בהיקף ביטוח המשנה.

טעות ברכיב ה-LIC כמו גם טעות ברכיב ה-AIC עשויות לנבוע מטעויות במשתנים הנוגעים לתביעות פתוחות או תביעות בגין אירועים שהתרחשו וטרם דווחו (IBNR).

בענפים המאופיינים בתביעות עם זנב ארוך אי הוודאות המובנית גבוהה יותר מאחר שחולף זמן רב ממועד קרות האירוע הביטוחי ועד למועד הסילוק הסופי של התביעה.

בשל אי הוודאות המובנית והמורכבות באומדנים המשמשים לצורך מדידת רכיב ה-LIC שבמסגרת ההתחייבויות בגין חוזה ביטוח ורכיב ה-AIC שבמסגרת הנכסים בגין חוזה ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-PAA, בפרט לגבי תביעות עם זנב ארוך, קבענו כי המדידה של ההתחייבויות והנכסים האמורים הינה עניין מפתח בביקורת.

נהלי הביקורת שבוצעו במענה לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת המדידה של התחייבויות בגין רכיב ה-LIC בחוזה ביטוח והנכסים בגין רכיב ה-AIC בחוזה ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-PAA, כללו את הנהלים הבאים:

- קיימנו פגישות ודיונים בין המחלקות האקטואריות מטעמינו לבין המחלקה האקטוארית של החברה, שכללו, בין היתר, בחינה של מתודולוגיות החישוב ובחינת העקביות ביישומן.
 - ביצענו נהלי הסתמכות על מומחים בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 620 בדבר שימוש בעבודת מומחה, לרבות תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו.
 - בחנו את עיצוב, יישום ואפקטיביות הבקורות הפנימיות הקשורות לתהליך המדידה של רכיב ה-LIC בחוזה ביטוח ורכיב ה-AIC בחוזה ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-PAA, ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות, לרבות הבקורות הנוגעות לשלמות האוכלוסיה ודיוק הנתונים והבקורות העיקריות בסביבת מערכות המידע המשמשות לעיבוד הנתונים ולזרימת המידע לצורכי דיווח כספי.
 - ביצענו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, בדיקה של חישובי החברה, ושל אופן הזקיפה של שינויים פיננסיים ודמוגרפיים.
 - בחנו, תוך הסתייעות במומחי אקטואריה מטעמינו, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, את סבירות ההנחות והאומדנים שבבסיס הערכות האקטואריות ואת יישומם בחישוב העתודות, לרבות סבירות שיעורי ההיוון תוך ביצוע בדיקות סבירות שונות כגון בחינת התפתחות ההנחות אל מול תקופות קודמות ובחינת התאמות לנתוני שוק.
 - יישמנו נהלים אנליטיים במטרה לזהות ולנתח שינויים מהותיים חריגים.
- בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים בדוחות הכספיים המאוחדים אודות רכיב ה-LIC בחוזה ביטוח ורכיב ה-AIC בחוזה ביטוח משנה מוחזקים, הנמדדים במודל ה-PAA.

(4) מידת שווי הוגן של השקעות לא סחירות:

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

כמתואר בבאורים 7 ו-10 לדוחות הכספיים המאוחדים, יתרת ההשקעות שאינן סחירות ויתרת הנדל"ן להשקעה ליום 31 בדצמבר, 2025, שנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ובמודל השווי ההוגן, לפי העניין, מסתכמות לסך של כ- 19,707,546 אלפי ש"ח, ולסך של כ- 851,282 אלפי ש"ח, בהתאמה.

ביישום IFRS 9 החברה מודדת את השקעותיה במכשירים הוניים ואת רוב רובם של מכשירי החוב שאינם סחירים המוחזקים על ידיה, לרבות אגרות חוב של מדינת ישראל מסוג "חיים צמוד", בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן נקבעים באמצעות הוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי ריבית – מרווח הוגן בע"מ.

השווי ההוגן של השקעות במניות שאינן סחירות מבוסס בעיקרו על הערכות שווי חיצוניות או אינדיקציות אחרות לשווי ההוגן דוגמת סבבי השקעה וגיוס, ובקרנות השקעה וגידור מבוסס בעיקרו על השווי ההוגן של נכסי הבסיס או הערכות שווי ונקבע בהתאם לדיווחים של כל קרן. טכניקות הערכות השווי הינן סובייקטיביות באופיין ומשלבות הנחות שונות ושימוש באומדנים המשפיעים באופן משמעותי על השווי ההוגן.

השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה מבוסס על הערכות שווי שבוצעו על ידי מערכי שווי חיצוניים, וכוללות אומדנים והנחות כגון מחירי שכירות משוערים ושיעורי הוון.

קביעת השווי ההוגן של אגרות חוב של מדינת ישראל מסוג "חיים צמוד" (להלן: "אג"ח ח"ץ") דורשת, בין היתר, שימוש במומחים אקטואריים ובהנחות דמוגרפיות ופיננסיות שונות.

לגבי חלק מההשקעות הלא סחירות, בפרט אלו המסווגות לרמה 3 במדרג השווי ההוגן בהתאם ל- IFRS 13, כגון מניות שאינן סחירות, קרנות השקעה, אג"ח ח"ץ ונדל"ן להשקעה, אי הוודאות המובנית במדידת השווי ההוגן גבוהה, מאחר ומדידה זו אינה מתבססת על נתוני שוק נצפים אלא על הערכות ואומדנים של שמאי נכסים, שיקול דעת של מנהלי קרנות, אקטוארים ומומחים חיצוניים אחרים והערכות חברה.

לשינויים באומדנים, בהנחות או בהערכות בהם נעשה שימוש במסגרת הערכות השווי עשויה להיות השפעה משמעותית על קביעת השווי ההוגן של הנכסים הלא סחירים.

בשל אי הוודאות המובנית והמורכבות ביחס לאומדנים, ההנחות וההערכות כאמור לעיל, קבענו כי מדידת השווי ההוגן של ההשקעות הלא סחירות הינה עניין מפתח בביקורת.

נהלי הביקורת שבוצעו במענה לעניין המפתח בביקורת

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו לגבי בחינת מדידת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות כללו את הנהלים הבאים:

- בחנו את התכנון והיישום של בקורות פנימיות הקשורות לתהליך קביעת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות ובצענו נהלים לבדיקת האפקטיביות של אותן בקורות פנימיות לרבות, בקורות לגבי נאותות הנתונים וההנחות ששימשו בהערכות השווי וסבירות הערכות השווי.
- בחנו את המתודולוגיות המיושמות על ידי החברה למדידת השווי ההוגן של השקעות לא סחירות.
- ערכנו בירורים מול אנשי הכספים וגורמים באגף ההשקעות בחברה לצורך השגת הבנה ביחס לעסקאות, התפתחויות, ושערוכים מהותיים לתקופה וכן לגבי שינויים מהותיים, ככל שחלו, בנתונים, בהנחות ובמודלים בהשוואה לאלו ששימשו בשנה הקודמת.
- ביצענו נהלי הסתמכות על מומחים בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 620 בדבר שימוש בעבודת מומחה, לרבות תוך הסתייעות במערכי שווי ושמאים בלתי תלויים מטעמינו, בהתאם לנסיבות, על בסיס מדגמי ובהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, לצורך בחינת סבירות האומדנים וההנחות העיקריות בבסיס הערכות השווי.
- ביצענו בחינה מדגמית, בהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, של השווי ההוגן של ההשקעות שאינן סחירות בדוחות הכספיים המאוחדים אל מול הערכות השווי שקיבלה החברה ממומחים חיצוניים ואל מול דיווחי קרנות ההשקעה, לפי העניין.
- ביצענו בחינה מדגמית, בהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, של מסד הנתונים ששימש לצורך קבלת ציטוטים מחברת מרווח הוגן בע"מ אל מול הסכמי הלוואות לרבות באמצעות שליחת בקשות לאישורי יתרה ומעבר על הסכמים מהותיים חדשים של הלוואות לא סחירות.
- בחנו את ההשפעות של אופן מדידת התחייבויות ונכסי ביטוח וביטוח משנה השווי ההוגן של אגרות חוב מסוג "חיים צמוד".
- ביצענו בדיקה מדגמית בלתי תלויה, בהתבסס על הערכת הסיכונים שלנו, של שיערוך נכסים בלתי סחירים על בסיס הציטוטים של חברת מרווח הוגן בע"מ.

בנוסף, הערכנו את נאותות הגילויים העיקריים בדוחות הכספיים המאוחדים אודות מדידות שווי הוגן של השקעות בנכסים לא סחירים.

חובות של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים

הדירקטוריון והנהלה אחראים להכנה ולהצגה נאותה של הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים (IFRS Accounting Standards), ולהוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע – 2010, המתייחסות לחברות החזקה של מבטחים וכן הם אחראים לבקרה הפנימית הנחוצה בהתאם לקביעת הדירקטוריון והנהלה על מנת לאפשר הכנת דוחות כספיים מאוחדים ללא הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות.

בהכנת הדוחות הכספיים המאוחדים, הדירקטוריון והנהלה אחראים להעריך את יכולת החברה להמשיך ולפעול כעסק חי, לתת גילוי, ככל שנדרש, לעניינים הקשורים לעסק חי וליישם בסיס חשבונאי של עסק חי, אלא אם הדירקטוריון והנהלה מתכוונים לפרק או להפסיק את פעילות החברה, או שאין להם חלופה מציאותית אחרת מלבד זאת.

חובות רואה החשבון המבקר לביקורת של הדוחות הכספיים המאוחדים

המטרות שלנו הן להשיג מידה סבירה של ביטחון כי הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם אינם כוללים הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות, ולתת דוח רואה החשבון המבקר הכולל את חוות דעתנו. מידה סבירה של ביטחון היא רמה גבוהה של ביטחון, אך היא אינה מהווה ערובה לכך שביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל תגלה תמיד הצגה מוטעית מהותית כאשר היא קיימת. הצגות מוטעות יכולות לנבוע מתרמית או מטעות והן נחשבות מהותיות אם, בנפרד או במצטבר, ניתן לצפות באופן סביר שהן ישפיעו על ההחלטות הכלכליות של משתמשים אשר התקבלו על בסיס דוחות כספיים מאוחדים אלו.

בביקורת המבוצעת, לרבות הסתמכות על רואי חשבון מבקרים אחרים, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, אנו מפעילים שיקול דעת מקצועי ושומרים על ספקנות מקצועית במהלך הביקורת. בנוסף אנו:

- מזהים ומעריכים את הסיכונים להצגה מוטעית מהותית בדוחות הכספיים המאוחדים, בין שמקורה בתרמית או בטעות, מתכננים ומבצעים נוהלי ביקורת במענה לאותם סיכונים, ומשיגים ראיות ביקורת נאותות ומספיקות על מנת לבסס חוות דעתנו. הסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מתרמית גבוה יותר מהסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מטעות, שכן תרמית עלולה להיות כרוכה בקנוניה, זיוף, השמטות מכוונות, מצג שווא בזדון או עקיפה של בקרה פנימית.
- משיגים הבנה של הבקרה הפנימית הרלוונטית לביקורת על מנת לתכנן נוהלי ביקורת מתאימים בנסיבות העניין.
- מעריכים את נאותות המדיניות החשבונאית שיושמה ואת סבירותם של האומדנים החשבונאיים והגילויים הקשורים אשר נעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה.
- מגיעים למסקנה בקשר לנאותות קביעת הדירקטוריון והנהלה בדבר קיומה של הנחת העסק החי, וכן, בהתבסס על ראיות הביקורת אשר השגנו, האם קיימת אי ודאות מהותית הקשורה לאירועים או מצבים העלולים להטיל ספקות משמעותיים ביכולתה של החברה להמשיך כעסק חי. אם הגענו למסקנה כי קיימת אי ודאות מהותית, נדרש מאיתנו להפנות את תשומת הלב בדוח רואה החשבון המבקר שלנו לגילויים הקשורים בדוחות הכספיים המאוחדים, או, אם גילויים אלו אינם מספקים, לכלול שינוי מהנוסח האחד בחוות דעתנו. מסקנותינו מבוססות על ראיות ביקורת אשר הושגו עד למועד דוח רואה החשבון המבקר שלנו. יחד עם זאת, אירועים או מצבים עתידיים עלולים לגרום לחברה שלא להמשיך לפעול כעסק חי.
- מעריכים את ההצגה בכללותה, המבנה והתוכן של הדוחות הכספיים המאוחדים, לרבות הגילויים, והאם הדוחות הכספיים המאוחדים משקפים את העסקאות והאירועים העומדים בבסיסם באופן המשיג הצגה נאותה.
- משיגים ראיות ביקורת נאותות במידה מספקת בדבר העריכה של הדוחות הכספיים המאוחדים לרבות בדיקה כי כללי החשבונאות שיושמו בדוחות הכספיים שבוקרו על ידי רואי חשבון מבקרים אחרים תואמים לכללים אותם נוקטת החברה, כללי הדיווח לפיהם נערכו הדוחות שבוקרו על ידי רואי חשבון מבקרים אחרים תואמים לחוקים והנחיות מחייבים החלים על החברה וכן שכלל הנתונים הנדרשים לצורך האיחוד קבלו ביטוי נאות בדוחות הכספיים המאוחדים.

אנו מתקשרים עם הדירקטוריון והנהלה, בין היתר, את ההיקף ועיתוי הביקורת המתוכננים וממצאי ביקורת משמעותיים, לרבות ליקויים משמעותיים בבקרה פנימית שרואה החשבון המבקר מזהה במהלך הביקורת.

כמו כן, אנו מספקים לדירקטוריון והנהלה הצהרה כי קיימנו את דרישות האתיקה הרלוונטיות בנוגע לאי תלותנו, וכן מתקשרים איתם את כל הקשרים ועניינים אחרים שעשויים להיחשב, באופן סביר, כמשפיעים על אי תלותנו, וכאשר רלוונטי, אמצעי הגנה שיושמו על מנת לבטל איומים מזהים על אי תלותנו.

מתוך העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, עם הדירקטוריון והנהלה, קבענו את העניינים המשמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת ולכן הם ענייני המפתח בביקורת. אנו מתארים עניינים אלו בדוח רואה החשבון המבקר שלנו, אלא אם הוראות חוק או רגולציה מונעות גילוי לצדדים חיצוניים לגבי אותו עניין.

פיסקת קישור

ביקרנו גם, בהתאם לתקן ביקורת (ישראל) 911 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "ביקורת של רכיבי בקרה פנימית על

דיווח כספי", רכיבי בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2025, והדוח שלנו מיום 29 במרס, 2026 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על קיומם של אותם רכיבים באופן אפקטיבי. שותף ההתקשרות של הביקורת נשוא דוח רואה החשבון המבקר הבלתי תלוי הוא טל חי-ציון.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
29 במרס, 2026

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

נכסים

ליום 1 בינואר 2024	ליום 31 בדצמבר		באור	
	2024	2025		
	אלפי ש"ח			
2,080,711	2,526,357	2,730,487	6	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,324,214	1,456,969	2,654,152	6	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
31,077,288	33,101,222	35,770,819	7	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
15,497,986	15,895,547	18,805,305	7	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן
8,834,370	9,256,025	10,568,239	7	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת
472,216	471,633	358,110	8	חייבים ויתרות חובה
118,617	17,310	15,292	19	נכסי מסים שוטפים
705,986	1,272,967	1,671,191	17	נכסי חוזי ביטוח
3,249,063	3,373,213	3,621,761	17	נכסי חוזי ביטוח משנה
542,907	632,243	710,149	9	השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
102,961	168,294	167,471	10	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
651,862	685,729	683,811	10	נדל"ן להשקעה - אחר
852,054	897,247	849,758	11	רכוש קבוע הנמדד בשווי הוגן
165,264	156,803	158,541	11	רכוש קבוע אחר
1,794,010	1,842,060	1,881,368	12	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
653,398	748,182	858,694	13	עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
24,348	10,414	907	19	נכסי מסים נדחים
68,147,255	72,512,215	81,506,055		סך כל הנכסים
33,260,960	35,795,873	38,668,777		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על המצב הכספי

הון והתחייבויות

ליום 1 בינואר 2024	ליום 31 בדצמבר 2024	2025	באור	
אלפי ש"ח				
				<u>התחייבויות</u>
4,489,126	4,502,552	6,703,288	14	הלוואות ואשראי
265,770	294,717	78,576	7	התחייבויות פיננסיות מוחזקות למסחר
1,051,682	907,835	1,425,081	15	זכאים ויתרות זכות
8,500	79,679	959,235	19	התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,836,939	5,602,407	6,964,698	16	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,065,602	5,176,010	5,190,266	16	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה (*)
45,517,358	47,342,810	49,742,262	17	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
94,497	99,067	97,632	17	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה
127,019	130,261	134,470	18	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
331,465	746,156	761,392	19	התחייבויות בגין מסים נדחים
61,787,958	64,881,494	72,056,900		סך כל ההתחייבויות
			20	<u>הון</u>
99,429	99,429	99,429		הון מניות
332,985	326,460	316,522		פרמיה על מניות
(100,200)	(84,019)	(64,641)		מניות באוצר
320,734	347,253	340,217		קרנות הון
5,519,184	6,742,727	8,495,199		יתרת עודפים
6,172,132	7,431,850	9,186,726		סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
187,165	198,871	262,429		זכויות שאינן מקנות שליטה
6,359,297	7,630,721	9,449,155		סך כל ההון
68,147,255	72,512,215	81,506,055		סך כל ההתחייבויות וההון

(*) כולל גם התחייבויות בגין חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	ארי קלמן מנהל כללי	רון קלמי מנהל כספים
29 במרס, 2026			

דוחות מאוחדים על רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
[למעט נתוני רווח נקי למניה]		באור	
8,059,173	8,508,317		הכנסות משירותי ביטוח
(6,103,137)	(6,448,154)		הוצאות משירותי ביטוח
1,956,036	2,060,163	21	רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
(1,485,983)	(1,456,273)		הוצאות מביטוח משנה
1,059,845	983,492		הכנסות מביטוח משנה
(426,138)	(472,781)	21	הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
1,529,898	1,587,382		רווח משירותי ביטוח
3,780,685	5,202,857	22	רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו :
850,054	901,746	22	הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית
(119,165)	(79,678)	22	הפסדים נטו מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים
1,192,385	1,816,872		רווחים אחרים מהשקעות, נטו
(6,074)	36,241	9	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
1,917,200	2,675,181		סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
5,697,885	7,878,038		סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
(3,876,209)	(4,947,625)	17	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
156,369	148,826	17	הכנסות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
(977,992)	(1,195,388)	16	גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה (*)
1,000,053	1,883,851	22	רווח מהשקעות ומימון, נטו
2,529,951	3,471,233		רווח נטו מביטוח ומהשקעה
1,043,287	1,198,893	23	הכנסות מדמי ניהול
144,272	151,462		הכנסות מעמלות
(945,215)	(1,108,004)	24	הוצאות תפעוליות אחרות
(21,196)	85,407	24	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
(207,372)	(253,280)	25	הוצאות מימון אחרות
31,119	52,750	9	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, שאינן קשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
2,574,846	3,598,461		רווח תפעולי
2,574,846	3,598,461		רווח לפני מסים על הכנסה
855,605	1,191,544	19	מסים על הכנסה
1,719,241	2,406,917		רווח לתקופה
			מיוחס ל:
1,684,007	2,350,981		בעלי המניות של החברה
35,234	55,936		זכויות שאינן מקנות שליטה
1,719,241	2,406,917		רווח נקי
27.17	37.71	27	רווח נקי בסיסי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
26.59	37.29	27	רווח נקי מדולל למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

(*) סעיף זה כולל גם את הוצאות הריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית עבור חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה ואת הוצאות המימון עבור חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2024	2025		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,719,241	2,406,917		רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לאחר מכן לרווח או הפסד:</u>
49,202	(30,058)	11	הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע, נטו
(271)	2,224	18	רווחים (הפסדים) ממדידה מחדש של תוכנית הטבה מוגדרת לעובדים
48,931	(27,834)		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לאחר מכן לרווח או הפסד לפני מסים על הכנסה
11,240	(6,150)	19	מסים על הכנסה (הטבת מס) המתייחסים ליתר פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לאחר מכן לרווח או הפסד
37,691	(21,684)		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לאחר מכן לרווח או הפסד, נטו
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר אשר הועברו או יועברו לרווח או הפסד:</u>
3,826	578		הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(7,344)	8,590	9	חלק ברווח (הפסד) כולל אחר, נטו של חברות כלולות
(3,518)	9,168		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר אשר הועבר או יועבר לרווח או הפסד לפני מסים על הכנסה
93	(3,630)	19	מסים על הכנסה (הטבת מס) המתייחסים ליתר פריטי רווח כולל אחר אשר הועברו או יועברו לרווח או הפסד
(3,611)	12,798		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר אשר הועבר או יועבר לרווח או הפסד, נטו
34,080	(8,886)		סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
1,753,321	2,398,031		סך הכל הרווח הכולל לתקופה
			מיוחס ל:
1,718,051	2,342,143		בעלי המניות של החברה
35,270	55,888		זכויות שאינן מקנות שליטה
1,753,321	2,398,031		סך הכל רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	מניות באוצר	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
אלפי ש"ח										
99,429	326,460	(84,019)	58,833	(39,739)	314,624	13,535	6,742,727	7,431,850	198,871	7,630,721
-	-	-	-	-	-	-	2,350,981	2,350,981	55,936	2,406,917
-	-	-	-	595	-	-	-	595	(17)	578
-	-	-	-	-	(30,058)	-	-	(30,058)	-	(30,058)
-	-	-	-	-	-	-	2,266	2,266	(42)	2,224
-	-	-	-	8,590	-	-	-	8,590	-	8,590
-	-	-	-	-	3,630	6,914	(775)	9,769	11	9,780
-	-	-	-	-	12,815	(23,144)	1,491	(8,838)	(48)	(8,886)
-	-	-	-	-	12,815	(23,144)	2,352,472	2,342,143	55,888	2,398,031
-	(9,938)	19,378	(9,440)	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10,462	-	-	-	-	10,462	(334)	10,128
-	-	-	-	-	-	-	-	-	37,614	37,614
-	-	-	-	-	-	2,271	-	2,271	(5,125)	(2,854)
-	-	-	-	-	-	-	(600,000)	(600,000)	(24,485)	(624,485)
99,429	316,522	(64,641)	59,855	(26,924)	291,480	15,806	8,495,199	9,186,726	262,429	9,449,155

יתרה ליום 1 בינואר 2025

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

ירידת ערך רכוש קבוע

רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק ברווח כולל אחר של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

מימוש אופציות שניתנו לעובדים

עלות תשלום מבוסס מניות

זכויות שאינן מקנות שליטה שנוצרו בחברה שאוחדה לראשונה - ראה באור 5 שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה בגין אופציית מכר

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	מניות באוצר	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
אלפי ש"ח										
99,429	332,985	(100,200)	63,224	(36,213)	276,738	16,985	5,519,184	6,172,132	187,165	6,359,297
-	-	-	-	-	-	-	1,684,007	1,684,007	35,234	1,719,241
-	-	-	-	3,911	-	-	-	3,911	(85)	3,826
-	-	-	-	-	49,202	-	-	49,202	-	49,202
-	-	-	-	-	-	-	(423)	(423)	152	(271)
-	-	-	-	(7,344)	-	-	-	(7,344)	-	(7,344)
-	-	-	-	(93)	(11,316)	-	107	(11,302)	(31)	(11,333)
-	-	-	-	(3,526)	37,886	-	(316)	34,044	36	34,080
-	-	-	-	(3,526)	37,886	-	1,683,691	1,718,051	35,270	1,753,321
-	(6,525)	16,181	(9,656)	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5,265	-	-	-	-	5,265	74	5,339
-	-	-	-	-	-	-	-	-	700	700
-	-	-	-	-	-	(3,450)	-	(3,450)	(4,604)	(8,054)
-	-	-	-	-	-	-	(460,148)	(460,148)	(19,734)	(479,882)
99,429	326,460	(84,019)	58,833	(39,739)	314,624	13,535	6,742,727	7,431,850	198,871	7,630,721

יתרה ליום 1 בינואר 2024

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

הערכה מחדש רכוש קבוע

רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

חלק בהפסד כולל אחר, נטו של חברות כלולות

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

מימוש אופציות שניתנו לעובדים

עלות תשלום מבוסס מניות

זכויות שאינן מקנות שליטה שנוצרו בחברה שאוחדה לראשונה

שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה בגין אופציית מכר

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		נספח	
2024	2025		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,659,330	2,227,174	(א)	תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(67,157)	1,764		החזר השקעות (השקעות) בחברות מוחזקות
			מזומנים שהתקבלו (שנגרעו) בשל רכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה
(3,495)	4,779	(ד)	
3,721	-	(ה)	מזומנים שהתקבלו בשל מימוש חברה מאוחדת
(53,253)	(32,079)		השקעה ברכוש קבוע
(242,503)	(217,144)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(174,966)	(1,052,716)		רכישות השקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
(6,381)	(926)		מתן הלוואות לחברות מוחזקות
2,191	6,294		דיבידנד שהתקבל מחברות מוחזקות
480	-		תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
278	643		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(541,085)	(1,289,385)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
316,425	1,473,359		תמורה מהנפקת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(384,386)	(285,684)		פירעון התחייבויות פיננסיות
(460,148)	(600,000)		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(19,734)	(24,485)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(547,843)	563,190		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
7,999	(99,666)		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
578,401	1,401,313		עליה במזומנים ושווי מזומנים
3,404,925	3,983,326	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
3,983,326	5,384,639	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
1,719,241	2,406,917	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
		רווח נקי לתקופה	
		התאמות לסעיפי רווח והפסד:	
(25,045)	(88,991)	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	
(3,940,938)	(5,428,882)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	
(1,135,176)	(1,835,432)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:	
(578,590)	(420,822)	הנמדות בשווי הוגן לרווח והפסד	
		הנמדות בעלות מופחתת	
209,501	242,902	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות	
		הפסד (רווח) ממימוש:	
(230)	459	רכוש קבוע	
388	-	חברות מוחזקות	
(219)	-	נכסים בלתי מוחשיים	
(1,525)	(2,600)	עלייה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	
(26,619)	6,889	ירידה (עלייה) בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר	
686	1,794	ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים	
1,713	-	ירידת ערך רכוש קבוע	
4,143	8,828	עלות תשלום מבוסס מניות	
		פחת והפחתות:	
85,281	84,219	רכוש קבוע	
198,304	199,372	נכסים בלתי מוחשיים	
855,605	1,191,544	מסים על ההכנסה	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
		(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)	
		שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:	
1,259,519	2,000,179	שינוי בנכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
(64,409)	(305,154)	שינוי בנכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה	
765,468	1,362,291	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה	
110,407	14,256	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	
(94,784)	(110,512)	שינוי בעלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות	
(98,507)	177,680	חייבים ויתרות חובה	
(116,104)	494,768	זכאים ויתרות זכות	
2,416	6,433	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	
		השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי	
		השקעה תלויי תשואה:	
(63,808)	(8,799)	רכישת נדל"ן להשקעה	
-	12,222	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה	
923,531	1,553,754	תמורות מממוש נטו של השקעות פיננסיות	
		השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:	
(14,318)	(13,371)	רכישת נדל"ן להשקעה	
4,102	8,400	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה	
175,904	(872,862)	תמורות מממוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות	
(1,563,304)	(1,721,435)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	
		מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:	
(177,530)	(191,184)	ריבית ששולמה	
1,357,633	1,279,626	ריבית שהתקבלה	
(359,751)	(404,023)	מסים ששולמו	
86,625	108,474	מסים שהתקבלו	
596,416	748,799	דיבידנד שהתקבל	
1,503,393	1,541,692		
1,659,330	2,227,174	סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
		(ב)	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
2,080,711	2,526,357		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,324,214	1,456,969		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
3,404,925	3,983,326		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
		(ג)	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה
2,526,357	2,730,487		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,456,969	2,654,152		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
3,983,326	5,384,639		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה
		(ד)	מזומנים שהתקבלו (שנגרעו) בשל רכישות חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה (ראה באור 5)
(4,798)	(23,330)		נכסים בלתי מוחשיים
-	(955,417)		השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת
(36)	(12,556)		רכוש קבוע
(830)	(8,991)		חייבים ויתרות חובה
626	3,705		מסים נדחים
-	4,646		מסים שוטפים
-	945,708		הלוואות ואשראי
554	-		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
289	13,400		זכאים ויתרות זכות
700	37,614		זכויות שאינן מקנות שליטה
(3,495)	4,779		
		(ה)	מזומנים שהתקבלו בשל מימוש חברה מאוחדת
8,779	-		רכוש קבוע
59	-		מסים שוטפים
1,343	-		חייבים ויתרות חובה
1,265	-		מסים נדחים
(1,463)	-		זכאים ויתרות זכות
(5,874)	-		התחייבויות פיננסיות
4,109	-		
(388)	-		הפסד ממימוש חברה מאוחדת
3,721	-		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

פירוט לבאורים:

באור	שם הבאור	עמוד
1	כללי	22
2	עיקרי המדיניות החשבונאית	24
2א'	עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים	65
3	מגזרי פעילות	76
4	מידע אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות	81
5	צירופי עסקים	93
6	מזומנים ושווי מזומנים	94
7	השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים	95
8	חייבים ויתרות חובה	100
9	השקעות בחברות מוחזקות	101
10	נדל"ן להשקעה - לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	110
11	רכוש קבוע	113
12	נכסים בלתי מוחשיים	116
13	עלויות להשגת חוזי שירות השקעות	119
14	הלוואות ואשראי	120
15	זכאים ויתרות זכות	127
16	התחייבויות בגין חוזי השקעה	128
17	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה	129
18	נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים	167
19	מסים על ההכנסה	171
20	הון ודרישות הון	178
21	רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה	184
22	רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו	187
23	הכנסות מדמי ניהול	193
24	הוצאות והכנסות המסווגות לפי מהותן	194
25	הוצאות מימון אחרות	196
26	תשלום מבוסס מניות	197
27	רווח למניה	200
28	מכשירים פיננסיים	201
29	ניהול סיכונים	211
30	יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים	266
31	התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות	278
32	אירועים בתקופת הדיווח ולאחריה	304

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1: - כללי

א. תיאור כללי של הקבוצה ופעילותה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם נידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה ניבה גורביץ וטלי גריפל, והמחזיקים (ביחד) בכ- 63% ממניות החברה. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים, פנסיה וגמל), ביטוח בריאות וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בנות וכלולות בפעילות אשראי הכוללת מתן אשראי עסקי, לרבות אשראי בתחום הנדל"ן, אשראי צרכני (הלוואות לצרכנים בשוק הפרטי, לרבות משכנתאות), שירותי הקדמת תשלום או התחייבויות לפירעון, מתן שירותי הפצת ניירות ערך והתחייבות חיתומית וכן תיווך ביטוחי.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

ב. השלכות מלחמת "חרבות ברזל", מבצע "עם כלביא" ומבצע "שאגת הארי"

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת פתע מרצועת עזה על מדינת ישראל בעקבותיה הכריזה ממשלת ישראל על מצב מלחמה (להלן: "מלחמת חרבות ברזל" או "המלחמה"). החברה וחברות הבנות בקבוצה נערכו במישור התפעולי והעסקי כנדרש והחל משנת 2024 הקבוצה חזרה לפעילות שוטפת מלאה ללא השפעות מהותיות של המלחמה. ביום 9 באוקטובר 2025 נחתם הסכם בין ישראל לחמאס להפסקת הלחימה והשבת החטופים, אשר יישומו מתבצע בשלבים. נכון למועד פרסום הדוח, כל החטופים הושבו, אך קיימת אי-ודאות לגבי יישום מלא של ההסכם והשלכותיו על המצב הביטחוני.

בנוסף, במהלך יוני 2025 התנהל מבצע "עם כלביא" מול איראן, אשר כלל ירי טילים לעבר ישראל והוביל לנזקים בנפש וברכוש, לצד צעדי התגוננות כגון סגירת שדות תעופה והגבלות על פעילות עסקית. המבצע הסתיים בהפסקת אש ביום 24 ביוני 2025. ראה גם באור 32ב'.

במהלך התקופה נרשמו הורדות דירוג אשראי למדינת ישראל על ידי חברות הדירוג הבינלאומיות, כאשר ב-7 בנובמבר 2025 עודכנה תחזית הדירוג ליציבה.

כמו כן, ביום 28 בפברואר 2026 החל מבצע "שאגת הארי", מבצע צבאי משולב של ארצות הברית וישראל לתקיפת מטרות באיראן. במקביל, נמשכת פעילות לחימה בזירה הצפונית מול חיזבאללה. למיטב הערכת החברה, נכון למועד פרסום הדוח, לא צפויה השפעה מהותית על פעילותה, מצבה הפיננסי או תוצאותיה בטווח הבינוני, אך קיימת אי-ודאות לגבי השפעות עתידיות בעיקר על השווקים הפיננסיים, נוכח ההתפתחויות הביטחוניות המתמשכות.

ג. תכנית המכסים של טראמפ בארה"ב

בחודש אפריל 2025 הודיע ממשל טראמפ על הטלת מכסי גומלין על יבוא סחורות ממדינות רבות בעולם לארה"ב, כאשר על יבוא מישראל הוטל מכס בשיעור כולל של 17%. המכס חל על סחורות בלבד ואינו חל על שירותים.

בחודש ביולי 2025 פורסם תיקון לצו המקורי, שכלל עדכון שיעורי המכסים למדינות מסוימות והרחבת תחולתם לענפים נוספים. צעדים אלה עוררו תגובות מצד מדינות שונות והובילו למתיחות בסחר הבינלאומי, לרבות הכרזות על צעדי תגמול הדדיים.

למרות שהחברה אינה חשופה ישירות ליבוא או יצוא סחורות, ייתכן שהמדיניות החדשה תשפיע עליה בעקיפין. בין ההשפעות האפשריות: האטה בצמיחה הכלכלית העולמית, שינויים בביקושים, עלייה במחירי חומרי גלם ותשומות ייצור, וכן השפעה על עלויות תביעות – לדוגמה, עקב התייקרות חלקי חילוף לרכב. בנוסף, ייתכן גידול בתנודתיות בשווקים הפיננסיים ובשערי המטבע, לצד הרעה בתנאי האשראי ועלייה בעלויות מימון. נכון למועד פרסום דוח זה, לתוכנית המכסים אין השפעה מהותית על תוצאות החברה ומצבה הכספי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1: - כללי (המשך)

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

החברה	- מנורה מבטחים החזקות בע"מ.
חברות מאוחדות	- חברות או שותפויות שדוחותיהן מאוחדים, במישרין או בעקיפין, עם דוחות החברה.
חברות כלולות	- חברות ושותפויות אשר לחברה יש השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית שלהן, אך לא שליטה, ואשר השקעת החברה בהן כלולה בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה על בסיס השווי המאזני.
חברות מוחזקות	- חברות מאוחדות וחברות כלולות.
הקבוצה	- החברה והחברות המוחזקות שלה.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב-IAS 24.
בעלי עניין ובעל שליטה	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
המפקח או הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
חוזר הסולבנסי	- הוראות ליישום משטר כושר פרעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II.
כללי השקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות או לשפות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
חוזי השקעה	- פוליסות שאינן מהוות חוזי ביטוח, לרבות הפקדות לקופות גמל מביטוחות תשואה.
התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה	- התחייבויות כלפי מבטחים או מוטבים, הנובעות מחוזי ביטוח או חוזי השקעה שבהם התשואה על ההשקעות משפיעה ישירות על סכום ההתחייבות.
נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	- סך הכל נכסים העומדים כנגד התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה.
פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות ברוטו	- הפרמיות שהתקבלו על בסיס מועדי החיוב.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים המאוחדים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים המאוחדים ערוכים על בסיס העלות, למעט נדל"ן להשקעה, נדל"ן בשימוש עצמי, נכסים והתחייבויות פיננסיות הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים, השקעות בחברות כלולות, נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים ותשלום מבוסס מניות.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים ערוכים בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים החשבונאיים (IFRS Accounting Standards), ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברת ביטוח.

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים (IFRS Accounting Standards), וזאת לרבות בהתייחס לנתונים המתייחסים לחברות בנות שאוחדו העונות להגדרת מבטח, כהגדרתו בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שהחלו מיום 1 בינואר 2023 ועד מועד היישום לראשונה בישראל, הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה היו ערוכים בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970. בהתאם להוראות אלה, הנתונים בדוחות הכספיים המתייחסים לחברה בת שאוחדה העונה להגדרת מבטח, כהגדרתו בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, היו ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

החל מיום 1 בינואר 2025, הקבוצה מיישמת את IFRS 17 ואת IFRS 9 לראשונה עבור הנתונים בדוחות הכספיים המתייחסים לחברה בת כאמור לעיל, וכתוצאה מכך חזרה ליישם את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים החשבונאיים (IFRS Accounting Standards) באופן מלא. למידע נוסף ראה באור 2כא'.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של הקבוצה עולה בעיקרה על שנה, במיוחד בהתייחס לעסקי ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לעסקי סיעוד ומחלות ואשפוז ולעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך.

4. הצגת הדוח על המצב הכספי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה וחברות ביטוח מאוחדות, הוצגו לפי סדר נזילות יורד ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש ב-1 IAS.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע הפעילות של החברה הינו ש"ח ומייצג את המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה פועלת החברה. מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו ש"ח.

הקבוצה קובעת עבור כל חברה בקבוצה, לרבות חברות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני, מהו מטבע הפעילות של כל חברה.

נכסים והתחייבויות של חברה מוחזקות המהווה פעילות חוץ לרבות עודפי עלות שנוצרו מתורגמים לפי שער סגירה בכל תאריך דיווח. פריטי דוח רווח או הפסד מתורגמים לפי שערי חליפין ממוצעים בכל התקופות המוצגות. הפרשי התרגום שנוצרו נזקפים לרווח (הפסד) כולל אחר.

הלוואות בין-חברתיות בקבוצה, אשר אין כוונה לסלקן והן אינן צפויות להיפרע בעתיד הנראה לעין מהוות במהותן חלק מההשקעה בפעילות חוץ, ולפיכך הפרשי שער מהלוואות אלו (בניכוי השפעת המס) נזקפים, לרווח (הפסד) כולל אחר.

בעת מימוש פעילות חוץ, או בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ, תוך איבוד שליטה, הרווח (ההפסד) המצטבר המתייחס לאותה פעילות, שהוכר כרווח כולל אחר נזקף לרווח או הפסד. בעת מימוש חלקי של פעילות חוץ תוך שימור השליטה בחברה המאוחדת, חלק יחסי של הסכום שהוכר ברווח הכולל האחר מיוחס מחדש לזכויות שאינן מקנות שליטה.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות של חברות שלחברה יש שליטה בהן (חברות בנות).

ד. צירופי עסקים ומוניטין

צירופי עסקים מטופלים בשיטת הרכישה. עלות הרכישה נמדדת על פי השווי ההוגן של התמורה שהועברה במועד הרכישה בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה בנרכשת. בכל צירוף עסקים, החברה בוחרת האם למדוד את הזכויות שאינן מקנות שליטה בנרכשת בהתאם לשוויים ההוגן במועד הרכישה או לפי חלקן היחסי בשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו של הנרכשת.

עלויות רכישה ישירות נזקפות בעת התהוותן לדוח רווח והפסד. בצירוף עסקים המושג בשלבים, זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו על ידי הרוכשת קודם להשגת השליטה נמדדות בשווי הוגן למועד הרכישה תוך הכרה בדוח רווח או הפסד משערוך ההשקעה הקודמת במועד העלייה לשליטה.

מוניטין נמדד לראשונה לפי העלות, שהינה ההפרש בין תמורת הרכישה והזכויות שאינן מקנות שליטה לבין הסכום נטו של הנכסים המזוהים שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו. אם סכום המוניטין שהתקבל הינו שלילי, הרוכש יכיר ברווח שנוצר במועד הרכישה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. השקעות המטופלות בשיטת השווי המאזני

חברות כלולות הינן חברות שלקבוצה יש השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית שלהן, אך לא הושגה בהן שליטה.

השקעות בחברות/שותפויות אשר לקבוצה יש השפעה מהותית בהן, ובוצעו בתיקי ההשקעות של חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה, טופלו כהשקעות פיננסיות ונמדדו לפי שוויין ההוגן.

מוניטין בגין רכישת חברה כלולה מוצג כחלק מההשקעה בחברה הכלולה, נמדד לפי העלות ואינו מופחת באופן שיטתי. מוניטין נבחן לצורך בחינת ירידת ערך כחלק מההשקעה בחברה הכלולה בכללותה.

הפרשים מקוריים אחרים שזוהו בעת רכישת ההשקעה בחברה הכלולה, מופחתים בהתאם לאורך החיים הכלכלי של אותם נכסים.

בחברות כלולות בחו"ל בהן נגרמו הפסדים בסכומים העולים על הון העצמי, הכירה החברה בחלקה בהפסדי החברות הכלולות עד גובה השקעתה בהן.

ו. חוזי ביטוח

כמפורט בסעיף כ' להלן בדבר יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17, חוזי ביטוח (להלן: "IFRS 17"), חברות הביטוח המאוחדות מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברות") מיישמות את IFRS 17 החל מיום 1 בינואר, 2025 בהתאם להוראות המעבר שנקבעו ב- IFRS 17, לרבות הצגה מחדש של מספרי ההשוואה לשנת 2024. בכל מקום אשר קיים מלל הרלוונטי רק לחברה הבת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, יצוין השם "מנורה ביטוח" בהתאמה.

סיווג של חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

חוזה מסווג כחוזה ביטוח כאשר הוא מעביר לחברה המנפיקה סיכון ביטוח משמעותי. החברות מנפיקות חוזי ביטוח במהלך העסקים הרגיל שלהן, במסגרתם הן מקבלות סיכון ביטוח משמעותי מבעלי הפוליסות. החברות קובעות האם יש להן סיכון ביטוח משמעותי, על ידי השוואת ההטבות שיסופקו לבעל הפוליסה לאחר אירוע מבוטח עם ההטבות שיסופקו לבעל הפוליסה אם האירוע המבוטח לא יתרחש. חלק מחוזי ביטוח מעבירים למנורה ביטוח גם סיכון פיננסי בנוסף לסיכון הביטוח המשמעותי, כגון הבטחת תשואה. חלק מהחוזים בהם התקשרה מנורה ביטוח הינם בעלי מבנה משפטי של חוזי ביטוח אך הם אינם מעבירים סיכון ביטוח משמעותי (פוליסות חיסכון ללא כיסוי ביטוח). חוזים אלו מסווגים כהתחייבויות פיננסיות ומכונים "חוזי השקעה".

חוזי ביטוח משנה מוחזקים הינם חוזים המוחזקים על ידי החברות במסגרתם הן מעבירות סיכון ביטוח משמעותי המתייחס לחוזי ביטוח בסיס למבטחי משנה. מטרת חוזי ביטוח המשנה המוחזקים הינה לצמצם את סיכון הביטוח המשמעותי של החברות בגין חוזי ביטוח הבסיס.

חוזי ביטוח מסווגים כחוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה או כחוזים ללא מאפייני השתתפות ישירה. חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה הם חוזי ביטוח אשר, בעת ההתקשרות בהם:

(א) התנאים החוזיים קובעים שבעל הפוליסה משתתף בחלק של קבוצה (pool) של פריטי בסיס מזוהים בבירור;

(ב) מנורה ביטוח צופה לשלם לבעל הפוליסה סכום השווה לחלק משמעותי של תשואות השווי ההוגן על פריטי הבסיס; וכן

(ג) מנורה ביטוח צופה שחלק יחסי משמעותי משינוי כלשהו בסכומים שישולמו לבעל הפוליסה ישתנה בהתאם לשינוי בשווי ההוגן של פריטי הבסיס.

כל חוזי הביטוח האחרים וכן כל חוזי ביטוח המשנה סווגו כחוזים ללא מאפייני השתתפות ישירה. חלק מחוזים אלה נמדדים בהתאם למודל ה-PAA.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

הפרדת רכיבים מחוזי ביטוח

חוזה ביטוח עשוי לכלול רכיב אחד או יותר שיהיו בתחולת תקן אחר אם הם היו חוזים נפרדים. לדוגמא, חוזי ביטוח עשויים לכלול:

- רכיב השקעה
- רכיב בגין שירותים מלבד שירותי חוזה ביטוח (להלן: "רכיב שירות")
- נגזרים משובצים

נגזרים משובצים בחוזי ביטוח יופרדו ויטופלו בהתאם לדרישות IFRS 9 כאשר המאפיינים והסיכונים הכלכליים שלהם אינם קשורים באופן הדוק למאפיינים ולסיכונים הכלכליים של החוזה המארח, אלא אם הנגזר המשובץ עצמו מקיים את ההגדרה של חוזה ביטוח.

רכיב השקעה מייצג סכומים שמנורה ביטוח תחזיר למבוטח בכל הנסיבות ללא תלות בהתרחשות האירוע הביטוחי. רכיב השקעה מובחן יופרד מחוזה הביטוח המארח ויטופל בהתאם לדרישות IFRS 9. רכיב השקעה הינו מובחן אם הוא יכול להימכר בנפרד מרכיב הביטוח וכן רכיב ההשקעה ורכיב הביטוח אינם קשורים זה בזה במידה רבה. חלק מחוזי ביטוח החיים של מנורה ביטוח כוללים רכיב חיסכון המהווה רכיב השקעה. בהתאם להערכת מנורה ביטוח, רכיב ההשקעה קשור במידה רבה לרכיב הביטוח בחוזה, ולכן אינו מובחן כך שאיננו מטופל בנפרד מחוזה הביטוח המארח. יחד עם זאת, תקבולים ותשלומים הנובעים מרכיב ההשקעה אינם נכללים בהכנסות והוצאות משירותי ביטוח.

רכיבי שירות מהווים הבטחה להעביר לבעל הפוליסה סחורות או שירותים מלבד שירותי חוזה ביטוח. רכיב שירות מובחן יופרד מחוזה הביטוח המארח ויטופל בהתאם לדרישות של IFRS 15. רכיב שירות הינו מובחן אם בעל הפוליסה יכול להפיק תועלת מהסחורה או מהשירות בעצמם או יחד עם משאבים אחרים הניתנים להשגה בנקל על ידי בעל הפוליסה. רכיב שירות אינו מובחן אם תזרימי המזומנים והסיכונים המיוחסים לסחורה או לשירות קשורים במידה רבה לתזרימי המזומנים ולסיכונים המיוחסים לרכיבי הביטוח בחוזה, וכן החברות מספקות שירות משמעותי של שילוב הסחורה או השירות עם רכיבי הביטוח.

לאחר הפרדת רכיבים מובחנים, החברות מיישמות את תקן IFRS 17 עבור כל הרכיבים שלא הופרדו מחוזה הביטוח המארח ומטפלות בהם כחוזה ביטוח יחיד. החברות לא זיהו רכיבים שיש להפרידם מחוזי הביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

רמת ההקבצה וצירוף חוזי ביטוח

חוזי ביטוח מסווגים לקבוצות לצרכי מדידה. החברות קובעות את הקבוצות במועד ההכרה לראשונה ועשויות להוסיף אליהן חוזים לאחר תום תקופת הדיווח, אך החברות לא מעריכות מחדש את הרכב הקבוצות בתקופות עוקבות.

לצורך קביעת הקבוצות, ראשית החברות מזהות תיקים של חוזי ביטוח. תיק מורכב מחוזים הכפופים לסיכונים דומים והמנוהלים יחד. החברות זיהו תיקים של חוזי ביטוח בהתאם לקווי המוצר העיקריים ובהתבסס על רשימת תיקי הביטוח הכלולה בחוזר סוגיות מקצועיות שפורסם על ידי הממונה. חוזים המנוהלים על ידי חברת הבת מנורה ביטוח מסווגים בתיק נפרד מהחוזים המנוהלים על ידי חברת הבת שומרה ביטוח גם אם הם שייכים לאותו קו מוצר. לאחר זיהוי תיק, החברות מפצלות אותו לכל הפחות לקבוצות הבאות על בסיס הרווחיות הצפויה בעת ההכרה לראשונה:

- קבוצה של חוזים שהם מכבידים בעת ההכרה לראשונה;
- קבוצה של חוזים שבעת ההכרה לראשונה לא קיימת אפשרות משמעותית שיהפכו למכבידים לאחר מכן (קבוצה זו הינה זניחה); וכן
- קבוצה של יתרת החוזים בתיק.

עבור חוזי ביטוח אשר לגביהם החברות מיישמות את מודל ה-PAA, החברות מניחות שאין חוזים בתיק שהם מכבידים במועד ההכרה לראשונה, אלא אם ישנן עובדות ונסיבות מצביעות אחרת.

IFRS 17 קובע כי חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת לא יכללו באותה קבוצה כך שכל שנת חיתום משויכת לקבוצה נפרדת של חוזי ביטוח, זאת למעט קבוצות חוזי ביטוח שלגביהם מנורה ביטוח יישמה את גישת השווי ההוגן במועד המעבר.

IFRS 17 מאפשר לכלול חוזים באותה קבוצה אם הם ישתייכו לקבוצות שונות רק מאחר שחוק או תקנה מגבילים באופן ספציפי את יכולתה המעשית של החברה לקבוע מחיר שונה או רמה שונה של הטבות עבור בעל פוליסה עם מאפיינים שונים. חלקן היחסי של החברות בפוליסות ביטוח רכב חובה המונפקות באמצעות תאגיד ה-"פול" עונה על דרישה זאת ולפיכך החברות בחרו לכלול את חלקה היחסי בפוליסות אלה באותה קבוצה המתייחסת לביטוחי החובה שהחברות מוכרות בעצמן.

החברות מוכרות פוליסות ביטוח אשר כוללות מספר סוגי כיסויים אשר היו מסווגים לקבוצות חוזי ביטוח שונות אילו היו חוזי ביטוח נפרדים. יחידת המדידה הנמוכה ביותר לצורך IFRS 17 היא חוזה הביטוח על כל כיסויי הביטוח שנכללים בו ולפיכך בדרך כלל החברות משייכות את חוזה הביטוח בכללותו לקבוצת חוזי ביטוח אחת. רק במקרים בהם הצורה המשפטית של הפוליסה אינה משקפת את המהות הכלכלית של הזכויות והמחויבויות הכלולות בחוזה, החברות מפרידות את הכיסויים ומכירה בהם כחוזי ביטוח נפרדים. גישה זו שונה מהותית מהמדיניות של החברה תחת IFRS 4 לפיה החברות בדרך כלל הכירו ומדדו כל כיסוי בנפרד.

כמו כן, במקרים מסוימים החברות מתקשרות עם אותו בעל פוליסה (או עם צד קשור לו) במערכת או סדרה של פוליסות ביטוח. בדרך כלל כל פוליסה במערכת או סדרה תוכר כחוזה ביטוח נפרד. במקרים מסוימים מערכת או סדרת הפוליסות משקפים במהות הכלכלית חוזה ביטוח אחד. במקרים אלו החברות מכירות ומודדות את הפוליסות כאמור כחוזה ביטוח אחד. כאשר חוזה ביטוח כולל יותר מכיסויי ביטוח אחד, אשר אילו היו חוזים נפרדים היו משויכים לתיקי ביטוח שונים, החברות מסווגות את החוזה בכללותו בהתאם לתיק אליו משויך הכיסוי העיקרי בחוזה.

החברות מפעילות שיקול דעת בקביעה האם להפריד רכיבי ביטוח, או לצרף מערכת או סדרה של חוזי ביטוח עם אותו הצד שכנגד ולטפל בהם כחוזה יחיד. שיקול הדעת של החברות מבוסס בין היתר על התלות ההדדית בין תזרימי המזומנים של חוזי הביטוח, האם חוזי הביטוח פוקעים יחד, האם החוזים מתומחרים ונמכרים יחד וכן על ראיית הלקוח את החוזים כמקשה אחת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

רמת ההקבצה וצירוף חוזי ביטוח (המשך)

להלן רשימת התיקים של חוזי הביטוח שהונפקו שהגדירו החברות, בחלוקה למגזרי פעילות:

ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים
(1) ביטוח עסקים	(1) סיעוד פרט	(1) פוליסות הכוללות רכיב
(2) מקיף דירות	(2) סיעוד קבוצתי	חיסכון שאינו תלוי
(3) רכב חובה	(3) הוצאות רפואיות ונכויות	תשואה
(4) רכב רכוש	פרט וקבוצתי, כולל שיניים	(2) פוליסות הכוללות רכיב
(5) אחריות מקצועית	(ראה להלן).	חיסכון תלוי תשואה
(6) כלי טיס, כלי שיט ומטענים	(4) מחלות קשות	וכוללות דמי ניהול
בהובלה	(5) עובדים זרים, נסיעות	משתנים
(7) ביטוח הנדסי	לח"ל	(3) פוליסות הכוללות רכיב
(8) נזקי טבע בחקלאות	(6) תאונות אישיות שלא	חיסכון תלוי תשואה
(9) ערבויות לרבות ערבויות	נמדדות בגישת הקצאת	וכוללות רק דמי ניהול
חוק מכר	הפרמיה-PAA	קבועים
(10) ביטוח חיות מחמד		(4) פוליסות קצבה שאינן
(11) תאונות אישיות שנמדדות		תלויות תשואה
בגישת הקצאת הפרמיה -		(5) פוליסות קצבה תלויות
PAA		תשואה
		(6) פוליסות ללא רכיב חיסכון
		- ביטוח לכיסוי מוות
		(7) פוליסות ללא רכיב חיסכון
		- ביטוח לכיסוי אובדן
		כושר עבודה

החלוקה לתיקים גובשה בהתאם לחוזר המפקח, החברות אינן מבצעות פיצול נוסף מעבר לקבוצות שהוגדרו בהתאם לחוזר הפיקוח למעט פיצול של תיק הקצבה לשני מודלי מדידה, אחד עבור פוליסות תלויות תשואה ואחד עבור פוליסות שאינן תלויות תשואה במגזר ביטוח חיים וכן תיק עסקים נכנסים וביטוח חיות מחמד במגזר ביטוח כללי. כמו כן, לצרכי מדידה מנורה ביטוח מאחדת את התיקים הוצאות רפואיות פרט והוצאות רפואיות קבוצתי אולם לצרכי הצגה בדוחות הכספיים מבוצעת הקצאה.

תיקי המשנה המוחזקים נקבעו על בסיס מאפייני חוזי ביטוח המשנה המוחזקים ולא כנגזרת ישירה של תיקי הביטוח שהונפקו. חלוקת תיקי המשנה המוחזקים משקפת את מבנה העברת הסיכון בפועל, לרבות הבחנה בין הסכמי משנה יחסיים ובלתי יחסיים, שכבות כיסוי שונות וכן תקופות כיסוי שאינן חופפות לתקופות הכיסוי של חוזי ביטוח שהונפקו. כתוצאה מכך קיימת אי התאמה מובנית בין תיקי חוזי הביטוח שהונפקו לבין תיקי המשנה המוחזקים, כך שתיק משנה בודד עלול לכלול חשיפה הנובעת ממספר תיקי ביטוח שהונפקו. חוסר התאמה זו תואמת את הוראות תקן IFRS 17 והנחיות רשות שוק ההון לפיהן תיקי ביטוח המשנה המוחזקים נקבעים באופן עצמאי כל עוד החלוקה משקפת מהימנה את המהות הכלכלית שלהן ואת אופן ניהול הסיכון בפועל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

הכרה

החברות מכירות בקבוצה של חוזי ביטוח שהיא מנפיקה מהמועד המוקדם מבין:

- תחילת תקופת הכיסוי של הקבוצה של חוזים
- המועד שבו הגיע מועד הפירעון של התשלום הראשון מבעל פוליסה בקבוצה
- עבור קבוצה של חוזים מכבידים, כאשר הקבוצה הופכת למכבידה

החברות מכירות בקבוצה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים מהמועד המוקדם מבין הבאים:

- תחילת תקופת הכיסוי של הקבוצה של חוזי ביטוח המשנה המוחזקים. יחד עם זאת, החברות דוחות את ההכרה בקבוצה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים שמספקים כיסוי יחסי עד המועד שבו מוכר לראשונה חוזה ביטוח בסיס כלשהו, אם מועד זה מאוחר יותר ממועד תחילת תקופת הכיסוי של קבוצת חוזי ביטוח המשנה המוחזקים.

וכן,

- המועד שבו החברות מכירות בקבוצה מכבידה של חוזי ביטוח בסיס אם החברות התקשרו בחוזה ביטוח המשנה המוחזק המתייחס בקבוצה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים במועד זה או לפניו.

החברות מוסיפות חוזים חדשים לקבוצה בתקופת הדיווח בה החוזה מקיים את אחד מהקריטריונים להכרה המצוינים לעיל.

תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח

תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח נובעים מעלויות המכירה, החיתום והיצירה של קבוצת חוזי ביטוח (שהונפקו או שצפויים להיות מונפקים) הניתנות לייחוס במישרין לתיק של חוזי ביטוח אליו הקבוצה שייכת.

החברות מקצות באופן שיטתי ורציונלי:

א) תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שניתן לייחס במישרין לקבוצה של חוזי ביטוח:

(i) לקבוצה זו; וכן

(ii) לקבוצות הכוללות חוזי ביטוח שצפויים לנבוע מחידושים של חוזי הביטוח בקבוצה.

ב) תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שניתן לייחס במישרין לתיק של חוזי ביטוח שאינם ניתנים לייחוס במישרין לקבוצה של חוזי ביטוח, לקבוצות של חוזי ביטוח בתיק.

החברות מקצות תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח לחידושים עתידיים בחוזי ביטוח כללי מסוימים בהם תקופת הכיסוי היא שנה אחת.

כאשר תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שולמו או התהוו לפני שהקבוצה המתייחסת של חוזי ביטוח מוכרת בדוח על המצב הכספי, מוכר נכס נפרד בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח עבור כל קבוצה מתייחסת.

הנכס בגין תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח נגרע מהדוח על המצב הכספי כאשר תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח נכללים במדידה לראשונה של הקבוצה המתייחסת של חוזי ביטוח.

בסוף כל תקופת דיווח, החברות מעדכנות סכומים של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שהוקצו לקבוצות של חוזי ביטוח שטרם הוכרו, כדי לשקף שינויים בהנחות המתייחסים לשיטת ההקצאה שבה נעשה שימוש.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (המשך)

לאחר עדכון ההקצאה של תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח, החברות מעריכות את הסכום בר ההשבה של הנכס בגין תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח, אם עובדות או נסיבות מעידות על ירידת ערך של הנכס. בעת ביצוע הערכה זו, החברה מיישמת בענפים הרלוונטיים:

- מבחן ירידת ערך ברמת קבוצה קיימת או עתידית של חוזי ביטוח; וכן
- מבחן ירידת ערך נוסף המתייחס באופן ספציפי לנכס בגין תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח שהוקצה לחידושים עתידיים צפויים של חוזי ביטוח.

אם זוהה הפסד מירידת ערך, הערך בספרים של הנכס מותאם והפסד מירידת ערך מוכר ברווח או הפסד.

ככל שהתנאים שגרמו לירידת ערך בתקופות קודמות אינם קיימים עוד או שחל בהם שיפור, החברות תכרנה בביטול של חלק או כל ההפסד מירידת ערך ברווח או הפסד ותגדלנה את הערך בספרים של הנכס.

גבולות חוזה

החברות כוללות במדידה של קבוצת חוזי ביטוח את כל תזרימי המזומנים שבתוך גבולות החוזה של כל חוזה בקבוצה. תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברה יכולה לחייב את בעל הפוליסה לשלם פרמיות או שיש לה מחויבות ממשית לספק לו שירותי ביטוח. מחויבות ממשית לספק שירותי ביטוח מסתיימת כאשר:

- לחברות קיימת יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של בעל הפוליסה המסוים, וכתוצאה מכך הן יכולות לקבוע מחיר או רמה של תנאי הטבות המשקפים באופן מלא את אותם סיכונים.
- מתקיימים שני הקריטריונים הבאים:

- לחברות קיימת יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של התיק של חוזי ביטוח המכיל את החוזה, וכתוצאה מכך הן יכולות לקבוע מחיר או רמה של תנאי הטבות המשקפים באופן מלא את אותם סיכונים.
- תמחור הפרמיה עד המועד בו הסיכונים מוערכים מחדש לא לקח בחשבון סיכונים שמתייחסים לתקופות שלאחר מועד ההערכה מחדש.

התחייבות או נכס המתייחסים לפרמיות צפויות או לתביעות מחוץ לגבולות של חוזה הביטוח אינם מוכרים. סכומים אלה מתייחסים לחוזים עתידיים.

עבור חוזי ביטוח משנה מוחזקים, תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברות מחויבות לשלם סכומים למבטח המשנה או שיש להן זכות ממשית לקבל ממנו שירותים. זכות ממשית לקבל שירותים ממבטח המשנה מסתיימת כאשר למבטח המשנה יש יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים המועברים אליו, ויכול לקבוע מחיר חדש או לשנות את תנאי הטבות כך שישקפו באופן מלא את אותם סיכונים, או לחילופין כאשר למבטח המשנה זכות ממשית להפסיק את הכיסוי הביטוחי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

מודל מדידה

קיימים שלושה מודלים למדידת חוזי ביטוח:

- המודל הכללי (מודל ה-GMM) - מנורה ביטוח מיישמת את מודל זה עבור חוזי הביטוח וחוזי ביטוח המשנה שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-VFA או ה-PAA. חוזים אלו כוללים בעיקר פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה, ביטוח לכיסוי מוות וביטוח לכיסוי אובדן כושר עבודה הנמכרים כפוליסה בודדת, וכן מוצרי הבריאות לזמן ארוך.
- גישת העמלה המשתנה (מודל ה-VFA) - מנורה ביטוח מיישמת את גישה זו עבור חוזי ביטוח עם מאפייני השתתפות ישירה (ראה פרוט תחת "סיווג של חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה" לעיל). חוזי הביטוח של החברה שהינם בעלי מאפייני השתתפות ישירה הם פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכן פוליסות קצבה מיידית תלויות תשואה.
- גישת הקצאת הפרמיה (מודל ה-PAA) - החברות מיישמות את גישה מפורשת זו עבור חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה מסוימים שתקופת הכיסוי שלהם בדרך כלל לא עולה על שנה וכן חוזי ביטוח שעברו את מבחן הכשירות ליישום מודל ה-PAA (ראה פירוט תחת "חוזי ביטוח הנמדדים לפי מודל ה-PAA"), הכוללים חוזי ביטוח כללי ומוצרי בריאות לטווח קצר.

חוזי ביטוח הנמדדים תחת מודל ה-GMM או ה-VFA

מדידה בהכרה לראשונה

המדידה של חוזי ביטוח בהכרה לראשונה היא זהה עבור מודל ה-GMM ועבור מודל ה-VFA. בהכרה לראשונה, מנורה ביטוח מודדת קבוצה של חוזי ביטוח כסך של: (א) תזרימי המזומנים לקיום החוזה, ו-(ב) מרווח השירות החוזי (CSM).

תזרימי המזומנים לקיום החוזה כוללים את אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מותאם כדי לשקף את ערך הזמן של הכסף וסיכונים פיננסיים, וכן תיאום סיכון בגין סיכון לא פיננסי.

אם תזרימי המזומנים לקיום החוזה מהווים בסך הכל תזרים חיובי נטו בהכרה לראשונה, מוכר CSM כדי לקזז באופן מלא את תזרימי המזומנים לקיום החוזה, ללא השפעה על הרווח או הפסד בהכרה לראשונה. ה-CSM מייצג את הרווח החוזי הגלום בחוזה הביטוח בו החברה תכיר ככל שהיא מספקת שירותים במסגרת החוזה. יחד עם זאת, אם תזרימי המזומנים לקיום החוזה מהווים בסך הכל תזרים שלילי נטו בהכרה לראשונה, הפסד מוכר ברווח או הפסד באופן מיידי (להלן: "רכיב הפסד") וקבוצת החוזים נחשבת מכבידה.

יחידת החשבון עבור ה-CSM או רכיב ההפסד היא על בסיס קבוצה של חוזי ביטוח באופן עקבי עם רמת ההקבצה שתוארה לעיל.

מדידה עוקבת של תזרימי המזומנים לקיום החוזה

תזרימי המזומנים לקיום החוזה בכל תקופת דיווח נמדדים תוך שימוש באומדנים עדכניים של תזרימי המזומנים החזויים ושיעורי היוון נוכחיים. בתקופות העוקבות, היתרה של קבוצת חוזי ביטוח בכל תאריך דיווח הינה הסכום של:

- ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי (LRC), הכוללת את תזרימי המזומנים לקיום החוזה המתחייבים לשירותים עתידיים וכל יתרת CSM באותו מועד; וכן
- ההתחייבות בגין תביעות שהתהוו (LIC), הכוללת את תזרימי המזומנים לקיום החוזה עבור תביעות שהתהוו (לרבות תביעות שהתהוו וטרם דווחו) והוצאות שטרם שולמו.

עבור קבוצה מכבידה, ה-LRC מופצל לרכיב הפסד, המשקף את ההפסדים שהוכרו בגין קבוצת חוזי ביטוח מכבידה ול-LRC לא כולל רכיב הפסד, המשקף את יתרת ההתחייבות בגין שירות עתידי. רכיב ההפסד קובע את הסכומים המוצגים ברווח או הפסד כביטולים של הפסדים בגין קבוצות מכבידות וכתוצאה מכך אינם נכללים בהכנסות משירותי ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. חוזי ביטוח (המשך)

מדידה עוקבת של ה-CSM תחת מודל ה-GMM

עבור חוזים ללא מאפייני השתתפות ישירה, כאשר מיישמים את מודל ה-GMM, יתרת ה-CSM בסוף תקופת הדיווח הינה ה-CSM שחושב בסוף תקופת הדיווח האחרונה מותאמת כדי לשקף את השינויים הבאים:

- השפעת חוזים חדשים שנוספו לקבוצה;
- ריבית שהצטברה על הערך בספרים של ה-CSM, הנמדדת לפי שיעורי היוון נומינליים למועד ההכרה לראשונה;
- שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירות עתידי, למעט במידה ש:
 - הגידול בתזרימי המזומנים לקיום חוזה עולה על הערך בספרים של ה-CSM, במקרה זה העודף מוכר כהפסד ברווח או הפסד ויוצר רכיב הפסד.
 - הקיטון בתזרימי המזומנים לקיום חוזה נזקף לרכיב ההפסד, ומבטל הפסדים שהוכרו ברווח או הפסד בתקופות קודמות; וכן
- הסכום שהוכר כהכנסות ביטוח בשל העברת שירותי חוזה ביטוח בתקופה, שנקבע על ידי הקצאה של יתרת מרווח השירות החוזי בסוף תקופת הדיווח (לפני הקצאה כלשהי) על פני תקופת הכיסוי השוטפת והנותרת.

כאשר מודדים את תזרימי המזומנים לקיום החוזה, שינויים שמתייחסים לשירותים עתידיים נמדדים תוך שימוש בשיעורי היוון נוכחיים, אך ה-CSM מותאם בגין שינויים אלה תוך שימוש בשיעורי היוון שנקבעו בהכרה לראשונה. היישום של שני שיעורי הריבית השונים מייצר רווח או הפסד המוכר כחלק מהוצאות המימון או הכנסות המימון מביטוח.

מדידה עוקבת של ה-CSM תחת מודל ה-VFA

חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה הנמדדים לפי מודל ה-VFA הם חוזים בהם המחויבות של מנורה ביטוח לבעל הפוליסה היא הנטו של:

- המחויבות לשלם לבעל הפוליסה סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס; וכן
- עמלה משתנה תמורת שירותים עתידיים שיוספקו בהתאם לחוזה, שהינה חלק מנורה ביטוח בשווי ההוגן של פריטי הבסיס בניכוי תזרימי מזומנים לקיום חוזה שאינם משתנים בהתבסס על התשואות על פריטי הבסיס. מנורה ביטוח מספקת שירותי ניהול השקעות תחת חוזים אלו על ידי הבטחת תשואה על השקעות בהתבסס על פריטי בסיס, בנוסף לכיסוי ביטוחי.

במדידת קבוצה של חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה, מנורה ביטוח מתאמת את תזרימי המזומנים לקיום החוזה בגין כל השינויים במחויבות לשלם לבעל הפוליסה סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס. שינויים אלה אינם מתייחסים לשירותים עתידיים ומוכרים ברווח או הפסד. מנורה ביטוח מתאמת את ה-CSM בגין שינויים בסכום של חלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס, המתייחסים לשירותים עתידיים, כמתואר להלן.

יתרת ה-CSM בסוף תקופת הדיווח הינה ה-CSM שחושב בסוף תקופת הדיווח האחרונה מותאמת כדי לשקף את השינויים הבאים:

- השפעת חוזים חדשים שנוספו לקבוצה;
- השינוי בסכום של חלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס ושינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירותים עתידיים, למעט שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירותים עתידיים לגביהם החברה יישמה את אופציית צמצום הסיכון כמתואר בהמשך, וכן למעט במידה ש:

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

מדידה עוקבת של ה-CSM תחת מודל ה-VFA (המשך)

- ירידה בסכום של חלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס, או עלייה בתזרימי המזומנים לקיום חוזה המתייחסות לשירותים עתידיים, עולות על הערך בספרים של ה-CSM, וכתוצאה מכך נגרם הפסד ונוצר רכיב הפסד; או

- עלייה בסכום של חלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס, או ירידה בתזרימי המזומנים לקיום חוזה המתייחסות לשירותים עתידיים, נזקפות לרכיב ההפסד, ומבטלות הפסדים שהוכרו ברווח או הפסד בתקופות קודמות; וכן

■ הסכום שהוכר כהכנסות משירותי ביטוח בגין שירותים שסופקו בתקופה.

שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירותים עתידיים כוללים שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים המצוינים מעלה עבור חוזים ללא מאפייני השתתפות ישירה (נמדדים בשיעורי היוון נוכחיים), וכן שינויים בהשפעה של ערך הזמן של הכסף וסיכון פיננסי שאינם נובעים מפריטי הבסיס.

דיווח כספי בתקופות ביניים

החברה בחרה שלא לשנות את האומדנים החשבונאיים שנקבעו בדוחות הכספיים הקודמים בעת הכנת דוחות מאוחדים אלו. בפרט, ה-CSM בסוף כל תקופת דיווח הוא ה-CSM בתחילת תקופת הדיווח, כשהוא מותאם כמתואר לעיל, ולא ה-CSM בתחילת השנה כשהוא מותאם כמתואר לעיל.

אופציית צמצום הסיכון

כחלק מניהול עסקיה וכחלק ממחויבויותיה הרגולטוריות, מנורה ביטוח נדרשת לנהל תיקי השקעות של נכסים המוחזקים עבור פוליסות תלויות תשואה. מנורה ביטוח עשויה להחזיק בפועל כחלק מתיקים כאמור בנכסים שהיקפם עולה על הערך הצבור הנקוב של הפוליסות תלויות התשואה המטופלות בגישת ה-VFA, וזאת במטרה לגדר את ההשפעות של חשיפות פיננסיות נוספות העולות מאותן פוליסות, לרבות ביחס להשפעה של מקדמי קצבה מובטחים, והכל בהתאם למטרה והאסטרטגיה לצמצום סיכון פיננסי של החברה. החברה מפעילה את חלופת צמצום הסיכון המתאפשרת בתקן ביחס לשינויים בתזרימי המזומנים לקיום חוזה הנובעים משינויים בהשפעה של ערך הזמן של הכסף ושל סיכונים פיננסיים בהתחייבויות הביטוח הרלוונטיות, שמגודרים באמצעות אותם נכסים. לכן, השינויים האמורים יוכרו ברווח או הפסד בסעיף 'הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח' במקביל להכנסות או להוצאות שיייווצרו בגין הנכסים האמורים. מנורה ביטוח בוחנת ועשויה לבחון מדי תקופה את היקף הנכסים העודפים שיש להחזיק בפועל במסגרת התיק המשתתף על מנת לגדר את ההתחייבויות תלויות התשואה.

מדידה עוקבת של רכיב ההפסד

עבור חוזים שאינם נמדדים תחת מודל ה-PAA, מנורה ביטוח יוצרת רכיב הפסד של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי עבור קבוצות מכבידות של חוזי ביטוח. רכיב ההפסד קובע את הסכום של תזרימי המזומנים לקיום חוזה שיוכרו ברווח או הפסד בתקופות עוקבות כביטול של הפסדים על חוזים מכבידים, ושלא יכללו בהכנסות משירותי ביטוח בעת התהוותם. כאשר תזרימי מזומנים לקיום חוזה מתהווים, הם מוקצים בין רכיב ההפסד ובין LRC ללא רכיב הפסד על בסיס שיטתי.

הבסיס השיטתי נקבע על ידי היחס בין רכיב ההפסד ובין הערך הנוכחי של התביעות וההוצאות החזויות בתוספת RA בתחילת כל תקופה.

שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירותים עתידיים ושינויים בסכום של חלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס עבור חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה מוקצים לרכיב ההפסד בלבד. אם רכיב ההפסד מופחת לאפס, כל עודף העולה על הסכום המוקצה לרכיב ההפסד יוצר CSM חדש עבור קבוצת החוזים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

חוזי ביטוח הנמדדים תחת מודל ה-PAA

החברות רשאיות ליישם את גישת הקצאת הפרמיה אם, ורק אם, בעת יצירת הקבוצה:
(א) תקופת הכיסוי של כל חוזה בקבוצה הינה שנה אחת או פחות; או
(ב) החברות צופות באופן סביר כי פישוט כאמור יפיק מדידה של ההתחייבות בגין יתרת תקופת הכיסוי לקבוצה שלא תהיה שונה באופן מהותי מזו שהייתה מתקבלת ביישום המודל הכללי.

במרבית תיקי הביטוח הכללי, תקופת הכיסוי של כל החוזים הינה עד שנה. קבוצות חוזי ביטוח אלו כשירות באופן אוטומטי ליישום מודל ה-PAA.

בגין יתרת קבוצות החוזים, החברות מבצעות השוואה בין ההתחייבות בגין יתרת תקופת הכיסוי אשר תופק ביישום מודל ה-PAA לבין ההתחייבות שתופק ביישום המודל הכללי (GMM) תחת תרחישים עתידיים אפשריים (מבחן כשירות ליישום מודל ה-PAA).

ה-LRC נמדד לראשונה כסך הפרמיות שהתקבלו בהכרה לראשונה בניכוי תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח באותו מועד, ללא התאמה בגין ערך הזמן של הכסף שכן הפרמיות מתקבלות לרוב תוך שנה ממועד מתן הכיסוי המתייחס.

עבור תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שהוקצו לקבוצות של חוזי ביטוח הנמדדות תוך יישום מודל ה-PAA, החברות רשאיות להפחית את הסכום על פני תקופת הכיסוי או להכיר בסכום כהוצאה במועד התהוותה, ככל ותקופת הכיסוי של כל חוזה בקבוצה אינה עולה על שנה. בחירה זו יכולה להיעשות ברמת קבוצת חוזי ביטוח. עבור כל קבוצות חוזי הביטוח של החברות הנמדדים תוך יישום מודל ה-PAA, החברות בחרו להכיר בתזרימי המזומנים לרכישת חוזי ביטוח שניתן לייחס במישרין לקבוצות חוזי הביטוח ברווח או הפסד על פני תקופת הכיסוי באופן שיטתי המבוסס על חלוף הזמן. אם עובדות ונסיבות מעידות על כך שקבוצה של חוזים היא מכבידה בהכרה לראשונה, הפסד מוכר באופן מיידי ברווח או הפסד בגין התשלומים נטו ורכיב הפסד של ה-LRC נוצר בגין הקבוצה.

מדידה עוקבת

בתקופות עוקבות, החברות מודדות את יתרת ה-LRC בסוף כל תקופת דיווח באופן הבא:

- ה-LRC בתחילת התקופה; בתוספת
- פרמיות שהתקבלו בתקופה; בניכוי
- תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח; בתוספת
- סכומים שהוכרו כהפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח; בניכוי
- סכומים שהוכרו כהכנסות משירותי ביטוח בתקופה; בניכוי
- רכיב השקעה ששולם או שהועבר ל-LIC.

הסכומים שהוכרו כהכנסות משירותי ביטוח בתקופה מבוססים על חלוף הזמן.

אם במהלך תקופת הכיסוי, עובדות ונסיבות מעידות על כך שקבוצה של חוזי ביטוח היא מכבידה, החברות מכירות בהפסד ברווח או הפסד ובגידול ב-LRC עד המידה שבה האומדנים הנוכחיים של תזרימי המזומנים לקיום החוזה שמתייחסים ליתרת הכיסוי (כולל RA) עולים על יתרת ה-LRC.

החברות אומדות את ה-LIC כתזרימי המזומנים לקיום החוזה המתייחסים לתביעות שהתהוו. 17IFRS מאפשר שלא להוון את תזרימי המזומנים בגין תביעות שהתהוו אם תזרימי המזומנים צפויים להיות משולמים או להתקבל בתוך שנה או פחות מהמועד שבו התביעות התהוו. החברות אינן מיישמות את ההקלה כאמור.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

חוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים תחת מודל ה-GMM

מדידה בהכרה לראשונה

המדידה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים עוקבת אחר אותם עקרונות של מודל ה-GMM עבור חוזי ביטוח מונפקים, בכפוף להתאמות המפורטות להלן. חוזי ביטוח משנה אינם יכולים להימדד לפי מודל ה-VFA.

בהכרה לראשונה, מנורה ביטוח מכירה ברווח/עלות נטו כ-CSM בדוחות המאוחדים על המצב הכספי, למעט מספר חריגים. במידה ועלות נטו של חוזי ביטוח משנה מוחזקים מתייחסת לאירועים מבוטחים שהתרחשו לפני הרכישה של חוזה ביטוח המשנה המוחזק, העלות נטו מוכרת באופן מיידי ברווח או הפסד. בנוסף, אם חוזי ביטוח הבסיס הם מכבידים, מנורה ביטוח נדרשת להכיר ברווח מיידי ברווח או הפסד בגין החלק של התביעות שהחברה צופה להשיב מביטוח המשנה, אם מנורה ביטוח התקשרה בחוזה ביטוח המשנה המוחזק באותו מועד שבו התקשרה בחוזים המכבידים או לפניו (להלן: "רכיב השבת הפסד").

המדידה של תזרימי המזומנים של חוזה ביטוח משנה היא עקבית לזו של חוזי ביטוח הבסיס, אך עם התאמה בגין סיכון אי הביצוע של מבטח המשנה. ה-RA מייצג את הסיכון שהעבירה החברה למבטח המשנה.

מדידה עוקבת

בתקופות עוקבות, היתרה בספרים של קבוצת חוזי ביטוח משנה מוחזקים היא הסכום של:

- הנכס בגין יתרת הכיסוי (ARC), אשר כולל את תזרימי המזומנים לקיום החוזה המתייחסים לשירותים שיתקבלו במסגרת החוזה בתקופות עתידיות, וכל יתרת CSM באותו מועד; וכן
- הנכס בגין תביעות שהתהוו (AIC), הכולל את תזרימי המזומנים לקיום החוזה בגין תביעות שהתהוו והוצאות שטרם התקבלו.

מנורה ביטוח מתאימה את יתרת ה-CSM של קבוצה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים כדי לשקף שינויים בתזרימי המזומנים לקיום החוזה ביישום אותה גישה שיושמה עבור חוזי ביטוח מונפקים, למעט:

- הכנסה שהוכרה כדי לכסות הפסדים מהכרה לראשונה של חוזי בסיס מכבידים מתאמת את יתרת ה-CSM;
- ביטולים של רכיב השבת ההפסד, עד המידה שבה ביטולים אלה אינם שינויים בתזרימי המזומנים לקיום החוזה של הקבוצה של חוזי ביטוח המשנה המוחזקים, גם מתאמים את ה-CSM; וכן
- שינויים בתזרימי המזומנים לקיום החוזה המתייחסים לשירותים עתידיים מתאמים את ה-CSM בכפוף לכך ששינויים בתזרימי המזומנים לקיום החוזה המתייחסים לקבוצה של חוזי ביטוח בסיס גם מתאמים את ה-CSM.

כאשר רכיב הפסד הוכר לאחר ההכרה לראשונה של קבוצה של חוזי ביטוח בסיס, הרווח מביטוח משנה שהוכר מתאם את רכיב השבת ההפסד של נכס ביטוח המשנה בגין יתרת הכיסוי. יתרת רכיב השבת ההפסד אינה יכולה לעלות על החלק של יתרת רכיב ההפסד של הקבוצה המכבידה של חוזי ביטוח בסיס שהחברה צופה להשיב מקבוצת חוזי ביטוח המשנה. בהתאם לכך, רכיב השבת ההפסד מופחת לאפס כאשר רכיב ההפסד של חוזי ביטוח הבסיס מופחת לאפס.

חוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים תחת מודל ה-PAA

חוזי ביטוח משנה מוחזקים עשויים להימדד תחת מודל ה-PAA אם הם עומדים בקריטריונים ליישום המודל, אשר דומים לקריטריונים עבור חוזי ביטוח מונפקים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

חוזי ביטוח משנה מוחזקים הנמדדים תחת מודל ה-PAA (המשך)

החברות מודדות חוזי ביטוח משנה מוחזקים שמיושם לגביהם מודל ה-PAA על אותו בסיס כמו חוזי ביטוח מונפקים, עם התאמות המשקפות את המאפיינים של חוזי ביטוח משנה מוחזקים השונים מאלו של חוזי ביטוח מונפקים. אם רכיב השבת הפסד מוכר עבור קבוצה של חוזי ביטוח משנה הנמדדים לפי מודל ה-PAA, החברות מתאימות את יתרת ה-ARC כיוון שלא קיים CSM תחת מודל ה-PAA.

גריעה ושינוי תנאים של חוזה ביטוח

החברות גורעות חוזה ביטוח כאשר הוא מסולק, כלומר כאשר המחויבות המפורטת בחוזה הביטוח פוקעת או נפרעת או מבטלת.

בנוסף, ככל ומבוצע שינוי בתנאים של חוזה הביטוח אשר היה משנה באופן משמעותי את הטיפול החשבונאי בחוזה הביטוח אם התנאים המתוקנים היו קיימים ממועד ההכרה לראשונה (להלן: "שינוי תנאים מהותי") החברות גורעות את חוזה הביטוח המקורי ומכירה בחוזה המתוקן כחוזה ביטוח חדש. במידה ומבוצע שינוי לא מהותי בתנאים של חוזה הביטוח אז החברות מטפלות בשינויים בתזרימי המזומנים שנגרמו משינוי התנאים כשינויים באומדני תזרימי המזומנים לקיום חוזה.

גילוי והצגה

החברות הציגו בנפרד בדוח על המצב הכספי את יתרות התיקים של חוזי ביטוח המהווים נכסים, ואת יתרות התיקים של חוזי ביטוח המהווים התחייבויות, תיקים של חוזי ביטוח משנה המהווים נכסים ותיקים של חוזי ביטוח משנה מוחזקים המהווים התחייבויות.

כל נכס בגין תזרים מזומנים לרכישת ביטוח שהוכר לפני שחוזי הביטוח המתאימים הוכרו נכללים ביתרת התיק המתייחס של חוזי הביטוח המונפקים.

החברות מפצלות את הסכומים המוכרים בדוח על הרווח או הפסד ל:

- א. תוצאות שירותי ביטוח, כולל הכנסות ביטוח והוצאות שירותי ביטוח; וכן
- ב. הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

IFRS 17 אינו מחייב פיצול של ה-RA בין תוצאות שירותי ביטוח לבין הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח. החברות בחרו שלא ליישם הקלה זו ולפצל את השינוי ב-RA בין תוצאות שירותי ביטוח לבין הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

החברות מציגות בנפרד הכנסות או הוצאות מחוזי ביטוח משנה מוחזקים מהכנסות או הוצאות מחוזי ביטוח מונפקים.

תוצאות שירותי ביטוח

ההכנסות ביטוח משקפות את הסכום שהחברות צופות להיות זכאית לו עבור הספקת שירותים הנובעים מקבוצה של חוזי ביטוח. עבור חוזים הנמדדים לפי מודל ה-GMM או ה-VFA, ההכנסות משירותי ביטוח בתקופה נמדדות לפי השינוי ב-LRC המתייחס לשירותי ביטוח בגינם מנורה ביטוח צופה לקבל תמורה. ההכנסות משירותי ביטוח כוללות:

- (א) תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו, לא כולל החזרי רכיבי השקעה/החזר פרמיה ולמעט סכומים שהוקצו לרכיב ההפסד;
- (ב) שינויים ב-RA למעט סכומים שהוקצו לרכיב ההפסד;
- (ג) שחרור CSM בהתבסס על יחידות הכיסוי;
- (ד) סכומים אחרים לרבות התאמות בניסיון בגין פרמיות המתייחסות לשירות שוטף או שירות עבר; וכן
- (ה) חלק הפרמיות המתייחסות להשבה של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

תוצאות שירותי ביטוח (המשך)

עבור חוזים הנמדדים לפי מודל ה-PAA, ההכנסות משירותי ביטוח לכל תקופה הן סכום הפרמיות הצפויות שיתקבלו עבור שירותי הביטוח שסופקו בתקופה לרבות דמים ודמי אשראי. החברות מקצות את סכום הפרמיות שצפויות להתקבל בכל תקופה על בסיס חלוף הזמן.

ההוצאות משירותי ביטוח הנובעות מחוזי ביטוח מוכרות ברווח או הפסד בדרך כלל כאשר הן מתהוות ואינן כוללות החזרים של רכיבי השקעה/החזרי פרמיה. ההוצאות משירותי ביטוח כוללות:

א. תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו;

ב. הפסדים וביטול הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים;

ג. התאמות ל-LIC;

ד. הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח; וכן

ה. הפסדים וביטול הפסדים מירידת ערך של נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.

הפחתת תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח המהווה חלק מההוצאות שירותי הביטוח זהה להשבה של תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח המהווה חלק מההכנסות משירותי ביטוח עבור חוזים הנמדדים תחת מודל ה-GMM או ה-VFA. הפחתת עלויות הרכישה בתקופה מחושבת על בסיס יחידות הכיסוי.

הוצאות בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים כוללות הקצאה של הפרמיות ששולמו למבטח המשנה. הכנסות בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים כוללות סכומים שהחברות צופות להשיב ממבטח המשנה, לרבות הכרה ברכיב השבת ההפסד בגין קבוצות חוזי ביטוח מכבידות. תזרימי מזומנים מביטוח משנה תלויים בתביעות על חוזי הבסיס מטופלים כחלק מהתביעות שהחברות צופות להשיב ממבטח המשנה, בעוד שתזרימי מזומנים מביטוח משנה שאינם תלויים בתביעות על חוזי הבסיס (לדוגמא, עמלות מסירה) מטופלים כניכוי מהפרמיה ששולמה למבטח המשנה. עבור חוזי ביטוח משנה הנמדדים תחת מודל ה-GMM, ההקצאה של פרמיות ששולמו למבטח המשנה מייצגת את סך השינויים בנכס בגין יתרת הכיסוי המתייחסים לשירותים בגינם החברות צופות לשלם תמורה. עבור חוזי ביטוח הנמדדים תחת מודל ה-PAA, ההקצאה של פרמיות ששולמו למבטח המשנה היא הסכום הצפוי של תשלומי פרמיות עבור קבלת שירות בתקופה.

הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח

הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח כוללות את השינוי ביתרה של קבוצת חוזי ביטוח הנובע:

א. מההשפעה של ערך הזמן של הכסף ושינויים בערך הזמן של הכסף; וכן

ב. מההשפעה של סיכון פיננסי ושינויים בסיכון הפיננסי, לרבות השפעת השינוי במדד המחירים לצרכן; אך

ג. למעט שינויים כאמור עבור קבוצות של חוזי ביטוח עם מאפייני השתתפות ישירה שנוקפו לרכיב הפסד ונכללו בהוצאות שירותי ביטוח.

עבור כל תיקי הביטוח, החברות מכירות בהכנסות והוצאות מימון מביטוח לתקופה ברווח או הפסד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נמדדים במועד ההכרה לראשונה בשוויים ההוגן ובתוספת עלויות עסקה שניתן לייחס במישרין לרכישה של הנכס הפיננסי, למעט במקרה של נכס פיננסי אשר נמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, לגביו עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד.

הקבוצה מסווגת ומודדת את מכשירי החוב בדוחותיה הכספיים על בסיס הקריטריונים להלן:

- (א) המודל העסקי לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן
- (ב) מאפייני תזרים המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

הקבוצה מודדת מכשירי חוב בעלות מופחתת כאשר:

המודל העסקי של הקבוצה הינו החזקת הנכסים הפיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן התנאים החוזיים של הנכסים הפיננסיים מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה אלא אם במועד ההכרה לראשונה הקבוצה בחרה לייעד את הנכס לקבוצת השווי ההוגן דרך רווח והפסד כדי לבטל או להקטין באופן משמעותי חוסר עקביות במדידה או בהכרה.

מכשירי חוב בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

נכסים פיננסיים בקטגוריה זו הם אלו המחויבים להימדד בשווי הוגן תחת IFRS 9 או שיועדו למדידה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהכרה לראשונה כדי למנוע חוסר הקבלה חשבונאית. קטגוריה זו כוללת מכשירי חוב שהמאפיינים של תזרימי המזומנים שלהם אינם עומדים במבחן הקרן והריבית או שאינם מוחזקים במסגרת מודל עסקי שמטרתו גביית תזרימי מזומנים חוזיים, או שמטרתו גביית תזרימי מזומנים חוזיים וכן מכירה. לאחר ההכרה הראשונית, הנכס הפיננסי נמדד בשווי הוגן כאשר רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן, נזקפים לרווח או הפסד. קבוצה זו כוללת בעיקר את נכסי החוב בתיק המשתתף המנוהלים על בסיס שווי הוגן וכן נכסי חוב המגבים את חוזי הביטוח (לרבות אג"ח מיועדות) ומנוהלים על בסיס שווי הוגן או יועדו לקבוצת השווי ההוגן דרך רווח והפסד כדי למנוע חוסר הקבלה חשבונאית אל מול התחייבויות הביטוח.

מכשירים הוניים ונכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר

השקעות במכשירים הוניים אינן עומדות בקריטריון מאפייני תזרים המזומנים החוזי ועל כן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

נכסים פיננסיים אחרים המוחזקים למסחר לרבות נגזרים נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מכשירים פיננסיים (המשך)

ירידת ערך נכסים פיננסיים

הקבוצה בוחנת בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. הקבוצה מבחינה בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:

- (א) מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך - ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשיר חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח, או;
- (ב) מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תביא בחשבון הפסדי אשראי חזויים - לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר.

לקבוצה מסגרות אשראי שאינן מיועדות למדידה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מסגרות אשראי אלו מהוות מחויבויות למתן הלוואה אשר מטופלות כהתחייבויות חוץ מאזניות, אך כפופות לדרישות ירידת הערך של IFRS 9.

באמידת הפסדי האשראי החזויים בגין מחויבות למתן הלוואה, הקבוצה מעריכה את מסגרת האשראי הצפויה שתנוצל על פני אורך החיים הצפוי של המחויבות. ה- ECL מבוסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים שלא יתקבלו, בהתבסס על ממוצע משוקלל הסתברות של תרחישים סבירים. אומדן תזרימי המזומנים הצפויים שלא יתקבלו מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית הצפויה על ההלוואה.

לקבוצה נכסים פיננסיים בעלי תקופות אשראי קצרות בגינם היא מיישמת את ההקלה שנקבעה ב- IFRS 9, קרי הקבוצה מודדת את ההפרשה להפסד בסכום השווה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר.

הקבוצה מיישמת את ההקלה שנקבעה ב- IFRS 9 לפיה היא מניחה שסיכון האשראי של מכשיר חוב לא עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה לראשונה אם נקבע במועד הדיווח כי המכשיר הינו בעל סיכון אשראי נמוך, למשל כאשר המכשיר הינו בעל דירוג חיצוני של "דרגת השקעה".

בנוסף, הקבוצה מעריכה כי כאשר תשלומים חזויים בגין מכשיר חוב נמצאים בפיגור, חלה עלייה משמעותית בסיכון האשראי, אלא אם קיים מידע סביר וניתן לביסוס שמוכיח כי סיכון האשראי לא עלה באופן משמעותי.

הקבוצה מחשיבה אירוע כשל בנכס פיננסי כאשר תשלומים חזויים בגין הנכס הפיננסי נמצאים בפיגור. אולם קיימים מצבים, בהם הקבוצה מחשיבה אירוע כשל כאשר מתקבל מידע חיצוני או פנימי כי הקבוצה אינה צפויה לקבל את מלוא התשלומים החזויים.

ירידת ערך נכסים פיננסיים (המשך)

הקבוצה מחשיבה נכס פיננסי שאינו נמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, כנכס פיננסי פגום בעקבות סיכון אשראי, כאשר מתרחש אחד, או יותר, מהאירועים אשר משפיעים באופן שלילי על קבלת תזרימי המזומנים העתידיים לנבוע מהנכס הפיננסי. הקבוצה לוקחת בחשבון את האירועים הבאים כראיות לכך שנכס פיננסי הינו פגום:

- א. קושי פיננסי משמעותי של המנפיק או הלווה.
- ב. הפרה של חוזה, כגון אירוע כשל או אירוע פיגור בתשלומים.
- ג. ויתור שקיבל הלווה בעקבות קשיים פיננסיים בהם הוא נמצא ושלא היו ניתנים לולא כן.
- ד. צפוי כי הלווה יכנס להליכי פשיטת רגל או לשינוי מבני פיננסי.
- ה. היעלמות שוק פעיל לנכס הפיננסי עקב קשיים פיננסיים.
- ו. רכישה או יצירה של הנכס הפיננסי בניכיון עמוק אשר משקף הפסדי אשראי שהתהוו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מכשירים פיננסיים (המשך)

גרעית נכסים פיננסיים

הקבוצה גורעת נכס פיננסי כאשר ורק כאשר:

- א. פקעו הזכויות החוזיות לתזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או
- ב. הקבוצה מעבירה באופן מהותי את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או כאשר חלק מהסיכונים וההטבות בעת העברת הנכס הפיננסי נותרים בידי הקבוצה אך ניתן לומר כי העבירה את השליטה על הנכס, או
- ג. הקבוצה מותירה בידיה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי, אך נוטלת על עצמה מחויבות חוזית לשלם תזרימי מזומנים אלה במלואם לצד שלישי, ללא עיכוב מהותי.

כאשר הקבוצה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי מזומנים מהנכס, אך לא העבירה ולא הותירה באופן מהותי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה על הנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של הקבוצה בנכס. מעורבות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין היתרה המקורית של הנכס בדוחות הכספיים והסכום המרבי של התמורה שהקבוצה עשויה להידרש לשלם בחזרה (סכום הערבות).

כאשר הקבוצה ממשיכה להכיר בנכס בהתאם למידת המעורבות הנמשכת שלה בו, הקבוצה גם מכירה בהתחייבות הקשורה אליו. ההתחייבות הקשורה נמדדת בדרך כזו שהערך בספרים נטו של הנכס המועבר וההתחייבות הקשורה הוא:

- א. העלות המופחתת של הזכויות והמחויבויות שנותרו בידי הקבוצה, אם הנכס המועבר נמדד בעלות מופחתת; או
- ב. שקול לשווי ההוגן של הזכויות והמחויבויות שנותרו בידי הקבוצה, כאשר הם נמדדים על בסיס נפרד, אם הנכס המועבר נמדד בשווי הוגן.

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת

במועד ההכרה לראשונה, הקבוצה מודדת את ההתחייבויות הפיננסיות בשווי הוגן בניכוי עלויות עסקה שניתן לייחס במישרין להנפקה של ההתחייבות הפיננסית. לאחר ההכרה הראשונה, הקבוצה מודדת את כל התחייבויות פיננסיות לפי העלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית, פרט ל:

- א. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד;
- ב. התחייבויות פיננסיות שנוצרות כאשר העברת נכס פיננסי אינה כשירה לגריעה או כאשר גישת המעורבות הנמשכת חלה;
- ג. חוזי ערבות פיננסית;
- ד. מחויבויות למתן הלוואה בשיעור ריבית הנמוך משיעור ריבית השוק;
- ה. תמורה מותנית שהוכרה על ידי רוכש בצירוף עסקים שתקן דיווח כספי בינלאומי 3 חל עליה.

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות המוחזקות למסחר לרבות נגזרים, התחייבויות בגין מכירה בחסר והתחייבויות פיננסיות העומדות בקריטריונים מסוימים אשר מיועדות בעת ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

במועד ההכרה לראשונה, הקבוצה מודדת התחייבויות פיננסיות אלה בשווי הוגן כאשר עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד. לאחר ההכרה הראשונה, שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מכשירים פיננסיים (המשך)

גרעית התחייבויות פיננסיות

הקבוצה גורעת התחייבויות פיננסיות כאשר ורק כאשר, היא מסולקת, דהיינו, כאשר המחויבות שהוגדרה בחוזה נפרעת או מבוטלת או פוקעת.

התחייבויות פיננסיות מסולקת כאשר החייב פורע את ההתחייבות על ידי תשלום במזומן, בנכסים פיננסיים אחרים, בסחורות או שירותים, או משוחרר משפטית מההתחייבות.

במקרה של שינוי תנאים בגין התחייבויות פיננסיות קיימת, הקבוצה בוחנת האם תנאי ההתחייבויות שונים מהותית מהתנאים הקיימים ומביאות בחשבון שיקולים איכותיים וכמותיים.

כאשר נעשה שינוי מהותי בתנאי התחייבויות פיננסיות קיימת או החלפה של התחייבויות בהתחייבויות אחרת בעלי תנאים שונים באופן מהותי, בין הקבוצה לבין אותו מלווה, העסקה מטופלת כגרעית של ההתחייבויות המקורית והכרה של התחייבויות חדשה. ההפרש בין היתרות של שתי ההתחייבויות הנ"ל בדוחות הכספיים נזקף לרווח או הפסד.

במקרה בו נעשה שינוי שאינו מהותי בתנאי התחייבויות קיימת או החלפה של התחייבויות בהתחייבויות אחרת בעלי תנאים שאינם שונים באופן מהותי, בין הקבוצה לבין אותו מלווה, הקבוצה מעדכנת את סכום ההתחייבויות, קרי היוון של תזרימי המזומנים החדשים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית, כאשר ההפרש נזקף לרווח או הפסד.

נגזרים משובצים

בהתאם להוראות IFRS 9 נגזרים המשובצים בנכסים פיננסיים, לא יופרדו מחוזה מארח. חוזים מעורבים אלה יימדדו בכללותם בעלות מופחתת או בשווי הוגן, בהתאם לקריטריונים של המודל העסקי ותזרימי המזומנים החוזיים.

כאשר חוזה מארח אינו מקיים את ההגדרה של נכס פיננסי, נגזר משובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר כאשר המאפיינים והסיכונים הכלכליים של הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן הדוק למאפיינים ולסיכונים הכלכליים של החוזה המארח, הנגזר המשובץ מקיים את ההגדרה של נגזר וכן המכשיר המעורב אינו נמדד בשווי הוגן כאשר השינויים נזקפים לרווח או הפסד.

הערכה מחדש של הצורך בהפרדת נגזר משובץ נעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות.

אופציית מכר שהוענקה לבעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה

כאשר הקבוצה מעניקה לזכויות שאינן מקנות שליטה אופציית מכר למכירת חלק מהזכויות שלהן או את כולן בחברה בת במהלך תקופה מסוימת, במועד ההענקה הקבוצה מכירה בהתחייבות פיננסית בגובה הערך הנוכחי המשווער של התמורה שתועבר בעת מימוש אופציית המכר. התחייבות זו נמדדת מחדש בתום כל תקופת דיווח.

אם לקבוצה יש במהות זכות בעלות קיימת על הזכויות שאינן מקנות שליטה, זכויות שאינן מקנות שליטה אלו מטופלות כמניות שמוחזקות על ידי הקבוצה ושינויים בסכום ההתחייבויות נזקפים לרווח והפסד. אם לקבוצה אין במהות זכות בעלות קיימת, הזכויות מטופלות בשיטת ההכרה החלקית. לפיכך, הקבוצה מעניקה לזכויות שאינן מקנות שליטה את חלקן ברווחים בכל תקופה, אך בסוף תקופת הדיווח גורעת את הזכויות שאינן מקנות שליטה כנגד ההתחייבויות הפיננסיות לסוף תקופת הדיווח וההפרש נזקף לקרן הון. אם האופציה תמומש בתקופות עוקבות, התמורה ששולמה בעת מימוש תטופל כסילוק ההתחייבות. אם האופציה פוקעת, ההתחייבויות נגרעת כנגד הכרה בזכויות שאינן מקנות שליטה כאשר הפער נזקף לקרן הון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך, למעט נדל"ן בשימוש עצמי כאמור בסעיף 3 להלן.

2. פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע.

שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

בניינים (למעט מרכיב הקרקע)	-	2%-4%
שיפורים במושכר	-	לאורך תקופת השכירות החזויה
כלי רכב	-	15%
מחשבים וציוד היקפי	-	25%-33%
ציוד וריהוט משרדי	-	6%-15%

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת וערך השייר נבחנים לפחות פעם בשנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא מהמועד שבו בוצע השינוי. הפחתת נכסים מופסקת כמקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

3. הערכה מחדש נדל"ן בשימוש עצמי

הקבוצה מיישמת את מודל ההערכה מחדש למדידת נדל"ן בשימוש עצמי. בהתאם למודל זה, נמדד הנדל"ן בשווי ההוגן והשפעת השיערוך כאמור, בניכוי השפעת המס, נזקפת לקרן הון מהערכה מחדש.

הערכות השווי בוצעו על ידי מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי שהינו בעל כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתאם למספר מתודולוגיות שיערוך, לרבות גישת העלות, גישת ההשוואה והיון דמי שכירות ראויים מנכסים דומים.

קרן הערכה מחדש מועברת ישירות לעודפים כאשר הנכס נגרע.

ט. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי עלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. בתקופות עוקבות הנדל"ן להשקעה נמדד לפי שווי הוגן, אשר משקף את תנאי השוק במועד הדיווח, בניכוי היטלים עתידיים. רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה, נזקפים לרווח או הפסד במועד התהוותם. נדל"ן להשקעה אינו מופחת באופן שיטתי.

לצורך קביעת השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה מתבססת הקבוצה על הערכת שווי שמבוצעת על ידי מעריכים חיצוניים בלתי תלויים שהינם מומחים בהערכות שווי של נדל"ן והינם בעלי הידע והניסיון הנדרשים. לפרטים נוספים ראה באור 10 ב' להלן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות

הקבוצה מטפלת בחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

1. הקבוצה כחוכר

עבור העסקאות בהן הקבוצה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה הקבוצה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה הקבוצה ליישם את ההקלה הניתנת ב- IFRS 16 ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה, כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל, או בשיעור הריבית התוספתי של החברות בקבוצה. לאחר מועד התחילה מודדת הקבוצה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו. נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם.

להלן נתונים בדבר מספר שנות ההפחתה של נכסי זכות השימוש הרלוונטיות לפי קבוצות של נכסי זכות שימוש:

מספר שנים	בעיקר	
5-20	10	מקרקעין
3	3	כלי רכב
18	18	שדות סולאריים

2. הקבוצה כמחכיר

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות העסקה ולא על פי צורת החוזה והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים שנקבעו ב- IFRS 16:

א. חכירה מימונית

עסקת חכירה בה מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס לחוכר, מסווגת כחכירה מימונית.

ב. חכירה תפעולית

עסקת חכירה בה לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס, מסווגת כחכירה תפעולית. תקבולי החכירה מוכרים כהכנסה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. עלויות ראשוניות ישירות שהתהוו בגין הסכם החכירה, מתווספות לעלות הנכס המוכר ומוכרות כהוצאה לאורך תקופת החכירה לפי אותו בסיס.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בצירופי עסקים נכללים לפי השווי ההוגן במועד הרכישה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים מוצגים על פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי וכפופים לבחינת ירידת ערך מדי שנה וכן בכל עת שקיים סימן המצביע כי ייתכן שחלה ירידת ערך. אורך החיים השימושיים של נכסים אלה נבחן מדי שנה כדי לקבוע אם הערכת אורך החיים כבלתי מוגדר עדיין תקפה. אם האירועים והנסיבות אינם תומכים עוד בהערכה כאמור, השינוי באורך החיים השימושיים מבלתי מוגדר למוגדר מטופל כשינוי באומדן חשבונאי, ובאותו מועד נבחנת גם ירידת ערך ומופחת הנכס באופן שיטתי על פני תקופת אורך החיים השימושיים שלו.

1. עלויות פיתוח תוכנה

הוצאות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח, ולקבוצה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. הוצאה שהוונה כוללת שכר עבודה ישיר שניתן ליחסו ישירות להכנת הנכס ולשימוש המיועד. הוצאות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. הוצאות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחתת הנכס מתחילה כאשר הפיתוח הושלם והנכס זמין לשימוש. הנכס מופחת על פני אורך החיים השימושיים בנכס. בחינת ירידת ערך מתבצעת אחת לשנה לאורך תקופת הפיתוח.

כאשר לא ניתן להכיר בנכס בלתי מוחשי שנוצר באופן פנימי, עלויות פיתוח נזקפות לרווח או הפסד במועד התהוותן. עלויות פיתוח שהוכרו בעבר כהוצאה אינן מוכרות כנכס בתקופה מאוחרת יותר.

2. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. כל העלויות האחרות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או מותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

3. הפחתה

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינו כדלקמן:

- (א) עודף עלות המיוחס לקשרי סוכנים והסכמי התקשרות של סוכנות ביטוח מאוחדת מופחת על פני 10-20 שנים ועודף עלות המיוחס לשם מסחרי מופחת על פני 6 שנים.
- (ב) עודפי עלות שנוצרו ברכישת זכויות ניהול קופות גמל והמיוחסים לתיקי לקוחות מופחתים על פני תקופה של 5 עד 12 שנים.
- (ג) עודפי עלות שנוצרו ברכישת חברה מאוחדת אי.אר.אן. והמיוחסים לתיקי לקוחות מופחתים על פני תקופה של 14 עד 15 שנים. עודפי עלות המיוחסים למותג מופחתים על פני 6 שנים.
- (ד) תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 8 שנים.
- (ה) עודפי עלות שנוצרו ברכישת חברה מאוחדת יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ והמיוחסים לקשרי לקוחות ומותג, מופחתים בקו ישר על פני 5 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

הקבוצה בוחנת אפשרות לירידת ערך של נכסים שאינם פיננסיים (למעט הוצאות רכישה נדחות, נדל"ן להשקעה ונכסי מס נדחים), כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שיתרת הנכסים בספרים אינה בר-השבה. במקרים בהם יתרת הנכסים הלא פיננסיים בספרים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לשווי בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הוא הגבוה מבין מחיר המכירה, נטו ושווי שימוש.

הקריטריונים הייחודיים להלן מיושמים בבחינת ירידת ערך של הנכסים הספציפיים הבאים:

(א) מוניטין

לצורך בחינת ירידת ערך, מוניטין שנרכש בצירוף עסקים מוקצה במועד הרכישה לכל אחת מהיחידות מניבות המזומנים של הקבוצה, שצפויות להפיק תועלת מצירוף העסקים.

הקבוצה בוחנת את המוניטין לצורך ירידת ערך, בתום כל שנה, או לעיתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שקיימת ירידת ערך.

כל יחידה מניבת מזומנים שהוקצה אליה מוניטין מייצגת את הרמה הנמוכה ביותר ביחידות שבה קיים מעקב על המוניטין לצרכי ההנהלה הפנימיים, ובכל מקרה לא גדולה ממגזר פעילות.

ירידת ערך נקבעת בגין מוניטין על ידי בחינת סכום בר-ההשבה של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) שאליה מתייחס המוניטין. כאשר סכום בר-השבה של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) נמוך מהיתרה בספרים של יחידה מניבת מזומנים (או קבוצה של יחידות מניבות מזומנים) שאליה הוקצה המוניטין, מוכר הפסד מירידת ערך המיוחס ראשית למוניטין. הפסדים מירידת ערך מוניטין אינם מבוטלים בתקופות עוקבות.

(ב) חברות כלולות

הקבוצה קובעת, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, אם יש צורך להכיר בהפסד נוסף בגין ירידת ערך של ההשקעה בחברות כלולות. הקבוצה קובעת בכל תאריך דיווח אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של ההשקעה בחברה כלולה. במידה ויש צורך בכך, מוכר הפסד מירידת ערך, בסכום ההפרש בין סכום בר ההשבה של ההשקעה בחברה הכלולה לבין ערכה בדוחות הכספיים. סכום בר ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן ושווי שימוש המחושב בהתבסס על הערכת שווי של תזרימי המזומנים נטו שמפיקה החברה הכלולה. ההפסד מירידת ערך נזקף לדוח רווח והפסד בסעיף חלק ברווחי חברות כלולות, נטו.

לדעת הקבוצה, לבחינה קבוצתית של ירידת ערך לגבי הנכסים שפורטו לעיל, לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, היות והבחינה ברמת הנכס הבודד מזהה את הרוב המוחלט של ההפסדים שהתהוו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. מדידת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכס או התחייבות נמדד תוך שימוש בהנחות שמשתתפים בשוק ישתמשו בעת תמחור הנכס או ההתחייבות, בהנחה שמשתתפים בשוק פועלים לטובת האינטרסים הכלכליים שלהם.

מדידת שווי הוגן לנכס לא פיננסי מביאה בחשבון את היכולת של משתתף בשוק להפיק הטבות כלכליות באמצעות הנכס בשימוש המיטבי שלו או על ידי מכירתו למשתתף אחר בשוק שישתמש בנכס בשימוש המיטבי שלו.

הקבוצה משתמשת בטכניקות הערכה שמתאימות לנסיבות ושקיימים עבורן מספיק נתונים שניתנים להשגה כדי למדוד שווי הוגן, תוך מיקסום השימוש בנתונים רלוונטיים הניתנים לצפייה ומיזעור השימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה.

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם, מחולקים לקטגוריות בתוך מדרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1, אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יד. התחייבויות בשל הטבות לעובדים

1. הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר צפויות להיות מסולקות במלואן תוך שנה מתום תקופת הדיווח השנתית, בה העובדים סיפקו את השירות המתייחס והן כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום. ההתחייבות להטבות עובד לזמן קצר המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הלא מהוון של ההתחייבות.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

בקבוצה קיימות מספר תוכניות הטבה לאחר העסקה. התוכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות בחברות ביטוח ובקרנות פנסיה (להלן - נכסי תוכנית).

תוכניות להפקדה מוגדרת

בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, משלמת הקבוצה באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים, גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הפקדות הקבוצה בתוכניות הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

בנוסף, לקבוצה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין, אשר לפיו זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעון דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

הקבוצה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הינם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי הקבוצה ולא ניתן לשלם ישירות לקבוצה.

מרכיב הפיצויים בפוליסות שהופקו על ידי חברת ביטוח מאוחדת אינו מהווה נכסי תוכנית בדוחות הכספיים ומקוזז מההתחייבויות בגין חוזה הביטוח.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר בתקופה בה הם נוצרו.

3. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

ההתחייבות נטו של הקבוצה בגין הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתוכניות הטבה לאחר העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מהוון לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעון דומה לתנאי המחויבויות של הקבוצה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. עסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים

עובדים של החברה זכאים להטבות בדרך של תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים.

עסקאות המסולקות במכשירים הוניים

עלות העסקאות עם עובדים המסולקות במכשירים הוניים נמדדת לפי השווי ההוגן של המכשירים ההוניים במועד ההענקה. השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש במודל תמחור אופציות מקובל.

עלות העסקאות המסולקות במכשירים הוניים מוכרת ברווח או הפסד יחד עם גידול מקביל בהון על פני התקופה שבה תנאי הביצוע ו/או השירות מתקיימים ומסתיימת במועד שבו העובדים הרלוונטיים זכאים לגמול (להלן - תקופת ההבשלה). ההוצאה המצטברת המוכרת בגין עסקאות המסולקות במכשירים הוניים בתום כל מועד דיווח עד למועד ההבשלה משקפת את מידת חלוף תקופת ההבשלה ואת האומדן הטוב ביותר של הקבוצה לגבי מספר המכשירים ההוניים שיבשילו בסופו של דבר.

הוצאה בגין הענקות שאינן מבשילות בסופו של דבר אינה מוכרת, למעט הענקות שההבשלה שלהן תלויה בתנאי שוק אשר מטופלות כהענקות שהבשילו ללא קשר לקיום תנאי השוק, בהנחה שכל שאר תנאי ההבשלה (שירות ו/או ביצוע) התקיימו.

כאשר החברה מבצעת שינויים בתנאים של הענקה המסולקת במכשירים הוניים, מוכרת הוצאה נוספת מעבר להוצאה המקורית שחושבה בגין כל שינוי המגדיל את השווי ההוגן הכולל של התגמול המוענק או שמיטיב עם העובד לפי השווי ההוגן במועד השינוי.

ביטול הענקה המסולקת במכשיר הוני, מטופלת כאילו הבשילה לתאריך הביטול וההוצאה שטרם הוכרה בגין ההענקה מוכרת מיידית. עם זאת, אם ההענקה שבוטלה מוחלפת בהענקה חדשה ומיועדת כהענקה תחליפית לתאריך בו הוענקה, ההענקה המבוטלת וההענקה החדשה תטופלנה שתיהן כשינוי של ההענקה המקורית כמתואר לעיל.

טז. הפרשות

הפרשה בהתאם ל- IAS 37 מוכרת כאשר לקבוצה יש מחוייבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי יידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות.

להלן סוגי ההפרשות שנכללו בדוחות הכספיים:

תביעות משפטיות - הפרשה בגין תביעות משפטיות מוכרת כאשר לקבוצה מחוייבות קיימת (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, ויותר סביר מאשר לא כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחוייבות וניתן לאמוד את המחוייבות באופן מהימן.

חוזים מכבידים - הפרשה לחוזים מכבידים מוכרת כאשר ההטבות הצפויות להתקבל מהחוזים על ידי הקבוצה נמוכות ביחס לעלויות הבלתי נמנעות כתוצאה מעמידה במחויבויות החוזיות. הפרשה נמדדת על פי הנמוך מבין הערך הנוכחי של העלות החזויה לביטול החוזה והערך הנוכחי של העלות החזויה נטו להמשך קיום החוזה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות

1. חוזי השקעה

עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות כוללות עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה והוצאות הנהלה וכלליות הקשורות לרכישת חוזים חדשים, ומוכרות כנס אלא אם הקבוצה אינה מצפה להשיב את העלויות הללו. הנכס מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני תקופת החוזה.

2. קרנות פנסיה וקופות גמל

עמלות לסוכנים, מפקחי רכישה ומשווקים פנסיונים המשולמות עבור רכישת חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה וקופות גמל) נרשמות כנס עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות אם השבתן, באמצעות דמי ניהול, צפויה. הנכס מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול.

ברות ההשבה של העלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות נבדקת על ידי אקטואר החברה כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך של הנכס, תוך שימוש בהנחות לגבי שיעורי ביטולים, תמותה ומשתנים נוספים כאמור בבאור 2' בדבר עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים. אם תחת הנחות אלו לא תתקיים ברות ההשבה, יתכן שיהיה צורך בהאצת ההפחתה או אף במחיקת הנכס.

כמו כן מתקף אקטואר החברה מדי שנה את התקופה המשוערת לקבלת הכנסות מדמי ניהול בגין חוזי השקעה, קרנות פנסיה וקופות גמל לשם קביעת תקופת הפחתת נכס העלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות שנוצר בגינן.

יח. הכרה בהכנסה

1. חוזי ביטוח - להסבר אודות אופן ההכרה בהכנסה בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה שהחברות הנפיקו, ראה באור 17'.

2. הכנסות מדמי ניהול בגין חוזים לניהול נכסים (חוזי השקעה, קרנות פנסיה וקופות גמל) דמי ניהול בגין חוזים לניהול נכסים המחושבים כשיעור קבוע מהצבירה מוכרים כהכנסה על בסיס הצבירה. דמי ניהול מהפקדה אשר מחושבים כשיעור קבוע מהפקדות העמיתים מוכרים כהכנסה במועד ההפקדה.

תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף 'הכנסות מדמי ניהול' אלא נזקפים ישירות ל'התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה' או ל'התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה'. פדיונות ותום תקופה בגין חוזים אלה אינם נזקפים לרווח והפסד אלא נגרעים ישירות מההתחייבות.

בדוח רווח או הפסד נזקפים בשל חוזים אלה קיטון (גידול) בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה, הכנסות מדמי ניהול והוצאות תפעוליות אחרות.

3. עמלות מסוכנויות ביטוח

הכנסות מעמלות ביטוח כללי מוכרות כהכנסה בעת התהוותן.

הכנסות מעמלות ביטוח חיים מוכרות כהכנסה על בסיס מועדי הזכאות לתשלום העמלות על פי ההסכמים עם חברות הביטוח, בניכוי הפרשות להחזרי עמלות עקב ביטולים צפויים של פוליסות ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. מסים על ההכנסה

בחישוב המסים הנדחים לא מובאים בחשבון המסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, כל עוד מכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא הובאו בחשבון מסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדידנדים, מאחר שחלוקת הדידנדים אינה כרוכה בחבות מס נוספת, או בשל מדיניות החברה שלא ליזום חלוקת דיבדנדים על ידי חברה מאוחדת הגוררת חבות מס נוספת.

מיסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמיסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

כ. רווח (הפסד) למניה

רווח למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה.

מניות רגילות פוטנציאליות נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה במידה שהשפעתן מדללת את הרווח למניה מפעילויות נמשכות. מניות רגילות פוטנציאליות שהומרו במהלך התקופה נכללות ברווח המדולל למניה רק עד למועד ההמרה, ומאותו מועד נכללות ברווח הבסיסי למניה. חלקה של החברה ברווחי חברות מוחזקות מחושב לפי חלקה ברווח למניה של אותן חברות מוחזקות מוכפל במספר המניות המוחזקות על ידי החברה.

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - IFRS 17). בנוסף, בחודש יוני 2020 ודצמבר 2021 פורסמו על ידי ה- IASB תקונים ל- IFRS 17.

IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת IFRS 4 והוראות הממונה.

מועד היישום לראשונה שנקבע ב- IFRS 17 הינו ה-1 בינואר, 2023, אולם, בהתאם לדרישות הממונה שפורסמו במסגרת "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" (להלן: "מפת הדרכים"), נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 כאשר מועד המעבר הינו ה-1 בינואר, 2024.

בחודש יולי 2014 פורסם על ידי ה- IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בדבר מכשירים פיננסיים (להלן - IFRS 9) המחליף את IAS 39 וקובע כללים חדשים לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים בדגש על נכסים פיננסיים. מועד היישום לראשונה שנקבע ב- IFRS 9 הוא ה-1 בינואר 2018. בספטמבר 2016 פורסם תיקון ל- IFRS 4 אשר התיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח, ועומדת בקריטריונים מסוימים שנקבעו, לדחות את האימוץ של IFRS 9 עד ל-1 בינואר, 2023 (מועד היישום לראשונה של IFRS 17) על מנת למנוע את חוסר ההקבלה החשבונאית שעשויה להתרחש עקב יישום של IFRS 9 טרם יישום IFRS 17. החברה עמדה בקריטריונים כאמור ודחתה את היישום של IFRS 9 בהתאם לכך. עם דחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ל-1 בינואר, 2025 דחה הממונה גם את מועד היישום לראשונה של IFRS 9 ל-1 בינואר, 2025 בהתאם.

לאור דחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ו- IFRS 9 בישראל לתקופות דיווח רבעוניות ושנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 (חלף 1 בינואר 2023), החברה למעשה נחשבת כמאמצת לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (FIRST-TIME ADOPTER) כהגדרתו ב- IFRS 1 במסגרת הדוחות הכספיים הרבעוניים ובדוח השנתי של שנת 2025, ועל כן, IFRS 1 חל על דוחות כספיים אלו. בהתאם ל- IFRS 1, יש ליישם את תקני IFRS בדרך של יישום למפרע, למעט חריגים שלגביהם נקבעו הוראות ספציפיות. הוראות IFRS 1 קובעות כי יש ליישם את הוראות המעבר של IFRS 17 בעת האימוץ לראשונה. בנוסף, קיימות ב- IFRS 1 הוראות בקשר עם קביעת הסיווג של נכסים פיננסיים, חישוב ההפרשה להפסדי אשראי חזויים וכן ייעוד נכסים והתחייבויות פיננסיות לשווי הוגן דרך רווח או הפסד בעת האימוץ לראשונה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 17:

הכרה, מדידה והצגה של חוזי ביטוח

IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי של חוזי ביטוח, חוזי ביטוח משנה וחוזי השקעה עם מאפייני השתתפות לפי שיקול דעת. התקן מציג מודל המודד קבוצות של חוזים על בסיס האומדנים של החברה לגבי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים שצפויים לנבוע מקיום החוזים, תיאום סיכון מפורש בגין סיכון לא פיננסי ו- CSM.

תחת IFRS 17, הכנסות מביטוח (במוצרי ביטוח חיים ובריאות לזמן ארוך) בכל תקופת דיווח מייצגות את השינויים בהתחייבות בגין יתרת הכיסוי המתייחסת לשירותים בגינם החברה צופה לקבל תמורה והקצאה של פרמיות שמתייחסות להשבה של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח חלף הכרה בהכנסות על בסיס הפרמיות שחויבו בתקופה (פרמיות ברוטו). בנוסף, רכיבי השקעה אינם נכללים עוד בהכנסות מביטוח ובהוצאות משירותי ביטוח. רכיבים אלה מייצגים סכומים שהמבוטח יקבל חזרה בכל מקרה גם אם לא התרחש אירוע מבוטח ומהווים מעין פיקדון שהופקד על יד המבוטח. לפיכך, סכום זה לא מהווה חלק מהתמורה שקיבלה החברה בגין השירות וההחזר שלו אינו מהווה חלק מההוצאות של החברה.

הכנסות או הוצאות מימון מביטוח, הכלולות ברווח או הפסד מוצגות בנפרד מההכנסות מביטוח ומההוצאות שירותי ביטוח. ההפרדה כמתואר לעיל משפרת את השקיפות לגבי מקורות הרווח של החברה.

החברות מיישמות את מודל ה- PAA כדי לפשט את המדידה של חוזים במגזר הביטוח הכללי ועבור חלק מענפי בריאות זמן קצר, למעט עבור קבוצות של חוזי ביטוח שאינן כשירות ליישום מודל ה- PAA. במדידת ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי, מודל ה- PAA דומה לטיפול החשבונאי הקודם של החברה תחת IFRS 4. יחד עם זאת, במדידת ההתחייבות בגין תביעות שהתהוו, החברות כוללות תיאום סיכון מפורש בגין סיכון לא פיננסי. כמו כן, הוצאות הממונה הקובעות תקרה לשיעורי היוון עלויות רכישה ביחס לדמי הביטוח אינן חלות תחת התקן החדש. בנוסף, רמת הקיבוצ של חוזי הביטוח לצורך חישוב פרמיה בחסר הינה שונה מזו שיושמה תחת IFRS 4.

בעבר, כל הוצאות הרכישה הוכרו והוצגו כנכסים נפרדים מחוזי הביטוח המתייחסים ('הוצאות רכישה נדחות') עד שעלויות אלה הוכרו ברווח או הפסד. תחת IFRS 17, רק תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שמתהווים לפני ההכרה בחוזי הביטוח המתייחסים מוכרים כנכסים נפרדים ונבחנים עבור יכולת ההשבה שלהם. נכסים אלה מוצגים ביתרת הערך של התיק המתייחס של חוזי ביטוח ונגרעים כאשר החוזים המתייחסים מוכרים.

למדיניות החשבונאית של החברות בקשר עם חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה תחת IFRS 17, ראה סעיף ו' לעיל.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 17: (המשך)

הוראות מעבר

שינויים במדיניות החשבונאית הנובעים מיישום IFRS 17 יושמו למפרע תוך שימוש בגישת היישום למפרע המלא עד כמה שניתן. ביישום גישת היישום למפרע המלא, החברות יזהו, יכירו וימדדו כל קבוצה של חוזי ביטוח, וכן נכסים כלשהם בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח, כאילו IFRS 17 היה מיושם מאז ומעולם. בנוסף, החברות תגרענה יתרות קיימות כלשהן שלא היו קיימות אילו IFRS 17 היה מיושם מאז ומעולם. הפרש נטו הנובע מכך יוכר בהון.

מועד המעבר הינו ה- 1 בינואר, 2024, כך שבמועד יישום לראשונה החברות מציגות מחדש את מספרי ההשוואה לשנת 2024.

אם יישום למפרע מלא לקבוצה של חוזי ביטוח ו/או לנכס בגין תזרים מזומנים לרכישת ביטוח אינו מעשי, חברה תיישמה את אחת מהגישות הבאות:

א) גישת היישום למפרע המותאם - לצורך השגת התוצאה הקרובה ביותר האפשרית ליישום למפרע מלא תוך שימוש במידע סביר וניתן לביסוס, שניתן להשגה ללא עלות או מאמץ מופרזים; או

ב) גישת השווי ההוגן - בגישה זו החברה תקבע את מרווח השירות החוזי או את רכיב ההפסד של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי במועד המעבר כהפרש בין השווי ההוגן של קבוצה של חוזי ביטוח באותו מועד לבין תזרימי המזומנים לקיום חוזה הנמדדים באותו מועד.

החברות יישמו את גישת היישום למפרע המלא עבור תיקי הביטוח הכללי ובריאות זמן קצר.

לעמדת מנורה ביטוח אין זה מעשי ליישם למפרע את IFRS 17 לקבוצות חוזי ביטוח חיים ובריאות מהסיבות הבאות:

■ לא ניתן לקבוע את ההשפעות של יישום למפרע מלא כיוון שהמידע הנדרש (למשל ציפיות לגבי רווחיות של חוזה ביטוח והסיכון שיהפוך למכביד, מידע על תזרימי מזומנים היסטוריים ושיעורי היוון, מידע על שינויים בהנחות והערכות וכיוצא בזה) לא נאסף או שאינו זמין בעקבות החלפת מערכת, דרישות שמירת נתונים או סיבות אחרות.

■ גישת היישום למפרע המלא דורשת הנחות לגבי כוונותיה של הנהלת מנורה ביטוח בתקופות קודמות או הערכות חשבונאיות מהותיות שלא יכולות להתבצע ללא שימוש בחוכמה שבדיעבד (למשל הנחות לגבי שיעורי היוון ו- RA עבור תקופות קודמות בהן הנחות אלו לא נדרשו על ידי מנורה ביטוח).

גישת היישום למפרע המותאם - MRA

מנורה ביטוח יישמה את גישת היישום למפרע המותאם עבור קבוצות התיקים הבאות (ברוטו): ריסק מוות, מחלות קשות ותאונות אישיות שלא נמדדים באמצעות גישת הקצאת הפרמיה בגין שנות חיתום 2018-2023 כולל, וכן עבור קבוצות התיקים סיעוד פרט משנה והוצאות רפואיות פרט משנה בגין שנות חיתום 2005-2023 כולל ו- 2009-2023 כולל, בהתאמה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 17: (המשך)

הוראות מעבר (המשך)

ביישום גישה זו, מנורה ביטוח ביצעה את ההתאמות המותרות הבאות לצורך קביעת ה-CSM במועד המעבר:

(א) תזרימי המזומנים העתידיים של כל קבוצה של חוזי ביטוח נאמדת למועד ההכרה לראשונה כסכום של תזרימי המזומנים העתידיים במועד המעבר של הקבוצה כשהם מותאמים בגין תזרימי המזומנים שידוע שכבר התרחשו בין מועד ההכרה לראשונה לגבי הקבוצה האמורה לבין מועד המעבר (לרבות בהתייחס לתזרימים שהתהוו בפועל בגין חוזי ביטוח שחדלו להתקיים לפני מועד המעבר).

(ב) תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) נקבע למועד ההכרה לראשונה בקבוצה כסכום ה-RA במועד המעבר מתואם בגין השחרור הצפוי מהסיכון לפני מועד המעבר. השחרור הצפוי מסיכון נקבע בהתייחס לשחרור מסיכון של חוזי ביטוח דומים שמנורה ביטוח מנפיקה במועד המעבר.

(ג) ה-CSM שנקבע למועד ההכרה לראשונה בהתאם למתואר לעיל מופחת למועד המעבר באמצעות השוואת יחידות הכיסוי שסופקו עד למועד המעבר לבין יתרת יחידות הכיסוי החזויות בעתיד נכון למועד המעבר.

יתר קבוצות חוזי הביטוח של מנורה ביטוח נמדדו על פי גישת השווי ההוגן - FVA.

גישת השווי ההוגן - FVA

בהתאם להנחיות הממונה, הערכת השווי ההוגן של ההתחייבויות ושל נכסי ביטוח משנה, בוצעה לפי שיטת Appraisal Value (להלן - AV). החישובים במסגרת שיטה זו התבססו ככל הניתן על חישובי IFRS 17 ומשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency 2.

בהתאם לגישת ה-AV השווי ההוגן מחושב כתמורה שמשתתף שוק יסכים לשלם (או לקבל) עבור תיק הביטוח כך שתחזית תזרימי המזומנים המשתחררים מההון שמשתתף השוק נדרש לרתק, בכל תקופה, עד להתכלות התיק, יניבו את שיעור התשואה הנדרש על ההון של משתתף השוק.

להלן עיקרי ההנחות בבסיס הערכת השווי:

א. הון נדרש - דרישות ההון מבוססות על הוראות סולבנסי 2 בישראל. לצורך הערכת ההטבות בגין פיזור, מנורה ביטוח מניחה כי למשתתף שוק יש תמהיל עסקים קיימים דומה לזה של החברה. בעת חישוב ההטבות בגין פיזור עד להתכלות התיק החברה מתחשבת במכירות עתידיות חדשות בהתאם לתמהיל המכירות הנוכחי שלה. בנוסף, הערכת השווי מניחה ש-40% מדרישות ההון ממומנות באמצעות מכשירי הון רובד 2.

ב. יעד יחס כושר פירעון כלכלי מינימלי - ההנחה הגלומה בבסיס המודל היא שמשתתף שוק ירתק הון בהתאם ליעד יחס כושר הפירעון הכלכלי המינימלי שנקבע לצורך חלוקת דיבידנדים. בהתאם להנחיות הממונה יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי ההתחלתי הנדרש על ידי משתתף השוק יבוסס על ממוצע יעדי ההון הנוכחיים לצורך חלוקת דיבידנדים של חמש חברות הביטוח הגדולות בישראל בתוספת מרווח של 10%, ויעד יחס כושר הפירעון הכלכלי הסופי הנדרש על ידי משתתף השוק יבוסס על ממוצע יעדי ההון העתידיים לצורך חלוקת דיבידנדים של חמש חברות הביטוח הגדולות בישראל. בהתאם לכך, הערכת השווי מניחה יעד הון התחלתי בשיעור של 121% בשנה העוקבת למועד המעבר, אשר יעלה ל-135% בסוף שנת 2032 ולאחר מכן יישאר קבוע.

ג. שיעור תשואה נדרש על ההון (TRE) - הערכת השווי מניחה שיעור תשואה של 13.6% המבוססת על מודל ה-CAPM עם התאמות על מנת לבטא את רמת הסיכון הגלומה בתמהיל תיקי הביטוח של מנורה ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 17: (המשך)

גישת השווי ההוגן - FVA (המשך)

ד. הנחת תשואה על הנכסים המגבים את תיק הביטוח - מודל הערכת השווי מניח שהנכסים המגבים יניבו תשואה בשיעור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות.

ה. תחזית הוצאות - תזרימי המזומנים בגין ההוצאות שמוקצות לתיק הביטוח לצורך חישוב השווי ההוגן מבוססות על ההוצאות שנכללות בתחזית תזרימי המזומנים בחישובי סולבנסי 2 של מנורה ביטוח.

השווי ההוגן של תיק ביטוח משנה מחושב כהפרש בין השווי ההוגן של התיקים בברוטו אליהם מתייחס תיק המשנה לשווי ההוגן של אותם תיקים נטו מביטוח המשנה.

ביישום גישת השווי ההוגן, מנורה ביטוח רשאית לכלול בקבוצה חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת. החברה בחרה ליישם הקלה זו ולא לחלק קבוצות לכאלה הכוללות רק חוזים שהונפקו בפער זמן של שנה אחת או פחות.

(2) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 9:

סיווג של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

לצורך קביעת קבוצת הסיווג והמדידה, IFRS 9 דורש שכל הנכסים הפיננסיים יוערכו על בסיס המודל העסקי של הקבוצה לניהול הנכסים והמאפיינים של תזרימי המזומנים החוזיים של מכשיר. קבוצות המדידה של IAS 39 עבור נכסים פיננסיים (שווי הוגן דרך רווח או הפסד, זמן למכירה, מוחזק לפדיון והלוואות וחייבים) הוחלפו על ידי קבוצות המדידה הבאות:

- נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כולל מכשירי הון ונגזרים
- מכשירי חוב בעלות מופחתת

תחת IFRS 9, נגזרים המשובצים בחוזה מארח שמהווה נכס פיננסי בתחולת IFRS 9 אינם מופרדים. במקום זאת, המכשיר הפיננסי המעורב מוערך בשלמותו לצורך סיווג.

להסבר כיצד הקבוצה מסווגת ומודדת נכסים פיננסיים ומטפלת ברווחים או הפסדים מתייחסים תחת IFRS 9, ראה סעיף ז' לעיל.

ל- IFRS 9 לא הייתה השפעה מהותית על המדיניות החשבונאית של הקבוצה לגבי סיווג התחייבויות פיננסיות.

ירידת ערך של נכסים פיננסיים

IFRS 9 מחליף את מודל ירידת הערך של IAS 39 עם מודל 'הפסדי אשראי חזויים' צופה פני עתיד. מודל ירידת הערך החדש מיושם עבור נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת, מכשירי חוב הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר וחייבים בגין חכירה. תחת IFRS 9, הפסדי אשראי מוכרים מוקדם יותר מאשר תחת IAS 39.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

(2) עיקרי השינויים הנובעים מיישום IFRS 9:

הוראות מעבר

שינויים במדיניות החשבונאית הנובעים מהיישום לראשונה של IFRS 9 יושמו למפרע, כולל הצגת מספרי השוואה למועד המעבר, למעט המצוין להלן.

■ ההערכות הבאות בוצעו על בסיס העובדות והנסיבות הקיימות במועד המעבר:

- הבחינה של המודל העסקי
- מבחן החוב הפשוט/ מבחן הקרן והריבית בלבד
- ייעוד של מכשירים פיננסיים למדידה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בשל חוסר עקביות בהכרה או במדידה.

■ אם לנכס פיננסי היה סיכון אשראי נמוך במועד המעבר, הקבוצה קובעת כי לא הייתה עלייה משמעותית בסיכון האשראי מההכרה לראשונה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

3. השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוחות על המצב הכספי
להלן השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024:

ליום 1 בינואר 2024 לפי תקני IFRS	השפעת היישום לראשונה של IFRS 17 ו- IFRS 9 אלפי ש"ח	ליום 1 בינואר 2024 כפי שדווח בעבר	
נכסים			
2,080,711	-	2,080,711	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,324,214	-	1,324,214	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
31,077,288	-	31,077,288	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
15,497,986	6,318,181	9,179,805	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן (1)
8,834,370	(5,855,483)	14,689,853	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת (1)
472,216	(52,422)	524,638	חייבים ויתרות חובה
-	(1,030,293)	1,030,293	פרמיה לגביה (2)
118,617	(531)	119,148	נכסי מסים שוטפים
705,986	705,986	-	נכסי חוזי ביטוח (3)
3,249,063	(379,450)	3,628,513	נכסי חוזי ביטוח משנה (4)
542,907	-	542,907	השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
102,961	-	102,961	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
651,862	-	651,862	נדל"ן להשקעה - אחר
852,054	-	852,054	רכוש קבוע הנמדד בשווי הוגן
165,264	-	165,264	רכוש קבוע אחר
1,794,010	(1,059)	1,795,069	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
653,398	-	653,398	עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
-	(1,535,028)	1,535,028	הוצאות רכישה נדחות (5)
24,348	-	24,348	נכסי מסים נדחים
68,147,255	(1,830,099)	69,977,354	סה"כ נכסים
33,260,960	(298,397)	33,559,357	סה"כ נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
התחייבויות			
4,489,126	-	4,489,126	הלוואות ואשראי
265,770	-	265,770	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,051,682	(1,536,256)	2,587,938	זכאים ויתרות זכות
8,500	-	8,500	התחייבויות בגין מסים שוטפים
4,836,939	-	4,836,939	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,065,602	-	5,065,602	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה (6)
45,517,358	5,300	45,512,058	התחייבויות בגין חוזי ביטוח (3)
94,497	94,497	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה (4)
127,019	-	127,019	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
331,465	(134,935)	466,400	התחייבויות בגין מסים נדחים
61,787,958	(1,571,394)	63,359,352	סה"כ התחייבויות
הון			
99,429	-	99,429	הון מניות
332,985	-	332,985	פרמיה על מניות
(100,200)	-	(100,200)	מנית באוצר
320,734	(483,312)	804,046	קרנות הון (7)
5,519,184	224,607	5,294,577	עודפים
6,172,132	(258,705)	6,430,837	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
187,165	-	187,165	זכויות שאינן מקנות שליטה
6,359,297	(258,705)	6,618,002	סך הכל הון
68,147,255	(1,830,099)	69,977,354	סך הכל התחייבויות והון

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

3. השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוחות על המצב הכספי (המשך)

להלן השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2024: (המשך)

(1) בעקבות המעבר לתקן 9 IFRS, חלק מנכסי החוב הלא סחירים שנמדדו בעלות מופחתת לרבות אג"ח ח"צ נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

בסעיף השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן, עיקר השינוי נובע משערוך אגרות חוב מיועדות לשווי הוגן חלק מדידה בעלות מתואמת. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין נכסי החוב בעלות מופחתת הינה בסך של כ- 210,564 אלפי ש"ח.

(2) בהתאם ל- 17 IFRS יתרת הפרמיה לגביה נכללת באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין חוזי ביטוח ולכן נכללה בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(3) להלן גילוי אודות מרווח שירות חוזי (CSM) והתאמת סיכון (RA) ליום 1 בינואר, 2024:

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	בריאות	ביטוח כללי	סה"כ
מרווח שירות חוזי (CSM):			
CSM, ברוטו	2,588,050	4,500,889	7,088,939
CSM, משנה	<u>80,521</u>	<u>556,456</u>	<u>636,977</u>
CSM, נטו	2,507,529	3,944,433	6,451,962
התאמת סיכון (RA):			
RA, ברוטו	365,047	1,276,454	1,907,769
RA, משנה	<u>42,660</u>	<u>367,983</u>	<u>510,910</u>
RA, נטו	322,387	908,471	1,396,859

העדכון של נכסי והתחייבויות חוזי הביטוח נובעת בעיקר מהכרה בנכס בגין תיקי ריסק מוות, מחלות קשות והוצאות רפואיות אשר נמדדים בהתאם לערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים המהווה נכס בניכוי ה- RA וה- CSM שמייצג רווח עתידי שטרם הוכר. מנגד, החברה הגדילה את ההתחייבויות בעיקר בגין תיקי ביטוח סיעוד, חיסכון מבטיח תשואה וחוזי ביטוח עם רכיב חיסכון תלוי תשואה ודמי ניהול משתנים כתוצאה מהכרה בהתחייבות נוספת בגין CSM ו- RA וכן מעבר להיוון המבוסס על ריבית חסרת סיכון.

(4) עיקר התרומה ל- CSM משנה נובעת ממגזר ביטוח בריאות מתיקי ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות וסיעוד.

בהתאם ל- 17 IFRS פיקדונות בגין מבטחי משנה נכללים באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין חוזי ביטוח ולכן נכללים בסעיף נכסי ביטוח משנה.

(5) בהתאם ל- IFRS17 הוצאות רכישה נדחות המיוחסות לחוזי ביטוח במגזר ביטוח חיים ובריאות נגרעו במועד המעבר כנגד קיטון בהון. החל משנת 2024, הוצאות הרכישה הנדחות כלולות במסגרת מדידת חוזי הביטוח ומקטינות את ערך ה- CSM.

(6) סעיף זה כולל גם התחייבויות בגין חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

(7) קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוינה לעודפים במועד המעבר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

3. השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוחות על המצב הכספי (המשך)

להלן השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר, 2024:

ליום 31 בדצמבר, 2024 לפי תקני IFRS	השפעת היישום לראשונה של IFRS 17 ו- IFRS 9 אלפי ש"ח	ליום 31 בדצמבר, 2024 כפי שדווח בעבר	
			נכסים
2,526,357	-	2,526,357	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,456,969	-	1,456,969	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
33,101,222	-	33,101,222	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
15,895,547	6,454,749	9,440,798	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן (1)
9,256,025	(6,007,754)	15,263,779	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת (1)
471,633	(152,982)	624,615	חייבים ויתרות חובה
-	(1,089,038)	1,089,038	פרמיה לגביה (2)
17,310	(89)	17,399	נכסי מסים שוטפים
1,272,967	1,272,967	-	נכסי חוזי ביטוח (3)
3,373,213	(494,084)	3,867,297	נכסי חוזי ביטוח משנה (4)
632,243	-	632,243	השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
168,294	-	168,294	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
685,729	-	685,729	נדל"ן להשקעה - אחר
897,247	-	897,247	רכוש קבוע הנמדד בשווי הוגן
156,803	-	156,803	רכוש קבוע אחר
1,842,060	(748)	1,842,808	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
748,182	-	748,182	עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
-	(1,647,283)	1,647,283	הוצאות רכישה נדחות (5)
10,414	-	10,414	נכסי מסים נדחים
<u>72,512,215</u>	<u>(1,664,262)</u>	<u>74,176,477</u>	סה"כ נכסים
<u>35,795,873</u>	<u>(347,072)</u>	<u>36,142,945</u>	סה"כ נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
			התחייבויות
4,502,552	-	4,502,552	הלוואות ואשראי
294,717	-	294,717	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
907,835	(1,540,407)	2,448,242	זכאים ויתרות זכות
79,679	3,043	76,636	התחייבויות בגין מסים שוטפים
5,602,407	-	5,602,407	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,176,010	-	5,176,010	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה (6)
47,342,810	(555,739)	47,898,549	התחייבויות בגין חוזי ביטוח (3)
99,067	99,067	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה (4)
130,261	-	130,261	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
746,156	112,129	634,027	התחייבויות בגין מסים נדחים
<u>64,881,494</u>	<u>(1,881,907)</u>	<u>66,763,401</u>	סה"כ התחייבויות
			הון
99,429	-	99,429	הון מניות
326,460	-	326,460	פרמיה על מניות
(84,019)	-	(84,019)	מנית באוצר
347,253	(611,280)	958,533	קרנות הון (7)
6,742,727	828,925	5,913,802	עודפים
<u>7,431,850</u>	<u>217,645</u>	<u>7,214,205</u>	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
198,871	-	198,871	זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>7,630,721</u>	<u>217,645</u>	<u>7,413,076</u>	סך הכל הון
<u>72,512,215</u>	<u>(1,664,262)</u>	<u>74,176,477</u>	סך הכל התחייבויות והון

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

3. השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוחות על המצב הכספי (המשך)

להלן השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר, 2024:
(המשך)

(1) בעקבות המעבר לתקן IFRS 9, חלק מנכסי החוב הלא סחירים שנמדדו בעלות מופחתת לרבות אג"ח ח"ץ נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. בסעיף השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן, עיקר השינוי נובע משערוך אגרות חוב מיועדות לשווי הוגן חלק מדידה בעלות מתואמת. בנוסף מזה: יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין נכסי החוב בעלות מופחתת בסך של 188,110 אלפי ש"ח.

(2) בהתאם ל- IFRS 17 יתרת הפרמיה לגביה נכללת באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין חוזי ביטוח ולכן נכללה בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

(3) להלן גילוי אודות מרווח שירות חוזי (CSM) והתאמת סיכון (RA) ליום 31 בדצמבר, 2024:

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח				סה"כ
בריאות				ביטוח כללי
מרווח שירות חוזי (CSM):				
CSM, ברוטו	1,978,011	4,697,782	-	6,675,793
CSM, משנה	81,593	320,849	-	402,442
CSM, נטו	1,896,418	4,376,933	-	6,273,351
התאמת סיכון (RA):				
RA, ברוטו	336,289	1,434,249	262,414	2,032,952
RA, משנה	43,765	399,272	93,998	537,036
RA, נטו	292,524	1,034,977	168,416	1,495,916

במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח עיקר התרומה ל- CSM נובעת מתיק ריסק מוות ובמגזר ביטוח בריאות מתיקי הוצאות רפואיות ומחלות קשות.

(4) עיקר התרומה ל- CSM משנה נובעת ממגזר ביטוח בריאות מתיקי ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות וסיעוד

בהתאם ל- IFRS 17 פיקדונות בגין מבטחי משנה נכללים באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין חוזי ביטוח ולכן נכללים בסעיף נכסי ביטוח משנה.

(5) בהתאם ל- IFRS 17 הוצאות רכישה נדחות המיוחסות לחוזי ביטוח במגזר ביטוח חיים ובריאות נגרעו במועד המעבר כנגד קיטון בהון. החל משנת 2024, הוצאות הרכישה הנדחות כלולות במסגרת מדידת חוזי הביטוח ומקטינות את ערך ה- CSM.

(6) סעיף זה כולל גם התחייבויות בגין חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

(7) קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוינו לעודפים במועד המעבר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

4. השפעת היישום לראשונה על סעיפי הדוח על הרווח הכולל

לתקופה של שנה
שהסתיימה ביום
31 בדצמבר 2024
אלפי ש"ח

1,276,971	רווח כולל כפי שדווח בעבר
	התאמות לרווח הכולל במעבר ל-IFRS:
741,440	חוזי ביטוח
(15,114)	מכשירים פיננסיים
(249,976)	השפעת המס של האמור לעיל
1,753,321	רווח כולל לפי IFRS

עיקר ההתאמות לרווח במעבר ל- IFRS 17 נובע מ:

חוזי ביטוח

■ תחת IFRS 17 ההכנסות בביטוח חיים ובריאות לזמן ארוך אשר מוכרות בתקופה נמדדות בהתאם לסכום הקיטון ב-LRC שנובע מהשירות שסופק בתקופה חלף הכרה בהכנסה על בסיס הפרמיה ודמי הניהול שחויבו בפועל בתקופה.

■ תחת IFRS 17 השפעת מחקרים ועדכוני מודל מתאמים את מרווח השירות החוזי (CSM) והשפעתם מוכרת ברווח והפסד כחלק משחרור ה-CSM. באופן דומה, השפעות השינוי בשיעורי תשואה המשפיעות על גובה דמי הניהול מתאמים את ה-CSM. כמו כן, מרכיבי השקעה/החזרי פרמיה בפוליסות החיסכון שלא מוכרים בהוצאות משירותי ביטוח, שינויים בעתודות ביטוח כגון עתודת LAT ועתודה בגין פרמיה קבועה שאינם נדרשים יותר תחת IFRS 17, השפעות פיננסיות על התחייבויות הביטוח אשר מוכרות בסעיף הוצאות המימון מחוזי ביטוח בהתאם ל-IFRS 17, הצגת הוצאות שלא ניתן לייחס במישרין לחוזי ביטוח וכן הוצאות המתייחסות לפעילויות שאינן ביטוח בסעיף הוצאות תפעוליות אחרות וכן פערים בהכרה של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח כהוצאה בתקופה.

■ תחת IFRS 17 ההוצאות בגין ביטוח משנה בביטוח חיים ובריאות לזמן ארוך אשר מוכרות בתקופה נמדדות בהתאם לסכום הקיטון ב-ARC שנובע מהשירות שסופק בתקופה חלף הכרה בהוצאה על בסיס הפרמיה שחויבה בתקופה וכן מעמלות משנה שסכומן אינו תלוי בתביעות על חוזי הבסיס ומוצגות כקיטון בהוצאות בגין ביטוח המשנה.

מכשירים פיננסיים:

■ עיקר ההתאמות לרווח ממכשירים פיננסיים במעבר ל- IFRS 17 נובע משערוך אג"ח מיועדות ונכסי חוב שאינם סחירים אחרים לשווי הוגן דרך רווח או הפסד חלף מדידה בעלות מופחתת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי 9, מכשירים פיננסיים (המשך)

5. השפעת היישום לראשונה על סעיפי ההשקעות הפיננסיות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024

מדידה לפי IFRS 9		מדידה מחדש		מדידה לפי IAS 39	
קטגוריה	סכום	אחר	הפסדי אשראי חזויים	סכום	קטגוריה
אלפי ש"ח					
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	32,982,930	-	-	32,982,930	שווי הוגן דרך רווח או הפסד
עלות מופחתת	118,292	-	-	118,292	הלוואות וחייבים
השקעות פיננסיות המוחזקות כנגד חוזים תלויי תשואה:					
עלות מופחתת	4,718,002	-	(29,462)	4,747,464	הלוואות וחייבים
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	3,310,818	(47,660)	-	3,358,478	הלוואות וחייבים
עלות מופחתת	4,538,023	-	-	4,538,023	הלוואות וחייבים
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	3,143,931	524,117	-	2,619,814	הלוואות וחייבים
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	791,021	-	-	791,021	שווי הוגן דרך רווח או הפסד
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	3,733,163	-	-	3,733,163	זמינים למכירה
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	42,751	-	-	42,751	שווי הוגן דרך רווח או הפסד
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	1,116,299	-	-	1,116,299	זמינים למכירה
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	255,347	-	-	255,347	שווי הוגן דרך רווח או הפסד
שווי הוגן דרך רווח או הפסד	3,502,217	-	-	3,502,217	זמינים למכירה
58,252,794		476,457	(29,462)	57,805,799	סה"כ

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן דיווח כספי בינלאומי 18, הצגה וגילוי בדוחות כספיים

בחודש אפריל 2024 פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 (IFRS 18), הצגה וגילוי בדוחות כספיים (להלן: "התקן החדש") אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (IAS 1), הצגת דוחות כספיים (להלן: "IAS 1").

מטרת התקן החדש הינה לשפר את יכולת ההשוואה והשקיפות בדוחות הכספיים.

התקן החדש יכלול דרישות קיימות של IAS 1 ודרישות חדשות להצגה בדוח רווח או הפסד לרבות הצגת סכומים וסיכומי משנה אשר נדרשים בהתאם לתקן החדש, מתן גילוי על מדדי ביצוע המוגדרים על ידי ההנהלה (management-defined performance measures) ודרישות חדשות לקיבוץ ופיצול של מידע פיננסי.

התקן החדש אינו משנה את הוראות ההכרה והמדדה של פריטים בדוחות הכספיים. עם זאת, מאחר ופריטים בדוח רווח או הפסד יצטרכו להיות מסווגים לאחת מחמש קטגוריות (פעילות תפעולית, פעילות השקעה, פעילות מימון, מסים על הכנסה ופעילות שהופסקה) הוא עשוי לשנות את מבנה דוח רווח או הפסד של הישות. כמו כן, פרסום התקן החדש גרם לתיקונים בהיקף מצומצם לתקני חשבונאות נוספים אשר ביניהם IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים ו-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים.

התקן החדש ייושם למפרע החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2027 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

החברה בוחנת את השפעת התקן החדש, לרבות השפעת התיקונים לתקני חשבונאות נוספים כתוצאה מהתקן החדש, על הדוחות הכספיים המאוחדים.

תיקונים ל- IFRS 9, מכשירים פיננסיים ול- IFRS 7, מכשירים פיננסיים: גילויים

ביום 30 במאי 2024, פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB) תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 מכשירים פיננסיים (להלן: "IFRS 9") ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7 מכשירים פיננסיים: גילויים (להלן: "IFRS 7"). התיקונים כוללים:

- הבהרה שהתחייבות פיננסית נגרעת ב'מועד הסליקה' והצגת בחירת מדיניות חשבונאית (אם מתקיימים קריטריונים ספציפיים) לגרוע התחייבות פיננסית המסולקת באמצעות מערכת תשלומים אלקטרונית לפני מועד הסליקה.
- הנחיות נוספות להערכת המאפיינים של תזרימי מזומנים חוזיים של נכסים פיננסיים הכוללים מאפיינים הקשורים לסביבה, חברה וממשל (ESG) ומאפיינים דומים אחרים.
- הבהרה לגבי מה מהווה מאפיין ללא זכות חזרה (non-recourse) ומהם המאפיינים של מכשירים צמודים לפי חוזה.
- הצגת דרישות גילוי חדשות עבור מכשירים פיננסיים עם מאפיינים מותנים ודרישות גילוי נוספות עבור מכשירים הוניים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

התיקונים ייושמו החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2026, כאשר ניתן ליישם מוקדם את התיקונים הנוגעים לסיווג של נכסים פיננסיים ודרישות הגילוי הקשורות בלבד. החברה צופה כי לתיקונים לעיל לא תהיה השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים המאוחדים.

כג. שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יצג של הדולר	מדד		
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
(12.5)	2.4	2.6	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025
0.6	3.4	3.2	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה, שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים המאוחדים:

1. חוזי ביטוח

(א) סיווג חוזי ביטוח וחוזי השקעה
חוזי ביטוח הינם חוזים בהם המבטח לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר. החברה קובעת האם קיים סיכון ביטוח משמעותי על ידי השוואת ההטבות שיסופקו לבעל הפוליסה לאחר אירוע מבטח עם ההטבות שיסופקו לבעל הפוליסה אם האירוע המבטח לא יתרחש. חוזים בעלי מבנה משפטי של חוזי ביטוח אשר אינם מעבירים סיכון ביטוח משמעותי מסווגים כחוזי השקעה.

(ב) גבולות חוזה

הערכת גבולות החוזה, אשר מגדירה אלו תזרימי מזומנים נכללים במדידה של חוזה, דורשת שיקול דעת והתחשבות בזכויות ובמחויבויות הממשיות של החברה תחת החוזה. להלן גבולות החוזה של פוליסות מהותיות שזוהו במנורה ביטוח:

1. פוליסות ביטוח בריאות פרט שהונפקו משנת 2016 ואילך

במסגרת רפורמה שנכנסה לתוקף בתאריך 1 בפברואר 2016, נקבע כי תקופת הביטוח בפוליסות ביטוח בריאות פרט תהיה למשך שנתיים, כאשר אחת לשנתיים תחודש הפוליסה במועד חידוש קבוע, ללא צורך בבחינה מחודשת של מצב רפואי וללא צורך בתקופת אכשרה נוספת. שינויים בתעריפי ו/או בתנאי הפוליסה יתבצעו בכפוף לאישור הממונה. מתוקף חוזר ביטוח 13-2022 בדבר "עדכון תעריפים בפוליסות בריאות מתעדכנות" שפורסם ביום 20 בספטמבר 2022, חברות הביטוח רשאיות, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, לעדכן את הפרמיה בפוליסות בריאות מתעדכנות מבלי שתחול עליהן חובה לקבל את אישור הממונה. עד לפרסום החוזר, לא ניתנו אישורים מהממונה לשינוי תעריפים בגין כיסויים קיימים. כמו כן, החוזר מגביל את גובה עדכון הפרמיה עד הגעה לרמת שיעור הנזק הקובע (LR), הנע בין 75% ל-85% כתלות באופן החישוב ובגודל החברה). לפיכך, לא ניתן לומר כי קיימת יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של התיק ובהתאמה לקבוע מחיר חדש המשקף באופן מלא את אותם סיכונים. בהתאם לכך, התקופות שלאחר מועד החידוש הקבוע נכללות בגבולות החוזה.

2. פוליסות ביטוח חיים הכוללות רכיב חיסכון שאינן כוללות מקדם קצבה המובטח במועד הנפקת הפוליסה

פוליסות ביטוח חיים הכוללות רכיב חיסכון עד לגיל הפרישה וכיסוי אובדן כושר עבודה ו/או ריסק הינן חוזי ביטוח המקנים לרוב גם כיסוי נוסף של ברות ביטוח לגמלה (להלן: "אופציה לקצבה"). אופציית הקצבה אינה נכללת בגבולות החוזה, שכן למנורה ביטוח יש את היכולת המעשית להעריך מחדש את הסיכונים של החוזה ולקבוע מקדם קצבה אשר משקף את אותם סיכונים. לאחר מימושה, אופציית הקצבה תוכר כחוזה ביטוח חדש בהתאם לכללי ההכרה ב- IFRS 17.

3. חוזי ביטוח משנה מוחזקים

גבולות החוזה עשויים לכלול גם תזרימי מזומנים בגין חוזי בסיס שהחברות צופות למכור (ולמסור למבטח המשנה) בתקופת החוזה ככל ואין לחברה ולמבטח המשנה את הזכות לבטל או לתמחר מחדש את המחויבות למסירת אותם חוזים עתידיים צפויים.

בחוזי ביטוח משנה בהם קיימת זכות ביטול של שני הצדדים בכל נקודת זמן ובהודעה מראש של שלושה חודשים, גבול החוזה לעניין עסק עתידי הינו שלושה חודשים. ביתר החוזים, גבול החוזה לעניין עסק עתידי הינו שנה.

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

השיקולים (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

ג. מרווח השירות החוזי (CSM) וקביעת יחידות הכיסוי

ה- CSM הינו רכיב של הנכס או ההתחייבות בגין קבוצה של חוזי ביטוח המייצג את הרווח שטרם מומש בו מנורה ביטוח תכיר כשהיא תספק שירותים בעתיד. סכום מה- CSM בגין קבוצה של חוזי ביטוח מוכר ברווח או הפסד כהכנסות משירותי ביטוח בכל תקופה כדי לשקף את שירותי הביטוח שסופקו במסגרת קבוצת חוזי הביטוח באותה תקופה. סכום זה נקבע על ידי:

- זיהוי יחידות הכיסוי בקבוצה
- הקצאת ה- CSM בסוף התקופה (לפני הכרה בסכום כלשהו ברווח או הפסד כדי לשקף את שירותי הביטוח שסופקו בתקופה) באופן שווה לכל יחידת כיסוי שסופקה בתקופה הנוכחית וצפויה להיות מסופקת בעתיד
- הכרת הסכום שהוקצה ליחידות הכיסוי שסופקו בתקופה ברווח או הפסד

מספר יחידות הכיסוי בקבוצה הוא הכמות של שירותי חוזה ביטוח המסופקים על ידי החוזים בקבוצה, הנקבע על ידי הבאה בחשבון, לכל חוזה, של כמות ההטבות המסופקות בהתאם לחוזה ואת התקופה החזויה של הכיסוי שלו. סך יחידות הכיסוי של כל קבוצה של חוזי ביטוח מוערך מחדש בסוף כל תקופת דיווח.

שירותי חוזה הביטוח כוללים:

- א. כיסוי לאירוע מבוטח (כיסוי ביטוחי);
- ב. ניהול פריטי הבסיס מטעם בעל הפוליסה בחוזים עם מאפייני השתתפות ישירה (להלן: "שירות המתייחס להשקעה"); וכן
- ג. יצירת תשואה על השקעות עבור המבוטח בחוזים ללא מאפייני השתתפות ישירה (להלן: "שירות תשואה על השקעה").

חוזי ביטוח ללא מאפייני השתתפות ישירה עשויים לספק שירות תשואה על השקעה, אם ורק אם:

- א. קיים רכיב השקעה או אם לבעל הפוליסה יש זכאות למשך סכום;
- ב. הישות צופה שרכיב ההשקעה או שסכום שלבעל הפוליסה יש זכות למשך יכללו תשואה על השקעה (תשואה יכולה להיות מתחת לאפס, לדוגמה, בסביבה שבה שיעור הריבית הוא שלילי); וכן
- ג. הישות צופה לבצע פעילות השקעה כדי להפיק תשואה על השקעה.

מנורה ביטוח זיהתה שירות תשואה על השקעה בפוליסות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה.

IFRS 17 אינו קובע האם יש להתחשב בערך הזמן של הכסף בעת הקצאת מרווח השירות החוזי ליחידות הכיסוי, כך שההקצאה תשקף את העיתוי החוזי של יחידות הכיסוי שסופקו. לצורך הקצאת מרווח השירות החוזי ליחידות הכיסוי, מנורה ביטוח מהוונת את יחידות הכיסוי.

כאשר קבוצת חוזי ביטוח כוללת מספר סוגים של כיסוי ביטוח ו/או שירות השקעות מנורה ביטוח משקללת את יחידות הכיסוי השונות על בסיס גובה ההטבות החוזי למבוטח מכל סוג כיסוי או שירות.

יחידות הכיסוי של חוזי ביטוח משנה מוחזקים עקביות עם יחידות הכיסוי של חוזי הבסיס עם התאמות בגין ההבדלים בשירותים המסופקים.

במוצרי ביטוח ללא מרכיב חסכון, יחידות הכיסוי הינן לרוב סכומי ביטוח, כמות כיסויים ו/או סכומי פיצוי חודשיים באם מדובר במוצרים עם תשלומים עיתיים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

השיקולים (המשך)

2. חוזי ביטוח (המשך)

ג. מרווח השירות החוזי (CSM) וקביעת יחידות הכיסוי (המשך)

עבור מוצרי ביטוח הכוללים מרכיב חסכון - במהלך תקופת הצבירה יחידות הכיסוי הינן סכומי צבירה או סכומים בסיכון. במהלך תקופת הקצבה, באם מדובר במוצרים בעלי מאפייני השתתפות ישירה (תלויי תשואה) יחידות הכיסוי הינן הכנסות מהשקעות עבור כלל תקופת הקצבה (מובטחת ושאינה מובטחת) בתוספת סכומי הקצבה בתקופה הלא מובטחת. במוצרים ללא מאפייני השתתפות ישירה (שאינן תלויי תשואה) יחידות הכיסוי הינן הכנסות מהשקעות עבור התקופה המובטחת בתוספת סכום הקצבה בתקופה הלא מובטחת.

ד. רכיב השקעה

מנורה ביטוח מזהה רכיב השקעה של חוזה על ידי קביעת הסכום שישולם לבעל הפוליסה בכל התרחישים שיש להם מהות מסחרית. תרחישים אלו כוללים מצבים בהם האירוע המבוטח התרחש או שהחוזה מגיע לתום תקופה או מבוטל ללא התרחשות של אירוע מבוטח. רכיבי השקעה אינם נכללים בהכנסות ובהוצאות משירותי ביטוח.

פוליסות עם רכיב חיסכון ללא מקדם קצבה כוללות רכיב השקעה. בפוליסות אלו קיימים ערכי פדיון מפורשים. רכיב ההשקעה שאינו נכלל בהכנסות ובהוצאות משירותי ביטוח נקבע כערך הפדיון של הפוליסה.

פוליסות הכוללות רכיב חיסכון עם מקדם קצבה מובטח אינן כוללות רכיב השקעה, כיוון שמנורה ביטוח אינה מחויבת לשלם סכום כלשהו אם בעל הפוליסה אינו פודה את החוזה עד למועד תשלום הקצבה הראשון. יחד עם זאת, כל ההחזרים של ערך הפדיון (לרבות במקרה מוות) מטופלים כהחזרי פרמיות עבור כיסוי שלא נוצל ולא יוכרו בהכנסות והוצאות משירותי ביטוח. כמו כן, ככל ובמועד תחילת תקופת הגמלה המבוטח בחר במסלול גמלה הכולל תקופה מובטחת של תשלומים, גם סכומים אלה יטופלו כהחזר פרמיה עבור כיסוי שלא נוצל ולא יוכרו בהכנסות והוצאות משירותי ביטוח.

2. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת הקבוצה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- מכשירי חוב בעלות מופחתת.

3. שליטה אפקטיבית

החברה מעריכה אם קיימת לה שליטה בחברה שבה היא מחזיקה פחות ממרבית זכויות ההצבעה, בין היתר, על פי החלק שהיא מחזיקה בזכויות ההצבעה ביחס לחלק שמחזיקים בעלי זכויות ההצבעה אחרים, הסכמי הצבעה בין חברות הקבוצה ואופן פיזור של ההחזקות האחרות וכן דפוסי ההצבעה באסיפות בעלי המניות הקודמות. בנוסף, החברה בוחנת האם קיימת לה השפעה מהותית בחברות שבהן היא מחזיקה בשיעור נמוך מ- 20%.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור א2: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייג באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת הקבוצה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הקבוצה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאמות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח, הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים המאוחדים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי הקבוצה, ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים המאוחדים בשנה העוקבת:

1. חוזי ביטוח

תזרימי המזומנים לקיום החוזה

- תזרימי המזומנים לקיום החוזה כוללים:
- אומדן תזרימי המזומנים העתידיים;
- התאמה כדי לשקף את ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הפיננסיים המתייחסים לתזרימי מזומנים עתידיים, ככל שרלוונטי; וכן
- תיאום סיכון בגין סיכון לא פיננסי

מטרת מנורה ביטוח היא לקבוע אומדן מיטבי להתחייבויות הביטוחיות העתידיות שלה (Best Estimate) לרבות מרווח סיכון. שיטת החישוב מבוססת על גישת תזרים מזומנים דטרמיניסטית הלוקחת בחשבון הן הכנסות והן הוצאות לאורך חיי הפוליסה. כמו כן, המודל מתחשב במגוון רכיבים פיננסיים ואקטואריים כגון: פרמיות, תביעות, עמלות, עלות ביטוח משנה ומרכיבי השקעות וכו'.

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים

באמידת תזרימי המזומנים העתידיים, מנורה ביטוח משלבת, באופן לא מוטה, את כל המידע הסביר והניתן לביסוס שקיים ללא שימוש בעלות או מאמץ מופרזים בתאריך הדיווח. מידע זה כולל נתונים היסטוריים פנימיים וחיצוניים לגבי תביעות וניסיון אחר, מעודכן כדי לשקף ציפיות נוכחיות לגבי אירועים עתידיים.

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים משקף את ראיית מנורה ביטוח לגבי תנאים נוכחיים בתאריך הדיווח, בתנאי שהאומדנים של משתני שוק רלוונטיים עקביים עם מחירי שוק נצפים.

בעת אמידת תזרימי המזומנים העתידיים, מנורה ביטוח לוקחת בחשבון ציפיות נוכחיות לגבי אירועים עתידיים שעשויים להשפיע על תזרימי מזומנים אלו. יחד עם זאת, ציפיות לגבי שינויים עתידיים בחקיקה שישפיעו על מחויבות קיימת או ייצרו מחויבות חדשה תחת חוזים קיימים אינן נלקחות בחשבון עד שהשינוי בחקיקה ודאי למעשה.

תזרימי מזומנים הנכללים בגבולות החוזה הינם אלה המיוחסים במישרין לקיום החוזה. תזרימי מזומנים אלו כוללים תשלומים לבעל הפוליסה (או לטובתו), תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח ועלויות אחרות שמתהוות בקיום החוזה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (המשך)

תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח נובעים מפעילויות של מכירה, חיתום ופעילות התחלתית של קבוצת חוזי ביטוח, אשר ניתן לייחס במישרין לתיק של חוזים אליו הקבוצה שייכת. עלויות אחרות שמתהוות בקיום החוזים כוללות:

- עלויות טיפול בתביעות, עלויות ניהול הפוליסה ותחזוקה;
- עמלות שוטפות לסוכנים שמתקבלות על בסיס גביית פרמיה (עמלות נפרעים);
- עלויות המתהוות למנורה ביטוח בגין מתן שירותי ניהול השקעות;
- עלויות המתהוות למנורה ביטוח בביצוע פעילות השקעה, עד למידה שבה היא מבצעת פעילות זו כדי לשפר הטבות מכיסוי ביטוחי עבור בעלי הפוליסות. פעילויות השקעה משפרות הטבות מכיסוי ביטוחי אם הישות שמבצעת פעילויות אלה צופה להפיק תשואה על ההשקעה שממנה בעלי הפוליסות יפיקו תועלת אם אירוע מבוטח יתרחש;
- וכן תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח ועלויות אחרות המתהוות בקיום החוזה כוללות עלויות ישירות וכן הקצאה של עלויות תקורה קבועות ומשתנות.

החברה מודדת את ההתחייבויות ונכסי חוזי הביטוח וחוזי ביטוח המשנה לפי תיקי ביטוח בחלוקה לקבוצות רווחיות ולשנות חיתום. במקרים רבים, תיקי חוזי הביטוח מאגדים בתוכם מספר כיסויים ביטוחיים שונים. מרבית האומדנים וההנחות שבבסיסם, נקבעים ברמת הכיסוי הביטוחי ולא ברמת תיקי הביטוח.

להלן רשימה של כיסויים ביטוחיים עבורם ניתן גילוי על אחת או יותר מההנחות המפורטות בגילוי זה ואת תיקי הביטוח וביטוח המשנה המתייחסים בהם כיסויים אלו נכללים (לרשימת תיקי הביטוח הקיימים לחברה, ראו באור 2 בדבר עיקרי מדיניות חשבונאית מהותית):

ביטוח חיים:

תיק/י הביטוח המתייחסים	כיסוי ביטוחי
פוליסות הכוללות רכיב חסכון שאינו תלוי תשואה	חסכון מבטיח תשואה, ריסק מוות, אובדן כושר עבודה, מחלות קשות, נכויות, הוצאות רפואיות
פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול משתנים	חסכון תלוי תשואה עם דמי ניהול משתנים, ריסק מוות, אובדן כושר עבודה, מחלות קשות, נכויות, הוצאות רפואיות
פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול קבועים	חסכון תלוי תשואה עם דמי ניהול קבועים, ריסק מוות, אובדן כושר עבודה, מחלות קשות, נכויות, הוצאות רפואיות
פוליסות קצבה שאינן תלויות תשואה	חסכון מבטיח תשואה
פוליסות קצבה תלויות תשואה	חסכון תלוי תשואה עם דמי ניהול קבועים
פוליסות ללא רכיב חסכון – ביטוח לכיסוי מוות	ריסק מוות, ריסק משכנתא, אובדן כושר עבודה, מחלות קשות, נכויות, הוצאות רפואיות
פוליסות ללא רכיב חסכון – ביטוח לכיסוי אובדן כושר עבודה	אובדן כושר עבודה, ריסק מוות, מחלות קשות, נכויות, הוצאות רפואיות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (המשך)

ביטוח בריאות:

תיק/י הביטוח המתייחסים	כיסוי ביטוחי
סיעוד פרט	סיעוד שאינו תלוי תשואה ותלוי תשואה, הוצאות רפואיות, מחלות קשות
סיעוד קבוצתי	סיעוד
מחלות קשות	מחלות קשות, סרטן, אובדן כושר עבודה, נכויות
הוצאות רפואיות פרט	ניתוחים, השתלות, תרופות, אמבולטורי, כתבי שירות, אובדן כושר עבודה, נכויות, שיניים
תאונות אישיות	תאונות אישיות, נכות תעסוקתית
נסיעות לחו"ל ועובדים זרים	נסיעות לחו"ל, עובדים זרים

ביטוח כללי:

תיק/י הביטוח המתייחסים	כיסוי ביטוחי
רכב חובה	כיסוי לפגיעות גוף בשל תאונה ברכב
רכב רכוש	כיסוי לפגיעות רכוש בשל תאונה ברכב
ביטוח ועסקים	כיסוי למגוון סיכונים לרבות אש, גניבה, נזקי טבע, חבות מעבידים, חבות מוצר, אחריות מקצועית, חבות צד שלישי
אחריות מקצועית	כיסוי לאחריות מקצועית מסוגים שונים
מקיף דירות	כיסוי למגוון סיכונים לרבות אש, גניבה, נזקי טבע, רעידת אדמה, חבות מעבידים וחבות צד שלישי
ביטוח הנדסי	כיסוי למגוון סיכונים לרבות אש, גניבה, נזקי טבע, רעידת אדמה, חבות מעבידים וחבות צד שלישי
כלי טיס, כלי שיט ומטענים בהובלה	כיסוי לכלי טיס, כלי שיט ומטענים בהובלה
ערבויות לרבות ערבויות חוק מכר	כיסוי בגין הפרת התחייבות
תאונות אישיות	תאונות אישיות
נזקי טבע	כיסוי נזקי טבע מחקלאות
ביטוח חיות מחמד	כיסוי להחזר הוצאות רפואיות בגין טיפולים רפואיים שניתנו לחיית המחמד

לצורך מדידת תחזית תזרימי המזומנים העתידיים נעשה שימוש בהנחות המפורטות להלן.

למידע על ניתוחי רגישות להנחות המפורטות להלן, ראה גם ביאור 29ג' בדבר ניהול סיכונים-ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכונים שוק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור א2: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (המשך)

להלן פירוט ההנחות עיקריות המשמשות במגזר חיים ובריאות:

1. שיעורי תמותה ותחלואה

(א) תמותת פעילים - על בסיס נתוני מבטחי משנה מותאם לניסיון התביעות של מנורה ביטוח על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.

(ב) תמותת גמלאים - בהתאם לנספחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות - לרבות תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 27 ביולי 2024. עלייה בהנחה של שיעור התמותה, עקב עליה בשיעור התמותה בפועל לרמה העולה על ההנחה הקיימת, תביא לגידול באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין תמותה של מבטחים לפני הגיעם לגיל פרישה ולקיטון באומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין קצבאות משולמות לכל החיים. יצויין כי בעשורים האחרונים קיימת מגמה הפוכה של הגדלת תוחלת החיים וקיטון בשיעור התמותה. הנחת התמותה המשמשת לחישוב אומדן תזרימי המזומנים העתידיים לוקחת בחשבון הנחה בגין גידול עתידי בתוחלת החיים.

(ג) שיעורי התחלואה מתייחסים לשכיחות של מקרי תביעה בגין תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, מוצרי הוצאות רפואיות, נכות מתאונה וכיוצ"ב. שיעורים אלה נקבעו על בסיס ניסיון מנורה ביטוח ו/או בשילוב מחקרים של מבטחי משנה. בענפי סיעוד ואובדן כושר עבודה נקבעת תקופת תשלום הקצבאות בהתאם לניסיון מנורה ביטוח ו/או בשילוב מחקרים של מבטחי משנה. ככל שההנחה לגבי שיעור התחלואה תעלה כך יגדל אומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, מוצרי הוצאות רפואיות, נכות מתאונה וכיוצ"ב.

2. שיעורי לקיחת גמלא

חוזי ביטוח חיים, הכוללים מרכיב חיסכון, התנהלו, בגין כספים שהופקדו עד שנת 2008 בשני מסלולים: מסלול הוני או מסלול קצבתי עם מקדם מובטח להמרה לקצבה. לעניין פרמיות שהופקדו עד חודש מאי 2000 רשאי המבוטח לבחור, במועד הפרישה, את המסלול המועדף עליו. היות וסכום ההתחייבות הביטוחית שונה בכל אחד משני המסלולים, נדרשת מנורה ביטוח לאמוד את שיעור הפוליסות בהן יבחרו המבוטחים במסלול הקצבתי בשל ההשלכה לעניין העתודה הנדרשת בגין ההתחייבות מסוג זה. שיעור זה נקבע על פי הניסיון שנצבר בחברה מתואם להנחות הממונה לאור אמינות הניסיון בחברה. יצויין, כי החל משנת 2008 מרבית התוכניות מסוג קופת גמל והפקדות בתוכניות הישנות מיועדות לקצבה. בנוסף, מנורה ביטוח מעדכנת בהתאם לניסיון שנצבר את תמהיל מסלולי הקצבאות שהמבוטחים יבחרו. שיעור לקיחת הקצבה מחושב בנפרד לגבי הפוליסות תלויות התשואה ופוליסות שאינן תלויות תשואה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

2. חוזי ביטוח (המשך)

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (המשך)

להלן פירוט ההנחות עיקריות המשמשות במגזר חיים ובריאות: (המשך)

3. שיעורי ביטולים

הנחה על שיעורי הביטולים באה לבטא את הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, תשלום ערך פדיון והינה נקבעת על פי ניסיון מנורה ביטוח במוצרים השונים כפי שנצפה במחקרי ביטולים המבוצעים מדי תקופה, תוך ביצוע התאמות בהתאם להערכות מנורה ביטוח במקרים בהם ניסיון העבר אינו משקף נכון את הציפיות של מנורה ביטוח לגבי שינויים בעתיד.

אומדן תזרימי המזומנים העתידיים בגין תביעות בביטוח כללי

עלות התביעות המצטברת (Ultimate Cost) מוערכת באמצעות שימוש במגוון טכניקות אקטואריות לחיזוי תביעות, כגון שיטות Chain-Ladder ו-Bornheutter-Ferguson.

ההנחה המרכזית בבסיס טכניקות אלה הינה שהתפתחות התביעות של החברות בעבר יכולה לשמש כדי לחזות התפתחות תביעות עתידיות וכתוצאה מכך את ה-Ultimate Claims Costs.

בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות ושכיחות התביעות. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית, שערי חליפין ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמשים האקטוארים של החברות לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.

כמו כן, נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטוארים מעדכנים את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

הערכה אקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו, לכן עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה מהאומדן הסטטיסטי.

בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, וכן בענפים בהם אין מודל סטטיסטי מתאים, ההנחות מבוססות על סמך חוות דעת מומחי החברות ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

הערכת התביעות התלויות בענף רכב חובה עבור חלק החברות בפול מתבססת על חישוב שבוצע על ידי אקטואר הפול, בהתאמות הנדרשות.

חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי) ונתוני התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטח המשנה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 2א: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

שיעורי הוון

החברות קובעות את עקומי הריבית עבור כל קבוצות חוזי הביטוח בגישת ה-Bottom-Up. בגישה זו שיעור ההיוון מתקבל על ידי הוספת פרמיית אי-נזילות (המבטאת את שיעור אי-הנזילות של ההתחייבות) לעקום הריבית חסרת הסיכון. עקום הריבית חסרת הסיכון מבוסס על התשואות לפדיון של אג"ח ממשלת ישראל סחירות. נקודת ה-Last Liquid Point הינה בשנה ה-25. מעבר לנקודה זו, החברות תקבענה את עקומי הריבית חסרת הסיכון על פי אקסטרפולציה בהתאם לשיטת Smith-Wilson עד לשיעור הריבית העתידית האחרונה - Ultimate Forward Rate שתקבע על 60 שנים.

פרמיית אי הנזילות המלאה נקבעת בהתבסס על המרווח הממוצע של אגרות החוב הכלולות במדד תל-בונד 60. פרמיה זו מתווספת בשיעור חלקי או מלא לעקום ריבית חסרת הסיכון בהתאם למאפייני אי הנזילות של תזרימי המזומנים הרלוונטיים.

להלן שיעורי ההיוון (ריבית ספוט ריאלית כולל פרמיית אי נזילות) ששימשו את החברות:

ליום 31 בדצמבר, 2025									
משך חיי התיק									
שנה אחת	3 שנים	5 שנים	10 שנים	15 שנים	25 שנים	35 שנים	45 שנים	60 שנים	
2.4%	2.1%	2.1%	2.1%	2.2%	2.4%	2.5%	2.6%	2.7%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה ופוליסות קצבה (*)
2.3%	2.0%	2.0%	2.1%	2.2%	2.3%	2.5%	2.5%	2.6%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול משתנים, סיעוד פרט וקבוצתי ורכב חובה
2.3%	1.9%	1.9%	2.0%	2.1%	2.3%	2.4%	2.5%	2.6%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול קבועים
2.2%	1.9%	1.9%	2.0%	2.1%	2.3%	2.4%	2.5%	2.6%	שאר התיקים
ליום 31 בדצמבר, 2024									
משך חיי התיק									
שנה אחת	3 שנים	5 שנים	10 שנים	15 שנים	25 שנים	35 שנים	45 שנים	60 שנים	
2.1%	2.2%	2.2%	2.4%	2.4%	2.5%	2.6%	2.6%	2.7%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה ופוליסות קצבה (*)
2.0%	2.1%	2.2%	2.3%	2.3%	2.4%	2.5%	2.6%	2.7%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול משתנים, סיעוד פרט וקבוצתי ורכב חובה
2.0%	2.0%	2.1%	2.2%	2.3%	2.3%	2.4%	2.5%	2.6%	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול קבועים
1.9%	2.0%	2.0%	2.2%	2.2%	2.3%	2.3%	2.4%	2.5%	שאר התיקים

(*) עקום זה משמש גם לחישוב השווי ההוגן של אגרות החוב המיועדות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור א2: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

1. חוזי ביטוח (המשך)

תיאום סיכון עבור סיכון לא פיננסי

ה-RA מייצג את הפיזי שהחברות דורשות עבור נשיאת אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים הנובעת מסיכונים לא פיננסיים הכוללים סיכון ביטוח וסיכונים לא פיננסיים אחרים כגון סיכון ביטולים וסיכון הוצאות. ה-RA משקף את הסכום שהמבטח ישלם באופן רציונלי כדי להסיר את אי הוודאות שתזרימי מזומנים עתידיים יעלו על הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים.

בביטוח חיים ובריאות תיאום הסיכון נקבע לפי טכניקת VAR (risk at value) המבטאת את ההפסד הצפוי בשל התממשות תרחישים שליליים הרלוונטיים למאפייני הסיכון של הכיסויים השונים. בדומה לעקרונות הסולבנסי, התרחישים משקפים אירועים שעלולים להתרחש בשנה הקרובה (אופק זמן של שנה אחת), ועלולים להשפיע על התזרים הן בתוך השנה והן מעבר לה. עבור ביטוח כללי, החברות מיישמות את עקרונות ה"נוהג המיטבי" שהינה גישה מבוססת על טכניקת VAR עם אופק זמן ארוך.

רמות הסמך שנקבעו לכל אחד ממגזרי הדיווח הינם כדלקמן:

חוזי ביטוח מונפקים	חוזי ביטוח משנה מוחזקים	מגזר חיים
75%	75%	מגזר בריאות, למעט תיק סיעוד פרט
75%	75%	תיק סיעוד פרט
90%	90%	מגזר ביטוח כללי
75%	75%	

בקביעת תיאום הסיכון שאינו פיננסי ברמת התיקים, החברות מתחשבות בהטבה בגין פיזור בין התיקים והמגזרים השונים. עבור חוזי ביטוח משנה מוחזקים, החברות מחשבות את תיאום הסיכון שאינו פיננסי כמפורט לעיל, בברוטו (ללא השפעת ביטוח משנה) ובשייר (לאחר השפעת ביטוח משנה), וקובעות את תיאום הסיכון שאינו פיננסי המועבר למבטח המשנה כסכום ההפרש בין הברוטו לשייר כאמור. החברות אינן לוקחות בחשבון הטבות פיזור בין חברות הביטוח בקבוצה.

2. הערכת הפסדי אשראי חזויים

בכל מועד דיווח, הקבוצה מעריכה האם סיכון האשראי של מכשיר פיננסי עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה הראשונה. הקבוצה מודדת את ההפרשה להפסדי האשראי על פי תחזיות. ההשלכות האפשריות על הדוחות הכספיים הן גידול או קיטון בסכום ההפרשה לירידת ערך שתוכר ברווח או הפסד.

3. תביעות משפטיות

כנגד הקבוצה תלויות ועומדות תביעות משפטיות, תובענות ייצוגיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד הקבוצה, הסתמכה הקבוצה על חוות דעת יועציה המשפטיות. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות התוצאות להיות שונות מהערכות אלה.

בנוסף לתביעות האמורות, חשופה הקבוצה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו / הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם. חשיפה זו מובאת לידיעת הקבוצה במספר דרכים, בין היתר, באמצעות פניות לקוחות לגורמים בקבוצה ובמיוחד לממונה על פניות הציבור בקבוצה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, ובאמצעות תביעות שאינן ייצוגיות המוגשות לבתי המשפט.

נושאים אלו מובאים לידיעת הנהלת הקבוצה, אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות / תביעות שטרם הוגשו, מסתמכת הקבוצה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים והנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי בירור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב בו טרם הוגשה התביעה. ההשלכות האפשריות הן שינוי בגובה ההפרשה לתביעה או אי יצירת ההפרשה לתביעה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור א2: - עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

4. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים לא סחירים

השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היותן תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

השווי ההוגן של קרנות השקעה נקבע על פי ערך נכסי נקי (N.A.V.) בהתבסס על הדוחות הכספיים של הקרנות ומדיווחים המתקבלים מהקרנות. השווי ההוגן של מניות לא סחירות נקבע על פי הערכת שווי של מומחה. השווי ההוגן של אופציות נקבע לפי מודל B&S והשווי ההוגן של מכשירים מורכבים נקבע על פי ציטוט של מנהל המכשיר המורכב.

5. נדל"ן להשקעה ונדל"ן בשימוש עצמי

נדל"ן להשקעה ונדל"ן בשימוש עצמי מוצגים לפי שווים ההוגן לתאריך הדיווח כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח והפסד ולרווח כולל אחר, בהתאמה. השווי ההוגן נקבע על-ידי מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים בהתאם להערכות שווי כלכליות הכוללות שימוש בטכניקות הערכה והנחות לגבי אומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים מהנכס ואומדן שיעור היות מתאים לתזרימי מזומנים אלה. אם ניתן, נקבע השווי ההוגן בהתאם לעסקאות שנעשו לאחרונה בנדל"ן בעל אופי ומיקום דומים לזה המוערך.

במידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה ונדל"ן לשימוש עצמי נדרשים מערכי השווי והנהלת הקבוצה להשתמש בהנחות מסוימות לגבי שיעורי התשואה הנדרשים לגבי נכסי הקבוצה, מחירי ההשכרה העתידיים, שיעורי התפוסה, חידושי חוזים, שינויי ייעוד, הסתברות להשכרת שטחים פנויים, הוצאות תפעול הנכסים, איתנותם הפיננסית של השוכרים והשלכות הנובעות מהשקעות שתידרשנה לפיתוח עתידי, על מנת להעריך את תזרימי המזומנים העתידיים מהנדל"ן. שינוי בהנחות המשמשות במידת הנדל"ן להשקעה ונדל"ן לשימוש עצמי, עשוי לגרום לשינוי בשווי ההוגן.

6. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים לרבות מוניטין

הקבוצה בוחנת בכל מועד דיווח אם אירעו אירועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחלה ירידת ערך באחד או יותר מהנכסים הלא פיננסיים. בהתקיים סימנים לירידת ערך, נערכת בחינה באם הסכום בר ההשבה גבוה מערכו בספרים של הנכס, ובמידת הצורך נרשמת הפרשה לירידת ערך עד גובה הסכום שהינו בר השבה. היות תזרימי המזומנים מחושב לפי שיעור היות המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. קביעת האומדנים של תזרימי המזומנים מתבססת על ניסיון העבר של נכס זה או נכסים דומים, ועל פי מיטב הערכת הקבוצה לגבי התנאים הכלכליים שישררו במהלך יתרת אורך חייו השימושיים של הנכס. כמו כן, הקבוצה בוחנת ירידת ערך של מוניטין לפחות אחת לשנה. הבחינה מחייבת את ההנהלה לבצע אומדן של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים לנבוע משימוש מתמשך ביחידה מניבת המזומנים שאליה הוקצה המוניטין. כמו כן נדרשת ההנהלה לאמוד שיעור ניכיון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. ההשלכות האפשריות הן זקיפת הפסדים מירידת ערך לרווח או הפסד בתקופה שבה התהוו.

7. קביעת ברות ההשבה של עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות

אקטואר מנורה ביטוח בוחן מידי תקופה אם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך של הנכס בגין עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות. אם מתקיים סימן כלשהו, אקטואר מנורה ביטוח בודק את ברות ההשבה של הנכס. ההנחות המשמשות לבדיקה זו, כוללות הנחות בגין ביטולים, הוצאות תפעול, תשואה מנכסים ותמותה הנקבעות על-ידי אקטואר מנורה ביטוח מדי שנה על-פי בדיקות ניסיון העבר ומחקרים רלוונטיים עדכניים. הפסדים מירידת ערך מוכרים מיידית ברווח או הפסד בסעיף הוצאות תפעוליות אחרות.

8. הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות הטבה מוגדרות לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היות, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית אם יחולו שינויים באומדנים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים.

נכסי והתחייבויות כל מגזר כוללים פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן לייחסם על בסיס סביר. ככל שנכסי מגזר מנוהלים בנפרד ממגזר אחר ואין מגבלה רגולטורית, אזי הנכסים והתוצאות מוצגים בהתאם לחשבונות הספציפיים המנוהלים עבור אותו מגזר, אחרת, התוצאות מיוחסות לפי יחס ההתחייבויות הביטוחיות.

כללי החשבונאות שיושמו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

בין המגזרים קיימות תנועות בין חברתיות אשר כוללות, בין היתר, זקיפת ריבית המחושבת לפי הוראות הדין.

כתבי התחייבות נדחים המשרתים את דרישות ההון של מנורה ביטוח והוצאות המימון בגינם מוצגים בעמודת "לא מיוחס למגזרי פעילות".

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה, מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

■ ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

■ ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

■ אחר

ענפי הרכוש והחבויות שאינם רכב.

4. מגזר אשראי

במהלך השנים האחרונות, פעלה הקבוצה להרחבת פעילות האשראי, הן בצורה אורגנית והן באמצעות רכישות. לאור האמור, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2025, מציגה הקבוצה מגזר פעילות חדש - מגזר אשראי. הפעילויות הנכללות במסגרת מגזר האשראי כוללות מתן אשראי עסקי, לרבות אשראי בתחום הנדל"ן, מתן אשראי צרכני (הלוואות לצרכנים בשוק הפרטי, לרבות משכנתאות), וכן שירותי הקדמת תשלום או התחייבויות לפירעון. האשראי העסקי ניתן באמצעות מנורה ביטוח ובאמצעות חברות בנות של החברה: יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") ואי.אר.אן ישראל בע"מ ("מנורה ERN") וכן באמצעות אמפא קפיטל בע"מ, חברה כלולה של החברה ("אמפא"). אשראי צרכני ניתן באמצעות מנורה משכנתאות ("מנורה משכנתאות"), ובאמצעות מנורה ERN. בתחום הפעילות נכללת גם החזקה בחברה כלולה, אי. בי. אי קוואליטי קרדיט בע"מ, העוסקת בתיווך אשראי, שפעילותה אינה מהותית. פעילויות אלה הוצגו בעבר במסגרת מגזרי הפעילות השונים של החברה. מספרי ההשוואה במסגרת באור מגזרי הפעילות הוצגו מחדש בהתאם.

5. הפעילות אשר אינה מיוחסת למגזרי פעילות כוללת פעילות השקעות בנדל"ן, מתן התחייבויות חיתומיות, פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים. המדיניות החשבונאית של מגזרי הפעילות כאמור לעיל זהה לזו המוצגת בבאור 2. ביצועי המגזרים מוערכים בהתבסס על רווח (הפסד) כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזרים, המדווחות למקבל ההחלטות התפעוליות הראשי, כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן לייחסם באופן סביר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025						
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	אשראי אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
8,508,317	-	-	-	4,639,495	2,168,845	1,699,977
(6,448,154)	27,826	-	-	(3,533,070)	(1,553,532)	(1,389,378)
2,060,163	27,826	-	-	1,106,425	615,313	310,599
(1,456,273)	-	-	-	(1,016,020)	(313,711)	(126,542)
983,492	-	-	-	655,225	237,207	91,060
(472,781)	-	-	-	(360,795)	(76,504)	(35,482)
1,587,382	27,826	-	-	745,630	538,809	275,117
5,202,857	-	-	-	-	183,995	5,018,862
901,746	-	71,807	481,468	4,165	-	344,306
(79,678)	-	39,104	(117,771)	(163)	-	(848)
1,816,872	(11,325)	668,856	(910)	368,840	202,354	589,057
36,241	-	(474)	-	40,691	(1,118)	(2,858)
2,675,181	(11,325)	779,293	362,787	413,533	201,236	929,657
7,878,038	(11,325)	779,293	362,787	413,533	385,231	5,948,519
(4,947,625)	-	-	-	(278,103)	(226,678)	(4,442,844)
148,826	-	-	-	99,083	60,371	(10,628)
(1,195,388)	-	-	-	-	-	(1,195,388)
1,883,851	(11,325)	779,293	362,787	234,513	218,924	299,659
3,471,233	16,501	779,293	362,787	980,143	757,733	574,776
1,198,893	(9,162)	10,591	-	-	65,672	1,131,792
151,462	(67,819)	149,147	70,134	-	-	-
(1,108,004)	59,514	(172,356)	(117,152)	(53,416)	(64,445)	(760,149)
85,407	(2,378)	105,143	(13,691)	-	-	(3,667)
(253,280)	12,622	(112,237)	(152,706)	4,400	-	(5,359)
52,750	-	18,772	33,978	-	-	-
3,598,461	9,278	778,353	183,350	931,127	758,960	937,393
(18,666)	(8,651)	(1,209)	(138)	(1,374)	(2,803)	(4,491)
3,579,795	627	777,144	183,212	929,753	756,157	932,902

הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח
רווח משירותי ביטוח לפני משנה מוחזקים
הוצאות מביטוח משנה
הכנסות מביטוח משנה
הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
רווח משירותי ביטוח
רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח
וחוזי השקעה תלויי תשואה
רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו :
הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית
האפקטיבית
קיטון בהפסדים (הפסדים) נטו מירידת ערך בגין נכסים
פיננסיים
רווחים (הפסדים) אחרים מהשקעות, נטו
חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
רווח מהשקעות ומימון, נטו
רווח נטו מביטוח ומהשקעה
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הוצאות תפעוליות אחרות
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי
המאזני, שאינן קשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
רווח לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה :
אחר
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024							
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	אשראי אלפי ש"ח	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	
8,059,173	-	-	-	4,389,472	2,051,324	1,618,377	הכנסות משירותי ביטוח
(6,103,137)	19,456	-	-	(3,308,722)	(1,546,113)	(1,267,758)	הוצאות משירותי ביטוח
1,956,036	19,456	-	-	1,080,750	505,211	350,619	רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
(1,485,983)	-	-	-	(1,006,261)	(348,866)	(130,856)	הוצאות מביטוח משנה
1,059,845	-	-	-	656,775	306,282	96,788	הכנסות מביטוח משנה
(426,138)	-	-	-	(349,486)	(42,584)	(34,068)	הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
1,529,898	19,456	-	-	731,264	462,627	316,551	רווח משירותי ביטוח
3,780,685	-	-	-	-	190,883	3,589,802	רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
850,054	-	92,182	371,843	-	-	386,029	רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו :
(119,165)	-	(9,547)	(109,618)	-	-	-	הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית
1,192,385	(35,633)	335,929	(968)	331,442	151,173	410,442	הפסדים נטו מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים
(6,074)	-	680	-	(6,120)	(160)	(474)	רווחים (הפסדים) אחרים מהשקעות, נטו
1,917,200	(35,633)	419,244	261,257	325,322	151,013	795,997	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
5,697,885	(35,633)	419,244	261,257	325,322	341,896	4,385,799	סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
(3,876,209)	-	-	-	(253,669)	(337,109)	(3,285,431)	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
156,369	-	-	-	79,094	77,636	(361)	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
(977,992)	-	-	-	-	-	(977,992)	הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
1,000,053	(35,633)	419,244	261,257	150,747	82,423	122,015	גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
2,529,951	(16,177)	419,244	261,257	882,011	545,050	438,566	רווח מהשקעות ומימון, נטו
1,043,287	(9,041)	10,470	-	-	32,813	1,009,045	רווח נטו מביטוח ומהשקעה
144,272	(54,423)	124,129	74,566	-	-	-	הכנסות מדמי ניהול
(945,215)	55,275	(136,996)	(91,330)	(36,046)	(36,424)	(699,694)	הכנסות מעמלות
(21,196)	(2,260)	3,496	(11,358)	-	(118)	(10,956)	הוצאות תפעוליות אחרות
(207,372)	(1,616)	(74,101)	(125,864)	4,469	-	(10,260)	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
31,119	-	2,896	28,223	-	-	-	הכנסות (הוצאות) מימון אחרות
2,574,846	(28,242)	349,138	135,494	850,434	541,321	726,701	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, שאינן קשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
45,413	14,223	30,527	636	114	33	(120)	רווח לפני מסים על הכנסה
2,620,259	(14,019)	379,665	136,130	850,548	541,354	726,581	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה אחר
							סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2025						
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	אשראי אלפי ש"ח	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
נכסים:						
נכסי המגזר:						
37,310,637	1,358,140	-	-	-	-	38,668,777
12,085,912	2,119,316	5,660,640	5,115,289	8,079,576	(349,226)	32,711,507
724,362	946,829	-	-	-	-	1,671,191
26,028	1,331,914	2,263,819	-	-	-	3,621,761
השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני						
30,112	25,964	65,449	342,392	246,232	-	710,149
858,694	-	-	-	-	-	858,694
1,556,369	411,958	612,084	580,235	1,398,486	(1,295,156)	3,263,976
52,592,114	6,194,121	8,601,992	6,037,916	9,724,294	(1,644,382)	81,506,055
37,310,637	1,358,140	-	-	-	-	38,668,777
סך כל הנכסים						
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה						
התחייבויות:						
התחייבויות המגזר:						
264,791	-	8,588	3,748,265	3,296,355	(536,135)	6,781,864
12,154,964	-	-	-	-	-	12,154,964
37,143,073	5,147,188	7,452,001	-	-	-	49,742,262
97,632	-	-	-	-	-	97,632
896,150	725,220	672,849	101,142	1,999,449	(1,114,632)	3,280,178
50,556,610	5,872,408	8,133,438	3,849,407	5,295,804	(1,650,767)	72,056,900
סך כל ההתחייבויות						

(*) נכסי השקעות כוללים נכסים בגין: מזומנים ושווי מזומנים, השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה.
(**) התחייבויות פיננסיות כוללות התחייבויות בגין הלוואות ואשראי והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024						
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	אשראי אלפי ש"ח	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
נכסים:						
נכסי המגזר:						
34,031,087	1,764,786	-	-	-	-	35,795,873
12,637,421	1,876,929	4,563,005	3,570,779	4,722,569	(76,433)	27,294,270
635,418	637,549	-	-	-	-	1,272,967
50,155	1,398,065	1,924,993	-	-	-	3,373,213
השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני						
57,948	11,333	68,689	307,815	186,458	-	632,243
עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות						
748,182	-	-	-	-	-	748,182
1,834,733	374,211	1,623,073	546,595	1,309,129	(2,292,275)	3,395,467
49,994,944	6,062,873	8,179,760	4,425,189	6,218,156	(2,368,708)	72,512,215
34,031,087	1,764,786	-	-	-	-	35,795,873
התחייבויות:						
התחייבויות המגזר:						
490,429	-	6,443	2,423,381	2,142,363	(265,347)	4,797,269
10,778,417	-	-	-	-	-	10,778,417
34,861,826	5,686,383	6,794,601	-	-	-	47,342,810
99,067	-	-	-	-	-	99,067
1,401,549	208,089	175,869	59,758	2,116,724	(2,098,059)	1,863,931
47,631,288	5,894,472	6,976,913	2,483,139	4,259,087	(2,363,406)	64,881,494
סך כל ההתחייבויות						

(*) נכסי השקעות כוללים נכסים בגין: מזומנים ושווי מזומנים, השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה.
(**) התחייבויות פיננסיות כוללות התחייבויות בגין הלוואות ואשראי והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות

א. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025					
סה"כ	ביטוח חיים	חוזי השקעה (*) אלפי ש"ח	פנסיה	גמל	
1,699,977	1,699,977	-	-	-	הכנסות משירותי ביטוח
(1,389,378)	(1,389,378)	-	-	-	הוצאות משירותי ביטוח
310,599	310,599	-	-	-	רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
(126,542)	(126,542)	-	-	-	הוצאות מביטוח משנה
91,060	91,060	-	-	-	הכנסות מביטוח משנה
(35,482)	(35,482)	-	-	-	הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
275,117	275,117	-	-	-	רווח משירותי ביטוח
5,018,862	4,183,126	835,736	-	-	רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו:
344,306	3	-	-	344,303	הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית
(848)	(439)	-	-	(409)	הפסדים נטו מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים
589,057	527,825	184	28,307	32,741	רווחים אחרים מהשקעות, נטו
(2,858)	(2,858)	-	-	-	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
929,657	524,531	184	28,307	376,635	סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
5,948,519	4,707,657	835,920	28,307	376,635	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
(4,442,844)	(4,442,844)	-	-	-	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
(10,628)	(10,628)	-	-	-	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
(1,195,388)	-	(835,854)	-	(359,534)	גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
299,659	254,185	66	28,307	17,101	רווח מהשקעות ומימון, נטו
574,776	529,302	66	28,307	17,101	רווח נטו מביטוח ומהשקעה
1,131,792	-	48,036	846,961	236,795	הכנסות מדמי ניהול
(760,149)	(19,802)	(42,453)	(522,924)	(174,970)	הוצאות תפעוליות אחרות
(3,667)	-	-	(1,521)	(2,146)	הוצאות אחרות, נטו
(5,359)	-	-	(5,321)	(38)	הוצאות מימון אחרות
937,393	509,500	5,649	345,502	76,742	רווח לפני מסים על הכנסה
(4,491)	(4,485)	-	6	(12)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה:
932,902	505,015	5,649	345,508	76,730	אחר
					סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,409,261		1,409,261			מידע נוסף בגין חוזי השקעה (*)
17,281		17,281			תקבולים בגין חוזי השקעה
1,343,616		1,343,616			תקבולים משונתים בגין חוזי השקעה - עסק חדש
					תקבולים חד פעמיים בגין חוזי השקעה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

א. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	ביטוח חיים	חוזי השקעה (*) אלפי ש"ח	פנסיה	גמל	
1,618,377	1,618,377	-	-	-	הכנסות משירותי ביטוח
(1,267,758)	(1,267,758)	-	-	-	הוצאות משירותי ביטוח
350,619	350,619	-	-	-	רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
(130,856)	(130,856)	-	-	-	הוצאות מביטוח משנה
96,788	96,788	-	-	-	הכנסות מביטוח משנה
(34,068)	(34,068)	-	-	-	הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
316,551	316,551	-	-	-	רווח משירותי ביטוח
3,589,802	3,019,343	570,459	-	-	רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו:
386,029	-	-	-	386,029	הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית
410,442	364,361	182	16,810	29,089	רווחים אחרים מהשקעות, נטו
(474)	(474)	-	-	-	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה
795,997	363,887	182	16,810	415,118	סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
4,385,799	3,383,230	570,641	16,810	415,118	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
(3,285,431)	(3,285,431)	-	-	-	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
(361)	(361)	-	-	-	הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
(977,992)	-	(570,719)	-	(407,273)	גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
122,015	97,438	(78)	16,810	7,845	רווח מהשקעות ומימון, נטו
438,566	413,989	(78)	16,810	7,845	רווח נטו מביטוח ומהשקעה
1,009,045	-	43,353	762,127	203,565	הכנסות מדמי ניהול
(699,694)	(17,521)	(41,268)	(484,451)	(156,454)	הוצאות תפעוליות אחרות
(10,956)	-	-	(8,813)	(2,143)	הוצאות אחרות, נטו
(10,260)	-	-	(9,737)	(523)	הוצאות מימון אחרות
726,701	396,468	2,007	275,936	52,290	רווח לפני מסים על הכנסה
(120)	273	-	(379)	(14)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה :
726,581	396,741	2,007	275,557	52,276	אחר
					סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,092,658		1,092,658			מידע נוסף בגין חוזי השקעה (*)
15,940		15,940			תקבולים בגין חוזי השקעה
992,396		992,396			תקבולים משונתים בגין חוזי השקעה - עסק חדש
					תקבולים חד פעמיים בגין חוזי השקעה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

א. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025			
פוליסות הכוללות רכיב חסכון שאינו תלוי תשואה (א)	פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה (א)	פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה (א)	פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה (א)
ס"כ	ס"כ	ס"כ	ס"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
87,412	542,239	1,070,326	1,699,977
(71,465)	(423,568)	(894,345)	(1,389,378)
15,947	118,671	175,981	310,599
(1,498)	-	(125,044)	(126,542)
229	-	90,831	91,060
(1,269)	-	(34,213)	(35,482)
14,678	118,671	141,768	275,117
515,858	4,172,615	19,184	4,707,657
(392,524)	(4,140,041)	89,721	(4,442,844)
(8,026)	-	(2,602)	(10,628)
115,308	32,574	106,303	254,185
129,986	151,245	248,071	529,302
(71,843)	(469,147)	(744,684)	(1,285,674)
1,400	45,054	(4,268)	42,186
6,367,132	29,842,296	(1,465,053)	34,744,375
7,878	232	-	8,110
13,993	659,732	958,707	1,632,432
			33,794
			36,418,711
6,184,221	29,457,421	(1,828,967)	33,812,675
12,182	102,425	221,761	336,368
192,601	942,413	1,100,860	2,235,874
			33,794
			36,418,711
			724,362
			(18,042)
			123,474
			(71,638)
			33,794
(10,419)	-	120,199	109,780
			(181,384)
			(71,604)
111,577	1,402,189	917,078	2,430,844
107,844	1,210,178	-	1,318,022
-	238,631	-	238,631
-	203,702	-	203,702
-	2,670	85,072	87,742
82,867	438,973	-	521,840
282	5,444	151,159	156,885

(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות

שהוכרו ברווח או הפסד:
הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח (*)
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
הוצאות מביטוח משנה
הכנסות מביטוח משנה
הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
רווח משירותי ביטוח
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
רווח מהשקעות ומימון, נטו
רווח נטו מביטוח ומהשקעה
(*) מזה:

תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו (ב)
שינויים המתחייבים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו (ב)

(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים עיקריות

נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר 2025
התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו: (ג)

התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב הפסד רכיב הפסד (LC)

התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC)

יתרות חייבים וזכאים, נטו (***)

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)

התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מזידה: (ג), (ד)
אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE)

תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)

מרווח השירות החוזי (CSM)

יתרות חייבים וזכאים, נטו (***)

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)

(**) מזה: סך הכל נכסי חוזי ביטוח

(***) הרכב יתרות חייבים וזכאים, נטו:

פרמיות לגבייה

זכאים בגין תביעות והוצאות שירותי ביטוח

אחר

סך הכל יתרות חייבים וזכאים, נטו

נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה

יתרות חייבים וזכאים ופקדונות ביטוח משנה

סך הכל נכסים נטו בין חוזי ביטוח משנה

(3) מידע נוסף (ה)

נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025

פרמיות ברוטו בגין חוזי ביטוח בניכוי החזרי פרמיות (***)

(***) מזה: מרכיב החיסכון

דמי ניהול משתנים (ו)

דמי ניהול קבועים (ו)

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש (ז)

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח (ז)

הוצאות רכישה בגין חוזי ביטוח (ז)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

א. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024			
פוליסות הכוללות רכיב חסכון שאינו תלוי תשואה (א)	פוליסות הכוללות רכיב חסכון תלוי תשואה (א)	פוליסות ללא רכיב חסכון אלפי ש"ח	סה"כ
81,481	491,858	1,045,038	1,618,377
(59,681)	(443,486)	(764,591)	(1,267,758)
21,800	48,372	280,447	350,619
(6,062)	-	(124,794)	(130,856)
(6,228)	-	103,016	96,788
(12,290)	-	(21,778)	(34,068)
9,510	48,372	258,669	316,551
357,215	3,009,703	16,312	3,383,230
(376,134)	(3,004,230)	94,933	(3,285,431)
(1,263)	-	902	(361)
(20,182)	5,473	112,147	97,438
(10,672)	53,845	370,816	413,989
(56,836)	(440,262)	(670,704)	(1,167,802)
(2,552)	(902)	11,863	8,409
6,573,865	27,396,133	(1,190,142)	32,779,856
1,166	759	-	1,925
14,178	652,630	860,716	1,527,524
			(82,897)
			34,226,408
6,377,198	27,328,991	(1,711,184)	31,995,005
10,837	114,852	210,600	336,289
201,175	605,665	1,171,171	1,978,011
			(82,897)
			34,226,408
			635,418
(10,704)	-	127,820	(118,906)
			107,264
			(71,255)
			(82,897)
			117,116
			(166,028)
			(48,912)
102,145	1,625,023	873,743	2,600,911
97,664	1,414,689	-	1,512,353
-	-	-	-
-	193,345	-	193,345
-	1,789	91,708	93,497
71,228	549,264	-	620,492
35	2,365	156,992	159,392

(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות

שהוכרו ברווח או הפסד:
הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח (*)
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים
הוצאות מביטוח משנה
הכנסות מביטוח משנה
הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים
רווח משירותי ביטוח
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו
הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח
הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה
רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו
רווח (הפסד) נטו מביטוח ומהשקעה
(*) מזה:

תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו (ב)
שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין
תביעות שהתהוו (ב)

(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים עיקריות

נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר 2024
התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות
שהתהוו: (ג)

התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב הפסד
רכיב הפסד (LC)

התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC)

יתרות חייבים וזכאים, נטו (***)

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)

התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מדידה: (ג), (ד)
אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE)

תיאום הכיסוי עבור סיכון לא פיננסי (RA)

מרווח השירות החוזי (CSM)

יתרות חייבים וזכאים, נטו (***)

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)

(**) מזה: סך הכל נכסי חוזי ביטוח

(***) הרכב יתרות חייבים וזכאים, נטו:

פרמיות לגבייה

זכאים בגין תביעות והוצאות שירותי ביטוח

אחר

סך הכל יתרות חייבים וזכאים, נטו

נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה

יתרות חייבים וזכאים ופקדונות ביטוח משנה

סך הכל נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה

(3) מידע נוסף (ה)

נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

פרמיות ברוטו בגין חוזי ביטוח בניכוי החזרי פרמיות (***)

(***) מזה: מרכיב החיסכון

דמי ניהול משתנים (ו)

דמי ניהול קבועים (ו)

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש (ז)

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח (ז)

הוצאות רכישה בגין חוזי ביטוח (ז)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

א. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

הערות:

- א. פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה – לרבות פוליסות קצבה שאינן תלויות תשואה; פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה - לרבות פוליסות קצבה תלויות תשואה.
- ב. שורת ה'תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו', ושורת 'שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו' הינם רכיבים הכלולים במסגרת הוצאות משירותי ביטוח- ראו באור 21 בדבר רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה.
- ג. לצורך גילוי זה, חלק ממרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי הביטוח, הן בחלוקה לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו והן בחלוקה לפי רכיבי המדידה, לא כוללים יתרות חייבים וזכאים הנובעים מהפער בין מועד החיוב או הזיכוי לבין מועד התקבול או התשלום בפועל. משכך, סכום מרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח בגין התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב הפסד; התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC); וכן אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE), המוצגים בבאור זה לא מתאימים לסכום אותם מרכיבים המוצגים בבאור 17. בדבר נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה.
- ד. התחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מדידה כוללות הן את ההתחייבויות בגין יתרת הכיסוי והן את ההתחייבויות בגין תביעות שהתהוו, בחלוקה לפי רכיבי המדידה.
- ה. למידע נוסף בגין חוזי השקעה - ראו סעיף א.1. נתונים נוספים לגבי מגזר פעילות ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, לעיל.
- ו. הפרמיות ודמי הניהול שהתקבלו על בסיס מועדי החיוב.
- ז. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית, למעט אם נרשמו כפוליסה חדשה במערכות החברה.
- ח. הוצאות רכישה כוללות הוצאות ששולמו או שלחברה יש מחויבות לשלם אותן, בגין חוזי ביטוח שהונפקו בשנת הדוח (הן בגין חוזי ביטוח שהוכרו בדוחות הכספיים והן בגין חוזי ביטוח עתידיים שטרם הוכרו) ולמעט עמלות נפרעים שלא סווגו כתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ב. מגזר ביטוח בריאות

סה"כ	סיעוד				
	אחר (א)	קבוצתי (א)	הוצאות רפואיות ונכויות פרט אלפי ש"ח	קבוצתי	פרט
2,168,845 (1,553,532)	906,329 (622,531)	294,563 (281,193)	750,584 (475,547)	38,726 (26,158)	178,643 (148,103)
615,313 (313,711)	283,798 (90,777)	13,370 -	275,037 (140,790)	12,568 (2,195)	30,540 (79,949)
237,207 (76,504)	65,612 (25,165)	-	108,551 (32,239)	(2,777) (4,972)	65,821 (14,128)
538,809 385,231	258,633 4,718	13,370 212	242,798 23,122	7,596 167,244	16,412 189,935
(226,678) 60,371	132,136 1,318	(4,691) -	(7,301) 32,048	(170,530) 745	(176,292) 26,260
218,924 757,733	138,172 396,805	(4,479) 8,891	47,869 290,667	(2,541) 5,055	39,903 56,315
(1,495,128)	(541,680)	(297,592)	(488,971)	(30,854)	(136,031)
78,504	35,171	17,483	33,210	4,696	(12,056)
3,174,623 3,321	(1,137,395) -	19,098 3,267	556,239 54	1,179,661 -	2,557,020 -
1,090,139 (67,724)	282,482	151,048	163,342	164,713	328,554
4,200,359					
(2,278,214) 1,513,415	(2,828,127) 307,449	99,790 11,685	(2,728,357) 651,607	1,305,095 1,496	1,873,385 541,178
4,956,798 25,437	1,589,680	61,938	2,796,385	37,783	471,012
4,217,436					
(17,077)	(17,077)				
4,200,359					
946,829	946,829				
(127,290) 59,566					
(67,724)					
1,631,921 (300,007)	70,986	-	760,590	98,020	702,325
1,331,914					
2,003,289	784,882	292,343	665,820	131,781	128,463
128,227	64,870	-	63,357	-	-
263,750	153,632	5,564	103,797	666	91

(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025

שהוכרו ברווח או הפסד:

הכנסות משירותי ביטוח

הוצאות משירותי ביטוח (*)

רווח (הפסד) משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה

מוחזקים

הוצאות מביטוח משנה

הכנסות מביטוח משנה

הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים

רווח (הפסד) משירותי ביטוח

סך הכל רווחים מהשקעות, נטו

הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח

הכנסות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה

רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו

רווח, נטו מביטוח ומהשקעה

(*) מזה:

תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו (ב)

שינויים המתחייבים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות

בגין תביעות שהתהוו (ב)

(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים

עיקריות

נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר 2025

התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי יתרת הכיסוי

ותביעות שהתהוו: (ג)

התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב

הפסד

רכיב הפסד (LC)

התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC)

יתרות חייבים וזכאים, נטו

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)

התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מדידה: (ג) (ד)

אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים

העתידיים (BE)

תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)

מרווח השירות החוזי (CSM)

יתרות חייבים וזכאים, נטו (*)

סך הכל חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה- PAA

חוזים שנמדדים בהתאם למודל ה- PAA

סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח

מזה: סך הכל נכסי חוזי ביטוח

(*) הרכב יתרות חייבים וזכאים, נטו

פרמיות לגבייה

זכאים בגין תביעות והוצאות שירותי ביטוח

סך הכל יתרות חייבים וזכאים, נטו

נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה

יתרות חייבים וזכאים ופקדונות ביטוח משנה

סך הכל נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה

(3) מידע נוסף

נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025

פרמיות ברוטו בניכוי החזרי פרמיות (ה)

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח – עסק חדש (ו)

הוצאות רכישה בגין חוזי ביטוח (ז)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ב. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

ס"ח כ	בראות אחר		סיעוד		
	אחר (א)	הוצאות רפואיות ונכויות קבוצתי (א)	הוצאות רפואיות ונכויות פרט קבוצתי (א)	קבוצתי	פרט
אלפי ש"ח					
(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
שהוכרו ברווח או הפסד:					
2,051,324	853,961	248,226	656,879	125,442	166,816
(1,546,113)	(555,994)	(282,279)	(468,266)	(110,749)	(128,825)
505,211	297,967	(34,053)	188,613	14,693	37,991
(348,866)	(96,542)	-	(130,694)	(51,093)	(70,537)
306,282	73,295	-	134,377	34,564	64,046
(42,584)	(23,247)	-	3,683	(16,529)	(6,491)
462,627	274,720	(34,053)	192,296	(1,836)	31,500
341,896	2,823	80	24,870	177,059	137,064
(337,109)	75,591	(4,113)	(46,475)	(183,578)	(178,534)
77,636	4,580	-	40,648	10,131	22,277
82,423	82,994	(4,033)	19,043	3,612	(19,193)
545,050	357,714	(38,086)	211,339	1,776	12,307
(1,504,950)	(523,823)	(275,778)	(461,744)	(111,073)	(132,532)
34,212	28,852	(979)	2,303	324	3,712
(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים עיקריות					
נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר 2024					
התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו: (ג)					
התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב הפסד					
4,041,628	(838,552)	22,003	732,371	1,660,553	2,465,253
3,621	-	3,520	101	-	-
1,097,237	271,161	138,498	155,805	242,892	288,881
(93,652)					
5,048,834					
רכיב הפסד (LC)					
התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC)					
יתרות חייבים וזכאים, נטו					
סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח (**)					
התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מדידה: (ג) (ד)					
אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE)					
תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)					
מרווח השירות החוזי (CSM)					
יתרות חייבים וזכאים, נטו (*)					
סך הכל חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA					
חוזים שנמדדים בהתאם למודל ה-PAA					
סך הכל התחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח					
מזה: סך הכל נכסי חוזי ביטוח					
(*) הרכב יתרות חייבים וזכאים, נטו					
פרמיות לגבייה					
זכאים בגין תביעות והוצאות שירותי ביטוח					
סך הכל יתרות חייבים וזכאים, נטו					
נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה					
יתרות חייבים וזכאים ופקדונות ביטוח משנה					
סך הכל נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה					
(3) מידע נוסף					
נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
פרמיות ברוטו בניכוי החזרי פרמיות (ה)					
פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח – עסק חדש (ו)					
הוצאות רכישה בגין חוזי ביטוח (ז)					
2,218,801	694,547	261,739	591,305	547,784	123,426
106,494	53,503	-	52,991	-	-
287,560	127,025	11,177	141,382	7,808	168

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

א. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

הערות:

- א. הוצאות רפואיות ונכויות קבוצתי, כולל שיניים. לצרכי מדידה של ה- CSM מנורה ביטוח מאחדת את התיקים הוצאות רפואיות פרט והוצאות רפואיות קבוצתי אולם לצרכי הצגה בדוחות הכספיים מבוצעת הקצאה. בריאות אחר כולל מחלות קשות, עובדים זרים, נסיעות לחו"ל ותאונות אישיות.
- ב. שורת התביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו, ושורת 'שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו' הינם רכיבים הכלולים במסגרת הוצאות משירותי ביטוח- ראו באור 21 בדבר רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה.
- ג. חלק ממרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי הביטוח, הן בחלוקה לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו והן בחלוקה לפי רכיבי המדידה, לא כוללים יתרות חייבים וזכאים הנובעים מהפער בין מועד החיוב או הזיכוי לבין מועד התקבול או התשלום בפועל. משכך, סכום מרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח בגין התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC), למעט רכיב הפסד; התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC); וכן אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE), המוצגים בבאור זה לא מתאימים לסכום אותם מרכיבים המוצגים בבאור 17.ב בדבר נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה.
- ד. התחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי רכיבי מדידה כוללות הן את ההתחייבויות בגין יתרת הכיסוי והן את ההתחייבויות בגין תביעות שהתהוו, בחלוקה לפי רכיבי המדידה.
- ה. הפרמיות שהתקבלו על בסיס מועדי החיוב.
- ו. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית, למעט אם נרשמו כפוליסה חדשה במערכת הפוליסות.
- ז. הוצאות רכישה כוללות הוצאות ששולמו או שלחברה יש מחויבות לשלם אותן, בגין חוזי ביטוח שהונפקו בשנת הדוח (הן בגין חוזי ביטוח שהוכרו בדוחות הכספיים והן בגין חוזי ביטוח עתידיים שטרם הוכרו) ולמעט עמלות נפרעים שלא סווגו כתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ג. מגזר ביטוח כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025			
סח"כ	רכב חובה	רכב רכוש	אחר (א)
אלפי ש"ח			
(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות			
שהוכרו ברווח או הפסד:			
4,639,495	984,999	1,887,944	1,766,552
(3,533,070)	(877,884)	(1,550,192)	(1,104,994)
1,106,425	107,115	337,752	661,558
(1,016,020)	(37,339)	(2,766)	(975,915)
655,225	47,001	6,421	601,803
(360,795)	9,662	3,655	(374,112)
745,630	116,777	341,407	287,446
413,533	234,427	100,072	79,034
(278,103)	(141,297)	(22,165)	(114,641)
99,083	19,961	267	78,855
234,513	113,091	78,174	43,248
980,143	229,868	419,581	330,694
(2,890,095)	(837,805)	(1,169,527)	(882,763)
159,871	46,979	17,712	95,180
(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים עיקריות			
נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר, 2025			
התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC):			
1,758,787	312,574	571,550	874,663
7,663	-	-	7,663
1,766,451	312,574	571,550	882,327
5,811,930	3,002,133	559,676	2,250,121
277,549	139,644	29,024	108,881
6,089,479	3,141,777	588,700	2,359,002
(403,929)			
7,452,001	3,454,351	1,160,250	3,241,329
(843,029)			
90,350			
348,750			
(403,929)			
2,682,722	385,946	5,670	2,291,106
(418,903)			
2,263,819			
(3) מידע נוסף			
נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025			
4,726,051	955,852	1,869,367	1,900,832
814,236	90,016	392,900	331,320

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ג. מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024			
סח"כ	אחר (א)	רכב רכוש	רכב חובה
אלפי ש"ח			
4,389,472	1,666,273	1,826,318	896,881
(3,308,722)	(1,033,294)	(1,462,902)	(812,526)
1,080,750	632,979	363,416	84,355
(1,006,261)	(969,125)	(8,035)	(29,101)
656,775	633,902	(4,662)	27,535
(349,486)	(335,222)	(12,697)	(1,565)
731,264	297,757	350,719	82,790
325,323	70,986	98,210	156,127
(253,669)	(101,259)	(21,085)	(131,325)
79,094	63,529	1,039	14,526
150,747	33,256	78,164	39,328
882,011	331,013	428,883	122,118
(1) פירוט התוצאות לפי קבוצות תיקים עיקריות			
שהוכרו ברווח או הפסד:			
הכנסות משירותי ביטוח			
הוצאות משירותי ביטוח (*)			
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים			
הוצאות מביטוח משנה			
הכנסות מביטוח משנה			
הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים			
רווח משירותי ביטוח			
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו			
הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח			
הכנסות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה			
רווח מהשקעות ומימון, נטו			
רווח, נטו מביטוח ומהשקעה			
(*) מזה:			
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו			
שינויים המתחייבים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות			
בגין תביעות שהתהוו			
(2) פירוט נכסים והתחייבויות לפי קבוצות תיקים עיקריות			
נתונים ברוטו ומשנה, ליום 31 בדצמבר, 2024			
התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי (LRC):			
התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד			
ומרווח השירות החוזי			
רכיב הפסד (LC)			
סך הכל התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי			
אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים			
(BE) לחוזים במודל ה-PAA			
תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) לחוזים במודל			
ה-PAA			
סך הכל התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו			
יתרות (חייבים) וזכאים, נטו (***)			
(***) הרכב יתרות חייבים וזכאים, נטו:			
פרמיות לגבייה			
זכאים בגין תביעות והוצאות שירותי ביטוח			
סוכני ביטוח			
סך הכל יתרות חייבים וזכאים, נטו			
נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה			
יתרות חייבים וזכאים ופיקדונות ביטוח משנה			
סך הכל נכסים נטו בגין חוזי ביטוח משנה			
(3) מידע נוסף			
נתונים ברוטו, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
פרמיות ברוטו בניכוי החזרי פרמיות			
הוצאות רכישה בגין חוזי ביטוח			
4,625,809	1,750,798	1,893,899	981,112
761,734	286,662	389,970	85,102

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ג. מגזר ביטוח כללי (המשך)

הערות:

- א. ביטוח כללי "אחר" כולל את יתר ענפי הביטוח הכללי, שאינם רכב חובה ורכב רכוש, והוא מורכב בעיקר מתוצאות קבוצות הביטוח (תיקים) ביטוח עסקים, אחריות מקצועית, מקיף דירות וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה 88% מסך שירותי ביטוח בענפים אלו.
- ב. שורת ה'תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו', ושורת 'שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו' הינם רכיבים הכלולים במסגרת הוצאות משירותי ביטוח- ראו באור 21 בדבר רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה.
- ג. עבור חוזי ביטוח לגביהם יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA), התחייבות בגין יתרת הכיסוי דומה למעשה לעתודה לסיכונים שטרם חלפו (UPR), ומחושבת ככלל על בסיס הפרמיות שהתקבלו בניכוי תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (למעט אם הם הוכרו כהוצאה מיידיית).
- ד. לצורך גילוי זה, חלק ממרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי הביטוח לא כוללים יתרות חייבים וזכאים הנובעים מהפער בין מועד החיוב או הזיכוי לבין מועד התקבול או התשלום בפועל. משכך, סכום מרכיבי ההתחייבויות נטו בגין חוזי ביטוח בגין התחייבויות נטו בגין התחייבויות נטו בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד; התחייבויות נטו בגין תביעות שהתהוו (LIC), לרבות תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA); וכן אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (BE) לחוזים במודל ה-PAA, המוצגים בבאור זה לא מתאימים לסכום אותם מרכיבים המוצגים בבאור 17. בדבר נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה.
- ה. הפרמיות שהתקבלו על בסיס מועדי החיוב.
- ו. הוצאות רכישה כוללות הוצאות ששולמו או שלחברה יש מחויבות לשלם אותן, בגין חוזי ביטוח שהונפקו בשנת הדוח (הן בגין חוזי ביטוח שהוכרו בדוחות הכספיים והן בגין חוזי ביטוח עתידיים שטרם הוכרו) ולמעט עמלות נפרעים שלא סווגו כתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 4: - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות (המשך)

ד. התחייבויות תלויות תשואה

אופן חישוב התחייבויות תלויות תשואה

נספח 5.2.4.14 - 'ניהול נכסי השקעה עבור מבטח המיישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) שבסעיף 2 לפרק 4 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד בדבר 'ניהול נכסי השקעה' קובע, בין היתר, את ההוראות לאופן קביעת גובה הסכום של התחייבויות תלויות תשואה (התחייבויות סוג 20) לצורך קביעת היקף הנכסים שיוחזקו כנגד התחייבויות אלו, כלהלן:

סכום ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ובגין חוזי השקעה שבהם קיימת לפי תנאי החוזה הצמדה מלאה או חלקית של התשלומים לביצועים של תיק או תיקים מזהים המנוהלים על ידי חברת הביטוח (להלן: "תיק הייחוס"). סכום זה יחושב בכל תאריך דיווח לפי הגבוה מבין הבאים:

(1) סכום צבור שיחושב כסך הסכומים הבאים:

(א) לעניין חוזי ביטוח חיים הכוללים רכיב חיסכון תלוי תשואה וחוזי השקעה תלוי תשואה – סכום החיסכון הצבור לתאריך הדיווח;

(ב) לעניין קצבאות בתשלום שהן תלויות תשואה, לרבות תביעות כאמור המצויות בהליכי בירור (IBNR) – הסכום המהווה של תזרימי המזומנים הצפויים בתאריך הדיווח בגין קצבאות בתשלום בקיזוז דמי ניהול עתידיים הנגזרים באופן ישיר מגובה סכומי הקצבאות, ולמעט הוצאות עקיפות או רכיבים אחרים שאינם תלוי תשואה. סכום זה מחושב תוך שימוש בשיעורי התשואה וההיוון וההנחות הדמוגרפיות ששימשו למדידת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בדוחות כספיים אלו; לצורך חישוב הסכום כאמור, קצבה בתשלום תיחשב כתלוית תשואה מהמועד שבו היא תלויה על פי תנאי הפוליסה ברווחי התיק (או התיקים) אליהם הוצמדה, קרי – החל במועד שבו שינוי של תשואת התיק הייחוס היה מביא לשינוי מידי בזכויות המבוטחים;

(ג) לעניין חוזי ביטוח חיים מסוג "מעורב" או אחר שאינם קצבאות בתשלום, הכוללים מנגנון בונוס/מאבס או מנגנון אחר להשתתפות ברווחי השקעות – ערכי הפדיון לתאריך הדיווח, תוך מתן ביטוי להשפעת המנגנון כאמור, או ערכים מותאמים אחרים החל במועד שבו שינוי של תשואת התיק הייחוס היה מביא לשינוי מידי בזכויות המבוטחים.

(2) סכום כלכלי - הסכום הכלכלי מחושב במטרה לשקף בצורה נאותה ומהימנה את מדיניות הערכת הביצועים וניהול הסיכונים של החברה לקביעת היקף תיקי הנכסים המגבים את חוזי הביטוח וחוזי ההשקעה תלוי תשואה. החברה קבעה את הסכום הכלכלי, בנפרד לתיק פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות דמי ניהול משתנים ('משתתף ישן') ולתיק פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה וכוללות רק דמי ניהול קבועים ('משתתף חדש'), כיתרה של נכסים הנדרשת מעבר לסכום המינימלי לפי הוראות רשות שוק ההון, וזאת בהתבסס על ניתוח רגישויות לשינויי תשואה מיידית / על סכום ערך נוכחי של תזרימי מזומנים מתואם שאינו כולל הפקדות עתידיות. לעמדת החברה, סכום זה משקף את היקף הנכסים הנדרש לצורך גידור התנודתיות הכלכלית של התיק המשתתף ושמירה על יציבות פיננסית בהתאם למאפייני התיק ולמדיניות ניהול הסיכונים של החברה.

ליום 31 בדצמבר	
2025	
אלפי ש"ח	
31,441,989	התחייבויות בגין חוזי ביטוח תלוי תשואה
6,964,698	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלוי תשואה
38,406,687	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלוי תשואה
38,668,777	סה"כ נכסים בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלוי תשואה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 5: - צירוף עסקים

ביום 27 בינואר 2025, התקשרו מנורה ביטוח ומנורה מבטחים ניהול קרנות (להלן - ניהול קרנות), חברות בנות בבעלות מלאה של החברה, בהסכם עם יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ (להלן - יסודות) להעמדת מסגרות אשראי נחותות (להלן - ההסכם). מנורה ביטוח וניהול קרנות התחייבו כלפי יסודות להעמיד מסגרות אשראי בסך של 200 מיליוני ש"ח כל אחת כאשר מסגרת האשראי שתעמיד ניהול קרנות ניתנת להמרה מיידית, בהתאם לשיקול דעת החברה, ל-50.1% ממניות יסודות וקבלת שליטה. בנוסף, התקשרו הצדדים בהסכם בעלי מניות, שייכנס לתוקף עם ביצוע ההמרה (אם וככל שתבוצע), הכולל שלוש אופציות הדדיות (PUT ו-CALL), לתקופה של עד 4 שנים אשר בסופה (ככל שתמומשנה) ניהול קרנות תחזיק ב-100% ממניות יסודות. בחודש אפריל 2025, התקיימו כל התנאים המתלים ובהתאם נכנס ההסכם לתוקף.

מאחר וההלוואה שנתנה ניהול קרנות ליסודות ניתנת להמרה למניות באופן מיידי בשיעור אשר יקנה לניהול קרנות שליטה ביסודות, ניהול קרנות מטפלת בעיסקה זו בדרך של צירוף עסקים וזקפת 100% מהון יסודות לזכויות שאינן מקנות שליטה.

להלן השווי ההוגן של הנכסים המזוהים וההתחייבויות המזוהות של יסודות במועד הרכישה:

שווי הוגן אלפי ש"ח	
23,330	נכסים בלתי מוחשיים
12,556	רכוש קבוע
8,991	חייבים ויתרות חובה
955,417	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת
204,779	מזומנים ושווי מזומנים
1,205,073	
3,705	התחייבויות בגין מסים נדחים
4,646	התחייבויות בגין מסים שוטפים
13,400	זכאים ויתרות זכות
945,708	הלוואות ואשראי
967,459	
237,614	נכסים מזוהים נטו
(37,614)	זכויות שאינן מקנות שליטה (*)
200,000	סך עלות הרכישה

(*) החברה מדדה את הזכויות שאינן מקנות שליטה ביסודות לפי חלקן בנכסים המזוהים נטו.

מזומנים אשר נבעו מהרכישה:	
204,779	מזומנים ושווי מזומנים ביסודות למועד הרכישה
(200,000)	מזומנים ששולמו תמורת הרכישה
4,779	

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות של יסודות, נקבע על ידי מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי. בהתאם להערכת השווי, יוחסו עודפי עלות לנכסים שנרכשו ונקבע אורך החיים להפחתה של עודפי העלות כמפורט להלן:

שיטת הפחתה	תקופת הפחתה	קשרי לקוחות ומותג
קו ישר	2025-2030	

למידע אודות רכישת שליטה ביסודות לאחר תאריך הדיווח, ראה ביאור 32'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 6: - מזומנים ושווי מזומנים

א. עבור חוזים תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
2,176,027	2,078,047	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידי
350,330	652,440	פקדונות לזמן קצר
2,526,357	2,730,487	מזומנים ושווי מזומנים

לתאריך הדיווח, המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ריבית בשיעור של 3.9% (ליום 31 בדצמבר 2024 - 4.1%).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של עד שלושה חודשים. הפקדונות נושאים ריבית בשיעור ממוצע של 3.9% (ליום 31 בדצמבר 2024 - 4.2%).

ב. אחרים:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
891,813	1,888,227	מזומנים ופקדונות למשיכה מיידי:
318,364	435,138	בש"ח
59,573	37,837	בדולר
1,269,750	2,361,202	במט"ח אחר
187,219	292,950	פקדונות לזמן קצר - בש"ח
1,456,969	2,654,152	מזומנים ושווי מזומנים

לתאריך הדיווח, המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ריבית בשיעור של 3.9% (ליום 31 בדצמבר 2024 - 4.1%).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של עד שלושה חודשים. הפקדונות נושאים ריבית בשיעור ממוצע של 3.9% (ליום 31 בדצמבר 2024 - 4.2%).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 7: - השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים

א. השקעות פיננסיות המוחזקות כנגד חוזים תלויי תשואה - פירוט לפי סוגי נכסים

ליום			
ליום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
		מכשירי חוב:	
		<u>מכשירי חוב שאינם סחירים:</u>	
118,353	17,085	פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	
179,097	148,993	אג"ח קונצרניות שאינן סחירות	
3,108,759	2,784,589	הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)	
163,102	177,076	מכשירי חוב אחרים שאינם סחירים	
3,569,311	3,127,743	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים (*)	
		<u>מכשירי חוב סחירים:</u>	
4,618,330	4,446,429	אג"ח ממשלתיות	
4,774,636	5,349,609	אג"ח קונצרניות סחירות	
9,392,966	9,796,038	סך הכל מכשירי חוב סחירים	
12,962,277	12,923,781	סך הכל מכשירי חוב	
		מכשירי הון:	
		<u>מכשירי הון שאינם סחירים:</u>	
505,592	498,233	מניות שאינן סחירות	
		<u>מכשירי הון סחירים:</u>	
9,137,491	10,951,967	מניות סחירות	
9,643,083	11,450,200	סך הכל מכשירי הון	
		<u>השקעות אחרות:</u>	
10,464,137	10,865,529	השקעות אחרות (**)	
31,725	531,309	מכשירים נגזרים (***)	
10,495,862	11,396,838	סך הכל השקעות אחרות	
33,101,222	35,770,819	סך הכל השקעות פיננסיות	
242,449	45,684	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (***)	
118,292	86,208	(*) כולל נכסים הנמדדים לפי עלות מופחתת	
116,257	86,000	השווי ההוגן של נכסי החוב כאמור	

(**) השקעות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות וקרנות השקעה ומוצרים מובנים.

(***) מכשירים נגזרים כוללים בעיקר חוזים עתידיים ואופציות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 7: - השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (שאינן כנגד חוזים תלויי תשואה)

ב. 1 פירוט השקעות פיננסיות בפילוח לפי סוגי נכסים

ליום 31 בדצמבר, 2025			
השקעות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	השקעות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת אלפי ש"ח	סך הכל	
			מכשירי חוב:
			מכשירי חוב שאינם סחירים:
70,886	95,897	166,783	פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
-	4,573,956	4,573,956	פקדונות באוצר
3,144,036	-	3,144,036	אג"ח מיועדות
173,468	232,043	405,511	אג"ח קונצרניות שאינן סחירות
2,825,305	5,666,343	8,491,648	הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)
6,213,695	10,568,239	16,781,934	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים
			מכשירי חוב סחירים:
4,619,018	-	4,619,018	אג"ח ממשלתיות
2,172,119	-	2,172,119	אג"ח קונצרניות סחירות
117,282	-	117,282	מכשירי חוב אחרים סחירים
6,908,419	-	6,908,419	סך הכל מכשירי חוב סחירים
13,122,114	10,568,239	23,690,353	סך הכל מכשירי חוב
-	228,496	228,496	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
			מכשירי הון:
			מכשירי הון שאינם סחירים:
306,924	-	306,924	מניות שאינן סחירות
			מכשירי הון סחירים:
1,022,986	-	1,022,986	מניות סחירות
1,329,910	-	1,329,910	סך הכל מכשירי הון
4,125,165	-	4,125,165	השקעות אחרות:
228,116	-	228,116	השקעות אחרות (*)
4,353,281	-	4,353,281	מכשירים נגזרים (**)
18,805,305	10,568,239	29,373,544	סך הכל השקעות אחרות
32,893			סך הכל השקעות פיננסיות
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (**)

(*) השקעות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות וקרנות השקעה ומוצרים מובנים.

(**) מכשירים נגזרים כוללים בעיקר חוזים עתידיים ואופציות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 7: - השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (שאינן כנגד חוזים תלויי תשואה) (המשך)

ב. 1 פירוט השקעות פיננסיות בפילוח לפי סוגי נכסים (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2024			
סך הכל	השקעות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת אלפי ש"ח	השקעות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	
			מכשירי חוב:
			מכשירי חוב שאינם סחירים:
309,502	181,494	128,008	פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
4,538,024	4,538,024	-	פקדונות באוצר
3,143,931	-	3,143,931	אג"ח מיועדות
528,574	253,516	275,058	אג"ח קונצרניות שאינן סחירות
7,190,743	4,282,991	2,907,752	הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)
15,710,774	9,256,025	6,454,749	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים
			מכשירי חוב סחירים:
2,390,994	-	2,390,994	אג"ח ממשלתיות
2,117,341	-	2,117,341	אג"ח קונצרניות סחירות
15,849	-	15,849	מכשירי חוב אחרים סחירים
4,524,184	-	4,524,184	סך הכל מכשירי חוב סחירים
20,234,958	9,256,025	10,978,933	סך הכל מכשירי חוב
217,707	217,707	-	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
			מכשירי הון:
			מכשירי הון שאינם סחירים:
317,036	-	317,036	מניות שאינן סחירות
			מכשירי הון סחירים:
842,014	-	842,014	מניות סחירות
1,159,050	-	1,159,050	סך הכל מכשירי הון
			השקעות אחרות:
3,709,949	-	3,709,949	השקעות אחרות (*)
47,615	-	47,615	מכשירים נגזרים (**)
3,757,564	-	3,757,564	סך הכל השקעות אחרות
25,151,572	9,256,025	15,895,547	סך הכל השקעות פיננסיות
			התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (**)
			52,268

(*) השקעות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות וקרנות השקעה ומוצרים מובנים.

(**) מכשירים נגזרים כוללים בעיקר חוזים עתידיים ואופציות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 7: - השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ליום 31 בדצמבר 2025					
מכשירי חוב שאינם סחירים					
שיעור ריבית אפקטיבית ממוצעת משוקללת באחוזים	סך הכל	מעל 5%	2%-5%	2%-0%	שיעור ריבית אפקטיבית
באלפי ש"ח					
בסיס הצמדה					
4.46	5,403,373	1,015,165	4,362,271	25,937	צמוד למדד המחירים לצרכן
5.74	5,082,830	5,036,471	34,318	12,041	שקלי
6.32	82,036	72,996	9,040	-	צמוד מט"ח

ליום 31 בדצמבר 2024					
מכשירי חוב שאינם סחירים					
שיעור ריבית אפקטיבית ממוצעת משוקללת באחוזים	סך הכל	מעל 5%	2%-5%	2%-0%	שיעור ריבית אפקטיבית
באלפי ש"ח					
בסיס הצמדה					
4.64	5,501,163	1,081,088	4,392,770	27,305	צמוד למדד המחירים לצרכן
5.97	3,686,105	3,626,921	47,301	11,883	שקלי
5.52	68,757	48,696	20,061	-	צמוד מט"ח

הבאור כולל נכסי חוב שנמדדים בעלות מופחתת בלבד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 7: - השקעות פיננסיות ומכשירים נגזרים (המשך)

ד. מכשירים נגזרים (שאינם בגין חוזים תלויי תשואה)

להלן הרכב הערך בספרים וסכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי, של כלל המכשירים הנגזרים המוחזקים על ידי החברה, לפי סוג חוזה:

ליום 31 בדצמבר 2025			
סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, במונחי דלתא	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים באלפי ש"ח	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
158,079	24,750	41,487	חוזים בגין מניות
(40,310)	5,096	4,315	חוזי מדד
(2,803,629)	541	102,474	חוזי מטבע חוץ
(810,376)	1,757	76,892	חוזי ריבית
50,484	749	2,948	חוזי סחורות ואחרים
(3,445,752)	32,893	228,116	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024			
סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, במונחי דלתא	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים באלפי ש"ח	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
83,718	10,914	9,171	חוזים בגין מניות
480,643	2,602	3,377	חוזי מדד
(1,384,606)	5,408	28,809	חוזי מטבע חוץ
(291,760)	31,283	5,431	חוזי ריבית
5,464	2,061	827	חוזי סחורות ואחרים
(1,106,541)	52,268	47,615	סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 8: - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
101,302	159,562	הכנסות לקבל
5,531	3,514	מוסדות ורשויות ממשלתיות
200,266	44,634	חייבים בגין עיסקאות פיננסיות
58,895	79,767	הוצאות מראש
278	937	סוכני ביטוח
281	2,081	צדדים קשורים
31,201	40,875	קרנות פנסיה
84,344	41,581	אחרים
(10,465)	(14,841)	בניכוי הפרשה לירידת ערך
<u>471,633</u>	<u>358,110</u>	סה"כ חייבים ויתרות חובה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות

חברות כלולות

א. הרכב ההשקעה בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
478,440	488,636	מניות
150,748	197,051	הלוואה לזמן ארוך
(3,791)	47,063	חלק החברה ברווחים שנצברו ממועד הרכישה, נטו
2,996	(27,751)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
3,850	5,150	תשלום מבוסס מניות
632,243	710,149	
202,649	202,649	מוניטין הכלול בהשקעה

הקבוצה העמידה בנוסף הלוואות לחברות הכלולות המסתכמות לתאריך הדיווח בסך של 194,952 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2024 בסך של 222,207 אלפי ש"ח), המוצגות בסעיף השקעות פיננסיות אחרות כנכסי חוב שאינם סחירים. לפרטים נוספים ראה באור 30 א' להלן.

ב. תמצית נתונים כספיים מהדוחות הכספיים של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, בהתאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
1,661,196	2,136,955	נכסים
(1,267,114)	(1,664,501)	התחייבויות
394,082	472,454	נכסים, נטו
237,246	236,780	מוניטין ויתרת עודפי עלות מיוחסים
915	915	עלויות רכישה נלוות
632,243	710,149	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2024	2025	
אלפי ש"ח		
		חלק הקבוצה בתוצאות הפעולות של החברות הכלולות בהתאם לשיעור ההחזקה בהן בתקופה:
216,387	278,180	הכנסות
25,045	88,991	רווח נקי
(7,344)	8,590	רווח (הפסד) כולל אחר
17,701	97,581	רווח כולל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים

חברות כלולות של מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ (להלן - מנורה נדל"ן):

<u>בהון המונפק, ברווחים ובזכויות הצבעה</u>			<u>הערה</u>
<u>ליום 31 בדצמבר</u>			
<u>2024</u>	<u>2025</u>		
<u>באחוזים</u>			
60	60	(1)	Yatelsis Development LTD
60	60	(2)	Yatelsis River Development LTD
50	50	(3)	Mxr Development LTD
35	35	(4)	Easy Solar SA
35	35	(4)	RNA Power SA
35	35	(4)	D.H.E. SA

לבעלי המניות האחרים ב- Yatelsis River ו- Yatelsis Development, זכויות הכרעה בהחלטות מהותיות לפעילות החברות כגון: זכויות וטו על כניסה לפרוייקטים חדשים, מינוי מנהלים וקביעת תנאי עבודתם, אישור התקציב השוטף וכיוצ"ב. לאור הנסיבות שתוארו לעיל, נמנע ממנורה נדל"ן יישום השליטה בפועל ב- Yatelsis River ו- Yatelsis Development, ובשל כך הוצגו ההשקעות בחברות הנ"ל בדוחותיה הכספיים של מנורה נדל"ן על פי שיטת השווי המאזני.

(1) Yatelsis Development LTD (להלן - יטלסיס דיבלופמנט) התאגדה בקפריסין בשנת 2007. בחודש אוקטובר 2007 רכשה יטלסיס ביחד עם משקיעים נוספים מקרקעין בעיר סנט פטרסבורג ברוסיה בשטח של כ-35,500 מ"ר לשימוש תעשייה, מחסנים ומשרדים.

בחודש פברואר 2016 חתמו ברוסיה חברות בנות של יטלסיס דיבלופמנט ו- MXR על הסכמי קומבינציה עם קבלן מקומי שקבעו, בין היתר, תמורה של 25% מהיקף הבניה בתמורה לקרקע. החברות הבנות התחייבו להשקיע עוד כ- 5.6 מיליון דולר בכדי להשיג את האישורים הנדרשים לצורך תחילת הבניה תוך 24 חודשים ממועד החתימה על ההסכם. בחודש אפריל 2016 העבירה מנורה נדל"ן סך של כ- 2.5 מיליון דולר בגין חלקה בהשקעה. בסוף שנת 2017 החלה הבניה במקרקעין ומכירה של הדירות. עד כה נמסרו כל הדירות משלב א' ושלב ב'. במהלך הרבעון השני של שנת 2024 הסתיימו עבודות השיפוץ בבניין לשימור ונמסרו כל הדירות במבנה.

(2) בחודש יוני 2008 רכשה Yatelsis River Development LTD (להלן - יטלסיס נהר), מניות בחברה רוסית שבבעלותה קרקע בהיקף של כ- 43 דונם במרכז סנט פטרסבורג ברוסיה, וזאת בחלקים שווים עם חברה המאוגדת ונסחרת בפולין (להלן - השותף), מתוך כוונה ליזום פרוייקט לפיתוח של הקרקע הנרכשת ולהקים מבני משרדים.

בחודש ספטמבר 2016 חתמה יטלסיס נהר (להלן - הרוכשת) על הסכם לרכישת המניות והזכויות של השותפה (להלן - המוכרת), המחזיקה במשותף, יחד עם חברות בנות של יטלסיס נהר, 50% מהפרוייקט. במסגרת ההסכם נקבע כי התמורה עבור המניות והזכויות תעמוד על כ- 3.85 מיליוני יורו, מתוכה סך של 0.6 מיליוני יורו ישולמו באופן מיידי וללא זכות החזר לרוכשת והיתרה תחולק באופן שווה בתשלומים רבעוניים. בחודש ספטמבר 2018 הועבר התשלום האחרון למוכרת והמניות והזכויות של המוכרת בפרוייקט הועברו במלואן לרוכשת.

בחודש ספטמבר 2017 רכשה יטלסיס נהר 10% נוספים מהפרוייקט בתמורה לסך של כ- 625 אלפי יורו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברות כלולות של מנורה נדל"ן: (המשך)

(3) MXR Development Ltd (להלן - MXR) התאגדה בקפריסין בשנת 2007. MXR מספקת שירותי ניהול, באמצעות חברת בת רוסית, לנכסים שנרכשו על ידי יטלסיס דיבלופמנט ויטלסיס נהר כאמור בסעיפים 2,3 לעיל ובנוסף עוסקת בפעילות ייזום. בחודש מרס 2015, אישר בית המשפט הצעה שהגישה MXR לרכישת 16% מתוך 20%, אשר הוחזקו על ידי שותפה במקרקעין שרכשה יטלסיס דיבלופמנט כאמור בסעיף 2 לעיל, וזאת במסגרת הליך פירוק של השותפה. בהתאם להצעה שילמה MXR תמורת הזכויות הנרכשות, סך של 4 מיליוני ש"ח וכן יהיו זכאים מוכרי הזכויות לקבל 6 מיליוני ש"ח נוספים מתוך התזרים השוטף של המקרקעין.

(4) חברות הפועלות ביוון ומחזיקות בשדות סולאריים.

חברות כלולות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - מנורה ביטוח):

בהון המונפק וברווחים			
ליום 31 בדצמבר			
2024	2025		
באחוזים		הערה	
28.1	28.1	(1)	Surrey Street, LP
38.3	38.3	(2)	Gaia Journal Square Holdings, LLC
30.1	30.1	(3)	Boulder Texas Holdings, LLC
20.1	20.1	(4)	120 Wall Holdings, LLC
21.6	21.6	(5)	MM Fenwick, LLC
18.5	18.5	(6)	(* MMZ Properties B.V.
22.5	22.5	(7)	Michelson Real Estate Fund IV, LLC
21.9	21.9	(8)	(* MMZ Properties Alaska Haarlem B.V.
17.6	17.6	(9)	(* City Center Mengot sp. Z o.o
12.8	-	(10)	DigitalOwl INST Ltd (להלן - דיגיטל)
3.5	3.5	(11)	Kissterra Technologies Ltd. (להלן - קיסטרה)
-	29.75	(12)	הכשרת הישוב התחדשות עירונית (*)

(*) זכויות ההצבעה של מנורה ביטוח כוללות גם את זכויות ההצבעה של שומרה, אשר הוקנו למנורה ביטוח.

שיעורי ההחזקה המפורטים בטבלה שלעיל מתייחסים להחזקות מנורה ביטוח הן באמצעות תיק ההשקעה של הנוסטרו והן באמצעות תיקי ההשקעה של פוליסות תלויות תשואה. ההשקעות אשר בוצעו באמצעות תיקי ההשקעה של פוליסות תלויות תשואה טופלו כהשקעות פיננסיות ונמדדו בהתאם לשוויין ההוגן.

(1) בחודש דצמבר 2009 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה באמצעות חברות ייעודיות בחו"ל, 48% מזכויות בשותפות שבבעלותה בניין משרדים באנגליה, המושכר לתקופה של 20 שנה ל- Aviva Central Services UK Ltd. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 7.95%.

(2) בחודש אוגוסט 2011 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה 48.2% מזכויות בשותפות אשר בבעלותה בניין משרדים בניו ג'רזי, ארה"ב. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 18.3%.

(3) בחודש ספטמבר 2011 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה 40% מזכויות בשותפות אשר בבעלותה מתחם מגורים בטקסס, ארה"ב. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 10.1%.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברות כלולות של מנורה ביטוח: (המשך)

- 4) בחודש ספטמבר 2012 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה 30% מזכויות בשותפות אשר בבעלותה בניין משרדים בניו יורק, ארה"ב. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 7%.
- 5) בחודש מרס 2014 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה 41.6% מזכויות בשותפות אשר בבעלותה מתחם מגורים בקנטקי, ארה"ב. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 7.19%.
- 6) בחודש מאי 2014 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה ושומרה ביטוח, 85% מזכויות בחברה אשר בבעלותה מבנה משרדים באוטרכט, הולנד. שיעור החזקת מנורה ביטוח בחברה זו באמצעות תיק הנוסטרו הינו 4.5%. במהלך שנת 2025 נמכר מבנה המשרדים. היתרה ליום 31.12.2025 משקפת ברובה יתרת תמורת המכירה לקבל.
- 7) בחודש מאי 2014 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה 42.5% מזכויות בשותפות אשר בבעלותה שני מתחמי מגורים בטקסס, ארה"ב. שיעור החזקת מנורה ביטוח בשותפות באמצעות תיק הנוסטרו הינו 7.5%. בחודש מאי 2021 נמכר אחד הנכסים תמורת 48.5 מיליון דולר.
- 8) בחודשים אוקטובר ונובמבר 2014 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה ושומרה ביטוח, כ- 99.3% מזכויות בחברה אשר בבעלותה שני בנייני משרדים בערים האג והארלם הולנד. שיעור החזקת מנורה ביטוח בחברה זו באמצעות תיק הנוסטרו הינו כ- 5.6%.
- 9) בחודש יולי 2018 רכשה מנורה ביטוח ביחד עם קרן הפנסיה מנורה מבטחים פנסיה ושומרה ביטוח, 94% מזכויות בחברה אשר בבעלותה בניין משרדים בוורשה, פולין. שיעור החזקת מנורה ביטוח באמצעות תיק הנוסטרו הינו 4.4%. בקבלת החלטות מהותיות בעיסקה נדרשת הסכמת מנורה ביטוח. בשל האמור לעיל ועל אף ששיעור החזקת החברה נמוך מ- 20%, לחברה השפעה מהותית, ובהתאם לכך הציגה את השקעתה לפי שיטת השווי המאזני.
- 10) דיגיטל עוסקת במתן שירותי בינה מלאכותית לניתוח מידע רפואי. בחודש נובמבר 2025 מכרה מנורה ביטוח את החזקותיה בדיגיטל תמורת 13 מיליון דולר.
- 11) קיסתרה מפתחת מערכת לניהול השיווק וההפצה הדיגיטליים של חברות ביטוח בארה"ב. לחברה השפעה מהותית בקיסתרה ובהתאם לכך הציגה את השקעתה בה לפי שיטת השווי המאזני.
- 12) הכשרת הישוב התחדשות עירונית עוסקת בביצוע פרויקטי התחדשות עירונית למגורים במספר ערים בארץ. במסגרת ההשקעה התחייבה הכשרה להשקיע ב- 4 פרויקטים שונים, מתוכם עד סוף שנת 2025 בוצעו השקעות בשני פרויקטים.

השקעות של שומרה חברה לביטוח בע"מ:

בהון המונפק וברווחים		
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
באחוזים	הערה	
2.5	2.5	(6) לעיל MMZ Properties B.V.
2.9	2.9	(8) לעיל MMZ Properties Alaska Haarlem B.V.
2.2	2.2	(9) לעיל City Center Mengot sp. Z o.o
-	5.25	(12) לעיל הכשרת הישוב התחדשות עירונית

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברה כלולה של החברה:

בהון המונפק וברווחים		אמפא קפיטל בע"מ
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
באחוזים		
47.65	48.14	

(1) בחודש ינואר 2016, נחתם הסכם בין החברה לבין אמפא קפיטל בע"מ (להלן: "אמפא קפיטל") וחברת אם שלה חברת השקעות לפיתוח התעשייה לישראל בע"מ (להלן: "המוכרת") בדבר רכישה והקצאה של 30% ממניות אמפא קפיטל מהמוכרת וזאת בתמורה לסכום של כ- 63.5 מיליוני ש"ח, וכן אופציות לרכישה והקצאה של 10% נוספים של מניות אמפא קפיטל בתנאים כמפורט בהסכם (להלן: "ההסכם"). אופציות הרכש יעמדו בתוקפן למשך תקופה של 180 ימים שתחילתה לאחר חלוף 3 שנים ממועד ההשלמה, בכפוף לזכותה של החברה להקדים את מימוש אופציות הרכש במקרים מסוימים כקבוע בהסכם. תוספת המימוש בגין האופציה נקבעה בהתאם למכפלת הרווח הנקי של אמפא קפיטל בשנת 2018. בחודש פברואר 2016, ועם קבלת אישור הממונה על הגבלים עסקיים כנדרש, הושלמה העסקה האמורה. למועד הרכישה בוצעה הערכת שווי על ידי מעריך שווי בלתי תלוי.

(2) ביום 5 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין החברה ובין המוכרת כאמור בסעיף (1) לעיל והמנכ"ל של אמפא קפיטל ("המנכ"ל"), בקשר עם עסקה לרכישת חלק נוסף ממניות אמפא קפיטל אשר הושלמה באותו מועד (להלן: "ההסכם"). בין היתר נכללו בהסכם ההוראות הבאות:

(א) במועד חתימת ההסכם רכשה החברה מהמוכרת ומהמנכ"ל מניות באמפא קפיטל בשיעור כולל של כ- 17.63% מהון המניות של אמפא קפיטל, וזאת בתמורה לסכום של כ- 48.2 מיליוני ש"ח (להלן: "סכום התמורה"). סכום התמורה מתבסס בעיקרו על שווי לאמפא קפיטל בסך של 270 מיליוני ש"ח והוא כפוף להתאמת מחיר מסויימת (בהתבסס על התוצאות הכספיות של אמפא קפיטל לשנת 2018) זאת כקבוע בהסכם. האופציה לרכישת 10% שהיתה קיימת לחברה טרם ההסכם בוטלה.

(ב) החברה העניקה למנכ"ל אמפא קפיטל אופציית Put (להלן: "אופציית המכר") למכור לחברה מניות נוספות באמפא קפיטל בשיעור של כ- 0.75% מהון המניות של אמפא קפיטל, זאת במהלך תקופה של 12 חודשים החל מיום 1 בינואר, 2020 (כאשר תקופה זו יכול שתוקדם בכפוף לקרות אירועים מסויימים כקבוע בהסכם), וזאת בתמורה למחיר מימוש המתבסס על שווי אמפא קפיטל שייגזר מהתוצאות הכספיות שלה כפי שיהיו בשנה שתקדם למועד מימוש אופציית המכר ואשר לא יפחת מסך של 1.7 מיליוני ש"ח (בכפוף להתאמות מסויימות). בחודש ינואר 2020 מימש המנכ"ל את זכות האופציה ושיעור החזקת החברה באמפא קפיטל עלה ל- 48.38%.

(ג) בנוסף, במסגרת ההסכם נקבעו הוראות לגבי העמדת מימון לאמפא קפיטל על ידי החברה ו/או גורמים מטעמה במהלך התקופה שהחל ממועד חתימת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר, 2025 בסך כולל מצטבר של כ- 200 מיליון ש"ח, וזאת בדרך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים ובדרך של העמדת הלוואות והכל בתנאים מסויימים כקבוע בהסכם. במהלך שנת 2019 נדחה מועד הפידיון של כתבי התחייבות בסך 70 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2028 באותם תנאים.

(3) בחודש נובמבר 2022 הוקצו ליו"ר דירקטוריון אמפא קפיטל מניות המהוות 1.5% מהון מניות אמפא קפיטל לאחר ההקצאה. כתוצאה מההקצאה האמורה ירד שיעור ההחזקה של החברה מ- 48.38% ל- 47.65% והחברה רשמה הפסד בסך 1,769 אלפי ש"ח.

(4) בחודש מרס 2024, אישר דירקטוריון החברה השקעה באמפא קפיטל בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח. ההשקעה בוצעה בשני שלבים, מחצית מההשקעה בוצעה במהלך חודש אפריל 2024 והמחצית השנייה בוצעה ב- 31 בדצמבר 2024. מטרת ההשקעה הינה הגדלת ההון העצמי לצורך תמיכה בגידול בפעילות אמפא קפיטל.

(5) בחודש נובמבר 2025 רכשה החברה 0.49% ממניות אמפא קפיטל מיו"ר אמפא קפיטל תמורת 4.7 מיליוני ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברות כלולות של מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ (להלן - מנורה סוכנויות):

בהון מונפק, ברווחים ובזכויות הצבעה			
ליום 31 בדצמבר			
2024	2025		
באחוזים		הערה	
25	25	(1)	משאבים סוכנויות לביטוח פנסיוני (2018) בע"מ
25	25	(1)	איזי דיגיטל בע"מ
13.96	13.96	(2)	אייצ' אס או גרופ בע"מ
50	50	(3)	בסטי פרייס בע"מ
25	25	(4)	מטאור א.א סוכנות לביטוח פנסיוני (2020) בע"מ
50	50	(5)	אליפים סוכנות לביטוח (2002) בע"מ
33	33	(6)	אופיס י.ר.א בע"מ

(1) בחודש מאי 2019 נחתם הסכם בין מנורה סוכנויות לבין הבעלים של חברות משאבים ואיזי דיגיטל (להלן - המוכרים) על רכישת 25% מהון המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה מהחברות משאבים ואיזי דיגיטל. בהתאם להסכם העניקו המוכרים למנורה סוכנויות את הזכות לחייב את המוכרים למכור ולהעביר למנורה סוכנויות מניות (להלן - אופציית הרכש הראשונה) אשר תהווה ביחד עם המניות במשאבים ואיזי דיגיטל שבבעלות מנורה סוכנויות במועד מימוש אופציית הרכש הראשונה, 51% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של כל אחת מהחברות. בתמורה תשלם מנורה סוכנויות סכום שייקבע בהתבסס על הרווח הנקי הממוצע של החברות משאבים ואיזי דיגיטל בשנים 2023-2025 בהתאם ובכפוף להוראות המפורטות בהסכם.

במידה ומנורה סוכנויות תממש את זכותה לאופציית הרכש הראשונה יעניקו המוכרים למנורה סוכנויות את הזכות לחייב את המוכרים למכור ולהעביר למנורה סוכנויות מניות (להלן - אופציית הרכש השנייה) אשר תהווה ביחד עם המניות במשאבים ואיזי דיגיטל שבבעלות מנורה סוכנויות במועד מימוש אופציית הרכש השנייה, 75% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה של כל אחת מהחברות. בתמורה תשלם מנורה סוכנויות סכום שייקבע בהתבסס על הרווח הנקי הממוצע של החברות משאבים ואיזי דיגיטל בשנים 2026-2028 בהתאם ובכפוף להוראות המפורטות בהסכם.

אם וככל שמנורה סוכנויות תממש את אופציית רכש הראשונה ואת אופציית רכש השנייה, אזי במקרה כזה בלבד תעניק מנורה סוכנויות למוכרים זכות אופציה מסוג PUT לחייב את מנורה סוכנויות לרכוש את יתר המניות בחברות משאבים ואיזי דיגיטל. סכום תמורת המניות ייקבע בהתבסס על הרווח הנקי הממוצע של החברות משאבים ואיזי דיגיטל בשנים 2032-2034 בהתאם ובכפוף להוראות המפורטות בהסכם. למידע בדבר מכירת תיק הביטוח של משאבים לאחר תאריך הדיווח, ראה באור 41'.

(2) בחודש ספטמבר 2019 רכשה מנורה סוכנויות 25% ממניות חברת אייצ' אס או. בהתאם להסכם הרכישה קיבלה מנורה סוכנויות את הזכות לרכוש מניות רגילות (להלן - אופציית הרכש) אשר תהווה ביחד עם מניות אייצ' אס או. שבבעלות מנורה סוכנויות במועד מימוש אופציית הרכש, 49.9% מהון המניות המונפק והנפרע של אייצ' אס או. בשנת 2023 זקפה מנורה סוכנויות הפרשה לירידת ערך במלוא סכום השקעתה וההלוואות שנתנה לאייצ' אס או. בחודש מאי 2024, נחתם הסכם השקעה בין מנורה סוכנויות לבין שור-טק השקעות - שותפות מוגבלת ("שורטק"), על פיו השקיעה שורטק באייצ' אס או. סך כולל של 1 מיליון דולר כנגד הקצאת מניות של אייצ' אס או. בנוסף, מנורה סוכנויות העבירה לשורטק ללא תמורה מניות באייצ' אס או, בהיקף מצטבר של כ-7.4% מהון המניות המונפק והנפרע של אייצ' אס או (בדילול מלא). בנוסף בוטלה הערבות שנתנה מנורה סוכנויות לבנק להבטחת התחייבותיה של אייצ' אס או וכן שונו תנאי ההלוואות שנתנה מנורה סוכנויות לאייצ' אס או.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברות כלולות של מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ (להלן - מנורה סוכנויות): (המשך)

(3) בסטי פרייס בע"מ הוקמה בחודש ספטמבר 2019 והחלה פעילותה בחודש יולי 2020. תחום עיסוקה של החברה הינו פלטפורמה דיגיטלית להשוואת מחירים בתחום הביטוח.

(4) בחודש נובמבר 2020 חתמה מנורה סוכנויות על הסכם להשקעה ב- 25% ממניות מטאור.

(5) ביום 13 באפריל 2022, נחתם הסכם מחייב בין מר אלכסנדר צ'רנומורדיק ובסט קפיטל 54 בע"מ (להלן: "המוכרים") לבין מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ ("מנורה סוכנויות"), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה לרכישת 50% מהונה המונפק והנפרע (בדילול מלא) של אליפס סוכנות לביטוח (2002) בע"מ (להלן: "הסוכנות"), בתמורה לסך של 140 מיליוני ש"ח בתוספת תמורה עתידית בסך של 10 מיליוני ש"ח בכפוף להתקיימות תנאים כמפורט בהסכם ("ההסכם"). בהסכם נקבע כי החברה תעמיד לסוכנות קו אשראי לצורך פעילותה השוטפת לרבות לצורך הרחבת פעילותה באמצעות רכישת סוכנויות ותיקי סוכנים נוספים וכן תנאי לפיו מר צ'רנומורדיק ימשיך לכהן כמנכ"ל הסוכנות, ויהיה כפוף לתניית אי תחרות לתקופות ובתנאים כמפורט בהסכם. בנוסף, נכללו בהסכם מצגים מקובלים ביחס לסוכנות ולצדדים המתקשרים והסדרים מקובלים בין הצדדים כבעלי מניות בסוכנות החל ממועד ההשלמה, לרבות לעניין העברת מניות לצד שלישי ומדיניות חלוקת דיבידנד של הסוכנות בכפוף להוראות כל דין ולהוראות הממונה, תניות בדבר אופציות מכר ורכש לצדדים, וכן הוראות לעניין מינוי דירקטורים, ושיפוי במקרה של הפרת מצגים, חבות מס או כל עניין אחר שאירע עובר למועד ההשלמה.

בחודש דצמבר 2022 הושלמה העסקה. למועד הרכישה בוצעה הערכת שווי על ידי מעריך שווי בלתי תלוי. בהתאם להערכה זו, יוחס סך של כ- 44.6 מיליוני ש"ח (בניכוי השפעת המס) לתיקי לקוחות, אשר יופחתו על פני 10-11 שנים וסך של כ- 93.4 מיליוני ש"ח למוניטין.

(6) בחודש מרס 2023 התקשרה מנורה סוכנויות בהסכם לרכישת 33.33% מהון המניות המונפק והנפרע של אופיס י.ר.א בע"מ ("אופיס") מבעלי מניותיה הקיימים של אופיס (להלן - "העסקה"), אופיס הינה חברה פרטית אשר התאגדה בשנת 2022 ועוסקת במתן שירותי תפעול לסוכני ביטוח, בין היתר, באמצעות מערכות טכנולוגיות ("המערכות הטכנולוגיות"). בהתאם להוראות הסכם המכר סכום תמורת העסקה יקבע על בסיס ממוצע הרווח הנקי של אופיס בשנים 2023, 2024 ו- 2025 מוכפל ב- 7 ("תמורת המניות"). במועד השלמת העסקה שולמה לבעלי המניות הקיימים 4 מיליון ש"ח על חשבון סכום תמורת המניות, כאשר סכום זה יותאם (כלפי מעלה או מטה) בסמוך לאחר קביעת השווי של אופיס כמתואר לעיל. בהתאם להוראות הסכם המכר עד למועד השלמת העסקה יחתם כתב המחאה בלתי חוזר הממחה לאופיס את כל זכויות הקניין הרוחני במערכות הטכנולוגיות אשר נמצאות בקניין מפתחי המערכות הטכנולוגיות (צד קשור של אחד מבעלי המניות הקיימים). העסקה כפופה לקבלת אישור מיזוג מאת הממונה על התחרות. במועד השלמת העסקה יכנס לתוקף, בין היתר, הסכם בעלי מניות ("הסכם בעלי המניות") באופיס המעגן זכויות והתחייבויות הדדיות של הצדדים כבעלי מניות באופיס ובכלל אלו זכות סירוב ראשונה הדדית, זכות הצטרפות הדדית, זכות מצרנות, זכות למינוי דירקטורים, החלטות הטעונות הסכמה ברוב מיוחס של 75% בדירקטוריון ובאסיפה הכללית של אופיס ומדיניות דיבידנד. כמו כן מעגן הסכם בעלי המניות מנגנון היפרדות בין בעלי המניות באופיס מכוחו במהלך תקופה של 3 שנים שתחילתה במועד ההתחשבות לקביעת שווי אופיס לצורך תשלום תמורת המניות, תעמוד למנורה סוכנויות זכות אופציה מסוג PUT לחייב את בעלי המניות הקיימים לרכוש ממנה את כל מניותיה באופיס בתמורה שתיקבע על בסיס הערכות שווי עצמאיות שתבוצענה באותה עת לאופיס. ככל שמנורה סוכנויות לא תממש את זכות ההיפרדות שהוקנתה לה במהלך תקופת 3 השנים האמורות, החל מתום התקופה האמורה של 3 שנים תעמוד לכל אחד מבעלי המניות באופיס (לרבות מנורה סוכנויות) זכות אופציה מסוג PUT לחייב את בעלי המניות האחרים לרכוש את מניותיו באופיס בתמורה שתיקבע על בסיס הערכות שווי עצמאיות. ביום 24 באוגוסט, 2023 הועברו 2 מיליון ש"ח וביום 12 באוקטובר, 2023 הועברו 2 מיליון ש"ח נוספים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות כלולות (המשך)

ג. פירוט שיעורי ההחזקה ופרטים נוספים (המשך)

חברה כלולה של מנורה מבטחים פיננסים בע"מ (להלן - מנורה פיננסים):

בהון מונפק, ברווחים ובזכויות הצבעה		הערה
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
באחוזים		
27.5	27.5	(1)

אי.בי.אי קוואלטי קרדיט אחזקות בע"מ

(1) בחודש ספטמבר, 2022 נחתם הסכם שיתוף פעולה להעמדת הלוואות מסוג משכנתא הפוכה על ידי מנורה ביטוח ללווים שיאותרו על ידי קוואלטי קרדיט אחזקות בע"מ ("קוואלטי" ו-"ההסכם המקורי"). ביום 7 במרץ, 2024 נחתם הסכם בין מנורה פיננסים וקוואלטי לעניין תוספת להסכם שיתוף הפעולה במסגרתו הוסכם כי מנורה תממש את אופציית ה-CALL שניתנה לה לרכוש מניות בקוואלטי בשיעור שלא יעלה על 27.5% מהון המניות המונפק והנפרע של קוואלטי כנגד תשלום סכום המתבסס על שווי חברה של כ- 70 מיליוני ש"ח לקוואלטי החזקות.

ד. סכום הדיבידנד שהתקבל מחברות כלולות בשנת הדוח עמד על סך 6,294 אלפי ש"ח (אשתקד- 2,191 אלפי ש"ח).

ה. עסקאות משותפות שאינן מהותיות

יתרה ליום 31 בדצמבר		חלק בהון העסקאות המשותפות
2024	2025	
אלפי ש"ח		
154,769	171,249	
לשנה		חלק ברווח העסקאות המשותפות
2024	2025	
אלפי ש"ח		
10,700	11,022	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 9: - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

חברות מאוחדות

1. פרטים בדבר חברות מאוחדות של החברה

ליום 31 בדצמבר, 2025						
היקף השקעה			מדינת התאגדות	מניות המקנות זכויות לרווחים	מניות המקנות זכויות הצבעה	חברות המאוחדות על-ידי החברה
בשטרי הון	בהלוואות	במניות		שיעור ההחזקה		
	באלפי ש"ח					
-	-	4,164,494	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
-	-	1,206,443	ישראל	90.00%	90.00%	מנורה מבטחים פנסיה בע"מ - חברה מנהלת
-	-	863,147	ישראל	100.00%	100.00%	שומרה חברה לביטוח בע"מ
-	-	331,964	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים פיננסים בע"מ
-	19,875	40,345	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ
-	-	17,300	ישראל	100.00%	100.00%	נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח (1950) בע"מ
-	-	236	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים משלמת בע"מ
-	-	(245)	ישראל	100.00%	100.00%	אומדים למענק בע"מ
-	-	206,718	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ
-	11,271	654,103	ישראל	70.00%	70.00%	אי.אר.אן. ישראל בע"מ (*)
-	-	206,012	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים ניהול קרנות בע"מ **

(*) למידע אודות עלייה בשיעור ההחזקה ל- 100% לאחר תאריך הדיווח, ראה באור 32.

(**) למידע נוסף ראה באור 5 וביאור 32.

ליום 31 בדצמבר, 2024						
היקף השקעה			מדינת התאגדות	מניות המקנות זכויות לרווחים	מניות המקנות זכויות הצבעה	
בשטרי הון	בהלוואות באלפי ש"ח	במניות		שיעור ההחזקה		
310,842	-	3,733,090	ישראל	100.00%	100.00%	חברות המאוחדות על-ידי החברה
						מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
-	-	1,080,543	ישראל	90.00%	90.00%	מנורה מבטחים פנסיה בע"מ - חברה מנהלת
-	-	729,993	ישראל	100.00%	100.00%	שומרה חברה לביטוח בע"מ
-	-	244,499	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים פיננסים בע"מ
-	21,081	29,107	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ
-	-	14,433	ישראל	100.00%	100.00%	נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח (1950) בע"מ
-	-	361	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים משלמת בע"מ
-	-	148	ישראל	100.00%	100.00%	אומדים למענק בע"מ
1,330	-	183,857	ישראל	100.00%	100.00%	מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ
-	11,277	638,276	ישראל	70.00%	70.00%	אי.אר.אן. ישראל בע"מ

2. סכום הדיבידנד שהתקבל בשנת הדוח מחברות מאוחדות עמד על סך 1,445,349 אלפי ש"ח (אשתקד - 584,201 אלפי ש"ח), לפרטים נוספים ראה באור 20.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 10: - נדל"ן להשקעה - לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

א. תנועה:

אחר		עבור חוזים תלויי תשואה		
2024	2025	2024	2025	
אלפי ש"ח				
651,862	685,729	102,961	168,294	יתרה ליום 1 בינואר
				<u>תוספות במשך השנה</u>
14,318	13,371	63,808	8,799	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
				<u>גריעות במהלך השנה</u>
4,102	8,400	-	12,222	מימושים
2,968	-	-	-	העברה לרכוש קבוע
7,070	8,400	-	12,222	סה"כ גריעות
26,619	(6,889)	1,525	2,600	התאמת שווי הוגן
685,729	683,811	168,294	167,471	יתרה ליום 31 בדצמבר

ב. מדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה נמדד על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים שהינם בעלי כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדל"ן שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדל"ן דומה ובמיקום דומה לזה של הנדל"ן שבבעלות הקבוצה, וכן בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם, והם מהווים בשיעור תשואה המשקף את הסיכונים הגלומים בתזרימי המזומנים, אשר נקבע בהתחשב בתשואה המקובלת בשוק המקרקעין, תוך התאמה למאפיינים הספציפיים של הנכס ורמת הסיכון של ההכנסות הצפויות ממנו.

(1) להלן פירוט ההנחות, הגורמים והשיקולים ששימשו בהערכות השווי

(א) בנכסים שהוערכו על פי גישת ההשוואה

מיקום הנכס, גילו ומצבו הפיזי, שטחו, רמת הפיתוח באזור בו הוא ממוקם, ייעודו, מחירי שוק הנדל"ן ורמת הדרישה באותו אזור לנכסים מסוג דומה, מצב הזכויות והמצב התכנוני של הנכס, הרקע המשפטי ובנכסים מסחריים גם שיטת יחס ברוטו נטו.

(ב) בנכסים שהוערכו על פי גישת ההכנסה

על בסיס ממוצעים משוקללים		
2024	2025	
130.00	127.87	דמי שכירות ממוצעים למ"ר בש"ח
7.26	7.29	תשואה על הנכס ב- %
3.18	3.18	שטחים פנויים להשכרה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 10: - נדל"ן להשקעה - לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ב. מדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה (המשך)

(2) להלן מדרג השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה:

31 בדצמבר, 2025	
סה"כ	רמה 3
אלפי ש"ח	
851,282	851,282

31 בדצמבר, 2024	
סה"כ	רמה 3
אלפי ש"ח	
854,023	854,023

(3) התאמה בגין מדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה (רמה 3 במדרג השווי ההוגן)

סך הכל	בית מלון (**)	מבני משרדים	מרכזי קניות	קרקע פנויה	
אלפי ש"ח					
754,823	185,911	307,540	139,516	121,856	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
28,144	9,984	15,955	2,126	79	מדידה מחדש שהוכרה ברווח או הפסד (*)
78,126	307	12,893	64,855	71	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
(2,968)	-	(2,968)	-	-	העברה מרכוש קבוע
(4,102)	-	(4,102)	-	-	מימושים
854,023	196,202	329,318	206,497	122,006	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
(4,289)	(2,612)	(550)	2,600	(3,727)	מדידה מחדש שהוכרה ברווח או הפסד (*)
22,170	227	9,403	9,175	3,365	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
(20,622)	-	(8,400)	(12,222)	-	מימושים
851,282	193,817	329,771	206,050	121,644	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025
					(*) מתוכו - סך רווח (הפסד) לתקופה שלא מומש ושהוכר ברווח או הפסד בגין נדל"ן להשקעה המוחזק בסוף תקופת הדיווח:
28,144	9,984	15,955	2,126	79	לשנת 2024
(4,289)	(2,612)	(550)	2,600	(3,727)	לשנת 2025

(**) בחודש יולי 2018 חתמה חברה נכדה של החברה, על הסכם שכירות עם מלונות בראון (להלן: השוכרת) להשכרת השטח שבבעלות חברת הבת באלנבי 115 בתל אביב, אשר שימש בעבר כמשרדי החברה, לצורך הקמת בית מלון. תקופת השכירות הינה עשר שנים עם אופציה להארכה לשלוש תקופות נוספות בנות חמש שנים כל אחת. לקבוצת בראון חוב בגין הלוואה ופיגורי תשלום שכ"ד לקבוצת מנורה. בחודש דצמבר 2024, הגישה קבוצת בראון בקשה לכינוס אסיפת נושים אשר על סדר יומה אישור הסדר חוב וזאת בהתבסס על מכירת פעילות קבוצת בראון לחברת קנדה ישראל. במסגרת הסדר החוב שנחתם ואושר על ידי בית המשפט המחוזי בסוף חודש פברואר 2025, קיבלה קבוצת מנורה את מרבית יתרת החוב ואת יתרת בפיגור בתשלום שכ"ד לקבוצת מנורה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 10: - נדל"ן להשקעה - לרבות נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ב. מדידת השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה (המשך)

(4) התאמה ליתרה בספרים

להלן ההתאמה בין הערכות השווי שהתקבלו לבין היתרה בספרים של הנדל"ן להשקעה:

2024	2025	
אלפי ש"ח		
858,141	855,916	שווי הוגן על פי הערכת שווי שהתקבלה ממעריך שווי חיצוני
(4,118)	(4,634)	בניכוי סכומים שנזקפו להכנסות לקבל בגין שכירות על בסיס קו ישר
854,023	851,282	יתרה בספרים

(5) ניתוח רגישות

שיעור ההיוון מהווה אומדן משמעותי בקביעת השווי ההוגן וזאת מאחר ששינוי בו ישפיע באופן מהותי על השווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה. שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה אינו משפיע באופן מלא על הרווח והפסד של החברה. בניתוח הרגישות שלהלן מוצגת השפעת שינוי בשיעור ההיוון בשיעורים המפורטים:

גידול (קיטון) ברווח והפסד לפני מס לשנת		גידול (קיטון) בשווי ההוגן ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	2024	2025	
אלפי ש"ח				
(10,189)	(8,249)	(15,632)	(13,692)	עליה של 0.5%
10,744	8,618	17,072	14,946	ירידה של 0.5%

ג. באשר להתקשרויות המתייחסות לחכירה של נדל"ן להשקעה, ראה באור 31 ד'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 11: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה:

שנת 2025

קרקע (* ובניני משרדים	השקעה בשדות סולאריים	מחשבים וציוד היקפי	כלי רכב אלפי ש"ח	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
עלות						
952,099	3,569	471,221	117,108	137,669	46,188	1,727,854
7,746	-	13,980	28,883	5,136	416	56,161
יתרה ליום 1 בינואר, 2025						
תוספות במשך השנה (* עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למודד						
550	-	-	901	-	-	1,451
חברה שאוחדה לראשונה						
10,973	-	332	-	1,576	750	13,631
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר						
-	(144)	-	-	-	-	(144)
(48,652)	-	-	-	-	-	(48,652)
(2,470)	-	-	(15,258)	(1,011)	-	(18,739)
920,246	3,425	485,533	131,634	143,370	47,354	1,731,562
פחת שנצבר						
35,161	1,987	421,799	74,930	101,840	38,087	673,804
26,100	116	22,175	27,487	6,232	2,096	84,206
יתרה ליום 1 בינואר, 2025						
תוספות במשך השנה (* חברה שאוחדה לראשונה						
-	-	268	-	601	206	1,075
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר						
-	(128)	-	-	-	-	(128)
(18,594)	-	-	-	-	-	(18,594)
(1,742)	-	-	(14,347)	(1,011)	-	(17,100)
40,925	1,975	444,242	88,070	107,662	40,389	723,263
879,321	1,450	41,291	43,564	35,708	6,965	1,008,299
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2025 (*)						
(*) מזה בגין נכסי זכות שימוש						
1,193	-	-	30,472	-	-	31,665
7,922	116	-	26,463	-	-	34,501
16,648	1,450	-	35,971	-	-	54,069
פחת השנה יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025						

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 11: - רכוש קבוע (המשך)

א. הרכב ותנועה: (המשך)

שנת 2024

קרקע ו בנייני משרדים (*)	השקעה בשדות סולאריים	מחשבים וציוד היקפי	כלי רכב	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
אלפי ש"ח						
עלות						
יתרה ליום 1 בינואר, 2024						
908,629	31,344	440,561	105,252	133,259	45,770	1,664,815
תוספות במשך השנה (*)						
11,205	-	31,786	28,581	6,965	391	78,928
עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למדד						
728	-	-	1,192	-	-	1,920
חברות שאוחדו לראשונה						
-	-	36	-	71	27	134
חברה מאוחדת שמומשה						
-	(22,516)	-	-	-	-	(22,516)
העברה מנדל"ן להשקעה התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר הערכה מחדש שהוכרה ברווח והפסד						
2,968	-	-	-	-	-	2,968
גריעות במשך השנה						
-	(3,546)	-	-	-	-	(3,546)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024						
952,099	3,569	471,221	117,108	137,669	46,188	1,727,854
פחת שנצבר						
יתרה ליום 1 בינואר, 2024						
28,745	17,721	402,475	66,257	96,254	36,045	647,497
תוספות במשך השנה (*)						
27,049	1,433	20,458	25,782	8,116	2,019	84,857
חברות שאוחדו לראשונה						
-	-	28	-	47	23	98
חברה מאוחדת שמומשה						
-	(13,737)	-	-	-	-	(13,737)
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ הערכה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר						
-	(3,430)	-	-	-	-	(3,430)
גריעות במשך השנה						
(20,633)	-	-	-	-	-	(20,633)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024						
35,161	1,987	421,799	74,930	101,840	38,087	673,804
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2024 (*)						
916,938	1,582	49,422	42,178	35,829	8,101	1,054,050
מזה בגין נכסי זכות שימוש						
תוספות לעלות במשך השנה						
5,461	-	-	29,087	-	-	34,548
פחת השנה						
6,831	1,433	-	25,030	-	-	33,294
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024						
21,544	1,582	-	35,431	-	-	58,557

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 11: - רכוש קבוע (המשך)

ב. משרדי הקבוצה ממוקמים בבית מנורה מבטחים ברחוב ז'בוטינסקי 23 רמת גן. בנוסף לקבוצה בנייני משרדים בפתח תקווה המשמשים את הקבוצה. כמו כן, שוכרת הקבוצה שטחים נוספים לשימושה העצמי.

ג. הערכה מחדש של קרקע ובנייני משרדים

הקבוצה התקשרה עם מעריך שווי מוסמך ובלתי תלוי, על מנת לקבוע את השווי ההוגן של הקרקע ובנייני המשרד אשר בבעלותה. השווי ההוגן נקבע בהתייחס לראיות מבוססות שוק.

עקב השימוש במודל ההערכה מחדש, נוצרה קרן הערכה מחדש שיתרתה לפני השפעת מס ליום 31 בדצמבר, 2025 הינה כ- 369,339 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2024 - 399,397 אלפי ש"ח). למידע אודות השפעת נפילת טיל בסמוך למשרדי החברה, ראה באור 32ב'.

אם הקרקע והמבנים היו נמדדים תוך שימוש במודל העלות, ערכיהם בדוחות הכספיים המאוחדים היו כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
715,100	721,777	עלות
131,039	143,154	פחת שנצבר
584,061	578,623	עלות מופחתת

השווי ההוגן של הקרקע והמבנים נקבע בשיטת ההשוואה לנכסים דומים בשוק. ההערכה שבוצעה על ידי המעריך מבוססת על מחירי שוק פעיל, המותאמים בגין שוני במהות, במיקום או בתנאים של הנכס הספציפי.

למועד ביצוע הערכת השווי, השווי ההוגן של הקרקע ובנייני המשרדים נקבע על ידי מומחה מוסמך חיצוני, ונחשב לרמה 3 במידרג השווי ההוגן.

ד. התאמות בגין מדידת השווי ההוגן של קרקע ובנייני משרדים

מבני משרדים	
אלפי ש"ח	
879,884	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
49,202	מדידה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר
11,933	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
2,968	חברות שאוחדו לראשונה
(27,049)	פחת
916,938	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
(30,058)	מדידה מחדש שהוכרה ברווח כולל אחר
8,296	רכישות ותוספות לנכסים קיימים
10,973	חברה שאוחדה לראשונה
(728)	מימושים
(26,100)	פחת
879,321	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 12: - נכסים בלתי מוחשיים

א. ההרכב והתנועה:

מוניטין	תיקי ביטוח	תיקי לקוחות וקשרי סוכנים	מותגים ושמות מסחריים אלפי ש"ח	תוכנות מחשב	אחר	סה"כ	
<u>עלות</u>							
837,368	89,119	496,326	33,287	2,586,330	1,413	4,043,843	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
2,078	2,720	-	-	-	-	4,798	חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
-	-	-	-	(686)	-	(686)	גריעות
-	(360)	-	-	-	-	(360)	מימושים
17,969	3,911	-	-	220,623	-	242,503	תוספות
857,415	95,390	496,326	33,287	2,806,267	1,413	4,290,098	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
-	-	16,098	7,232	-	-	23,330	חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
-	-	-	-	(1,794)	-	(1,794)	גריעות
-	-	-	-	217,144	-	217,144	תוספות
857,415	95,390	512,424	40,519	3,021,617	1,413	4,528,778	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025
<u>הפחתה שנצברה והפסדים מירידת ערך</u>							
25,453	36,838	385,012	16,316	1,784,998	1,216	2,249,833	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
-	(99)	-	-	(686)	-	(785)	גריעות
-	-	-	-	686	-	686	ירידת ערך
-	7,550	16,977	3,573	170,204	-	198,304	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
25,453	44,289	401,989	19,889	1,955,202	1,216	2,448,038	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
-	-	-	-	(1,794)	-	(1,794)	גריעות
-	-	-	-	1,794	-	1,794	ירידת ערך
-	7,945	11,218	4,296	175,913	-	199,372	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
25,453	52,234	413,207	24,185	2,131,115	1,216	2,647,410	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025
<u>ערך בספרים, נטו</u>							
831,962	43,156	99,217	16,334	890,502	197	1,881,368	ליום 31 בדצמבר, 2025
831,962	51,101	94,337	13,398	851,065	197	1,842,060	ליום 31 בדצמבר, 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 12: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ב. ירידת ערך מוניטין

לצורך בחינת ירידת ערך של מוניטין הוקצה המוניטין ליחידות מניבות מזומנים הבאות:

1. תחום פנסיה נכלל במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.
2. ביטוח כללי.
3. גמל נכלל במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.
4. תחום שירותים פיננסיים הנכלל בפעילויות שלא יוחסו למגזר.
5. סוכנויות ביטוח הנכללות בפעילויות שלא יוחסו למגזר

להלן היתרה בדוחות הכספיים של המוניטין:

31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
		יחידה מניבת מזומנים:	
384,929	384,929	(1)	תחום הפנסיה
26,549	26,549	(2)	מגזר ביטוח כללי
24,241	24,241	(3)	ניהול קופות גמל
353,944	353,944	(4)	אשראי
32,628	32,628	(5)	סוכנות ביטוח
822,291	822,291	סה"כ מוניטין שהוכר	
9,671	9,671	בצירופי עסקים	
		(6)	אחר
831,962	831,962		

לצורך בחינת ירידת ערך של המוניטין יש לבחון את ערך היחידה מניבת המזומנים הקטנה ביותר בתוך המגזר, שאליה יוחס המוניטין בהשוואה לסכום בר ההשבה שלה. אם הסכום בר ההשבה של היחידה עולה על הערך בדוחות הכספיים של היחידה, היחידה והמוניטין שהוקצה לה יחשבו כבלתי פגומים בערכם. אם הערך בדוחות הכספיים של היחידה עולה על הסכום בר ההשבה שלה, החברה מכירה בהפסד מירידת ערך.

(1) הסכום בר ההשבה של תחום הפנסיה המהווה חלק ממגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח נקבע על בסיס עקרונות חישוב הערך הגלום (Embedded Value), תוך שימוש בשיעור ריבית היוון הולם. בהתבסס על חישוב זה לתאריך הדוח, להערכת הקבוצה אין צורך להפחית את ערך המוניטין בגין מבטחים פנסיה וגמל.

(2) הסכום בר ההשבה של שומרה ביטוח כיחידה מניבה מזומנים המהווה חלק מעסקי ביטוח כללי, נקבע על בסיס שווי השימוש המחושב לפי אומדן תזרימי המזומנים העתידיים תוך שימוש בשיעור ריבית היוון הולם (10% בכל תקופות הדיווח).

לתאריך הדוח, מאחר ואומדן תזרימי המזומנים הצפוי גבוה מהותית מערך הנכס בדוחות הכספיים, להערכת הקבוצה אין צורך להפחית את ערך המוניטין בגין שומרה ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 12: - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ב. ירידת ערך מוניטין (המשך)

(3) הסכום בר ההשבה של פעילות קופות הגמל כיחידה מניבה מזומנים המהווה חלק ממגזר חסכון ארוך טווח, נקבע על בסיס שווי השימוש המחושב לפי אומדן תזרימי המזומנים העתידיים. לתאריך הדיווח, בוצעו הערכות שווי על ידי מערכי שווי חיצוניים, ועל פיהן עלה הסכום בר ההשבה על הערך בספרים בפער מהותי.

ההנחות העיקריות ששימשו בבחינת שווי השימוש הינן:

במבטחים פנסיה וגמל -

שיעור ריבית ההיוון לאחר מס - 10.7% (אשתקד - 10.9%).
שיעור הצמיחה הצפוי - 1.0% (אשתקד - זהה).

במנורה מהנדסים -

שיעור ריבית ההיוון לאחר מס - 11.9% (אשתקד - זהה).
שיעור הצמיחה שלילי הצפוי - 3% (אשתקד - זהה).

מאחר ואומדן תזרימי המזומנים הצפוי גבוה מערך הנכס בדוחות הכספיים, אין צורך בביצוע הפחתה של המוניטין.

(4) בהתאם לשווי בו נרכשו זכויות אס.איי.בי לאחר תאריך הדיווח כאמור בביאור 32ג', הסכום בר ההשבה של אי.אר.אן עולה על יתרתו בספרים.

(5) לתאריך הדיווח בוצעה הערכת שווי על ידי מעריך שווי חיצוני לפעילות סוכנויות ביטוח מאוחדות, שחושבה על בסיס אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מעמלות בניכוי הוצאות הסוכנויות, אשר על פיה עלה הסכום בר ההשבה של סוכנויות הביטוח על יתרתו בספרים. שיעור ריבית ההיוון לאחר מס שנלקחה בחישוב השווי הינו 16% (אשתקד - 17%).

(6) הסכום בר ההשבה של מוניטין אחר, אשר נוצר בעת עלייה בשיעור ההחזקה של החברה במנורה ביטוח, מיוחס ליחידות מניבות המזומנים של מנורה ביטוח, הכוללות את מגזר ביטוח כללי ותחום ביטוח החיים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 13: - עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות

תנועה בעלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח				
סך הכל	קופות גמל	קרנות פנסיה	חוזי השקעה	
באלפי ש"ח				
653,419	72,324	557,141	23,954	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
(86,235)	(20,121)	(65,041)	(1,073)	הפחתה שוטפת
180,998	39,308	139,391	2,299	התאמות אחרות
748,182	91,511	631,491	25,180	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
(99,017)	(22,370)	(74,162)	(2,485)	הפחתה שוטפת
209,529	35,267	165,789	8,473	התאמות אחרות
858,694	104,408	723,118	31,168	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של הלוואות ואשראי. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכונים ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ניתן בבאור 29 בדבר ניהול סיכונים.

א. הרכב הערך בספרים

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
		1. <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:</u>
1,373,198	2,292,206	הלוואות מתאגידים בנקאיים
200,380	500,920	ניירות ערך מסחריים
1,911,513	2,760,630	אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה
12,986	11,462	התחייבויות בגין חוזי ערבות פיננסית
753,319	873,410	התחייבויות לפרעון הוראות קבע
65,320	70,807	התחייבויות בגין חכירה
-	5,683	הלוואה מזכויות שאינן מקנות שליטה
4,316,716	6,515,118	סך הכל הלוואות ואשראי המוצגות בעלות מופחתת
		2. <u>התחייבויות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד</u>
185,836	188,170	התחייבויות בגין אופציות שניתנו לזכויות שאינן מקנות שליטה
4,502,552	6,703,288	סך התחייבויות פיננסיות
		כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון המהווים הון מוכר במנורה ביטוח:
310,843	791,867	הון רובד 1 (*)
1,802,145	2,213,773	הון רובד 2
2,112,988	3,005,640	

(*) כולל סך של כ- 302 מיליוני ש"ח המוחזק על ידי החברה.

סכומי ההתחייבויות הפיננסיות מוצגים בניכוי הריבית לשלם. הריבית לשלם מוכרת בסעיף זכאים, ראה באור 15.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

ב. הלוואות ואשראי המוצגים בעלות מופחתת

(1) פרטים נוספים

סוג התחייבות	מועד הנפקה	סכום הלוואה מקורי	דירוג החוב והחברה המדרגת	תנאי הצמדה	סחירות	הון לפי משטר הסולבנסי	ריבית שנתית קבועה	שווי הוגן בניכוי ריבית לשלם				תדירות תשלום קרן וריבית	מועדי תשלום הקרן	מועדי תשלום הריבית	זכות לפידיון מוקדם	הערות	
								ערך בספרים בניכוי ריבית לשלם									
								31 בדצמבר									
								2025	2024	2025	2024						
באלפי ש"ח												אלפי ש"ח					
ב- %																	
כתבי התחייבות נדחים	ספטמבר 2023	300,000	מדרוג - Aa3	שקליים	סחירים	רובד 2	5.28	297,624	297,308	315,630	301,483	ריבית-חצי שנתית	7/2036	2024-2036	(א)	(ב)	
כתבי התחייבות נדחים	פברואר, דצמבר 2022	392,542	מדרוג - A1	שקליים צמודי מדד	סחירים	רובד 2	2.98	381,722	379,560	366,556	353,759	ריבית-חצי שנתית	12/2033	2022-2033	(ג)	(ד),(ב)	
כתבי התחייבות נדחים	אפריל 2014	203,000	מדרוג - A1	צמודי מדד	לא סחירים	רובד 2	3.30	240,792	235,216	250,279	244,706	ריבית-חצי שנתית	10/2030	2014-2030	(ה)	(ו),(ב)	
כתב התחייבות נדחה	נובמבר 2016	100,000	מדרוג - A1	צמודי מדד	לא סחירים	רובד 2	2.78	118,806	116,048	121,080	117,113	ריבית-חצי שנתית	7/2034	2017-2034	(ז)	(ד')	
כתבי התחייבות נדחים	פברואר 2018, דצמבר 2020	303,880	מדרוג - A1	שקליים	סחירים	רובד 2	3.43	304,884	305,172	296,253	287,623	ריבית-חצי שנתית	6/2032	2018-2032	(ח)	(ט),(ב)	
כתבי התחייבות נדחים	ספטמבר 2019	300,000	מדרוג - A1	שקליים צמודי מדד	סחירים	רובד 2	1.84	299,690	299,275	291,660	285,345	ריבית-חצי שנתית	9/2030	2020-2030	(י)	(ד'),(ב)	
כתבי התחייבות נדחים	נובמבר 2019	150,000	מדרוג - A1	צמודי מדד	לא סחירים	רובד 2	1.34	175,135	171,087	162,765	155,757	שנתית	7/2034	2020-2034	(יא)	(ד')	
כתבי התחייבות נדחים	מרס 2025	400,000	מדרוג - Aa3	שקליים	סחירים	רובד 2	5.02	397,006	-	407,840	-	ריבית-חצי שנתית	9/2035	2026-2035	(טו)	(ז),(ב)	
כתבי התחייבות נדחים	ספטמבר 2025	502,475	מדרוג - Aa3	שקליים	סחירים	רובד 1	5.18	490,620	-	502,877	-	ריבית-חצי שנתית	11/2074	2026-2074	(יז)	(ב)	
אגרות חוב	ספטמבר 2016, מאי 2020	373,075	מדרוג - Aa3	שקליות	סחירות		2.94	54,351	107,847	52,925	104,901	שנתית	2020-2026	2017-2026	(יב)	(יג)	
הלוואה מתאגיד בנקאי	אפריל 2021			שקלית	לא סחירה		3.10	-	23	-	23				(יז)	(ב)	
אונקול	2024-2025			שקלית	לא סחירה		P-0.25 - P-0.5	618,303	1,042,857	618,303	1,042,857	שוטף					
אונקול	2025			שקלית צמודות	לא סחירה		P+0.2 - P+0.3	1,103,316	-	1,103,316	-	שוטף					
הלוואה מתאגיד בנקאי	2024-2025			מדד	לא סחירה		2.95-3.4	551,557	311,288	551,557	311,288	שוטף	2026,2027	2026,2027			
הלוואה מתאגיד בנקאי	2024			שקלית	לא סחירה		9.5	19,030	19,030	19,030	19,030	שוטף	2026	2026			
ניירות ערך מסחריים	2023-2025			שקלית	לא סחירה		בנק ישראל + 0.4-0.7	500,920	200,380	500,920	200,380	שוטף	2028,2030	2028,2030			
התחייבויות בגין חוזי ערבות פינסטית				שקלית	לא סחירה			11,462	12,986	11,462	12,986				(יט)		
התחייבויות לפרעון הוראות קבע				שקלית	לא סחירה			873,410	753,319	873,410	753,319				(יח)		
הלוואות מזכויות שאינן מקנות שליטה				שקלית	לא סחירה		6.5	5,683	-	5,683	-						
התחייבויות בגין חכירה				צמודות מדד	לא סחירות			70,807	65,320								
								6,515,118	4,316,716	6,451,546	4,190,570						

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

ב. הלוואות ואשראי המוצגים בעלות מופחתת (המשך)

(1) פרטים נוספים (המשך)

- (א) למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 1 ביולי, 2033. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.7%.
- (ב) תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות, אשר גייסה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון), שהינה חברה מאוחדת בבעלות מלאה של מנורה ביטוח, הופקדה במנורה ביטוח, לשימושה, על-פי שיקוליה ועל אחריותה. מנורה ביטוח התחייבה לשלם לבעלי כתבי ההתחייבות את הקרן, ההצמדה והריבית על-פי תנאי כתבי ההתחייבות.
- (ג) למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 31 בדצמבר, 2030. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.74%.
- (ד) בחודש מאי 2022 דורגו כתבי ההתחייבות על ידי מדורג בדירוג Aa3, עם אופק יציב. בחודשים דצמבר 2022, מאי, אוגוסט וספטמבר 2023, מאי 2024 ומאי 2025 פרסמה מדורג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג כאמור ללא שינוי.
- (ה) למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם בשנת 2027 בהתקיים אחד מהתנאים הבאים: (1) במקביל לפדיון המוקדם של כתבי ההתחייבות הנדחים, תנפיק מנורה גיוס הון מכשיר הון בעל איכות זהה או עדיפה; או (2) באישור מראש של הממונה ובתנאים שיקבע. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים, על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפדיון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.94%. כמו כן, יידחו תשלומי הקרן ו/או הריבית בגין כתבי ההתחייבות הנדחים, אשר במועד לתשלומם תתקיימנה "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה.
- (ו) בחודשים מרס ודצמבר 2015, נובמבר 2016, פברואר ויוני 2018, יוני 2019, יוני 2020, מאי 2021 וינואר 2022 פרסמה מדורג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג שניתן בחודש אפריל 2014 ללא שינוי. בחודשים מאי ודצמבר 2022 פרסמה מדורג דוחות אשר העלו את הדירוג ל-Aa3. בחודשים מאי, אוגוסט וספטמבר 2023, מאי 2024 ומאי 2025 פרסמה מדורג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג כאמור ללא שינוי.
- (ז) למנורה ביטוח זכות לפדיון מוקדם ביום 1 ביולי, 2031. הפדיון המוקדם יתאפשר בהתקיים אחד מאלה: (1) הנפקה של מכשיר הון (כמשמעותו בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה) בעל איכות זהה או עדיפה; או (2) באישור מראש של הממונה ובתנאים שיקבע. ככל שהחברה לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למלווה בשיעור של 0.95%.
- (ח) למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 30 ביוני, 2029. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית תעמוד על שיעור של 0.681%.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

ב. הלוואות ואשראי המוצגים בעלות מופחתת (המשך)

(1) פרטים נוספים (המשך)

(ט) בחודשים יוני 2018, יוני 2019, יוני 2020, דצמבר 2020, מאי 2021 וינואר 2022 פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג שניתן בחודש פברואר 2018 ללא שינוי. בחודשים מאי ודצמבר 2022 פרסמה מדרוג דוחות אשר העלו את הדירוג ל-Aa3. בחודשים מאי, אוגוסט וספטמבר 2023, מאי 2024 ומאי 2025 פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג כאמור ללא שינוי.

(י) למנורה גיוס הון אפשרות לפידיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפידיון מוקדם יהיה ביום 30 בספטמבר, 2026. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפידיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבויות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפידיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית תעמוד על שיעור של 0.479%.

(יא) למנורה ביטוח זכות לפידיון מוקדם בשנת 2031. ככל שהחברה לא תנצל את זכותה לפידיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי ההתחייבויות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפידיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה (מרווח של 1.58% מעל אגרות חוב ממשלתיות למח"מ המתאים למח"מ כתבי ההתחייבות).

(יב) לחברה אפשרות לבצע פדיון מוקדם החל מ- 60 יום ממועד רישומן של אג"ח (סדרה ג') למסחר.

(יג) בחודשים יוני 2017 ויוני 2018, פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג כאמור ללא שינוי. בחודש ינואר 2019 פרסמה מדרוג דוח דירוג אשר העלה את דירוג אגרות החוב ל-AA2 ובחודשים ינואר 2020, מאי 2021, ינואר 2022, ינואר 2023 וינואר 2024 פרסמה מדרוג דוח דירוג, אשר הותיר דירוג זה ללא שינוי.

(יד) בחודשים פברואר ויוני 2018, יוני 2019, יוני 2020, מאי 2021 וינואר 2022 פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג שניתן במועד ההנפקה ללא שינוי. בחודשים מאי ודצמבר 2022 פרסמה מדרוג דוחות אשר העלו את הדירוג ל-Aa3. בחודשים מאי, אוגוסט וספטמבר 2023, מאי 2024 ומאי 2025 פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג כאמור ללא שינוי.

(טו) למנורה גיוס הון אפשרות לפידיון מוקדם החל מיום 31 במרס 2030. לאחר מועד זה מנורה גיוס הון תהיה זכאית לפדות את כתבי ההתחייבות הנדחים בפידיון מוקדם בכל מועד. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפידיון מוקדם עד ליום 30 בספטמבר 2032, תשולם תוספת למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית החל מתשלום הריבית ביום 31 במרס 2033 בגין יתרת התקופה, שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי. תוספת הריבית תהיה בשיעור של 0.36473%.

(טז) בחודש מאי פרסמה מדרוג דוח מעקב ובו הותירה את הדירוג שניתן במועד ההנפקה ללא שינוי.

(יז) המועד הראשון לפידיון מוקדם יהיה ביום 30 בנובמבר 2035. לאחר מועד זה מנורה גיוס הון תהיה רשאית לפדות את כתבי ההתחייבות במועד תשלום הריבית הראשון שיחול לאחר חלוף 5 שנים מהמועד הראשון לפידיון מוקדם, ולאחר מכן, אחת ל- 5 שנים במועד תשלום הריבית הקרוב. ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפידיון מוקדם עד ליום 30 בנובמבר 2035, ישונה שיעור הריבית לריבית בגובה תשואת האג"ח הממשלתי שקלי (לא צמוד) לחמש שנים באותו מועד בתוספת המרווח שנקבע לסדרת כתבי ההתחייבות במועד הנפקתם (1.16418%).

(יח) במסגרת שירות הוראות קבע מעניקה חברה מאוחדת אי.אר.אן לבתי עסק שירות התחייבות לפירעון הוראות קבע של לקוחות בית העסק. במועד ההתקשרות בעסקה עם בית העסק, אי.אר.אן מכירה בדוחותיה הכספיים בנכס פיננסי בגין חוב של לקוח בית העסק וזאת כנגד התחייבות פיננסית בגין המחויבות לתשלום לבית העסק.

(יט) חברה מאוחדת אי.אר.אן ערבה לפרעון צ'קים שהתקבלו במסגרת עסקאות בין לקוחות הקצה לבתי העסק. לתאריך הדוח קיימת לאי.אר.אן התחייבות לפרעון צ'קים, אשר מועד פרעונם הינו לאחר תאריך הדיווח, בסך 712,866 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2024 - 753,899 אלפי ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

ב. הלוואות ואשראי המוצגים בעלות מופחתת (המשך)

(2) פרטים בדבר ריבית והצמדה

31 בדצמבר		
2024	2025	
ריבית אפקטיבית		
אחוזים		

בסיס הצמדה:

צמוד מדד

2.76 2.89

שקלי

4.74 4.92

(3) הוצאות הנפקה שטרם הופחתו

יתרת הוצאות ההנפקה הנדחות שטרם הופחתו ליום 31 בדצמבר, 2025 הינה בסך של כ- 16,165 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2024 - 7,607 אלפי ש"ח). הוצאות ההנפקה הנדחות מופחתות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

ג. נתוני שווי הוגן של הלוואות ואשראי

שווי הוגן של הלוואות ואשראי בחלוקה לרמות:

31 בדצמבר, 2025			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			

188,170	-	188,170	-	התחייבויות בגין אופציות שניתנו לזכויות שאינן מקנות שליטה
				<u>התחייבויות המוצגות בעלות מופחתת אשר ניתן גילוי לשוויין ההוגן:</u>
52,925	-	-	52,925	אגרות חוב
2,714,940	-	534,124	2,180,816	כתבי התחייבות נדחים
2,292,206	-	2,292,206	-	הלוואות מתאגידים בנקאיים
500,920	-	500,920	-	ניירות ערך מסחריים
11,462	-	11,462	-	התחייבויות בגין חוזי ערבות פיננסית
873,410	-	873,410	-	התחייבויות לפרעון הוראות קבע
5,683	5,683	-	-	הלוואה מזכויות שאינן מקנות שליטה
6,451,546	5,683	4,212,122	2,233,741	

בתקופת הדוח לא היו מעברים בין הרמות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

ג. נתוני שווי הוגן של הלוואות ואשראי (המשך)

שווי הוגן של הלוואות ואשראי בחלוקה לרמות: (המשך)

31 בדצמבר, 2024				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
185,836	-	185,836	-	התחייבות בגין אופציה שניתנה לזכויות שאינן מקנות שליטה
				<u>התחייבויות המוצגות בעלות מופחתת אשר ניתן גילוי לשוויין ההוגן:</u>
104,901	-	-	104,901	אגרות חוב
1,745,786	-	517,576	1,228,210	כתבי התחייבות נדחים
1,373,198	-	1,373,198	-	הלוואות מתאגידים בנקאיים
200,380	-	200,380	-	ניירות ערך מסחריים
12,986	-	12,986	-	התחייבויות בגין חוזי ערבות פיננסית
753,319	-	753,319	-	התחייבויות לפרעון הוראות קבע
4,190,570	-	2,857,459	1,333,111	

בשנת 2024 לא היו מעברים בין הרמות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 14: - הלוואות ואשראי (המשך)

ד. שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025	שינויים אחרים	הכרה בהתחייבויות בגין חכירה	תזרים מזומנים	כניסה לאיחוד	יתרה ליום 1 בינואר 2025	
אלפי ש"ח						
2,760,630	12,142	-	836,975	-	1,911,513	אגרות חוב הלוואות מתאגידים
2,793,126	124,386	-	166,306	928,856	1,573,578	בנקאיים וניירות ערך מסחריים
11,462	-	-	(1,524)	-	12,986	התחייבויות בגין חוזי ערבות פיננסית
873,410	16,453	-	103,638	-	753,319	התחייבויות לפרעון הוראות קבע
70,807	(1,584)	27,746	(32,008)	11,333	65,320	התחייבויות בגין חכירה
5,683	164	-	-	5,519	-	הלוואה מזכויות שאינן מקנות שליטה
6,515,118	151,561	27,746	1,073,387	945,708	4,316,716	

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	שינויים אחרים	הכרה בהתחייבויות בגין חכירה	השפעת שינויים בשערי חליפין	תזרים מזומנים	יציאה מאיחוד	יתרה ליום 1 בינואר 2024	
אלפי ש"ח							
1,911,513	90,416	-	-	(423,847)	-	2,244,944	אגרות חוב הלוואות מתאגידים
1,573,578	96,649	-	-	96,002	-	1,380,927	בנקאיים וניירות ערך מסחריים
12,986	-	-	-	(253)	-	13,239	התחייבויות בגין חוזי ערבות פיננסית
753,319	21,114	-	-	128,401	-	603,804	התחייבויות לפרעון הוראות קבע
65,320	255	29,944	(17)	(30,654)	(5,874)	71,666	התחייבויות בגין חכירה
4,316,716	208,434	29,944	(17)	(230,351)	(5,874)	4,314,580	

ה. לתאריך הדוח לחברה מאוחדת יסודות מסגרת אשראי שלא נוצלה בסך 98.4 מיליוני ש"ח ולחברות מאוחדות אי.אר.אן ומימון בקליק מסגרות אשראי שלא נוצלו בסך של כ- 1,482 מיליוני ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 15: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
221,687	239,216	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
152,943	193,425	הוצאות לשלם
85,429	89,264	ספקים ונותני שירותים
35,475	70,717	מוסדות ורשויות ממשלתיות
14,809	31,465	ריבית לשלם
11,144	534	חברות קשורות
214,170	251,369	סוכני ביטוח
60,411	38,775	מבוטחים ועמיתים
13,343	19,220	קרנות פנסיה
10,124	9,715	התחייבויות בשל הסכמי רכישה
13,234	407,915	זכאים בגין עיסקאות פיננסיות
-	16,423	הכנסות מראש
75,066	57,043	אחרים
907,835	1,425,081	סך הכל זכאים ויתרות זכות

לעניין זכאים ויתרות זכות המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין, ראה באור 30.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 16: - התחייבויות בגין חוזי השקעה

2025			הפנייה לבאור	א. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך הכל	חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה (**) באלפי ש"ח	חוזי השקעה תלויי תשואה (*)		
9,902,541	5,065,602	4,836,939		יתרה ליום 1 בינואר 2024
				שינויים שהוכרו בדוח רווח או הפסד:
977,992	407,533	570,459	22	גידול בשל מרכיב התשואה (***)
(43,353)	-	(43,353)	23	בניכוי דמי ניהול בגין חוזי השקעה תזרימי מזומנים:
1,096,951	4,293	1,092,658		תקבולים
(1,155,714)	(301,418)	(854,296)		תשלומים
10,778,417	5,176,010	5,602,407		יתרה ליום 31 בדצמבר 2024
				שינויים שהוכרו בדוח רווח או הפסד:
1,195,388	359,652	835,736	22	גידול בשל מרכיב התשואה (***)
(48,036)	-	(48,036)	23	בניכוי דמי ניהול בגין חוזי השקעה תזרימי מזומנים:
1,412,899	3,638	1,409,261		תקבולים
(1,183,704)	(349,034)	(834,670)		תשלומים
12,154,964	5,190,266	6,964,698		יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

(*) חוזי השקעה תלויי תשואה מטופלים כהתחייבויות פיננסיות המיועדות לשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

(**) עמודה זו כוללת הן התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה והן התחייבויות בגין חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

(***) סעיף זה כולל גם את הוצאות הריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית עבור חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה ואת הוצאות המימון עבור חוזים לניהול קופות גמל מבטיחות תשואה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

הטבלאות להלן מפרטות את ההרכב והתנועה בערך בספרים של יתרות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה לפי מגזרי הפעילות.

א. הרכב היתרות עבור חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

ליום 31 בדצמבר 2025					
סך הכל	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	הפנייה לבאור	
באלפי ש"ח					
חוזי ביטוח:					
49,836,936	7,475,037	5,147,188	37,214,711	(ב)17	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
(23,036)	(23,036)	-	-	(ג)17	נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
49,813,900	7,452,001	5,147,188	37,214,711		סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח
71,638	-	-	71,638		בניכוי סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה
49,742,262	7,452,001	5,147,188	37,143,073		סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח
נכסי חוזי ביטוח:					
1,671,191	-	946,829	724,362	(ב)17	נכסי חוזי ביטוח
חוזי ביטוח משנה:					
3,621,761	2,263,819	1,331,914	26,028	(ב)17	נכסי חוזי ביטוח משנה
(97,632)	-	-	(97,632)	(ב)17	התחייבויות חוזי ביטוח משנה
3,524,129	2,263,819	1,331,914	(71,604)		סך הכל חוזי ביטוח משנה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

א. הרכב היתרות עבור חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	הפנייה לבאור
באלפי ש"ח				
חוזי ביטוח:				
47,437,642	6,818,178	5,686,383	34,933,081	17(ב) התחייבויות בגין חוזי ביטוח נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח
(23,578)	(23,578)	-	-	17(ג) בניכוי סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה סך הכל התחייבויות בגין חוזי ביטוח
47,414,064	6,794,600	5,686,383	34,933,081	
71,255	-	-	71,255	
47,342,809	6,794,600	5,686,383	34,861,826	
נכסי חוזי ביטוח:				
1,272,967	-	637,549	635,418	17(ב) נכסי חוזי ביטוח
חוזי ביטוח משנה:				
3,373,213	1,924,993	1,398,065	50,155	17(ב) נכסי חוזי ביטוח משנה
(99,067)	-	-	(99,067)	17(ב) התחייבויות חוזי ביטוח משנה
3,274,146	1,924,993	1,398,065	(48,912)	סך הכל חוזי ביטוח משנה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח

(א) חוזי ביטוח

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

סך הכל	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו (LIC)	התחייבויות בגין יתרת הכיסוי (LRC)		הפנייה לבאור
	חוזים שאינם במודל PAA-ה	למעט רכיב הפסד	רכיב הפסד	
באלפי ש"ח				
635,418	(647,567)	-	1,282,985	יתרת נכסים ליום 1 בינואר, 2025
(34,933,081)	(987,221)	(1,925)	(33,943,935)	יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר, 2025
(34,297,663)	(1,634,788)	(1,925)	(32,660,950)	יתרה, נטו ליום 1 בינואר, 2025
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:				
הכנסות משירותי ביטוח:				
672,877	-	-	672,877	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר
773,697	-	-	773,697	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר
253,403	-	-	253,403	חוזים אחרים
1,699,977	-	-	1,699,977	21 סך הכל הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח:				
(1,285,674)	(1,285,674)	-	-	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
42,186	42,186	-	-	שינויים המתחייבים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(469)	-	(469)	-	הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
(145,421)	-	-	(145,421)	הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(1,389,378)	(1,243,488)	(469)	(145,421)	21 סך הכל הוצאות משירותי ביטוח
-	(3,055,101)	-	3,055,101	רכיב השקעה
310,599	(4,298,589)	(469)	4,609,657	סך הכל רווח משירותי ביטוח
(4,442,844)	(127,014)	(5,716)	(4,310,114)	22 הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
(4,132,245)	(4,425,603)	(6,185)	299,543	סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
תזרימי מזומנים:				
(2,430,844)	-	-	(2,430,844)	פרמיות ודמי ניהול שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
4,329,652	4,329,652	-	-	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
156,885	-	-	156,885	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
2,055,693	4,329,652	-	(2,273,959)	סך הכל תזרימי מזומנים
(116,134)	(25,167)	-	(90,967)	התאמות אחרות
(36,490,349)	(1,755,906)	(8,110)	(34,726,333)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר, 2025
724,362	(732,128)	-	1,456,490	יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר, 2025
(37,214,711)	(1,023,778)	(8,110)	(36,182,823)	יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר, 2025
(36,490,349)	(1,755,906)	(8,110)	(34,726,333)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר, 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

(א) חוזי ביטוח (המשך)

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו (המשך)

הפנייה לבאור	למעט רכיב הפסד	התחייבויות בגין יתרת הכיסוי (LRC)	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו (LIC) חוזים שאינם במודל PAA-ה	סך הכל
באלפי ש"ח				
יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024	945,245	-	(597,095)	348,150
יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024	(32,367,274)	-	(854,842)	(33,222,116)
יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024	(31,422,029)	-	(1,451,937)	(32,873,966)
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:				
הכנסות משירותי ביטוח:				
חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	637,676	-	-	637,676
חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר	907,660	-	-	907,660
חוזים אחרים	73,041	-	-	73,041
סך הכל הכנסות משירותי ביטוח	1,618,377	-	-	1,618,377
הוצאות משירותי ביטוח:				
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו	-	-	(1,167,802)	(1,167,802)
שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו	-	-	8,409	8,409
הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים	-	(2,597)	-	(2,597)
הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח	(105,768)	-	-	(105,768)
סך הכל הוצאות משירותי ביטוח	(105,768)	(2,597)	(1,159,393)	(1,267,758)
רכיב השקעה	2,860,376	-	(2,860,376)	-
סך הכל רווח משירותי ביטוח	4,372,985	(2,597)	(4,019,769)	350,619
הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח	(3,174,875)	672	(111,228)	(3,285,431)
סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר	1,198,110	(1,925)	(4,130,997)	(2,934,812)
תזרימי מזומנים:				
פרמיות ודמי ניהול שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות	(2,600,911)	-	-	(2,600,911)
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה	-	-	4,047,743	4,047,743
תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח	159,392	-	-	159,392
סך הכל תזרימי מזומנים	(2,441,519)	-	4,047,743	1,606,224
התאמות אחרות	4,488	-	(99,597)	(95,109)
יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024	(32,660,950)	(1,925)	(1,634,788)	(34,297,663)
יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024	1,282,985	-	(647,567)	635,418
יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024	(33,943,935)	(1,925)	(987,221)	(34,933,081)
יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024	(32,660,950)	(1,925)	(1,634,788)	(34,297,663)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

(א) חוזי ביטוח (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בשנים הבאות)							
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	הפנייה לבאור
באלפי ש"ח							
635,418	(951,303)	(179,350)	(139,929)	(632,024)	(182,159)	1,768,880	יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025
(34,933,081)	(1,026,708)	(28,333)	(998,375)	-	(154,130)	(33,752,243)	יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025
(34,297,663)	(1,978,011)	(207,683)	(1,138,304)	(632,024)	(336,289)	(31,983,363)	יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:							
שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים:							
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שסופקו							
335,753	335,753	62,580	168,897	104,276	-	-	21 השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו
34,414	-	-	-	-	34,414	-	תיאומים בהתאם לניסיון
(101,285)	-	-	-	-	-	(101,285)	שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:
(3,162)	(238,935)	(238,935)	-	-	(31,623)	267,396	חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה
-	58,295	27,134	(84,930)	116,091	(10,105)	(48,190)	שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי
2,693	-	-	-	-	-	2,693	הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזים מכבידים כתוצאה משינויים באומדנים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בשנים הבאות)							הפנייה לבאור	
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר באלפי ש"ח	חוזים שיושמה לגביהם היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים		
42,186	-	-	-	-	-	42,186		שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
310,599	155,113	(149,221)	83,967	220,367	(7,314)	162,800	21	תיאומים להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(4,442,844)	(412,976)	(20,808)	(379,385)	(12,783)	7,235	(4,037,103)	22	סך הכל רווח משירותי ביטוח
(4,132,245)	(257,863)	(170,029)	(295,418)	207,584	(79)	(3,874,303)		הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
								סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
								תזרימי מזומנים:
(2,430,844)	-	-	-	-	-	(2,430,844)		פרמיות ודמי ניהול שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
4,329,652	-	-	-	-	-	4,329,652		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות
156,885	-	-	-	-	-	156,885		רכיבי השקעה
2,055,693	-	-	-	-	-	2,055,693		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(116,134)	-	-	-	-	-	(116,134)		סך הכל תזרימי מזומנים
(36,490,349)	(2,235,874)	(377,712)	(1,433,722)	(424,440)	(336,368)	(33,918,107)		התאמות אחרות
724,362	(797,215)	(290,284)	(82,491)	(424,440)	(193,609)	1,715,186		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025
(37,214,711)	(1,438,659)	(87,428)	(1,351,231)	-	(142,759)	(35,633,293)		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025
(36,490,349)	(2,235,874)	(377,712)	(1,433,722)	(424,440)	(336,368)	(33,918,107)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025
								יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בשנים הבאות)							הפנייה לבאור	
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר באלפי ש"ח	חוזים שיושמה לגביהם היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים		
8,409	-	-	-	-	-	8,409		שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
350,619	597,415	(204,745)	247,472	554,688	53,073	(299,869)	21	תיאומים להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(3,285,431)	12,624	(2,938)	33,569	(18,007)	(24,315)	(3,273,740)	22	סך הכל רווח משירותי ביטוח
(2,934,812)	610,039	(207,683)	281,041	536,681	28,758	(3,573,609)		הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
								סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
(2,600,911)	-	-	-	-	-	(2,600,911)		תזרימי מזומנים:
4,047,743	-	-	-	-	-	4,047,743		פרמיות ודמי ניהול שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
159,392	-	-	-	-	-	159,392		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות
1,606,224	-	-	-	-	-	1,606,224		רכיבי השקעה
(95,109)	-	-	-	-	-	(95,109)		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(34,297,663)	(1,978,011)	(207,683)	(1,138,304)	(632,024)	(336,289)	(31,983,363)		סך הכל תזרימי מזומנים
635,418	(951,303)	(179,350)	(139,929)	(632,024)	(182,159)	1,768,880		התאמות אחרות
(34,933,081)	(1,026,708)	(28,333)	(998,375)	-	(154,130)	(33,752,243)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
(34,297,663)	(1,978,011)	(207,683)	(1,138,304)	(632,024)	(336,289)	(31,983,363)		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
								יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
								יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

(ב) התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

סך הכל	הפנייה לבאור	נכסים בגין יתרת הכיסוי		נכסים בגין תביעות שהתהוו	
		למעט רכיב השבת הפסד	רכיב השבת הפסד	חוזים שאינם במודל ה-PAA	חוזים במודל ה-PAA
סך הכל	הפנייה לבאור	למעט רכיב השבת הפסד	רכיב השבת הפסד	חוזים שאינם במודל ה-PAA	חוזים במודל ה-PAA
סך הכל	הפנייה לבאור	למעט רכיב השבת הפסד	רכיב השבת הפסד	חוזים שאינם במודל ה-PAA	חוזים במודל ה-PAA
50,155		23,087	996	26,072	-
(99,067)		(127,455)	-	28,388	-
(48,912)		(104,368)	996	54,460	-
(109,577)		(109,577)	-	-	-
(16,965)		(13,538)	-	-	(3,427)
(126,542)		(123,115)	-	-	(3,427)
	21				
106,368		1,668	(1,316)	106,016	-
(16,138)		-	-	(16,138)	-
830		-	830	-	-
91,060		1,668	(486)	89,878	-
(35,482)		(121,447)	(486)	89,878	(3,427)
(10,628)		(5,221)	476	(5,883)	
(46,110)		(126,668)	(10)	83,995	(3,427)
	22				
104,359		100,932	-	-	3,427
(65,585)		-	-	(65,585)	-
38,774		100,932	-	(65,585)	3,427
(15,356)		-	-	(15,356)	-
(71,604)		(130,104)	986	57,514	-
26,028		15,200	986	9,842	-
(97,632)		(145,304)	-	47,672	-
(71,604)		(130,104)	986	57,514	-

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

1 – ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו (המשך)

נכסים בגין יתרת הכיסוי	נכסים בגין תביעות שהתהוו		רכיב הפסד	למעט רכיב הפסד	הפנייה לבאור
	חוזים במודל ה-PAA	חוזים שאינם במודל ה-PAA			
סך הכל	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	חוזים שאינם במודל ה-PAA	רכיב הפסד	למעט רכיב הפסד	הפנייה לבאור
58,857	-	29,737	-	29,120	יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
(94,498)	-	11,200	-	(105,698)	יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
(35,641)	-	40,937	-	(76,578)	יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
					שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
					הוצאות מביטוח משנה:
(130,144)	-	-	-	(130,144)	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר
(712)	5,551	-	-	(6,263)	חוזים אחרים
(130,856)	5,551	-	-	(136,407)	21 סך הכל הוצאות מביטוח משנה
					הכנסות מביטוח משנה:
92,931	-	95,256	(2,619)	294	השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
1,076	-	1,076	-	-	שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו
2,781	-	-	2,781	-	השבות של הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח בסיס מכבידים
96,788	-	96,332	162	294	21 סך הכל הכנסות מביטוח משנה, ללא השפעת השינויים בסיכון אי הביצוע של מבטחי המשנה
(34,068)	5,551	96,332	162	(136,113)	סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים
(361)	-	762	834	(1,957)	22 הכנסות מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה
(34,429)	5,551	97,094	996	(138,070)	סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
					תזרימי מזומנים:
113,752	3,472	-	-	110,280	פרמיות ששולמו, נטו בניכוי עמלות שאינן תלויות בתביעות
(90,170)	(9,023)	(81,147)	-	-	סכומים שהתקבלו
23,582	(5,551)	(81,147)	-	110,280	סך הכל תזרימי מזומנים
(2,424)	-	(2,424)	-	-	התאמות אחרות
(48,912)	-	54,460	996	(104,368)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
50,155	-	26,072	996	23,087	יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
(99,067)	-	28,388	-	(127,455)	יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
(48,912)	-	54,460	996	(104,368)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. מגזר ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA (המשך)

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17 בדבר צפי לפריסה בשנים הבאות)						הפנייה לבאור
סך הכל	סך מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	
באלפי ש"ח						
58,857	61,990	-	61,990	6,911	(10,044)	יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
(94,498)	18,531	-	18,531	35,749	(148,778)	יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
(35,641)	80,521	-	80,521	42,660	(158,822)	יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
						שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
						שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים: הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שהתקבלו
(14,849)	(14,849)	(798)	(14,051)	-	-	השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו
(6,648)	-	-	-	(6,648)	-	תיאומים בהתאם לניסיון
(21,979)	-	-	-	-	(21,979)	שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:
						סעיף ד(1) להלן
3,806	6,987	6,987	-	7,526	(10,707)	חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי
-	5,287	119	5,168	(1,831)	(3,456)	שינויים באומדנים המתייחסים לביטול הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח בסיס מכבידים
(1,025)	-	-	-	-	(1,025)	שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
1,076	-	-	-	-	1,076	תיאומים לנכסים בגין תביעות שהתהוו סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים
(39,619)	(2,575)	6,308	(8,883)	(953)	(36,091)	21 הכנסות מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה
(361)	3,647	198	3,449	2,058	(6,066)	22 סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
(39,980)	1,072	6,506	(5,434)	1,105	(42,157)	תזרימי מזומנים: פרמיות ששולמו, נטו בניכוי עמלות שאינן תלויות בתביעות
110,280	-	-	-	-	110,280	סכומים שהתקבלו
(81,147)	-	-	-	-	(81,147)	סך הכל תזרימי מזומנים
29,133	-	-	-	-	29,133	התאמות אחרות
(2,424)	-	-	-	-	(2,424)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
(48,912)	81,593	6,506	75,087	43,765	(174,270)	יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
50,155	52,597	(479)	53,076	6,075	(8,517)	יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
(99,067)	28,996	6,985	22,011	37,690	(165,753)	יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
(48,912)	81,593	6,506	75,087	43,765	(174,270)	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

2. מגזר ביטוח בריאות

(א) חוזי ביטוח

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

סך הכל	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו		התחייבויות בגין יתרת הכיסוי		הפנייה לביאור	הערה
	חוזים במודל PAA-ה	חוזים שאינם במודל PAA-ה	למעט רכיב הפסד	רכיב הפסד		
	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים					
באלפי ש"ח						
637,549	-	(169,332)	-	806,881		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025
(5,686,383)	(1,682)	(927,904)	(3,621)	(4,753,176)		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025
(5,048,834)	(1,682)	(1,097,236)	(3,621)	(3,946,295)		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:						
הכנסות משירותי ביטוח:						
515,607	-	-	-	515,607		חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר
1,222,733	-	-	-	1,222,733	א	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר
430,505	-	-	-	430,505		חוזים אחרים
2,168,845	-	-	-	2,168,845	21	ב סך הכל הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח:						
(1,495,128)	(140,492)	(1,355,871)	1,235	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
78,504	5,000	73,504	-	-	ג	שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(902)	-	-	(902)	-		הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
(136,006)	-	-	-	(136,006)		הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(1,553,532)	(135,492)	(1,282,367)	333	(136,006)	21	סך הכל הוצאות משירותי ביטוח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

סך הכל	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו		התחייבויות בגין יתרת הכיסוי		הפנייה לביאור	הערה
	חוזים במודל PAA-ה	חוזים שאינם במודל ה-PAA	למעט רכיב הפסד	רכיב הפסד		
באלפי ש"ח						
-	-	(7,409)	-	7,409		ד רכיב השקעה
615,313	(135,492)	(1,289,776)	333	2,040,248		סך הכל רווח משירותי ביטוח
(65,251)	-	(61,009)	(33)	(4,209)	22	הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
550,062	(135,492)	(1,350,785)	300	2,036,039		סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר תזרימי מזומנים:
(1,920,404)	-	-	-	(1,920,404)		פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
1,493,194	135,312	1,357,882	-	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
247,221	-	-	-	247,221		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(179,989)	135,312	1,357,882	-	(1,673,183)		סך הכל תזרימי מזומנים
478,402	-	-	-	478,402		התאמות אחרות
(4,200,359)	(1,862)	(1,090,139)	(3,321)	(3,105,037)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025
946,829	-	(180,411)	-	1,127,240		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025
(5,147,188)	(1,862)	(909,728)	(3,321)	(4,232,277)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025
(4,200,359)	(1,862)	(1,090,139)	(3,321)	(3,105,037)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

2. מגזר ביטוח בריאות

(א) חוזי ביטוח

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

התחייבויות בגין יתרת הכיסוי		התחייבויות בגין תביעות שהתהוו		למעט רכיב הפסד	הפנייה לביאור	הערה
		חוזים במודל PAA-ה				
		חוזים שאינם במודל ה-PAA	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים			
סך הכל						
באלפי ש"ח						
354,053	-	(144,398)	-	498,451		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
(5,698,300)	(1,319)	(852,768)	-	(4,844,213)		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
(5,344,247)	(1,319)	(997,166)	-	(4,345,762)		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:						
הכנסות משירותי ביטוח:						
חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר						
525,475	-	-	-	525,475		
1,299,717	-	-	-	1,299,717	א	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר
226,132	-	-	-	226,132		חוזים אחרים
2,051,324	-	-	-	2,051,324	21	ב סך הכל הכנסות משירותי ביטוח
הוצאות משירותי ביטוח:						
(1,504,950)	(125,112)	(1,381,773)	1,935	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
34,212	-	34,212	-	-	ג	שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(5,493)	-	-	(5,493)	-		הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
(69,882)	-	-	-	(69,882)		הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(1,546,113)	(125,112)	(1,347,561)	(3,558)	(69,882)	21	סך הכל הוצאות משירותי ביטוח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

התחייבויות בגין יתרת הכיסוי			התחייבויות בגין תביעות שהתהוו		הפנייה לביאור	הערה
חוזים במודל PAA-ה		חוזים שאינם במודל ה-PAA	למעט רכיב הפסד	סך הכל		
אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים						
באלפי ש"ח						
-	-	(6,744)	-	6,744	22	רכיב השקעה
505,211	(125,112)	(1,354,305)	(3,558)	1,988,186		סך הכל רווח משירותי ביטוח
(164,480)	-	(43,859)	(63)	(120,558)		הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
340,731	(125,112)	(1,398,164)	(3,621)	1,867,628		סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר תזרימי מזומנים:
(1,803,123)	-	-	-	(1,803,123)		פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
1,422,843	124,749	1,298,094	-	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
293,960	-	-	-	293,960		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(86,320)	124,749	1,298,094	-	(1,509,163)		סך הכל תזרימי מזומנים
41,002	-	-	-	41,002		התאמות אחרות
(5,048,834)	(1,682)	(1,097,236)	(3,621)	(3,946,295)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
637,549	-	(169,332)	-	806,881		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
(5,686,383)	(1,682)	(927,904)	(3,621)	(4,753,176)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
(5,048,834)	(1,682)	(1,097,236)	(3,621)	(3,946,295)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(א) חוזי ביטוח (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							הערה	הפנייה לביאור
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים		
באלפי ש"ח								
637,549	(1,616,515)	(164,990)	(131,185)	(1,320,340)	(266,421)	2,520,485		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025
(5,698,413)	(3,081,267)	(131,882)	(2,760,768)	(188,617)	(1,167,828)	(1,449,318)		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025
(5,060,864)	(4,697,782)	(296,872)	(2,891,953)	(1,508,957)	(1,434,249)	1,071,167		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025
								שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
								שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים:
								הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שסופקו
								השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
								הנובע מסיכונים שחלפו
								תיאומים בהתאם לניסיון
								שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:
								חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה
								שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי
								הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזים
								מכבידים כתוצאה משינויים באומדנים
43	-	-	-	-	72	(29)		י

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

(מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							הערה	הפנייה לביאור
סך הכל	סך מרווח השירות החוזי	סך הכל	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווה בהגון במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווה בהגון במסגרת הוראות המעבר	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים		
באלפי ש"ח								
78,504	-	-	-	-	-	78,504	21	שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
598,293	(96,399)	(316,940)	(177,008)	397,549	7,862	686,830	22	תיאומים להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
(65,250)	(162,617)	(21,847)	(111,364)	(29,406)	(87,028)	184,395		סך הכל רווח משירותי ביטוח
533,043	(259,016)	(338,787)	(288,372)	368,143	(79,166)	871,225		הכנסות (הוצאות) מימון, נטו מחוזי ביטוח
								סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
(1,740,838)	-	-	-	-	-	(1,740,838)		תזרימי מזומנים:
1,352,851	-	-	-	-	-	1,352,851		פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
219,970	-	-	-	-	-	219,970		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
(168,017)	-	-	-	-	-	(168,017)	1	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
478,402	-	-	-	-	-	478,402		סך הכל תזרימי מזומנים
(4,217,436)	(4,956,798)	(635,659)	(3,180,325)	(1,140,814)	(1,513,415)	2,252,777		התאמות אחרות
946,829	(1,361,564)	(289,182)	(94,902)	(977,480)	(273,153)	2,581,546		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025
(5,164,265)	(3,595,234)	(346,477)	(3,085,423)	(163,334)	(1,240,262)	(328,769)		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025
(4,217,436)	(4,956,798)	(635,659)	(3,180,325)	(1,140,814)	(1,513,415)	2,252,777		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025
								יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(א) חוזי ביטוח (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השוויון ההוגן במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	הפנייה לביאור
הערה	באלפי ש"ח						
יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024	354,054	(1,746,315)	-	(158,911)	(1,587,404)	(248,803)	2,349,172
יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024	(5,731,501)	(2,754,735)	-	(2,530,875)	(223,860)	(1,027,651)	(1,949,115)
יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024	(5,377,447)	(4,501,050)	-	(2,689,786)	(1,811,264)	(1,276,454)	400,057
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:							
שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים:							
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שסופקו	455,374	455,374	22,799	228,996	203,579	-	21
השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו	53,398	-	-	-	-	53,398	ח
תיאומים בהתאם לניסיון	(51,564)	-	-	-	-	(51,564)	ט
שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:							
חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה	(6,054)	(336,276)	(336,276)	-	-	(55,145)	17ד'

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							הערה	הפנייה לביאור
סך הכל	סך מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווה בהוגן במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווה בהוגן במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכונים לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים		
באלפי ש"ח								
-	(152,950)	24,712	(309,862)	132,200	(85,379)	238,329		שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזים מכבידים כתוצאה משינויים באומדנים
561	-	-	-	-	4	557	י	שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
34,212	-	-	-	-	-	34,212	21	תיאומים להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
485,927	(33,852)	(288,765)	(80,866)	335,779	(87,122)	606,901	22	סך הכל רווח משירותי ביטוח
(164,481)	(162,880)	(8,107)	(121,301)	(33,472)	(70,673)	69,072		הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
321,446	(196,732)	(296,872)	(202,167)	302,307	(157,795)	675,973		סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר תזרימי מזומנים:
(1,616,750)	-	-	-	-	-	(1,616,750)		פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
1,298,210	-	-	-	-	-	1,298,210		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
272,675	-	-	-	-	-	272,675	1	סך הכל תזרימי מזומנים
(45,865)	-	-	-	-	-	(45,865)		התאמות אחרות
41,002	-	-	-	-	-	41,002		
(5,060,864)	(4,697,782)	(296,872)	(2,891,953)	(1,508,957)	(1,434,249)	1,071,167		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
637,549	(1,616,515)	(164,990)	(131,185)	(1,320,340)	(266,421)	2,520,485		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
(5,698,413)	(3,081,267)	(131,882)	(2,760,768)	(188,617)	(1,167,828)	(1,449,318)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
(5,060,864)	(4,697,782)	(296,872)	(2,891,953)	(1,508,957)	(1,434,249)	1,071,167		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

(ב) התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים

1 – ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

הערה	הפנייה לביאור	התחייבויות בגין יתרת הכיסוי למעט רכיב השבת הפסד	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו חוזים שאינם במודל PAA-ה	סך הכל
			באלפי ש"ח	
		1,230,146	167,919	1,398,065
		-	-	-
		1,230,146	167,919	1,398,065
	21	(313,711)	-	(313,711)
		-	263,730	263,730
	ג	-	(26,523)	(26,523)
	21	-	237,207	237,207
		(313,711)	237,207	(76,504)
	22	71,436	(11,065)	60,371
		(242,275)	226,142	(16,133)
	יג	217,548	-	217,548
		-	(267,566)	(267,566)
		217,548	(267,566)	(50,018)
		1,205,419	126,495	1,331,914
		1,205,419	126,495	1,331,914
		-	-	-
		1,205,419	126,495	1,331,914

יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025

יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025

יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025

שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:

הוצאות מביטוח משנה

הכנסות משירותי ביטוח:

השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו

שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו

סך הכל הכנסות מביטוח משנה, ללא השפעת השינויים בסיכון אי הביצוע של מבטחי המשנה

סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים

הכנסות (הוצאות) מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה

סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר

תזרימי מזומנים:

פרמיות ששולמו, נטו בניכוי החזרי פרמיה

סכומים שהתקבלו

סך הכל תזרימי מזומנים

יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025

יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025

יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

1 – ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו (המשך)

הערה	הפנייה לביאור	התחייבויות בגין יתרת הכיסוי למעט רכיב השבת הפסד	התחייבויות בגין תביעות שהתהוו חוזים שאינם במודל ה-PAA באלפי ש"ח	סך הכל
יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024		1,245,676	157,476	1,403,152
יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024		-	-	-
יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024		1,245,676	157,476	1,403,152
שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:				
הוצאות מביטוח משנה	21	(348,866)	-	(348,866)
הכנסות משירותי ביטוח:				
השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו		-	305,080	305,080
שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו	ג	-	1,202	1,202
סך הכל הכנסות מביטוח משנה, ללא השפעת השינויים בסיכון אי הביצוע של מבטחי המשנה	21	-	306,282	306,282
סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים		(348,866)	306,282	(42,584)
הכנסות (הוצאות) מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה	22	80,810	(3,174)	77,636
סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר		(268,056)	303,108	35,052
תזרימי מזומנים:				
פרמיות ששולמו, נטו בניכוי החזרי פרמיה	יג	252,526	-	252,526
סכומים שהתקבלו		-	(292,665)	(292,665)
סך הכל תזרימי מזומנים		252,526	(292,665)	(40,139)
יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024		1,230,146	167,919	1,398,065
יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024		1,230,146	167,919	1,398,065
יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024		-	-	-
יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024		1,230,146	167,919	1,398,065

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							הערה	הפנייה לביאור	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים אחרים	סך הכל מרווח השירות החוזי	סך הכל	
באלפי ש"ח																
1,398,065	320,849	591	334,803	(14,545)	399,272	677,944										יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025
-	-	-	-	-	-	-										יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025
1,398,065	320,849	591	334,803	(14,545)	399,272	677,944										יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025
																שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
																שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים:
																הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שהתקבלו
(39,073)	(39,073)	(1,578)	(35,683)	(1,812)	-	-	21	ח								השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו
(8,709)	-	-	-	-	(8,709)	-		ט								תיאומים בהתאם לניסיון
(2,199)	-	-	-	-	-	(2,199)										שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:
																חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה
-	12,360	12,360	-	-	2,521	(14,881)	17	ד'								שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי
-	142,990	(2,968)	117,338	28,620	(50,884)	(92,106)										שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
(26,523)	-	-	-	-	-	(26,523)		יב								תיאומים לנכסים בגין תביעות שהתהוו
(76,504)	116,277	7,814	81,655	26,808	(57,072)	(135,709)	21									סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים
60,371	9,948	638	12,498	(3,188)	21,127	29,296	22									הכנסות (הוצאות) מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה
(16,133)	126,225	8,452	94,153	23,620	(35,945)	(106,413)										סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
								יג								תזרימי מזומנים:
217,550	-	-	-	-	-	217,550										פרמיות ששולמו, נטו בניכוי החזרי פרמיה
(267,568)	-	-	-	-	-	(267,568)										סכומים שהתקבלו
(50,018)	-	-	-	-	-	(50,018)		ו								סך הכל תזרימי מזומנים
1,331,914	447,074	9,043	428,956	9,075	363,327	521,513										יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025
1,331,914	447,074	9,043	428,956	9,075	363,327	521,513										יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025
-	-	-	-	-	-	-										יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025
1,331,914	447,074	9,043	428,956	9,075	363,327	521,513										יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

2 - ניתוח לפי רכיבי מדידה - חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA (המשך)

מרווח השירות החוזי (CSM) (ראה באור 17' בדבר צפי לפריסה בתקופות הבאות)							הערה	הפנייה לביאור	
סך הכל	סך הכל מרווח השירות החוזי	חוזים אחרים	חוזים שיושמה לגביהם גישת השווי ההוגן במסגרת הוראות המעבר (א)	חוזים שיושמה לגביהם גישת היישום למפרע המותאם במסגרת הוראות המעבר	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים			
באלפי ש"ח									
1,403,152	556,456	-	485,054	71,402	367,983	478,713			יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
-	-	-	-	-	-	-			יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
1,403,152	556,456	-	485,054	71,402	367,983	478,713			יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
									שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
									שינויים המתייחסים לשירותים השוטפים:
(42,638)	(42,638)	(178)	(40,344)	(2,116)	-	-	21		הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שהתקבלו
(7,727)	-	-	-	-	(7,727)	-	ח		השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו
6,579	-	-	-	-	-	6,579	ט		תיאומים בהתאם לניסיון
									שינויים המתייחסים לשירותים עתידיים:
-	4,367	4,367	-	-	778	(5,145)	17ד'		חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה
-	(216,251)	(3,716)	(129,513)	(83,022)	15,449	200,802			שינויים באומדנים המתאמים את מרווח השירות החוזי
									שינויים המתייחסים לשירותי עבר:
1,202	-	-	-	-	-	1,202	יב		תיאומים לנכסים בגין תביעות שהתהוו
(42,584)	(254,522)	473	(169,857)	(85,138)	8,500	203,438	21		סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים
77,636	18,915	118	19,606	(809)	22,789	35,932	22		הכנסות (הוצאות) מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה
35,052	(235,607)	591	(150,251)	(85,947)	31,289	239,370			סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
							יג		תזרימי מזומנים:
252,526	-	-	-	-	-	252,526			פרמיות ששולמו, נטו בניכוי החזרי פרמיה
(292,665)	-	-	-	-	-	(292,665)			סכומים שהתקבלו
(40,139)	-	-	-	-	-	(40,139)	ו		סך הכל תזרימי מזומנים
1,398,065	320,849	591	334,803	(14,545)	399,272	677,944			יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
1,398,065	320,849	591	334,803	(14,545)	399,272	677,944			יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
-	-	-	-	-	-	-			יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
1,398,065	320,849	591	334,803	(14,545)	399,272	677,944			יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

3. מגזר ביטוח כללי

(א) חוזי ביטוח

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

סך הכל	חוזים במודל ה-PAA		התחייבות בגין יתרת הכיסוי		הפנייה לבאור	הערה
	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים באלפי ש"ח	רכיב הפסד (ז)	למעט רכיב הפסד		
-	-	-	-	-		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2025
(6,818,178)	(262,366)	(5,436,248)	(5,113)	(1,114,451)		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2025
(6,818,178)	(262,366)	(5,436,248)	(5,113)	(1,114,451)		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2025
						שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
						הכנסות משירותי ביטוח:
(4,639,495)	-	-	-	(4,639,495)		חוזים אחרים
(4,639,495)	-	-	-	(4,639,495)	21	ב סך הכל הכנסות משירותי ביטוח
						הוצאות משירותי ביטוח:
(2,890,095)	(88,539)	(2,816,688)	15,131	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
159,871	86,520	73,351	-	-		שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות
(17,683)	-	-	(17,683)	-		בגין תביעות שהתהוו
(783,625)	-	-	-	(783,625)		הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
(3,531,532)	(2,019)	(2,743,337)	(2,552)	(783,625)	21	הפחתת תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח
-	-	-	-	-		סך הכל הוצאות משירותי ביטוח
(1,107,963)	2,019	2,743,337	2,552	(3,855,870)		רכיב השקעה
(278,103)	(13,120)	(264,983)	-	-	22	סך הכל רווח משירותי ביטוח
(829,860)	15,139	3,008,319	2,552	(3,855,870)		הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
						סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
4,702,432	-	-	-	4,702,432		תזרימי מזומנים:
2,572,470	-	2,572,470	-	-		פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
(643,243)	-	-	-	(643,243)		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות
1,486,719	-	(2,572,470)	-	4,059,189		רכיבי השקעה
(7,475,037)	(277,505)	(5,872,097)	(7,665)	(1,317,770)		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
-	-	-	-	-		סך הכל תזרימי מזומנים
(7,475,037)	(277,505)	(5,872,097)	(7,665)	(1,317,770)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025
(7,475,037)	(277,505)	(5,872,097)	(7,665)	(1,317,770)		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2025
(7,475,037)	(277,505)	(5,872,097)	(7,665)	(1,317,770)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2025
						יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2025

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

3. מגזר ביטוח כללי (המשך)

(א) חוזי ביטוח (המשך)

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

סך הכל	חוזים במודל ה-PAA		התחייבות בגין יתרת הכיסוי		הפנייה לבאור	הערה
	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים באלפי ש"ח	רכיב הפסד (ז)	למעט רכיב הפסד		
-	-	-	-	-		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
(6,641,036)	(259,940)	(5,298,594)	(5,729)	(1,076,773)		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
(6,641,036)	(259,940)	(5,298,594)	(5,729)	(1,076,773)		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
						שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
						הכנסות משירותי ביטוח:
						חוזים אחרים
(4,389,472)	-	-	-	(4,389,472)	21	ב סך הכל הכנסות משירותי ביטוח
(4,389,472)	-	-	-	(4,389,472)		הוצאות משירותי ביטוח:
						תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו
(2,837,038)	(86,208)	(2,758,154)	7,324	-		שינויים המתחייבים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו
246,315	96,152	150,163	-	-		הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
(6,708)	-	-	(6,708)	-		הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(720,222)	-	-	-	(720,222)	21	סך הכל הוצאות משירותי ביטוח
(3,317,653)	9,944	(2,607,991)	616	(720,222)		רכיב השקעה
-	-	-	-	-		סך הכל רווח משירותי ביטוח
(1,071,819)	(9,944)	2,607,991	(616)	(3,669,250)	22	הוצאות מימון, נטו מחוזי ביטוח
(253,668)	(12,370)	(241,298)	-	-		סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
(818,151)	2,426	2,849,289	(616)	(3,669,250)		תזרימי מזומנים:
4,527,838	-	-	-	4,527,838	ו	פרמיות שהתקבלו בניכוי החזרי פרמיות
2,711,635	-	2,711,635	-	-		תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות ששולמו, לרבות רכיבי השקעה
(820,910)	-	-	-	(820,910)		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
995,293	-	(2,711,635)	-	3,706,928		סך הכל תזרימי מזומנים
(6,818,178)	(262,366)	(5,436,248)	(5,113)	(1,114,451)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
-	-	-	-	-		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
(6,818,178)	(262,366)	(5,436,248)	(5,113)	(1,114,451)		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
(6,818,178)	(262,366)	(5,436,248)	(5,113)	(1,114,451)		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

(ב) התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

3. מגזר ביטוח כללי (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים

1 – ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו

נכסים בגין יתרת הכיסוי					חוזים במודל ה-PAA	
הערה	הפנייה לבאור	למעט רכיב הפסד	רכיב הפסד (ז)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	סך הכל
				באלפי ש"ח		
		103,364	(34)	1,727,184	94,479	1,924,993
		-	-	-	-	-
		103,364	(34)	1,727,184	94,479	1,924,993
	21	(1,016,020)	-	-	-	(1,016,020)
	21	(1,016,020)	-	-	-	(1,016,020)
	ב	-	(34)	(608,884)	(27,397)	(636,315)
		-	-	(46,833)	27,923	(18,910)
	21	-	(34)	(655,717)	526	(655,225)
	ג	10,443	-	(10,443)	-	-
		1,026,463	(34)	(666,160)	526	360,795
	22	-	-	(93,876)	(5,207)	(99,083)
		1,026,463	(34)	(760,036)	(4,681)	261,712
	ו יג	(1,148,972)	-	-	-	(1,148,972)
		-	-	548,434	-	548,434
		-	-	-	-	-
		(1,148,972)	-	548,434	-	(600,538)
		225,873	-	1,938,786	99,160	2,263,819
		225,873	-	1,938,786	99,160	2,263,819
		-	-	-	-	-
		225,873	-	1,938,786	99,160	2,263,819

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ב. התנועה בחוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

3. מגזר ביטוח כללי (המשך)

(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים (המשך)

1 - ניתוח לפי יתרת הכיסוי ותביעות שהתהוו (המשך)

סך הכל	חוזים במודל ה-PAA		נכסים בגין יתרת הכיסוי		הפנייה לבאור	הערה
	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים באלפי ש"ח	רכיב השבת הפסד (ז)	למעט רכיב השבת הפסד		
1,782,266	96,949	1,600,260	116	84,941		יתרת נכסים ליום 1 בינואר 2024
-	-	-	-	-		יתרת התחייבויות ליום 1 בינואר 2024
1,782,266	96,949	1,600,260	116	84,941		יתרה, נטו ליום 1 בינואר 2024
						שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר:
					21	הוצאות מביטוח משנה
(1,006,260)	-	-	-	(1,006,260)		חוזים אחרים
(1,006,260)	-	-	-	(1,006,260)	21	ב סך הכל הוצאות מביטוח משנה
						הכנסות מביטוח משנה:
						השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי
(676,264)	(24,332)	(651,965)	33	-		ביטוח אחרות שהתהוו
9,822	18,396	(8,574)	-	-		שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו
					יא	השבות של הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח
9,667	13,137	(3,587)	117	-		בסיס מכבידים
						סך הכל הכנסות מביטוח משנה, ללא השפעת השינויים בסיכון אי
(656,775)	7,201	(664,126)	150	-	21	הביצוע של מבטחי המשנה
349,485	7,201	(664,126)	150	1,006,260		סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים
(79,094)	(4,731)	(74,363)	-	-	22	הכנסות מימון, נטו מחוזי ביטוח משנה
270,391	2,470	(738,489)	150	1,006,260		סך הכל שינויים בדוח רווח או הפסד ורווח כולל אחר
					יג	תזרימי מזומנים:
(1,024,683)	-	-	-	(1,024,683)		פרמיות ששולמו, נטו בניכוי עמלות שאינן תלויות בתביעות
611,565	-	611,565	-	-		סכומים שהתקבלו
-	-	-	-	-		תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(413,118)	-	611,565	-	(1,024,683)		סך הכל תזרימי מזומנים
-	-	-	-	-		העברות אל פריטים אחרים בדוח על המצב הכספי
1,924,993	94,479	1,727,184	(34)	103,364		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024
1,924,993	94,479	1,727,184	(34)	103,364		יתרת נכסים ליום 31 בדצמבר 2024
-	-	-	-	-		יתרת התחייבויות ליום 31 בדצמבר 2024
1,924,993	94,479	1,727,184	(34)	103,364		יתרה, נטו ליום 31 בדצמבר 2024

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

הערות

- א. ככלל, תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח מוכרים בברוטו במסגרת ההכנסות משירותי ביטוח וההוצאות מביטוח, בהתאמה. עם זאת, ביישום גישת השווי ההוגן, מרווח השירות החוזי אינו כולל נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת חוזה שהתהוו לפני מועד המעבר, משכך עבור קבוצות חוזי ביטוח שיושמה לגביהן גישת השווי ההוגן, ההכנסות משירותי ביטוח מוצגות בנטו מתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח.
- ב. למידע נוסף על קבוצות חוזי הביטוח שנמדדו במועד המעבר תוך יישום גישות המעבר השונות, ראו באור 22א' לעיל.
- ג. שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות (לנכסים) בגין תביעות שהתהוו מציג את השינויים באומדנים של תזרימי המזומנים לקיום חוזה בגין אירועי ביטוח שהתהוו בעבר ושיחרור של תיאום הסיכון.
- ד. רכיב ההשקעה מורכב מערך הסילוק שישולם לבעל הפוליסה במועד פקיעת חוזה הביטוח. רכיב ההשקעה מוכר במסגרת התנועה כסיווג מאזני מ'התחייבות בגין יתרת הכיסוי' ל'התחייבות בגין תביעות שהתהוו' כיוון שערכי הסילוק המשולמים בפועל מוצגים בעמודת 'התחייבות בגין תביעות שהתהוו', ולא נכלל בהכנסות ביטוח ובהוצאות שירותי ביטוח המוצגים ברווח או הפסד. תשלומים מסוימים לבעל הפוליסה מייצגים החזרי פרמיות בגין כיסוי שאינו מנוצל ולא רכיבי השקעה ומוכרים נטו מהפרמיות שהתקבלו/ששולמו.
- ה. התאמות אחרות כוללות תנועות בגין יתרות החייבים והזכאים עבור חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה במהלך התקופה.
- ו. תזרימי מזומנים לקיום חוזה ביטוח עשויים לכלול סכומים שאינם בתחולת IFRS 17 אלא בתחולת תקנים חשבונאיים אחרים. בהתאם להוראות התקן, החברה גורעת עלויות אלו מתזרימי המזומנים לקיום חוזה הביטוח במועד התהוותם ומכירה בעלויות אלו כחלק מהערך בספרים של הנכס או ההתחייבות הרלוונטיים, בהתאם לנסיבות העניין. בנוסף, סעיף זה כולל העברות מנכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח- ראה ביאור 17ג' להלן.
- ז. עבור חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA, רכיב ההפסד (השבת ההפסד) נוצר או מתואם במטרה לתאר את ההתאמות למרווח השירות החוזי. רכיב זה קובע את הסכומים המוצגים בתקופות עוקבות ברווח או הפסד כביטולים של הפסדים (ביטולי השבות של הפסדים) שהוכרו בעבר בגין קבוצות חוזי ביטוח מכבדות וכתוצאה מכך אינם נכללים בהכנסות הביטוח (בהוצאות מביטוח משנה) בגין התקופה השוטפת. הקצאת רכיב ההפסד (השבת ההפסד) אינה משפיעה על הסכומים בתנועה כיוון שרכיב זה אינו חלק מהערך בספרים של התחייבות (נכס) חוזי הביטוח (ביטוח המשנה). אלא רכיב ההפסד (רכיב השבת ההפסד) נוצר או מתואם בגין קבוצת חוזי ביטוח (ביטוח משנה) לצורך מעקב הסכומים שיופחתו מהכנסות הביטוח ומהוצאות שירותי הביטוח (מהוצאות מביטוח משנה ומהסכומים שהושבו ממבטח המשנה) בתקופה השוטפת ולצורך הכרה במרווח שירות חוזי (רכיב CSM) במועד בו קבוצת חוזי הביטוח (ביטוח המשנה) הופכת להיות רווחית.
- ח. השינוי בתיאום הסיכון המתייחס לשירות השוטף כולל את השחרור של תיאום הסיכון מההתחייבות בגין יתרת הכיסוי בתקופה בקיזוז השינוי בתיאום הסיכון הנובע מהתהוות תביעות והוצאות אחרות.
- ט. תיאומים בהתאם לניסיון המתייחסים לשירותים השוטפים נובעים מהפערים בין האומדנים לתחילת התקופה לבין הסכומים בפועל, בניכוי סכומים הקשורים לתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי המוכרים במסגרת "השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו" לעיל.
- י. שינויים בהתחייבות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו המתייחסים לתביעות שהתרחשו בתקופות קודמות משפיעים על תזרימי המזומנים לקיום חוזה (FCF) אך אינם משפיעים על מרווח השירות החוזי (CSM) כיוון שמתייחסים לשירותי עבר.
- יא. שינויים באומדן תזרימי מזומנים לקיום חוזה על חוזי ביטוח משנה מוחזקים המתייחסים לקבוצות של חוזי ביטוח בסיס מכבידים, מוכרים ברווח או הפסד אם השינויים באומדן תזרימי המזומנים לקיום חוזה של קבוצת חוזי ביטוח בסיס מכבידה גם הוכרו בדוח רווח או הפסד, למעט אם מועד ההתקשרות בביטוח המשנה חל לאחר שהחברה הכירה בחוזי ביטוח הבסיס המכבידים הקשורים.
- יב. האומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים עבור קבוצה של חוזי ביטוח משנה מוחזקים כוללים את השפעות סיכון אי- ביצוע של מבטחי המשנה, ובעיקר הפסדים ממחלוקות. שינויים באומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים אלו אינם מתייחסים לשירות עתידי ולא יתאימו את מרווח השירות החוזי. החברה כוללת את השינויים בהפסדים אלו ב'הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים' (ראה באור 22 - בדבר רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה).
- יג. פרמיות ששולמו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים מוכרות נטו מהחזר הוצאות הניתנות לייחוס במישרין לקיום חוזי ביטוח שאינן תלויות בתביעות בגין חוזי הבסיס ובניכוי החזרי פרמיה.
- יד. מרווח השירות החוזי (CSM) עבור חוזי ביטוח משנה מוחזקים עשוי להיות הן חיובי (עלות נטו) והן שלילי (רווח נטו). מרווח שירות חוזי שלילי משקף רווח נטו צפוי הנובע מציפיות החברה כי הפרמיות שישולמו למבטח המשנה יהיו נמוכות מהסכומים שיושבו ממבטח המשנה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

(ג) נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (DAC בגין חוזים שטרם הוכרו)

1. תנועה בנכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (א)

ביטוח כללי באלפי ש"ח	הערות	
12,311	ב	יתרה ליום 1 בינואר 2024
9,140	ג	סכומים אחרים שהתהוו במהלך השנה בגין חוזי ביטוח שטרם הוכרו
(6,804)	ד	סכומים שנגרעו ונכללו במדידת חוזי ביטוח
8,931		הפסדים (ביטולי הפסדים) מירידת ערך
23,578	ב, ה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024
10,512	ג	סכומים אחרים שהתהוו במהלך השנה בגין חוזי ביטוח שטרם הוכרו
(9,515)	ד	סכומים שנגרעו ונכללו במדידת חוזי ביטוח
(1,539)		הפסדים (ביטולי הפסדים) מירידת ערך
23,036	ב, ה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

א. נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח מורכבים הן מסכומים ששולמו בפועל והן מסכומים שהוכרו כנגד הכרה בהתחייבויות הנובעות מיישום תקני חשבונאות אחרים.

ב. יתרת הנכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח מוצגים במסגרת הערך בספרים של הקבוצות המתייחסות של חוזי ביטוח מונפקים, כמפורט בהרכב בסעיף א' לעיל.

ג. עלויות לרכישת ביטוח ששולמו לפני מועד ההכרה לראשונה של הקבוצה המתייחסת של חוזי ביטוח, מוכרות במסגרת נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח עד למועד ההכרה לראשונה של אותה קבוצה.

ד. סכומים הנובעים מגריעת הנכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח נכללים במדידת חוזי הביטוח במועד ההכרה לראשונה של חוזי ביטוח אשר אליה תזרימי המזומנים מוקצים. עבור חוזים שלא נמדדים בהתאם למודל ה-PAA, סכומים אלו מקטינים את רכיב מרווח השירות החוזי (CSM) של קבוצת חוזי הביטוח המתייחסת.

ה. יתרת הנכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח נובעת בעיקר מענפי רכב חובה, רכב רכוש ודירות במגזר הביטוח הכללי.

2. פרטים בדבר מועדי הגריעה הצפויים בגין נכסים עבור תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח:

מערל 10 שנים	מ-5 שנים עד 10 שנים	מ-2 שנים עד 5 שנים	משנה עד 2 שנים	עד שנה	ערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2025	
באלפי ש"ח						
						ליום 31 בדצמבר 2025
3,459	5,131	6,223	3,418	4,805	23,036	ביטוח כללי
						ליום 31 בדצמבר 2024
2,406	4,685	6,617	3,960	5,910	23,578	ביטוח כללי

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ד. השפעות של חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA)

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2025			(א) חוזי ביטוח
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכל	חוזים מכבידים	חוזים רווחיים	
	באלפי ש"ח		
(1,231,650)	(131,915)	(1,099,735)	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שישולמו
(142,543)	(1,846)	(140,697)	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(1,374,193)	(133,761)	(1,240,432)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
1,641,770	130,780	1,510,990	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(31,804)	(181)	(31,623)	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
238,935	-	238,935	מרווח השירות החוזי (CSM)
(3,162)	(3,162)	-	הפסדים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח

2025			(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכל	חוזים שהוכרו עם רכיב השבת הפסד	חוזים שהוכרו ללא רכיב השבת הפסד	
	באלפי ש"ח		
57,069	1,600	55,469	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(70,712)	(2,177)	(68,535)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
3,919	60	3,859	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
389	389	-	רווחים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח משנה מוחזקים
(9,335)	(128)	(9,207)	מרווח השירות החוזי (CSM)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

4. השפעות של חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA)

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

2024			(א) חוזי ביטוח
סך הכל	חוזים שהונפקו לראשונה		
	חוזים מכבידים	חוזים רווחיים	
	באלפי ש"ח		
(1,335,051)	(465,299)	(869,752)	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שישולמו
(150,336)	(1,716)	(148,620)	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(1,485,387)	(467,015)	(1,018,372)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
1,782,745	469,240	1,313,505	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(33,726)	(1,156)	(32,570)	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
262,563	-	262,563	מרווח השירות החוזי (CSM)
(1,609)	(1,609)	-	הפסדים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח

2024			(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכל	חוזים שהוכרו עם רכיב השבת הפסד	חוזים שהוכרו ללא רכיב השבת הפסד	
	באלפי ש"ח		
56,360	1,105	55,255	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(74,679)	(4,165)	(70,514)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
7,526	198	7,328	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
3,806	3,806	-	רווחים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח משנה מוחזקים
(6,987)	944	(7,931)	מרווח השירות החוזי (CSM)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ד. השפעות של חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA) (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות

שנת 2025			
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכול	חוזים מכבידים	חוזים רווחיים	
	באלפי ש"ח		
(1,554,665)	(38,215)	(1,516,450)	(א) חוזי ביטוח
(205,917)	(1,789)	(204,128)	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שישולמו
(1,760,582)	(40,004)	(1,720,578)	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
2,335,807	39,069	2,296,738	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
(82,388)	(10)	(82,378)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
493,782	-	493,782	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
(945)	(945)	-	מרווח השירות החוזי (CSM)
			הפסדים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח

שנת 2025		
חוזים שהונפקו לראשונה		
סך הכול	חוזים שהוכרו עם רכיב השבת הפסד	חוזים שהוכרו ללא רכיב השבת הפסד
	באלפי ש"ח	
		(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים
82,502	-	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(97,384)	-	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
2,521	-	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
(12,361)	-	מרווח השירות החוזי (CSM)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

- ד. השפעות של חוזים שהוכרו לראשונה בתקופה (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA) (המשך)
2. מגזר ביטוח בריאות (המשך)

שנת 2024			
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכול	חוזים מכבידים	חוזים רווחיים	
	באלפי ש"ח		
			(א) חוזי ביטוח
(792,399)	(15,221)	(777,178)	תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שישולמו
(180,251)	(9,368)	(170,883)	תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(972,650)	(24,589)	(948,061)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
1,358,017	18,616	1,339,401	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(55,146)	(81)	(55,065)	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
336,275	-	336,275	מרווח השירות החוזי (CSM)
(6,054)	(6,054)	-	הפסדים שהוכרו במועד ההכרה לראשונה בחוזי ביטוח

שנת 2024			
חוזים שהונפקו לראשונה			
סך הכול	חוזים שהוכרו עם רכיב השבת הפסד	חוזים שהוכרו ללא רכיב השבת הפסד	
	באלפי ש"ח		
			(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים
34,316	-	34,316	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים החיוביים
(39,444)	-	(39,444)	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים השליליים
761	-	761	תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)
(4,367)	-	(4,367)	מרווח השירות החוזי (CSM)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ה. פרטים בדבר מועדי ההכרה ברווח או הפסד של מרווח השירות החוזי (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA)

סך הכל - ערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2025	מ-15 שנים עד 15	מ-10 שנים עד 10	מ-5 שנים עד 5	מ-4 שנים עד 4	מ-3 שנים עד 3	מ-2 שנים עד 2	משנה עד 2 שנים	עד שנה	
(א) חוזי ביטוח									
ליום 31 בדצמבר 2025									
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח									
2,235,874	231,257	276,796	568,649	168,749	194,293	224,683	261,371	310,076	
4,956,798	1,359,809	707,912	1,082,029	282,514	320,984	356,162	398,226	449,162	בריאות
7,192,672	1,591,066	984,708	1,650,678	451,263	515,277	580,845	659,597	759,238	סך הכל
(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים									
ליום 31 בדצמבר 2025									
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח									
73,172	2,884	6,620	18,857	6,280	7,439	8,796	10,326	11,970	
447,074	139,995	63,478	93,698	24,048	26,994	29,687	32,785	36,389	בריאות
520,246	142,879	70,098	112,555	30,328	34,433	38,483	43,111	48,359	סך הכל

הסכומים המוצגים משקפים את ה-CSM שצפוי להיות מוכר ברווח או הפסד בהתחשב ביתרת ה-CSM לתאריך הדוח על המצב הכספי בלבד, וביחידות הכיסוי הצפויות. סכומים אלו אינם מתחשבים בשינויים צפויים עתידיים ב-CSM, לרבות:

- צבירת ריבית על ה-CSM בהתאם לעקום הריבית למועד ההכרה לראשונה במודל ה-GMM
- גידול ב-CSM בגין השינוי הצפוי בחלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס במודל ה-VFA
- CSM שיוכר בגין עסק חדש
- מחקרים ושינויי אוכלוסייה שישפיעו על גובה ה-CSM

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ה. פרטים בדבר מועדי ההכרה ברווח או הפסד של מרווח השירות החוזי (לחוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA) (המשך)

סך הכל - ערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2025	מ-15 שנים עד 15	מ-10 שנים עד 10	מ-5 שנים עד 5	מ-4 שנים עד 4	מ-3 שנים עד 3	מ-2 שנים עד 2	משנה עד 2 שנים	עד שנה	
(א) חוזי ביטוח									
ליום 31 בדצמבר 2024									
ביטוח חיים וחיסכון									
1,978,011	182,977	227,749	500,681	144,621	167,746	214,606	254,704	284,927	ארוך טווח
4,697,781	1,202,827	704,300	986,053	293,795	324,694	361,529	390,183	434,400	בריאות
6,675,792	1,385,804	932,049	1,486,734	438,416	492,440	576,135	644,887	719,327	סך הכל
(ב) חוזי ביטוח משנה מוחזקים									
ליום 31 בדצמבר 2024									
ביטוח חיים וחיסכון									
81,593	3,268	7,186	20,718	6,984	8,679	9,961	11,510	13,287	ארוך טווח
320,849	87,266	43,646	68,148	20,119	20,175	24,752	26,724	30,019	בריאות
402,442	90,534	50,832	88,866	27,103	28,854	34,713	38,234	43,306	סך הכל

הסכומים המוצגים משקפים את ה-CSM שצפוי להיות מוכר ברווח או הפסד בהתחשב ביתרת ה-CSM לתאריך הדוח על המצב הכספי בלבד, וביחידות הכיסוי הצפויות. סכומים אלו אינם מתחשבים בשינויים צפויים עתידיים ב-CSM, לרבות:

- צבירת ריבית על ה-CSM בהתאם לעקום הריבית למועד ההכרה לראשונה במודל ה-GMM
- גידול ב-CSM בגין השינוי הצפוי בחלק החברה בשווי ההונג של פריטי הבסיס במודל ה-VFA
- CSM שיוכר בגין עסק חדש
- מחקרים ושינויי אוכלוסייה שישפיעו על גובה ה-CSM

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

1. השפעת שינויים במודלים ובהנחות העיקריות

בשנים 2024 ו-2025 שינתה החברה חלק מהאומדנים וההנחות בהם השתמשה בחישוב הערך בספרים של חוזי הביטוח וחוזי ביטוח המשנה. לשינויים אלה היתה השפעה על הרווח והפסד ועל מרווח השירות החוזי (CSM), כמפורט להלן:

2025		
השפעה על יתרת מרווח שירות חוזי (CSM)	השפעה על הרווח	
	רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו	
באלפי ש"ח		
		מגזר ביטוח חיים:
(88,507)	4,897	הנחת תוחלת החיים
18,707	(320)	הנחת תחלואה
55,866	1,745	הנחת ביטולים
30,856	589	עדכון מודל הוצאות
(22,352)	(2,020)	הנחת מימוש קצבה
2,518	27	הנחת שימור
(50,312)	20,617	השפעת ריבית ההיוון
(53,224)	25,535	סך הכל
		מגזר ביטוח בריאות:
(133,683)	(4,554)	הנחת תוחלת החיים
143,308	(3,498)	הנחת תחלואה
(291,214)	33,901	הנחת ביטולים
(9,756)	929	עדכון מודל הוצאות
218,957	(5,046)	הנחת שימור
839	28,429	השפעת ריבית ההיוון
(71,549)	50,161	סך הכל
		מגזר ביטוח כללי:
-	(7,203)	השפעת ריבית ההיוון

השפעת ריבית ההיוון כוללת בנוסף שינויים בהערכות כתוצאה משינויים בפועל בתיק הביטוחי, בין היתר כתוצאה מעדכוני אוכלוסיה, ומשינויי הנחות ומודלים נוספים. סך ההשפעות האמורות על הרווח והפסד הסתכמו בשנת 2025 לרווח בסך של 41,595 אלפי ש"ח.

בנוסף ה- CSM מושפע גם מערך הזמן של הכסף ובתיקים מסוימים גם משינויים בהנחות פיננסיות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 17: - נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה (המשך)

ו. השפעת שינויים במודלים ובהנחות העיקריות (המשך)

2024	
השפעה על הרווח	השפעה על יתרת מרווח שירות חוזי (CSM)
רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו	
באלפי ש"ח	
מגזר ביטוח חיים:	
הנחת תוחלת החיים	2,546
הנחת תחלואה	(120,744)
הנחת ביטולים	-
עדכון מודל הוצאות	2,431
הנחת מימוש קצבה	55,243
הנחת שימור	514
השפעת ריבית ההיוון	(92,011)
סך הכל	84,002
	(14,689)
	14,927
	(127,880)
	(14,578)
	(36,296)
	22,245
	(700,054)
מגזר ביטוח בריאות:	
הנחת תוחלת החיים	48
הנחת תחלואה (*)	(400)
הנחת ביטולים	197,027
עדכון מודל הוצאות	(16,077)
הנחת שימור	(216)
השפעת ריבית ההיוון	32,922
סך הכל	(3,130)
	83,225
	17,697
	407
	(23,708)
	(25,386)
	382,773
מגזר ביטוח כללי:	
השפעת ריבית ההיוון	-
	10,915

(*) לרבות שינויים רגולטוריים שהתרחשו בשנת 2024.

השפעת ריבית ההיוון כוללת בנוסף שינויים בהערכות כתוצאה משינויים בפועל בתיק הביטוחי, בין היתר כתוצאה מעדכוני אוכלוסיה, ומשינויי הנחות ומודלים נוספים. סך ההשפעות האמורות על הרווח והפסד הסתכמו בשנת 2024 להפסד בסך של 26,717 אלפי ש"ח.

בנוסף ה- CSM מושפע גם מערך הזמן של הכסף ובתיקים מסוימים גם משינויים בהנחות פיננסיות.

באור 18: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך והטבות בגין פיטורין. הביאור אינו כולל הטבות לעובדים מבוססי מניות, למידע על תשלום מבוסס מניות ראה באור 26. למידע נוסף על הטבות לאנשי מפתח ניהוליים ראה באור 30 בדבר צדדים קשורים ובעלי עניין.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את הקבוצה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבויות הקבוצה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבויות הקבוצה בשל הטבות לעובדים מתבצע על-פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על-ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

1. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של הקבוצה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטורות אותה מכל התחייבויות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
87,466	93,225	הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת	

2. תוכניות להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על-ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על-ידי הקבוצה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה מפקידה הקבוצה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 18: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

2. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(א) שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2025

הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד												רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				
יתרה ליום 1 בינואר 2025	עלות שירות שוטף	הוצאות ריבית נטו	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	תשלומים מהתוכנית	תשואה על נכסי תוכנית למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו	הפסד אקטוארי בגין שינויים בהנחות הדמוגרפיות	רווח (הפסד) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	רווח (הפסד) אקטוארי בגין סטיות בניסיון	סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	חברה שאוחדה לראשונה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2025				
אלפי ש"ח																
216,209	10,071	11,201	21,272	(12,706)	-	(49)	(293)	1,404	1,062	-	728	223,713	התחייבות להטבה מוגדרת			
85,948	259	4,598	4,339	(6,279)	2,698	(6)	272	(1,802)	1,162	4,073	728	89,243	שווי הוגן של נכסי תוכנית			
130,261	10,330	6,603	16,933	(6,427)	2,698	(55)	(21)	(398)	2,224	(4,073)	-	134,470	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת			

התחייבות להטבה מוגדרת

שווי הוגן של נכסי תוכנית

התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 18: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

2. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

א) שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית (המשך)

שנת 2024

הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד													
רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר													
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	חברה שאוחדה לראשונה	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	סה"כ השפעה על רווח (הפסד) כולל אחר בתקופה	רווח (הפסד) אקטוארי בגין סטיות בניסיון	רווח (הפסד) אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	הפסד אקטוארי בגין שינויים בהנחות הדמוגרפיות	תשואה על נכסי תוכנית למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו	תשלומים מהתוכנית	סה"כ הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	הוצאות ריבית נטו	עלות שירות שוטף	יתרה ליום 1 בינואר 2025	
אלפי ש"ח													
216,209	728	-	(5,491)	(5,376)	(127)	12	-	(13,888)	17,765	9,753	8,012	206,113	התחייבות להטבה מוגדרת
85,948	728	4,012	5,220	1,463	284	1	3,472	(7,051)	3,945	4,183	238	79,094	שווי הוגן של נכסי תוכנית
130,261	-	(4,012)	(271)	(3,913)	157	13	3,472	(6,837)	13,820	5,570	8,250	127,019	התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 18: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

2. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

(ב) ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
%		
5.4	4.8	שיעור ההיוון (*)
3.3	3.2	שיעור עליית שכר צפויה

(*) שיעור ההיוון מבוסס על אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה.

(ג) סכומים, עיתוי ואי וודאיות של תזרימי מזומנים עתידיים

להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי במחויבות להטבה מוגדרת		
ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
		<u>מבחן רגישות לשינוי בשיעור עליית שכר צפויה מעבר להנחות האקטואריות</u>
		השינוי כתוצאה מ:
5,292	5,813	עליית שכר בשיעור של 1%
(4,229)	(4,719)	ירידת שכר בשיעור של 1%
		<u>מבחן רגישות לשינוי בשיעור ההיוון של התחייבות ונכסי התכנית מעבר להנחות האקטואריות</u>
		השינוי כתוצאה מ:
(4,952)	(5,483)	עליית שיעור ההיוון של 1%
6,138	6,773	ירידת שיעור ההיוון של 1%

באור 19: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. כללי

על הכנסות החברה וכל יתר החברות בקבוצה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - הפקודה). בנוסף, על הכנסות החברות בקבוצה, המסווגות כ- "מוסדות כספיים" כהגדרתם בחוק מע"מ התשל"ו-1975, חלים מס רווח ומס שכר. יצויין כי פעילותן של חברות המסווגות כמוסדות כספיים בענפי הביטוח, הפנסיה והגמל, מהווה את עיקר פעילות הקבוצה.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה והחברות המוחזקות שאינן חברות מוחזקות בחו"ל חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק). על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007.

3. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיימים הסכמים ענפיים, המסדירים את הטיפול בסוגיות מס ייחודיות לענף. ביום 9 בפברואר, 2026, נחתם הסכם ענפי המתייחס לשנות המס 2023-2024, וכן הסכם ענפי המתייחס לשנת המס 2025, הכולל התאמות הנדרשות בעקבות היישום לראשונה של IFRS 17 ו- IFRS 9.

א) הסדרים הרלוונטיים עד שנת המס 2024

ההסכמים הענפיים מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים:

- **הוצאות רכישה נדחות (DAC) - הוצאות ישירות של חברות ביטוח לרכישת חוזי ביטוח חיים בגין שנות חיתום עד וכולל שנת 2014, תותרנה בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפרסה על פני ארבע שנים ובגין שנות חיתום 2015 עד וכולל שנת 2020 על פני עשר שנים. הוצאות כאמור המתייחסות לחוזי ביטוח חיים שבוטלו, תותרנה בניכוי בשנת הביטול.**
- **הוצאות רכישה של חוזי פנסיה וגמל (כהגדרתן בהסכם) בגין שנות חיתום 2015 עד וכולל שנת 2020, תותרנה בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפרסה על פני עשר שנים או על פי קצב ההפחתה בדוחות הכספיים, לפי בחירת החברה. לא תותר הקדמת הוצאה בגין חוזי פנסיה וגמל שבוטלו.**
- **הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואשפוז מופחתות לצרכי מס על פני תקופה של שש שנים, בדומה לשיעור ההפחתה בדוחות הכספיים.**
- **ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות - להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.**
- **אופן מיסוי הכנסות מנכסים המוחזקים כהשקעות חופפות להתחייבויות תלויות תשואה.**
- **הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות - יבוצע תיאום חלקי של הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי ובריאות, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2013 עד שנת 2020. הסכום שתואם, יוכר לצרכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום.**

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

3. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח (המשך)

(א) הסדרים הרלוונטיים עד שנת המס 2024 (המשך)

ההסכמים הענפיים מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים:

■ המס החל על ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים.

בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007) התשס"ז-2007 מיום 11 בינואר, 2007, נקבעו כללים לגבי המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים שנכללה בדוחות הכספיים עד ליום 31 בדצמבר 2006. על-פי הכללים, חלק העתודה המחושב בגובה 0.17% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, הקיים בביטוח חיים ואשר בגינו הוגדרה דרישת הון, יהיה פטור ממס. בהסכם המיסוי הענפי צוין כי בבסיס הפטור עומדת דרישת ההון, שבאה לידי ביטוי כאמור לעיל, ובמידה ותתבטל או תקטן דרישת ההון ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן.

בהתאם להסכם המס הענפי לשנות המס 2020-2022 כאמור לעיל, הוסכם כי:

א. בדוח המס של שנת 2020 תירשם הכנסה לצורכי מס חברות ומס רווח בסך של 0.01% מהסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי כפי שחושב ליום 31 בדצמבר 2006.

ב. במקרה בו יבוטלו או יוקטנו תקנות ההון החדשות ביחס לרכיבים המתייחסים לסיכונים מיוחדים בביטוח חיים, ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן.

(ב) הסדרים הרלוונטיים לשנת מס 2025:

הוסכם כי הנושאים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים ימשיכו לחול עבור שנת המס 2025, למעט הוצאות רכישה נדחות (DAC) בגין חוזי ביטוח. כמו כן, יחולו הסעיפים הבאים המתייחסים ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9:

א. טיפול בהתאמות ליום המעבר

תחולת התקן לצורכי מס הינה מיום 1.1.2025 (להלן – "יום המעבר").

כתוצאה מיישום IFRS 17 ו-IFRS 9 לראשונה, נוצר שינוי בעודפים החשבונאיים של כל חברה ליום המעבר, אשר תוקן לצורכי מס באמצעות התאמות נוספות בגין הפרשים בין היתרות של ה-DAC והניכוי בגין צילמר בדוחות הכספיים ליתרות שלהם לצורכי מס, וכן בגין הסכמי מס פרטניים. השינוי בעודפים החשבונאיים בצירוף התאמות אלו יכונה "השינוי בעודפים לצורך מס".

השינוי בעודפים של מנורה ביטוח לצורך מס ליום המעבר הינו 626 מיליוני ש"ח.

השינוי בעודפים של שומרה לצורך מס ליום המעבר הינו 10.7 מיליוני ש"ח.

ההכנסה לצורכי מס הנובעת מהשינוי בעודפים לצורך מס תוכר ב-5 חלקים שנתיים שווים החל משנת 2025.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

3. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח (המשך)

ב) הסדרים הרלוונטיים לשנת מס 2025 (המשך)

ב. סוגיות מס שרלוונטיות ליישום IFRS 17

1. הפסדים וביטול הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים:

- ההפסד שהוכר לראשונה בגין קבוצה של חוזי ביטוח מכבידים יוכר לצורכי מס בשלושה חלקים שנתיים שווים בקו ישר.
- השינוי בהפסד בשנה השנייה יוכר לצורכי מס בשני חלקים שנתיים שווים.
- בתום השנה השלישית, אם הקבוצה נותרה הפסדית, יוכרו כהוצאה למס ההפסד השוטף ויתרת ההפסד המצטבר שטרם הוכר לצורכי מס.
- בשנה שבה הפכה קבוצה הפסדית לרווחית, תותר יתרת ההפסד שטרם הוכר כהוצאה למס, ומאותו מועד תחול עקבה אחר ה-CSM החיובי ושחרורו לדוח רווח או הפסד.
- במקרה בו ההפסד נגרם מאירוע חריג, ידונו הצדדים באופן ההכרה בהפסד לצרכי מס.

2. מודל VFA פוליסות משתתפות ברווחים – בשנת חיתום 2025 ייושם מודל ה-VFA החשבונאי גם לצורכי מס.

3. מודל PAA ביטוח כללי – בשנת חיתום 2025 ייושם מודל ה-PAA החשבונאי גם לצורכי מס.

ג. סוגיות מס שרלוונטיות ליישום IFRS 9

בהתאם להסכם המס הענפי לשנת 2025, נקבע כי IFRS 9 לא ייושם לצורכי מס, ואירוע המס ייוצר במועד המימוש של ניירות ערך סחירים, למעט השקעות באג"ח ח"ץ, אשר יוצגו וידווחו לצורכי מס באופן זהה לחשבונאות.

בנוסף, ימשיכו לחול הוראות ההסכם הענפי משנת 2008 בנוגע למיסוי ניירות ערך, לרבות כללים לייחוס ערך רכישה לניירות ערך שנרכשו לפני ואחרי 1.1.2008, מנגנון ייחוס הכנסות לניירות ערך המוחזקים כנגד פוליסות משתתפות ברווחים, וכללים לגבי ניירות ערך בקרנות משתתפות ברווחים.

ההפרשה למס בדוחות הכספיים נערכה בהתאם להסדרים עם שלטונות המס ולטיוטת העקרונות האמורים לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

4) רפורמת המס הבינלאומית של ה-OECD (להלן: Pillar 2)

בדצמבר 2021 פרסם ארגון ה-OECD את כללי ה-Pillar Two הידועים גם ככללי ה-Global Anti-Base Erosion (GloBE) - כללים אלו נועדו להבטיח כי קבוצות רב-לאומיות ישלמו רמת מס מינימלית בכל תחום שיפוט שבו הן פועלות. במסגרת זו נקבע שיעור מס אפקטיבי מינימלי גלובלי של 15%, המחושב על בסיס תחום שיפוט, עבור קבוצות רב-לאומיות שמחזור הכנסותיהן בדוחות המאוחדים עולה על 750 מיליון אירו, בלפחות שתיים מתוך ארבע שנות המס שקדמו לשנת המס הנבחנת. נכון ליום 1 בינואר 2025, מרבית תחומי השיפוט שבהם פועלת הקבוצה השלימו חקיקה ליישום כללי ה-GloBE.

בדצמבר 2025 נחקק בישראל חוק מס מינימלי לחברות רב-לאומיות, בהתאם למסגרת ה-Pillar Two של ה-OECD, החוק קובע מנגנון של מס מינימלי מקומי מוסמך - Qualified Domestic Minimum Top-Up Tax – QDMTT, אשר נועד להבטיח כי רווחי ישויות של קבוצות רב-לאומיות יהיו כפופים לשיעור מס אפקטיבי מינימלי בישראל. מנגנון ה-QDMTT יחול החל מיום 1 בינואר 2026, לגבי הכנסות שיופקו ממועד זה ואילך.

בהתבסס על הערכת ה-Pillar Two שביצעה הקבוצה, יישום כללי ה-GloBE לא מביא להשפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025. הקבוצה תמשיך לעקוב אחר התפתחויות חקיקתיות בעולם ובישראל, ולבחון את השפעתן האפשרית על דוחותיה הכספיים.

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של חברות הקבוצה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, המהווים את עיקר פעילות הקבוצה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים הינם:

שעור מס כולל במוסדות כספיים	שעור מס רווח %	שעור מס חברות	
34.19	17.00	23.0	שנת 2024
34.75	18.00	23.0	שנת 2025 ואילך

ג. שומות מס

שומות סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2018. למנורה ביטוח הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2020. לשומרה ביטוח הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל 2015. לסיני סוכנות לביטוח הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2013. לשומרה נדל"ן הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2010. למנורה נדל"ן הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2017. לאי.אר.אן שומות מס סופיות עד שנת 2017. השומות של חברות מאוחדות אחרות לשנות המס עד וכולל שנת המס 2020 נחשבות כסופיות.

ד. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים

לחברות מאוחדות הפסדים עסקיים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 2025 לסך של כ- 9,045 אלפי ש"ח והפסדי הון לצורכי מס בסך של כ- 112,222 אלפי ש"ח. בגין יתרות אלה ובגין הפרשים זמניים אחרים הניתנים לניכוי נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים כמפורט בסעיף ז' להלן.

לא הוכר נכס מס נדחה בגין הפסדי הון של חברות מאוחדות בסך 2,656 אלפי ש"ח וזאת בהיעדר צפי לניצולם בעתיד הנראה לעין.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
436,659	1,155,441	מסים שוטפים
412,244	28,170	מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם סעיף ז' להלן
(3,729)	7,933	מסים בגין שנים קודמות
10,431	-	התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס
855,605	1,191,544	

ו. מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לסעיפי רווח (הפסד) כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
(77)	764	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
106	(3,630)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ
11,316	(6,914)	הערכה מחדש רכוש קבוע
(12)	-	התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס
11,333	(9,780)	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מסים נדחים

ההרכב:

ס"ח	אחרים	התחייבויות בגין חכירה	עודפי עלות מיוחסים	הטבות לעובדים	הפרשות לחובות מסופקים	מכשירים פיננסיים	רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה	הפסדים לצרכי מס	יישום לראשונה של IFRS 17 ו- IFRS 9 (*)	
אלפי ש"ח										
(307,117)	15,301	20,134	(34,895)	44,487	33,320	(221,170)	(303,355)	10,937	128,124	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר, 2024
(1,266)	(1,266)	-	-	-	-	-	-	-	-	מימוש חברה מאוחדת
(626)	-	-	(626)	-	-	-	-	-	-	חברה שאוחדה לראשונה
75	86	-	(9)	-	-	-	(2)	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(405,044)	3,212	491	3,390	(729)	1,615	(702)	(93,126)	(3,388)	(315,807)	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(11,345)	(106)	-	-	77	-	-	(11,316)	-	-	שינויים אשר נזקפו לרווח הכולל ולהון
(10,419)	(44)	89	(46)	497	425	(3,573)	(3,560)	-	(4,207)	השפעת השינוי בשיעורי המס
(735,742)	17,183	20,714	(32,186)	44,332	35,360	(225,445)	(411,359)	7,549	(191,890)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2024
2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(30,820)	(23,936)	658	1,106	1,360	(2,265)	(31,495)	(14,399)	(5,356)	43,507	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
9,780	3,630	-	-	(764)	-	-	6,914	-	-	שינויים אשר נזקפו לרווח הכולל ולהון
(3,705)	52	2,607	(5,366)	-	1,526	-	(2,524)	-	-	חברה שאוחדה לראשונה
(760,485)	(3,070)	23,979	(36,446)	44,928	34,621	(256,940)	(421,367)	2,193	(148,383)	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2025

(*) ראה סעיף א'3 ב.א. לעיל.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 19: - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מסים נדחים (המשך)

המסים הנדחים מוצגים בדוחות המאוחדים על המצב הכספי כדלקמן:

31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
10,414	907	נכסי מסים נדחים
(746,156)	(761,392)	התחייבויות בגין מסים נדחים
(735,742)	(760,485)	

ח. מס תאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
2,574,846	3,598,461	רווח לפני מסים על ההכנסה
34.19%	34.75%	שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)
880,340	1,250,465	מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
(21,896)	(37,004)	הפחתה בגין אי החלת מס רווח על חברות שאינן מוסד כספי
		עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
7,226	6,075	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
(3,848)	(31,468)	הכנסות חייבות בשיעורי מס מיוחדים
(7,130)	(11,070)	חלק הקבוצה ברווחי חברות כלולות
(2,403)	92	הפרשים בבסיס המדידה
402	453	הפרשים זמניים בגינם לא נזקפו מסים נדחים
(1,852)	(325)	קיטון בהפסדים לצורכי מס בגינם לא נזקפו מסים נדחים
(2,016)	9	ניצול הפסדים לצורכי מס משנים קודמות, בגינם לא נזקפו מסים נדחים בעבר
10,431	-	עדכון מסים נדחים בגין שינויי חקיקה
(3,729)	7,933	מסים בגין שנים קודמות
80	6,384	אחרים
855,605	1,191,544	מסים על ההכנסה
33.23%	33.11%	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

לימים 31 בדצמבר, 2024 ו- 2025		
מונפק ונפרע	רשום	
אלפי ש"ח		
63,272	440,000	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

ב. זכויות הנלוות למניות

1. זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.
2. סחירות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ג. מניות באוצר

בחודש ינואר 2022, ולאחר שדירקטוריון החברה בחן את המבחנים לעניין חלוקת דיבידנד בהתאם להוראת סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, אימץ דירקטוריון החברה תכנית לרכישה עצמית של מניותיה לתקופה של שנה בהיקף של עד 100 מיליון ש"ח. החברה התקשרה עם חבר בורסה, אשר פעל על בסיס ייפוי כוח בלתי-חוזר בהתאם להוראות תכנית הרכישה. דירקטוריון החברה ציין בין נימוקיו לאישור התכנית כי המניות שתרכשנה בהתאם לתכנית הרכישה, יכול שתשמשנה, בין היתר, לצורך יישומה של תכנית האופציות לעובדים. כמו כן, קבע הדירקטוריון כי הרכישה העצמית תבוצע מעבר ובנוסף לחלוקת דיבידנד בהתאם למדיניות שאומצה לעניין זה על ידי החברה. בחודש נובמבר 2022 הושלמה במלואה רכישת המניות בהתאם לתכנית ונרכשו על ידי החברה 1,388,921 מניות אשר הפכו למניות רדומות, המהוות 2.19% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

בשנים 2024-2025 הבשילו חלק מהאופציות שהוקצו לניצעים במסגרת תכנית האופציות האמורה וכפועל יוצא מזה הוקצו חלק מהמניות הרדומות בהתאם למימושים שיבצעו הניצעים ויהפכו למניות סחירות.

ד. דיבידנד

ביום 28 במרס, 2024 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה ביום 8 באפריל, 2024 (יום האקס) בסך של 175 מיליוני ש"ח, המהווים 2.82 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 16 באפריל, 2024.

ביום 28 באוגוסט, 2024 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה ביום 5 בספטמבר, 2024 (יום האקס) בסך של 170 מיליוני ש"ח, המהווים 2.74 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 15 בספטמבר, 2024.

ביום 27 בנובמבר, 2024 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה ביום 8 בדצמבר, 2024 (יום האקס) בסך של 115 מיליוני ש"ח, המהווים 1.85 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 16 בדצמבר, 2024.

ביום 13 במרס, 2025 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה נכון ליום 24 במרס, 2025 (יום האקס) בסך של 150 מיליוני ש"ח, המהווים 2.4 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 1 באפריל, 2025.

ביום 28 באוגוסט, 2025 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה נכון ליום 8 בספטמבר, 2025 (יום האקס) בסך של 450 מיליוני ש"ח, המהווים 7.2 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ערך נקוב. הדיבידנד שולם ביום 16 בספטמבר, 2025.

לפרטים אודות דיבידנד שחילקה החברה לבעלי מניותיה לאחר תאריך הדיווח, ראה באור 32ה'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. דיבידנד (המשך)

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 19 בדצמבר 2021 אישר דירקטוריון החברה אימוץ מדיניות חלוקת דיבידנד כמפורט להלן:

החל משנת 2022, החברה תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה בשיעור שלא יפחת מ- 35% מהרווח השנתי הראוי לחלוקה, בכפוף לעמידה במבחני החלוקה הקבועים בחוק החברות, התשנ"ט-1999, בכפוף למגבלות ותניות פיננסיות שנקבעו או שיקבעו מעת לעת בהסכמי המימון של החברה ובכללם בתנאי אגרות החוב שהונפקו ע"י החברה או שיונפקו על ידה בעתיד, וכל עוד חלוקת הדיבידנד איננה משפיעה לרעה על צרכי תזרים המזומנים של החברה, כפי שיהיו מעת לעת, כגון לצורך: (א) קיום הוראות כל דין החלות עליה (ב) קיום דרישות ההון של הגופים המוסדיים שבשליטתה (ג) עמידה בהתחייבויות (לרבות אמות מידה פיננסיות של החברה (COVENANTS)) וכן (ד) פיתוח עסקיה, בין היתר, בהתאם לתכנית התקציב ו/או התכנית העסקית שלה.

החלטה על חלוקת דיבידנד בהתאם למדיניות החלוקה כאמור לעיל, יכול שתיעשה אחת לשנה או בכל מועד אחר שיקבע הדירקטוריון, על בסיס דוחות כספיים סקורים או מבוקרים של החברה ובהתאם לשיקול דעתו של הדירקטוריון. בנוסף, דירקטוריון החברה יהא רשאי, בכל עת, לשנות את שיעור הדיבידנד המחולק או להחליט שלא לחלק כלל, וזאת בהתחשב בשיקולים עסקיים ופיננסיים, צרכי תזרים, תכניות השקעה, תכניות עסקיות, שיקולי דירוג וכדו'.

מובהר, כי דירקטוריון החברה יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות חלוקת הדיבידנד כאמור וכי אין לראות במדיניות זו התחייבות של החברה לבצע חלוקת דיבידנד וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה ע"פ שיקול דעתו הבלעדי ובכפוף לקריטריונים האמורים לעיל.

ה. קרנות הון אחרות

ההרכב - מיוחס לבעלי מניות החברה:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
5,961	5,961	הטבת מס בגין הענקת מניות למנכ"ל החברה
696	696	עסקה עם בעל שליטה
9,486	11,757	אופציית מכר לזכויות שאינן מקנות שליטה
(2,608)	(2,608)	התחייבות לרכישת מניות
13,535	15,806	

קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה - קרן ההון מתייחסת לעסקה שבוצעה בין חברות מאוחדות של החברה. ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנקבעה בעסקה נזקף לקרן ההון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: - הון ודרישות הון (המשך)

1. זכויות שאינן מקנות שליטה

הרכב זכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות המאוחדים על המצב הכספי:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
148,436	191,348	החלק בשווי המאזני
50,435	71,081	חלק בעודפי עלות
198,871	262,429	

2. מדיניות ודרישות ההון

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה ביטוח ושומרה ביטוח (להלן - חברות הביטוח המאוחדות) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשות חברות הביטוח המאוחדות לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם הן חשופות. דירקטוריוני חברות הביטוח המאוחדות נדרשים לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתם לצורך חלוקת דיבידנד.

הון היעד שנקבע על ידי חברות הביטוח המאוחדות לצורך חלוקת דיבידנד נבנה בהדרגה. בחודש נובמבר 2021 עדכנה שומרה ביטוח את הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד כך שיתעצם הדרגתית עד 113% (חלק 110%) וזאת בכ- 2.1% כל שנה עד לתום תקופת הפריסה בשנת 2024. הון היעד של מנורה ביטוח נקבע על 115% עד לתום 2024. בחודש נובמבר 2023 עדכנה מנורה ביטוח את הון היעד כך שמתום 2024 יעלה בהדרגה הון היעד באופן לינארי מ 115% כאמור לעיל עד 130% בשנת 2032. נכון ליום 31 בדצמבר 2025, הון היעד עומד על שיעור של כ- 116.9% וכ- 113% במנורה ביטוח ובשומרה ביטוח, בהתאמה. מובהר כי אין ודאות כי חברות הביטוח המאוחדות תעמודנה ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה וגמל) ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ (להלן - מנורה מהנדסים) מחויבות לעמוד בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012.

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על חברות הביטוח המאוחדות

על חברות הביטוח המאוחדות חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון. ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף ומכשיר הון רובד 2).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (RISK MARGIN).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכונים שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: - הון ודרישות הון (המשך)

ז. מדיניות ודרישות ההון (המשך)

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על חברות הביטוח המאוחדות (המשך)

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון (המשך)

משטר כושר פירעון כלכלי כולל, בין היתר, הוראות מעבר הרלוונטיות למנורה ביטוח בקשר לעמידה בדרישות ההון המאפשרות את הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי (להלן "הניכוי") הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן "תקופת הפריסה").

בחודש אפריל 2024 פרסמה רשות שוק ההון מכתב שעניינו חישוב ניכוי בתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי תחת יישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17).

בהתאם להוראות החוזר המאוחד בנושא "משטר כושר פירעון כלכלי", חברת ביטוח רשאית, לאחר שקיבלה אישור לכך מהממונה על שוק ההון, לכלול ניכוי בתקופת הפריסה בחישוב עתודות הביטוח, בהתאם להגדרות שבהוראות עד לתום שנת 2032 ("הניכוי"). מטרתו של המכתב שפורסם היא לעדכן את אופן חישוב הניכוי, כך שלא יכלול עוד התבססות על נתוני הדוחות הכספיים הכוללים חישוב של התחייבויות הביטוח לפי תקן חשבונאות בינלאומי IFRS4.

במסגרת המכתב נקבעו כללים בנוגע לחישוב הניכוי לאחר יישום תקן דיווח כספי IFRS17, תוך תיקון הכללים שנקבעו במכתב העקרונות.

במהלך חודש מאי 2025, מנורה ביטוח קיבלה את אישור הממונה בדבר שיעורי הניכוי לתקופת הפריסה.

בנוסף, לאור רישום למסחר של הון רובד 1 נוסף עבור מנורה ביטוח ברשימה הראשית של הבורסה לניירות ערך ובהתאם להתחייבויות מנורה ביטוח במסגרת שטר הנאמנות, החל משנת הדיווח, מפרסמת מנורה ביטוח לציבור, במסגרת דוח הדירקטוריון, את יחס כושר הפירעון הרבעוני המוערך, ליום 31 במרס, וכן ליום 30 בספטמבר וזאת במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. חישוב יחס כושר הפירעון הרבעוני המוערך אינו מבוקר ואינו סקור על ידי רואה החשבון המבקר והיקף הבקורות שמבצעת מנורה ביטוח לצורך פרסום ההערכה פחותות ביחס לאלה המבוצעות לצורך פרסום דוח יחס כושר פירעון המפורסם לפי הנחיות הממונה. כמו כן, במידה ויחס כושר הפירעון של מנורה ביטוח ירד ל 120% או פחות מכך, מנורה ביטוח תפרסם באופן רבעוני, דוח יחס כושר פירעון מלא בפורמט חצי שנתי, חלף היחס המוערך. בהתאם לאמור לעיל, מנורה ביטוח ביצעה הערכה, שאינה מבוקרת ואינה סקורה על ידי רואה החשבון מבקר, של יחס כושר פירעון כלכלי נכון ליום 30 בספטמבר, 2025 (להלן: "ההערכה"). החישוב של ההערכה בוצע בהתאם להנחיות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II וזאת בהתאם להוראות חוזר הממונה 2020-1-15 - "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס SOLVENCY II (להלן – "הוראות משטר כושר פירעון כלכלי") אשר פורסם ביום 14 באוקטובר 2020. מנורה ביטוח מבצעת את ההערכה ומפרסמת גילוי רבעוני בנוסף לפרסום דוחות יחס כושר פירעון המחויבים רגולטורית במסגרת הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2019 ואילך

בהתאם לחוזר סולבנסי, דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה ייכלל במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב.

ביום 2 ביולי 2025, פרסם הממונה חוזר הקובע כי החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2026, דוחות יחס כושר פירעון כלכלי יפורסמו יחד עם הדוחות הכספיים לאותו מועד. כמו כן, במסגרת החוזר עודכנו חלק מטבלאות הגילוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, כדי להתאימם ל-IFRS 17. עדכונים אלה נכנסו לתוקף החל מדוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2025.

יחס כושר פירעון של חברות הביטוח המאוחדות

בהתאם לדוחות יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2025, אשר פורסמו בחודש נובמבר 2025, למנורה ביטוח ולשומרה ביטוח (להלן - חברות הביטוח המאוחדות) ובהתאם ליחס כושר פירעון הרבעוני המוערך של מנורה ביטוח ליום 30 בספטמבר 2025 כאמור לעיל, לחברות עודף הון ללא התחשבות בהוראות המעבר ובהתחשב בהוראות המעבר.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: - הון ודרישות הון (המשך)

ז. מדיניות ודרישות ההון (המשך)

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II החל על חברות הביטוח המאוחדות (המשך)

החשוב שערכו חברות הביטוח המאוחדות ליום 30 ביוני 2025 כאמור, נסקר, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לעקרונות תקן בינלאומי (ISAE) 3000 (Revised) לגבי "התקשרויות מסוג Assurance שאינן ביקורת או סקירה של מידע כספי היסטורי". תקן זה רלוונטי לביצוע ההתקשרויות על מנת להעריך האם חישובי הסולבנסי שבוצעו על ידי חברות הביטוח המאוחדות, ליום 30 ביוני 2025, מכל הבחינות המהותיות, אינם בהתאם להוראות הממונה ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת או הסקירה החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקרים צוין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 30 ביוני 2025, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכונים ביטוח חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן, מופנית תשומת הלב לאמור בדוחות יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

יחס כושר הפרעון לעניין חלוקת דיבידנד מחברות הביטוח המאוחדות

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. בנוסף נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

החישוב שערכו חברות הביטוח המאוחדות ליום 30 ביוני 2025, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות למועד החישוב, ובהתחשב בפעולות הוניות לאחר מועד החישוב, משקף יחס כושר פרעון כלכלי גבוה מיחס כושר הפרעון הנדרש על פי המכתב.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 20: - הון ודרישות הון (המשך)

ח. מדיניות ודרישות ההון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מבטחים פנסיה וגמל, בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תיקון מס' 2 התשע"ב - 2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
299,039	337,627	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון של חברות מנהלות
815,669	955,558	הון עצמי קיים
516,630	617,931	עודף
-	(60,000)	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדיווח (*)
516,630	557,931	עודף בהתחשב באירוע לאחר תאריך הדיווח
		הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
160,778	187,967	היקף נכסים מנוהלים
139,037	150,438	הוצאות שנתיות
(776)	(778)	הקלות בהתאם לחוזר הממונה
299,039	337,627	

(*) לאחר תאריך הדיווח, ביום 16 במרס, 2026 הכריז דירקטוריון מבטחים פנסיה וגמל על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 60 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 26 במרס, 2026.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של מבטחים פנסיה וגמל החל משנת 2023 הינה כדלקמן: בכפוף להוראות כל דין, ובכלל אלו התקיימות מבחני החלוקה הקבועים בחוק החברות, והוראות שיינתנו מעת לעת על ידי הממונה: תחלק מבטחים פנסיה וגמל, מידי שנה קלנדרית, דיבידנד, בהיקף של לפחות 70% מהרווח השנתי שלה הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שבמועד החלוקה יוותרו במבטחים פנסיה וגמל נכסים נזילים בסכום של: (א) בשנת 2023, לפחות 20 מיליוני ש"ח מעבר לסכום הנדרש ממנה על פי כלל דרישות ההון החלות עליה ו- (ב) החל משנת 2024 ואילך, לפחות 30 מיליוני ש"ח מעבר לסכום הנדרש ממנה על פי כלל דרישות ההון החלות עליה, והכל (הן ביחס לקבוע בפסקה (i) והן ביחס לקבוע בפסקה (ii)) בכפוף לצרכיה של מבטחים פנסיה וגמל כפי שיהיו מעת לעת, כגון (א) לצורך קיום הוראות כל דין החלות עליה, (ב) לצורך עמידתה בהתחייבויותיה (לרבות אמות מידה פיננסיות שלה (Covenants)) כפי שיהיו מעת לעת, וכן (ג) לצורך פיתוח עסקיה בין היתר בהתאם לתכנית התקציב ו/או התכנית העסקית שלה.

3. בחודשים מרס, ספטמבר ונובמבר 2025 חילקה מנורה ביטוח דיבידנדים לחברה בסך של 250 מיליוני ש"ח, 450 מיליוני ש"ח ו- 500 מיליוני ש"ח, בהתאמה. לפרטים אודות דיבידנד שחילקה מנורה ביטוח לחברה לאחר תאריך הדיווח, ראה באור 32ה'.

4. בחודשים מאי ונובמבר 2025 חילקה מנורה פנסיה וגמל דיבידנדים לחברה בסך של 50 מיליוני ש"ח ו- 80 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

5. בחודש נובמבר 2025 חילקה שומרה ביטוח דיבידנד לחברה בסך של 100 מיליוני ש"ח.

6. למידע אודות דיבידנד שחולק לאחר תאריך הדיווח ראה באור 32ה'.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 21: - רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025			
סה"כ	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים
אלפי ש"ח			
הכנסות משירותי ביטוח			
חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA):			
סכומים המתייחסים לשינויים בהתחייבות בגין יתרת הכיסוי (LRC):			
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שסופקו (א)			
802,345	-	466,592	335,753
השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו (ב)			
88,502	-	57,092	31,410
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו (ג)			
2,451,696	-	1,342,067	1,109,629
אחר (ד)			
87,306	-	9,542	77,764
הקצאה של חלק מהפרמיות המתייחסות להשבה של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (ו)			
256,777	-	111,356	145,421
3,686,626	-	1,986,649	1,699,977
סך הכל חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA)			
4,821,691	4,639,495	182,196	-
חוזים שלגביהם יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA) (ד)			
8,508,317	4,639,495	2,168,845	1,699,977
הוצאות משירותי ביטוח			
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו			
שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו (LIC)			
(5,670,897)	(2,890,095)	(1,495,128)	(1,285,674)
הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים (ה)			
280,561	159,871	78,504	42,186
(19,054)	(17,683)	(902)	(469)
הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (ו)			
(1,066,590)	(785,163)	(136,006)	(145,421)
סה"כ הוצאות משירותי ביטוח			
(6,475,980)	(3,533,070)	(1,553,532)	(1,389,378)
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים			
2,032,337	1,106,425	615,313	310,599
הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים			
הוצאות מביטוח משנה:			
חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA):			
סכומים המתייחסים לשינויים בנכסים בגין יתרת הכיסוי (ARC):			
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שהתקבלו (א), (ח)			
(54,380)	-	(39,072)	(15,308)
השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו (ב)			
(13,788)	-	(7,712)	(6,076)
השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו (ט)			
(318,856)	-	(237,013)	(81,843)
(49,802)	-	(29,914)	(19,888)
אחר			
(436,826)	-	(313,711)	(123,115)
סך הכל חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA)			
(1,019,447)	(1,016,020)	-	(3,427)
חוזים שלגביהם יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA) (י)			
(1,456,273)	(1,016,020)	(313,711)	(126,542)
הכנסות מביטוח משנה:			
השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו			
1,006,415	636,317	263,730	106,368
שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו			
(23,753)	18,908	(26,523)	(16,138)
השבות של הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח בסיס מכבידים			
830	-	-	830
סה"כ הכנסות מביטוח משנה			
983,492	655,225	237,207	91,060
סה"כ הוצאות נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים (ז)			
(472,781)	(360,795)	(76,504)	(35,482)
רווח משירותי ביטוח			
1,559,556	745,630	538,809	275,117

הערה: הוצאות שירותי ביטוח הינן לפני קיזוז הוצאות עמלה לסוכנויות בקבוצה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 21: - רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024			
סה"כ	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים
	אלפי ש"ח		
הכנסות משירותי ביטוח			
חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA):			
סכומים המתייחסים לשינויים בהתחייבות בגין יתרת הכיסוי (LRC):			
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שסופקו (א)			
797,969	-	455,374	342,595
השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו (ב)			
82,937	-	50,914	32,023
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו (ג)			
2,381,452	-	1,305,892	1,075,560
אחר (ד)			
67,471	-	5,040	62,431
הקצאה של חלק מהפרמיות המתייחסות להשבה של תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (ו)			
175,650	-	69,882	105,768
סך הכל חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA)			
3,505,479	-	1,887,102	1,618,377
חוזים שלגביהם יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA) (ד)			
4,553,694	4,389,472	164,222	-
8,059,173	4,389,472	2,051,324	1,618,377
הוצאות משירותי ביטוח			
תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום להתחייבויות בגין תביעות שהתהוו (LIC)			
(5,509,790)	(2,837,038)	(1,504,950)	(1,167,802)
הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים (ה)			
288,936	246,315	34,212	8,409
(14,798)	(6,708)	(5,493)	(2,597)
הפחתת תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח (ו)			
(886,942)	(711,292)	(69,882)	(105,768)
סה"כ הוצאות משירותי ביטוח			
(6,122,594)	(3,308,722)	(1,546,113)	(1,267,758)
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים			
1,936,579	1,080,750	505,211	350,619
הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים			
הוצאות מביטוח משנה:			
חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA):			
סכומים המתייחסים לשינויים בנכסים בגין יתרת הכיסוי (ARC):			
הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר ברווח או הפסד עבור שירותים שהתקבלו (א), (ח)			
(57,487)	-	(42,638)	(14,849)
השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו (ב)			
(14,094)	-	(7,516)	(6,578)
השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו (ט)			
(354,469)	-	(271,436)	(83,033)
(59,223)	-	(27,276)	(31,947)
אחר			
(485,273)	-	(348,866)	(136,407)
סך הכל חוזים שלגביהם לא יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA)			
(1,000,710)	(1,006,261)	-	5,551
חוזים שלגביהם יושמה גישת הקצאת הפרמיה (PAA) (י)			
(1,485,983)	(1,006,261)	(348,866)	(130,856)
הכנסות מביטוח משנה:			
השבות של תביעות בגין חוזי ביטוח בסיס ושל הוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו שינויים המתייחסים לשירותי עבר- תיאום לנכסים בגין תביעות שהתהוו			
1,074,275	676,264	305,080	92,931
השבות של הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח בסיס מכבידים			
(17,094)	(19,372)	1,202	1,076
סה"כ הכנסות מביטוח משנה			
2,664	(117)	-	2,781
סה"כ הוצאות נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים (ז)			
1,059,845	656,775	306,282	96,788
(426,138)	(349,486)	(42,584)	(34,068)
רווח משירותי ביטוח			
1,510,441	731,264	462,627	316,551

הערה: הוצאות שירותי ביטוח הינן לפני קיזוז הוצאות עמלה לסוכנויות בקבוצה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 21: - רווח (הפסד) משירותי ביטוח ומביטוח משנה (המשך)

הערות

- א. מרווח השירות החוזי מוכר ברווח או הפסד על פני תקופת הכיסוי של כל קבוצת חוזים בהתבסס על יחידות הכיסוי שסופקו בתקופה על מנת לשקף את שירותי חוזי הביטוח שסופקו בתקופה. שירותי חוזי הביטוח מורכבים מכיסוי ביטוחי, שירותי החזר השקעה (investment-return service) - עבור חוזי ביטוח ללא מאפייני השתתפות ישירה) או שירותי ניהול השקעה (investment-related service) - עבור חוזי ביטוח עם מאפייני השתתפות ישירה).
- ב. שינויים בתיאום הסיכון משקף סכומים של סיכונים שחלפו במהלך התקופה בניכוי סכומים שהוקצו לרכיב ההפסד של ההתחייבות בגין יתרת הכיסוי.
- ג. תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות כוללות את עלויות התביעות עצמן, את העלויות הישירות ליישוב תביעות, את העלויות העקיפות ליישוב תביעות ואת יתר העלויות השוטפות העומדות בהגדרה של תזרימי מזומנים המתייחסים במישרין לקיום חוזה.
- ד. סכומים אחרים, במידה שקיימים, כגון תיאומים בהתאם לניסיון הנובעים מפרמיות שהתקבלו, מלבד אלה המתייחסות לשירות עתידי, מוכרים באופן מיידי ברווח או הפסד כהכנסות משירותי ביטוח.
- עבור חוזים הנמדדים בהתאם למודל ה-PAA, תיאומים בהתאם לניסיון הנובעים מפרמיות שהתקבלו, מלבד אלה המתייחסות לשירות עתידי, מהווים חלק מתקבולי הפרמיה החזויים, ועל כן יוקצו לכל תקופה של כיסוי באופן זהה להקצאת תקבולי הפרמיה החזויים (על בסיס חלוף הזמן או על בסיס העיתוי החוזי של הוצאות שירותי ביטוח שהתהוו).
- ה. הפסדים הנובעים מחוזים מכבידים מוכרים באופן מיידי ברווח או הפסד.
- עבור חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA, הפסדים שהוכרו בתקופות קודמות מבוטלים בתקופות עוקבות בהתאם לבסיס ההקצאה שנקבע בתקן ומוכרים בסעיף 'תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות שהתהוו' כנגד הכנסות ביטוח במסגרת הסעיפים: 'תביעות והוצאות שירותי ביטוח אחרות צפויות שהתהוו' ו'השינוי בתיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) הנובע מסיכונים שחלפו' (ביטול ניפוח תוצאתי של הכנסות והוצאות). הפסדים הנובעים ממכירה של עסק חדש מכביד וכן משינויי אומדן שקשורים לשירות עתידי בגין קבוצות מכבידות נכללים בסעיף 'הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים'.
- עבור חוזים הנמדדים בהתאם למודל ה-PAA, השינוי ברכיב ההפסד מוכר בסעיף 'הפסדים (ביטול הפסדים) בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים'.
- ו. תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח מוקצים באופן שיטתי על בסיס חלוף הזמן (על בסיס קו ישר/שיטת הקצאה אחרת המשקפת את חלוף הזמן ונקבעת באופן סטטיסטי) על פני תקופת הכיסוי של קבוצה של חוזים ומוכרים כהוצאה משירותי ביטוח למעט עבור חוזים הנמדדים בהתאם למודל ה-PAA בהם תקופת הכיסוי של כל חוזה בקבוצה אינה עולה על שנה בגינם החברה בחרה להכיר בתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח כהוצאות באופן מיידי.
- עבור חוזים שאינם נמדדים בהתאם למודל ה-PAA, יוכרו הכנסות משירותי ביטוח באותו סכום.
- ז. הכנסות (הוצאות) נטו בגין חוזי ביטוח משנה מוחזקים מוכרים באופן דומה לרווח משירותי ביטוח בגין חוזי ביטוח מונפקים, בהתאמות הנדרשות כגון ריבית על פקדונות מבטחי משנה.
- ח. הסכום של מרווח השירות החוזי (CSM) שהוכר עקב קבלה של שירותים בתקופה כולל גם עלות נטו הנובעת מרכישת כיסוי ביטוח משנה המתייחסת לאירועים שהתרחשו לפני הרכישה של קבוצת חוזי ביטוח משנה מוחזקים. עלות נטו בגין כיסוי למפרע כאמור, מוכר באופן מיידי ברווח או הפסד.
- ט. השבות של הוצאות בגין שירותי ביטוח צפויים שהתהוו במהלך התקופה מורכבים מהשבות של תביעות והוצאות אחרות שהחברה צופה לקבל ממבטחי המשנה בקורות אירועי ביטוח שהתהוו במהלך התקופה בניכוי סכומים ממבטח המשנה שהחברה מצפה לקבל שתלויים בתביעות בגין חוזי הבסיס כחלק מהתביעות שבגינן צפוי שיפוי בהתאם לחוזה ביטוח המשנה המוחזק.
- י. עבור חוזים הנמדדים בהתאם למודל ה-PAA, הוצאות מביטוח משנה הינם סכומי הפרמיות הצפויים שישלמו בתמורה לקבלת שירותים בתקופה בניכוי סכומים ממבטח המשנה שהחברה מצפה לקבל ושיאנם תלויים בתביעות בגין חוזי הבסיס (לדוגמה, עמלות מסירה מסוימות (ceding commissions)).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו

א. רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו לפי מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025					
סה"כ	אחר	אשראי	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים
אלפי ש"ח					
5,202,857	-	-	-	183,995	5,018,862
901,746	71,807	481,468	4,165	-	344,306
(79,678)	39,104	(117,771)	(163)	-	(848)
1,816,872	657,531	(910)	368,840	202,354	589,057
36,241	(474)	-	40,691	(1,118)	(2,858)
2,675,181	767,968	362,787	413,533	201,236	929,657
7,878,038	767,968	362,787	413,533	385,231	5,948,519
9,866	19,696	-	(1,374)	(3,370)	(5,086)
7,887,904	787,664	362,787	412,159	381,861	5,943,433
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו: רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה (ב2) רווחים מהשקעות אחרות, נטו: הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית (ב1) רווחים מביטול ירידת ערך (הפסדים מירידת ערך), נטו בגין נכסים פיננסיים (ב3) רווחים (הפסדים) אחרים מהשקעות, נטו (ב2) חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה (ב3, באור 9) סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו סך הכל רווחים מהשקעות, נטו שהוכרו בדוח רווח או הפסד רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו שהוכרו ברווח כולל אחר סך הכל רווחים מהשקעות, נטו					
הוצאות מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח: שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הנובע משינויים בשווי ההוגן של פריטי הבסיס של חוזי VFA ההשפעות של אופציית צמצום הסיכון בגין חוזי VFA ריבית שנצברה השפעות שינויים בשיעורי הריבית והנחות פיננסיות אחרות (לרבות הנחות אינפלציה) השפעת הפער בין היוון בריבית שוטפת להיוון בריבית מקורית של השינויים ב-FCF שנזקפו ל- CSM סך הכל הוצאות מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח (*)					
(4,131,853)	-	-	-	(161,428)	(3,970,425)
(71,668)	-	-	-	-	(71,668)
(415,573)	-	-	(124,238)	(141,828)	(149,507)
(389,118)	-	-	(153,865)	49,651	(284,904)
60,587	-	-	-	26,927	33,660
(4,947,625)	-	-	(278,103)	(226,678)	(4,442,844)
72,004	-	-	40,566	29,983	1,455
82,865	-	-	58,517	36,825	(12,477)
(6,043)	-	-	-	(6,437)	394
148,826	-	-	99,083	60,371	(10,628)
(1,195,388)	-	-	-	-	(1,195,388)
1,893,717	787,664	362,787	233,139	215,554	294,573
1,883,851	767,968	362,787	234,513	218,924	299,659
9,866	19,696	-	(1,374)	(3,370)	(5,086)
1,893,717	787,664	362,787	233,139	215,554	294,573
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה (*) קיטון בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה סך הכל רווח מהשקעות ומימון, נטו (*) מיוצג על ידי: סכומים שהוכרו ברווח או הפסד סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר סך הכל רווח מהשקעות ומימון, נטו					

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו (המשך)

א. רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו לפי מגזרי פעילות (המשך)

(א) במודל ה-GMM, ריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-CSM בהתאם לעקום הריבית הנומינלי למועד ההכרה לראשונה. כמו כן, הריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-BE וה-RA בהתאם לעקום הריבית הריאלי למועד ההכרה לראשונה.

במודל ה-PAA, ריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-BE וה-RA הנכללים ב-LIC בהתאם לעקום הריבית הריאלי לתחילת תקופה.

(ב) השפעת השינוי בריבית בסעיף זה כוללת הן את החלפת העקום ביחס לתחילת התקופה והן את הפער בין צבירת הריבית על יתרת ה-BE וה-RA לפי העקום לתחילת התקופה לצבירה בהתאם לעקום למועד ההכרה לראשונה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו (המשך)

א. רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו לפי מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	אחר	אשראי	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים
אלפי ש"ח					
3,780,685	-	-	-	190,883	3,589,802
850,054	92,182	371,843	-	-	386,029
(119,165)	(9,547)	(109,618)	-	-	-
1,192,385	300,296	(968)	331,442	151,173	410,442
(6,074)	680	-	(6,120)	(160)	(474)
1,917,200	383,611	261,257	325,322	151,013	795,997
5,697,885	383,611	261,257	325,322	341,896	4,385,799
(3,510)	(3,950)	-	114	51	275
5,694,375	379,661	261,257	325,436	341,947	4,386,074
(3,036,170)	-	-	-	(172,629)	(2,863,541)
(69,396)	-	-	-	-	(69,396)
(442,521)	-	-	(80,087)	(181,818)	(180,616)
(313,906)	-	-	(173,582)	103,814	(244,138)
(14,216)	-	-	-	(86,476)	72,260
(3,876,209)	-	-	(253,669)	(337,109)	(3,285,431)
67,044	-	-	25,708	39,620	1,716
86,347	-	-	53,385	35,307	(2,345)
2,977	-	-	-	2,709	268
156,368	-	-	79,093	77,636	(361)
(977,992)	-	-	-	-	(977,992)
996,542	379,661	261,257	150,860	82,474	122,290
1,000,052	383,611	261,257	150,746	82,423	122,015
(3,510)	(3,950)	-	114	51	275
996,542	379,661	261,257	150,860	82,474	122,290

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו:
 רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה (2ב)
 רווחים מהשקעות אחרות, נטו:
 הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית (1ב)
 רווחים מביטול ירידת ערך (הפסדים מירידת ערך), נטו בגין נכסים פיננסיים (3ב)
 רווחים אחרים מהשקעות, נטו (2ב)
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה (3ב, באור 9)
 סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו
 סך הכל רווחים מהשקעות, נטו שהוכרו בדוח רווח או הפסד
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו שהוכרו ברווח כולל אחר
 סך הכל רווחים מהשקעות, נטו

הוצאות מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח:
 שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הנובע משינויים בשווי ההגון של פריטי הבסיס של חוזי VFA
 ההשפעות של אופציית צמצום הסיכון בגין חוזי VFA
 ריבית שנצברה
 השפעות שינויים בשיעורי הריבית והנחות פיננסיות אחרות (לרבות הנחות אינפלציה)
 השפעת הפער בין היות בריבית שוטפת להיוון בריבית מקורית של השינויים ב-FCF שנזקפו ל-CSM
 סך הכל הוצאות מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח (*)

הכנסות מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה:
 ריבית שנצברה
 השפעות שינויים בשיעורי הריבית והנחות פיננסיות אחרות (לרבות הנחות אינפלציה)
 השפעת הפער בין היות בריבית שוטפת להיוון בריבית מקורית של השינויים ב-FCF שנזקפו ל-CSM
 סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה (*)
 גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה
 סך הכל רווח מהשקעות ומימון, נטו (*)
 מיוצג על ידי:
 סכומים שהוכרו ברווח או הפסד
 סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר
 סך הכל רווח מהשקעות ומימון, נטו

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו (המשך)

א. רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו לפי מגזרי פעילות (המשך)

(א) במודל ה-GMM, ריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-CSM בהתאם לעקום הריבית הנומינלי למועד ההכרה לראשונה. כמו כן, הריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-BE וה-RA בהתאם לעקום הריבית הריאלי למועד ההכרה לראשונה.

במודל ה-PAA, ריבית שנצברה כוללת צבירת ריבית על יתרת ה-BE וה-RA הנכללים ב-LIC בהתאם לעקום הריבית הריאלי לתחילת תקופה.

(ב) השפעת השינוי בריבית בסעיף זה כוללת הן את החלפת העקום ביחס לתחילת התקופה והן את הפער בין צבירת הריבית על יתרת ה-BE וה-RA לפי העקום לתחילת התקופה לצבירה בהתאם לעקום למועד ההכרה לראשונה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו (המשך)

ב. מידע על סעיפי רווחים מהשקעות לפי סוגי נכסים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2025	
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו
באלפי ש"ח	

1. הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית והפרשי הצמדה

פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	-	9,864
פיקדונות באוצר	-	334,738
אג"ח קונצרניות	-	17,222
הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)	-	539,922
סך הכל	-	901,746

2. רווחים (הפסדים) אחרים מהשקעות, נטו

רווחים (הפסדים) נטו בגין שינויים בשווי הוגן של השקעות במכשירים פיננסיים:

מזומנים ושווי מזומנים	(10,536)	183,907
פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	7,588	4,179
אג"ח ממשלתיות	291,248	263,398
אג"ח קונצרניות	309,197	158,854
אג"ח מיועדות	14,601	229,600
הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)	161,956	139,952
מניות	3,588,510	400,204
השקעות במכשירי הון אחרים	40,661	166,906
מכשירים נגזרים	790,547	248,929
אחר	(34)	722
סך הכל	5,193,738	1,796,651

אחר:

הכנסות מנדל"ן להשקעה:

שערוך נדל"ן להשקעה, לרבות רווחי (הפסדי) הון	2,651	(4,691)
הכנסות מהשכרה בגין נדל"ן להשקעה	6,468	24,912
סך הכל הכנסות מנדל"ן להשקעה	9,119	20,221
סך הכל רווחים אחרים מהשקעות, נטו	5,202,857	1,816,872

3. רווחים (הפסדים), נטו אחרים:

הפסדים (ביטול הפסדים) מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים	-	(79,678)
חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה	-	36,241
סך הכל	-	(43,437)
סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו שהוכרו ברווח או הפסד	5,202,857	2,675,181

(*) במהלך שנת 2025 לא נגרעו נכסים פיננסיים שנמדדו בעלות מופחתת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 22: - רווח (הפסד) מהשקעות ומימון, נטו (המשך)

א. מידע על סעיפי רווחים מהשקעות לפי סוגי נכסים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה		רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו	
באלפי ש"ח			
ב.1. הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית והפרשי הצמדה			
פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	-	25,079	-
פיקדונות באוצר	-	376,335	-
אג"ח קונצרניות	-	17,834	-
הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)	-	430,806	-
סך הכל	-	850,054	-
ב.2. רווחים (הפסדים) אחרים מהשקעות, נטו			
רווחים (הפסדים) נטו בגין שינויים בשווי הוגן של השקעות במכשירים פיננסיים:			
מזומנים ושווי מזומנים	51,370	75,743	
פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים	18,464	5,426	
אג"ח ממשלתיות	1,469	49,775	
אג"ח קונצרניות	792	191,612	
אג"ח מיועדות	10,357	143,378	
הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)	60,887	190,527	
מניות	(38,121)	223,316	
השקעות במכשירי הון אחרים	3,677,304	234,137	
מכשירים נגזרים	(9,665)	(7,085)	
אחר	1,018	39,563	
סך הכל	3,773,876	1,146,392	
אחר:			
הכנסות מנדל"ן להשקעה:			
שערוך נדל"ן להשקעה, לרבות רווחי (הפסדי) הון	1,525	26,619	
הכנסות מהשכרה בגין נדל"ן להשקעה	5,284	19,374	
סך הכל הכנסות מנדל"ן להשקעה	6,809	45,993	
סך הכל רווחים אחרים מהשקעות, נטו	3,780,685	1,192,385	
ב.3. רווחים (הפסדים), נטו אחרים:			
הפסדים (ביטול הפסדים) מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים	-	(119,165)	
חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה	-	(6,074)	
סך הכל	-	(125,239)	
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו שהוכרו ברווח או הפסד	3,780,685	1,917,200	

(*) במהלך שנת 2024 לא נגרעו נכסים פיננסיים שנמדדו בעלות מופחתת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 23: - הכנסות מדמי ניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
965,692	1,083,756	דמי ניהול בענפי הפנסיה והגמל
43,353	48,036	דמי ניהול בגין חוזי השקעה
34,242	67,101	דמי ניהול בגין תפעול סיעוד קופ"ח ואחרים
<u>1,043,287</u>	<u>1,198,893</u>	סה"כ הכנסות מדמי ניהול

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 24: - הוצאות והכנסות המסווגות לפי מהותן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		הערות	
2024	2025		
באלפי ש"ח			
4,393,928	4,611,410		הוצאות תפעוליות (א):
9,387	3,851		עלות תביעות (ב)
584,652	568,781		הפסדים בגין קבוצות של חוזי ביטוח מכבידים
			עמלות רכישה לסוכנים
1,032,345	1,099,274		שכר עבודה ונלוות (ראה גם באור 18 בדבר הטבות לעובדים ובאור 26 בדבר תשלום מבוסס מניות)
790,507	860,431		עמלות שוטפות אחרות
263,150	268,540		פחת והפחתות
69,586	70,321		אחזקת משרדים ותקשורת
92,517	95,996		שיווק ופרסום
90,307	98,726		ייעוץ משפטי ומקצועי
55,969	60,026		בנק
142,210	160,353		מיכון
21,465	18,387		אחזקת רכב
74,587	90,209		אחר
(144,443)	(170,738)		בניכוי הוצאות עקיפות לשיב תביעות שסווגו בסעיף עלות תביעות
7,476,167	7,835,567		סך הכל הוצאות תפעוליות
			הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו (א):
(230)	459	באור 11	הפסד (רווח) מממוש רכוש קבוע
388	-		הפסד מממוש חברות מוחזקות
(219)	-	באור 12	רווח מממוש נכסים בלתי מוחשיים
686	1,794	באור 12	הפסד מירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים
1,713	-	באור 11	הפסד מירידת ערך רכוש קבוע
20,550	15,514		הפחתת עודפי עלות
-	(50,000)	באור 32ב'	הכנסה משיפוי בגין נזק מנפילת טיל
-	(61,946)	באור 32א'	פיצוי בגין ביטול עיסקת רכישה
(1,693)	8,772		אחר
21,195	(85,407)		סך הכל הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו
7,497,362	7,750,160		סך הכל
(1,227,243)	(1,226,464)	באור 17.ב-ג	סכומים המיוחסים לתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח שהתהוו במהלך התקופה
893,370	1,066,590	באור 17.ב	הפחתת תזרימי המזומנים לרכישת ביטוח
1,539	(8,930)	באור 17.ג	הפסד (ביטול הפסד) מירידת ערך נטו של נכסים בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח
(95,480)	(110,605)	באור 12	תנועה בעלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
(427,814)	(279,409)		סך הכל התאמות בגין תזרימי מזומנים לרכישת ביטוח ועלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות
7,069,548	7,470,751		סך הכל הוצאות (הכנסות), נטו (ג) *
			* מיוצג על ידי:
6,103,137	6,448,154		הוצאות משירותי ביטוח
945,215	1,108,004		הוצאות תפעוליות אחרות
21,196	(85,407)		הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו
7,069,548	7,470,751		סך הכל הוצאות (הכנסות), נטו

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 24: - הוצאות והכנסות המסווגות לפי מהותן (המשך)

(א) הוצאות (הכנסות) אחרות הנובעות מהפעילות העסקית העיקרית של החברה ואשר אינטגרלית לפעילות החברה.

(ב) עלות התביעות כוללת את סכומי התביעות ואת העלויות הישירות ליישוב תביעות שהתהוו בתקופה, וכן אומדן של העלויות העקיפות ליישוב תביעות שצפויות לחברה. בעת התהוות העלויות העקיפות ליישוב תביעות בפועל, הן מוכרות במסגרת יתר סעיפי ההוצאות הרלוונטיים בבאור זה, לפי מהותם. כמו כן, מכיוון שהתהוות העלויות העקיפות ליישוב תביעות בפועל אינה מוכרת כהוצאה בדוחות הכספיים אלא כקיטון בהתחייבות בגין תביעות שהתהוו, שורת 'סכומים המיוחסים ליישוב תביעות מאפסת את ההוצאות כאמור. יתר ההוצאות הניתנות לייחוס במישרין לקיום חוזי ביטוח מוכרות במסגרת יתר סעיפי ההוצאות הרלוונטיים בבאור זה, לפי מהותם.

(ג) ההוצאות משירותי ביטוח והוצאות תפעוליות אחרות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך 412 מליוני ש"ח ו- 386 מליוני ש"ח לשנים 2025 ו- 2024, בהתאמה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 25: - הוצאות מימון אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
95,010	121,848	הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין:
83,327	96,079	התחייבויות לבנקים
4,055	2,501	כתבי התחייבויות נדחים
3,980	3,640	אגרות חוב
3,895	16,475	חכירות
21,114	16,453	חברות כלולות וצדדים קשורים
(4,009)	(3,716)	התחייבויות בגין הוראות קבע
		הכנסות מימון אחרות
207,372	253,280	סך הכל הוצאות מימון

באור 26: - תשלום מבוסס מניות

בחודש ינואר 2022, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, אישרה האסיפה הכללית של החברה תיקון למדיניות התגמול של החברה. הוראות מדיניות התגמול המעודכנות מאפשרות, בין היתר, להעניק לנושאי המשרה מנהלים ועובדים בקבוצה (להלן: "עובדים") תגמול מבוסס מניות, ובכלל זה אופציות הניתנות למימוש למניות החברה. בחודש דצמבר 2021, אישר דירקטוריון החברה, תכנית תגמול, בכפוף לאישור שינוי מדיניות התגמול על ידי האסיפה הכללית כאמור, אשר ניתן ביום 3 בינואר 2022. בהמשך לאמור, אישר דירקטוריון החברה לפרסם מתאר הקצאת נ"ע לעובדים. במסגרת תכנית התגמול, הקצתה החברה ללא תמורה לניצעים, עד 2,900,000 אופציות בלתי סחירות ובלתי ניתנות להעברה הניתנות למימוש לעד 2,900,000 מניות רגילות של החברה (בכפוף להתאמות וליתר הוראות תכנית האופציות (להלן: "התכנית"). בשלב הראשון, כמות האופציות שהוקצתה כוללת "בנק" בגין הקצאות עתידיות עבור עובדים זכאים. האופציות שהוקצו על פי התכנית הוקצו במסלול רווח הון והופקדו בידי נאמן, אשר יחזיק בהן בנאמנות עבור העובדים במשך התקופה הקבועה לכך בפקודה ובתקנות מכוחה. יצוין, כי לאור העובדה שבהתאם להוראות התכנית, הקצאת המניות (במימוש) הינה במנגנון cash-less, מקסימום כמות המניות שניתנות להקצאה (במימוש מלא ובמחיר מקסימלי) תהווה שיעור של כ- 1.99% מהונה המונפק והנפרע של החברה ומזכויות ההצבעה בה (בדילול מלא).

בחודש מאי 2025, אשר דירקטוריון החברה תוכנית מתאר אופציות לעובדים בקבוצה, הכוללת עד 1,122,068 אופציות, שלא ירשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("אופציות" ו-"הבורסה") ואשר ניתנות למימוש לעד 1,122,068 מניות רגילות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א של החברה, המוצעות או שיוצעו, ללא תמורה, לעובדים של החברה ושל חברות בשליטתה, וכן עד 877,932 אופציות, שלא ירשמו למסחר בבורסה, ואשר ניתנות למימוש לעד 877,932 מניות רגילות אשר הוקצו לנאמן מכוח המתאר הקודם ומוחזקות במועד מתאר זה על ידי הנאמן. האופציות שלא הוקצו לניצעים ספציפיים, יאפשרו הקצאות עתידיות לנושאי משרה ועובדים נוספים.

להלן הנתונים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה בהתאם למודל הבינומי לתמחור אופציות לגבי התוכנית הנ"ל ונתונים נוספים:

מועד הענקה				
29/8/2023	20/4/2023	29/5/2022	30/1/2022	
78.3	72.1	77.8	74.3	תוספת מימוש לאופציה בש"ח
34.95%-38.52%	34.58%-38.1%	33.08%-36.51%	29.97%-33.73%	תנודתיות צפויה במחירי המניה
3.78%-3.84%	3.78%-3.86%	2.13%-2.26%	0.75%-1.05%	שיעור ריבית חסרת סיכון
4-6 שנים	4-6 שנים	4-6 שנים	4-6 שנים	משך החיים החזוי של האופציות
16.36-16.43	15.35-15.44	14.94-15.13	14.38-14.71	ממוצע משוקלל של מחירי המניה בש"ח
16.4	15.38	15.05	14.55	שווי הוגן פר אופציה בש"ח
0.3	3.49	0.6	31.9	סך שווי האופציות שהוקצו במיליוני ש"ח
-	-	-	-	מספר אופציות שהוקצו למנכ"ל
18,297	203,521	27,098	1,707,534	מספר אופציות שהוקצו לעובדים אחרים
12,210	135,534	7,360	479,346	יתרת אופציות שטרם מומשו לתאריך הדוח
1:1	1:1	1:1	1:1	יחס המרה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 26: - תשלום מבוסס מניות (המשך)

להלן הנתונים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה בהתאם למודל הבינומי לתמחור אופציות לגבי התוכנית הנ"ל ונתונים נוספים: (המשך)

מועד הענקה					
25/12/2024	26/11/2024	27/8/2024	28/5/2024	27/3/2024	
141.08	120.1	99.24	91.49	96.85	תוספת מימוש לאופציה בש"ח
		- 36.66%		- 36.49%	תנודתיות צפויה במחירי המניה
36.75%	30.3%-36.5%	31.42%	33.9% - 37%	33.61%	שיעור ריבית חסרת סיכון
4.21%	4.33%-4.38%	4.36% - 4.51%	4.41% - 4.56%	3.93% - 4.03%	משך החיים החזוי של האופציות
5 שנים	4-6 שנים	4-6 שנים	4-6 שנים	4-6 שנים	ממוצע משוקלל של מחירי המניה בש"ח
39.2	39.48-40.85	26.74 - 27.45	23.68 - 24.47	26.52 - 27.22	שווי הוגן פר אופציה בש"ח
39.2	40.35	27.14	24.16	26.98	סך שווי האופציות שהוקצו במיליוני ש"ח
0.55	0.18	0.21	0.48	0.63	מספר אופציות שהוקצו למנכ"ל
-	-	-	-	-	מספר אופציות שהוקצו לעובדים אחרים
14,031	4,558	7,961	19,868	15,909	יתרת אופציות שטרם מומשו לתאריך הדוח
14,031	4,558	7,961	19,868	15,909	יחס המרה
1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	

מועד הענקה		
27/8/2025	27/5/2025	
321.4	191.16	תוספת מימוש לאופציה בש"ח
31.5% - 31.63%	30.34% - 35.49%	תנודתיות צפויה במחירי המניה
3.93% - 3.95%	4.26% - 4.34%	שיעור ריבית חסרת סיכון
4-5 שנים	4-6 שנים	משך החיים החזוי של האופציות
45.34 - 48.15	50.75 - 52.37	ממוצע משוקלל של מחירי המניה בש"ח
46.74	51.51	שווי הוגן פר אופציה בש"ח
36.6	0.3	סך שווי האופציות שהוקצו במיליוני ש"ח
-	-	מספר אופציות שהוקצו למנכ"ל
784,804	5,242	מספר אופציות שהוקצו לעובדים אחרים
784,804	5,242	יתרת אופציות שטרם מומשו לתאריך הדוח
1:1	1:1	יחס המרה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 26: - תשלום מבוסס מניות (המשך)

להלן התנועה באופציות:

שנת 2024		שנת 2025		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר אופציות	
	2,210,410	1,383,737		אופציות למניות לתחילת שנה
	69,776	773,214		אופציות למניות שהוענקו במהלך השנה
	(225,702)	(85,955)		אופציות למניות שחולטו במהלך השנה
105.74	(670,747)	171.86	(643,365)	אופציות למניות שמומשו במהלך השנה
	<u>1,383,737</u>	<u>1,427,631</u>		

בגין האמור נזקפה בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה בתקופת הדוח הוצאה בסך של 9,162 אלפי ש"ח (בשנת 2024 - 4,069 אלפי ש"ח).

באור 27: - רווח למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה לשנת 2025 התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות בסך של 2,350,981 אלפי ש"ח (בשנת 2024 - רווח בסך 1,684,007 אלפי ש"ח) מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור בסך של 62,341 אלפי מניות (בשנת 2024 - 61,983 אלפי מניות).

חישוב הרווח המדולל למניה לשנת 2025 התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות בסך של 2,350,981 אלפי ש"ח מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור לרבות מניות מדללות בסך כולל של 63,043 אלפי מניות.

בחישוב הרווח המדולל למניה לא נכללו מניות פוטנציאליות בסך של כ- 785 אלף מניות בשנת 2025 ובסך של כ- 42 אלף מניות בשנת 2024.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים

(א) שווי הוגן

הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

השיטות וההנחות ששימשו בקביעת השווי ההוגן

טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל. השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

נכסים חוב שאינם סחירים (למעט אג"ח מיועדות)

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

בתקופת הדוח התקבלה הודעה מרשות שוק ההון, בדבר תוצאות מכרז חדש לבחירת ספק לשערוך נכסי חוב לא סחירים עבור הגופים המוסדיים. בהתאם להודעה, חברת "נס פייר ווליו בע"מ" נבחרה על ידי רשות שוק ההון כספק המשערוך החדש (להלן: "הספק החדש"), וזאת לאחר הליך מכרזי מקיף שנערך בהתאם להוראות החוק. החברה נמצאת בשלבים מתקדמים של היערכות לעבודה עם הספק החדש כאשר השלמת ההיערכות צפויה בחודשים הקרובים. בהתבסס על מודל השערוך של הספק החדש, לרבות הנתונים שישמשו במודל, הקבוצה צופה לסווג את הרוב המוחלט של נכסי החוב הלא סחירים שישוערכו על ידי הספק החדש ברמה 3 במדרג השווי ההוגן.

אג"ח מיועדות

אגרות חוב מיועדות מסוג ח"ץ (להלן - "אג"ח ח"ץ") הינן אגרות חוב שאינן סחירות ואינן ניתנות להעברה, אשר מונפקות (ונפרעות) מכוח סדרת הסכמים שנחתמו בין חברות הביטוח לבין מדינת ישראל, ומוקצות לפי שיעור מסוים מההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכוללים רכיב חיסכון המבטיח תשואה למבוטח.

החברה מחשבת את השווי ההוגן על בהתאם לגישה העקיפה לפיה חישוב השווי ההוגן מבוסס על העלות המופחתת של אג"ח ח"ץ בתוספת השווי העודף הנובע מהפער בין הריבית הנקובה באג"ח ח"ץ לבין עקום ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות המשמש בדוחות הכספיים. חישוב זה דומה לאופן החישוב המבוצע במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II. אומדן תזרימי המזומנים של אג"ח ח"ץ מבוססים על תזרימי המזומנים החזויים בגין התחייבויות הביטוח ולפיכך כולל הנחות לגבי נתונים שאינם ניתנים לצפייה כגון שיעור ביטולים, שיעור לקיחת גמלה, גיל פרישה וכיוצ"ב.

להלן שיעורי הריבית הממוצעים עבור נכסי חוב שאינם סחירים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
באחוזים		
עבור נכסי חוב שאינם סחירים בארץ לפי דירוג (*):		
1.96	1.83	AA ומעלה
4.88	5.04	BBB עד A
1.14	0.93	נמוך מ-BBB
10.82	8.33	לא מדורג

* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

השקעה במניות שאינן סחירות

השווי ההוגן של מניות שלגביהן לא קיים מחיר שוק מצוטט, נקבע על ידי מודל היוון תזרימי מזומנים. ההערכה מצריכה מהחברה להניח הנחות מסוימות לגבי נתונים שאינם ניתנים לצפייה הנכללים במודל.

קרנות השקעה

השווי ההוגן של קרנות השקעה מתבסס על פי הערך הנכסי הנקי (NAV) אשר מדווח מהקרנות מדי תקופה, כאשר הדיווח הכספי הוא בתאריך שונה מתאריך המאזן, כפי שקורה ברוב קרנות ההשקעה, לרוב מבוצעת התאמות להשקעות והחלוקות העוקבות, אחת לרבעון.

התחייבויות פיננסיות

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

31 בדצמבר		
2024	2025	
אחוזים		
4.80	4.27	אגרות חוב
4.19	4.05	כתבי התחייבויות נדחים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן (המשך)

(1) מכשירים פיננסיים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה

(1)(א) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בחלוקה לרמות

ליום 31 בדצמבר, 2025				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
				נכסים פיננסיים:
3,041,535	21,395	3,020,140	-	נכסי חוב שאינם סחירים
9,796,038	-	35,774	9,760,264	נכסי חוב סחירים
11,450,200	498,233	132,328	10,819,639	מכשירי הון
11,396,838	4,497,985	1,299,738	5,599,115	השקעות אחרות
35,684,611	5,017,613	4,487,980	26,179,018	סך הכל נכסים פיננסיים
				התחייבויות פיננסיות:
45,684	-	29,611	16,073	מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר, 2024				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
				נכסים פיננסיים:
3,451,019	29,901	3,421,118	-	נכסי חוב שאינם סחירים
9,392,966	-	880,035	8,512,931	נכסי חוב סחירים
9,643,083	505,592	13,594	9,123,897	מכשירי הון
10,495,862	4,703,430	1,132,348	4,660,084	השקעות אחרות
32,982,930	5,238,923	5,447,093	22,296,912	סך הכל נכסים פיננסיים
				התחייבויות פיננסיות:
242,449	-	210,219	32,230	מכשירים נגזרים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

(1) מכשירים פיננסיים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה (המשך)

(1)(ב) מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

ליום 31 בדצמבר, 2025			
נכסים פיננסיים			
אלפי ש"ח			
סך הכל נכסים פיננסיים	השקעות אחרות	מכשירי הון	מכשירי חוב שאינם סחירים
5,238,923	4,703,430	505,592	29,901
(112,124)	(86,172)	(24,200)	(1,752)
(292,558)	(282,753)	(8,936)	(869)
617,379	563,387	53,992	-
(428,547)	(399,907)	(28,215)	(425)
(5,460)	-	-	(5,460)
<u>5,017,613</u>	<u>4,497,985</u>	<u>498,233</u>	<u>21,395</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2025

סך ההפסדים שהוכרו ברווח או הפסד

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

סילוקים

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025

סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח או הפסד
בגין נכסים והתחייבויות המוחזקים נכון ליום 31
בדצמבר, 2025:

הפסדים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד
חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

(91,722)	(74,226)	(15,743)	(1,753)

(*) הוכרו בסעיף 'רווחים (הפסדים) מהשקעות,
נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי
השקעה תלויי תשואה'.

(*) הוכרו בסעיף רווחים מהשקעות נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה.

במהלך שנת 2025 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2 וכן לא היו מעברים מרמה 3 או אל רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה (המשך)

(1)(ב) מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2024			
נכסים פיננסיים			
אלפי ש"ח			
מכשירי חוב	מכשירי	השקעות	סך הכל
שאינם	הון	אחרות	נכסים
סחירים			פיננסיים
36,228	517,739	4,304,283	4,858,250
834	(38,412)	225,385	187,807
(1,045)	(12,064)	(224,243)	(237,352)
-	38,329	709,274	747,603
-	-	(311,269)	(311,269)
(6,116)	-	-	(6,116)
29,901	505,592	4,703,430	5,238,923

יתרה ליום 1 בינואר, 2024

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד

תקבולי ריבית ודיבידנד

רכישות

מכירות

סילוקים

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024

סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים והתחייבויות המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2024:

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

834	(38,363)	263,496	225,967

(*) הוכרו בסעיף רווחים מהשקעות נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה.

במהלך שנת 2024 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2 וכן לא היו מעברים מרמה 3 או אל רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים אחרים שאינם מוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה

(2)א שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר, 2025			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			

נכסים פיננסיים:

3,069,659	30,470	3,039,189	-	מכשירי חוב שאינם סחירים למעט אג"ח מיועדות
3,144,036	3,144,036	-	-	אג"ח מיועדות
6,908,419	-	38,887	6,869,532	מכשירי חוב סחירים
1,329,910	306,924	54,548	968,438	מכשירי הון
4,353,281	3,394,735	267,825	690,721	השקעות אחרות
18,805,305	6,876,165	3,400,449	8,528,691	סך הכל נכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

32,893	-	7,766	25,127	מכשירים נגזרים
32,893	-	7,766	25,127	סך הכל התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר, 2024			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			

נכסים פיננסיים:

3,310,818	43,717	3,267,101	-	מכשירי חוב שאינם סחירים למעט אג"ח מיועדות
3,143,931	3,143,931	-	-	אג"ח מיועדות
4,524,184	-	56,751	4,467,433	מכשירי חוב סחירים
1,159,050	317,036	1,525	840,489	מכשירי הון
3,757,564	3,310,395	50,474	396,695	השקעות אחרות
15,895,547	6,815,079	3,375,851	5,704,617	סך הכל נכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

52,268	-	41,075	11,193	מכשירים נגזרים
52,268	-	41,075	11,193	סך הכל התחייבויות פיננסיות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים אחרים שאינם מוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה (המשך)

(2)(ב) מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

ליום 31 בדצמבר, 2025					
נכסים פיננסיים					
אלפי ש"ח					
סך הכל נכסים פיננסיים	השקעות אחרות	מכשירי הון	אג"ח מיועדות	מכשירי חוב שאינם סחירים למעט אג"ח מיועדות	
6,815,078	3,310,394	317,036	3,143,931	43,717	יתרה ליום 1 בינואר, 2025
310,793	93,077	(6,253)	229,600	(5,631)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)
(327,138)	(189,323)	(4,141)	(130,900)	(2,774)	תקבולי ריבית ודיבידנד
571,380	452,781	21,688	96,887	24	רכישות
(293,743)	(272,197)	(21,407)	-	(139)	מכירות
(200,210)	-	-	(195,482)	(4,728)	סילוקים
6,876,160	3,394,732	306,923	3,144,036	30,469	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025
					סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים והתחייבויות המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2025: רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה, הון והתחייבויות אחרות
306,276	93,681	(7,671)	222,687	(2,421)	

(*) הוכרו בסעיף 'רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו.

במהלך שנת 2025 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2 וכן לא היו מעברים מרמה 3 או אל רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים אחרים שאינם מוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה (המשך)

(2)(ב) מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2024					יתרה ליום 1 בינואר, 2024
נכסים פיננסיים					
אלפי ש"ח					
סך הכל נכסים פיננסיים	השקעות אחרות	מכשירי הון	אג"ח מיועדות	מכשירי חוב שאינם סחירים למעט אג"ח מיועדות	
6,398,273	2,868,956	314,183	3,172,482	42,652	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)
311,675	172,427	(5,087)	143,254	1,081	תקבולי ריבית ודיבידנד
(269,390)	(131,215)	(5,770)	(130,612)	(1,793)	רכישות
769,003	602,717	49,764	111,997	4,525	מכירות
(238,544)	(202,490)	(36,054)	-	-	סילוקים
(155,938)	-	-	(153,190)	(2,748)	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024
6,815,079	3,310,395	317,036	3,143,931	43,717	סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים והתחייבויות המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2024:
					רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה, הון והתחייבויות אחרות
302,700	169,144	(4,876)	137,498	934	

(*) הוכרו בסעיף 'רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו.

במהלך שנת 2024 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2 וכן לא היו מעברים מרמה 3 או אל רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים אחרים שאינם מוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה (המשך)

(2)ג) נתונים משמעותיים שאינם ניתנים לצפייה ששימשו במדידות שווי הוגן ברמה 3

יחסי הגומלין בין הנתונים המשמעותיים שאינם ניתנים לצפייה לבין נתונים אחרים שאינם ניתנים לצפייה	ליום 31 בדצמבר, 2024		ליום 31 בדצמבר, 2025		נתונים משמעותיים שאינם ניתנים לצפייה	טכניקות הערכת שווי	מכשיר פיננסי
	רגישות השווי הוגן לשינוי בנתונים	טווח (ממוצע משוקלל)	שווי הוגן (באלפי ש"ח)	טווח (ממוצע משוקלל)	שווי הוגן (באלפי ש"ח)		
לא קיימים יחסי גומלין בין הנתונים שאינם ניתנים לצפייה	גידול משמעותי בנתון זה יביא לקיטון משמעותי בשווי ההוגן	- 1.92% 2.80%		- 1.96% 2.89%		שיעור היוון	אג"ח מיועדות מסוג ח"ץ
	שינוי משמעותי בנתון זה עלול להביא לשינוי משמעותי בשווי		3,143,931		3,144,036	היוון תזרימי מזומנים חזויים	
	על בסיס מודל אקטוארי			על בסיס מודל אקטוארי		הנחות אקטואריות	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 28: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן (המשך)

(3) מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לצורכי גילוי בלבד בחלוקה לפי רמות

ליום 31 בדצמבר, 2025			
שווי הוגן			ערך בספרים
סה"כ	רמה 3	רמה 2	
אלפי ש"ח			

נכסים פיננסיים:

השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות
בעלות מופחתת:

מכשירי חוב שאינם סחירים:

100,913	-	100,913	95,897	פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
5,506,565	-	5,506,565	4,573,956	פקדונות באוצר
242,414	-	242,414	232,043	אג"ח קונצרניות שאינן סחירות
5,658,914	21,656	5,637,258	5,666,343	הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)
11,508,806	21,656	11,487,150	10,568,239	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים
11,508,806	21,656	11,487,150	10,568,239	סך הכל נכסים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר, 2024			
שווי הוגן			ערך בספרים
סה"כ	רמה 3	רמה 2	
אלפי ש"ח			

נכסים פיננסיים:

השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות
בעלות מופחתת:

מכשירי חוב שאינם סחירים:

189,786	-	189,786	181,494	פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים
5,431,775	-	5,431,775	4,538,024	פקדונות באוצר
264,387	210	264,177	253,516	אג"ח קונצרניות שאינן סחירות
4,258,756	21,775	4,236,981	4,282,991	הלוואות (לרבות חברות מוחזקות)
10,144,704	21,985	10,122,719	9,256,025	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים
10,144,704	21,985	10,122,719	9,256,025	סך הכל נכסים פיננסיים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים

כללי

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, בריאות, ביטוח כללי, ובתחום אשראי. פעילויות החברה בתחומי הביטוח השונים ובתחום שוק ההון והשירותים הפיננסיים והאשראי חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכוני חיתום (המורכב מסיכוני ביטוח; סיכוני ביטולים; וכן סיכוני הוצאות), לרבות סיכוני ריכוזיות וסיכון קטסטרופה.
- סיכונים פיננסיים:
 - סיכוני שוק;
 - סיכוני נזילות;
 - סיכוני אשראי;
- סיכונים תפעוליים;
- סיכונים עסקיים;
- סיכון אבטחת מידע וסייבר;
- סיכוני AI;
- סיכוני מאקרו;
- סיכוני קיימות (ESG) לרבות סיכוני שינוי אקלים;
- סיכונים משפטיים;
- סיכוני רגולציה וציות;
- סיכון מוניטין;

סיכוני חיתום

סיכוני חיתום כוללים מגוון רחב של חשיפות הנובעות מתהליכי קבלת החלטות בתחום הביטוח והפנסיה. בתחום ביטוח חיים ובריאות, הסיכונים נובעים מאי-ודאות לגבי תשלום תביעות עתידיות בהתבסס על הנחות אקטואריות כגון שיעורי תמותה ואריכות חיים, שיעורי תחלואה ונכות, הוצאות, התנהגות מבוטחים, ביטולים או פדיונות. בקרנות פנסיה, הסיכונים האקטואריים חלים בעיקר על העמיתים, אך עשויה להיות השפעה עקיפה על החברה המנהלת בהיבט של דמי הניהול. בנוסף, סיכוני ביטוח כללי נובעים בעיקר מאי-ודאות בתמחור, במודלים להערכת רזרבות ובחשיפה לאירועי קטסטרופה.

סיכונים פיננסיים

סיכונים פיננסיים נובעים מחשיפה של החברה לשווקים הפיננסיים, לנזילות ולאשראי. תנודתיות בשווקים, שינויים בריבית ובשערי מטבע, או חדלות פירעון של צדדים קשורים עשויים להשפיע על שווי נכסים, על תשואות השקעה ועל יכולת החברה לעמוד בהתחייבויותיה.

- סיכוני שוק – סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.
- סיכוני נזילות – סיכוני נזילות מתייחסים לאפשרות להפסד כתוצאה מצורך במימוש נכסים במחירים נמוכים ממחירי השוק, או מגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר, וכן לקושי בעמידה בהתחייבויות. סיכונים אלה עלולים לנבוע מאי-ודאות לגבי מועד תשלום התחייבויות הקבוצה. למידע נוסף אודות סיכון הנזילות ראה סעיף ה.2.
- סיכוני אשראי – סיכוני אשראי מתייחסים לאפשרות להפסד כתוצאה מאי-עמידה של לווה, מבטח משנה או צד אחר בהתחייבויותיו כלפי החברה, וכן כתוצאה משינויים במרווחי האשראי בשוק ההון. סיכונים אלה עשויים להשפיע על שווי נכסים פיננסיים ועל יכולת החברה לגייס מקורות מימון בתנאים סבירים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

סיכונים תפעוליים

סיכונים תפעוליים נובעים מכשלים בתהליכים פנימיים, במערכות מידע או משגיאות אנוש. אירועים כאלה עלולים לגרום להפסדים כספיים, פגיעה בנתונים או בעיכוב תהליכים. הקבוצה נשענת באופן מהותי על מערכות מידע מורכבות, המצויות בתהליך מתמשך של התאמתן להוראות רגולציה משתנות והבטחת תאימות למוצרים המשווקים. תקלה במערכות מידע, חוסר התאמה לדרישות רגולטוריות או אי-תאימות בין מערכות המחשוב לבין תנאי המוצרים והתהליכים עלולים לחשוף את הקבוצה לטעויות תפעוליות, שיבושים בממשקי מידע ואי-עמידה בהוראות הדין.

סיכונים עסקיים

סיכונים עסקיים מתייחסים לפגיעה אפשרית ברווחיות הקבוצה כתוצאה משינויים בסביבה העסקית, לרבות עלייה בעוצמת התחרות בתחומים בהם היא פועלת. התחרות עשויה להתגבר עקב כניסת מתחרים חדשים, ערוצי הפצה נוספים או החרפת התחרות בין שחקנים קיימים. בנוסף, ענפי ביטוח חיים, גמל ופנסיה חשופים לביטולי פוליסות ופדיונות, כאשר יכולת החברה לשמר את תיק הלקוחות תלויה גם ביכולתה להציע תשואות ותנאים אטרקטיביים ביחס למתחרים. שינויים בהעדפות הציבור, לרבות מעבר למוצרים תחליפיים או ירידה בביקוש לביטוח, עשויים להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

הקבוצה חשופה לסיכונים סייבר ואבטחת מידע העלולים לגרום להפסד כספי, פגיעה במוניטין, פגיעה בפרטיות המבוטחים והעמיתים, וכן סיכונים נוספים הנובעים מאירועי סייבר או כשלי אבטחת מידע. אירועים אלה עשויים לכלול שימוש לא מורשה בזהות, הפרעה לפעילות באמצעות פגיעה ברשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות מידע, גניבה של נכסים דיגיטליים, החדרת קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכות או חשיפת מידע רגיש, וכן דליפות מידע כתוצאה מכשלי אבטחה פנימיים או חיצוניים.

סיכונים AI

סיכונים בינה מלאכותית נובעים משימוש במודלים אוטומטיים לקבלת החלטות, העלולים לכלול הטיות, כשלים או שימוש לא תקין בנתונים. בנוסף, טכנולוגיות AI עשויות ליצור סיכונים נוספים כגון פגיעה בפרטיות, יצירת תוכן מזויף (Deep Fake) והגברת חשיפה לסיכונים סייבר. הטמעת מערכות מבוססות AI בתהליכי החברה עלולה לחשוף אותה לסיכונים אלה.

סיכונים מאקרו

סיכונים מאקרו מתייחסים להשפעות כלכליות רחבות כגון האטה בצמיחה, אינפלציה, מתיחות גיאופוליטית ומצב המשק המקומי. בנוסף, ירידה ברמת התעסוקה ומיתון עלולים להשפיע על פעילות החברה באמצעות ירידה בהפקדות לחיסכון ארוך טווח, משיכת חסכונות פנסיוניים וקרנות השתלמות, גידול בחובות אבודים וצמצום כיסויים ביטוחיים. שינויים אלה עשויים גם להוביל לעלייה במספר מקרי הביטוח והתביעות ולהחרפת התחרות בתחומי הפעילות.

סיכונים קיימות (ESG) לרבות סיכונים שינוי אקלים

סיכונים קיימות, לרבות סיכונים שינוי אקלים, הולכים ונעשים משמעותיים יותר הן בתחום ההשקעות והן בתחום הביטוח. סיכונים אלה עשויים להשפיע על תיקי ההשקעות ועל ההתחייבויות הביטוחיות של החברה. סיכונים אקלים כוללים סיכונים פיזיים הנובעים מהתגברות אירועי מזג אוויר קיצוניים (כגון שיטפונות, שריפות) ומהשינויים ההדרגתיים בתופעות אקלים (כגון עליית פני הים), וכן סיכונים מעבר הנובעים מהסתגלות למודלים עסקיים דלי-פחמן, שינויי רגולציה ומיסוי פחמן. בנוסף, קיימים סיכונים סביבתיים רחבים העלולים להשפיע על פעילות החברה באופן ישיר (פגיעה בנכסים) או עקיף (השפעה על לווים, מבטחי משנה או מוניטין). סיכונים אלה מתאפיינים בהיעדר מידע כמותי מספק ובפוטנציאל השתנות גבוה, דבר הממחיש את חשיבות ההתאמה והמעקב המתמשך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

סיכונים משפטיים

סיכונים משפטיים נובעים מחשיפה לתביעות, מחלוקות חוזיות או שינויים בחקיקה, העלולים לגרום להוצאות משפטיות או לפגיעה במוניטין. בנוסף, הקבוצה חשופה להחלטות שיפוטיות שעשויות להוות תקדים מחייב בתחום הביטוח, לשנות את היקף חבויותיה ולגרום לעלויות שלא נצפו בעת ההתקשרות בפוליסות או בהערכות קודמות. קיימת גם חשיפה לתביעות בעלות פוטנציאל להפוך לתובענות ייצוגיות בסכומים גבוהים. כמו כן, הסיכון המשפטי כולל חשש לאי-עמידה בהוראות חקיקה, רגולציה או פסיקה תקדימית, וכן סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים מתנהלים או מהפרת התחייבויות הסכמיות. סיכון זה עשוי להתגבר עקב חוות דעת משפטיות לקויות או אי-עדכון הסכמים בהתאם לשינויים רגולטוריים.

סיכוני רגולציה וציות

סיכוני רגולציה וציות נובעים מהחשיפה של הקבוצה להוראות דין רבות ולפיקוחם של גופי רגולציה שונים. פעילות החברה מותנית בהחזקה ברישיונות והיתרים ובעמידה בדרישות הון רגולטוריות. שינויים רגולטוריים תדירים, לרבות חוזרים והנחיות הממונה, עשויים להשפיע על עלויות תפעול, תוכן הפעילות וכדאיות שיווק מוצרים. אי-עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות כגון קנסות, הוראות השבה ואף שלילת רישיונות. בנוסף, קיימת חשיפה להכרעות רגולטוריות ביחס לתלונות מבטחים, העלולות להוות תקדים רוחב.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין מתייחס לפגיעה אפשרית בשמה הטוב של הקבוצה ובדימויה הציבורי, העלולה להשפיע על יכולתה לשמר לקוחות קיימים, לגייס לקוחות חדשים ולהתקשר עם שותפים עסקיים. פגיעה במוניטין עשויה לנבוע מפרסום שלילי, או ביקורת ציבורית ביחס לדרכי הפעולה של החברה, לרבות טיפול בתביעות. סיכון זה קיים בכל תחומי הפעילות, במוצרים ובתהליכים, והוא עשוי להיות תוצאתי של התממשות סיכונים אחרים, כגון הורדת דירוג אשראי או אירועים תפעוליים. פגיעה במוניטין עלולה לגרום ירידה בהכנסות, עלויות משפטיות גבוהות ואף השפעה על הרווחיות והאיתנות הפיננסית של הקבוצה.

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

הנהלת החברה פועלת באופן שוטף להבטחת חשיפה מבוקרת לסיכונים תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על איתנות פיננסית ויעדים עסקיים. ניהול הסיכונים נתפס כתהליך אסטרטגי המכוון על ידי הדירקטוריון והנהלת החברה, שמטרתו לזהות ולמפות אירועים העלולים להשפיע על חוסנה הפיננסי של החברה, להעריך את החשיפות באמצעות כלים כמותיים ואיכותיים, ולהפעיל אסטרטגיות ובקורות שיבטיחו כי הסיכונים מנוהלים בהתאם למדיניות שנקבעה ובמסגרת מגבלות שנקבעו.

מדיניות ניהול הסיכונים מבוססת על עקרונות של ניהול סיכונים כולל (Enterprise Risk Management), המיושמים בכל תחומי הפעילות. עקרונות המדיניות כוללים:

- הגדרת מדיניות ברורה לניהול סיכונים בכל קטגוריות הסיכון המהותיות – ביטוחיות, פיננסיות ותפעוליות.
- קביעת מגבלות סיכון ותקרות חשיפה לכל סוג סיכון, בהתאם לתיאבון הסיכון שאושר על ידי הדירקטוריון.
- תוכנית לניהול ההון, הכוללת קביעת הון יעד וכרית ביטחון מעבר לדרישות ההון הרגולטוריות, לצורך שמירה על יציבות פיננסית.
- חלוקת תחומי אחריות מוגדרת בין נוטלי הסיכון, פונקציות הבקרה והפיקוח, כך שכל גורם אחראי לזיהוי, ניטור ודיווח על סיכונים בתחומו.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה, הכוללת נהלים ותהליכים מובנים לזיהוי, מדידה, הערכה, ניטור ודיווח תקופתי על פרופיל הסיכונים.
- דיווח שוטף לדירקטוריון ולוועדות ייעודיות, הכולל סקרי סיכונים, ניתוחי חשיפות, תרחישים וניתוחי רגישות, והמלצות לשיפור הבקורות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

מסגרת ניהול הסיכונים בקבוצה מבוססת על מודל של שלושה קווי הגנה:

(1) הגורמים העסקיים בפעילות הביטוח וההשקעות אשר נוטלים את הסיכונים - גורמים אלו אחראים לזיהוי, הערכה, ניטור ודיווח על הסיכונים המובנים בפעילותם ובמערכות המשמשות אותם, לרבות הגדרת בקורות בתהליכים ונהלים פנימיים. פעילות הבקרה מתבצעת בין היתר באמצעות מחלקות ופונקציות בקרה פנימיות בכל אגף. כמו כן, הגורמים העסקיים נעזרים ביחידות תומכות הכוללות: אקטואריה, ביטוח משנה, כספים, מערכות מידע ומערך ניהול הסיכונים.

(2) מערך ניהול סיכונים - התחום אחראי על גיבוש מסגרת ניהול סיכונים, פיתוח כלים ופיתוח שיטות להערכת הסיכונים לחשיפות הקיימות והפוטנציאליות, בפרט, הערכת הסיכון הכולל אליו חשופה החברה. מערך ניהול סיכונים הינו יחידה בלתי תלויה בגורמים העסקיים נוטלי הסיכון. המערך משתף פעולה עם תחום האקטואריה, הכספים (כולל תהליכי SOX) והצוות שהינם חלק מקו הגנה זה. בנוסף, עבור עסקאות מהותיות ומוצרים חדשים שהחברה משיקה מתבצעת הערכת סיכונים נפרדת הרלוונטית לסיכונים הכרוכים באותם מוצרים/עסקאות.

(3) הביקורת הפנימית אשר מבקרת באופן בלתי תלוי תהליכים פנימיים וכן עוקבת אחר תיקון ליקויים שזוהו.

יישום תהליך ניהול הסיכונים מרוכז על ידי מערך ניהול סיכונים, הפועל בשיתוף פעולה עם יחידות תומכות כגון אקטואריה, השקעות, ביטוח משנה וחשבות. היחידה אחראית להטמעת המדיניות, ליישום מתודולוגיות הערכת סיכונים ולבקרה על תהליכי ניהול הסיכונים בקבוצה, תוך שיתוף פעולה עם הגורמים העסקיים והפונקציות התומכות.

הדירקטוריון מפקח על תהליכי ניהול הסיכונים באמצעות ועדות ייעודיות לניהול סיכונים, המאשרות את המדיניות, נהלי העבודה ותיאבון הסיכון. מתקיימים פורומים מקצועיים תקופתיים בראשות ההנהלה, בהם נדונים ניתוחי חשיפות, רווחיות ענפית, היבטי סיכון בתחומי הפעילות השונים ורמת הסיכון הכולל. בנוסף, לפחות אחת לשנה מבוצעת הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA), הכוללת בחינת הלימות ההון ביחס לפרופיל הסיכון הכולל, תוך שימוש בתרחישים פנימיים ובמודלים מבוססי סולבנסי II. תוצאות ההערכה מדווחות להנהלה ולדירקטוריון ומשמשות בסיס לקביעת תיאבון הסיכון והחלטות אסטרטגיות.

1. ניהול סיכונים ביטוחיים

ניהול הסיכונים הביטוחיים בקבוצה מתבצע בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון, ומיושם על ידי המנהלים העסקיים בשיתוף אגף האקטואריה, מערך ניהול סיכונים ומחלקת ביטוח משנה. תהליך הניהול כולל זיהוי, כימות, בקרה ודיווח על הסיכונים, תוך שימוש במגוון כלים למיתון החשיפה, כגון הנחיות חיתום, מדרגי סמכויות, פיזור חוזי ביטוח והעברת סיכונים למבטחי משנה בהתאם למדיניות השיירים. בנוסף, קיימת מדיניות ביטוח משנה יעודית בין היתר לניהול סיכונים קטסטרופה, הכוללת קביעת מגבלות חשיפה מרביות ורכישת כיסויים מתאימים, במטרה להגביל את ההפסד המרבי המוערך על בסיס מודלים ותרחישי קיצון. החברה מבצעת מחקרים אקטואריים, ניתוחי רווחיות ובדיקות רגישות לגורמי סיכון עיקריים, והערכות החשיפה מובאות באופן תקופתי בפני ההנהלה והדירקטוריון.

עבור ביטוח חיים וענפי בריאות לזמן ארוך - ניהול הסיכונים מתמקד בהערכת סיכונים תמורתה, תוחלת חיים, תחלואה, ביטולים ופדיונות והשפעתם על עתודות הביטוח ועל כושר הפירעון. החברה מבצעת מחקרים תקופתיים ומבחני רגישות, לרבות תרחישי קיצון כגון אירועי מלחמה, ומיישמת התאמות בהתאם לממצאים. תהליך פיתוח מוצרים חדשים כולל בחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר, השפעתם על ההון והערכת רווחיות, והם מאושרים על ידי מנהלת הסיכונים והאקטואר הממונה. בנוסף, עבור ביטוח כללי וענפי בריאות לזמן קצר - ניהול הסיכונים מתבצע באמצעות פיזור רחב של חוזי ביטוח, קביעת מגבלות חשיפה בשייר ברמת הפוליסה והאירוע, והעברת סיכונים למבטחי משנה בהתאם למדיניות שאושרה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

1. ניהול סיכונים ביטוחיים (המשך)

השימוש בביטוח משנה מהווה מרכיב מרכזי במדיניות ניהול הסיכונים של החברה. מטרתו היא להפחית חשיפה להפסדים משמעותיים, לשמור על יציבות פיננסית ולעמוד בדרישות ההון הרגולטוריות. החברה מתקשרת עם מבטחי משנה בהסכמים שונים בהתאם לאופי הסיכונים ולתיאבון הסיכון שנקבע. ביטוח משנה מאפשר לחברה לפזר סיכונים, להגן מפני אירועי קטסטרופה ולהבטיח יכולת מתמשכת לקבלת עסקים חדשים תוך שמירה על גבולות סיכון.

החברה עושה שימוש בשני סוגי הסכמים עיקריים: ביטוח משנה פרופורציונלי, שבו מועבר למבטח משנה אחוז קבוע מהסיכון והפרמיה, וביטוח משנה לא פרופורציונלי, שבו מועבר למבטח משנה סיכון מעל רף מסוים. במסגרת ביטוח משנה פרופורציונלי נכללים הסכמי Quota Share והסכמי Surplus, המיועדים לחלוקת סיכונים באופן יחסי. במסגרת ביטוח משנה לא פרופורציונלי נכללים הסכמי Excess of Loss והסכמי Stop Loss, המיועדים להגן על החברה מפני הפסדים חריגים הנובעים מתביעה בודדת או מסך תביעות החורג מרף שנקבע. בנוסף, החברה עושה שימוש בביטוח משנה פקולטטיבי (Facultative) עבור פוליסות ייחודיות או גדולות במיוחד, וכן בכיסויים ייעודיים לאירועי קטסטרופה.

באמצעות שימוש מושכל בביטוח משנה, החברה מצמצמת את התנודתיות בתוצאותיה, מגבירה את יציבותה הפיננסית ומבטיחה עמידה בדרישות ההון והרגולציה. אסטרטגיית ביטוח המשנה נבחנת ומעודכנת באופן שוטף בהתאם לשינויים בשוק, בתיאבון הסיכון ובדרישות הרגולטוריות.

החברה מבצעת הערכות חשיפה לאירועי קטסטרופה כגון רעידת אדמה, באמצעות מודלים בינלאומיים ותרשימי קיצון, ורוכשת כיסויים מתאימים להגבלת ההפסד המרבי המוערך. בנוסף, קיימת בקרה שוטפת על מגמות תביעות, חומרתן ושכיחותן, והשפעתן על רווחיות המוצרים ועל עתודות הביטוח. תהליך פיתוח מוצרים חדשים כולל בחינת סיכונים, התאמת תמחור והטמעת בקורות חיתום, והם מאושרים על ידי הגורמים המוסמכים.

להלן העקרונות המנחים בניהול הסיכונים הביטוחיים:

מגבלות חשיפה בשייר: בכל ענף וענף נקבעת מגבלת חשיפה מקסימלית בשייר ברמת התיק, הפוליסה והאירוע. המגבלה מבטאת את החשיפה לסיכון הביטוחי שהחברה מוכנה לקחת על עצמה. סיכונים מעבר לכך מועברים למבטחי משנה בחו"ל בהתאם למדיניות ביטוח המשנה של החברה. החברה גם רכשה הגנה נגד הצטברות של נזקים רבים מאירוע בודד, הן בביטוח הכללי והן בביטוח חיים ובריאות.

קביעת תעריף: תעריף הביטוח מותאם לספק מענה לכלל ההתחייבויות הביטוחיות העתידיות שייווצרו כתוצאה מהתממשות הסיכונים הביטוחיים המגולמים בכל פוליסה, כולל הוצאות ושיעורי רווח רצויים. משך ואופי הכיסוי הביטוחי קובע את אופי תזרים ההתחייבויות העתידיות ("זנב קצר" לעומת "זנב ארוך").

הליך השקת מוצרים חדשים והתקשרויות בעסקה משמעותית: ההליך כולל זיהוי ובחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר או בעסקה, קביעת הדרכים לניהולם ולבקרה עליהם וכן ניסוח פוליסה המשקפת בצורה מדויקת את הסיכונים שהחברה מוכנה לקחת על עצמה מול המבוטחים. כאשר מתעורר חשש כי קיימת הרעה בתוצאות החיתומיות, שמקורה אינו בתנודות אקראיות, נערכות בדיקות מעמיקות, בין השאר, להערכת הסיכון הגלום, ובמידת הצורך מותאמות הערכות הרזרבות. בדיקות דומות מתבצעות בעת חידוש עסקאות.

חיתום: מערכת כללי החיתום כוללת מגבלות אשר מטרתן כפולה: (א) יצירת היררכיה בקבלת ההחלטות לגבי לקיחת הסיכון (מרמת הסוכן, דרך מנהל המחוז, החתם ועד מנהל האגף) (ב) הגבלת החשיפה לסיכונים הביטוחיים. כללי החיתום נאכפים בצורה ממוכנת (למשל, חתם אוטומטי בביטוח חיים ובריאות או חסימות לרמת הכיסוי בביטוח כללי) או ידנית על ידי איש מקצוע.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

2. ניהול סיכונים ביטוחיים (המשך)

קטסטרופה: החברה נוקטת במדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסוי ביטוח משנה מתאים ככל הניתן. מטרת מדיניות החיתום וביטוח המשנה הינה להתאים את ההפסד המרבי הנגזר מהחשיפה לקטסטרופות לסיכון שתומחר בתעריף.

כימות הסיכון: כימות הסיכון מתבצע בין היתר במסגרת חישובי ההון הרגולטורי שבבסיסו מחושב הון מותאם סיכון על פי המודל הסטנדרטי של דירקטיבת Solvency II, וכן באמצעות מבחני רגישות על גורמי סיכון עיקריים המשפיעים על יחס הסולבנטיות של החברה.

להלן עיקרי המודל בפעילות הביטוחית:

עבור ביטוח כללי וענפי בריאות לזמן קצר - המודל מבוסס על פרמטרים של חשיפה בשייר, היקף פרמיות, היקף רזרבות (המחושבות על בסיס הנחות מיטביות - לא שמרניות), שיעורי הפסד (Loss Ratios), סטיות תקן של קבוצות מוצרים בעלי מאפיינים דומים. כמו כן המודל מניח השפעה של אירוע קיצון (רעידת אדמה או מעשה ידי אדם) על הון החברה לפי פרמטרים שנקבעו מראש.

עבור ביטוח חיים וענפי בריאות לזמן ארוך - המודל מבוסס על ביצוע שינויים בגורמי הסיכון המשפיעים על שוויין ההון (על פי הערכה מיטבית) של ההתחייבויות הביטוחיות. לדוגמא, שינוי קיצוני בשיעורי התמותה שהונחו או בשיעורי הביטולים שהונחו לצורך חישוב ההתחייבויות הביטוחיות. כמו כן, המודל מניח השפעה של אירוע קיצון (קטסטרופה) על גובה התחייבויות לפי פרמטרים שנקבעו מראש (גידול בתמותה ובתחלואה). לבסוף, מדידת הסיכון הכולל על פי המודל מתחשבת בכך שלא כל הסיכונים מתממשים בו זמנית בכל הענפים ולכן קיימות קורלציות בין ענפי הביטוח השונים אשר מקטינות את הסיכון הכולל.

בנוסף, תחום אקטואריה מבצע מחקרי ניסיון ובדיקות תקופתיות מקיפות לבחינת חשיפת החברה לסיכונים שונים ובפרט לגבי סיכונים כגון תמותה, תחלואה, ביטולים וכיו"ב בתחום ביטוח חיים ובריאות.

3. ניהול סיכונים פיננסיים (שוק, נזילות ואשראי)

ניהול הסיכונים הפיננסיים בקבוצה מתבצע בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון, ומיושם באמצעות ועדות ההשקעה, ועדת האשראי, אגף ההשקעות, מערך ניהול סיכונים ויחידות הבקרה. המדיניות כוללת עקרונות ומגבלות שנועדו לשמר תיאבון סיכון סביר ולמנוע חריגות, תוך שמירה על פיזור רחב בין אפיקי השקעה, ענפים, מנפיקים ואזורים גיאוגרפיים. תהליכי הניהול כוללים זיהוי, כימות, בקרה ודיווח על הסיכונים, באמצעות מדדי סיכון, מבחני רגישות ותרחיש קיצון, לצד בקורות שוטפות על עמידה במגבלות שנקבעו. המידע בדבר החשיפות והמדדים מוצג באופן תקופתי בפני ועדות ההשקעה והדירקטוריון, ומהווה בסיס לקבלת החלטות אסטרטגיות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

2. ניהול סיכונים פיננסיים (שוק, נזילות ואשראי) (המשך)

סיכוני שוק

ניהול סיכוני השוק מבוסס על התאמת הנכסים להתחייבויות (ALM) בתיקי הנוסטרו, תוך הגבלת החשיפה לפערי מח"מ וסיכוני ריבית. החברה מבצעת מדידות רגישות ותרשישי קיצון לשינויים בשערי ריבית, מטבע, מדדי מחירים ושוקי מניות, ומיישמת מגבלות חשיפה לאפיקי השקעה בהתאם למדיניות שאושרה. בנוסף, נבחנת הקצאת הנכסים האסטרטגית והטקטית בתיקים המנוהלים, ומבוצעת השוואה לתיקי סמן לצורך ניתוח ביצועים מתואמי סיכון. מדידת סיכוני השוק כוללת בחינת השפעת אירועי קיצון על ההון הרגולטורי, בהתאם לדרישות משטר סולבנסי II. תהליכי הבקרה כוללים ניטור יומי של מגבלות חשיפה, דיווח על חריגות והצגת ניתוחי רגישות לוועדות ההשקעה.

בחברה פועלות ועדות השקעה נפרדות עבור כספי הנוסטרו וכספי עמיתים אשר תפקידן, בין השאר, לפקח על מגבלות חשיפה וניהול סיכונים בחברה שאושרו בדירקטוריון.

יחידת דיווח ובקרה באגף הכספים (Menora invest operation) מנטרת באופן שוטף את מגבלות החשיפה, מתריעה על חריגות ומדווחת, ע"פ העניין, לוועדות ההשקעה. מערך ניהול הסיכונים מכמת את החשיפה לסיכוני שוק בין השאר באמצעות מדדי סיכון ותרשישים במערכת ייעודית ומדווח לוועדת ההשקעות ולדירקטוריון החברה ע"פ הוראות הדין.

סיכוני נזילות

ניהול סיכוני הנזילות מתבצע באמצעות שמירה על רמה מינימלית של נכסים סחירים ומזומנים בתיקי ההשקעות, לצד תחזיות תזרימי מזומנים ובחינת פערי נזילות. החברה מבצעת מבחני רגישות ותרשישי קיצון להערכת ההפסד הפוטנציאלי במצב של מימוש נכסים מיידי, ומגדירה מגבלות חשיפה לגורמי סיכון בהתאם לנתוני הנזילות בתיקים. בנוסף, קיימת תוכנית חירום לניהול נזילות, הכוללת מקורות מימון חלופיים והסדרי אשראי. תהליכי הבקרה כוללים ניטור יומי של מצב הנזילות, דיווח תקופתי לוועדות ההשקעה והצגת תרחישים להנהלה.

עקרונות מדיניות ניהול סיכון הנזילות מבוססים בעיקרם על שמירת רמה מינימאלית של שיעור נכסים סחירים ומזומנים בתיק הנכסים

סיכוני אשראי

ניהול סיכוני האשראי בתיקי ההשקעות מתבצע בהתאם למדיניות מפורטת המאושרת על ידי הדירקטוריון, הכוללת מגבלות חשיפה לפי דירוגי אשראי, סוגי נכסים, ענפים, קבוצות לוויים ולוויים בודדים. כל הלוואה מותאמת בחברה מובאת לאישור הגורם המאשר בהתאם לנוהל סמכויות אשראי פנימי המבוסס על רמת סיכון (המתורגם לדרוג) והיקף עסקה. סמכויות האישור נעות מועדת אשראי פנימית לוועדת משנה לאשראי, ועדת השקעות, ועדת הביקורת ועד הדירקטוריון.

בחברה פועלות ועדת אשראי פנימית וועדת משנה לאשראי אשר מונו ואושרו כנדרש על פ דין. תפקידיהן בין היתר, לדון ולאשר בהתאם למדרג סמכויות ולפי העניין, עסקאות של אשראי לא סחיר, בכפוף למסמכי המדיניות וחוזרי הממונה. ברמת העסקה הבודדת, הערכת הסיכון מתבססת, בין היתר, על אנליזות ודרוגים בליווי חו"ד של מערך ניהול הסיכונים (מעל רף שנקבע). ככל שאין דרוג חיצוני החברה משתמשת, במידת האפשר, במודל דרוג אשראי פנימי שאושר על ידי הדירקטוריון (לפרוט בדבר אישור המודל ראה בסעיף 3.1).

ניתן לבצע עסקאות לא מדורגות או בדרוג הנמוך מדרוג השקעה בתנאים מסוימים כהגדרתם בהוראות הממונה ובכפוף לנהלי החברה. בעסקאות הנעשות בשיתוף עם בנק, בתנאים מסוימים (בהתאם להוראת הממונה) ניתן להסתמך על מודל הדרוג של הבנק לצורך החרגת העסקה ממגבלות העסקאות הלא מדורגות.

יחידת הבקרה (Menora invest operation) מבצעת בקורות שוטפות אחר עמידה במגבלות השונות (מגבלות מדיניות, תקנון, מגבלות הממונה ועוד) ומעבירה דיווח לוועדת ההשקעות אשר מפקחת על רמת פיזור נאותה בתיק נכסי החוב, לרבות שמירה על מגבלות חשיפה הנגזרות מתקנות השקעה ו/או המדיניות.

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

2. ניהול סיכונים פיננסיים (שוק, נזילות ואשראי) (המשך)

בנוסף בחברה מתבצע תהליך לאיתור מוקדם של חובות בעייתיים, המלווה בפורום ייעודי לטיפול בחובות רגישים ומונה מרכזי חובות בעייתיים בהתאם לדרישות הממונה. דיווח תקופתי על חובות בעייתיים נמסר לוועדות השונות.

מעבר לניהול סיכונים האשראי בהשקעות, קיימת חשיפה מהותית לסיכונים אשראי של מבטחי משנה, הנובעת מהתחייבויותיהם במסגרת חוזי ביטוח משנה. הדירקטוריון קובע אחת לשנה מסגרות חשיפה מרביות למבטחי משנה בודדים ולקבוצות דירוג, בהתחשב בסוגי החוזים ובמאפייני הענפים (זנב ארוך/קצר).

ניהול החשיפה כולל פיזור בין מבטחי משנה שונים, קביעת מגבלות לפי דירוג בינלאומי ומעקב שוטף אחר מצבם הפיננסי והתחייבויותיהם. אגף ניהול סיכונים מבצע בקורות רבעוניות על החשיפות, בוחן שינויים בדירוגי האשראי ומנתח אינדיקציות לשינויים ברמת הסיכון, תוך הסתמכות על מידע ממקורות בינלאומיים. בנוסף, נערכת בקרת אשראי על אנליזות שבוצעו ביחס למבטחי משנה ספציפיים, והדיווחים מועברים לוועדות ההשקעה ולדירקטוריון.

החברה פועלת לצמצום ריכוזיות החשיפה באמצעות פיזור בין מבטחי משנה בעלי דירוגים גבוהים, אך באירועי קטסטרופה עשויה להיווצר חשיפה מוגברת למבטח בודד. לשם כך, נקבעות מגבלות חשיפה מחמירות ונערכים תרחישי קיצון להערכת ההפסד הפוטנציאלי. מטרת המדיניות היא להבטיח עמידה במגבלות שנקבעו ולצמצם את הסיכון לאי-עמידה בהתחייבויות מצד מבטחי משנה, במיוחד באירועים רחבי היקף.

עבור חברות האשראי בקבוצה שסיכון האשראי הינו המהותי ביותר בפעילותן, ניהול הסיכון מתבצע באמצעות מערכי חיתום וניהול סיכונים בחברות השונות, הכוללים בין היתר:

- בחינת איכות האשראי של הלווה: סקירת מצבו הפיננסי, ניסיון העבר ושימוש במאגרי נתונים חיצוניים.
 - קבלת בטוחות: דרישת בטוחות כגון ערבויות אישיות, שעבוד נכסי נדל"ן, שעבוד ציוד וכלי רכב, וממסרים דחויים.
 - מודל הפסדי אשראי צפויים (ECL): הכרה בהפרשה להפסדי אשראי בהתבסס על מודלים סטטיסטיים הבוחנים את נתוני העבר, תנאים נוכחיים ותחזיות מאקרו-כלכליות.
- מדיניות האשראי מנוהלת באופן נפרד בכל אחת מהחברות בקבוצה שעוסקות בתחום פעילות זה. כחלק ממדיניות מתן האשראי של הקבוצה, ועל מנת להקטין את הסיכונים הנשקפים מהעמדת האשראי, החברה והחברות בקבוצה הפעילות בתחום, מנהלות מערכי חיתום ובחינת סיכונים אשראי המבצעים בדיקות מקדימות בטרם העמדת האשראי של הלקוחות ושל הבטוחות המועמדות לחברה וכן מעקב שוטף אחר האשראי לאחר העמדת האשראי.
- הדירקטוריון והנהלה בחברות בקבוצה מעורבים בקביעת מסגרת הסיכון ותיאבון הסיכון של כל חברה, באישור מדיניות האשראי שלה, ובפיקוח על יישומה.
- כחלק מהחברות החלטות האשראי מתקבלות בהנהלה ובחלקן בוועדות אשראי שמונו על ידי הדירקטוריון, או בדירקטוריון, לפי מדרג הסמכויות שנקבע.
- כמו כן, בחברות השונות קיימות פונקציות בקרה וניהול סיכון אשראי, האחראית על יישום בקורות, ניטור חריגות, זיהוי מוקדם של סימני אזהרה והצפתם לגורמי ההנהלה, וכן על מעקב אחר עמידה בהתניות ובבטוחות לאורך חיי העסקה.
- כחלק מניהול הסיכונים האשראי שלה, לחברה מדיניות סיווג חובות וההפרשה המבוצעת בגינם בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (IFRS 9), במסגרתה מבחינה החברה בין שלושה שלבים לצורך סיווג מכשירי החוב.
- החברה מבצעת מחיקה בגין נכסים פיננסיים כאשר לדעת החברה אפסו הסיכויים לגביית החוב.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

3. ניהול סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר

ניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה מתבצע כחלק משגרת העבודה הארגונית, באחריות המנהלים העסקיים ובתמיכה מקצועית של מערך ניהול סיכונים, תוך שיתוף פעולה עם פונקציות ייעודיות כגון ציות ואכיפה, SOX, אבטחת מידע, המשכיות עסקית ומניעת מעילות והונאות. המדיניות בנושא סיכונים תפעוליים מאושרת בדירקטוריון ומגדירה עקרונות, תחומי אחריות ותהליכי עבודה, לרבות מנגנוני בקרה פנימיים, נהלים והנחיות רגולטוריות.

בחברה פועלות מספר יחידות בקרה ופונקציות בקרה ייעודיות אשר כפופות לאגפים העסקיים ומטרתן, בין היתר, לצמצם את הסיכון התפעולי. פעילותן כוללת עמידה במגבלות ובנהלים וביצוע בקורות בנושאים שונים, כגון: הונאות ומעילות, בקורות שהוטמעו עקב ביקורות SOX ו/או ביקורת פנים, טיפול בפניות לקוחות ועוד. כמו כן תפקידן, לזהות, לנטר ולדווח ליחידת ניהול הסיכונים תפעוליים על סיכונים שזוהו או שעשויים להתממש ביחידתם.

בנוסף, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על ידי גרמי בקרה נוספים ובשיתוף מקצועי עם יחידת ניהול הסיכונים:

אבטחת מידע וסייבר

פעילותה העסקית של החברה נשענת במידה רבה על מערכות מידע אשר תומכות בתהליכים העסקיים. זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לצורך קיום פעילות עסקית תקינה. עם התקדמות הטכנולוגיה, תדירות האיומים משתנה וכנגזרת מכך, עולה רמת הסיכון לחברה וללקוחותיה. שילוב טכנולוגיות חדשות בליבה העסקית של החברה כמו גם במערכות קצה ובקרב לקוחותיה מעלות את רמת הסיכון בפני תקיפות סייבר.

החברה חשופה בפעילותה לסיכון סייבר אשר עלול לנבוע משימוש לא מורשה בזהות, הפרעה לפעילות על ידי פגיעה בפעילות הרשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים דיגיטליים, החדרה של קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכת או חשיפת מידע.

תפיסת ההגנה של החברה בניהול סיכונים סייבר ואבטחת מידע בנויה על שלוש שכבות: שכבת הגנה טכנולוגית, שכבת הבקרה על התהליכים ושכבת רגולציה, ארגון ושיטות. לצד זאת בחברה קיים מערך ניטור אירועי סייבר והערכות לתגובה.

בנוסף להיערכות תפעולית, החברה רכשה כיסוי ביטוחי כנגד פשעי מחשב, בכללם אירועי סייבר.

החברה נערכת באופן תדיר להתמודדות עם איומי הסייבר ומשקיעה משאבים רבים בנושא זה. מנגנוני הפיקוח והבקרה הקיימים בחברה כוללים ועדות הנהלה ודירקטוריון אשר דנות בסיכונים סייבר ועוקבות אחר תכנית העבודה השנתית בתחום זה. בנוסף, קיימת בחברה מדיניות ניהול סיכונים סייבר, אשר מתוקפת ומאושרת מדי שנה על ידי הדירקטוריון, וכן מגוון רחב של נהלי והוראות עבודה הנגזרות ממנה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

3. ניהול סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר (המשך)

לחברה תכנית עבודה סדורה אך גמישה המתעדכנת מעת לעת בהתאם להתפתחות האיומים המשתנים באופן תדיר. התוכנית מושתתת, בין היתר, על ניתוח מתאר האיומים והסיכונים הרלוונטי לחברה וכוללת פעולות שמטרתן להפחית את ההסתברות להתממשותם. על מנת לאמוד את רמת הסיכון מבצעת החברה באופן תדיר סיקרי סיכונים למערכות וכן מבדקי חדירה וכן מקיימת תרגולי הערכות למתקפות סייבר הן בצד הטכנולוגי והן בצד העסקי.

בשנים האחרונות חלה עליית מדרגה משמעותית במפת איומי הסייבר העולמית. בעולם כמו גם בישראל התרחשו מתקפות רבות כנגד תשתיות לאומיות, גופי ממשל ומגוון רחב של תאגידים.

בנוסף, מלחמת חרבות ברזל הביאה לגידול משמעותי בהיקף ובכמות מתקפות הסייבר שמכוונות לעבר תשתיות של מדינת ישראל וביניהם גם גופים פיננסיים וחברות ביטוח. כחלק מההיערכות הכוללת של החברה, ננקטו צעדים משמעותיים למיגון החברה הן בהיבטי תשתית והן בהיבט איומי הסייבר.

מניעת מעילות והונאות, ציות ו-SOX

ניהול סיכוני מעילות והונאות מתבצע לפי חוזרי רגולציה ומדיניות מאושרת, באמצעות ממונה ייעודי, סקרי סיכונים, בקורות תשלום והזדהות (לרבות אימותים דיגיטליים במוקדי תשלום רגישים), ומעקב אחר ממצאים ופעולות מתקנות. בתחום הדיווח הכספי, מיושמות דרישות SOX 302/404 במסגרת מודל הבקרה הפנימית COSO, לרבות הערכת סיכונים, עיצוב ובדיקת בקורות, וניתוח פערים. מערך הציות והאכיפה מפעיל מנגנון בדיקה, אכיפה וציות לחוקי ותקנות החברה – כולל מדיניות אכיפה פנימית, ייעוד בעלי תפקידים, סקרי עמידה והדרכות – ומבטיח סנכרון עם מערך ניהול סיכונים והביקורת הפנימית לצמצום החשיפה התפעולית הכוללת.

מיקור חוץ

הקבוצה מנהלת סיכוני מיקור חוץ בהתאם למדיניות מאושרת בדירקטוריון ובכפוף לדרישות רגולציה. המדיניות כוללת תהליכי בחינה ואישור ספקים, בדיקות נאותות, הטמעת דרישות חוזיות לניהול סיכונים, ובקורות שוטפות על עמידה בהתחייבויות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכונים תקופתית לספקים קריטיים, לרבות סיכוני אבטחת מידע, המשכיות עסקית וציות, לצד מנגנוני ניטור ובקרה על איכות השירות והעמידה ב-SLA. במקרים של שירותים קריטיים, נקבעים מנגנוני גיבוי ותוכניות התאוששות כדי להבטיח רציפות תפעולית גם במצב של כשל ספק.

המשכיות עסקית והתאוששות מאסון (BCP/DRP)

בחברה מונה ממונה המשכיות עסקית והערכות לשעת משבר במסגרתו מוביל את תוכנית המשכיות עסקית מקיפה המאושרת בדירקטוריון בתדירות שנתית, הכוללת אסטרטגיות, תרחישי ייחוס, יעדי שירות ותיק חירום. התוכנית מגדירה תהליכים קריטיים, משאבים נדרשים ולוחות זמנים לאישוש, לרבות אתרי גיבוי, יכולות עבודה מרחוק ויעדי RTO/RPO לתמיכה ברציפות השירות. מתקיימים תרגילים תקופתיים (כולל מתארי סייבר) ותהליכי תחקור ושאיבת לקחים, לצד דיווחים שוטפים להנהלה ולגופי הפיקוח בהתאם לדרישות. תפעול DRP מתואם עם תשתיות הטכנולוגיה, אבטחת מידע ויחידות עסקיות כדי להבטיח חזרה מבוקרת לשגרה והפחתת השפעה על לקוחות ותפעול.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

4. ניהול סיכוני קיימות (ESG) לרבות סיכוני שינוי אקלים

החברה מנהלת את סיכוני הקיימות (ESG) לרבות סיכוני שינוי אקלים, כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת שלה. סיכונים אלה עשויים להשפיע הן על תיקי ההשקעות והן על ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, ולכן ניהול סיכונים בתחום זה מתבצע באופן מובנה ורב-שנתי.

תהליך הניהול כולל שילוב שיקולי ESG בתהליכי החיתום וההשקעות, מעקב אחר התפתחויות רגולטוריות וטכנולוגיות, והטמעת עקרונות השקעות אחראיות במדיניות ההשקעות המאושרת על ידי ועדת ההשקעות.

דרישות חוקיות

החברה פועלת במסגרת רגולטורית מחייבת המוסדרת על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, ומיישמת את הוראות הדין והחוזרים החלים על פעילותה. הדרישות כוללות, בין היתר, הקמת ועדת ניהול סיכונים בדירקטוריון, מינוי מנהל סיכונים והקמת יחידה ייעודית לניהול סיכונים, הגדרת מדיניות חשיפה לסיכונים, קביעת תקרות חשיפה, והטמעת תהליכים וכלים לזיהוי, מדידה, בקרה ודיווח על סיכונים.

בנוסף, נקבעו הוראות פרטניות לניהול סוגי סיכונים ספציפיים:

- ניהול השקעות ואשראי – תקנות ההשקעה וחוזרי הממונה מחייבים שמירה על פיזור נכסים, מגבלות השקעה, נזילות מינימלית, הקמת ועדת אשראי וקביעת מדיניות להעמדת אשראי, לצד מנגנוני פיקוח ודיווח.
- חשיפה למבטחי משנה – נקבעו מגבלות חשיפה לפי דירוגי אשראי, דרישות לפיזור והגבלת ריכוזיות, ובקרה שוטפת על איתנות פיננסית של מבטחי משנה.
- סיכונים תפעוליים – הוראות לניהול סיכוני סייבר ואבטחת מידע, ניהול טכנולוגיות מידע, מניעת מעילות והונאות, ניהול המשכיות עסקית (BCP/DRP), סיכוני ציות, הלבנת הון ומיקור חוץ.
- בקרה על דיווח כספי – יישום דרישות SOX להבטחת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי הנאות.

החברה כפופה גם למשטר כושר פירעון כלכלי (Solvency 2), המחייב הערכת ההון הנדרש לנשיאה בסיכונים, ביצוע תרחישי קיצון ודיווח תקופתי על מצב ההון והאיתנות הפיננסית. בנוסף, פעילות החברה בתחומי השירותים הפיננסיים מוסדרת בחוק שירותים פיננסיים ובחוזרים ייעודיים, המחייבים רישוי, עמידה בדרישות הון ונזילות, והטמעת מנגנוני ניהול סיכונים בהתאם להוראות הממונה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. הסיכונים העיקריים הנובעים מחוזי ביטוח שהונפקו

הטבלה להלן מציגה את הסיכונים הנובעים מחוזי ביטוח שהונפקו (ללא הסיכונים הנובעים מהנכסים המוחזקים כנגד חוזי הביטוח, למעט עבור חוזי ביטוח בעלי מאפייני השתתפות ישירה) לפי קבוצות תיקים בכל אחד ממגזרי הדיווח של החברה, לרבות פירוט מאפייני המוצרים היוצרים את הסיכונים והאופן בו החברה מפחיתה את החשיפה לאותם סיכונים.

במסגרת הטבלה להלן: VV = סיכון עיקרי; V = סיכון לא עיקרי; ללא סימון = אין סיכון או סיכון זניח.

קבוצות תיקים עיקריות	מאפייני המוצרים היוצרים את הסיכונים	סיכונים חיתומיים					סיכונים פיננסיים					אמצעים להפחתת הסיכונים			
		שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	שיעור תחלואה	שיעור תמותה	שיעור לקיחת גמלא	אינפלציה רפואית	הוצאות	תביעות שלא שולמו	קטסטרופה	ריבית	הצמדה למדד		מטבע חוץ	מחיר מניות	מחיר נכסים אחרים
ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:															
פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה	הבטחת מקדם	V		VV	V		V			VV	V				רכישת אג"ח מיועדות; ניהול ALM והתאמת תזרימי המזומנים של הנכסים המגבים להתחייבויות הביטוחיות.
פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה	הבטחת מקדם (עבור פוליסות חסכון תלוי תשואה עם דמי ניהול משתנים)	VV		VV	V		V			VV	V	V	VV	V	
פוליסות לקצבה מיידי, וכן פוליסות הכוללות רכיב חיסכון ושאינן כוללות מקדם קצבה המובטח במועד הנפקת הפוליסה, בתקופה שלאחר תחילת תשלום הקצבה	הבטחת מקדם בתקופת הקצבה או גיל פרישה מוקדמת כמקדם			V							V				
פוליסות ללא רכיב חיסכון – ביטוח לכיסוי מוות	כיסוי למקרה מוות בסכום חד פעמי או כקצבה חודשית לרבות משכנתא	VV		VV			V			VV	V				הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה לרבות הסכמי קטסטרופה. חיתום איכותי ומדויק ככל האפשר; הפעלת מערך שימור לקוחות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

אמצעים להפחתת הסיכונים	סיכונים פיננסיים						סיכונים חיתומיים							מאפייני המוצרים היוצרים את הסיכונים	קבוצות תיקים עיקריות
	אשראי	מחיר נכסים אחרים	מחיר מניות	מטבע חוץ	הצמדה למדד	ריבית	קטסטרופה	תביעות שלא שולמו	הוצאות	אינפלציה רפואית	שיעור לקיחת גמלא	שיעור תמותה	שיעור תחלואה	שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	
					V	V			V				VV	V	פוליסות ללא רכיב חיסכון – ביטוח לכיסוי אובדן כושר עבודה
															שיפוי או פיצוי כתשלום חודשי ו/או שחרור מתשלום פרמיה במקרה של נכות הגורמת לאובדן כושר עבודה, מלא או חלקי, כתוצאה ממחלה או תאונה
ביטוח בריאות:															
הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה וניהול ALM. החברה אינה מוכרת את המוצר החל משנת 2019.					V	VV			V			VV	VV		סיעודי פרט
							V						V		סיעודי קבוצתי*
הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה; חיתום איכותי ומדויק ככל האפשר ועדכון תעריפים במידת הצורך עבור פוליסות החל משנת 2026; הפעלת מערך שימור לקוחות.					V	VV			V	VV			VV	VV	הוצאות רפואיות ונכויות פרט
זמן קצוב לתקופת ביטוח לפי הסכם. תנאי הסכמים קבוצתיים נקבעים במו"מ הכוללים לרוב מנגנון התאמת פרמיה במהלך תקופת ההסכם.									V				VV		הוצאות רפואיות ונכויות קבוצתי, כולל שיניים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

קבוצות תיקים עיקריות	מאפייני המוצרים היוצרים את הסיכונים	סיכונים חיתומיים				סיכונים פיננסיים					אמצעים להפחתת הסיכונים				
		שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	שיעור תחלואה	שיעור תמותה	שיעור לקיחת גמלא	אינפלציה רפואית	הוצאות	תביעות שלא שולמו	קטסטרופה	ריבית		הצמדה למדד	מטבע חוץ	מחיר מניות	מחיר נכסים אחרים
בריאות – אחר מחלות קשות, תאונות אישיות)	שיפוי או פיצוי במקרים של פגיעה בבריאות המבוטח כתוצאה ממחלה או תאונה	VV	VV				V				V				הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה; חיתום איכותי ומדויק ככל האפשר. הפעלת מערך שימור לקוחות.
ביטוח כללי:															
רכב חובה	תביעות המאופיינות בפרק זמן ארוך מקורות אירוע הנזק עד למועד תשלום התביעה ("תביעות זנב ארוך")						V	VV				V			חיתום איכותי ומדויק ככל האפשר. תעריף דיפרנציאלי על משתנים רלוונטיים.
רכב רכוש	כיסוי ביטוחי לאבדן או נזק של כלי רכב מבוטחים ולחבות המבוטחים בגין נזקי רכוש שנגרמו לצד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטחים						V	V							הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה; חיתום איכותי ומדויק ככל האפשר. הסדרים עם ספקים ומוסכים.
אחר (כולל בעיקר ביטוחי דירות עסקים וחבויות)	ביטוחי חבויות שונים וביטוח רכוש. ביטוחי החבויות כוללים כיסוי בגין חבות כספית כלפי צד שלישי. ביטוחי רכוש כוללים כיסוי בגין אבדן או נזק שנגרם לרכוש המבוטח ונזקים נלווים.						V	VV	VV			V			הסכמי ביטוחי משנה עם מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה לרבות הסכמי קטסטרופה. בענפי חבויות: הגדרת גבולות אחריות בפוליסה.

(*) בהתאם למדיניות הממשלה והממונה נערכה הסדרה בכל הנוגע לביטוח הסיעודי הקבוצתי ונקבע כי החל מיום 31 בדצמבר, 2017 לא ישווקו ו/או יוארכו פוליסות קבוצתיות לביטוח סיעודי שאינן פוליסות לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות החולים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכונים שוק:

הטבלה להלן מפרטת את השפעת השינויים במשתנים עיקריים הנובעים מסיכונים חיתומיים ומסיכונים שוק על הרווח או הפסד (לאחר מס), על ההון (לאחר מס) ועל מרווח השירות החוזי במועד המאזן, בהנחה כי היה מתרחש שינוי במשתנה הסיכון הרלוונטי במועד המאזן וכי שינוי זה היה מיושם לגבי חשיפות לסיכונים שהיו קיימות באותו מועד ומוחל על כל תזרימי המזומנים העתידיים, באופן הבא:

1. לגבי סיכונים חיתומיים – תוך הצגת ההשפעה על חוזי ביטוח מונפקים שבתחולת IFRS 17, לפני ואחרי צמצום הסיכון על ידי חוזי ביטוח משנה מוחזקים (ברוטו ובשייר); וכן
2. לגבי סיכונים שוק – הצגת ההשפעה על חוזי ביטוח מונפקים וחוזי ביטוח משנה שבתחולת IFRS 17, ממכשירים פיננסיים (בישראל ובח"ל) באופן המסביר את הקשר בין הרגישויות לשינויים בחשיפות לסיכון הנובעות מחוזי ביטוח לבין אלה הנובעים ממכשירים פיננסיים ואחרים המוחזקים על ידי הישות.

ניתוח הרגישות הינו ביחס לחוזי הביטוח, למכשירים הפיננסיים ונכסים והתחייבויות אחרות (באם רלוונטי) בגין משתנה הסיכון הרלוונטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בתמותה הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. למתאם בין המשתנים ישנה השפעה משמעותית בקביעת ההשפעות הסופיות, אך על מנת להדגים את ההשפעה הנובעת משינויים של כל משתנה בנפרד, נדרש לבחון רגישות לשינויים לכל משתנה באופן פרטני.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

לגבי סיכון ריבית, סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההון או בתזרימי המזומנים הנובע מהנכס או ההתחייבות. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות. לאור האמור, החברה חשופה לסיכון שיעור הריבית רק בין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה ובגין מכשירים פיננסיים. יתר הנכסים וההתחייבויות שאין להם סיכון ריבית ישיר (כגון השקעות במניות, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, עלויות להשגת חוזי שירות ניהול השקעות, נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים כדוגמת חייבים ויתרות חובה) לא נכללות בניתוח הרגישות להלן.

יצוין גם כי במקרים מסוימים הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

מידע הרגישות ישתנה גם בהתאם להנחות הכלכליות הנוכחיות, בעיקר בשל ההשפעה של שינויים בתשואה הפנימית ובערך הזמן של האופציות. כאשר קיימות אופציות, הן הסיבה העיקרית לחוסר הסימטריה של הרגישויות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכוני שוק: (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2025						
היתרה החשופה לסיכון (א)	שיעור השינוי (ב)	רווח (הפסד) (לאחר מס)		מרווח שירות חוזי		
		ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	
באלפי ש"ח		באלפי ש"ח				סיכונים חיתומיים:
מגזרי חיים ובריאות:						
שיעור תחלואה	עלייה של 5%	33,124,657	3,505	10,019	(703,309)	(506,963)
שיעור תחלואה	ירידה של 5%	33,124,657	(3,409)	(10,013)	711,797	513,187
שיעור תמותה	עלייה של 5%	33,124,657	22,047	13,676	84,640	41,197
שיעור תמותה	ירידה של 5%	33,124,657	(22,798)	(13,747)	(100,797)	(53,209)
סיכוני שוק:						
שיעור ריבית: (ג)						
חשיפה נטו לתוספת בשיעור הריבית	תוספת של 0.5 נקודות אחוז	10,043,712		(278,805)	82,420	82,420
חשיפה נטו להפחתה בשיעור הריבית	הפחתה של 0.5 נקודות אחוז	10,043,712		285,151	(97,942)	(97,942)
מחיר מניות: (ד)						
חשיפה נטו לעלייה במחיר המניות	עלייה של 10%	5,566,576		381,860	209,139	209,139
חשיפה נטו לירידה במחיר המניות	ירידה של 10%	5,566,576		(380,828)	(196,103)	(196,103)

ההשפעה על הרווח או הפסד כוללת את:

- שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לשירות עבר או לשירות שוטף;
- שינויים בתזרימי מזומנים לקיום חוזה המתייחסים לרכיב הפסד;
- שינויים תזרימי מזומנים לקיום חוזה המוכרים כהכנסות או הוצאות מימון מביטוח ברווח או הפסד; ואינו כולל את ההפחתה השוטפת של השינוי ב-CSM משיקולי מהותיות.

הרווח (הפסד) ומרווח השירות החוזי עשויים להיות מושפעים באופן לא סימטרי מגידול לעומת קיטון בגין כל אחד מהמשתנים לעיל לאור העובדה כי, במקרים מסוימים, שינויים במשתנים אלו נזקפים ראשית למרווח השירות החוזי עד לאיפוסו ומעבר לכך מוכרים ישירות כהפסד בדוח רווח או הפסד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכונים שוק (המשך)

(א) היתרה החשופה לסיכון עליה מבוצע ניתוח הרגישות לגבי כל אחד מהסיכונים החיתומיים וסיכונים השוק אליהם חשופה החברה במועד הדיווח הינה:

עבור חוזי ביטוח חיים ובריאות - יתרת תזרימי המזומנים לקיום חוזה החשופים לסיכונים חיתומיים המורכבים מהאומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בתוספת תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי.

עבור חוזי ביטוח כללי - יתרת תזרימי המזומנים לקיום חוזה החשופים לסיכונים חיתומיים המורכבים מהאומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בתוספת תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי. עבור חוזי ביטוח הנמדדים בהתאם לגישת הקצאת הפרמיה (PAA), יתרה זו תכלול רק את ההתחייבות בגין תביעות שהתהוו.

עבור מכשירים פיננסיים ונכסים והתחייבויות אחרות - היתרה החשופה לסיכון מהווה את הסכומים המתייחסים לגבי סכום כל סוגי הנכסים וההתחייבויות עליהם מבצעת החברה את ניתוח הרגישות.

(ב) לעניין שיעור השינוי באחוזים בניתוחי הרגישות: עלייה או ירידה של השיעור בטבלה מחושבת כשינוי ביחס לערך ההתחלתי של משתנה הסיכון הרלוונטי ומחושבת כהכפלה של אותו משנה סיכון בפלוס או מינוס שיעור השינוי. תוספת או הפחתה של נקודות אחוז בטבלה משמעה תוספת או הפחתה לשיעור ההתחלתי של משתנה הסיכון הרלוונטי ומחושבת כחיבור או חיסור של אותו משתנה סיכון בפלוס או מינוס שיעור השינוי.

(ג) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה הנמדדים בשווי הוגן החשיפה הינה ביחס לשווי ההוגן של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

עקומי הריבית ששימשו בחישוב הרגישות, מתבססים על עקום ריבית חסרת סיכון לתאריך הדוח. עקום זה מבוסס תשואות לפידיון של אג"ח ממשלתיות סחירות, המפורסמות ע"י חברת מרווח הוגן אשר זכתה במרכז לציטוט מחיר. עקומי הריבית הינם זהים למפורסם ע"י חברה זו עד לנקודת ה-LLP בשנה ה-25. מעבר לנקודה זו נקבעים עקומי הריבית לפי אקסטרפולציה על פי שיטת Smith Wilson עד לשיעור הריבית האחרונה, UFR, שנקבעה על 60 שנה. מנקודה זו, הריבית העתידית הינה קבועה. יש לציין כי יתכן ולחברה קיימת גם רגישות לריבית שאינה כלולה בטבלה לעיל בשל היוון קצבאות ביטוח לאומי שישולמו לנפגעי תאונות עבודה ובשל וועדות ייעודיות שדנו בנושא. כמו כן מבחן הרגישות אינו כולל את ההשפעה על הטבות לעובדים לפרוט ראה באור 19 "נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים", ולא הוחלו על חוזי השקעה בשל השפעתם הזניחה.

(ד) התרחיש מתייחס להשקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה, וכן בהתאם להגדרות ב-IFRS 7 אינן כוללות השקעות בחברות כלולות. בנוסף נכללו תעודות סל שעוקבות אחרי מדדי אג"ח וקרנות אג"ח. התרחישים אינם הוחלו על חוזי השקעה בשל השפעה זניחה.

ד. סיכונים חיתומיים

סיכון ביטוח – הסיכון המועבר מהמבוטח לקבוצה, למעט סיכון פיננסי. סיכון ביטוח נובע מאי-הוודאות הגלומה בחוזה הביטוח לגבי התרחשות, גובה או מועד התביעות.

במגזר ביטוח חיים ובריאות סיכון ביטוח כולל בין היתר את הסיכונים הבאים:

- סיכון תמותה – סיכון להפסד הנובע מכך ששיעור מקרי המוות של המבוטחים שונה מהצפוי.
- סיכון תחלואה – סיכון להפסד הנובע מכך שניסיון הבריאות של המבוטחים שונה מהצפוי.
- סיכון אריכות ימים – סיכון להפסד הנובע מכך שהעמית מקבל הקצבה חי זמן ארוך מהצפוי.

סיכון ביטולים – הסיכון שבעל הפוליסה יבטל את החוזה מוקדם יותר או מאוחר יותר ממה שצפה המנפיק בעת המחרת החוזה.

סיכון הוצאות – הסיכון של עליות בלתי צפויות בעלויות הנהלה המיוחסות למתן שירות לחוזה, ולא בעלויות המיוחסות לאירועים המבוטחים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכונים חיתומיים (המשך)

במגזר ביטוח כללי

■ סיכוני חיתום - הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון שהוערך בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל, כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ו/או בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

■ סיכוני זרבה - הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות ביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם, בין היתר, מעריכה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה להערכה בחסר מורכבת מהסיכונים הבאים:

(א) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי להערכת ההתחייבויות הביטוחיות.

(ב) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות יהיה שונה מהצפוי.

למידע נוסף בדבר הסיכונים הביטוחיים אליהם חשופה החברה ומדיניות ניהול הסיכונים של החברה בהקשר אליהם, ראה סעיף א' לעיל בדבר תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים.

סיכון קטסטרופה:

חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אסון טבע, מלחמה, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

סיכון זה רלוונטי במיוחד בענפי רכוש ודירות, בהם נזקי טבע עלולים להשפיע על מספר רב של מבטחים בו-זמנית, אך גם בענפי ביטוח חיים ובריאות, בהם אירועי קטסטרופה עשויים להוביל לעלייה חדה בתביעות תמותה או תחלואה. בשל פוטנציאל ההפסד הגבוה, ניהול סיכון קטסטרופה מהווה מרכיב קריטי במדיניות ניהול הסיכונים של החברה, ומבוצע באמצעות הגבלת חשיפות, פיזור גיאוגרפי ורכישת כיסוי ביטוח משנה ייעודיים לאירועי קטסטרופה.

עבור ביטוח כללי החברה מבצעת הערכה של ההפסד המרבי האפשרי (Probable Maximum Loss – PML) עבור אירועי קטסטרופה. ההערכה מתבצעת באמצעות מודלים ייעודיים וניתוחי תרחישים המשלבים נתוני חשיפה, מיקום גיאוגרפי והנחות לגבי חומרת האירוע. עבור סיכון רעידת אדמה, החברה מבצעת תרחישי קיצון ומציגה את ההפסד המרבי ברוטו ובנטו (לאחר ביטוח משנה) לפי הוראות הממונה.

סכום החשיפה המרבית ברוטו לסיכון רעידת אדמה, המכוסים במסגרת חוזה ביטוח משנה לענפי רכוש ודירות הוא כ-335 מיליארד ש"ח. ממוצע משוקלל של ה-EVENT LIMIT בחוזים אלה עומד על כ-2%.

החברה רוכשת הגנה על הסיכון המצטבר הנותר לאחר צמצום הסיכון ע"י חוזה ביטוח משנה ספציפיים לאירוע קטסטרופה, לרבות הסכומים הנובעים מזכות החברה להגדיל את היקף הכיסוי, בסכום של כ-1,064 מיליון ש"ח, המשקפים MPL של כ-2% מהשייר המצטבר של החברה מכלל הסכמי ביטוח המשנה האחרים.

עבור בביטוח חיים ובריאות, החברה מבטחת את החשיפה בשייר באמצעות חוזה CAT COVER עבור כיסויי ריסק מוות, נכות מוחלטת ואובדן כושר עבודה. הכיסוי של הסכם ביטוח משנה לשנת הדוח הינו כ-635 מיליון ₪ (בשנת 2024 כ-573 מיליון ש"ח) מתוכם שייר עצמי של 30 מיליון ₪ (בשנת 2024 כ-32 מיליון ש"ח). יצוין כי החוזה מחריג מגיפה ומלחמה.

סוגי מוצרים:

לגבי ריכוז סיכון של התחייבויות בגין חוזה ביטוח בשייר לפי סוגי מוצרים עיקריים, ראה באור 4 - מידע נוסף אודות פעילויות החברה לפי קבוצות תיקים עיקריות.

למידע על ניתוחי רגישות לסיכונים חיתומיים ראו סעיף ג' לעיל בדבר ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכוני שוק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים

1. סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן, בשערי מטבע חוץ, במרווח אשראי ובמחירי נדל"ן ונכסים אחרים.

למידע נוסף בדבר הסיכונים הפיננסיים אליהם חשופה החברה ומדיניות ניהול הסיכונים של החברה בהקשר אליהם, ראה סעיף א' לעיל בדבר תיאור כללי של הליכי ושיטות ניהול הסיכונים.

סיכון ריבית

סיכון ריבית הוא הסיכון לכך שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי, חוזה ביטוח או חוזה ביטוח משנה ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית בשוק. מכשירים בריבית משתנה חושפים את החברה לסיכון ריבית בתזרימי מזומנים, בעוד שמכשירים בריבית קבועה חושפים את החברה לסיכון שווי הוגן.

במרבית עסקי הביטוח, ובעיקר בהתחייבויות ביטוח חיים וסיעוד, מח"מ ההתחייבויות ארוך באופן ניכר ממח"מ הנכסים, ולכן אין התאמה מלאה בין הנכסים להתחייבויות. מצב זה חושף את החברה לירידת ריבית, אשר עלולה להקטין את התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות.

מנגד מוצרי הביטוח הכוללים את תזרימי הרווח העתידיים (להלן "נכסים בגין חוזי ביטוח בשייר") מקזזים את השפעת ירידות הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות ולצד השפעות הנכסים הפיננסיים, החברה חשופה לעלויות ריבית.

מדיניות סיכון הריבית של הקבוצה מחייבת ניהול ההיקף נטו של סיכון הריבית באמצעות שמירה על תמהיל מתאים של מכשירים בריבית קבועה ובריבית משתנה, וכן ניהול מועדי הפירעון של נכסים פיננסיים נושאי ריבית, לצורך גיבוי ההתחייבויות מחוזי הביטוח.

סיכון מחיר מניות

חשיפת החברה לסיכון מחירי מניות נובעת מהשקעותיה בניירות ערך הונניים ובקרנות השקעה קולקטיביות המשקיעות במניות. הקבוצה חשופה לשינויים במחירי מניות סחירות המאופיינים בתנודתיות פוטנציאלית גבוהה, הן בתיק הנוסטרו והן בתיקים המנוהלים עבור אחרים. לנוכח היקף החשיפה של תיק המשתתף למניות, התנודתיות במחירי המניות עשויה להשפיע באופן מהותי על היקף דמי הניהול המשתנים שתגבה החברה.

בחוזי ביטוח הכוללים חיסכון משתתף ברווחים, המבוטחים הם אלה הנושאים בסיכון מחיר המניות למעט חלק החברה בביצועי נכסי הבסיס (דמי הניהול).

סיכונים הקשורים במדד המחירים לצרכן

החברה חשופה להפסד ריאלי כתוצאה משחיקת ערך הנכסים השקליים במקרה של עליית אינפלציה מעבר לציפיות לאינפלציה הגלומות בשוק ההון, זאת כנגד נכסים והתחייבויות ביטוחיים הצמודים למדד. בביטוח חיים (בגין חלק תיק ביטוח החיים שאינו מגובה באגרות חוב מיועדות), בביטוח כללי ובתיק ההון אין הקבלה מלאה בין בסיס ההצמדה של הנכסים לבסיס ההצמדה של ההתחייבויות.

לחברה חשיפה לירידה בשיעור האינפלציה מכיוון שקיים עודף נכסים פיננסיים וביטוחיים על ההתחייבויות הביטוחיות, כמפורט בטבלת "פירוט הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים והביטוחיים של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה" להלן. כמו כן, מכיוון שגביית דמי ניהול משתנים בתיק המשתתף תלויה בתשואה ריאלית שהושגה, עלולה עלייה בשיעור האינפלציה לגרום לפגיעה בהכנסות החברה מדמי ניהול. בנוסף, חלק לא מהותי מהחוב הפיננסי של החברה צמוד למדד, ועלייה בשיעור האינפלציה תגרום לגידול בהוצאות המימון.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.1 סיכוני שוק (המשך)

סיכון מטבע

הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכס, התחייבות או מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ. לחברה חשיפה לשינויים בשערי חליפין של מט"ח, בעיקר בגין תיק ההשקעות בחו"ל, שאינו מגודר באופן מלא מפני תנודות בשערי החליפין.

החברה מצמצמת חלק מסיכון המטבע הזר הקשור לחווי ביטוח באמצעות החזקת חווי ביטוח משנה הנקובים באותם מטבעות שבהם נקובות ההתחייבויות מחווי הביטוח. וכן באמצעות גידור החשיפה בגין נכסים הפיננסיים שבניהולה.

סיכון מחירי נדל"ן ונכסים אחרים

החברה חשופה לסיכון ירידה בשווי השקעות אלטרנטיביות, הכוללות השקעות ישירות בנדל"ן, קרנות נדל"ן, קרנות השקעה, מניות לא סחירות ומכשירי השקעה נוספים. נכסים אלה עשויים להיות מושפעים משינויים בשווקי ההון בארץ ובעולם, בשיעורי הרוי, במחירי נדל"ן, במחירי סחורות ובסיכונים עסקיים ספציפיים. ירידה במחירי נדל"ן עלולה לפגוע בערכם של נכסים בהם משקיעה החברה ישירות או באמצעות קרנות השקעה. בשל אופיין של השקעות אלה, הן פחות תנודתיות מהשקעות סחירות ומגיבות בפער עיתוי מסוים לאירועי שוק.

ניהול הסיכון מתבצע באמצעות הערכות שווי תקופתיות, פיזור השקעות בין סוגי נכסים וגיאוגרפיות שונות, קביעת מגבלות חשיפה בהתאם למדיניות ההשקעות, בחינת השפעות תרחישי קיצון ובחינה שוטפת של תנאי השוק והשפעתם על שווי הנכסים.

סיכון מרווח אשראי

החברה חשופה לסיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחי האשראי (SPREAD RISK) בין אגרות חוב קונצרניות לבין אגרות חוב ממשלתיות חסרות סיכון. שינויים אלה משקפים הן את השינויים בהסתברות לחדלות פירעון של הלוויים (PD) והן תנודות הנובעות ממצב השוק. חשיפה זו נובעת מהשקעות החברה בחוב קונצרני שקלי, צמוד מדד ומט"ח, כאשר התרחבות מרווחי האשראי עשויה להשפיע על ערכם של נכסי החוב הסחירים, על חישוב חלק מנכסי החוב הלא סחירים, וכן על פרמיית אי-הנזילות המשמשת להיוון התחייבויות והנכסים הביטוחיים.

ניהול הסיכון מתבצע באמצעות ניטור שוטף של מרווחי האשראי בשוק, קביעת מגבלות חשיפה בהתאם למדיניות ההשקעות, פיזור השקעות בין מנפיקים וסקטורים, בחינה תקופתית של איכות האשראי והדירוגים וכן ניתוח השפעת תרחישי קיצון.

סיכון בסיס

סיכון בסיס נובע מאי-מתאם מושלם בין שינויים בשיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או בין מכשירים פיננסיים בעלי מאפייני תמחור מחדש דומים. בנוסף, קיים סיכון הנובע משינויים בבסיסי ההצמדה של נכסים והתחייבויות, כך שאי התאמה ביניהם עלולה להביא לכך ששינוי ברמתו של מדד המחירים לצרכן או בשיעורי ריבית יגרום להשפעה שונה על ערך הנכסים לעומת ההתחייבויות. החשיפה לסיכון זה נובעת, בין היתר, מהשקעות החברה בנכסים נושאי ריבית משתנה ומגיוס מקורות מימון באמצעות מכשירים פיננסיים כגון אגרות חוב. פערים בבסיסי ההצמדה או בתמחור מחדש עשויים להשפיע על תוצאות החברה ועל עמידתה ביעדי ניהול הסיכונים.

ניהול הסיכון כולל התאמת מבנה הנכסים וההתחייבויות ככל האפשר, ניטור מתאמים בין בסיסי הצמדה, ביצוע ניתוחי רגישות לשינויים במדדים ובריביות, ושימוש בכלים פיננסיים לגידור במידת הצורך.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.1. סיכוני שוק (המשך)

(1) סיכון ריבית

א. חשיפה לשיעורי הריבית

בביטוח חיים שאינו תלוי תשואה – עיקרו של תיק ביטוח החיים הינו בגין פוליסות מבטיחות תשואה המגובות ברובן באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי מדינת ישראל לכל אורך תקופת הפוליסה. לפיכך קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה למשך חיי הפוליסות. ליום 31 בדצמבר 2025 כיסו אגרות החוב המיועדות כ-60.6% (בדצמבר 2024 כ-56.7%) מכלל ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים לא משתתף ברווחים.

חלק מההתחייבויות בגין חוזי השקעה כוללות התחייבויות בגין מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה המגובות ברובן בפיקדונות חשכ"ל המונפקות על ידי החשב הכללי, לפיכך קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה. ליום 31 בדצמבר, 2025, כיסו פיקדונות החשכ"ל כ-88.15% מכלל ההתחייבויות במסלולי קופות גמל אלה (בשנת 2024 כ-87.7%).

בגין יתר השקעות החברה במגזר החיים וחיסכון ארוך טווח, במגזר הבריאות ובמגזר הכללי, קיימת חשיפה לשערי ריבית שישררו בעת מחזור ההשקעות אשר משך החיים שלהן עשוי להיות נמוך מאורך החיים הממוצע של ההתחייבויות הביטוחיות.

ב. למידע על ניתוחי רגישות לסיכון הריבית ראו סעיף ג' לעיל בדבר ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכוני שוק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

1. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מדד ומטבע חוץ

א. פירוט הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים והביטוחיים של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר, 2025				
בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא כספיים אחרים	סה"כ
אלפי ש"ח				
נכסים פיננסיים וביטוחיים:				
2,181,177	-	472,975	-	2,654,152
6,589,065	7,964,890	4,251,350	-	18,805,305
5,082,830	5,403,373	82,036	-	10,568,239
-	-	-	38,501,306	38,501,306
-	3,829,739	-	(2,158,548)	1,671,191
25,613	2,009,444	429,736	1,156,968	3,621,761
13,878,685	19,207,446	5,236,097	37,499,726	75,821,954
התחייבויות פיננסיות וביטוחיות:				
5,546,191	1,157,097	-	-	6,703,288
5,097	-	27,796	45,684	78,577
-	-	-	6,964,698	6,964,698
-	5,190,266	-	-	5,190,266
558,510	10,764,696	423,513	37,995,543	49,742,262
-	73,429	-	24,203	97,632
6,109,798	17,185,488	451,309	45,030,128	68,776,723
7,768,887	2,021,958	4,784,788	(7,530,402)	-
3,023,826	798,215	(3,822,041)	-	-
10,792,713	2,820,173	962,747	(7,530,402)	-

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.1 סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מדד ומטבע חוץ

א. פירוט הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים והביטוחיים של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	פריטים לא כספיים אחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
אלפי ש"ח					
					נכסים פיננסיים וביטוחיים:
1,456,969	-	377,937	-	1,079,032	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
15,895,547	-	3,913,296	7,096,476	4,885,775	השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בשווי הוגן
9,256,025	-	68,757	6,274,417	2,912,851	השקעות פיננסיות אחרות שנמדדות בעלות מופחתת
35,627,579	35,627,579	-	-	-	מזומנים ושווי מזומנים אחרים והשקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
1,272,967	(2,567,819)	-	3,840,786	-	נכסי חוזי ביטוח
3,373,213	944,646	188,488	2,216,391	23,688	נכסי חוזי ביטוח משנה
66,882,300	34,004,406	4,548,478	19,428,070	8,901,346	סה"כ נכסים פיננסיים וביטוחיים
					התחייבויות פיננסיות וביטוחיות:
4,502,552	-	-	898,959	3,603,593	הלוואות ואשראי
294,717	242,449	49,649	-	2,619	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,602,407	5,602,407	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,176,010	-	-	5,176,010	-	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
47,342,810	35,272,013	179,294	11,320,169	571,334	התחייבויות בגין חוזי ביטוח (*)
99,067	36,988	-	62,079	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה
63,017,563	41,153,857	228,943	17,457,217	4,177,546	סה"כ התחייבויות פיננסיות וביטוחיות
-	(7,149,451)	4,319,535	1,970,853	4,723,800	סך הכל חשיפה מאזנית, נטו
					חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
-	-	(3,592,990)	1,177,831	2,415,159	סה"כ חשיפה, נטו, במונחי דלתא
-	(7,149,451)	726,545	3,148,684	7,138,959	

(*) לצורך גילוי זה, יתרת תזרימי המזומנים לקיום חוזה ביטוח המורכבים מהאומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בתוספת תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) מוגדרים כפריטים כספיים ורכיב מרווח השיירות החוזי (CSM) מוגדר כפריט לא כספי.

התחייבויות ונכסים בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה ובגין חוזי השקעה תלויי תשואה סווגו בעמודת "פריטים לא כספיים אחרים" כאשר עודף הנכסים עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה סווגו לעמודת "בש"ח לא צמוד".

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.1 סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכון מחיר מניות

א. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (ללא השקעות המוחזקות כנגד חוזים תלויי תשואה)

ליום 31 בדצמבר, 2025							
% סה"כ	סה"כ	בחר"ל		בארץ			
		לא סחיר	נסחרות בבורסות בעולם	לא סחיר	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	
							אלפי ש"ח
18.38	244,437	120,343	27,751	8,945	40,023	47,375	ענף משק
12.62	167,898	42,416	1,431	16,163	18,156	89,732	תעשייה
14.16	188,271	-	10,553	51,958	65,735	60,025	נדל"ן ובינוי
0.89	11,784	-	-	1,873	5,549	4,362	מסחר ושירותים
26.05	346,453	18,963	89,858	34,812	37,450	165,370	השקעות ואחזקות
16.50	219,403	1,971	16,323	-	-	201,109	טכנולוגיה
4.95	65,791	-	-	9,480	-	56,311	בנקים
5.37	71,356	-	11,889	-	-	59,467	ביטוח
1.08	14,517	-	-	-	-	14,517	ביומד
100.00	1,329,910	183,693	157,805	123,231	166,913	698,268	חיפושי נפט וגז
							סה"כ

(3) סיכון מחיר מניות

ליום 31 בדצמבר, 2024							
%	סה"כ	בחר"ל		בארץ			
		לא סחיר	נסחרות בבורסות בעולם	לא סחיר	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 125	
אלפי ש"ח							
							ענף משק
16.44	190,508	108,937	18,433	7,201	9,150	46,787	תעשייה
15.85	183,716	39,801	1,153	15,095	11,430	116,237	נדל"ן ובינוי
13.75	159,338	-	1,186	62,772	40,891	54,489	מסחר ושירותים
0.97	11,296	-	-	-	-	11,296	השקעות ואחזקות
24.93	288,932	30,216	48,118	44,944	1,744	163,910	טכנולוגיה
19.13	221,764	2,070	10,374	-	-	209,320	בנקים
3.10	35,936	-	-	6,000	-	29,936	ביטוח
3.75	43,449	-	3,303	-	-	40,146	ביומד
2.08	24,111	-	-	-	-	24,111	חיפושי נפט וגז
100.00	1,159,050	181,024	82,567	136,012	63,215	696,232	סה"כ

ב. למידע על ניתוחי רגישות לסיכון מחיר מניות ראו סעיף ג' לעיל בדבר ניתוחי רגישות בגין סיכונים חיתומיים וסיכוני שוק.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.1 סיכוני שוק (המשך)

(3) חוזים תלויי תשואה (כהגדרתם בהנחיות להוראות של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012)

ההתחייבויות תלויות תשואה הינן התחייבויות בגין חוזים בהם תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים בתשואה שמניבות השקעות מסוימות של החברה, בניכוי דמי ניהול כמפורט להלן:

- לגבי פוליסות שהונפקו עד שנת 2004 דמי ניהול קבועים וכן דמי ניהול משתנים בשיעור 15% מהתשואה הריאלית לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים.

- בפוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך - דמי ניהול קבועים.

דמי הניהול המשתנים מחושבים כשיעור מהרווח הריאלי השנתי (על בסיס שנתי קלנדרי מצטבר) של תיק ההשקעות שנזקק לפוליסות הביטוח, לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים שנגבו מאותן פוליסות. דמי הניהול המשתנים מחושבים באופן שאינו ליניארי כיוון שניתן לגבות דמי ניהול משתנים רק מתשואה ריאלית חיובית בניכוי הפסדים ריאליים שנצברו בשנים הקודמות.

לגבי הנכסים וההתחייבויות, נטו מחוזי הביטוח ומהמכשירים הפיננסיים, בגין מוצרים אלו לא קיימת לחברות הביטוח חשיפה ישירה בגין שינויים בריבית, בשווי ההוגן של ההשקעות או במדד. השפעת התוצאות הכספיות על רווחי חברת הביטוח מצטמצמת לחשיפה הנגזרת מדמי הניהול המשתנים בהתאם לתנודתיות בתשואה הנזקפת למבטחים, וזאת רק לגבי פוליסות שהוצאו עד 2004, ומן ההיקף הכולל של ההתחייבות ממנה נגזרים דמי הניהול הקבועים של המבטח לגבי כלל המוצרים תלויי התשואה. כמו כן, יש לציין כי דמי הניהול נכללים בחלק החברה בשווי ההוגן של פריטי הבסיס בהתאם למודל ה-VFA, ועל כן תנודתיות בדמי הניהול נזקפת ל-CSM ומוכרת ברווח או הפסד על פני תקופת השירות.

ה.2 סיכון נזילות

סיכון נזילות הוא הסיכון לכך שהקבוצה תיתקל בקושי לעמוד בהתחייבויות הקשורות לחוזי הביטוח וביטוח המשנה שלה ולהתחייבויות פיננסיות המסולקות באמצעות תשלום מזומן או מסירת נכס פיננסי אחר. בהקשר של אירועי קטסטרופה, קיים גם סיכון נזילות הנובע מפערי עיתוי בין תזרימי המזומנים היוצאים ברוטו לבין תקבולי ביטוח המשנה הצפויים. אף שהאופי הפחות נזיל יחסית של חוזי ביטוח מאפשר לקבוצה להשקיע בנכסים פחות נזילים אך בעלי תשואה גבוהה יותר, סיכון הנזילות נובע מהחזקת כספים המורכבים מנכסים לא נזילים וההיווצרות איהתאמות בפרופיל הנזילות של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות והנכסים הביטוחיים והפיננסיים הבלתי מהוונים של החברה. היות ומדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין היתרות בדוח על המצב הכספי.

החברה לא כללה במסגרת ניתוח מועדי הפירעון להלן התחייבויות/נכסים בגין יתרת כיסוי בגין חוזי ביטוח ובגין חוזי ביטוח משנה הנמדדים בגישת הקצאת הפרמיה (PAA).

מועדי הפירעון נקבעו כלהלן:

- מועדי הפירעון של כל חוזי הביטוח וחוזי ביטוח המשנה נכללו על בסיס עיתוי משוער של יתרות המזומנים נטו שאינם מהוונים המהווים את האומדנים של תזרימי המזומנים העתידיים (BE).

- מועדי הפירעון של הסכומים הבלתי מהוונים של התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה, לרבות תשלומי הריבית, נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהם הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום, ההתחייבות מוקצה לתקופה המוקדמת ביותר שבה החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

א. חוזי ביטוח

1. ניתוח מועדי פירעון של סכומים (לא מהוונים) בגין חוזי ביטוח

סך הכל	מעל 15 שנים	10-15 שנים	5-10 שנים	4-5 שנים	3-4 שנים	2-3 שנים	1-2 שנים	עד שנה	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (1)
אלפי ש"ח									אלפי ש"ח
מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:									
ליום 31 בדצמבר 2025									
45,039,157	14,275,983	7,223,331	8,837,065	2,125,612	2,355,660	2,587,143	4,323,376	3,310,988	35,657,408
2,613,221	1,366,108	494,973	589,214	121,354	102,430	108,100	112,368	(281,326)	1,515,650
42,425,935	12,909,874	6,728,357	8,247,851	2,004,258	2,253,230	2,479,043	4,211,008	3,592,314	34,141,759
165,568	17,409	22,478	29,197	6,042	12,474	20,485	15,762	41,721	106,413
159,502	51,201	30,454	41,724	10,094	11,078	12,329	13,891	(11,268)	70,765
6,066	(33,791)	(7,976)	(12,527)	(4,051)	1,396	8,156	1,871	52,989	35,648
ליום 31 בדצמבר 2024									
43,727,052	14,592,095	6,797,913	8,083,151	2,041,524	2,260,173	2,420,931	3,957,643	3,573,623	33,878,204
2,140,060	1,077,999	410,577	523,778	113,172	89,785	81,545	88,216	(245,013)	1,498,839
41,586,992	13,514,096	6,387,335	7,559,374	1,928,352	2,170,387	2,339,386	3,869,427	3,818,635	32,379,365
179,779	25,396	27,537	34,076	7,460	11,255	14,611	12,425	47,019	120,393
160,198	51,701	30,287	43,107	10,366	11,547	12,898	14,824	(14,532)	85,866
19,581	(26,305)	(2,750)	(9,031)	(2,906)	(292)	1,713	(2,399)	61,551	34,526

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

א. חוזי ביטוח

1. ניתוח מועדי פירעון של סכומים (לא מהוונים) בגין חוזי ביטוח

סך הכל	מל 15 שנים	10-15 שנים	5-10 שנים	4-5 שנים	3-4 שנים	2-3 שנים	1-2 שנים	עד שנה	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (1) אלפי ש"ח	
(אלפי ש"ח (בסכומים לא מהוונים)										
מגזר בריאות:										
ליום 31 בדצמבר 2025										
823,093	1,110,335	(7,798)	(177,331)	(83,122)	(113,695)	(105,283)	(94,589)	294,575	344,308	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,719,611	1,909,874	635,968	633,735	133,192	139,442	147,531	151,914	(32,045)	2,306,763	נכסי חוזי ביטוח
(2,896,519)	(799,539)	(643,767)	(811,066)	(216,313)	(253,137)	(252,814)	(246,503)	326,621	(1,962,455)	התחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח
1,810,404	1,077,922	221,380	195,467	36,589	39,909	55,891	68,362	114,885	1,184,847	נכסי חוזי ביטוח משנה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה
1,810,404	1,077,922	221,380	195,467	36,589	39,909	55,891	68,362	114,885	1,184,847	נכסים, נטו בגין חוזי ביטוח משנה
ליום 31 בדצמבר 2024										
2,342,827	2,065,123	129,866	(79,795)	(58,494)	(65,102)	(52,956)	(50,142)	454,325	966,007	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,295,465	1,769,303	520,531	553,550	118,401	121,603	124,481	125,867	(38,269)	2,250,877	נכסי חוזי ביטוח
(952,639)	295,820	(390,664)	(633,344)	(176,894)	(186,705)	(177,437)	(176,008)	492,595	(1,284,870)	התחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח
2,088,897	1,164,349	237,052	217,258	43,961	52,569	73,037	82,516	218,156	1,382,905	נכסי חוזי ביטוח משנה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח משנה
2,088,897	1,164,349	237,052	217,258	43,961	52,569	73,037	82,516	218,156	1,382,905	נכסים, נטו בגין חוזי ביטוח משנה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

א. חוזי ביטוח

א.1 ניתוח מועדי פירעון של סכומים (לא מהוונים) בגין חוזי ביטוח (המשך)

סך הכל	מעל 5 שנים	4-5 שנים	3-4 שנים	2-3 שנים	1-2 שנים	עד שנה	אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים (1) אלפי ש"ח
							אלפי ש"ח
							מגזר כללי:
							ליום 31 בדצמבר 2025
							התחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח
6,179,788	888,687	479,370	651,389	873,764	1,214,847	2,071,731	5,872,097
							נכסים, נטו בגין חוזי ביטוח משנה
2,046,047	330,287	148,971	203,217	276,761	384,259	702,553	1,938,786
							ליום 31 בדצמבר 2024
							התחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח
5,743,481	888,676	446,832	611,674	842,492	1,136,576	1,817,231	5,436,248
							נכסים, נטו בגין חוזי ביטוח משנה
1,833,799	316,459	142,592	191,483	267,400	360,019	555,846	1,727,184

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

א. חוזי ביטוח

א.2 סכומים לפי דרישה של התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2025		
הערך בספרים (*)	סכומים לפי דרישה	הערך בספרים (*)	סכומים לפי דרישה	
אלפי ש"ח				
6,389	2,993	6,949	3,324	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון שאינו תלוי תשואה
30,503	25,018	28,050	23,466	פוליסות הכוללות רכיב חיסכון תלוי תשואה
36,892	28,011	34,999	26,790	

(*) הערך בספרים הינו יתרת ההתחייבויות בדוחות הכספיים בגין קבוצת חוזי הביטוח הרלוונטית המורכבת מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים לקיום חוזה (BE + RA) וממרווח השירות החוזי (CSM).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים

ב.1 ניתוח מועדי פירעון של סכומים (לא מהוונים) בגין התחייבויות פיננסיות (כולל תשלומי ריבית)

סך הכל	10-15 שנים	5-10 שנים	1-5 שנים	עד שנה (*)	הערך בספרים אלפי ש"ח	
				אלפי ש"ח (בסכומים לא מהוונים)		
						ליום 31 בדצמבר 2025
3,683,680	-	13,268	573,173	3,097,238	2,798,809	הלוואות ואשראי, למעט אגרות חוב והתחייבויות בגין חכירה
3,473,256	-	1,712,203	1,288,692	472,361	2,760,630	אגרות חוב
71,277	-	3,316	37,450	30,511	70,807	התחייבויות בגין חכירה
124,072	(1,391)	(43,683)	(14,529)	183,675	266,747	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (תזרימי מזומנים בברוטו)
6,964,688	-	-	-	6,964,688	6,964,688	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,190,276	4,519	1,220	721	5,183,816	5,190,276	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
19,507,250	3,127	1,686,324	1,885,508	15,932,290	18,051,957	סך הכל התחייבויות פיננסיות
						ליום 31 בדצמבר 2024
2,339,861	-	9,083	569,412	1,761,366	1,651,884	הלוואות ואשראי, למעט אגרות חוב והתחייבויות בגין חכירה
2,263,788	-	1,065,985	1,084,244	113,560	1,911,513	אגרות חוב
67,275	-	738	35,804	30,734	65,320	התחייבויות בגין חכירה
146,584	(491)	(20,858)	170,444	(2,510)	480,554	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (תזרימי מזומנים בברוטו)
5,602,407	-	-	-	5,602,407	5,602,407	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,176,010	4,588	693	850	5,169,880	5,176,010	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
15,595,925	4,097	1,055,640	1,860,753	12,675,436	14,887,688	סך הכל התחייבויות פיננסיות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.2 סיכון נזילות (המשך)

א. מכשירים פיננסיים

ב.1 ניתוח מועדי פירעון של סכומים (לא מהוונים) בגין התחייבויות פיננסיות (כולל תשלומי ריבית) (המשך)

(*) סכומים לפי דרישה של התחייבויות פיננסיות

הטבלה להלן מפרטת את ההתחייבויות העומדות לפירעון לפי דרישה. התחייבויות אלו סווגו כעומדות לפירעון עד שנה בטבלת ניתוח מועדי הפירעון לעיל שהינה רצועת הזמן המוקדמת ביותר המוצגת, למרות שמועדי פירעון בפועל עשויים להיות בשנים מאוחרות יותר.

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
סכומים לפי דרישה		
אלפי ש"ח		
1,243,237	2,222,539	הלוואות ואשראי, למעט אגרות חוב והתחייבויות בגין חכירה
5,602,407	6,964,688	התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה
5,176,010	5,190,276	התחייבויות בגין חוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
12,021,654	14,377,503	סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

3. סיכון אשראי

(1) חשיפה לסיכון אשראי

א. חשיפה מירבית לסיכון אשראי

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
360,103	369,998	חוזי ביטוח (1)
3,323,058	3,595,733	חוזי ביטוח משנה (2)
9,256,025	10,568,239	נכסים פיננסיים (3)
2,368,334	2,174,624	אחר (4)

הערכים בטבלה לעיל כוללים:

- (1) חוזי ביטוח – יתרות חייבים בגין חוזי ביטוח וכן יתרות של ערבויות שהונפקו בפועל, כדוגמת ערבויות חוק מכר ואחרות ללא קיזוז בטחונות כלשהן.
- (2) חוזי ביטוח משנה - את היתרות בדוח על המצב הכספי של נכסי חוזי ביטוח משנה.
- (3) נכסים פיננסיים - הערכים בטבלה כוללים את הערך בדוח על המצב הכספי של השקעות במכשירי חוב הנמדדים בעלות מופחתת בתיק הנוסטרו.
- (4) אחר - הסכומים המוצגים בשורת אחר כוללים את מסגרות האשראי והערבויות הלא מנוצלות שהועמדו על ידי תיק הנוסטרו.

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

1. ביטוח משנה

החברה מבטחת חלק מעסקיה בביטוח משנה, שרובו נעשה באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את המבטחים הישירים מחובתם כלפי מבוטחיהם על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויות הכספיות.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית המפקח קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוגם הבינלאומי. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי הערכה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד. מסגרות החשיפה מנוהלות ברמת סוג חוזה ביטוח המשנה. כלומר, לכל סוג חוזה נקבעת מגבלת חשיפה מקסימאלית למבטח משנה בודד ובנוסף נקבעת חשיפה מקסימאלית לקבוצות דירוג.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים בינ"ל גבוהים.

החברה מבצעת מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי, שינויים בדירוג האשראי שלו, וקיום התחייבויות הכספיות השוטפות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של חוזי ביטוח משנה בחלוקה לדירוגים

סכום בפיגור		המזומנים העתידיים של חוזי ביטוח משנה						סך פרמיות ששולמו למבטחי משנה לשנת 2025	דירוג
מעל שנה	בין חצי שנה לשנה	סה"כ חשיפה נטו (ב)	בניכוי סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה	בביטוח כללי	בביטוח בריאות	בביטוח חיים			
אלפי ש"ח									
קבוצת דירוג: (*)									
AA ומעלה									
[יש לפרט את שמות מבטחי המשנה ודירוגם, כלהלן]									
-	-	378,728	-	378,728	-	-	194,058	-AA	Lloyd's
-	-	400,587	12,338	114,408	380,770	(82,253)	234,700	-AA	Swiss Re
2,973	1,875	313,390	-	(8,632)	375,025	(53,003)	147,415		אחרים
2,973	1,875	1,092,705	12,338	484,504	755,795	(135,256)	576,173		סך הכל
9,813	4,039	1,856,516	-	1,737,977	129,046	(10,506)	997,002		A
199	54	24,289	-	24,289	-	-	29,183		BBB
-	-	17,049	-	17,049	-	-	1,418		בנוסף מ-BBB או לא מדורג
12,985	5,968	2,990,559	12,338	2,263,819	884,841	(145,762)	1,603,776		סך הכל

קבוצת דירוג: (*)

AA ומעלה

[יש לפרט את שמות

מבטחי המשנה ודירוגם,

כלהלן]

Lloyd's

Swiss Re

אחרים

סך הכל

A

BBB

נמוך מ-BBB או לא מדורג

סך הכל

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

הערות

(א) סך הכל החשיפה למבטחי המשנה הינה: אומדנים של הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של חוזי ביטוח משנה בניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם. הפקדונות ממבטחי משנה מוכרים כחלק מנכסי חוזי ביטוח המשנה.

(ב) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר הדירוג לפי מפתח שנקבע בתקנות כללי ההשקעה.

(ג) סך-כל החשיפה של מבטחי המשנה לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של כ-2% הינה 9,136 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2025 (9,231 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024), ממנה חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זו הינו 626 מיליוני ש"ח (813 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024).

(ד) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2025.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל

(1) נכסים פיננסיים בארץ – לפי סוגי נכסים

הטבלה להלן מציגה ניתוח לאיכות האשראי של הנכסים הפיננסיים אשר קיים בגינם סיכון אשראי הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, שווי הוגן דרך רווח כולל אחר ועלות מופחתת. הניתוח מוצג בחלוקה לרמות המדידה של הפסדי האשראי.

ככלל, הערך בספרים ברוטו של הנכסים הפיננסיים מייצג את החשיפה המירבית לסיכון אשראי, בהתעלם מערכם של בטחונות או אמצעים אחרים לחיזוקי אשראי כלשהם.

ליום 31 בדצמבר 2025						
אחר				עבור חוזים תלויי תשואה		
עלות מופחתת (ב)						
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	סך הכל	נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל-12 חודשים	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי
						שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)
אלפי ש"ח						
-	12,305,818	-	-	4,573,956	7,731,862	-
-	-	-	-	-	-	-
-	4,573,956	-	-	4,573,956	-	-
-	12,305,818	-	-	4,573,956	7,731,862	-
-	2,108,697	-	-	173,966	1,934,731	-
-	204,598	-	-	58,523	146,075	-
-	126,801	3,551	-	-	123,250	-

קבוצת דירוג בדירוג מקומי (*)

אג"ח ממשלתיות: (ג)

AA ומעלה

הפרשה להפסד

עלות מופחתת

ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)

אג"ח קונצרניות: (ד)

AA ומעלה

BBB עד A

לא מדורג

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

ליום 31 בדצמבר 2025									
אחר						עבור חוזים תלויי תשואה			
עלות מופחתת (ב)					שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	סך הכל	נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים					
אלפי ש"ח									
-	2,440,096	3,551	-	232,489	2,204,056	-	4,771,064	סך הכל אג"ח קונצרניות	
-	3,997	3,551	-	446	-	-	-	הפרשה להפסד	
-	232,043	-	-	232,043	-	-	-	עלות מופחתת	
-	2,436,099	-	-	232,043	2,204,056	-	4,771,064	ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)	
מכשירי חוב אחרים: (ה)									
49,742	823,474	-	-	181,144	642,330	46,439	487,109	AA ומעלה	
845,274	2,144,268	-	51,699	712,191	1,380,378	387,468	1,538,067	BBB עד A	
51,682	53,133	-	-	45,224	7,909	16,739	16,739	נמוך מ-BBB	
-	5,643,226	267,429	159,924	4,496,737	719,136	-	486,858	לא מדורג	
946,698	8,664,101	267,429	211,623	5,435,296	2,749,753	450,646	2,528,773	סך הכל מכשירי חוב אחרים	
-	220,775	154,580	14,923	51,272	-	-	-	הפרשה להפסד	
-	5,693,573	112,849	196,700	5,384,024	-	-	-	עלות מופחתת	
-	8,443,326	112,849	196,700	5,384,024	2,749,753	-	2,528,773	ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)	
נכסים פיננסיים אחרים: (ו)									
-	2,558,418	-	-	-	2,558,418	-	2,778,414	AA ומעלה	
-	156,878	-	-	-	156,878	-	73,069	לא מדורג	
-	2,715,296	-	-	-	2,715,296	-	2,851,483	סך הכל נכסים פיננסיים אחרים	
-	2,715,296	-	-	-	2,715,296	-	2,851,483	ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)	
-	25,900,539	112,849	196,700	10,190,023	15,400,967	-	14,440,591	סך הכל ערך בספרים נכסים פיננסיים בארץ	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(2) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ג. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובחו"ל (המשך)

(2) נכסים פיננסיים בארץ – לפי סוגי נכסים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024							
אחר					עבור חוזים תלויי תשואה		
עלות מופחתת (ב)							
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	סך הכל	נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)
אלפי ש"ח							
-	10,072,949	-	-	4,538,024	5,534,925	-	4,591,595
-	-	-	-	-	-	-	-
-	4,538,024	-	-	4,538,024	-	-	-
-	10,072,949	-	-	4,538,024	5,534,925	-	4,591,595
-	2,140,330	-	-	213,251	1,927,079	-	3,300,212
-	304,050	-	-	40,323	263,727	-	865,992
-	85,268	3,572	-	-	81,696	-	25,550
-	2,529,648	3,572	-	253,574	2,272,502	-	4,191,754
-	3,631	3,566	-	65	-	-	-
-	253,515	6	-	253,509	-	-	-
-	2,526,017	6	-	253,509	2,272,502	-	4,191,754

קבוצת דירוג בדירוג מקומי (*)

אג"ח ממשלתיות: (ג)

AA ומעלה

הפרשה להפסד

עלות מופחתת

ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)

אג"ח קונצרניות: (ד)

AA ומעלה

BBB עד A

לא מדורג

סך הכל אג"ח קונצרניות

הפרשה להפסד

עלות מופחתת

ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)

קבוצת דירוג בדירוג מקומי (*)

אג"ח ממשלתיות: (ג)

AA ומעלה

הפרשה להפסד

עלות מופחתת

ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)

אג"ח קונצרניות: (ד)

AA ומעלה

BBB עד A

לא מדורג

סך הכל אג"ח קונצרניות

הפרשה להפסד

עלות מופחתת

ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

ליום 31 בדצמבר 2024									
אחר						עבור חוזים תלויי תשואה			
עלות מופחתת (ב)									
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי		סך הכל	נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	
אלפי ש"ח									
124,873	987,854	-	-	275,581	712,273	114,663	676,725	מכשירי חוב אחרים: (ה)	
1,051,793	2,177,162	-	73,428	704,607	1,399,127	518,398	1,622,154	AA ומעלה	
66,281	84,521	-	-	68,748	15,773	-	21,961	BBB עד A	
-	4,172,309	495,416	254,489	2,724,286	698,118	-	524,061	נמוך מ-BBB	
1,242,947	7,421,846	495,416	327,917	3,773,222	2,825,291	633,061	2,844,901	לא מדורג	
-	200,826	142,763	17,351	40,712	-	-	-	סך הכל מכשירי חוב אחרים	
-	4,395,729	352,653	310,566	3,732,510	-	-	-	הפרשה להפסד	
-	7,221,020	352,653	310,566	3,732,510	2,825,291	-	2,844,901	עלות מופחתת	
ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)									
נכסים פיננסיים אחרים: (ו)									
-	1,416,262	-	-	-	1,416,262	-	1,862,778	AA ומעלה	
-	168,484	-	-	-	168,484	-	79,638	לא מדורג	
-	1,584,746	-	-	-	1,584,746	-	1,942,416	סך הכל נכסים פיננסיים אחרים	
-	1,584,746	-	-	-	1,584,746	-	1,942,416	ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)	
-	21,404,732	352,659	310,566	8,524,043	12,217,464	-	13,570,666	סך הכל ערך בספרים נכסים פיננסיים בארץ	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

2. נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(1) נכסים פיננסיים בארץ – לפי סוגי נכסים (המשך)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(א) נכסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

(ב) נכסים הנמדדים בעלות מופחתת.

(ג) אג"ח ממשלתיות סחירות ושאינן סחירות, לרבות אג"ח מיועדות ופקדונות באוצר.

(ד) אג"ח קונצרניות סחירות ושאינן סחירות.

(ה) פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים, הלוואות, לרבות הלוואות לחברות כלולות, ומכשירי חוב אחרים סחירים ושאינם סחירים.

(ו) מזומנים ושווי מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות אשר בגינם קיים לחברה סיכון אשראי.

(2) נכסים פיננסיים בארץ – לפי סוגי בטחונות

א. נכסים פיננסיים בארץ המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2025					
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
					נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
139,582	139,582	-	-	-	משכנתאות
203,429	203,429	-	-	-	הלוואות על פוליסות
154,692	8,810	-	1,283	144,599	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
1,996,352	135,037	16,739	1,536,784	307,792	בטחונות אחרים
17,632	-	-	-	17,632	בשיעבוד מניות המקנות שליטה
2,511,687	486,858	16,739	1,538,067	470,023	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בארץ שקיים בגינם סיכון אשראי המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2024					
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
					נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
133,451	133,451	-	-	-	משכנתאות
202,219	202,219	-	-	-	הלוואות על פוליסות
185,378	7,917	-	1,716	175,745	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
2,185,065	180,473	21,961	1,620,438	362,193	בטחונות אחרים
20,434	-	-	-	20,434	בשיעבוד מניות המקנות שליטה
2,726,547	524,060	21,961	1,622,154	558,372	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בארץ שקיים בגינם סיכון אשראי המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(2) נכסים פיננסיים בארץ – לפי סוגי נכסים (המשך)

ב. נכסים פיננסיים בארץ – אחרים (שאינם בגין חוזים תלויי תשואה):

דירוג מקומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2025					
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
					נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
473,832	473,832	-	-	-	משכנתאות
340	340	-	-	-	הלוואות על פוליסות
952,424	400,251	43,772	329,002	179,399	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
6,654,367	4,446,986	7,909	1,748,759	450,713	בטחונות אחרים
					בשעבוד מניות המקנות שליטה
26,507	-	-	-	26,507	
169,078	113,666	-	55,412	-	לא מובטחים
					סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בארץ שקיים בגינם סיכון אשראי - אחר
8,276,548	5,435,075	51,681	2,133,173	656,619	

דירוג מקומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
528,063	528,063	-	-	-	נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
1,931	1,931	-	-	-	משכנתאות
1,007,182	358,009	66,281	394,842	188,050	הלוואות על פוליסות
5,245,386	3,051,738	15,773	1,715,424	462,451	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
					בטחונות אחרים
27,054	-	-	-	27,054	בשעבוד מניות המקנות שליטה
101,190	45,795	-	55,395	-	לא מובטחים
6,910,806	3,985,536	82,054	2,165,661	677,555	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בארץ שקיים בגינם סיכון אשראי - אחר

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

2. נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(3) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ – חשיפה מירבית לסיכון אשראי

א. מכשירים חוץ מאזניים בארץ המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

דירוג מקומי (*)					מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
ליום 31 בדצמבר, 2025					
החשיפה המירבית					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
509,919	135,270	2,364	366,939	5,346	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
312,132	312,132	-	-	-	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
822,051	447,402	2,364	366,939	5,346	

דירוג מקומי (*)					מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
ליום 31 בדצמבר, 2024					
החשיפה המירבית					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
682,718	133,978	35,371	499,352	14,017	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
249,174	249,174	-	-	-	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
931,892	383,152	35,371	499,352	14,017	

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(3) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ – חשיפה מירבית לסיכון אשראי (המשך)

ב. מכשירים חוץ מאזניים בארץ – אחרים (שאינם בגין חוזים תלויי תשואה):

דירוג מקומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2025					
החשיפה המירבית					
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
800,634	279,284	1,108	515,925	4,317	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
298,479	298,479	-	-	-	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
1,099,113	577,763	1,108	515,925	4,317	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ - אחר

דירוג מקומי (*)					
ליום 31 בדצמבר, 2024					
החשיפה המירבית					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה	
888,356	103,498	25,404	749,158	10,296	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
180,333	180,333	-	-	-	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
1,068,689	283,831	25,404	749,158	10,296	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ - אחר

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

4) נכסים פיננסיים בחו"ל - לפי סוגי נכסים

הטבלה להלן מציגה ניתוח לאיכות האשראי של הנכסים הפיננסיים אשר קיים בגינם סיכון אשראי הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, שווי הוגן דרך רווח כולל אחר ועלות מופחתת. הניתוח מוצג בחלוקה לרמות המדידה של הפסדי האשראי. ככלל, הערך בספרים ברוטו של הנכסים הפיננסיים מייצג את החשיפה המירבית לסיכון אשראי, בהתעלם מערכם של בטחונות או אמצעים אחרים לחיזוקי אשראי כלשהם.

ליום 31 בדצמבר 2025						
עבור חוזים תלויי תשואה				אחר		
שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)				עלות מופחתת (ב)		
				נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)	מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי
אלפי ש"ח						
קבוצת דירוג בדירוג בינלאומי (*)						
אג"ח ממשלתיות: (ג)						
A ומעלה						
-	81,466	-	-	-	-	-
-	252,768	-	31,192	-	-	31,192
-	334,234	-	31,192	-	-	31,192
ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)						
אג"ח קונצרניות: (ד)						
A ומעלה						
-	20,359	-	-	-	-	-
-	236,505	-	85,246	-	-	85,246
-	396,871	-	58,797	-	-	58,797
-	73,803	-	114,770	-	-	114,770
-	727,538	-	258,813	-	-	258,813
-	727,538	-	258,813	-	-	258,813
לא מדורג						
סך הכל אג"ח קונצרניות						
ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)						

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(2) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ג. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2025									
עבור חוזים תלויי תשואה						אחר			
						עלות מופחתת (ב)			
שווי הוגן		מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי		שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חי המכשיר	
פסד (א)		פסד (א)		פסד (א)		פסד (א)		פסד (א)	
אלפי ש"ח									
39,470		6,607		34,607		4,520		-	
33,058		7,587		36,681		-		-	
200,373		-		75,150		33,831		-	
272,901		14,194		146,438		38,351		-	
-		-		-		3,724		-	
-		-		-		34,627		-	
272,901		-		146,438		34,627		-	
229,714		-		156,437		-		-	
506,784		-		433,879		-		-	
736,498		-		590,316		-		-	
-		-		-		-		-	
736,498		-		590,316		-		-	
2,071,171		-		1,026,759		34,627		-	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(3) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ד. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024									
אחר						עבור חוזים תלויי תשואה			
עלות מופחתת (ב)									
		נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)				
מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	סך הכל					מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי	שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)		
אלפי ש"ח									
-	-	-	-	-	-	-	164,135	קבוצת דירוג בדירוג בינלאומי (*)	
-	-	-	-	-	-	-	25,703	אג"ח ממשלתיות: (ג)	
-	-	-	-	-	-	-	189,838	A ומעלה	
-	-	-	-	-	-	-	189,838	BBB	
-	-	-	-	-	-	-	54,439	סך הכל אג"ח ממשלתיות	
-	93,403	-	-	-	93,403	-	366,771	ערך בספרים (שווי הוגן/עלות מופחתת)	
-	28,088	-	-	-	28,088	-	329,264	אג"ח קונצרניות: (ד)	
-	14,256	-	-	-	14,256	-	11,503	A ומעלה	
-	135,747	-	-	-	135,747	-	761,977	BBB	
-	135,747	-	-	-	135,747	-	761,977	נמוך מ-BBB	
</									

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(4) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ה. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024									
עבור חוזים תלויי תשואה						אחר			
שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)		מזה: נכסים פיננסיים בדירוג פנימי		שווי הוגן דרך רווח או הפסד (א)		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	
נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו		סך הכל		אלפי ש"ח		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר		נכסים בגינם הפסדי אשראי חזויים פגומים עקב סיכון אשראי שנוצרו או נרכשו	
59,308		15,020		32,780		33,831		9,830	
54,544		-		48,928		-		-	
31,930		-		29,147		-		-	
236,427		-		99,613		-		28,221	
382,209		15,020		210,468		33,831		38,051	
-		-		0		-		3,125	
-		-		0		33,831		34,926	
382,209		-		210,468		33,831		34,926	
742,321		-		52,722		-		-	
559,705		-		502,196		-		-	
1,302,026		-		554,918		-		-	
1,302,026		-		554,918		-		-	
2,636,050		-		901,133		33,831		34,926	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ה.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

ה.4 נכסים פיננסיים בחו"ל – לפי סוגי נכסים (המשך)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(א) נכסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

(ב) נכסים הנמדדים בעלות מופחתת.

(ג) אג"ח ממשלתיות סחירות ושאינן סחירות.

(ד) אג"ח קונצרניות סחירות ושאינן סחירות.

(ה) פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים, הלוואות, לרבות הלוואות לחברות כלולות, ומכשירי חוב אחרים סחירים ושאינם סחירים.

(ו) מזומנים ושווי מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות אשר בגינם קיים לחברה סיכון אשראי.

ה.5 נכסים פיננסיים בחו"ל – לפי סוגי בטחונות

א. נכסים פיננסיים בחו"ל המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2025					נכסי חוב אחרים לפי בטחונות: הלוואות בשיעבוד נדל"ן בטחונות אחרים
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB	BBB	A ומעלה	
		אלפי ש"ח			
6,860	-	-	-	6,860	
253,463	200,373	-	33,058	20,032	
260,323	200,373	-	33,058	26,892	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בחו"ל שקיים בגינם סיכון אשראי המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(5) נכסים פיננסיים בחו"ל – לפי סוגי בטחונות (המשך)

א. נכסים פיננסיים בחו"ל המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה: (המשך)

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה	
19,439	-	-	-	19,439	נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
253,462	200,373	-	33,058	20,031	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
					בטחונות אחרים
272,901	200,373	-	33,058	39,470	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בחו"ל שקיים בגינם סיכון אשראי המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
ב. <u>נכסים פיננסיים בחו"ל – אחרים (שאינם בגין חוזים תלויי תשואה):</u>					

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2025					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה	
12,588	-	-	-	12,588	נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:
192,255	105,414	-	36,681	50,160	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
					בטחונות אחרים
204,843	105,414	-	36,681	62,748	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בחו"ל שקיים בגינם סיכון אשראי - אחר

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2024					
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ - BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה	
10,788	-	-	-	10,788	הלוואות בשיעבוד נדל"ן
268,436	125,095	29,147	48,928	65,266	בטחונות אחרים
279,224	125,095	29,147	48,928	76,054	סך הכל מכשירי חוב שאינם סחירים בחו"ל שקיים בגינם סיכון אשראי - אחר

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2 נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(6) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בחו"ל – חשיפה מירבית לסיכון אשראי

(ג) מכשירים חוץ מאזניים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2025			מסגרות אשראי בלתי מנוצלות התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בחו"ל המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
סה"כ	לא מדורג אלפי ש"ח	BBB עד A	
68,510	39,436	29,074	
1,158,844	1,158,844	-	
1,227,354	1,198,280	29,074	

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2024			מסגרות אשראי בלתי מנוצלות התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בחו"ל המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה
סה"כ	לא מדורג אלפי ש"ח	BBB עד A	
25,236	173	25,063	
1,366,872	1,366,872	-	
1,392,108	1,367,045	25,063	

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3. סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

ב.2. נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

(6) סיכונים אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בחו"ל – חשיפה מירבית לסיכון אשראי

(ד) מכשירים חוץ מאזניים אחרים (שאינם בגין חוזים תלויי תשואה):

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2025			
סה"כ	לא מדורג אלפי ש"ח	BBB עד A	
82,675	29,536	53,139	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
1,034,895	1,034,895	-	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
1,117,570	1,064,431	53,139	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ - אחר

דירוג מקומי (*) ליום 31 בדצמבר, 2024			
סה"כ	לא מדורג אלפי ש"ח	BBB עד A	
18,125	124	18,001	מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
1,189,383	1,189,383	-	התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה
1,207,508	1,189,507	18,001	סך הכל חשיפת אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בארץ - אחר

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

- החברה מבצעת דרוג אשראי לנכסי חוב לא סחירים שאינם מדורגים על ידי חברות דירוג חיצוניות ע"פ מודל פנימי שגובש ואושר על ידי ועדת משנה לאשראי שהוסמכה ע"י הדירקטוריון לנושא זה. האישור האמור מאפשר לחברה להשתמש בדרוגים במסגרת חישוב דרישת הון תחת משטר הסולבנסי ובכפוף לתנאים המפורטים בהוראות המסטר. המודל שאושר אינו תקף להערכת אשראי לא סחיר עבור חברות אחזקה, פרויקטים שאינם ליווי בניה ותשתיות, מוסדות פיננסיים, בנקים וחברות ביטוח ו/או למוצרים מובנים ונגזרים.
- קיים שוני בסולמות דרוג בין נכסי חוב בארץ לבין נכסי חוב בחו"ל. יצוין, כי בהתאם לחוזר שוק ההון 6-2008, בדבר פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי, פרסמו חברות הדירוג, בשנת 2009, סולם המרה בין הדירוג המקומי לבין סולם הדירוג הבינלאומי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3. סיכון אשראי (המשך)

(1) חשיפה לסיכון אשראי (המשך)

ב. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים: (המשך)

2. נכסים פיננסיים לפי דירוג בארץ ובח"ל (המשך)

6) סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים בחו"ל – חשיפה מירבית לסיכון אשראי (המשך)

(ה) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים (ללא השקעות המוחזקות כנגד חוזים תלויי תשואה)

ליום 31 בדצמבר, 2025			
סיכון חוץ מאזני אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני		
	% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	
16,487	2.38	564,571	ענף משק
315,355	11.19	2,650,740	תעשייה
442,369	5.87	1,389,971	נדל"ן ובינוי
-	0.49	117,010	מסחר ושירותים
79,562	1.44	340,057	השקעות ואחזקות
-	5.58	1,321,250	טכנולוגיה
-	0.32	76,643	בנקים
-	0.02	5,291	ביטוח
29,536	0.37	87,883	ביומד
-	18.62	4,410,623	חיפושי נפט וגז
-	1.64	389,304	אנשים פרטיים
883,309	47.92	11,353,343	אחר
-	52.08	12,337,010	אג"ח מדינה
883,309	100.00	23,690,353	סך הכל

ליום 31 בדצמבר, 2024			
סיכון חוץ מאזני אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני		
	% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	
40,831	3.55	718,101	ענף משק
297,128	13.77	2,787,236	תעשייה
373,918	8.20	1,660,135	נדל"ן ובינוי
75,000	0.63	127,244	מסחר ושירותים
119,480	1.01	204,613	השקעות ואחזקות
124	6.49	1,313,749	טכנולוגיה
-	0.44	89,498	בנקים
-	0.09	17,864	ביטוח
-	14.60	2,953,332	חיפושי נפט וגז
-	1.44	290,237	אנשים פרטיים
906,481	50.22	10,162,009	אחר
-	49.78	10,072,949	אג"ח מדינה
906,481	100.00	20,234,958	סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(2) הערכת הפסדי אשראי חזויים

נכסים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

החברה מודדת את כל הנכסים הפיננסיים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה בשווי הוגן דרך רווח והפסד ועל כן לא מכירה בהפרשה מירידת ערך בגין נכסים אלו.

נכסים פיננסיים אחרים שאינם מוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה:

(2) הערכת הפסדי אשראי חזויים (המשך)

1. להלן התנועה בהפרשה לירידת ערך בגין השקעות באג"ח קונצרניות סחירות ושאינן סחירות:

הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר- נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי	הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	הפסדי אשראי חזויים ל-12 חודשים	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,631	3,566	-	65
348	(15)	-	363
23	-	-	23
(5)	-	-	(5)
3,997	3,551	-	446
יתרה ליום 1 בינואר, 2025			
מדדה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים			
נכסים פיננסיים שנרכשו או נוצרו			
נכסים פיננסיים שנגרעו			
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025			

הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר- נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי	הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	הפסדי אשראי חזויים ל-12 חודשים	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,941	3,874	-	67
(310)	(308)	-	(2)
3,631	3,566	-	65
יתרה ליום 1 בינואר, 2024			
מדדה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים			
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024			

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(2) הערכת הפסדי אשראי חזויים (המשך)

2. להלן התנועה בהפרשה לירידת ערך בגין הלוואות, לרבות הלוואות לחברות כלולות, ומכשירי חוב אחרים סחירים ושאינם סחירים:

הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר- נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי	סך הכל	הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	
אלפי ש"ח				
214,042	152,887	20,476	40,679	יתרה ליום 1 בינואר, 2025
54,929	49,876	4,631	422	מדידה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים
(75,227)	-	(93,878)	18,651	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים ל-12 חודשים
85,322	-	106,161	(20,839)	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר
17,270	25,692	(8,422)	-	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר בגין נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי
61,059	21,304	2,369	37,386	נכסים פיננסיים שנרכשו או נוצרו
(52,040)	(7,711)	(12,690)	(31,639)	נכסים פיננסיים שנגרעו
(87,469)	(87,469)	-	-	נכסים פיננסיים שנמחקו
6,588	-	-	6,588	שינויים הנובעים מצירופי עסקים
224,474	154,579	18,647	51,248	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025

הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר- נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי	סך הכל	הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	
אלפי ש"ח				
191,909	147,927	16,203	27,779	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
30,970	21,343	104	9,523	מדידה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים
(28,808)	-	(50,962)	22,154	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים ל-12 חודשים
36,854	-	61,068	(24,214)	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר
40,380	46,005	(5,625)	-	העברה למדידה להפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר בגין נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי
69,493	29,638	5,822	34,033	נכסים פיננסיים שנרכשו או נוצרו
(34,730)	-	(6,134)	(28,596)	נכסים פיננסיים שנגרעו
(92,026)	(92,026)	-	-	נכסים פיננסיים שנמחקו
214,042	152,887	20,476	40,679	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים פיננסיים (המשך)

ה.3 סיכון אשראי (המשך)

(2) הערכת הפסדי אשראי חזויים (המשך)

3. להלן התנועה בהפרשה לירידת ערך בגין מזומנים ושווי מזומנים, פקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים, חייבים ויתרות חובה והשקעות פיננסיות אחרות:

הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר- נכסים פיננסיים פגומים עקב סיכון אשראי	הפסדי אשראי חזויים לאורך כל חיי המכשיר	הפסדי אשראי חזויים ל- 12 חודשים	סך הכל
אלפי ש"ח			
1	-	33	34
יתרה ליום 1 בינואר, 2025			
-	-	7	7
מדידה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים			
-	-	(16)	(16)
נכסים פיננסיים שנגרעו			
1	-	24	25
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2025			
אלפי ש"ח			
1	-	73	74
יתרה ליום 1 בינואר, 2024			
-	-	(3)	(3)
מדידה מחדש של הפרשה להפסדי אשראי חזויים			
-	-	(37)	(37)
נכסים פיננסיים שנגרעו			
1	-	33	34
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2024			

הסכום החוזי שטרם נפרע של נכסים פיננסיים שנמחקו במהלך התקופה ועדיין כפופים לפעילות אכיפה הינו בסך כ-67 מיליון ש"ח (2024 בסך כ-163 מיליון ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכונים גיאוגרפיים (ללא נכסים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה)

ליום 31 בדצמבר, 2025												
סג"כ	נגזרים במונחי דלתא	סג"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות (*)	נכסי ביטוח משנה	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות	קרנות סל	קרנות השקעה	מניות	אג"ח קונצרניות	אג"ח ממשלתיות	
אלפי ש"ח												
29,221,385	-	29,221,385	11,640,469	23,436	683,811	-	180,298	868,776	980,544	2,507,041	12,337,010	ישראל
2,760,559	77,017	2,683,542	417,022	198,675	-	5,270	294,758	1,519,753	173,169	74,895	-	ארה"ב
951,334	-	951,334	55,659	713,749	-	2,363	7,018	111,022	44,683	16,840	-	בריטניה
738,272	-	738,272	348	722,116	-	1,032	3,227	-	-	11,549	-	גרמניה
371,666	-	371,666	-	335,097	-	-	-	7,254	3,512	25,803	-	צרפת
860,478	-	860,478	-	858,467	-	-	2,011	-	-	-	-	שוויץ
2,219,149	35,301	2,183,848	165,316	770,221	-	18,632	164,962	877,931	128,002	58,784	-	אחר
37,122,843	112,318	37,010,525	12,278,814	3,621,761	683,811	27,297	652,274	3,384,736	1,329,910	2,694,912	12,337,010	סך הכל

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 29: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכונים גיאוגרפיים (ללא נכסים המוחזקים כנגד חוזים תלויי תשואה) (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2024											
סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות (*)	נדל"ן להשקעה	קרנות נאמנות	קרנות סל	קרנות השקעה	מניות	אג"ח קונצרניות	אג"ח ממשלתיות	
אלפי ש"ח											
24,021,264	-	24,021,264	8,934,189	685,729	-	124,035	708,258	876,651	2,619,453	10,072,949	ישראל
2,370,219	25,618	2,344,601	468,987	-	3,289	176,837	1,561,130	109,582	24,776	-	ארה"ב
202,218	-	202,218	39,760	-	-	3,696	110,217	46,952	1,593	-	בריטניה
108,055	5,271	102,784	4,364	-	-	866	97,554	-	-	-	קנדה
112,061	-	112,061	-	-	-	-	20,164	91,897	-	-	שבדיה
1,098,024	7,221	1,090,803	149,004	-	18,820	63,943	809,126	33,968	15,942	-	אחר
27,911,841	38,110	27,873,731	9,596,304	685,729	22,109	369,377	3,306,449	1,159,050	2,661,764	10,072,949	סך הכל

(*) השקעות אחרות כוללות השקעות בחברות כלולות, מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות שלא נכללו בטורים האחרים בניכוי נגזרים הכלולים בסעיף התחייבויות פיננסיות.

בהתאם להקלה שניתנה, לא צורפו מספרי השוואה לשנת 2024 בגין מבטחי משנה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2025		בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות כלולות
		אלפי ש"ח	

נכסים

השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת	194,952	
חייבים ויתרות חובה	124	1,957

התחייבויות

זכאים ויתרות זכות	534	9,520

ליום 31 בדצמבר, 2024		בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות כלולות
		אלפי ש"ח	

נכסים

השקעות פיננסיות אחרות הנמדדות בעלות מופחתת	222,207	-
חייבים ויתרות חובה	281	-

התחייבויות

זכאים ויתרות זכות	491	18,832

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

(*) להלן הרכב ההלוואות לחברות כלולות:

ליום 31 בדצמבר		% ריבית		מטבע	החברה
2024	2025	שנתית	נקובה		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	מועד פרעון		ההלוואה	
822	542	2027	7.08%	שקלי	אמפא קפיטל בע"מ
2,962	2,247	2028	7.08%	שקלי	אמפא קפיטל בע"מ
70,924	70,906	2028	5.25%	שקלי	אמפא קפיטל בע"מ
30,128	-	2025	6.76%	שקלי	אמפא קפיטל בע"מ
-	16,512	2027	5.00%	שקלי	הכשרת הישוב התחדשות עירונית משאבים סוכנויות לביטוח פנסיוני (2018) בע"מ
24,084	22,153	2030	ללא ריבית	ש"ח	אייצ' אס או גרופ בע"מ
1,246	648	2027	ללא ריבית	ש"ח	בסטי פרייס בע"מ
9,628	9,418	2026	5.18%	ש"ח	בסטי פרייס בע"מ
1,010	1,010	2026	12.50%	ש"ח	מטאור א.א. בע"מ
1,526	522	2026	5.18%	ש"ח	אופיס י.ר.א בע"מ
402	401	2028	8.50%	ש"ח	Yatelsis Development LTD
31,336	32,000	3-5 שנים	3%	דולר	Surrey Street Limited Partnership
11,658	8,441	דצמבר 2029	3%	ליש"ט	Surrey Street Limited Partnership
15,238	10,896	דצמבר 2029	4%	ליש"ט	MMZ Properties B.V.
2,169	-	מרס 2026	10%	יורו	MMZ Properties Haarlem B.V.
11,203	11,133	מרס 2026	10%	יורו	City Center Mengot sp. Z o.o
7,871	8,123	דצמבר 2026	4.13%	יורו	
222,207	194,952				

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025		
בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות כלולות	
אלפי ש"ח		
-	10,449	רווחים אחרים מהשקעות, נטו
1,072,258	1,429	הכנסות מדמי ניהול
5,298	11,177	הוצאות מימון
1,066,960	701	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2024		
בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות כלולות	
אלפי ש"ח		
-	10,674	רווחים אחרים מהשקעות, נטו
954,566	1,429	הכנסות מדמי ניהול
2,278	1,617	הוצאות מימון
952,288	10,486	

בעלי עניין ונושאי משרה בקבוצה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח, חוזי השקעה או מוצרים פיננסיים אחרים שהונפקו על ידי הקבוצה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל. ככל שעסקאות אלה נכללות בגדר "עסקאות זניחות", לא מובא לגביהן פירוט בדוחות הכספיים.

בשנת 2025 נרכשה פוליסת ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share למסלולי הביטוח של מנורה מבטחים משלימה ממנורה ביטוח, שבמסגרתה נושאת מנורה ביטוח ב-70% מעלויות תשלומי קצבאות הנכות והשאירים שתשלם מנורה מבטחים משלימה בגין מקרי נכות ופטירה, שיחולו בתקופת מתן ביטוח המשנה כאמור. לפני כן, בשנים 2022 עד 2024, פוליסת ביטוח המשנה שנרכשה ממנורה ביטוח עבור מסלולי הביטוח של הקרן המשלימה היתה מסוג Surplus, ולפיו מנורה ביטוח נושאת בכל עלויות תשלומי קצבאות נכות ושאיירים שתשלם מנורה מבטחים משלימה מעבר לרף שנקבע בפוליסה (מקביל לכיסוי מסוג Quota Share כך שהיא צפויה לשאת בכ-70% מעלויות הנכות והשאירים).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024		2025	
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
21,256	8	22,893	8
הטבות לטווח קצר			
712	5	1,092	5
תשלומים מבוססי מניות (ראה באור 33)			
<u>21,968</u>		<u>23,985</u>	

(1) תנאי כהונתו והעסקתו של מר ערן גריפל, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה (עסקה עם בעל השליטה בהתאם לסעיף 270(4) לחוק החברות

ביום 17 באוקטובר 2023, אישרה האסיפה הכללית של החברה בהתאם להוראות סעיף 275(א1)(1) לחוק החברות (ולאחר קבלת אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון מימים 10 ו- 11 בספטמבר 2023, בהתאמה) את הארכת תוקף תנאי כהונתו והעסקתו של ה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, כיו"ר דירקטוריון פעיל במשרה מלאה, בתוקף מיום 1 בדצמבר 2023, למשך 3 שנים. בגין כהונתו כיו"ר דירקטוריון פעיל של החברה במשרה מלאה, זכאי מר גריפל ל- 13 משכורת חודשיות בסך 125 אלף ש"ח (ברוטו), צמוד למדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 באוגוסט 2020. כן זכאי מר גריפל להפרשות פנסיוניות וסוציאליות כמקובל (לרבות קרן השתלמות וביטוח אובדן כושר עבודה) וכן להוצאות אש"ל ואירוח, שימוש והחזקת קווי טלפון בבית, רכב ואחזקתו, טלפון נייד, 24 ימי חופשה, 30 ימי מחלה ודמי הבראה. המס החל בגין הוצאות אירוח, אש"ל וטלפון יגולם על ידי החברה. כמו כן, זכאי מר גריפל לתנאים נלווים נוספים כמקובל בקבוצה ובכלל זה, מנוי לעיתונים, ספרות מקצועית, חניה, בדיקת סקר רפואית וכדו'. בנוסף, הוענקו למר גריפל כתבי פטור והתחייבות לשיפוי בחברה ובחברות הבנות בהן הוא מכהן, במסגרת הענקת כתבי פטור ושיפוי לנושאי המשרה בחברה, וכן הוא נכלל בפוליסות ביטוח דירקטורים ונושאי משרה כמקובל בחברה. תנאי העסקתו של מר גריפל הינם בהתאם למדיניות התגמול של החברה. יצוין, כי מר גריפל איננו מקבל גמול נוסף בגין כהונתו כדירקטור בחברות נוספות בקבוצה, וימשיך לכהן בתפקידים האמורים, במקביל לכהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה.

השכר ליו"ר הדירקטוריון, עמד על סך של 2,503 אלפי ש"ח ו- 2,538 אלפי ש"ח לשנים 2025 ו- 2024 בהתאמה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

(2) תנאי כהונתו והעסקתו של מר ארי קלמן מנכ"ל החברה

ביום 27 באוגוסט, 2003, אישרו דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית, את תנאי כהונתו והעסקתו של מנכ"ל החברה, ה"ה ארי קלמן לתקופה של 15 שנים החל מאוגוסט 2003. לאחר המועד האמור, מתחדש ההסכם אוטומטית לשנה בכל פעם אלא אם כן הודיע מי מהצדדים על אי חידושו. תנאי העסקתו של מנכ"ל החברה עולים בקנה אחד עם מדיניות התגמול של החברה, בכפוף לסטיות לא מהותיות, הכל כמפורט להלן: על פי הסכם ההעסקה שבתוקף, זכאי המנכ"ל לשכר חודשי בסך 163 אלפי ש"ח, למענק שנתי מובטח בסך של 591 אלפי ש"ח (צמוד למדד יוני 2003) ללא הפרשות סוציאליות, ולתנאים נלווים כפי שנהוג למנהלים בדרגת משרתו. שכרו צמוד למדד בתוספת ריאלית של 1% לשנה, ואיננו כולל תגמול משתנה כלשהו. במקרה של סיום העסקה, זכאי המנכ"ל להודעה מוקדמת של 12 חודשים. כמו כן, במקרה של סיום יחסי עובד מעסיק (למעט במקרה של נסיבות פוטורות) יהא המנכ"ל המכהן זכאי לתוספת של 50% על מרכיב פיצויי הפיטורים שהיה מגיע לו על פי החוק בתוספת מרכיב פיצויי הפיטורים שיצטבר לזכותו בפוליסות ביטוח המנהלים שלו. בנוסף, במקרה של סיום יחסי עובד מעסיק עקב פיטורים, יהיה זכאי המנכ"ל המכהן להמשך תשלום השכר והתנאים הנלווים לתקופה נוספת של 12 חודשים (מעבר לתקופת ההודעה המוקדמת האמורה לעיל) בתמורה להתחייבותו לאי תחרות במשך תקופה של שנתיים, וזאת כל עוד לא מתקיימים בין העובד לבין צד ג' כלשהו יחסי עובד-מעסיק. תנאי העסקתו של המנכ"ל הינם בהתאם למדיניות התגמול של החברה, למעט לעניין המענק הקבוע (חלף מענק משתנה), גידול ריאלי בשכר (חלף הצמדה למדד בלבד), תשלום בגין הודעה מוקדמת ובמקרה של פיטורים (בשל התחייבות לאי תחרות) לתקופה מצטברת של 24 חודש (חלף תקופת הודעה מוקדמת והסתגלות מצטברת של 16 חודשים).

במקביל ובנוסף להסכם ההעסקה אושרה למנכ"ל תכנית מניות שעיקרה הקצאה של 4% ממניות מנורה ביטוח אשר הומרו, במהלך השנים, למניות החברה. יצוין, כי בחודש אוגוסט 2013, הבשילו מלוא המניות בהתאם לתכנית כאמור. נכון למועד זה, מחזיק מר קלמן ב- 1,719,034 מניות החברה, באמצעות נאמן, המהוות 12.77% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

בחודש אוגוסט 2016, אישרה האסיפה הכללית של החברה עדכון למדיניות התגמול שלה (להלן: **"מדיניות התגמול"**). בהתאם לאמור בזימון האסיפה של החברה, מנכ"ל חברה, יהא זכאי לתנאי הכהונה שנקבעו בהסכם העסקתו כמפורט לעיל, אשר יחולו בכפוף למגבלות הקוגנטיות הקבועות בחוק לתגמול נושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: **"חוק התגמול"**). לעניין זה, **"מגבלות קוגנטיות"** - מגבלות ותקרות תגמול שלא ניתן לאשרן כדין בהתאם להוראות חוק התגמול. כן הובהר במסגרת מדיניות התגמול, כי אם וככל שסך התגמול הכולל (בהתאם למדיניות התגמול ותכנית המענקים כפי שתהיה מעת לעת), ובכלל זה, בהתאם להסכמים קיימים, יעלה על המגבלות הקוגנטיות, יופעל מנגנון "קטימה" של מרכיבי תגמול עודף ו/או משתנה תחילה, אם וככל שקיימים. בהמשך לאמור, נשלחה הודעה למנכ"ל החברה, כי לאור העובדה שהסכם ההעסקה הקיים עימו יכול שיחרוג, בנסיבות מסוימות, מהמגבלות הקוגנטיות, יופעל, בנסיבות כאמור, מנגנון "קטימה" כך שהתגמול המשתלם לו, לאחר מועד כניסת חוק התגמול לתוקף ביום 12 באוקטובר 2016 (להלן: **"המועד הקובע"**), לא יעלה על התקרה האמורה. יצוין, כי החברה ביצעה בדיקה לגבי התחייבויותיה בגין הסכמי העסקה שלה עובר לכניסת חוק התגמול לתוקף, ובהתאם הפרישה, ככל שהדבר נדרש.

בחודש יולי 2019, אישרה האסיפה הכללית של החברה עדכון במדיניות התגמול, ובכלל זה, לעניין תקרות עלות העסקה שנתית לנושאי משרה, כמפורט בסעיף ג(4) להלן. בהתאם לאמור, ובהינתן גידול בעלות העסקה של עובד בעל השכר הנמוך ביותר תקרת עלות העסקה השנתית של נושאי המשרה לרבות המנכ"ל תעלה, תוך צמצום, לענייננו, של "מנגנון הקטימה" שהוחל על המנכ"ל כנ"ל בהתאמה, ובלבד שעלות העסקה לא תעלה, בכל מקרה, על 3.5 מיליון ש"ח כולל הפרשות סוציאליות.

בחודש מאי 2024, בהמשך לאישור וועדת התגמול ודירקטוריון החברה אישרה האסיפה הכללית תיקון למדיניות התגמול כך שבוטלה תקרת התגמול (הוולונטרית) לנושא משרה לפיה התגמול לא יעלה על 3.5 מיליון ש"ח כולל הפרשות סוציאליות.

עלות השכר למר קלמן, המכהן כמנכ"ל החברה, עמדה על סך של 3,800 אלפי ש"ח ועל סך של 3,700 אלפי ש"ח בשנים 2025 ו-2024, בהתאמה.

¹ לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית (כמפורט בביאור ג'1 להלן).

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

(3) תנאי כהונה של קרוב משפחה של איש מפתח ניהולי

בחודש אפריל 2023, החלה כהונתו של ה"ה מיכאל קלמן כמנכ"ל חברת הבת, מנורה ביטוח. בחודש מרץ 2023, אישרו וועדת הביקורת ודירקטוריון מנורה ביטוח את תנאי כהונתו והעסקתו תוך התחייבות לרצף זכויות בגין כהונתו כמנכ"ל מנורה ביטוח עובר למינויו כאמור, וכמפורט להלן: על פי הסכם ההעסקה זכאי המנכ"ל לשכר חודשי בסך 210.6 אלפי ש"ח צמוד למדד, לתנאים נלווים כפי שנהוג למנהלים בדרגת משרתו ולתגמול משתנה תלוי ביצועים, בהיקף של 4 עד 6 משכורות חודשיות ("מענק מטרה") עבור עמידה מדויקת (100%) ביעדים, בהתאם לתכנית תגמול שנתית, ובכפוף לאישור האורגנים המוסמכים, וכן לאופציות כמפורט להלן.

לכל אחד מהצדדים זכות להביא ההסכם לסימום בכל עת בהודעה מוקדמת מראש ובכתב של שישה חודשים (להלן: "תקופת ההודעה המוקדמת"), כשלחברה זכות להודיע על ויתור על עבודה בפועל בתקופת ההודעה המוקדמת. בנוסף, במקרה של סיום העסקה, מכל סיבה שהיא (למעט בנסיבות פוטורות), המנכ"ל יהיה זכאי לתקופת הסתגלות בת שישה חודשים נוספים שמנינים יחל ממועד סיום תקופת ההודעה המוקדמת ("תקופת הסתגלות"). המנכ"ל לא יהא רשאי לעבוד בחברה אחרת בתקופת ההודעה המוקדמת, אף אם ויתרה החברה על עבודתו בפועל. בתקופת ההסתגלות, המנכ"ל יהיה רשאי, בכפוף להוראות בדבר איסור תחרות, לעסוק בעיסוקים נוספים ובלבד שהודיע על כך מראש ובכתב לחברה, ובמקרה זה, לא יהיה זכאי לכל תשלום נוסף בגין תקופת ההסתגלות, וזאת החל ממועד תחילת העיסוק כאמור. החברה תהא רשאית להפסיק עבודת המנכ"ל ולפטרו ללא הודעה מוקדמת בנסיבות מיוחדות (כגון; הפרת אמונים ו/או פסק דין חלוט בעבירה כלפי החברה שיש עימה קלון). יצוין, כי במקרה של הפסקת עבודה בנסיבות כאמור לא יהא המנכ"ל זכאי להפרשות החברה ו/או לחלק החברה כהגדרתו בהסכם.

יצוין, כי תנאי ההעסקה של המנכ"ל יחולו בכפוף למגבלות הקוגנטיות הקבועות בחוק לתגמול נושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק התגמול"). לעניין זה, "מגבלות קוגנטיות" - מגבלות ותקרות תגמול שלא ניתן לאשרן כדין בהתאם להוראות חוק התגמול. בהתאם, ואם וככל שסך התגמול הכולל (בהתאם למדיניות התגמול ותכנית המענקים כפי שתהיה מעת לעת), ובכלל זה, בהתאם להסכמים קיימים, יעלה על המגבלות הקוגנטיות, יופעל מנגנון "קטימה" של מרכיבי תגמול עודף ו/או משתנה תחילה, אם וככל שקיימים. בהמשך לאמור, נשלחה הודעה למנכ"ל, כי לאור העובדה שהסכם ההעסקה הקיים עימו יכול שיחרוג, בנסיבות מסוימות, מהמגבלות הקוגנטיות, יופעל, בנסיבות כאמור, מנגנון "קטימה" כך שהתגמול המשתלם לו, לאחר מועד כניסת חוק התגמול לתוקף מיום 12 באוקטובר 2016 (להלן: "המועד הקובע"), לא יעלה על התקרה האמורה.

בחודש ינואר 2022 ובחודש אוגוסט 2025, אישרו וועדת הביקורת ודירקטוריון מנורה ביטוח, הקצאה של אופציות וזאת כחלק מתכנית האופציות הכוללת של הקבוצה, אשר נכון לתום שנת 2025 כלל סך של 47,316 אופציות שטרם מומשו בשווי כולל של 1,450 אלפי ש"ח (במועד ההקצאה). יצוין, כי האופציות הינן חלף 2 חודשי מענק משתנה לעמידה ב- 100% יעדים.

תנאי העסקתו של מר קלמן הינם בהתאם למדיניות התגמול של מנורה ביטוח.

עלות השכר של מר קלמן עמדה על סך של 3,800 אלפי ש"ח וסך של 3,700 אלפי ש"ח לשנים 2025 ו-2024, בהתאמה.

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

(4) מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה בחברה, במנורה ביטוח, בשומרה ביטוח ובמבטחים פנסיה וגמל

נושאי המשרה בחברה, לרבות נושאי משרה המכהנים הן בחברה והן בחברה הבת ("נושאי משרה משותפים"), כפופים למדיניות התגמול בחברה ולעניין נושאי המשרה המשותפים גם בהתאם למדיניות התגמול שאומצה בחברה הבת, אשר אושרו בהתאם להוראות הדין והרגולציה הרלבנטיים לחברות האמורות, ובכלל כן הוראות חוק התגמול וחוזרי רשות שוק ההון בעניין מדיניות תגמול בגופים מוסדיים, כפי שיתעדכנו מעת לעת.

בחודש יולי 2019, אישרה האסיפה הכללית עדכון למדיניות התגמול של החברה. מדיניות התגמול של החברה כוללת הוראה לפיה תקרות התגמול הכולל לנושאי המשרה, לשנה קלנדרית, תהינה תקרות התגמול על-פי סעיף 2(ב) לחוק התגמול, כפי שתחושבנה מדי שנה בהתאם להוראות חוק התגמול (להלן: "מגבלת תקרת התגמול"), תוך יישום "מנגנון קטימה" בהתאם למגבלות האמורות; לעניין זה, יצוין, כי התגמול לצורך חישוב מגבלת תקרת התגמול לא יכלול מס שכן, הפרשות לתשלום פנסיוני ולפיצויי פיטורים על פי דין (להלן: "הפרשות סוציאליות"), וכי החברה רשאית לשאת בעלות ההוצאה העודפת למס הנובעת מחוק התגמול, כתוצאה מעלות תגמול כאמור. לפרטים נוספים אודות אישור מדיניות התגמול בחברה כאמור, ראו דוח זימון אסיפה כללית מיום 27 במאי 2019 (מס' אסמכתא: 2019-01-044832).

בחודש מאי 2023, אישרה האסיפה הכללית של החברה עדכון למדיניות התגמול, אשר עיקר השינויים בה הינם כמפורט להלן: התחשבות בתשואה לחוסכים במסגרת היעדים לחישוב תגמול משתנה (תיקון סעיף 4.4.1.1) - נקבע כי רובד ביצועי החברה במסגרת המדדים השנתיים לחישוב המענקים השנתיים למנהלים יכלול רכיב שיתחשב בתשואה לחוסכים, כך שאם התשואה כאמור תהיה שלילית יופחת חלק מהמענק בשיעור שיקבע לעניין זה בתכנית המענקים השנתית, וזאת חלק תנאי הסף אשר היה קבוע לעניין זה.

לפרטים נוספים אודות אישור מדיניות התגמול בחברה כאמור, ראו דוח זימון אסיפה כללית מיום 29 במרס 2023 (מס' אסמכתא: 2023-01-034605).

בחודש מאי 2024, בהמשך לאישור וועדת התגמול ודירקטוריון החברה אישרה האסיפה הכללית תיקון למדיניות התגמול כך שבוטלה תקרת התגמול (הוולונטרית הנ"ל) לנושא משרה לפיה התגמול לא יעלה על 3.5 מלש"ח כולל הפרשות סוציאליות. לפרטים נוספים אודות אישור מדיניות התגמול בחברה כאמור, ראו דוח זימון אסיפה כללית מיום 31 במרס 2024 (מס' אסמכתא: 2024-01-029551).

נושאי המשרה בגופים המוסדיים בקבוצה, לרבות נושאי משרה המכהנים הן בחברה והן בחברות הבנות אשר הינן גופים מוסדיים, כפופים למדיניות התגמול אשר אומצה בחברות האמורות בהתאם להוראות הדין והרגולציה הרלבנטיים, ובפרט בהתאם לחוזר 2014-9-2, שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים כפי שעוגן בחלק 1 לשער 5, פרק 5 שכותרתו "תגמול" בחוזר המאוחד (להלן: "חוזר התגמול"). יצוין, כי החברות הבנות שהינן גופים מוסדיים פועלות לעדכון מדיניות התגמול, בהתאם לחוזרים, המתפרסמים בנושא זה, מעת לעת.

במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים הוגדרו, בין היתר, המטרות והשיקולים המרכזיים בקביעתה, שעיקרם מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדי ארוכי הטווח של הגוף המוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעותו; נקבעו עקרונות להתאמת תגמול לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי (כהגדרתם בחוזר) ועובדים המועסקים בפונקציות בקרה; נקבע יחס רצוי בין רכיב התגמול הקבוע לרכיב המשתנה לנושאי משרה; נקבעו טווחי שכר רצויים לנושאי משרה; נקבעו עקרונות להתאמה של רכיב משתנה, בין היתר, לסיכונים המהותיים בגופים המוסדיים; נקבעו עקרונות להגדרת תכנית מענקים שנתית, תנאי סף לחלוקתם, עקרונות על פיהם יחושב המענק השנתי תוך התחשבות, בין היתר, גם ביעדי תשואה למבוטחים ועמיתים ומנגנון דחיה של תשלום רכיב משתנה, וכן מנגנונים למענק תלוי ביצועים לטווח ארוך ולמענק מיוחד; נקבעו מנגנונים הנוגעים להענקת תגמול הוני באמצעות מגוון כלים הוניים ומעין הוניים תוך הגדרת פרמטרים כמותיים ואיכותיים שונים, כגון תקופת התכנית המינימלית, תקרת ההטבה ותקופות הבשלה, עדכון היחס בין מרכיבי חבילת התגמול הכולל לגבי מנכ"ל/נושא משרה בכיר, וכן עדכון על דרך הבניית השיקולים במסגרת רכיב הערכת מנהל במסגרת רובד התגמול המשתנה באמצעות מענק שנתי לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי; נקבעו עקרונות ותקרות לתנאי סיום העסקה של בעל תפקיד מרכזי (לרבות תשלום בגין התחייבות לאי תחרות), וכן כללים להשבה ו/או הפחתה של רכיב משתנה במקרים מסוימים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (המשך)

4) מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה בחברה, במנורה ביטוח, בשומרה ביטוח ובמבטחים פנסיה וגמל (המשך)

מדיניות התגמול כאמור תחול על תגמול שיאושר החל ממועד אימוץ המדיניות, ואין בה כדי לפגוע בהתקשרויות קיימות.

מדיניות התגמול המלאה של הגופים המוסדיים מפורסמת באתרי האינטרנט שלהם.

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024		2025	
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
9,427	31	9,694	28

דמי ניהול לשאינם מועסקים
בחברה או מטעמה

הגמול הניתן לדירקטורים בחברה, למעט הגמול לה"ה ערן גריפל, הינו הגמול המרבי בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס - 2000, ובהתאם לדרגתה של החברה.

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של הקבוצה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. במהלך שנת 2025, נערכו עסקאות שונות עבור נושאי משרה, ובכלל זה, עבור בעל השליטה וקרוביו. כל העסקאות הנ"ל נעשו במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק מקובלים והינן גם בגדר "עסקאות זניחות" בהתאם לקריטריונים שקבע הדירקטוריון לעניין זה. יצוין, כי בהתאם להוראות סעיפים 117(א) ו-117(א2) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ובהתאם לתקנון החברה, אישרו ועדת הביקורת של מנורה ביטוח ושל החברה, בחודש דצמבר בתוקף לשנת 2025, כי עסקאות כנ"ל בהיותן עסקאות במהלך העסקים הרגיל ובתנאי "ישירים" (תנאים הניתנים באופן כללי לעובדים) הינן בגדר סוג של עסקאות שאינן חריגות ואשר הטיפול בהן יעשה בהתאם לנהלי עסקאות בעלי עניין, ללא צורך באישור פרטני.

יצוין, כי בין החברה לחברות קשורות שלה או בין חברות קשורות של החברה לבין עצמן מתקיימות, מעת לעת, עסקאות מסוגים שונים, לרבות ערבויות, הסכמי ניהול ומתן שירותים, הלוואות והסכמי נשיאה בהוצאות. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות ויישובן נעשה במזומן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

עסקאות זניחות

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן: "תקנות הדיווח"), חלה על חברות ציבוריות חובת דיווח בקשר עם עסקאות עם בעל שליטה או בקשר לעסקאות עם אדם אחר שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי (להלן: "עסקאות בעל שליטה"), גם לעניין עסקאות שאינן עסקאות חריגות כהגדרתן בחוק החברות, זאת למעט עסקאות שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הינן זניחות בהתאם לתקנה 41 לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), תש"ע-2010. יצוין, כי לעניין חובת הגילוי בדוחות כספיים של חברות הביטוח בקבוצה חלות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, אשר לגביהן לא קיימת הוראת חוק מקבילה בדבר גילוי אודות עסקאות זניחות.

בחודש ינואר, אשררה וועדת הביקורת (בתוקף לשנת 2025), את הכללים והמבחנים להגדרת רף הזניחות לעניין עסקאות בעל שליטה, אשר יהיה משותף הן לעניין חובת הדיווח בהתאם להוראות הדין הרלבנטיות והן לעניין חובת הגילוי בדוחות הכספיים, כלהלן – עסקה של החברה וחברות מאוחדות וקשורות שלה (להלן: "חברה מוחזקת") עם בעל השליטה או עסקה עם אדם אחר שלבעל השליטה יש בה עניין אישי (להלן: "עסקה"), תחשב כעסקה זניחה, אם יתקיימו בה כל התנאים הבאים:

העסקה הינה במהלך העסקים הרגיל ואיננה עסקה חריגה, כמשמעות המונח בחוק החברות. השפעת העסקה על היחס הרלבנטי, כמפורט להלן, הינה בשיעור כמפורט לציוד, שיחושב על בסיס הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה שפורסמו טרום העסקה ובלבד שהשפעת העסקה או שוויה לא יעלו על סך של 5 מיליוני ש"ח:

יחס נכסים - היקף הנכסים נשוא העסקה (נכסים נרכשים או נמכרים) חלקי סך הנכסים - 1 פרומיל;
יחס התחייבויות - ההתחייבויות נשוא האירוע חלקי סך ההתחייבויות לרבות התחייבויות ביטוחיות - 1 פרומיל;

יחס הון עצמי - הגידול או הקטון בהון העצמי חלקי ההון העצמי - 1 פרומיל;
יחס פרמיות - הפרמיות נשוא האירוע חלקי סך הפרמיות השנתיות במגזר הפעילות הרלוונטי (ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, בריאות, ביטוח כללי, שירותים פיננסיים וכדו'), כשהן מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים - 1%;
יחס הכנסות משירותים שונים - היקף ההכנסות נשוא האירוע חלקי סך ההכנסות השנתיות הממוצעות בשלוש השנים האחרונות, מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים - 1 פרומיל;

יחס הוצאות בגין שירותים שונים - היקף ההוצאות נשוא האירוע חלקי הוצאות הנהלה וכלליות (לפני יחוס להוצאות רכישה ולהוצאות עקיפות ליישוב תביעות) השנתיות כשהן מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים - 1 פרומיל;
יחס רווחים - הרווחים או ההפסדים המשויכים לאירוע חלקי הרווח או ההפסד השנתי הכולל לתקופה (לרבות שינויים בקרנות הון) הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים - 1%.
מבלי לפגוע בצורך להעריך עבור כל אירוע שזניחותו נבחנת, אילו מהמדידים לעיל הינם רלבנטיים, ייחשבו המדידים הבאים כרלבנטיים לעסקאות המפורטות להלן:

רכישת נכס - יחס נכסים;
מכירת נכס - יחס רווחים, יחס נכסים;
רכישה או מכירה של ביטוח או ביטוח משנה - יחס פרמיות;
עסקה למתן או קבלת שירותים - יחס הכנסות, יחס הוצאות, יחס רווחים (בהתאם לרווח הצפוי מהעסקה), לפי העניין.

במקרים בהם, לפי שיקול דעת נושא המשרה הרלבנטי בחברה, כל אמות המידה הנ"ל אינן רלבנטיות או ברות יישום לבחינת זניחותה של עסקה כאמור, תיבחן העסקה בהתאם לאמת מידה רלבנטית שתקבע על ידי מנהל הכספים בחברה ובלבד שהיחס לא יעלה על שיעור של 1%.
במידה שמדובר בעסקה הנוגעת לחברה מוחזקת, בחינת הזניחות תעשה ביחס לפרמטרים הרלבנטיים לחברה המוחזקת, ואולם, עסקה של חברה מוחזקת אשר יש לסווגה כעסקה לא זניחה בחברה המוחזקת, עשויה להיות מסווגת כעסקה זניחה על פי אמות המידה הרלבנטיות ברמת החברה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין (המשך)

עסקאות זניחות (המשך)

העסקה הינה זניחה גם מבחינה איכותית ביחס לפעילותה של הקבוצה. בחינת השיקולים האיכותיים של עסקה כאמור עשויה להוביל לכך שעסקה תסווג ככזו שאינה זניחה אף על פי שעל פי בחינה כמותית כנזכר לעיל, היא נמצאה כעסקה זניחה למשל (וכדוגמה בלבד) אם כרוכים בעסקה סיכונים, סיכויים ו/או חשיפות משמעותיות, או אם העסקה נתפסת כאירוע משמעותי על ידי הנהלת החברה. לצרכי דיווח מיידי, תיבחן זניחותה של עסקה על בסיס העסקה המסוימת הבודדת. לצרכי דיווח במסגרת דוחות כספיים ותשקיפים, תיבחן זניחותה של עסקה על בסיס שנתי, תוך צירוף כלל עסקאות מאותו סוג עם הצד הרלבנטי או עם תאגידים בשליטתו.

עסקאות נפרדות, אשר מתקיימת ביניהן תלות כך שבפועל הינן חלק מאותה התקשרות יבחנו כעסקה אחת.

ועדת ביקורת ודירקטוריון החברה יבחנו את הצורך בעדכון מבחני הזניחות כאמור, מעת לעת, בשים לב לעסקאות מסוג זה בהן מתקשרת החברה ו/או החברות המוחזקות ובשל שינויים בהוראות דין רלבנטיות.

ו. ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוקטובר 2024, באישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה מכוח תקנות ההקלות, אושרה התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, ובחברות הבנות בקבוצה, מיום 1 בספטמבר 2024 עד ליום 14 בדצמבר 2025, בגבול אחריות מצטבר לקבוצת מנורה מבטחים כולה בגובה של 340 מיליוני ש"ח, לכלל חברות הקבוצה, והכל בהתאם לנוסח הפוליסה. יודגש, כי תנאי הביטוח לבעל השליטה הינם זהים לתנאי הביטוח של יתר נושאי המשרה בקבוצה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 9 באוקטובר 2024 (אסמכתא: 2024-01-609613).

בחודש ינואר 2026, באישור ועדת התגמול, הדירקטוריון של החברה, אושרה התקשרות בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, לרבות עבור בעל השליטה בחברה, ובחברות הבנות של החברה האם, לתקופה שבין 31 בינואר 2026 ועד ליום 30 במרץ 2027, בגבול אחריות מצטבר לקבוצת מנורה מבטחים כולה בגובה של 340 מיליוני ש"ח לכלל חברות הקבוצה, והכל בהתאם לנוסח הפוליסה. יודגש, כי תנאי הביטוח לבעל השליטה הינם זהים לתנאי הביטוח של יתר נושאי המשרה בקבוצה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 23 בינואר 2026 (אסמכתא: 2026-01-009218).

ז. הענקת כתבי פטור והתחייבות לשיפוי נושאי משרה, דירקטורים ולבעל השליטה

א. ביום 5 בינואר 2012, אישרה האסיפה הכללית של החברה (לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת ביום 21 בנובמבר 2011 ואישור הדירקטוריון בימים 24 בנובמבר, 2011 וביום 29 בדצמבר, 2011, וכן לאחר קבלת אישור האורגנים המוסמכים של מנורה ביטוח ושל מנורה פנסיה וגמל, לפי העניין) לתקן את תקנון החברה בעניינים שונים, ובכלל זה, לעניין הרחבת החבויות ו/או ההוצאות בגין תהיה החברה רשאית להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ונושאי משרה בנוגע להליכים מנהליים שונים בהתאם להוראות חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, ובהתאם אישרה:

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ז. הענקת כתבי פטור והתחייבות לשיפוי נושאי משרה, דירקטורים ולבעל השליטה (המשך)

א. (המשך)

(1) הענקת כתב שיפוי חדש, על ידי מנורה ביטוח, לה"ה ערן גריפל, קרובו של בעל השליטה בחברה דאז בגין כהונתו כדירקטור במנורה ביטוח (להלן בסעיף זה: "כתב השיפוי החדש"). ההתחייבות על פי כתב השיפוי החדש מוגבלת לסך של 25 מיליוני דולר לנושא משרה ול- 30 מיליוני דולר לכלל מקבלי השיפוי באירוע בודד (להלן: "מגבלת סכומי השיפוי"). בכל מקרה, סכום השיפוי (נטו) לאחר הפחתות של תגמולי ביטוח ששולמו בגין אותו אירוע על פי פוליסות ביטוח נושאי משרה שרכשה החברה, לפי שיקול דעתה, אם רכשה, או בשל סכום השיפוי ששולם על ידי החברה בגין אותו אירוע מכוח כתבי שיפוי קודמים שהוענקו למר גריפל, לא יעלה, בכל מקרה, על 25% מההון העצמי של החברה לפי הדוח הכספי שלה, ערב מתן השיפוי. כתב השיפוי החדש נועד להוסיף ולא לגרוע מכל כתב שיפוי קודם אשר הוענק (ככל שהוענק) לה"ה ערן גריפל, והכל בהתאם למותר על פי דין ואולם, סך התחייבויות מנורה ביטוח לשיפוי לא יעלה בסכום על האמור בכתב השיפוי החדש;

(2) הענקת כתב שיפוי לה"ה ערן גריפל, קרובו של בעל השליטה דאז, בגין כהונתו כיו"ר דירקטוריון מבטחים פנסיה וגמל. על פי כתב השיפוי, היקף השיפוי אשר יינתן לכל נושאי המשרה במבטחים פנסיה וגמל לא יעלה על 20 מיליון דולר, ובכל מקרה לא יעלה על 25% מההון העצמי של מבטחים פנסיה וגמל ערב מתן השיפוי. כתב השיפוי נועד להוסיף ולא לגרוע מכל כתב שיפוי קודם אשר הוענק (ככל שהוענק) לה"ה ערן גריפל והכל בהתאם למותר על פי דין ואולם, סך התחייבויות מבטחים פנסיה וגמל לשיפוי לא יעלה בסכום על האמור בכתב השיפוי החדש.

ב. ביום 4 בינואר 2015, וכחלק מאישור תנאי העסקתו של ה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, כיו"ר דירקטוריון החברה, אישרה האסיפה הכללית של החברה (לאחר קבלת אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון, מימים 23 בנובמבר, 2014 ו- 26 בנובמבר, 2014, בהתאמה), מתן כתבי התחייבות לשיפוי מהחברה ומהחברות הבנות שלה בהן הוא מכהן כדירקטור (מנורה ביטוח; מבטחים פנסיה וגמל, מנורה נדל"ן מנורה טק), בנוסחים המקובלים ליתר נושאי המשרה בחברות, כמפורט לעיל.

ג. ביום 4 באוגוסט, 2015, אישרה האסיפה הכללית של החברה (לאחר קבלת אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון, מימים 21 ביוני, 2015 ו- 29 ביוני, 2015, בהתאמה) -

(1) הענקת כתב פטור לה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה. כתב הפטור זהה לזה שהוענק ליתר חברי הדירקטוריון ונושאי המשרה בחברה. בהתאם לכתב הפטור ובכפוף להוראות סעיפים 259 ו- 263 לחוק החברות, וכל הוראת דין שתבוא במקומם, החברה התחייבה לפטור את מר גריפל מכל אחריות כלפיה, כולה או מקצתה, בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות כלפיה, במידה המרבית המותרת, למעט בשל הפרת חובת זהירות בחלוקה, כהגדרת המונח בחוק החברות. כמו כן, כתב הפטור אינו כולל פטור למר גריפל מאחריותו כלפי החברה על החלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה בחברה יש בה עניין אישי;

(2) הענקת כתב שיפוי לה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה. כתב השיפוי שהוענק זהה לזה שהוענק ליתר חברי דירקטוריון ונושאי המשרה בחברה. בהתאם לכתב השיפוי ובכפוף להוראות הדין, התחייבה החברה לשפות את מר גריפל בשל כל חבות או הוצאה, שתוטל עליו ו/או שיוציא עקב פעולות שעשה (לרבות פעולות שנעשו לפני תאריך מתן כתב השיפוי) כאמור לעיל ו/או שיעשה, בתוקף היותו נושא משרה בחברה, הקשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בכתב השיפוי או כל חלק מהם או כל הקשור בהם. יצוין, כי סכום השיפוי (נטו) הכולל שתשלם החברה לכל נושאי המשרה בחברה, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוצאו ויוצאו לנושאי המשרה על ידי החברה לא יעלה, בכל מקרה, על 25% מההון העצמי של החברה לפי הדוח הכספי שלה ערב מתן השיפוי;

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 30: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ז. הענקת כתבי פטור והתחייבות לשיפוי נושאי משרה, דירקטורים ולבעל השליטה (המשך)

ג. (המשך)

(3) הענקת כתבי פטור ושיפוי לה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, בחברות הבנות של החברה בהם מכהן ו/או יכהן מר גריפל, בכפוף לאישור מתן כתבי פטור ושיפוי, כאמור, על ידי האורגנים המוסמכים לכך בחברות הבנות האמורות.

(4) הענקת כתבי פטור מאחריות והתחייבות לשיפוי לדירקטורים המכהנים בחברה;

(5) הענקת כתב פטור לה"ה ארי קלמן, המכהן כמנכ"ל החברה. כתב הפטור שהוענק זהה לזה שהוענק ליתר חברי דירקטוריון ונושאי המשרה בחברה. בהתאם לכתב הפטור ובכפוף להוראות סעיפים 259 ו-263 לחוק החברות, וכל הוראת דין שתבוא במקומם, החברה התחייבה לפטור את מר קלמן מכל אחריות כלפיה, כולה או מקצתה, בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות כלפיה במידה המרבית המותרת למעט בשל הפרת חובת זהירות בחלוקה, כהגדרת המונח בחוק החברות. כמו כן, כתב הפטור אינו כולל פטור למר קלמן מאחריותו כלפי החברה על החלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה בחברה יש בה עניין אישי;

(6) הענקת כתב שיפוי לה"ה ארי קלמן, המכהן כמנכ"ל החברה. כתב השיפוי שהוענק זהה לזה שהוענק לחברי דירקטוריון וליתר נושאי המשרה בחברה. בהתאם לכתב השיפוי ובכפוף להוראות הדין, התחייבה החברה לשפות את מר קלמן בשל כל חבות או הוצאה, שתוטל עליו ו/או שיוציא עקב פעולות שעשה (לרבות פעולות שנעשו לפני תאריך מתן כתב השיפוי) כאמור לעיל ו/או שיעשה, בתוקף היותו נושא משרה בחברה, הקשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בכתב השיפוי או כל חלק מהם או כל הקשור בהם. יצוין, כי סכום השיפוי (נטו) הכולל שתשלם החברה לכל נושאי המשרה בחברה, במצטבר, על פי כל כתבי השיפוי שהוצאו ויוצאו להם על ידי החברה לא יעלה, בכל מקרה, על 25% מההון העצמי של החברה לפי הדוחות הכספיים שלה ערב מתן השיפוי;

(7) אישור הענקת כתבי פטור ושיפוי לה"ה ארי קלמן, בחברות בנות של החברה בהם מכהן ו/או יכהן מר קלמן, בכפוף לאישור מתן כתבי פטור ושיפוי, כאמור, על ידי האורגנים המוסמכים לכך בחברות הבנות האמורות.

ד. ביום 17 באוקטובר 2023, וכחלק מאישור תנאי כהונה וההעסקה של ה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה, כיו"ר דירקטוריון החברה, אישרה האסיפה הכללית של החברה (לאחר קבלת אישור ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון, מימים 10 ו-11 בספטמבר 2023, בהתאמה), הארכת תוקף כתבי פטור וכתבי התחייבות לשיפוי מהחברה ובחברות הבנות שלה בהן הוא מכהן כדירקטור (כיו"ר מנורה פנסיה וגמל, כדירקטור במנורה ביטוח ומנורה נדל"ן), בנוסחים המקובלים ליתר נושאי המשרה בחברות, כמפורט לעיל.

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו- "שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ראה סעיף א'1 ס"ק 5 ו-7, 15-7, סעיף א'2 ס"ק 2-7 ו-29-9 וסעיף א'3 ס"ק 2-1. במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או חברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף א'1 ס"ק 1-4 ו-6 ובסעיף א'2 ס"ק 1 ו-8 להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים עיקריים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן מנורה ביטוח), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה מנורה ביטוח בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 31 במאי 2018, ניתן פסק דין המקבל את הבר"ע ודוחה את הערעור ואולם, ביום 26 ביוני 2018 הגיש התובע בקשה לדיון נוסף בפסק הדין. ביום 2 ביולי 2019, קיבל בית המשפט העליון את הבקשה לקיים דיון נוסף. ביום 4 ביולי 2021, ניתן פסק דין בעתירה לדיון נוסף, ונקבע בו כי ההחלטה שאושרה את התובענה כייצוגית תחזור ותעמוד על כנה, כך שבקשת האישור תתקבל והתיק יחזור לבית המשפט המחוזי שידון בתובענה הייצוגית לגופה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו למנורה ביטוח כ- 229 מיליון ש"ח

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	07/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור אוכלוסיית הפנסיונרים נ' מבטחים פנסיה וגמל וחברות מנהלות נוספות.	העלאת דמי הניהול שמשלמים פנסיונרים לדמי הניהול המרביים המותרים על פי הדין (0.5% מהיתרה הצבורה), תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבוי" שמנוע מלנייד את צבירתו לקרנות פנסיה אחרות, וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית (כ-0.3% מהיתרה הצבורה וכ-2% מההפקדות השוטפות שלהם). עוד נטען, כי המשיבות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לכשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים. עילות תביעה: שימוש לרעה ובחוסר תום הלב בזכות חוזית, התנהלות קרטליסטית של המשיבות, הפרת חובות נאמנות וזהירות כלפי עמיתי המשיבות, הפרת חובת הגילוי כלפי העמיתים, תנאי מקפח בחוזה אחיד, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה ואי משלוח לעמיתים, ערב יציאתם לפנסיה, הודעה על העלאת דמי ניהול בניגוד לדין. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבת דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדין בצירוף ריבית והצמדה (ב) לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה (ג) לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל עמית בסמוך לפני יציאתו לפנסיה.	כל מי שהינם עמיתים בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וזכאים לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאים לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך להודעת הצדדים כי הליך גישור לא צלח, חזרה התובענה להמשך דיון בבית המשפט. ביום 18 במרס 2022, אישר ביהמ"ש המחוזי (מרכז) את התובענה כייצוגית. בהמשך להמלצת ביהמ"ש פנו הצדדים להליך גישור. ביום 19 בינואר 2026, הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה.	כ- 48 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א1. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' מנורה ביטוח	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. סעדים עיקריים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מיידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה כמפורט להלן אושרה כתובענה ייצוגית. יצוין, כי לאחרונה התקבל פסק דין בעניין דומה ("עניין בר") כנגד חברות ביטוח אחרות הקובע כי "יום מסירת התביעה" (כנזכר בסעיף 28א לחוק חוזה הביטוח) ממנו מתחיל המרוץ 30 הימים שלאחריהם תתווסף ריבית צמודה לתגמולי הביטוח הוא המועד שבו התקבלה לראשונה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המוקדם, פנייה המעידה על כך שהמבוטח (או צד ג' או המוטב) מעוניין לקבל תגמולי ביטוח ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו. ביום 18 במאי 2021, הגישו הנתבעות בעניין בר ערעור על פסק הדין לביהמ"ש העליון. במקביל, אישר ביהמ"ש המחוזי ביום 26 במאי 2021 את התובענה כנגד מנורה ביטוח ושומרה (סעיף 9 להלן) כייצוגית. ביום 14 בדצמבר 2021, מנורה ביטוח הגישה כתב הגנה מטעמה. ביום 13 במרס 2022, עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים בתיק עד למתן הכרעה בערעור בעניין בר. ביום 9 בנובמבר, 2022 ניתנה החלטה בעניין בר במסגרתו נדחתה בקשת רשות הערעור. בהתאם חודש הדיון בתובענה בביהמ"ש המחוזי.	כ- 50 מיליוני ש"ח לכל הפחות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א1. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	10/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בפוליסת ביטוח נ' שומרה ביטוח	תובענה שעניינה, עילותיה וסעדים עיקריים מבוקשים בגינה דומים לאלה המפורטים בסעיף 3 לעיל.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק דין בתובענה, תגמולי ביטוח מן הנתבעת, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה אושרה כייצוגית. ראה פירוט בסעיף 3 לעיל.	כ- 20 מיליוני ש"ח לכל הפחות.
5.	07/2018 מחוזי-מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' מנורה ביטוח	אי פיצוי מבוטחים שרכשו "פוליסות לביטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון", בגין נזק של ירידת ערך שנגרם לרכבם עקב תאונה מכוסה. עילות התביעה העיקריות הינן: הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט הטעיה חוסר תום לב וניצול מצוקה ותנאי מקפח בחוזה אחד. סעדים עיקריים מבוקשים: להוציא צו עשה/סעד הצהרתי ולהורות לנתבעת להכיר בנזק של ירידת ערך עקב תאונה כנזק מכוסה על פי הפוליסה; לפצות את מבוטחיה בגין נזק של ירידת ערך עקב תאונה וליתן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט הנכבד כצודק בנסיבות העניין.	כל מבוטחי המשיבה, אשר בוטחו ב'פוליסה לבטוח כלי רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון', ואשר ארעה לרכבם תאונת דרכים, בעקבותיה נגרם לרכבם נזק של ירידת ערך אשר המשיבה לא פיצתה אותם בגינו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. הליך הגישור שנוהל בין הצדדים לא צלח והתיק חזר לביהמ"ש. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	63 מיליון ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א.1. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	12/2018 מחוזי- ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח מבנה נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה בטענה לגבייה ביתר, בניגוד לדין, של פרמיות ביטוח מיותרות בגין פוליסות ביטוח מיותרות שהופקו לבעלי מבנים - שנטלו הלוואות משכנתא ונדרשו לבטח את המבנה לטובת הבנק המלווה - למרות שבעת הפקתן, היתה כבר קיימת, בין אם אצל אותו מבטח ובין אם אצל מבטח אחר, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה, והכל, על פי הטענה, תוך הפרה של הוראות הדין ותוך הטעיית המבוטחים. עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר: הטעייה, הפרת חובת תום הלב, רשלנות, עשיית עושר ולא במשפט, והפרת חובה חקוקה. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם: החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו מהם, לפי הטענה, שלא כדין, וכן צו עשה המורה למשיבים לשנות את דרך פעולתם.	כל מי שנטל הלוואת משכנתא מאחד או יותר מהמשיבים 4-7 ובוטח ע"י אחת או יותר מהמשיבות 1-3 בפוליסת ביטוח מבנה המהווה אחת מתוך שתי הפוליסות או יותר בקשר לאותו מבנה במהלך אותה תקופה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים. ביום 24 בנובמבר 2023, אישר ביהמ"ש את בקשת האישור כתובענה ייצוגית. ביום 1 באפריל 2025, הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה אשר כפוף לאישור בית המשפט.	כ- 280 מיליוני ש"ח לכלל הנתבעות
7.	11/2019 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת בריאות נ' מנורה ביטוח	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעת מייקרת, לכאורה, את דמי הביטוח בניגוד לטבלת השתנות דמי הביטוח המפורטת ברשימת התנאים המצורפת לפוליסה וכן משנה, לכאורה, את דמי הביטוח במהלך תקופת הביטוח, באופן שדמי ביטוח קבועים הופכים לדמי ביטוח משתנים, באופן חד צדדי ולפי הטענה, בלתי חוקי.	כל מבוטחי הנתבעת, לרבות בפוליסות ביטוח בריאות, סיעוד, חיים, מכל מין וסוג, אשר במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה, הנתבעת העלתה את דמי הביטוח שהם משלמים, במועדים ובתעריפים שאינם מפורטים בפוליסה ו/או מבוטחים שהנתבעת ייקרה את דמי הביטוח שהם משלמים אף שבפוליסה שלהם הובהר (לפי הטענה), כי דמי הביטוח הם קבועים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור. ביום 10 במרץ 2021, הודיע המבקש כי הליך הגישור הסתיים ללא הסכמות והתיק חזר לביהמ"ש. ביום 2 באוגוסט 2021, התקיים דיון קדם משפט בו הסכימו הצדדים לקיים הליך גישור נוסף. בהמשך להליך גישור והליך פישור שלא צלחו התובענה מצויה בשלב הסיכומים. בהמשך לדיון תזכורת בביהמ"ש פנו הצדדים להליך גישור נוסף. ביום 30 בדצמבר 2025 הגישו הצדדים לביהמ"ש בקשה לאישור הסדר פשרה.	לפחות 25 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

1. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	04/2020 מחוזי חיפה	מבוטח נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וממשיכות לגבות פרמיות ביטוח עודפות בביטוחי רכב חובה ורכוש על אף הפחתה מהותית בסיכון על רקע צניחה דרמטית בהיקף הנסועה כתוצאה מהתפשטות וירוס הקורונה.	כל המבוטחים בביטוח רכב חובה או במקיף או צד ג' במהלך "התקופה הקובעת" או חלק ממנה קרי- החל מ- 8 במרס 2020 מועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים. ביום 25 באוגוסט 2025, ניתן פס"ד בבית המשפט המחוזי הדוחה את בקשות האישור. ביום 12 בנובמבר 2025, הגישו המבקשים לביהמ"ש העליון ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי.	132 מיליוני ש"ח
9.	04/2020 מחוזי חיפה	מבוטח נ' שומרה ביטוח ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וממשיכות לגבות פרמיות ביטוח עודפות בביטוחי רכב חובה ורכוש על אף הפחתה מהותית בסיכון על רקע צניחה דרמטית בהיקף הנסועה כתוצאה מהתפשטות וירוס הקורונה.	כל המבוטחים בביטוח רכב חובה או מקיף או צד ג' במהלך "התקופה הקובעת" או חלק ממנה קרי- מ- 8 במרס 2020 עד מועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים. ביום 25 באוגוסט 2025, ניתן פס"ד בבית המשפט המחוזי הדוחה את בקשות האישור. ביום 12 בנובמבר 2025, הגישו המבקשים לביהמ"ש העליון ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי.	74 מיליוני ש"ח
10.	04/2020 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של הבקשה כי הנתבעות אינן מפחיתות ואינם משיבות למבוטחיהן בביטוח רכב חובה ורכוש (מקיף וצד ג') דמי ביטוח אשר שולמו על ידם, לכאורה ביתר לאור הפחתה קיצונית ברמת הסיכון אליה חשופות הנתבעות לאור ירידה דרמטית על רקע צמצום הפעילות במשק בשל התפרצות נגיף הקורונה והפחתה בהיקף התנועה בכבישים.	כל מבוטחי הנתבעות שהחזיקו ביום 12 במרס 2020 ועד למועד הגשת התובענה ("התקופה הרלוונטית") בביטוחי רכב חובה או רכוש מקיף וצד ג' ואשר לא קיבלו החזר כספי או הפחתה של דמי הביטוח ביחס לתקופה זו בשיעור ובסכום התואם את ההפחתה בסיכון הביטוחי.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים. ביום 25 באוגוסט 2025, ניתן פס"ד בבית המשפט המחוזי הדוחה את בקשות האישור. ביום 12 בנובמבר 2025, הגישו המבקשים לביהמ"ש העליון ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי.	107 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

1א. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
11.	08/2020 מחוזי - מרכז	עמית נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה בטענה כי בעת קביעת החרגה בפוליסה בגין מצב בריאותו של המבוטח, הנתבעות גובות, לכאורה, פרמיה עודפת, וזאת מאחר שההחרגה מפחיתה, לפי הטענה, את הסיכון הביטוחי של המבטח לעומת פוליסה שלא בוצעה בה החרגה.	כל מי שבוטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה זו וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, בפוליסת ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים והשתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 1.9 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות מתוכם לפי הערכה 6% כנגד מנורה ביטוח.
12.	12/2020 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת משווקת פוליסות בריאות הכוללות כתבי שירות אשר אמורים לספק שירות רפואי למבוטחים, אך בפועל, לפי הטענה השירות הרפואי לא מסופק או מסופק באופן חלקי על ידי הנתבעת או מי מטעמה. עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר: הפרת חוזה, הפרת החובה לקיום חוזה בתום לב, עשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים להם עותקים התובעים הינם: השבת דמי הביטוח שנגבו (לפי הטענה) שלא כדין; השבת סכום ששולם באופן פרטי על ידי חברי הקבוצה לקבלת טיפול או לחלופין ההפרש בין הסכום ששילמו כאמור לבין סכום שקיבלו מהנתבעת; השבת סכומי השתתפות עצמית, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבוטחי הנתבעת בפוליסות בריאות הכוללות כתבי שירות אך השירות לא מסופק בפועל על ידי הנתבעת או מי מטעמה וזאת במהלך 3 שנים לפני הגשת התובענה (לעניין תשלום תגמולי ביטוח) ו- 7 שנים לפני הגשת התובענה (לעניין השבת דמי ביטוח), לפי העניין.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור. הליך הגישור לא צלח והתובענה חזרה להמשך דיון בבית המשפט. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	46.4 מיליון ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א1. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	07/2021 מחוזי ת"א	מבוטח נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה כי בעת תשלום גמלא, הנתבעת מפחיתה את התשואה החודשית שנצברה בגין יתרת " ערך הפדיון" בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת, לכאורה, ללא עיגון חוזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין. עילות התביעה העיקריות הן, בין היתר, הפרת חוזה; הפרת חובה חקוקה; הפרת חובת גילוי, חובת אמון ותום לב, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הם, בין היתר, ליתן צו הצהרתי לפיו ניכוי ריבית מהתשואה החודשית מהווה הפרה לפי עילות התביעה הנ"ל, ולהורות על השבה של כל הסכומים שנוכו שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין וכן להורות לנתבעות לחדול מניכוי ריבית מהתשואה החודשית.	כל מבוטחי הנתבעת אשר רכשו מהן פוליסות ביטוח חיים הכוללת צבירת חסכון, שהונפקה בין השנים 1991-2004, ואשר נוכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צוין בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	הרבה למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
14.	09/2022 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' מנורה ביטוח וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מפרות את תנאי חוזה הביטוח בין הצדדים כאשר הן מסרבות לכסות את עלות ההוצאות לרכישת קנאביס רפואי.	כל מבוטחי הנתבעות אשר רכשו כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות ואשר לא זכו להשבת הוצאותיהם לרכישת קנאביס רפואי.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה.	30 מיליוני ש"ח (לפחות)
15.	01/2026 מחוזי תל אביב	בעל מניות נ' מנורה החזקות ואח'	עניינה של התובענה בטענה כי מנורה החזקות הפרה את חובת הדיווח החלה עליה בקשר לביצוע או חשד לביצוע מעשיים פליליים לכאורה ובדבר הסיכויים להעמדה לדין של מנורה החזקות ומנהלים בה. עילות התביעה העיקריות הן הפרת חובת דיווח והטעיה של בעלי מניות מהציבור. הסעד העיקרי פיצוי לחברי הקבוצה בשל ירידת ערך המניה עקב הפרת חובת הגילוי והדיווח כנ"ל.	כל מי שהחזיקו את מניות מנורה החזקות מקרב הציבור בסוף יום 29 בדצמבר 2025 טרם הדיווח.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה החזקות טרם הגישה תגובתה לבקשה.	בין 589 לבין 836 מיליוני ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א2. תובענות ייצוגיות אחרות:

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	08/2019 מחוזי מרכז	המועצה הישראלית לצרכנות נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה הינה בטענה כי הנתבעות, במקרה של אובדן מוחלט כתוצאה מתאונה או גניבה ("מקרה הביטוח"), אינן משיבות חלק יחסי מדמי הביטוח המיוחס לכתבי שירות שונים המצורפים לפוליסה (כגון; תיקוני דרך, גרירה ותיקון שמשות) בגין יתרת תקופת הביטוח שלאחר מועד אירוע מקרה הביטוח הנ"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 5 בדצמבר 2023, אישר ביהמ"ש את התובענה כייצוגית. ביום 1 בפברואר 2024 הגישה מנורה ביטוח בר"ע על ההחלטה לביהמ"ש העליון. ביום 22 במאי 2024 התקיים דיון בבר"ע ובהמשך להמלצת ביהמ"ש מנורה ביטוח חזרה בה מבקשת רשות הערעור. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	לא כומת בהעדר נתונים (להערכת התובעים הייצוגיים הנזק לכלל חברי הקבוצה עולה כדי עשרות מיליוני ש"ח).
2.	08/2019 מחוזי מרכז	המועצה הישראלית לצרכנות נ' שומרה ואח'	תובענה שעניינה, עילותיה והסעדים העיקריים המבוקשים בגינה דומים לאלה המפורטים בסעיף 1 לעיל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה הגישה תגובתה לבקשה. ראה פירוט נוסף בסעיף 1 לעיל.	לא כומת בהעדר נתונים (להערכת התובעים הייצוגיים הנזק לכלל חברי הקבוצה עולה כדי עשרות מיליוני ש"ח).
3.	05/2020 מחוזי תל אביב	עמית נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל ומנורה מבטחים הסתדרות המהנדסים ואח'	עניינה של התובענה הינה כי הנתבעות רושמות בצורה שגויה חלק מהפקדות לקרן ההשתלמות כהפקדות הגבוהות מתקרת ההפקדה המזכה, ועל כן הרווחים הנובעים מהפקדות אלו מחויבים במס רווחי הון.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	לא כומת

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
4.	02/2021 מחוזי לוד	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת מפרשת את הוראת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח, שלפיהן יש לכלול בדו"ח התביעות של מבוטח רק תביעות שסכומן עולה על 35% מן הפרמיה השנתית שמשלם המבוטח, בצורה שרירותית וחסרת תום לב, באופן שהיא כוללת בדו"ח גם את אותם המקרים שבהם במסגרת הטיפול והבירור העצמי שלה את התביעה שהגיש המבוטח, היא שילמה כספים לגורמים שונים שאינם מבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. הליך הגישור בין הצדדים לא צלח והתיק חזר לביהמ"ש. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	לא כומת
5.	04/2021 מחוזי תל אביב	עמית נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה כי בעת גלישה של לקוחות הנתבעים באזור המידע האישי שלהם בשירותים דיגיטליים באתר האינטרנט ו/או ביישומונים של הנתבעים, הועבר מידע אישי וסודי של הלקוחות (ללא הסכמתם) לצדדים שלישיים ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה את תגובתה לבקשה. הליך הגישור בין הצדדים לא צלח והתיק חזר לביהמ"ש. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	למעלה מ- 2.5 מיליון ש"ח
6.	04/2022 מחוזי ירושלים	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת אינה מכירה בניתוח שקיים צורך רפואי לבצעו כמקרה ביטוח, בטענה שמדובר בניתוח מניעתי שאיננו נכלל בהגדרת "ניתוח" לפי הוראות הפוליסה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	3 מיליוני ש"ח
7.	09/2022 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת מפלה לכאורה בהפליה את הגברים המבוטחים בנספח השירותים האמבולטוריים בפוליסות הבריאות בכך שהן מסרבות להשיב לגברים את עלות ההוצאות שהוציאו הקשורות להיריון, לידה וטיפול ברך בנולד.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א2. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
8.	11/2022 מחוזי מרכז	מבוטח נ' שומרה	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת משווקת למבוטחיה תכניות ביטוח רכב רכוש מסוימות הכוללות, כחלק אינהרנטי, כתבי שירות וזאת, לכאורה מבלי שהיא מציגה ללקוחות את מחיר כתב השירות במהלך הליך השיווק ולאחריו ומבלי שהיא מאפשרת להם לוותר על כתב השירות ולקבל בתמורה מחיר נמוך יותר שישקף את עלות השירות שהוסר כך שלכאורה, נוצרת התניה בין רכישת כתבי השירות לתוכנית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. ביום 3 בפברואר 2025 אישר בית המשפט את התובענה כייצוגית ובהתאם התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
9.	7/2023 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה הוא בטענה כי הנתבעת אינה נותנת מצגים מספקים באשר לפוליסות אחריות מקצועית לעורכי דין שמשווקת על ידיה מאז הזכייה במכרז של לשכת עוה"ד בשנת 2016, וכי בבוא מבוטח להפעיל כיסוי מכח הפוליסה הנ"ל ו/או מכח כל פוליסה אחרת שמשווקת מנורה ביטוח הכוללת הוצאות משפט ו/או הוצאות התגוננות, מפירה מנורה ביטוח את חובותיה על פי הפוליסה ופועלת בניגוד לדין כאשר היא פוגעת ביכולתו של המבוטח לקבל הגנה באמצעות עורך דין שאינו ברשימת נותני השירות של מנורה ביטוח, בין היתר, על דרך של הגבלת שכר הטרחה שישולם לו.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
10.	10/2023 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' שומרה ואח'	עניינה של התובענה הוא בטענה כי הנתבעות מקנות, לצד פוליסות ביטוח לרכבים, כתבי שירות למתן שירותי גרירה לרכבים שלכאורה אינם מספקים שירות גרירה בהרמה לרכבים המצריכים זאת (במובחן מגרירה במשיכה) ומחייבת את בעלי הרכבים בתשלום נפרד נוסף בגין השירות האמור.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה הגישה את תגובתה לבקשה. ביום 29, בנובמבר 2024 החליט ביהמ"ש על מחיקת הבקשה. ביום 26, בינואר 2025 הגישו המבקשים לביהמ"ש העליון ערעור על פסק הדין. ביום 24 ביוני 2025, ניתן פס"ד המקבל את הערעור במובן זה שהתיק יוחזר לביהמ"ש המחוזי על מנת שידון בנפרד בהסדר הסתלקות אשר טרם גובש.	לפי הערכת התובעה - 80 מיליוני ש"ח
11.	11/2023 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה הוא בטענה כי ובאירוע קיצוני כדוגמת מלחמת "חרבות ברזל" צפויה ירידה חדה בסיכון שעתידיה ליצור רווח גדול ולא מתוכנן לחברות הביטוח. כי לא הייתה התייחסות בקביעת גובה הפרמיה בפוליסות של מי מהמשיבות במועד רכישת הפוליסות שרכשו המבקשים וחברי הקבוצה לסיכון ו/או סיכוי לקרות אירוע מלחמת פתע כפי שארעה במלחמת "חרבות ברזל", וכי אי מתן השירות ו/או כיסוי ביטוחי מלא או חלקי לאור הירידה המשמעותית בסיכון זועק, בעיקר ביחס למי שקיבלו צו 8.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה.	10 מיליוני ש"ח
12.	1/2024 בית דין לעבודה בחיפה	מבוטח נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה קרן הפנסיה שבניהול הנתבעת גובה שלא כדין עלויות כיסוי ביטוחי (דמי ביטוח) גבוהות מאלו שהייתה זכאית לגבות, תוך הקטנת סכום הצבירה, וזאת מהסיבות הבאות: (א) חישוב שכר קובע גבוה מדי ביחס לחישוב הנכון ובשל כך גביית עלויות כיסוי ביטוחי גבוהות מעלויות הכיסוי הביטוחי שהיתה אמורה לגבות; (ב) גביה של עלויות כיסוי ביטוחי בגין חודש מלא ביחס לחודש שבו הצטרף העמית לקרן הפנסיה (וזאת במקום גביה חלקית בהתאם לחלק החודש שבו העמית היה בפועל עמית וקיבל מקרן הפנסיה כיסוי ביטוחי); (ג) גביית עלויות כיסוי ביטוחי בגין הפקדה שהתקבלה מהמעסיק באופן רטרואקטיבי, למרות שעל פי התקנון הפקדה רטרואקטיבית לא מקנה לעמית כיסוי ביטוחי בגין התקופה שקדמה למועד קבלתה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה פנסיה וגמל הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א2. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
13.	2/2024 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' שומרה	עניינה של התובענה הוא בטענה שבעת תשלום תגמולי ביטוח במסגרת פוליסות ביטוח מקיף לרכב, הנתבעת מפחיתה סכומים שונים בגין "משתנים מפחיתים" או "משתנים מיוחדים", שלא צוינו בפני המבוטחים בשלב הטרם חוזי, בניגוד לחוזר, "ביטוח רכב (רכוש) - תגמול ביטוח במקרה של אובדן גמור".	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ₪
14.	5/2024 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח ואח'	עניינה של התובענה הוא בטענה כי המשיבות מפרות את ההוראות הקבועות בחוק הפיקוח ובחוזרי המפקח בקשר עם שיווק ומכירה של כתבי שירות בגין שירותים נלווים בפוליסות ביטוח מקיף או צד ג' לרכב, כגון: תיקון שמשות ופנסים, גרירה וחילוץ ועוד.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
15.	5/2024 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעת העלתה את דמי הניהול שהתובע שילם בקופת הגמל להשקעה בשל הפסקת ההפקדות לקופת הגמל להשקעה, וזאת (לפי טענה) בניגוד להוראות תקנון הקופה (שמבוסס על תקנון תקני שהמונה על שוק ההון פרסם בשנת 2016) ובניגוד לכאורה להוראות טופס ההצטרפות שעליו חתם העמית.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה פנסיה וגמל הגישה את תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
16.	6/2024 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה בדבר פרקטיקה פסולה ובלתי חוקית לכאורה של המשיבה אשר במסגרתה היא מבצעת חידוש אוטומטי של פוליסה לביטוח דירה, תוך העלאת דמי הביטוח (הפרמיה), בתירוץ של ביטול "הנחה מיוחדת" שאינה תקפה בחידוש, ללא יידוע וללא הסכמה, ובניגוד לדין.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
17.	7/2024 מחוזי מרכז לוד	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה הוא בטענה כי הנתבעת מפרה לכאורה את תנאי פוליסות הביטוח של כיסוי מחלות קשות ואת חוזרי הממונה על שוק ההון, בכך שלפי הנטען מקרים המאובחנים מבחינה רפואית כאירוע של התקף לב חריף, נדחים לכאורה על ידי הנתבעת ואינם מוגדרים כמקרה ביטוח לפי הפוליסה, וזאת על פי הנטען על פי קריטריונים מעבדתיים - ביוכימיים ארכאיים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה את תגובתה לבקשה. ביום 9 במרץ, 2026 הוגשה לביהמ"ש בקשה לאישור הסדר פשרה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
18.	7/2024 מחוזי מרכז לוד	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת מפרה לכאורה את תנאי פוליסות הביטוח של בריאות מושלמת TOP, בכך שלפי הנטען תביעות בגין ביצוע פרוצדורה רפואית של הזרקה בהנחיית דימות מסוג אולטרסאונד, נדחים על ידי הנתבעת לכאורה שלא כדין בשל חריג הזרקה הכלול בהגדרת ניתוח בפוליסה, וכן בכך שלפי הנטען מקרים של תביעות פיצוי בגין ניתוח שבוצע בחו"ל נדחים שלא כדין לכאורה בשל טענה כי הכיסוי בגין ניתוחים פרטיים בחו"ל אינו כולל פיצוי בגין הניתוח אלא שיפוי בגין קבלות ו/או תשלום ישיר לנותני השירות בהתאם לתנאים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה את תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
19.	01/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת אינה מפצה ו/או משפה את חברי הקבוצה כהגדרתם להלן בשים לב לעלויות הניתוח בפועל, אלא לכאורה לפי סכומים נמוכים בהרבה, וכי מחירי הניתוחים המפורטים במחשבון אינם מבוססים, לפי הטענה, על המחירים האמיתיים שמשלמת הנתבעת בקשר עם הניתוחים וזאת בניגוד להוראות הדין. לרבות פסק דין שניתן בעניינה של הנתבעת בת"צ 564-04-09 קידישמן נ' מנורה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה את תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 3.6 מיליוני ש"ח
20.	02/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' אי. אר. אן ישראל בע"מ	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעת גובה מצרכנים המשלמים לבתי עסק שונים עמלות, ובראשן "עמלת גביה", ללא עיגון חוזי חוקי וכן ללא גילוי מספק של גובה העמלות (לא בעת החתימה על כתב ההתחייבות עליו חתמה המבקשת וגם לא לאחר מכן). עילות התביעה הנטענות בבקשת האישור הן הפרת הוראת סעיף 2ב13 לחוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה (היא החובה הקבועה בסעיף 2ב13 לחוק הגנת הצרכן), הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: פיצוי והשבה של הסכומים שנגבו לפי הטענה שלא כדין בצירוף הפרשי הצמדה וריבית וכן צו קבוע האוסר על הנתבעת לגבות כל תשלום נוסף לרבות עמלת גביה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. אי.אר.אן הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליון ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
21.	02/2025 ביה"ד לעבודה בת"א	עמית נ' מנורה מבטחים פנסיה וגמל	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעת גבתה דמי ניהול מעבר לשיעור של 0.3% מבעלי "חשבונות רדומים" בקופת גמל ומחשבוניות של נפטרים שלא אותרו יורשיהם, וזאת מבלי שפעלה לחדש את הקשר עם העמיתים או לאתר את היורשים כנדרש בתקנות. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובת הנאמנות, רשלנות, עשיית עושר ולא במשפט, חוסר תום לב, פגיעה באוטונומיה ובשוויון, מצג שווא ותרמית. הסעדים העיקריים פיצוי על הנזק לרבות השבת דמי הניהול שנגבו לפי הטענה ביתר, צו עשה לנתבעת לפעול לאתר את בעלי החשבונות שהקשר עימם נותק ויורשים/מוטבים של עמיתים שנפטרו.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה פנסיה וגמל הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
22.	03/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעת משלמת כספים הנובעים מהחזרי דמי ביטוח באמצעות המחאות חלף העברה בנקאית או זיכוי כרטיס אשראי.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
23.	05/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' אי. אר. אן ישראל בע"מ	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעת ממשיכה לחייב את המבקשת בגין שירותים שרכשה מחברה אשר נקלעה לקשיים כלכליים ולהליך חדלות פירעון וחדלה לספק למבקשת את השירותים שרכשה. עילות התביעה העיקריות הן הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב והפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
24.	05/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעות מתנות מכירת ביטוח חובה ברכישת מוצר נוסף (ביטוח מקיף, ביטוח צד ג' או מוצר אחר), ובעשותן כן מפירות את הוראות סעיף 57 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והוראות חוק נוספות. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, רשלנות, הפרת חובת זהירות, עילות חוזיות, עשיית עושר. הסעדים העיקריים הם, סעד כספי של פיצוי וכן פיצוי על נזק לא ממוני וסעד הצהרתי המורה לחדול מההפרה הנטענת.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
25.	05/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' שומרה	תובענה שעניינה, עילותיה והסעדים העיקריים המבוקשים בגינה דומים לאלה המפורטים בסעיף 26 לעיל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה. ראה פירוט נוסף בסעיף 26 לעיל.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח
26.	06/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת קובעת לכאורה את שיעור הכיסויים הביטוחיים באופן ששיעורם המצטבר עולה על המגבלה המותרת של 35% באמצעות הוצאת רכיב הביטוח בגין אובדן כושר עבודה מבסיס התחשיב כאשר הוא משולם על חשבון המעביד לכאורה בניגוד להוראות הדין. העילות העיקריות הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת תום הלב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הם, צו הצהרתי לפיו הנתבעת פעלה בניגוד לדין ופיצוי חברי הקבוצה בגין נזקיהם.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 3 מיליוני ש"ח
27.	08/2025 השלום, בית שאן	מבוטח נ' שומרה	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת סיגלה לעצמה פרקטיקה פסולה במקרים של "אבדן גמור להלכה" (מעל 50% משווי הרכב אך פחות מ-60%) ואף במקרים שאינם נכנסים בגדרי "אבדן גמור להלכה", לפצות את מבוטחיה ו/או כל צד ג' ניזוק אחר, כדבר שבשגרה כאילו הרכב היה באבדן גמור, כל זאת על דעתה בלבד וללא קבלת הסכמת המבוטח ו/או הניזוק כנדרש על פי דין ועל פי תנאי הפוליסה התקנית. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, תרמית, רשלנות וחובת תום הלב. הסעדים העיקריים השבת סכומים שקוזזו למבוטחים ולצד ג', וכן שכ"ט ע"ד וגמול למבקש.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות אחרות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
28.	12/2025 מחוזי מרכז	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לפיה במקרים של חזרת חיוב, לרבות כאלה בהם משולמים דמי הביטוח באשראי או הוראת קבע שחזרו, נוהגת מנורה ביטוח לגבות סכומים נוספים העולים על גובה הסכום שהוחזר, וזאת ללא שהדבר מוסדר ברמה החוזית, וכי מנורה ביטוח גובה סכומים אלה מהמבוטחים מבלי לגלות למבוטח שעל סכום החוב נוסף סכום נוסף. עילות התביעה העיקריות הן, בין היתר: התעשרות שלא כדין, הפרת הסכם, חוסר תום לב, הפרת חובות גילוי ותנאי מקפח בחוזה אחד. הסעדים העיקריים המבוקשים הם כספיים, הצהרתיים, וצווי עשה. הסעדים העיקריים: כספיים, הצהרתיים וצווי עשה	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	למעלה מ- 3 מיליוני ש"ח
29.	03/2026 מחוזי תל אביב	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לפיה הנתבעת מפרה לכאורה את תנאי פוליסות הביטוח הסיעודי, בכך שלפי הנטען דורשת מהמבוטחים או מיורשיהם או מעיזבונם החזר של תגמולי הביטוח הסיעודי ששולמו להם עבור חלק מהחודש בו נפטר המבוטח. עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן, בין היתר: הפרת חוזה, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב והפרת חובה חקוקה. הסעדים העיקריים: צו עשה המורה לנתבעת לשלם תגמולי סיעוד בגין חודש הפטירה באופן מלא ולא לדרוש השבתם, לפסוק סעד בגין נזק ממוני ולא ממוני וכן שכ"ט ער"ד וגמול למבקש.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.	מוערך במיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א3. תובענות שהסתיימו

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	6/2024 מחוזי חיפה	מבוטח נ' שומרה	עניינה של התובענה הוא בטענה כי מתקני השמשות הפועלים מטעם המשיבות במסגרת כתב שירות "ביטוח שמשות" (להלן: "כתב השירות") אינם מבצעים בדיקה ו/או כיוול למערכת הבטיחות המותקנת על גבי השמשה הקדמית של הרכב במהלך פירוק השמשה השבורה והתקנת השמשה החדשה (החלופית) וזאת תוך הפרה של הוראות החוק והתחייבותה לפי הפוליסה וכתבי השירות.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. שומרה הגישה את תגובתה לבקשה. ביום 27 בינואר 2026, הוגשה בקשה לאישור הסתלקות ומחיקת בקשת האישור. ביום 19 בפברואר, 2026 אישר ביהמ"ש בקשת הסתלקות ובכך באה התובענה לידי סיום.	למעלה מ- 2.5 מיליוני ש"ח.
2.	12/2024 אזורי ת"א	מבוטח נ' מנורה ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת משיתה על המבוטחים בפוליסות אובדן כושר עבודה תוספת מקצועית בשל שינוי עיסוק באופן אשר מפחית תגמולי הביטוח שעליה לשלם וזאת לכאורה שלא כדין.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה. ביום 10 במרץ 2026, אישר בית הדין בקשת הסתלקות ובכך באה התובענה לידי סיום.	10 מיליוני ש"ח

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5א. טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע	כמות תביעות	אלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
צוין סכום המתייחס לקבוצה	4	301,500
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	2	328,000
לא צוין סכום התביעה	1	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לקבוצה	34	1,328,000
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	-	-
לא צוין סכום התביעה	3	-

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 266 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2024 - 179 מיליוני ש"ח).

6א. הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה הקבוצה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

7א. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

הקבוצה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכן בהתקשרויות מול מבטחי משנה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת למבטח הפוליסה או מבטחי פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

ב. ערבויות שניתנו

1. מנורה ביטוח העמידה ערבויות לטובת עמיתי קופות הגמל "יתר" ו"אמיר" (המנוהלות על-ידי מבטחים פנסיה וגמל) להבטחת התחייבות הקופה כלפיהם לשיעור תשואה מובטח. היקף הערבויות מתייחס, נכון לתאריך הדוח הכספי, לצבירה בסך כולל של כ- 5 מיליארד ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2024 - זהה). יצוין, כי החשב הכללי במשרד האוצר התחייב כלפי הקופות לקבל את מרבית הפקדונות של כספי העמיתים כאמור בתשואה מובטחת העולה על שיעור התשואה המובטח לעמיתים. בנוסף לאמור, נתנה מנורה ביטוח ערבויות דומות להבטחת קרן ההשקעות של העמיתים במסלול שאינו מבטיח תשואה וזאת לטובת עמיתים שהצטרפו לקופה עד לשנת 1994 ולגבי הפקדוניהם הנומינליות עד לחודש ינואר, 2009. היקף הערבויות מתייחס, נכון לתאריך הדוח הכספי, לצבירה בסך כולל של כ- 50 מיליוני ש"ח.
2. קיימות ערבויות בסך כולל של כ- 1,985 אלפי ש"ח, אשר הועברו לקבוצה, כתוצאה מעסקת החברה לפיתוח התעשייה.
3. ערבות שניתנה על ידי חברה מאוחדת - מנורה סוכנויות
מנורה סוכנויות העמידה ערבויות לטובת בנקים עבור חברה כלולה בסטי פרייס בע"מ בהיקף של 4 מיליוני ש"ח.
4. ערבויות שניתנו על ידי חברה מאוחדת - אי.אר.אן
אי.אר.אן העמידה ערבויות לטובת גורמים שונים בסכום כולל של 1.3 מיליוני ש"ח.

ג. התקשרויות

1. לקבוצה קיימות התחייבויות עתידיות כחלק מפעילויות ההשקעה כמפורט להלן:
 - א. התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה שסכומן הכולל ליום 31 בדצמבר, 2025 הינו סך של 2,846,357 אלפי ש"ח, מתוכם סך של 1,496,816 אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה (ליום 31 בדצמבר, 2024 - 3,011,626 אלפי ש"ח, מתוכם סך של 1,628,765 אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).
 - ב. התחייבויות להעמדת הלוואות לחברות שונות שסכומן הכולל ליום 31 בדצמבר, 2025 הינו 1,454,111 אלפי ש"ח, מתוכם סך של 574,278 אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה (ליום 31 בדצמבר, 2024 - 1,614,437 אלפי ש"ח מתוכם סך של 707,955 אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).
 2. במסגרת עסקיה, מנורה ביטוח חותמת על הסכמים עם מעסיקים לביצוע הסדרי ביטוח ותשלומי קצבה בקשר עם פרישה מוקדמת של עובדיהם. בהתאם להסכמים, המעסיקים מעבירים למנורה ביטוח סכום חד פעמי עבור כל פורש, ומנורה ביטוח משלמת לפורשים סכומים חודשיים במסגרת פוליסת ביטוח, כמוסכם בין הצדדים. הרווח הצפוי מהעסקאות כאמור אינו מהותי.
 3. בחודש דצמבר 2014, חתמה החברה על הסכם למתן חסות ומיתוג להיכל הספורט ביד אליהו בתל אביב, אשר, בעקבות ההסכם, שונה שמו ל-"היכל מנורה מבטחים". ההסכם נחתם לתקופה של שמונה שנים החל מיום 1 בינואר, 2015. סך התמורה שנקבעה הינה כ- 23.6 מיליוני ש"ח (כולל מע"מ), אשר שולמה ב- 32 תשלומים רבעוניים. בנוסף, כולל ההסכם אופציה להארכת תקופת ההתקשרות לשמונה שנים נוספות.
- בעקבות מגפת הקורונה, איסור ההתקהלות וביטול אירועים ומשחקי ספורט, בוצעו התאמות בהסכם האמור וביניהן, זכתה החברה להפחתה של מיליון ש"ח לפני מע"מ (להלן - ההנחה) מהתמורה שעליה לשלם להיכלי הספורט ת"א יפו בע"מ. סוכם כי ההנחה תופחת על פני חמש שנים וזאת בעשרים תשלומים רבעוניים רצופים החל מהרבעון הראשון לשנת 2021. בנוסף נקבע כי ככל שתוארך תקופת ההתקשרות לתקופת ההתקשרות הנוספת, תבוטל העלאת דמי הזיכיון שנקבעה בהסכם בשיעור של 5% מהשווי המעודכן של דמי הזיכיון האחרונים שהחברה שילמה, קרי, התמורה עבור הזכות למתן חסות לכל תקופת ההתקשרות הנוספת תהיה 20 מיליוני ש"ח בתוספת מע"מ.

להבטחת מילוי התחייבויות החברה, הופקד שטר ערבות בסך כ- 1.2 מיליוני ש"ח. בחודש דצמבר 2021 הודיעה החברה להיכל הספורט על מימוש האופציה להארכת תקופת ההתקשרות.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

ד. חכירות

גילויים עבור עסקאות חכירה בהן הקבוצה מהווה חוכר

(1) לקבוצה הסכמי חכירה הכוללים חכירות של מבנים, ציוד לשדות סולאריים וכלי רכב, אשר משמשים לצורך קיום הפעילות השוטפת של הקבוצה. הסכמי החכירה של המבנים הינם לתקופה הנעה בין 5 שנים ל- 20 שנים, הסכמי החכירה של השדות הסולאריים הינם לתקופות של עד 18 שנה ואילו הסכמי החכירה של כלי הרכב הינם לתקופה של 3 שנים. חלק מהסכמי החכירה שבהם התקשרה הקבוצה כוללים אופציות הארכה וביטול

לקבוצה הסכמי חכירה של כלי רכב ומשרדים לתקופה הקצרה מ- 12 חודשים. עבור חכירות אלו הקבוצה מכירה בעלויות החכירה כהוצאה בקו ישר על פני תקופת החכירה.

(2) אופציות הארכה וביטול

לקבוצה הסכמי חכירה הכוללים הן אופציות הארכה והן אופציות ביטול. אופציות אלה מקנות לקבוצה גמישות בניהול עסקאות החכירה והתאמה לצרכים העסקיים של הקבוצה. הקבוצה מפעילה שיקול דעת משמעותי בבחינה האם ודאי באופן סביר כי אופציות הארכה וביטול ימומשו.

בהסכמי חכירה הכוללים תקופות חכירה שאינן ניתנות לביטול, כללה הקבוצה במסגרת תקופת החכירה גם מימוש של אופציות הארכה הקיימות בהסכמים. בהסכמי חכירה אלו נוהגת הקבוצה לממש את אופציות הארכה שכן במקרה שבו אם נכס חלופי לא יהיה זמין באופן מיידי במועד סיום תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול, תיווצר לקבוצה פגיעה משמעותית בפעילותה השוטפת.

בנוסף בהסכמי חכירה של רכבים, הקבוצה לא כללה במסגרת תקופת החכירה מימוש של אופציות הארכה שכן הקבוצה לא נוהגת לממש אופציות אלו ולחכור את הרכבים לתקופה אשר עולה על 3 שנים (ללא מימוש אופציית הארכה).

יתרה מזאת, תקופות החכירה שהינן תחת אופציית ביטול החכירה נכללו כחלק מתקופת החכירה כאשר ודאי באופן סביר כי אופציות אלה לא ימומשו.

(3) מועדי פרעון התחייבויות בגין חכירה

31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
29,930	30,302	שנה ראשונה
19,647	19,060	שנה שניה
8,229	11,321	שנה שלישית
2,285	3,739	שנה רביעית
5,229	6,385	שנה חמישית ואילך
65,320	70,807	סה"כ

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 31: - התחייבויות תלויות, התקשרויות וחכירות (המשך)

ד. חכירות (המשך)

גילויים עבור עסקאות חכירה בהן הקבוצה מהווה חוכר (המשך)

(4) פירוטים בדבר עסקאות חכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
742	1,347	הוצאות ריבית בגין התחייבויות חכירה
495	357	הוצאות בגין חכירות לטווח קצר
56,396	56,167	פרעון התחייבויות בגין חכירה
(295)	(123)	הכנסות מתקבולי שכירות של החכרת נכס זכות שימוש בחכירת משנה
57,338	57,748	סך תזרים מזומנים שלילי עבור חכירות

גילויים עבור עסקאות חכירה בהן הקבוצה מהווה מחכיר

הקבוצה מחכירה מספר מבנים (נכסי נדל"ן להשקעה) בחכירה תפעולית לגופים חיצוניים. הסכמי החכירה לגופים חיצוניים הם לתקופה שבין שנה ל- 9 שנים ואינם ניתנים לביטול. ברוב הסכמי החכירה ניתנת לשוכר אופציה להארכת תקופת החוזה. חידוש החוזים בתום התקופה כפוף להסכמת שני הצדדים.

ניתוח מועדי הפרעון של תשלומי החכירה לקבל בערכים בלתי מהוונים עבור חכירות תפעוליות

2024	2025	
אלפי ש"ח		
28,794	32,654	שנה ראשונה (*)
67,341	48,855	שנה שנייה עד חמש שנים (**)
3,834	2,567	יותר מחמש שנים
99,969	84,076	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		

עבור חכירות תפעוליות:

25,389	30,013	הכנסות מחכירה, למעט תקבולי חכירה משתנים

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 32: - אירועים בתקופת הדיווח ולאחריה

א. הצעת רכש ישראלכרט

ביום 31 באוקטובר 2024, התקשרה החברה בהסכם השקעה עם חברת ישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט") לרכישת כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט בדרך של הקצאה פרטית לפי שווי חברה לפני הכסף של 3.15 מיליארדי ש"ח. ביום 30 בדצמבר 2024, הודיעה ישראלכרט כי התקבלה הצעה אחרת המהווה "הצעה עדיפה" ועל כן בכוונתה לבטל את הסכם ההשקעה אשר נחתם עם החברה. ביום 1 בינואר 2025 הודיעה החברה לישראלכרט כי אין בכוונתה לנהל משא ומתן לתיקון תנאי ההסכם. ביום 5 בינואר 2025 הודיעה ישראלכרט לחברה על ביטול הסכם ההשקעה. בהתאם, קיבלה החברה פיצוי בסך של כ-62 מיליוני ש"ח, אשר נזקף לתוצאות החברה בתקופת הדיווח.

ב. נפילת טיל בסמוך לבית מנורה

בחודש יוני 2025, וכחלק מהמתקפה האיראנית על ישראל, פגע טיל באזור הסמוך לבניין החברה. כתוצאה מהפגיעה נגרם נזק משני שולי לרכוש בלבד ללא פגיעה בתשתיות קריטיות ובהתאם לא נפגעה יכולת התפקוד השוטפת של החברה ובפרט במתן שירותיה למבוטחים ולעמיתים. הנזק הכולל בניכוי הפיצוי הצפוי להתקבל ממס רכוש אינו מהותי.

ג. הסכם לרכישת מניות SIB בחברת אי.אר.אן

ביום 11 בינואר 2026, חתמה החברה על הסכם עם אס.איי.בי בע"מ ("להלן: "המוכרת") ואי.אר.אן ישראל בע"מ ("להלן: "אי.אר.אן"), לרכישת יתרת (30%) ממניות אי.אר.אן על ידי החברה, כך שלאחר הרכישה תחזיק החברה ב-100% ממניות אי.אר.אן. רכישת המניות כאמור הנה בתמורה לסך של כ-234 מיליוני ש"ח, לפי שווי חברה של כ-770 מיליוני ש"ח. יצוין, כי ההסכם מחליף את ההסכמים הקיימים בין החברה למוכרת ואי.אר.אן וכי התקבלו האישורים הרגולטוריים הנדרשים להשלמת העסקה ובפרט אישור הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון.

ד. רכישת שליטה ביסודות

ביום 27 בינואר 2025, התקשרו מנורה מבטחים ביטוח ("מנורה ביטוח") וחברת בת נוספת בקבוצת מנורה ("המשקיעה") בהסכם עם יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") להעמדת מסגרות אשראי נחותות ("ההסכם"). מנורה ביטוח והמשקיעה התחייבו כלפי יסודות להעמיד מסגרות אשראי בסך 200 מלש"ח כל אחת כאשר מסגרת האשראי שתעמיד המשקיעה ניתנת להמרה ל-50.1% ממניות יסודות וקבלת שליטה. בנוסף, התקשרו הצדדים בהסכם בעלי מניות, שייכנס לתוקף עם ביצוע ההמרה (אם וככל שתבוצע), הכולל שלוש אופציות הדדיות (Call ו-Put), לתקופה של עד 4 שנים אשר בסופה (ככל שתמומשנה) המשקיעה תחזיק ב-100% ממניות יסודות. בחודש אפריל 2025, התקיימו כל התנאים המתלים ובהתאם נכנס ההסכם לתוקף.

ביום 5 בינואר 2026, נחתם הסכם בין המשקיעה ובין יסודות למימוש של 50.1% ממניות יסודות כנגד חלק ממסגרת האשראי שהועמדה על ידי המשקיעה בסך של 150 מיליוני ש"ח, וזאת בכפוף לתנאים המתלים אשר נקבעו בהסכם. ביום 25 בפברואר 2026, מימשה החברה את האופציה למניות של חברת יסודות א' ליווי פיננסי בע"מ ("יסודות") כך שלאחר המימוש החזיקה החברה בסך של 60.1% ממניות יסודות.

ה. דיבידנדים לאחר תאריך הדיווח

לאחר תאריך הדיווח הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך 500 מיליוני ש"ח, המהווים 8 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג.

ו. דיבידנדים מחברות בנות לאחר תאריך הדיווח

(1) לאחר תאריך הדיווח הכריז דירקטוריון מנורה ביטוח על חלוקת דיבידנד לחברה בסך 400 מיליוני ש"ח.

(2) לאחר תאריך הדיווח הכריז דירקטוריון מבטחים פנסיה וגמל על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך 60 מיליוני ש"ח, מתוכם 54 מיליוני ש"ח לחברה.

פרק ד'

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחדים לחברה

**נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים המיוחסים לחברה
ליום 31 בדצמבר, 2025**

תקנה 9ג'

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
ליום 31 בדצמבר, 2025

תקנה 9'ג

תוכן העניינים

עמוד

3-4	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי תקנה 9'ג לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
6	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים
7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
8-9	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
10-22	מידע נוסף

לכבוד
בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

א.ג.ג.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר הבלתי תלוי על מידע כספי נפרד לפי תקנה 9 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

חוות הדעת

ביקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי תקנה 9 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2025 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן: "המידע הכספי הנפרד").

לא ביקרנו את המידע הכספי מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ-494,667 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2025, ואשר חלק החברה ברווחי אותן חברות הסתכם לסך של כ-79,221 אלפי ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2025. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, המידע הכספי הנפרד הוכן, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 9 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.

בסיס לחוות הדעת

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל. חובותינו על פי תקנים אלו מתוארות בפיסקת חובות רואה החשבון המבקר לביקורת של המידע הכספי הנפרד. אנו בלתי תלויים בחברה בהתאם להוראות הדין החלות בישראל בעניין אי תלות ומניעת ניגוד עניינים של רואה החשבון המבקר בישראל. כמו כן, קיימנו את חובות האתיקה האחרות שלנו בהתאם לחוק רואי חשבון, תשט"ו-1955, ותקנות מכוחו. אנו סבורים שראיות הביקורת אשר הושגו, לרבות דוחות רואי החשבון המבקרים האחרים, הן נאותות ומספיקות על מנת להוות בסיס לחוות דעתנו.

חובות של הדירקטוריון וההנהלה למידע הכספי הנפרד

הדירקטוריון וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הכספי הנפרד בהתאם להוראות תקנה 9 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ולבקרה הפנימית הנחוצה בהתאם לקביעת הדירקטוריון וההנהלה על מנת לאפשר הכנת מידע כספי נפרד ללא הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות.

בהכנת המידע הכספי הנפרד, הדירקטוריון וההנהלה אחראים להעריך את יכולת החברה להמשיך ולפעול כעסק חי, לתת גילוי, ככל שנדרש, לעניינים הקשורים לעסק חי וליישם בסיס חשבונאי של עסק חי, במידע הכספי הנפרד אלא אם הדירקטוריון וההנהלה מתכוונים לפרק או להפסיק את פעילות החברה, או שאין להם חלופה מציאותית אחרת מלבד זאת.

חובות רואה החשבון המבקר לביקורת של המידע הכספי הנפרד

המטרות שלנו הן להשיג מידה סבירה של ביטחון כי המידע הכספי הנפרד אינו כוללים הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות, ולתת דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר הכולל את חוות דעתנו. מידה סבירה של ביטחון היא רמה גבוהה של ביטחון, אך היא אינה מהווה ערובה לכך שביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל תגלה תמיד הצגה מוטעית מהותית כאשר היא קיימת. הצגות מוטעות יכולות לנבוע מתרמית או מטעות והן נחשבות מהותיות אם, בנפרד או במצטבר, ניתן לצפות באופן סביר שהן ישפיעו על ההחלטות הכלכליות של משתמשים אשר התקבלו על בסיס המידע הכספי הנפרד.

בביקורת המבוצעת, לרבות הסתמכות על רואי חשבון מבקרים אחרים, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, אנו מפעילים שיקול דעת מקצועי ושומרים על ספקנות מקצועית במהלך הביקורת. בנוסף אנו:

- מזהים ומעריכים את הסיכונים להצגה מוטעית מהותית בדוח הכספי הנפרד, בין שמקורה בתרמית או בטעות, מתכננים ומבצעים ניהולי ביקורת במענה לאותם סיכונים, ומשיגים ראיות ביקורת נאותות ומספיקות על מנת לבסס חוות דעתנו. הסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מתרמית גבוה יותר מהסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מטעות, שכן תרמית עלולה להיות כרוכה בקנוניה, זיוף, השמטות מכוונות, מצג שווא בזדון או עקיפה של בקרה פנימית.
 - משיגים הבנה של הבקרה הפנימית הרלוונטית לביקורת על מנת לתכנן ניהולי ביקורת מתאימים בנסיבות העניין, אך לא לצורך מתן חוות דעת על אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה.
 - מעריכים את נאותות המדיניות החשבונאית שיושמה ואת סבירותם של האומדנים החשבונאיים והגילויים הקשורים אשר נעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה.
 - מגיעים למסקנה בקשר לנאותות קביעת הדירקטוריון וההנהלה בדבר קיומה של הנחת העסק החי, וכן, בהתבסס על ראיות הביקורת אשר השגנו, האם קיימת אי ודאות מהותית הקשורה לאירועים או מצבים העלולים להטיל ספקות משמעותיים ביכולתה של החברה להמשיך כעסק חי. אם הגענו למסקנה כי קיימת אי ודאות מהותית, נדרש מאיתנו להפנות את תשומת הלב בדוח המיוחד שלנו לגילויים הקשורים למידע הכספי הנפרד או, אם גילויים אלו אינם מספקים, לכלול שינוי מהנוסח האחיד של הדוח המיוחד. מסקנותינו מבוססות על ראיות ביקורת אשר הושגו עד למועד הדוח המיוחד שלנו. יחד עם זאת, אירועים או מצבים עתידיים עלולים לגרום לחברה שלא להמשיך לפעול כעסק חי.
 - מעריכים את ההצגה בכללותה, המבנה והתוכן של המידע הכספי הנפרד, לרבות הגילויים, והאם המידע הכספי הנפרד הוכן, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 9 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.
- אנו מתקשרים עם הדירקטוריון וההנהלה, בין היתר, את ההיקף ועיתוי הביקורת המתוכננים וממצאי ביקורת משמעותיים, לרבות ליקויים משמעותיים בבקרה פנימית שרואה החשבון המבקר מזהה במהלך הביקורת.

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי

ליום 1 בינואר	ליום 31 בדצמבר		מידע נוסף	
2024	2024	2025		
	אלפי ש"ח			
נכסים שוטפים				
15,780	14,394	305,673	ב	מזומנים ושווי מזומנים
339,730	351,819	735,717	ג	השקעות פיננסיות
-	13,651	2,232		מסים שוטפים לקבל
2,501	3,827	274		חייבים ויתרות חובה
12,704	8,100	8,532	ו (1)	יתרות שוטפות עם חברות מוחזקות
370,715	391,791	1,052,428		סה"כ נכסים שוטפים
נכסים לא שוטפים				
31,213	33,879	31,423	ג	הלוואות וחייבים
-	-	302,169	ג	השקעה במכשיר הון ראשוני מורכב סחיר של חברה מוחזקת
5,698,906	6,947,588	8,018,088		השקעות בחברות מוחזקות
398,039	344,530	31,147	ו (1)	הלוואות לחברות מוחזקות
11,565	12,517	14,431	ו (4)	נכסים בשל הטבות לעובדים
1,694	1,169	1,036		רכוש קבוע
18,022	8,367	-		מסים נדחים
6,159,439	7,348,050	8,398,294		סה"כ נכסים לא שוטפים
6,530,154	7,739,841	9,450,722		
התחייבויות שוטפות				
53,322	53,253	54,435	ד	חלויות שוטפות של התחייבויות פיננסיות
1,805	-	-		מסים שוטפים לשלם
800	35	-		חוזים עתידיים
9,211	7,860	7,131	ד (1)	זכאים ויתרות זכות
1,886	2,025	21	ו (1)	יתרות שוטפות עם חברות מוחזקות
67,024	63,173	61,587		סה"כ התחייבויות שוטפות
התחייבויות לא שוטפות				
269,968	222,762	174,979	ד	התחייבויות פיננסיות
21,030	22,056	22,985	ו (4)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	-	4,445	ה	מסים נדחים
290,998	244,818	202,409		סה"כ התחייבויות לא שוטפות
הון המיוחס לבעלי מניות החברה				
99,429	99,429	99,429		הון מניות
332,985	326,460	316,522		פרמיה על מניות
(100,200)	(84,019)	(64,641)		מניות באוצר
320,734	347,253	340,217		קרנות הון
5,519,184	6,742,727	8,495,199		יתרת עודפים
6,172,132	7,431,850	9,186,726		סה"כ הון
6,530,154	7,739,841	9,450,722		

29 במרס, 2026

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

ארי קלמן
מנהל כללי

רון קלמי
מנהל כספים

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הנפרד של החברה.

נתונים כספיים מתוך דוחות רווח או הפסד המאוחדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח		מידע נוסף	
<u>הכנסות</u>			
1,640,204	2,265,261		רווח מחברות מוחזקות
46,233	49,068		הכנסות מהשקעות ומימון
20,563	12,565	ו (3)	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
-	61,946	ז (1)	הכנסות אחרות
11,177	11,316	ו (2)	דמי ניהול מחברות מוחזקות
1,718,177	2,400,156		סך-הכל הכנסות
<u>הוצאות</u>			
4,058	2,495		הוצאות מימון
18,582	18,034		הוצאות הנהלה וכלליות
22,640	20,529		סך-הכל הוצאות
1,695,537	2,379,627		רווח לפני מסים על ההכנסה
11,530	28,646	ה	מסים על ההכנסה
1,684,007	2,350,981		רווח נקי

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הנפרד של החברה.

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
1,684,007	2,350,981	רווח נקי המיוחס לחברה
		רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד
(3,526)	12,815	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
		רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד
(424)	109	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(98)	25	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(326)	84	
37,896	(21,737)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לחברות המוחזקות, נטו
37,570	(21,653)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד
34,044	(8,838)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
1,718,051	2,342,143	סה"כ רווח כולל המיוחס לחברה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הנפרד של החברה.

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2024	2025		
אלפי ש"ח			
		<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>	
		רווח נקי	
1,684,007	2,350,981		
		התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:	
		התאמות לסעיפי רווח והפסד:	
		רווחים מהשקעות ומימון, נטו	
(41,565)	(49,496)	פחת	
444	430	תשלום מבוסס מניות	
399	217	רווחים מחברות מוחזקות	
(1,640,204)	(2,265,261)	מסים על ההכנסה	
11,530	28,646		
(1,669,396)	(2,285,464)		
		שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:	
		שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים	
(350)	(875)	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה	
(786)	3,471	ירידה בזכאים ויתרות זכות	
(12,339)	(10,180)		
(13,475)	(7,584)		
		מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה:	
		ריבית ששולמה	
(4,716)	(3,162)	ריבית שהתקבלה	
10,904	8,739	מסים ששולמו	
(17,042)	(10,532)	מסים שהתקבלו	
-	5,918	דיבידנד שהתקבל	
539,317	1,378,734		
528,463	1,379,697		
		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת המיוחסים לחברה כחברה אם	
529,599	1,437,630		
		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות	
(4,312)	2,784		
525,287	1,440,414	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הנפרד של החברה.

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>		
(33)	(8)	רכישת רכוש קבוע
63,757	(568,397)	תמורה מממוש (רכישות) ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
(1,116)	(644)	פרעון הלוואות לזמן ארוך
62,608	(569,049)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה המיוחסים לחברה כחברה אם
(75,762)	73,634	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
(13,154)	(495,415)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>		
(53,422)	(53,279)	פרעון התחייבויות פיננסיות
(460,148)	(600,000)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(513,570)	(653,279)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
51	(441)	הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(1,386)	291,279	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
15,780	14,394	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
14,394	305,673	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה
<u>פעילות שלא במזומן</u>		
45,000	72,000	השקעות פיננסיות שהתקבלו כדיבידנד

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הנפרד של החברה.

מידע נוסף

א. אופן עריכת הנתונים הכספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לשנת 2025

1. הגדרות
 - החברה** - מנורה מבטחים החזקות בע"מ.
 - חברות מוחזקות** - חברות מאוחדות וחברות שהשקעת החברה בהן כלולה, במישרין או בעקיפין, במידע הכספי הנפרד על בסיס שווי מאזני.
 - תקנה 9'** - תקנה 9' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

2. אופן עריכת הנתונים הכספיים

המידע הכספי הנפרד, נערך בהתאם לתקנה 9', לרבות הפרטים האמורים בתוספת העשירית לתקנות האמורות (להלן - התוספת), ובכפוף להבהרות האמורות ב- "הבהרה בקשר עם דוח כספי נפרד של התאגיד" שפורסמה באתר רשות ניירות ערך בשנת 2010, המתייחסת לאופן יישום התקנה והתוספת האמורות (להלן - הבהרת סגל הרשות).

המידע הכספי הנפרד אינו מהווה דוחות כספיים, לרבות דוחות כספיים נפרדים, הערוכים והמוצגים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני ה-IFRS) בכלל, והוראות תקן חשבונאות בינלאומי 27 - "דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים" בפרט. עם זאת, המדיניות החשבונאית שפורטה בבאור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים, יושמה לצורך הצגת המידע הכספי הנפרד, וזאת בשינויים המתחייבים מהאמור להלן.

במסגרת המידע הנוסף שיובא להלן, נכללים גילויים בנוגע למידע מהותי נוסף, בהתאם לדרישות הגילוי האמורות בתקנה 9', וכמפורט בתוספת ובכפוף להבהרת סגל הרשות, ככל שמידע כאמור לא נכלל בדוחות הכספיים המאוחדים באופן המתייחס במפורש לחברה.

א. הצגת הנתונים הכספיים

- (1) נכסים והתחייבויות הכלולים בדוחות המאוחדים על המצב הכספי המיוחסים לחברה
מוצגים סכומי הנכסים וההתחייבויות הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים, המיוחסים לחברה ומפורטים לפי סוגי הנכסים וההתחייבויות. נתונים אלו סווגו בהתאם לתקנה 9'. כמו כן, מוצג מידע בדבר הנכסים בניכוי ההתחייבויות המיוחסים לחברות מוחזקות, לרבות מוניטין. ההצגה כאמור מביאה לכך שההון המיוחס לבעלים של החברה בדוחות הכספיים המאוחדים, הינו זהה להון של החברה כפי שנגזר מהמידע הכספי הנפרד.
- (2) הכנסות והוצאות הכלולות בדוחות המאוחדים על רווח והפסד והרווח הכולל המיוחסות לחברה
מוצגים סכומי ההכנסות וההוצאות הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים, המיוחסים לחברה. נתונים אלו סווגו בהתאם לתקנה 9'. כמו כן, מוצג מידע בדבר חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות. ההצגה כאמור מביאה לכך שסך כל הרווח לשנה המיוחס לבעלים של החברה וסך כל הרווח הכולל לשנה המיוחס לבעלים של החברה וסך כל הרווח הכולל לשנה המיוחס לבעלים של החברה, כפי שנגזרים מהמידע הכספי הנפרד.
- (3) תזרימי מזומנים הכלולים בדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים המיוחסים לחברה
מוצגים סכומי תזרימי המזומנים הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים, המיוחסים לחברה, כשהם לקוחים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים על תזרימי המזומנים, בפילוח לפי תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה ומפעילות מימון, תוך פירוט מרכיביהם. נתונים אלו סווגו בהתאם לתקנה 9'.

מידע נוסף

א. אופן עריכת הנתונים הכספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לשנת 2025 (המשך)

2. אופן עריכת הנתונים הכספיים (המשך)

ב. עסקאות בין החברה לחברות מוחזקות

(1) הצגה

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות הנובעות מעסקאות הדדיות, אשר בוטלו במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים, הוצגו בנפרד מהיתרה בגין חברות מוחזקות והרווח בגין חברות מוחזקות, יחד עם יתרות דומות מול צדדים שלישיים.

רווחים והפסדים שטרם מומשו, הנובעים מעסקאות בין החברה לחברות מוחזקות שלה, הוצגו במסגרת היתרה בגין חברות מוחזקות ובמסגרת הרווח בגין חברות מוחזקות.

(2) מדידה

עסקאות שבוצעו בין החברה לחברות מוחזקות שלה נמדדו בהתאם לעקרונות ההכרה והמדידה, הקבועים בתקני דיווח כספי בינלאומיים, המתווים את הטיפול החשבונאי בעסקאות מעין אלו המבוצעות מול צדדים שלישיים.

מידע נוסף

ב. מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר, 2025

סה"כ	ללא הצמדה אלפי ש"ח	במטבע חוץ או בהצמדה לו דולר
305,673	295,159	10,514

מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר, 2024

סה"כ	ללא הצמדה אלפי ש"ח	במטבע חוץ או בהצמדה לו דולר
14,394	13,353	1,041

מזומנים ושווי מזומנים

ג. נכסים פיננסיים

1. פירוט ההשקעות בקבוצות הנכסים הפיננסיים בהתאם לתקן IFRS 9:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
		נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:
25,042	27,848	מניות
235,421	472,120	אגרות חוב
91,356	235,749	תעודות סל, קרנות נאמנות והשקעות אחרות
351,819	735,717	
33,879	31,423	הלוואות וחייבים - נמדדים בעלות מופחתת
-	302,169	השקעה במכשיר הון ראשוני מורכב סחיר של חברה מוחזקת
385,698	1,069,309	

מידע נוסף

ג. נכסים פיננסיים (המשך)

2. תנאי הצמדה של הנכסים הפיננסיים לפי קבוצות המכשירים הפיננסיים בהתאם לתקן IFRS 9:

ליום 31 בדצמבר, 2025

סה"כ	ללא הצמדה	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה לו		
			אחרים	אירו	דולר
735,717	437,878	219,169	1,645	11,956	65,069
נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
31,423	16,810	14,613	-	-	-
הלוואות וחייבים - נמדדים בעלות מופחתת					
302,169	302,169	-	-	-	-
השקעה במכשיר הון ראשוני מורכב סחיר של חברה מוחזקת					
1,069,309	756,857	233,782	1,645	11,956	65,069

ליום 31 בדצמבר, 2024

סה"כ	ללא הצמדה	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה לו		
			אחרים	אירו	דולר
351,819	169,654	159,336	-	-	22,829
נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
33,879	20,251	13,628	-	-	-
הלוואות וחייבים - נמדדים בעלות מופחתת					
385,698	189,905	172,964	-	-	22,829

ד. התחייבויות פיננסיות

1. זכאים ויתרות זכות (*)

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
2,413	2,099	הוצאות לשלם (כולל ריבית לשלם בגין אגרות חוב)
3,061	3,084	עובדים והתחייבויות אחרות בגין שכר ומשכורת
2,245	1,576	מוסדות ורשויות ממשלתיות
139	367	ספקים
2	5	אחרים
7,860	7,131	

(*) יתרות הזכאים אינן צמודות פרט לריבית לשלם בגין אגרות חוב.

מידע נוסף

ד. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. סיכון נזילות

הטבלה להלן מציגה את זמני הפרעון של ההתחייבויות הפיננסיות של החברה על פי התנאים החוזיים בסכומים לא מהוונים (כולל תשלומים בגין ריבית):

ליום 31 בדצמבר, 2025						
עד שנה	משנה עד שנתיים	משנתיים עד 3 שנים	מ-3 שנים עד 4 שנים	מ-4 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
אלפי ש"ח						
7,131	-	-	-	-	-	7,131
132	148	72	-	-	-	352
180,000	-	-	-	-	-	180,000
55,686	-	-	-	-	-	55,686
242,949	148	72	-	-	-	243,169

ליום 31 בדצמבר, 2024						
עד שנה	משנה עד שנתיים	משנתיים עד 3 שנים	מ-3 שנים עד 4 שנים	מ-4 שנים עד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
אלפי ש"ח						
7,271	-	-	-	-	-	7,271
89	19	-	-	-	-	108
-	180,000	-	-	-	-	180,000
35	-	-	-	-	-	35
56,317	55,686	-	-	-	-	112,003
63,712	235,705	-	-	-	-	299,417

מידע נוסף

ד. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. תנאי הצמדה של התחייבויות פיננסיות לפי קבוצות המכשירים הפיננסיים בהתאם לתקן IFRS 9

ליום 31 בדצמבר, 2025			
סה"כ	ללא הצמדה	בהצמדה למדד	
236,545	236,264	281	התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת

ליום 31 בדצמבר, 2024			
סה"כ	ללא הצמדה	בהצמדה למדד	
283,875	283,767	108	התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת

4. שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025	שינויים אחרים	תזרים מזומנים	יתרה ליום 1 בינואר 2025	
אלפי ש"ח				
281	289	(116)	108	התחייבויות בגין חכירה
54,304	(272)	(53,163)	107,739	אגרות חוב
54,585	17	(53,279)	107,847	

מידע נוסף

ד. התחייבויות פיננסיות (המשך)

4. שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	שינויים אחרים	תזרים מזומנים	יתרה ליום 1 בינואר 2024
אלפי ש"ח			
108	11	(259)	356
107,739	(272)	(53,163)	161,174
107,847	(261)	(53,422)	161,530

התחייבויות בגין חכירה

אגרות חוב

5. החברה הצהירה על כוונתה לשמור נכסים נזילים וקווי אשראי בשיעור של 100% מהחזרי החוב (קרן + ריבית), שנה מראש, בהתאם ללוח הסילוקין של אגרות החוב.

ה. יתרות נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים והכנסות מסים או הוצאות מסים

מסים על ההכנסה

1. שיעורי המס החלים על החברה

על הכנסת החברה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961. שיעור מס החברות בישראל החל משנת 2018 הינו 23%.

2. שומות מס

לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2018. השומות לשנות מס 2019-2020 נחשבות לסופיות.

מידע נוסף

ה. יתרות נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים והכנסות מסים או הוצאות מסים (המשך)

3. מסים נדחים המיוחסים לחברה

הרכב

נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	2024	2025	
אלפי ש"ח				
<u>נכסי (התחייבויות) מסים נדחים</u>				
(3,890)	(6,557)	(5,755)	(12,312)	ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
(3,748)	(6,193)	6,193	-	הפסדים מועברים לצורכי מס
(1,333)	213	4,892	5,105	הפרשה לחובות מסופקים
-	-	292	292	תשלום מבוסס מניות
-	-	437	437	הפסד מאופצית רכש בחברה כלולה
57	(39)	(25)	(64)	נכסי זכות שימוש
(57)	39	25	64	התחייבויות חכירה
(619)	(272)	2,305	2,033	הטבות לעובדים
(65)	(3)	3	-	הלוואות לחברת בת הנמדדות בשווי הוגן
		<u>8,367</u>	<u>(4,445)</u>	
(9,655)	(12,812)			שינוי במהלך השנה
(98)	25			מסים על ההכנסה (הטבת מס) נדחה בגין הטבות עובדים שנזקפה לרווח כולל אחר
<u>(9,753)</u>	<u>(12,787)</u>			הטבת מס (הוצאות מסים נדחים)

מידע נוסף

ה. יתרות נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים והכנסות מסים או הוצאות מסים (המשך)

3. מסים נדחים המיוחסים לחברה (המשך)

המסים הנדחים מוצגים בנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי כדלקמן:

31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
8,367	-	נכסים לא שוטפים
-	4,445	התחייבויות לא שוטפות

4. מסים על ההכנסה הכלולים בנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
1,547	15,404	מסים שוטפים
9,753	12,787	מסים נדחים
230	455	מסים בגין שנים קודמות (שוטפים ונדחים)
11,530	28,646	

5. מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לסעיפי הפסד כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
(98)	25	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

מידע נוסף

ה. יתרות נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים והכנסות מסים או הוצאות מסים (המשך)

6. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בנתונים הכספיים מתוך הדוחות המאוחדים על רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
1,695,537	2,379,627	רווח לפני מסים על ההכנסה
1,640,204	2,265,261	בניכוי רווח מחברות מוחזקות
55,333	114,366	רווח לפני מסים על ההכנסה ללא תוצאות חברות מוחזקות
23.0%	23.0%	שיעור המס הסטטוטורי
12,727	26,304	מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
		עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
84	44	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
(95)	-	הכנסות פטורות
(1,751)	1,520	הפרשים בבסיס המדידה
335	323	הפרשים זמניים בגינם לא נזקפו מסים נדחים
230	455	מסים בגין שנים קודמות (שוטפים ונדחים)
11,530	28,646	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
20.84%	25.05%	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

מידע נוסף

ו. הלוואות, יתרות והתקשרויות מהותיות עם חברות מוחזקות

1. יתרות עם חברות מוחזקות

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
		<u>נכסים שוטפים</u>
8,100	8,532	יתרות שוטפות עם חברה מוחזקות
		<u>נכסים לא שוטפים</u>
344,530	31,147	הלוואות לחברות מוחזקות - ראה סעיף 5 להלן
		<u>התחייבויות שוטפות</u>
2,025	21	יתרות שוטפות עם חברה מוחזקות

2. עסקאות עם חברות מוחזקות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
9,748	9,887	דמי ניהול מחברות מאוחדות - סעיף 4א. להלן
1,429	1,429	דמי ניהול מחברות כלולות - סעיף 4ב. להלן
11,177	11,316	

3. הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		
20,563	12,565	הכנסות מימון

4. התקשרויות

א. החברה התקשרה בהסכמים עם חברות מאוחדות - מנורה ביטוח ומבטחים פנסיה וגמל, אשר על פיהם ניתנים לחברות המאוחדות שירותי ניהול על ידי מנהלים בכירים המועסקים על ידי החברה, וזאת תמורת דמי ניהול בהתאם לעלות שכרם של המנהלים (הנגזרת מהיקף משרתם בחברות המאוחדות), בתוספת מרווח של 20% ועלויות תקורה.

ב. החברה התקשרה בהסכם למתן שירותים עם חברה כלולה אמפא קפיטל בע"מ תמורת דמי ניהול שנתיים בסך של 1,429 אלפי ש"ח, המשולמים אחת לרבעון.

מידע נוסף

1. הלוואות, יתרות והתקשרויות מהותיות עם חברות מוחזקות (המשך)

5. הלוואות ושטרי הון

א. שטרי הון נדחים שהנפיקה חברה מאוחדת - מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

בחודש יולי 2010, הנפיקה מנורה ביטוח לחברה שטר הון נדחה בסך של 170 מיליוני ש"ח ע.ג. תמורת ערכו הנקוב. שטר ההון הונפק לתקופה של ארבעים ותשע שנים, כאשר למנורה ביטוח קיימת אופציה לפירעון מוקדם לאחר עשר שנים ולאחר מכן, מידי חמש שנים. כחלק מתנאי השטר, קיימים מנגנונים לביטול הריבית, ובתנאים מסוימים, להמרת הקרן להון מניות. בחודש ספטמבר 2010, הנפיקה מנורה ביטוח לחברה שטר הון נדחה נוסף בסך 80 מיליוני ש"ח ערך נקוב. שטר ההון הונפק בפרמיה של כ- 3 מיליוני ש"ח, בתנאים זהים לשטר ההון שהונפק בחודש יולי 2010. שטרי ההון הנדחים אושרו על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב (הון היברידי) במנורה ביטוח. שטרי ההון צמודים למדד ונשאו ריבית שנתית בשיעור של 5.3% וזאת עד ליום 30 ביוני 2020. מאחר ולא מומשה האופציה לפרעון מוקדם, עודכן שיעור הריבית השנתית החל מיום 1 ביולי 2020 ל- 2.42%. ביום 30 ביוני 2025 פרעה מנורה ביטוח בפרעון מוקדם שטרי הון שהונפקו לחברה בסך של כ- 320 מיליוני ש"ח.

ב. הלוואות לחברה מאוחדת - מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ (להלן - מנורה נדל"ן)

ליום 31 בדצמבר		שיעור הריבית הנקובה בהסכם	
2024	2025		
אלפי ש"ח			
19,707	17,736	ליבור+ 2% או 3%, כגובה מביניהן	דולר
1,374	2,139	5.02% (אשתקד - 2.9%)	שקלית לא צמודה
21,081	19,875		

מידע נוסף

1. הלוואות, יתרות והתקשרויות מהותיות עם חברות מוחזקות (המשך)

5. הלוואות ושטרי הון (המשך)

ג. הלוואות ושטרי הון לחברה מאוחדת - מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ

ליום 31 בדצמבר		שיעור הריבית הנקובה בהסכם %	
2024	2025		
אלפי ש"ח			
1,330	-	-	שטרי הון:
1,330	-		ללא הצמדה

שטרי ההון אינם צמודים והונפקו לתקופה של חמש שנים עם חידוש אוטומטי לשנה נוספת מידי שנה. בחודשים מאי ויולי 2025 נפרעו שטרי ההון.

ד. הלוואות לחברה מאוחדת - אי.אר.אן. ישראל בע"מ (להלן - אי.אר.אן.)

ליום 31 בדצמבר		מועד פרעון	שיעור ריבית	
2024	2025			
אלפי ש"ח				
11,277	11,271	יולי 2026	10.0%	שקלית

2. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה

- (1) לפרטים אודות הכנסה מפיצוי שהתקבל מישראלכרט, ראה באור 32א' לדוחות הכספיים המאוחדים.
- (2) לפרטים אודות הסכם לרכישת מניות SIB בחברת אי.אר.אן, ראה באור 32ג' לדוחות הכספיים המאוחדים.
- (3) לפרטים אודות דיבידנד שחילקה החברה לבעלי המניות בשנת הדוח ראה באור 20ד'. לפרטים אודות דיבידנדים שחילקו חברות מאוחדות לחברה בשנת הדוח, ראה באור 20ז' ס"ק 5-3.
- (4) לפרטים אודות דיבידנדים שחילקה החברה וחברה מאוחדת לאחר תאריך הדיווח, ראה באור 32ה'.

פרק ה'

דוח פרטים נוספים על התאגיד

תוכן עניינים

1.	תמצית דוחות על הרווח הכולל של התאגיד לכל אחד מהרבעונים בשנת 2024 (תקנה 10א)	3
2.	השקעות בחברות-בנות ובחברות כלולות מהותיות לתאריך המאזן (תקנה 11)	5
3.	שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות כלולות מהותיות בתקופת הדוח (תקנה 12)	6
4.	הכנסות של חברות בת וחברות כלולות מהותיות והכנסות מהן (תקנה 13)	7
5.	רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח על המצב הכספי, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד (תקנה 14)	8
6.	מסחר בבורסה (תקנה 20)	8
7.	תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21א)	8
8.	בעל השליטה בתאגיד (תקנה 21א)	11
9.	עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)	12
10.	מניות וני"ע המוחזקים על ידי בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד (תקנה 24)	12
11.	הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים של התאגיד (תקנה 24א)	12
12.	מרשם בעלי המניות של התאגיד (תקנה 24ב)	12
13.	מען רשום (תקנה 25א)	12
14.	הדירקטורים של התאגיד (תקנה 26)	13
15.	נושאי משרה בכירה של התאגיד (תקנה 26א)	17
16.	רואה החשבון המבקר של התאגיד (תקנה 27)	19
17.	שינוי בתזכיר או בתקנון של התאגיד (תקנה 28)	19
18.	המלצות והחלטות הדירקטורים (תקנה 29)	19
19.	החלטות החברה (תקנה 29א)	19

1. תמצית דוחות על הרווח הכולל של התאגיד לכל אחד מהרבעונים בשנת 2025 (תקנה 10א)

אלפי ש"ח	ינואר-מרץ	אפריל-יוני	יולי-ספטמבר	אוקטובר-דצמבר	שנת 2025
הכנסות משירותי ביטוח	2,037,874	2,095,986	2,185,315	2,189,142	8,508,317
הוצאות משירותי ביטוח	(1,697,743)	(1,554,164)	(1,509,739)	(1,686,508)	(6,448,154)
רווח משירותי ביטוח לפני ביטוחי משנה מוחזקים	340,131	541,822	675,576	502,634	2,060,163
הוצאות מביטוח משנה	(385,947)	(328,055)	(352,232)	(390,039)	(1,456,273)
הכנסות מביטוח משנה	382,934	204,057	99,844	296,657	983,492
הוצאות נטו מחוזי ביטוח משנה מוחזקים	(3,013)	(123,998)	(252,388)	(93,382)	(472,781)
רווח משירותי ביטוח	337,118	417,824	423,188	409,252	1,587,382
רווחים מהשקעות, נטו מנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	1,301	2,170,379	1,617,918	1,413,259	5,202,857
רווחים (הפסדים) מהשקעות אחרות, נטו:					
הכנסות ריבית שחושבו תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית	185,287	248,259	283,423	184,777	901,746
הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פייננסיים	(1,158)	(5,360)	(31,772)	(41,388)	(79,678)
רווחים אחרים מהשקעות, נטו	115,499	781,441	442,666	477,266	1,816,872
חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הקשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה	609	(2,966)	(1,324)	39,922	36,241
סך הכל רווחים מהשקעות אחרות, נטו	300,237	1,021,374	692,993	660,577	2,675,181
סך הכל רווחים מהשקעות, נטו	301,538	3,191,753	2,310,911	2,073,836	7,878,038
הוצאות מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח	(89,652)	(2,120,028)	(1,484,584)	(1,253,361)	(4,947,625)
הכנסות (הוצאות) מימון, נטו הנובעות מחוזי ביטוח משנה	(2,054)	92,102	46,072	12,706	148,826
גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה	(65,379)	(463,168)	(405,560)	(261,281)	(1,195,388)
רווח מהשקעות ומימון, נטו	144,453	700,659	466,839	571,900	1,883,851
רווח נטו מביטוח ומהשקעה	481,571	1,118,483	890,027	981,152	3,471,233
הכנסות מדמי ניהול	281,515	293,203	305,610	318,565	1,198,893
הכנסות מעמלות	39,437	35,802	38,891	37,332	151,462
הוצאות תפעוליות אחרות	(256,307)	(277,894)	(263,700)	(310,103)	(1,108,004)
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	57,334	18,233	(8,889)	18,729	85,407
הוצאות מימון אחרות	(38,726)	(68,634)	(78,075)	(67,845)	(253,280)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני שאינן קשורות באופן הדוק לפעילות ההשקעה	10,053	14,522	13,650	14,525	52,750
רווח לפני מסים על ההכנסה	574,877	1,133,715	897,514	992,355	3,598,461
מסים על ההכנסה	181,137	385,421	296,663	328,323	1,191,544
רווח נקי	393,740	748,294	600,851	664,032	2,406,917
מיוחס ל:					
בעלי המניות של החברה	383,724	735,663	588,957	642,637	2,350,981
זכויות שאינן מקנות שליטה	10,016	12,631	11,894	21,395	55,936
רווח נקי	393,740	748,294	600,851	664,032	2,406,917

אלפי ש"ח	ינואר-מרץ	אפריל-יוני	יולי-ספטמבר	אוקטובר-דצמבר	שנת 2025
רווח נקי	393,740	748,294	600,851	664,032	2,406,917
רווח (הפסד) כולל אחר:					
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר,					
שלא יועברו לאחר מכן לרווח או הפסד					
הערכה מחדש בגין רכוש קבוע	-	(29,805)	-	(253)	(30,058)
רווחים (הפסדים) ממדידה מחדש של תוכנית הטבה מוגדרת לעובדים	(201)	1,021	(292)	1,696	2,224
סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לאחר מכן לרווח או הפסד לפני מסים על ההכנסה	(201)	(28,784)	(292)	1,443	(27,834)
מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים ליתר פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לאחר מכן לרווח או הפסד	(64)	(6,476)	(79)	469	(6,150)
סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לאחר מכן לרווח או הפסד, נטו ממס	(137)	(22,308)	(213)	974	(21,684)
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שיועברו לאחר מכן לרווח או הפסד					
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ	(185)	(1,363)	922	1,204	578
חלק ברווח (הפסד) כולל אחר, נטו של חברות כלולות	8,508	1,164	(2,989)	1,907	8,590
סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר אשר הועבר או יועבר לרווח או הפסד לפני מסים על ההכנסה	8,323	(199)	(2,067)	3,111	9,168
מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים ליתר פריטי רווח כולל אחר אשר הועברו או יועברו לרווח או הפסד	788	(2,803)	(488)	(1,127)	(3,630)
סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר אשר הועבר או יועבר לרווח או הפסד	7,535	2,604	(1,579)	4,238	12,798
סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס	7,398	(19,704)	(1,792)	5,212	(8,886)
סך-הכל רווח כולל	401,138	728,590	599,059	669,244	2,398,031
מיוחס ל:					
בעלי המניות של החברה	391,089	715,982	587,182	647,890	2,342,143
זכויות שאינן מקנות שליטה	10,049	12,608	11,877	21,354	55,888
סך-הכל רווח כולל	401,138	728,590	599,059	669,244	2,398,031

2. השקעות בחברות-בנות ובחברות כלולות מהותיות לתאריך המאזן (תקנה 11)

חברות בנות וכלולות של החברה

(הנתונים בטבלה נכונים לתאריך הדוח על המצב הכספי):

החברה	סוג המניה	מס' מניות	סך ערך נקוב (ש"ח)	ערך בדוח הכספי הנפרד של התאגיד (אלפי ש"ח)	שיעור החזקה	יתרת הלוואות באלפי ש"ח	תאריך פירעון	שיעור ריבית	בסיס הצמדה	הערות
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	רגילה	230,869,539	230,869,539	4,164,494	100%	-				
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	רגילה	328,000	328,000	1,206,443	90.0%	-				
מנורה מבטחים פיננסים בע"מ	רגילה	2,855	2,855	331,964	100%	-				
שומרה חברה לביטוח בע"מ	רגילה	73,941,016	73,941,016	863,147	100%	-				
נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח (1950) בע"מ	רגילה	1,700	0.17	17,300	100%	-				
מנורה מבטחים משלמת בע"מ	רגילה	1,000	1,000	236	100%	-				
מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ	רגילה	1,010	1,010	40,345	100%	17,736	ללא מועד פירעון	ליבור+2% או 3%, כגבוה מביניהן	נקובות בדולר	מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ
				2,139			ללא מועד פירעון	5.02%	ללא הצמדה	
מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ	רגילה	10,000	10,000	206,718	100%	-				
אומדים למענך בע"מ	רגילה	10,000	10,000	(245)	100%	-				
אמפא קפיטל בע"מ	רגילה	15,233,075	1,523,308	320,939	48.14%					
אי.אר.אן ישראל בע"מ	רגילה	55,047,608	-	654,103	70%	11,271	יולי 2026	10.00%	ללא הצמדה	
מנורה ניהול קרנות	רגילה	10,000	-	206,012	-					

3. שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות כלולות מהותיות בתקופת הדוח (תקנה 12)

תאריך השינוי	מהות השינוי	שם החברה	באלפי ש"ח
מרס 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	250,000
אוגוסט 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	450,000
נובמבר 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	500,000
יוני 2025	פרעון שטרי הון	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	320,000
נובמבר 2025	דיבידנד שחולק	שומרה חברה לביטוח בע"מ	100,000
במהלך שנת 2025	הנפקת שטרי הון צמיתים	מנורה מבטחים פיננסים בע"מ	38,850
אוגוסט 2025	הנפקת שטר הון צמית	נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח (1950) בע"מ	1,700
ינואר 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ	7,000
במהלך שנת 2025	הנפקת שטרי הון צמיתים	מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ	9,840
יולי 2025	פרעון שטר הון	מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ	1,344
מאי 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	45,000
נובמבר 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	72,000
במהלך שנת 2025	מתן הלוואות	מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ	681
אפריל 2025	הנפקת שטר הון צמית	מנורה ניהול קרנות בע"מ	200,000
מרס 2025	דיבידנד שחולק	מנורה מבטחים משלמת בע"מ	350
במהלך שנת 2025	דיבידנד שחולק	אי.אר.אן ישראל בע"מ	20,999
נובמבר 2025	דיבידנד שחולק	אמפא קפיטל בע"מ	4,814
נובמבר 2025	רכישת מניות מבעל מניות	אמפא קפיטל בע"מ	4,720
ספטמבר 2025	רכישת אג"ח סדרה י'	מנורה מבטחים גיוס הון	297,525

4. הכנסות של חברות בת וחברות כלולות מהותיות והכנסות מהן (תקנה 13) (באלפי ש"ח)

שם החברה	רווח נקי (הפסד) לתקופה	רווח כולל אחר לתקופה (הפסד)	רווח (הפסד) כולל לתקופה	דיבידנד עד תאריך הדוח	ריבית שנתקבלה (ששולמה) עבור שנת הדיווח	דמי ניהול שנתקבלו עד תאריך הדוח על המצב הכספי
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	1,661,231	(29,831)	1,631,400	1,200,000	13,334	8,052
שומרה חברה לביטוח בע"מ	228,056	1,289	229,345	100,000	-	-
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	242,904	(4)	242,900	117,000	-	1,835
מנורה מבטחים פיננסים בע"מ	48,640	(25)	48,615	-	-	-
מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ	(8,481)	19,719	11,238	-	(1,887)	-
נחלת מנורה חברה לשיכון ופיתוח (1950) בע"מ	1,167	-	1,167	-	6	-
מנורה מבטחים משלמת בע"מ	225	-	225	350	-	-
מנורה מבטחים סוכנויות בע"מ	20,021	-	20,021	7,000	14	-
אומדים למענך בע"מ	(393)	-	(393)	-	-	-
אי.אר.אן ישראל בע"מ	33,030	(72)	32,957	20,999	1,098	-
אמפא קפיטל בע"מ	32,434	-	32,434	4,814	-	1,429
מנורה ניהול קרנות	6,012	-	6,012	-	-	-

5. רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח על המצב הכספי, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד (תקנה 14)

מספר הלווים	סכום בש"ח	עד	סכום בש"ח	מ
5	50,000	עד	-	מ
2	100,000	עד	50,001	מ
25	250,000	עד	100,001	מ
14	500,000	עד	250,001	מ
3	750,000	עד	500,001	מ
1	1,000,000	עד	750,001	מ
-	1,500,000	עד	1,000,001	מ
1	2,000,000	עד	1,500,001	מ
-	3,000,000	עד	2,000,001	מ
3	9,000,000	עד	3,000,001	מ
-	10,000,000	עד	9,000,001	מ
-	15,000,000	עד	10,000,001	מ
1	40,000,000	עד	15,000,001	מ
-	70,000,000	עד	40,000,001	מ
-	150,000,000	עד	70,000,001	מ
-	999,999,999	עד	150,000,001	מ
55			סה"כ	

6. מסחר בבורסה (תקנה 20)

בשנת הדוח לא נרשמו למסחר בבורסה ניירות ערך שהנפיקה החברה.

7. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21(א))

לפרטים בדבר מדיניות התגמול בקבוצה (להלן: "מדיניות התגמול"), ובדבר תכנית התגמול לנושאי משרה בגופים המוסדיים שבשליטת החברה (להלן: "תכנית התגמול"), בהתאם להנחיות הממונה, לרבות לעניין תחולתה לגבי נושאי משרה בחברה המכהנים במקביל גם בגופים המוסדיים בקבוצה ("נושאי משרה משותפים"), ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

להלן פרוט התגמולים ששולמו לנושאי משרה בכירה בחברה ובתאגידים בשליטתה בשנת 2025 כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת 2025 (באלפי ש"ח)¹:

פרטי מקבל התגמולים														
תגמולים עבור שירותים*											תגמולים אחרים			
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד	שכר**	מענק***	תגמול מבוסס מניות****	ניהול דמי	ייעוץ דמי	עמלה	אחר	ריבית	שכירות דמי	אחר	סה"כ
שי פרמינגר (1)	מנכ"ל חברה בת	מלאה	אין	2,300	1,464	2,420	-	-	-	-	-	-	-	6,184
גיל קלדרון (2)	מנכ"ל חברה בת	מלאה	אין	994	3,673	-	-	-	-	-	-	-	-	4,667
דני יצחקי (3)	מנכ"ל חברה בת	מלאה	אין	3,909	-	203	-	-	-	-	-	-	-	4,112
ארי קלמן (4)	מנכ"ל החברה	מלאה	2.74%	3,028	772	-	-	-	-	-	-	-	-	3,800
מיכאל קלמן (5)	מנכ"ל חברה בת	מלאה	אין	3,551	-	249	-	-	-	-	-	-	-	3,800
ערן גריפל (6)	יו"ר החברה	מלאה	(6)	2,503	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,503
רן קלמי (7)	מנהל כספים	מלאה	אין	1,602	429	272	-	-	-	181	-	-	-	2,484

* סכומי התגמול במונחי עלות לתאגיד. הסכומים הנ"ל אינם כוללים מס שכר ו/או מע"מ, לפי העניין.

** רכיב השכר המפורט לעיל כולל את הרכיבים הבאים (לפי המקרה והעניין): שכר חודשי ברוטו צמוד למדד (כולל משכורת 13), הפרשות סוציאליות (לרבות הפרשות בשל סיום יחסי עובד-מעביד), קרן השתלמות ואי כושר עבודה כמקובל, רכב, החזר הוצאות שונות, ובכלל זה, הוצאות אש"ל, טלפון נייד וכן ימי חופשה, מחלה והבראה.

*** סכומי המענקים המפורטים בטבלה מבוססים, בשלב זה, על אומדן.

**** החל משנת 2022, אישר דירקטוריון החברה בהתאם למדיניות התגמול שבתוקף, תכנית הקצאת אופציות למנהלים ועובדים בחברה ובחברות בנות ("תגמול מבוסס מניות") לפרטים ראה סעיף 1.5 לפרק תיאור עסקי התאגיד.

¹ אלא אם צוין במפורש אחרת, רכיבי התגמול המפורטים בטבלה להלן עולים בקנה אחד עם מדיניות התגמול של החברה, המתוארת בביאור 39 לדוחות הכספיים, או עם מדיניות התגמול המאושרת בגוף המוסדי בו מכהן נושא המשרה הבכירה המפורט בטבלה, לפי העניין. ביום 12 באוקטובר 2016 ("מועד התחילה") נכנס לתוקף חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק התגמול"), בו נקבע, בין היתר, כי התקשרות של גוף פיננסי כהגדרתו בחוק התגמול, או של תאגיד שליטה של גוף פיננסי (להלן: "תאגיד פיננסי") עם נושא משרה בכירה או עובד, בתאגיד כאמור, במישרין או בעקיפין, באשר לתנאי כהונתו או העסקתו, הכוללת מתן תגמול שההוצאה החזויה בשלו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה, טעונה אישורים מיוחדים, וכי ההתקשרות כאמור תאושר כאשר היחס שבין ההוצאה החזויה בשל התגמול, לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר ששילם התאגיד הפיננסי לעובד התאגיד, לרבות עובד קבלן שהגוף הפיננסי הוא המעסיק בפועל שלו, בשנה שקדמה למועד החישוב, קטן מ-35. בהיות החברה וחלק מחברות הבנות "תאגיד פיננסי" כהגדרתו בחוק התגמול, חלות עליהן ועל עובדיהן לרבות נושאי המשרה הבכירה בהן הוראות חוק התגמול. בהתאם, חוק התגמול חל במקביל ובכפיפה אחת עם מדיניות התגמול של החברה. כן הובהר במסגרת מדיניות התגמול, כי אם וככל שסך התגמול הכולל (בהתאם למדיניות התגמול ותכנית המענקים כפי שתהיה מעת לעת), ובכלל זה, בהתאם להסכמים קיימים, יעלה על המגבלות הקוגנטיות שבחוק התגמול, יופעל מנגנון "קטימה" של מרכיבי תגמול עודף ו/או משתנה תחילה, אם וככל שקיימים (להלן: "מנגנון הקטימה"). לעניין זה, "מגבלות קוגנטיות" - מגבלות ותקרות תגמול שלא ניתן לאשרן כדין בהתאם להוראות חוק התגמול. יצוין, כי עובר לכניסת חוק התגמול לתוקף, ביצעה הקבוצה בדיקה לגבי התחייבויותיה בגין הסכמי ההעסקה קיימים שבתוקף, ובהתאם הפרישה, ככל שהדבר נדרש. יצוין, כי המענק השנתי של חלק מנושאי המשרה בחברה מבוסס על נתונים השוואתיים למתחרים בענף, אשר מטבע הדברים, אינם ידועים במלואם נכון למועד אישור הדוח. לפיכך, בסמוך למועד אישור הדוח, החברה מבצעת הערכה ואומדן של סכום המענק, ואומדן זה, המאושר על ידי האורגנים המוסמכים משולם לנושאי המשרה כמקדמה על חשבון המענק בגין שנת הדיווח. לכשיתבררו הנתונים השוואתיים הרלוונטיים החברה תחשב את סכומי המענק באופן סופי, ותבצע התחשבנות, ככל שיידרש, אל מול אותם נושאי משרה.

(1) מר פרמינגר מכהן, החל מחודש יולי 2013, כמנכ"ל אי.אר.אן ישראל בע"מ (להלן: "אי.אר.אן") ומנכ"ל מימון בקליק בע"מ, חברה בת ונכדה של החברה, בהתאמה. שכרו של מר פרמינגר משולם בידי אי.אר.אן. על פי הסכם ההעסקה זכאי מר פרמינגר מעבר לשכר כמפורט בטבלה לעיל למענק שנתי, על בסיס הרווח לפני מס המאוחד (עם החברות הבנות הנ"ל) של אי.אר.אן בהתאם לדוחות הכספיים המבוקרים המאוחדים שלה בשיעור של: 1.5% מהרווח לפני מס בכל שנה קלנדרית, כאשר היה והרווח לפני מס של אי.אר.אן יעלה ביותר מ-10% מסכום הרווח לפני מס בשנה קודמת, יהיה מר פרמינגר זכאי לבנוס שנתי נוסף בסך של 2.5% מהרווח החשבונאי העודף. תשלום הבנוס השנתי יותנה בהגעה לרף רווחיות מינימלי של 75.1% מהרווח בשנה הקודמת. לפי הסכם ההעסקה רשאי כל צד להביא את תקופת ההעסקה לסיום בהודעה מוקדמת של 90 יום. לאחר תום תקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר פרמינגר לתקופת הסתגלות בת 6 חודשים שבמהלכה ימשיכו להתקיים יחסי עובד מעסיק, כשבסיומה יסתיימו יחסי עובד מעסיק בינו לבין אי.אר.אן. בנוסף, זכאי מר פרמינגר לתגמול מבוסס מניות (מסוג "אופציית פאנטום") בסכום המדמה הקצאה רעיונית של כמות מניות השווה ל-2% מהון המניות המונפק של אי.אר.אן המוכפל בעליית שווי אי.אר.אן מיום 30 בספטמבר 2022 ועד למועד המימוש בפועל, וזאת בפריסה שנתי על פני חמש שנים ובכפוף להתקיימות יחסי עובד מעסיק. שווי אופציות הפאנטום הנ"ל מותאם דיבידנד ומגולם בשיעור מס חברות.

(2) מר קלדרון מכהן החל מחודש נובמבר 2005 כמנכ"ל מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ (חברה נכדה של החברה). שכרו של מר קלדרון משולם בידי מנורה מבטחים חיתום וניהול. על פי הסכם ההעסקה זכאי מר קלדרון מעבר לשכר כמפורט בטבלה לעיל למענק שנתי שיחושב לפי מדרגות כשיעור מרווחי החברה לשנה קלנדרית מסוימת, בשיעור עולה, הנע מ-21% לעד 6 מיליוני ש"ח רווח, ובאופן הדרגתי, עד כ-42% ל-10 מיליוני ש"ח רווח ומעלה. לעניין זה, "רווחי החברה" - הרווח של החברה לפני מס, ולפני משיכות בעלים ו/או דמי ניהול בהתאם לדוחות הכספיים המבוקרים, בניכוי הוצאות מימון בגין העמדת ההון העצמי של החברה תוך אבחנה בין הון עצמי מזערי הנדרש מחתם לפי הוראות הדין לבין הון עצמי שיועמד לחברה על ידי בעלת המניות בה (כמפורט בהסכם) ולעניין הון עצמי שהועמד על ידי בעלת המניות בניכוי דיבידנד שחולק, אם חולק. במקרה של סיום ההסכם במהלך השנה יהיה זכאי לחלק יחסי מן המענק תוך אבחנה בין מקרה בו סיום ההסכם היה לפני מחצית רבעון בו לא יהיה זכאי לחלק יחסי מרווחי הרבעון לבין מקרה בו הסיום היה לאחר מחצית הרבעון בו יהיה זכאי לחלק יחסי כאמור. במקרה של פיטורים (שלא בנסיבות פוטורות) זכאי מר קלדרון ל-3 חודשי הודעה מוקדמת או ל-2 חודשים במקרה של התפטרות.

(3) מר יצחקי מכהן, החל מחודש פברואר 2010, כמנכ"ל שומרה חברה לביטוח בע"מ, חברה בת של החברה (להלן: "שומרה") על פי הסכם ההעסקה לתקופה בלתי קצובה. שכרו של מר יצחקי משולם על ידי שומרה. על פי הסכם ההעסקה זכאי מר יצחקי מעבר לשכר כמפורט בטבלה לעיל, למענק מטרה שנתי של 8 משכורות חודשיות עבור עמידה (100%) ביעדים, בהתאם לתוכנית המענקים השנתית המאושרת בשומרה, וכן לאופציות במסגרת תכנית האופציות המאושרת של החברה, אשר נכון לתום שנת 2025 כלל סך של 34,316 אופציות שטרם מומשו בשווי כולל של 1,342 אלפי ש"ח (במועד ההקצאה). במקרה של פיטורים (שלא בנסיבות פוטורות) זכאי מר יצחקי ל-6 חודשי הודעה מוקדמת או ל-3 חודשים, במקרה של התפטרות. מר יצחקי זכאי לתנאי הכהונה כאמור כפוף למגבלות הקבועות בחוק התגמול. יצוין, כי תנאי התגמול של מר יצחקי תואמים את מדיניות התגמול המאושרת של שומרה.

(4) מר אהרון (ארי) קלמן מכהן כמנכ"ל החברה וחבר דירקטוריון בתאגידים נוספים בקבוצה. הסכם ההעסקה עימו שבתוקף הינו לתקופה של 15 שנים החל מאוגוסט 2003. לאחר המועד האמור, מתחדש ההסכם באופן אוטומטי לשנה בכל פעם, אא"כ הודיע מי מהצדדים על אי חידושו. שכרו של מר קלמן משולם בידי החברה. לפרטים נוספים בדבר הסכם ההעסקה לרבות לעניין סטיות ממדיניות התגמול ראה באור 30 לדוחות הכספיים. יצוין, כי מנכ"ל החברה יהא זכאי לתנאי הכהונה כאמור כפוף למגבלות הקבועות בחוק התגמול, וזאת כל עוד לא יובא עדכון תנאי ההסכם לאישור בהתאם ובכפוף להוראות חוק התגמול. בהמשך לאמור, נשלחה הודעה למנכ"ל החברה, כי לאור העובדה שהסכם ההעסקה הקיים עימו שבתוקף יכול שיחרוג, בנסיבות מסוימות, מהתקרה האפקטיבית של התגמול הכולל הקבוע בחוק התגמול, יופעל בנסיבות כאמור, מנגנון ה"קטימה" כך שהתגמול המשתלם לו, החל ממועד כניסת חוק התגמול לתוקף, לא יעלה על התקרה האמורה. במקביל ובנוסף להסכם ההעסקה, אושרה למר קלמן תכנית מניות אשר מכוחה, נכון למועד הדוח, מחזיק מר קלמן ב-1,719,034 מניות החברה, באמצעות נאמן, המהוות 2.77% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

(5) מר מיכאל קלמן מכהן, החל מחודש אפריל 2023, כמנכ"ל מנורה ביטוח על פי הסכם העסקה לתקופה בלתי קצובה. על פי הסכם ההעסקה זכאי מר קלמן מעבר לשכר כמפורט בטבלה לעיל, למענק מטרות של 2.67 משכורות חודשיות עבור עמידה (100%) ביעדים, בהתאם לתכנית המענקים השנתית המאושרת בחברה הבת. במקרה של פיטורים (שלא בנסיבות פוטורות) זכאי מר קלמן להודעה מוקדמת בת 6 חודשים ולתקופת הסתגלות של 6 חודשים נוספים למעט בנסיבות כפי שהוגדרו בהסכם ההעסקה עימו. מר קלמן זכאי לתנאי הכהונה כאמור, כפוף למגבלות הקבועות בחוק התגמול. בהמשך לאמור, נשלחה הודעה למנכ"ל החברה, כי לאור העובדה שהסכם ההעסקה הקיים עימו שבתוקף יכול שיחרוג, בנסיבות מסוימות, מהתקרה האפקטיבית של התגמול הכולל הקבוע בחוק התגמול, יופעל בנסיבות כאמור, מנגנון ה"קטימה" כך שהתגמול המשתלם לו, החל ממועד כניסת חוק התגמול לתוקף, לא יעלה על התקרה האמורה. יצוין, כי תנאי התגמול של מר קלמן תואמים את מדיניות התגמול המאושרת של החברה הבת. בנוסף, זכאי מר קלמן לאופציות במסגרת תכנית האופציות המאושרת של החברה, אשר נכון לתום שנת 2025 כלל סך של 47,316 אופציות שטרם מומשו בשווי כולל של 1,450 אלפי ש"ח (במועד ההקצאה).

(6) מר גריפל מכהן כיו"ר דירקטוריון החברה החל מיום 1 בדצמבר 2014. מר גריפל הינו בן זוגה של ה"ה טלי גריפל, מבעלות השליטה בחברה המחזיקה ב-31.33%³ ממניות החברה. בנוסף, מכהן מר גריפל כיו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ וכדירקטור במנורה מבטחים ביטוח בע"מ ובתאגידים נוספים בקבוצה. שכרו של מר גריפל משולם על ידי החברה בהתאם להסכם העסקה מיום 1 בדצמבר 2014, אשר תוקפו הוארך בידי האסיפה הכללית ביום 17 באוקטובר 2023, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול והדירקטוריון מימים 10 ו-11 בספטמבר 2023, בהתאמה, ובתוקף למשך 3 שנים מיום 1 בדצמבר 2023. לפרטים בדבר תנאי ההעסקה של מר גריפל ראה באור 30 לדוחות הכספיים של החברה. תנאי העסקתו של מר גריפל הינם בהתאם למדיניות התגמול של החברה. מר גריפל מכהן כאמור כדירקטור במספר חברות בקבוצה, והוא אינו מקבל גמול נוסף בגין כהונתו בתפקידים אלה.

(7) מר רן קלמי מכהן כמסנה למנכ"ל ומנהל הכספים בחברה ובחברות נוספות בקבוצה. הסכם ההעסקה עמו הינו בתוקף מחודש פברואר 2008, לתקופה בלתי קצובה. על פי הסכם ההעסקה זכאי מר קלמי, מעבר לשכר כמפורט בטבלה לעיל, למענק מטרות שנתי של 4 משכורות חודשיות עבור עמידה (100%) ביעדים, בהתאם לתכנית התגמול השנתית המאושרת. במקרה של פיטורים (שלא בנסיבות פוטורות) או התפטרות זכאי מר קלמי לתקופת הודעה מוקדמת של 4 חודשים. במהלך שנת 2024, אישר דירקטוריון החברה למר קלמי מענק תלוי יעדים לטווח ארוך בסך של 500 אלפי ש"ח למשך 3 שנים, וכן במסגרת תכנית האופציות המאושרת של החברה, נכון לתום שנת 2025 סך של 49,459 אופציות שטרם מומשו בשווי כולל של 1,466 אלפי ש"ח (במועד ההקצאה).

גמול דירקטורים

בנוסף לאמור לעיל, סך הגמול וההוצאות הנלוות שקיבלו כל הדירקטורים בחברה (למעט היו"ר, מר ערן גריפל), עמד בשנת 2025 על סך של כ-1,374 אלפי ש"ח.

8. בעל השליטה בתאגיד (תקנה 21א)

בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המחזיקים ביחד בנאמנות בכ-63%⁴ ממניות החברה עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה. התאגידים הזרים העניקו לגב' טלי גריפל ולגב' ניבה גורביץ יפוי כוח להצביע בשם כל אחד מהם (בהתאמה) באסיפות כלליות של החברה ובהתאם לגב' טלי גריפל והגב' ניבה גורביץ נחשבות כבעלות השליטה בחברה ("בעלי השליטה").

² לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית, נכון למועד פרסום הדוח – 2.74%.

³ בדילול מלא לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית, נכון למועד פרסום הדוח – 31.33%.

⁴ לאחר ניכוי המניות הרדומות שנרכשו במסגרת תכנית הרכישה העצמית, נכון למועד פרסום הדוח – 62.66%.

9. עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)

לפירוט עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש בהם עניין אישי, המנויות בסעיף 270(4) לחוק החברות ועסקאות אחרות עם בעל השליטה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

10. מניות וני"ע המוחזקים על ידי בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד (תקנה 24)

לרשימת בעלי העניין ונושאי המשרה הבכירה, אשר למיטב ידיעת החברה מחזיקים במניות ובניירות הערך האחרים של החברה, נכון לתאריך הדוח, ראה דיווחים מיידיים אחרונים שפרסמה החברה בנושא, מיום 30 בספטמבר 2025 (אסמכתא: 2025-01-076527).

11. הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים של התאגיד (תקנה 24א)

לפרטים בדבר הונה הרשום והמונפק של החברה, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, ראה באור 20 לדוח הכספי. לחברה יש ניירות ערך המירים (במסגרת תכנית אופציות למנהלים ועובדים בכירים), ראה גם סעיף 1.5 בדוח עסקי התאגיד.

מרשם בעלי המניות של התאגיד (תקנה 24ב)

למרשם בעלי המניות בחברה ראה דיווח מיידי שפרסמה החברה ביום 11 בפברואר 2026 (אסמכתא: 2026-01-014158).

12. מען רשום (תקנה 25א)

המען הרשום של התאגיד: רחוב ז'בוטינסקי 23, רמת גן

כתובת דואר אלקטרוני: shimoni@menora.co.il

מספר טלפון: 03-7107801

מספר פקס: 03-7107633

13. הדירקטורים של התאגיד (תקנה 26)

שם מספר ת.ז. תאריך לידה ונתינות	מען להמצאת כתבי בי דין	חברות בוועדות דירקטוריון (כן/לא); דירקטור חיצוני או בלתי תלוי (כן/לא)	עובד תאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל ענין - התפקיד או התפקידים שהוא ממלא	התאריך בו החלה כהונת הדירקטור	השכלה ועיסוק עיקרי במשך 5 השנים האחרונות	בן משפחה של בעל ענין אחר (כן/לא)	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית
מר ערן גריפל, יו"ר הדירקטוריון ת.ז. 058447137 20.11.1963 ישראלית	ז'בוטינסקי 23, רמת גן	איננו דירקטור חיצוני או בלתי תלוי	כן, כמפורט להלן	01.12.2014	תואר ראשון במדעי המדינה ובמשפטים מאוניברסיטת תל-אביב. מכהן כיו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, וכן מכהן כדירקטור במנורה מבטחים ביטוח, מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ, מנורה מבטחים טק בע"מ. מכהן כדירקטור בחברת טראלייט בע"מ, שומרון השקעות וביטוח בע"מ, חבר במועצת הנאמנות של תיאטרון הקאמרי.	כן, בן זוגה של ה"ה טלי גריפל (ראה סעיף 8 לעיל)	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מר יונל כהן, ת.ז. 014963268 22.06.1960 ישראלית	יאיר 10, רמת השרון	איננו דירקטור חיצוני או בלתי תלוי	כן, יו"ר דירקטוריון טראלייט- חברה בבעלות בעלות השליטה.	01.12.2017	B.Sc במתמטיקה ומדעי המחשב מאוניברסיטת תל אביב. מכהן כיו"ר דירקטוריון טראלייט בע"מ, דירקטור בבית גיל הזהב, חברת אלה השקעות בע"מ. כמו כן יו"ר בחברות השקעה פרטיות משפחתיות. משמש כבעל השליטה בסוכנות רימונים בע"מ. בעבר, כיהן כיו"ר דירקטוריון רבד וכדירקטור בדור אלון.	לא	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית

שם מספר ת.ז. תאריך לידה ונתינות	מען להמצאת כתבי בי דין	חברות בוועדות דירקטוריון (כן/לא); דירקטור חיצוני או בלתי תלוי (כן/לא)	עובד תאגיד, חברת בת, קשורה או של בעל ענין - התפקיד או התפקידים שהוא ממלא	התאריך בו החלה כהונת הדירקטור	השכלה ועיסוק עיקרי במשך 5 השנים האחרונות	בן משפחה של בעל ענין אחר (כן/לא)	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית
עו"ד, יואב שמעון קרמר, ת.ז. 039862784 18.07.1983 ישראלית	ז'בוטינסקי 23, רמת גן	לא חבר בוועדות. איננו דירקטור חיצוני או בלתי תלוי	מנהל בחברה בבעלות אחת מבעלות השליטה (בעקיפין) בחברה	01.12.2017	עו"ד, תואר ראשון במשפטים ובחשבונאות שניהם מאוניברסיטת תל אביב, תואר שני מאוניברסיטת תל אביב בשיתוף עם אוניברסיטת ברקלי בקליפורניה במשפט מסחרי, שנת השלמה בלימודי חשבונאות מהפקולטה לניהול באוניברסיטת תל אביב. מוסמך לדירקטוריון מטעם לה"ב - קורס הכשרה לדירקטורים. כמו כן, מכהן כדירקטור בחברות - טראלייט בע"מ, אמרילקון קונסולטינג גרופ בע"מ, שובאל היכל המשפט בע"מ, המתנדב אסיה החזקות והשקעות (2019), מאיה המזרח הרחוק החזקות והשקעות (2019), נכסי אביבה בע"מ, חבר בוועד המנהל של החברה להגנת הטבע, הקרן ללימפומה פוליקולרית ישראל בע"מ (חל"צ), KALKA PTC, Kremer Protector Inc., שומרון השקעות וביטוח בע"מ, קומיוניטריט בע"מ, ווינאם החזקות בע"מ, גרנץ מזל השקעות בע"מ וביואב קרמר שירותים משפטיים בע"מ. עורך דין עצמאי ומנהל בחברת מנמון בע"מ. בעבר, שימש כעורך דין שכיר.	לא	בעל כשירות מקצועית
שי פלדמן ת.ז. 031872245 29.09.1974 ישראלית	הפנינים 17, נווה מונסון	חבר בוועדת ביקורת ומאזן איננו דירקטור חיצוני או בלתי תלוי	לא	01.01.2021	תואר ראשון BA בכלכלה וניהול מהמכללה האקדמית תל אביב יפו. תואר שני MBA במנהל עסקים מאוניברסיטת דרבי. החל מחודש אוקטובר 2019, מכהן כמנכ"ל חברת "סמלת" וכן, כדירקטור בסוכנות סמלת סוכנות לביטוח כללי (2021) בע"מ. דירקטור בחברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. בעבר כיהן כמנכ"ל חברת הביטוח AIG ישראל בע"מ.	לא	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

שם מספר ת.ז. תאריך לידה ונתינות	מען להמצאת כתבי בי דין	חברות בוועדות דירקטוריון (כן/לא); דירקטור חיצוני או בלתי תלוי (כן/לא)	עובד תאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל ענין - התפקיד או התפקידים שהוא ממלא	התאריך בו החלה כהונת הדירקטור	השכלה ועיסוק עיקרי במשך 5 השנים האחרונות	בן משפחה של בעל ענין אחר (כן/לא)	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית
גבריאל פרל, ת.ז. 058249707 2.7.1963 ישראלית-	ז'בוטינסקי 23, רמת גן	דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת ויו"ר ועדת מאזן	לא	1.2.2022	תואר שני במנהל עסקים (MBA) המכון הטכנולוגי של ניו יורק; תואר ראשון במדעי המדינה (B.A) אוני' תל אביב; דירקטור בחברת מנורה טק וכן שותף ומייסד בחברת השקעות פרטית – SMP. בעבר כיהן כיו"ר קרן המנוף בראשית וכיועץ בכיר ל-CVC Capital Partners.	לא	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
אורית סתיו, ת.ז. 028483824 01.03.1971 ישראלית	הרימון 6, אודים 4290500	דירקטורית חיצונית, יו"ר ועדת ביקורת, חברת ועדתו מאזן.	לא	03.05.2023	בעלת תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת הרטפורדשייר באנגליה. מוסמכת לדירקטוריון מטעם מו"ל וכן בוגרת קורסי הכשרה לדירקטורים מאוניברסיטת רייכמן, בעלת תעודה מאוניברסיטת הרווארד לדירקטורים מכהנים בתאגידים. מכהנת כדירקטורית בקבוצת דוראל משאבי אנרגיה מתחדשת בע"מ, קמטק בע"מ, אינוויז טכנולוגיות, אפי קפיטל נדל"ן בע"מ, אי.בי.אי חיתום והנפקות בע"מ. בעבר כיהנה כדירקטורית בחברות הום היוגז בע"מ, איץ.בי.אל -הדסית ביו-אחזקות בע"מ, אלטשולר שחם פרופרטיס, קבוצת די.אן.איי. (ט.ר) בע"מ, קבוצת אחים יעקובי (ואי.אס.בי) בע"מ.	לא	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

שם מספר ת.ז. תאריך לידה ונתינות	מען להמצאת כתבי בי דין	חברות בוועדות דירקטוריון (כן/לא); דירקטור חיצוני או בלתי תלוי (כן/לא)	עובד תאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל ענין - התפקיד או התפקידים שהוא ממלא	התאריך בו החלה כהונת הדירקטור	השכלה ועיסוק עיקרי במשך 5 השנים האחרונות	בן משפחה של בעל ענין אחר (כן/לא)	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית
אורלי ירקוני, ת.ז. 053664595 18.01.1956 ישראלית	דב הוז 2, תל אביב	לא חברה בוועדות. איננה דירקטורית חיצונית או בלתי תלויה.	לא	01.06.2023	תואר ראשון B.Sc במתמטיקה מהאוניברסיטה העברית בירושלים; תואר שני M.Sc בחקר ביצועים מאוניברסיטת תל אביב; לימודי תעודה ואקטואריה מאוניברסיטת חיפה; מכהנת כדירקטורית במנורה מבטחים ביטוח בע"מ, הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ. בעבר כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברת שומרה חברה לביטוח בע"מ.	לא	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית
רגינה אונגר, ת.ז. 058099656 26.02.1963 ישראלית	המרגנית 82, רמת גן	דירקטורית בלתי תלויה. לא חברה בוועדות.	לא	01.01.2025	רו"ח, בעלת תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה וכן, תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב. מכהנת כיו"ר יהודה רשתות פלדה בע"מ וכיו"ר בקבוצת חמת בע"מ וכן, כדירקטורית בחברת רב בריח תעשיות (08) בע"מ. בעבר כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברת פקר פלדה ותעשיות בע"מ, סגנית נשיא לשכת רואי החשבון בישראל, דירקטורית בחברת צים שירותי ספנות מתקדמים בע"מ, מבנה נדל"ן בע"מ ובחברת גלובל פאוור בע"מ.	לא	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית

14. נושאי משרה בכירה של התאגיד (תקנה 26א)

שם מספר ת.ז. ותאריך לידה	התפקיד שהוא ממלא בחברה; בחברה בת או בחברה קשורה של החברה או בבעל ענין בה	התאריך בו החל כהונתו	בעל עניין בחברה (כן/לא); בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה (כן/לא)	השכלה ועיסוק עיקרי ב- 5 השנים האחרונות
מר ארי קלמן, ת.ז. 50898501 21.10.1951	מכהן כמנכ"ל החברה החל מיום 19.9.2010. מכהן כיו"ר דירקטוריון שומרה חברה לביטוח, מנורה מבטחים פייננסים, מנורה מבטחים סוכנויות, מנורה מבטחים גיוס הון, וכן דירקטור, מנורה מבטחים נדל"ן, מנורה מבטחים פנסיה וגמל, אי.אר.אן ישראל בע"מ, וחברות נוספות בקבוצה. כמו כן מכהן כדירקטור בחברת טראלייט בע"מ.	07.01.2008	כן (מחזיק במניות החברה, בנאמנות, כמפורט בסעיף 7(4) לעיל)	השכלה על-תיכונית. בעבר כיהן כיו"ר דירקטוריון במנורה מבטחים ביטוח בע"מ.
מר שי קומפל⁵, ת.ז. 059696443 28.07.1965	משנה למנכ"ל ומנהל פיתוח עסקי ואסטרטגיה בחברה ומשנה למנכ"ל במנורה מבטחים ביטוח. כמו כן, מכהן בשומרה חברה לביטוח ובחברות נוספות בקבוצה.	01.12.2006	לא	רו"ח מוסמך. תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מהאוניברסיטה העברית, תואר שני בכלכלה מהאוניברסיטה העברית.
מר רן קלמי, ת.ז. 033861758 22.03.1977	משנה למנכ"ל, מנהל אגף כספים. כמו כן, מכהן כמנהל אגף כספים במנורה מבטחים פנסיה וגמל וכמנהל הכספים במנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל, וכן כדירקטור בשומרה ובחברות נוספות בקבוצה.	01.06.2022	לא	רואה חשבון מוסמך. תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת בן- גוריון בנגב.

⁵ ה"ה שי קומפל סיים את כהונתו ביום 28 בפברואר 2026.

שם מספר ת.ז. ותאריך לידה	התפקיד שהוא ממלא בחברה; בחברה בת או בחברה קשורה של החברה או בבעל עניין בה	התאריך בו החל כהונתו	בעל עניין בחברה (כן/לא); בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה (כן/לא)	השכלה ועיסוק עיקרי ב- 5 השנים האחרונות
מר מיכאל קלמן ⁶ ת.ז. 033991498 28.03.1977	מנכ"ל במנורה מבטחים ביטוח בע"מ. כמו כן, מכהן כיו"ר הדירקטוריון באורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ וחברות נוספות בקבוצה.	01.04.2023	כן	עו"ד. תואר ראשון במשפטים (בהצטיינות), אוניברסיטת תל-אביב. תואר ראשון בניהול (בהצטיינות), אוניברסיטת תל-אביב. בעבר כיהן כמנהל האגף האלמנטרי בחברה.
מר ליאור יוחפז ת.ז. 040209959 22.08.1980	מנהל השקעות ראשי בחברה, משנה למנכ"ל ומנהל אגף השקעות במנורה מבטחים ביטוח.	1.1.2025	לא	בוגר (BA) בכלכלה וניהול מהמכללה למנהל (התמחות במימון ומערכות מידע).
מר שמעון עיר-שי ⁷ ת.ז. 055922918 24.06.1959	יועץ משפטי ומזכיר החברה וחברת הבת מנורה מבטחים ביטוח.	01.07.2002	לא	עו"ד. תואר ראשון במשפטים (LL.B), מהאוניברסיטה העברית.
גב' אתי הירשמן , ת.ז. 22904288 1.02.1967	מבקרת פנים בחברה ומבקרת פנימית ראשית במנורה מבטחים ביטוח, מנורה מבטחים פנסיה וגמל ובחברות בנות וקשורות.	01.03.2013	לא	רו"ח מוסמך, תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת בר-אילן.
גב' רונה לרר , ת.ז. 033727256 12.02.1977	ממונה על האכיפה הפנימית והציות בחברה. ממלאת תפקידים נוספים בקבוצה, כמפורט להלן.	27.08.2012	לא	תואר ראשון במשפטים (LL.B), אוניברסיטת תל אביב. תואר שני במנהל עסקים (MBA), המכללה למנהל. ממונה על האכיפה הפנימית והציות בחברה ובחברות נוספות בקבוצה. במנורה מבטחים ביטוח משמשת כממונה על האכיפה הפנימית והציות כממונה על פניות הציבור וכממונה על הגנת הפרטיות. כמו כן, משמשת כממונה על האכיפה הפנימית והציות וממונה על הגנת הפרטיות במנורה מבטחים פנסיה וגמל.

⁶ נושא משרה בכירה בתאגיד נשלט בעל השפעה מהותית על התאגיד.

⁷ מוגדר כנושא משרה בכירה בתאגיד החל מיום 30.03.2009.

15. רואה החשבון המבקר של התאגיד (תקנה 27)

קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון, מנחם בגין 144, תל-אביב.

16. שינוי בתזכיר או בתקנון של התאגיד (תקנה 28)

בשנת הדיווח לא נעשה שינוי בתזכיר או בתקנון של התאגיד.

17. המלצות והחלטות הדירקטורים (תקנה 29)

(א) בחודשים מרס ואוגוסט 2025, ובהתאם למדיניות החלוקה הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנדים בסך כולל של כ- 150 מיליוני ש"ח ו- 450 מיליוני ש"ח בהתאמה. לפרטים נוספים ראו דיווחים מיידיים מיום 16 במרס 2025 ומיום 31 באוגוסט 2025 (אסמכתאות: 2025-01-017142 ו- 2025-01-065290).

(ב) בחודש ספטמבר 2025, בוצע פידיון של אג"ח סדרה ג' בסך של כ- 53 מיליוני ש"ח לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 30 בספטמבר 2025 (אסמכתא: 2025-01-073398).

החלטות אסיפה כללית שנתיות מיוחדת

בחודש אוקטובר 2025, התקיימה אסיפה שנתית של החברה בה התקבל הדוח התקופתי לשנת 2024; מונה מחדש משרד רואה החשבון המבקר והדירקטוריון הוסמך לקבוע את שכרו; חודשה כהונתם של הדירקטורים: ערן גריפל, יונל כהן, יואב קרמר, שי פלדמן, אורלי ירקוני ורגינה אונגר ואושר גמולם של הדירקטורים שאינם דח"צים או בעלי שליטה בחברה לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 5 באוקטובר 2025 (אסמכתא: 2025-01-074119).

18. החלטות החברה (תקנה 29א)

(א) לפרטים אודות עסקאות של החברה עם נושאי משרה בה ראה באור 30 לדוחות הכספיים.

(ב) לפרטים בדבר כתבי פטור והתחייבות לשיפוי לנושאי משרה, שבתוקף בתאריך הדוח, לרבות אלו הניתנים לבעל השליטה, ראה באור 30 לדוחות הכספיים וכן דיווחים מיידיים מימים 1 בנובמבר, 2005 ו- 12 בדצמבר, 2006 ומיום 22 בינואר 2007 (אסמכתאות: 2005-01-080008, 2006-01-161116 ו- 2007-01-016606, בהתאמה), מיום 29 בדצמבר, 2011 (אסמכתא: 2011-01-381351), מיום 27 בנובמבר, 2014 (2014-01-206973, 2014-01-207000), מיום 29 ביוני 2015 (אסמכתא: 2015-01-059109), דיווחים משלימים מהימים 29 ביולי 2015 ו- 30 ביולי 2015 (אסמכתאות: 2015-01-084717 ו- 2015-01-085494, בהתאמה), מיום 4 באוגוסט 2015 (אסמכתא: 2015-01-089265). מיום 31 באוגוסט 2017 (אסמכתא: 2017-01-088668) ומיום 27 בנובמבר 2017 (אסמכתא: 2017-01-110274). יצוין, כי החברה מעניקה באישור האורגנים המוסמכים, ובהתאם למדיניות התגמול של החברה ובכפוף לדין, כתב פטור והתחייבות לשיפוי לנושאי משרה המכהנים בחברה מעת לעת.

(ג) לפרטים בדבר ביטוח הניתן לדירקטורים ונושאי משרה, שבתוקף בתאריך הדוח, ראה באור 30 לדוחות הכספיים וכן דיווח מיידי מיום 23 בינואר 2026 (אסמכתא: 2026-01-009218).

ארי קלמן
מנהל כללי

ערן גריפל
יו"ר דירקטוריון

רמת גן, 29 במרס, 2026

שאלון ממשל תאגידי

שאלון ממשל תאגידי¹

עצמאות הדירקטוריון		
לא נכון	נכון	
_____	✓	1. בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר.¹ בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו שני דירקטורים חיצוניים אינה עולה על 90 ימים, כאמור בסעיף 363א.(ב)(10) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר בשנת הדיווח (ובכלל זה גם תקופת כהונה שאושרה בדיעבד, תוך הפרדה בין הדירקטורים החיצוניים השונים): דירקטור א': <u>גבריאל פרל</u>, בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. דירקטור ב': <u>אורית סתיו</u>, בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. מספר הדירקטורים החיצוניים המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: <u>2</u>.
_____	_____	2. שיעור² הדירקטורים הבלתי תלויים³ המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: <u>3/8</u>. שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים שנקבע בתקנון⁴ התאגיד⁵: _____. ☒ לא רלוונטי (לא נקבעה הוראה בתקנון).
_____	✓	3. בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדירקטורים החיצוניים (והדירקטורים הבלתי תלויים) ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראת סעיף 240(ב) ו-(ו) לחוק החברות לעניין היעדר זיקה של הדירקטורים החיצוניים (והבלתי תלויים) המכהנים בתאגיד וכן מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונה כדירקטור חיצוני (או בלתי תלוי).

¹ פורסם במסגרת הצעות חקיקה לשיפור הדוחות ביום 16.3.2014.

² בשאלון זה, "שיעור" - מספר מסוים מתוך הסך הכל. כך לדוגמה 3/8.

³ לרבות "דירקטורים חיצוניים" כהגדרתם בחוק החברות.

⁴ לעניין שאלה זו - "תקנון" לרבות על פי הוראת דין ספציפית החלה על התאגיד (לדוגמה בתאגיד בנקאי - הוראות המפקח על הבנקים).

⁵ חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

עצמאות הדירקטוריון			
לא נכון	נכון		
_____	✓	4. כל הדירקטורים אשר כיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, אינם כפופים⁶ למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין (למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בתאגיד נציגות לעובדים). אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, הדירקטור כפוף למנהל הכללי כאמור) - יצוין שיעור הדירקטורים שלא עמדו במגבלה האמורה: _____.	
_____	✓	5. כל הדירקטורים שהודיעו על קיומו של ענין אישי שלהם באישור עסקה שעל סדר יומה של הישיבה, לא נכחו בדיון ולא השתתפו בהצבעה כאמור (למעט דיון ו/או הצבעה בנסיבות המתקיימות לפי סעיף 278(ב) לחוק החברות): אם תשובתכם הינה "לא נכון" - האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו בהתאם להוראות סעיף 278(א) סיפה: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה). יצוין שיעור הישיבות בהם דירקטורים כאמור נכחו בדיון ו/או השתתפו בהצבעה למעט בנסיבות כאמור בס"ק א: _____.	

⁶ לעניין שאלה זו - עצם כהונה כדירקטור בתאגיד מוחזק הנמצא בשליטת התאגיד, לא ייחשב כ"כפיפות", מאידך, כהונת דירקטור בתאגיד המכהן בנושא משרה (למעט דירקטור) ו/או עובד בתאגיד המוחזק שבשליטת התאגיד ייחשב כ"כפיפות" לעניין שאלה זו.

עצמאות הדירקטוריון			
לא נכון	נכון		
_____	✓	6. בעל השליטה (לרבות קרובו ו/או מי מטעמו), שאינו דירקטור או נושא משרה בכירה אחר בתאגיד, לא נכח בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל שליטה ו/או קרובו ו/או מי מטעמו שאינו חבר דירקטוריון ו/או נושא משרה בכירה בתאגיד נכח בישיבות הדירקטוריון כאמור) - יצינו הפרטים הבאים לגבי נוכחות כל אדם נוסף בישיבות הדירקטוריון כאמור: זהות: _____. תפקיד בתאגיד (ככל וקיים): _____. פירוט הזיקה לבעל השליטה (אם מי שנכח אינו בעל השליטה עצמו): _____. האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה). שיעור נוכחותו⁷ בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח לשם הצגת נושא מסוים על ידו: _____, נוכחות אחרת: _____. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).	

⁷ תוך הפרדה בין בעל השליטה, קרובו ו/או מי מטעמו.

כשירות וכישורי הדירקטורים		
לא נכון	נכון	
_____	✓	7. בתקנון התאגיד לא קיימת הוראה המגבילה את האפשרות לסיים מידית את כהונתם של כלל הדירקטורים בתאגיד, שאינם דירקטורים חיצוניים (לעניין זה – קביעה ברוב רגיל אינה נחשבת מגבלה) ⁸ . אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, קיימת מגבלה כאמור) יצוין –
_____	_____	א. פרק הזמן שנקבע בתקנון לכהונת דירקטור: _____.
_____	_____	ב. הרוב הדרוש שנקבע בתקנון לסיום כהונתם של הדירקטורים: _____.
_____	_____	ג. מנין חוקי שנקבע בתקנון באסיפה הכללית לשם סיום כהונתם של הדירקטורים: _____.
_____	_____	ד. הרוב הדרוש לשינוי הוראות אלו בתקנון: _____.
_____	✓	8. התאגיד דאג לעריכת תכנית הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי התאגיד ובתחום הדין החל על התאגיד והדירקטורים, וכן דאג לעריכת תכנית המשך להכשרת דירקטורים מכהנים, המותאמת, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בתאגיד. אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין האם התוכנית הופעלה בשנת הדיווח: ☒ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה)

⁸ חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

כשירות וכישורי הדירקטורים				
נכון		לא נכון		
9.	א.	בתאגיד נקבע מספר מזערי נדרש של דירקטורים בדירקטוריון שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין המספר המזערי שנקבע: <u>3</u> .		
	ב.	מספר הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח - בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית: ⁹ <u>7</u> בעלי כשירות מקצועית: <u>1</u> . במקרה שהיו שינויים במספר הדירקטורים כאמור בשנת הדיווח, יינתן הנתון של המספר הנמוך ביותר (למעט בתקופת זמן של 60 ימים מקרות השינוי) של דירקטורים מכל סוג שכיהנו בשנת הדיווח.		
10.	א.	בכל שנת הדיווח כלל הרכב הדירקטוריון חברים משני המינים. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין פרק הזמן (בימים) בו לא התקיים האמור: _____. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים משני המינים אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים משני המינים: _____.		
	ב.	מספר הדירקטורים מכל מין המכהנים בדירקטוריון התאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: גברים: <u>5</u> , נשים: <u>3</u> .		

⁹ לאחר הערכת הדירקטוריון, בהתאם להוראות תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)				
לא נכון	נכון			
_____	_____	מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו במהלך כל רבעון בשנת הדיווח:		
		רבעון ראשון (שנת 2025): <u>4</u>		
		רבעון שני: <u>2</u>		
		רבעון שלישי: <u>1</u>		
		רבעון רביעי: <u>5</u>		
_____	_____	ב. לצד כל אחד משמות הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, יצוין שיעור¹⁰ השתתפותו בישיבות הדירקטוריון (בס"ק זה - לרבות ישיבות ועדות הדירקטוריון בהן הוא חבר, וכמצוין להלן) שהתקיימו במהלך שנת הדיווח (ובהתייחס לתקופת כהונתו): (יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדירקטורים).		

¹⁰ ראה הערת שוליים 2.

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)

לא נכון	נכון	שם הדירקטור	שיעור השתתפותו בשיבות הדירקטוריון	שיעור השתתפותו בשיבות ועדת ביקורת ותגמול ¹¹	שיעור השתתפותו בשיבות הוועדה לבחינת הדוחות כספיים	שיעור השתתפותו בשיבות ועדת תגמול ¹²	שיעור השתתפותו בשיבות ועדות דירקטוריון נוספות בהן הוא חבר (תוך ציון שם הוועדה)
_____	_____	1. ערן גריפל, יו"ר	12/12	_____	_____	_____	
		2. יונל כהן	12/12	_____	_____	_____	
		3. יואב שמעון קרמר	12/12	_____	_____	_____	
		4. שי פלדמן	11/12	4/4	4/4	_____	
		5. גבי פרל	12/12	4/4	4/4	_____	
		6. אורלי ירקוני	12/12	_____	_____	_____	
		7. אורית סתיו	12/12	4/4	4/4	_____	
		8. רגינה אונגר	12/12	_____	_____	_____	

¹¹ לגבי דירקטור החבר בוועדה זו. החל מיום 27.2.22 משמשת ועדת הביקורת כוועדת התגמול.

¹² לגבי דירקטור החבר בוועדה זו. החל מיום 27.2.22 משמשת ועדת הביקורת כוועדת התגמול.

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון				
לא נכון	נכון			
	✓	בשנת הדיווח קיים הדירקטוריון דיון אחד לפחות לעניין ניהול עסקי התאגיד בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם וניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.		12.
_____	✓	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון אינה עולה על 60 ימים כאמור בסעיף 363א.(2) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון כאמור: _____.		13.
_____	✓	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד מנהל כללי. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל אינה עולה על 90 ימים כאמור בסעיף 363א.(6) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל כאמור: _____.		14.
_____	_____	בתאגיד בו מכהן יו"ר הדירקטוריון גם כמנכ"ל התאגיד ו/או מפעיל את סמכויותיו, כפל הכהונה אושר בהתאם להוראות סעיף 121(ג) לחוק החברות ¹³ . ☒ לא רלוונטי (ככל שלא מתקיים בתאגיד כפל כהונה כאמור).		15.

¹³ בחברת איגרות חוב – אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון				
לא נכון	נכון			
_____	✓	16.	המנכ"ל אינו קרוב של יו"ר הדירקטוריון. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, המנכ"ל הנו קרוב של יו"ר הדירקטוריון) –	
_____	_____	א.	תצוין הקרבה המשפחתית בין הצדדים: _____.	
_____	_____	ב.	הכהונה אושרה בהתאם לסעיף 121(ג) לחוק החברות ¹⁴ : ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה)	
_____	✓	17.	בעל שליטה או קרובו אינו מכהן כמנכ"ל או כנושא משרה בכירה בתאגיד, למעט כדירקטור. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).	

¹⁴ בחברת איגרות חוב – אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

ועדת הביקורת		
לא נכון	נכון	
_____	_____	18. בוועדת הביקורת לא ביהן בשנת הדיווח -
_____	✓	א. בעל השליטה או קרובו. □ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	✓	ב. יו"ר הדירקטוריון.
_____	✓	ג. דירקטור המועסק על ידי התאגיד או על ידי בעל השליטה בתאגיד או בידו תאגיד בשליטתו.
_____	✓	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.
_____	✓	ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. □ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	✓	19. מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת, ובכלל זה בעל שליטה או קרובו, לא נכח בשנת הדיווח בישיבות ועדת הביקורת, למעט בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות.
_____	✓	20. מנין חוקי לדיון ולקבלת החלטות בכל ישיבות ועדת הביקורת שהתקיימו בשנת הדיווח היה רוב של חברי הועדה, כאשר רוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות היה דירקטור חיצוני. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין שיעור הישיבות בהן לא התקיימה הדרישה כאמור : _____.

ועדת הביקורת

לא נכון	נכון	
	✓	21. ועדת הביקורת קיימה בשנת הדיווח ישיבה אחת לפחות בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר ובלא נוכחות של נושאי משרה בתאגיד שאינם חברי הוועדה, לעניין ליקויים בניהול העסקי של התאגיד.
_____	✓	22. בכל ישיבות ועדת הביקורת בה נכח מי שאינו רשאי להיות חבר הוועדה, היה זה באישור יו"ר הוועדה ו/או לבקשת הוועדה (לגבי היועץ המשפטי ומזכיר התאגיד שאינו בעל שליטה או קרובו).
_____	✓	23. בשנת הדיווח היו בתוקף הסדרים שקבעה ועדת הביקורת לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי התאגיד בקשר לליקויים בניהול עסקיו ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.
_____	✓	24. ועדת הביקורת (ו/או הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה כי היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ושכר טרחתו ביחס לדוחות הכספיים בשנת הדיווח, היו נאותים לשם ביצוע עבודת ביקורת וסקירה ראויים.

תפקידי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים				
לא נכון	נכון			
_____	_____	25.	א.	יצוין פרק הזמן (בימים) אותו קבע הדירקטוריון כזמן סביר להעברת המלצות הועדה לקראת הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: 2
_____	_____		ב.	מספר הימים שחלפו בפועל בין מועד העברת ההמלצות לדירקטוריון למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2025): 2 דוח רבעון שני: 3 דוח רבעון שלישי: 2 דוח שנתי: 5
_____	_____		ג.	מספר הימים שחלפו בין מועד העברת טיוטת הדוחות הכספיים לדירקטורים למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2025): 6 דוח רבעון שני: 7 דוח רבעון שלישי: 6 דוח שנתי: 9
_____	✓	26.		רואה החשבון המבקר של התאגיד השתתף בכל ישיבות הועדה והדירקטוריון, בה נדונו הדוחות הכספיים של התאגיד המתייחסים לתקופות הנכללות בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון", יצוין שיעור השתתפות: _____

תפקידי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים		
לא נכון	נכון	
_____	_____	27. בוועדה התקיימו בכל שנת הדיווח ועד לפרסום הדוח השנתי, כל התנאים המפורטים להלן:
_____	✓	א. מספר חברה לא פחת משלושה (במועד הדיון בוועדה ואישור הדוחות כאמור).
_____	✓	ב. התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ו-(ג) לחוק החברות (לעניין כהונת חברי ועדת ביקורת).
_____	✓	ג. יו"ר הועדה הוא דירקטור חיצוני.
_____	✓	ד. כל חברה דירקטורים ורוב חברה דירקטורים בלתי תלויים.
_____	✓	ה. לכל חברה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות אחד מהדירקטורים הבלתי תלויים הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
_____	✓	ו. חברי הוועדה נתנו הצהרה עובר למינויים.
_____	✓	ז. המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדה היה רוב חברה ובלבד שרוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.
_____	_____	אם תשובתכם הנה "לא נכון" לגבי אחד או יותר מסעיפי המשנה של שאלה זו, יצוין ביחס לאיזה דוח (תקופתי/רבעוני) לא התקיים התנאי האמור וכן התנאי שלא התקיים: דוחות רבעון שלישי.

ועדת תגמול		
לא נכון	נכון	
_____	✓	28. הועדה מנתה, בשנת הדיווח, לפחות שלושה חברים והדירקטורים החיצוניים היוו בה רוב (במועד הדיון בוועדה). ☐ לא רלוונטי (לא התקיים דיון).
_____	✓	29. תנאי כהונתם והעסקתם של כל חברי ועדת התגמול בשנת הדיווח הינם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.
_____	_____	30. בוועדת התגמול לא כיהן בשנת הדיווח -
_____	✓	א. בעל השליטה או קרבו. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	✓	ב. יו"ר הדירקטוריון.
_____	✓	ג. דירקטור המועסק על ידי התאגיד או על ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.
_____	✓	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.
_____	✓	ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	✓	31. בעל שליטה או קרבו לא נכחו בשנת הדיווח בישיבות ועדת התגמול, למעט אם קבע יו"ר הועדה כי מי מהם נדרש לשם הצגת נושא מסוים.
_____	✓	32. ועדת התגמול והדירקטוריון לא עשו שימוש בסמכותם לפי סעיפים 267א(ג), 272(ג)(3) ו-272(ג)(1)(1)(ג) לאישור עסקה או מדיניות תגמול, למרות התנגדותה של האסיפה הכללית. אם תשובתכם הנה "לא נכון" יצוין - סוג העסקה שאושרה כאמור: _____ מספר הפעמים בהן נעשה שימוש בסמכותם בשנת הדיווח: _____

מבקר פנים		
לא נכון	נכון	
_____	✓	33. יו"ר הדירקטוריון או מנכ"ל התאגיד הוא הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בתאגיד.
_____	✓	34. יו"ר הדירקטוריון או ועדת הביקורת אישרו את תכנית העבודה בשנת הדיווח. בנוסף, יפורטו נושאי הביקורת בהם עסק המבקר הפנימי בשנת הדיווח: נושאי הביקורת שנבחנו נגזרו מתוכנית עבודה שנתית ורב-שנתית. הביקורת בחנה, בין היתר, היבטים הנוגעים לממשל תאגידי ובכלל זה, פעילות הדירקטוריון וועדותיו, דיווחים כדון, עסקאות בעלי עניין וכן את נאותות תהליכי המעקב והבקרה על פעילות החברה.
_____	_____	35. היקף העסקת המבקר הפנימי בתאגיד בשנת הדיווח (בשעות ¹⁵): <u>21,664 שעות</u>
_____	✓	בשנת הדיווח התקיים דיון (בוועדת הביקורת או בדירקטוריון) בממצאי המבקר הפנימי.
_____	✓	36. המבקר הפנימי אינו בעל ענין בתאגיד, קרובו, רו"ח מבקר או מי מטעמו וכן אינו מקיים קשרים עסקיים מהותיים עם התאגיד, בעל השליטה בו, קרובו או תאגידים בשליטתם.

¹⁵ כולל שעות עבודה שהושקעו בתאגידים מוחזקים ובביקורת מחוץ לישראל, ולפי העניין.

עסקאות עם בעלי עניין

לא נכון	נכון	
✓	_____	37. בעל השליטה או קרובו (לרבות חברה שבשליטתו) אינו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל השליטה או קרובו מועסק על ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול) יצוין – - מספר הקרובים (לרבות בעל השליטה) המועסקים על-ידי התאגיד (לרבות חברות שבשליטתם ו/או באמצעות חברות ניהול): <u>1</u>. - האם הסכמי העסקה ו/או שירותי הניהול כאמור אושרו בידי האורגים הקבועים בדיון: ☒ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה) ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה) _____.
_____	✓	38. למיטב ידיעת התאגיד, לבעל השליטה אין עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד (בתחום אחד או יותר). אם תשובתכם הינה "לא נכון" – יצוין האם נקבע הסדר לתיחום פעילויות בין התאגיד ובעל השליטה בו: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה) ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה)

יו"ר ועדת הביקורת:

אורית סתיו

יו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים:

גבריאל פרל

יו"ר הדירקטוריון:

ערן גריפל

תאריך החתימה: 29 במרס, 2026

ⁱⁱ **לעניין שאלה 8:** הכשרה ראשונית לדירקטור חדש מתבצעת באמצעות מתן ערכה הכוללת את הוראות החקיקה, הרגולציה והנהלים הרלבנטיים לפעילות החברה וכן עותק של דוח תקופתי אחרון. יצוין, כי החברה עורכת, מעת לעת, השתלמויות מקצועיות שונות הקשורות לתחום פעילות הגופים המוסדיים בקבוצה הכוללים לעתים נושאים הנוגעים לממשל תאגידי ואליהן מוזמנים גם הדירקטורים של החברה.

ⁱⁱⁱ **לעניין שאלה 37:** ה"ה ערן גריפל, מבעלי השליטה בחברה (בן זוגה של ה"ה טלי גריפל), מכהן כיו"ר דירקטוריון פעיל בשכר.

פרק ו'

דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

דוח שנתי בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי תקנה 9ב(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. ארי קלמן, מנהל כללי;
2. שאר חברי ההנהלה:
רן קלמי, מנהל כספים.
ליאור יוחפז, מנהל השקעות ראשי.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקורות ונהלים הקיימים בתאגיד, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם, או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד אשר נועדו לספק מידה סבירה של ביטחון בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקורות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, ביצעה בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד והאפקטיביות שלה; הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי שביצעה ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון כללה את רכיבי הבקרה הבאים: בקורות ברמת הארגון (Entity Level Controls); בקורות על תהליך עריכת הדוחות וסגירתם; בקורות כלליות על מערכות המידע (ITGC) ובקורות על תהליכים מהותיים מאוד לדיווח הכספי ולגילוי המבוצעים בעיקרם ע"י הגופים המוסדיים בקבוצה והמרכזים את עיקר פעילותה העסקית, כמפורט להלן:

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, ושומרה חברה לביטוח בע"מ, חברות בנות של התאגיד, הינן גופים מוסדיים, שחלות עליהם הוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

ביחס לחברות הבנות האמורות, ביצעה ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הוראות הממונה שלהלן: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים", לרבות התיקונים לחוזרים האמורים.

בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריונים והנהלות התאגידים הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, בהתייחס לבקרה הפנימית בגופים המוסדיים ליום 31 בדצמבר 2025 היא אפקטיבית.

בהתבסס על הערכת האפקטיביות שביצעה ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון כמפורט לעיל, הדירקטוריון והנהלת התאגיד הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד ליום 31 בדצמבר 2025 היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים

הצהרת מנהל כללי

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

(1) בחנתי את הדוח התקופתי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לשנת 2025 (להלן: "הדוחות");

(2) לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;

(3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;

(4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן -

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;

(5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:

(א) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקורות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן -

(ב) קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקורות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;

(ג) הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, והצגתי בדוח זה את מסקנות הדירקטוריון והנהלה לגבי האפקטיביות של הבקרה הפנימית כאמור למועד הדוחות.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, רן קלמי, מצהיר כי:

- (1) בחנתי את הדוחות הכספיים ומידע הכספי האחר הכלול בדוחות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "התאגיד") לשנת 2025 (להלן: "הדוחות");
- (2) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;
- (3) לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
- (4) גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן –
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;
- (5) אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:
- (א) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010, ככל שהוא רלוונטי לדוחות הכספיים ולמידע כספי אחר הכלול בדוחות, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן –
- (ב) קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחנו, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;
- (ג) הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות למועד הדוחות, מסקנותיי לגבי הערכתי כאמור הובאו לפני הדירקטוריון והנהלה ומשולבות בדוח זה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

פרק ז'

נספחים

הצהרת אקטואר ממונה ביטוח חיים

דצמבר 2025

תוכן העניינים

- (1) חלק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח 3
- (2) חלק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה 3
- (3) חלק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה 5
- (4) חלק ד' – הערות והבהרות 6

פרק א' - הצהרת האקטואר הממונה

(1) חלק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח

(א) נתבקשתי על ידי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן "החברה" או "המבטח") להעריך את הערך הנוכחי של האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים (Best Estimate) (להלן – BE), התאמת הסיכון (Risk Adjustment) (להלן – RA), המפורטים בפרק ב' להלן בענפי ביטוח החיים עבור הדוחות הכספיים של חברת הביטוח מנורה מבטחים בע"מ ליום 31 לדצמבר 2025, כפי שמפורט להלן.

(ב) אני מכהנת כאקטוארית ממונה בחברת הביטוח החל מינואר 2022.

(ג) הנני שכירה של המבטח. למיטב ידיעתי אין לי קשרים עסקיים אחרים עם המבטח ולא עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, ולא עם חברה הקשורה למבטח או גורם אחר המספק שירותים למבטח.

(2) חלק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה

(א) היקף חוות הדעת האקטוארית:

(1) לצורך חישוב ה-BE וה-RA של חברת הביטוח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי חברת הביטוח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך חישוב ה-BE וה-RA הכלול בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים, ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני התקופות הקודמות.

(2) ה-BE וה-RA מהוונים בווקטור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות, התואם להוראות פרק 1 לחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין "מדידה".

(3) במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים, לרבות ווקטור ההיוון ששימש אותי להיוון ה-BE וה-RA. כמו כן, בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

(4) ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ערכי ה-BE וה-RA בסעיף ב' בפרק ב' להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

(5) לצורך חישוב ה-BE וה-RA עבור ביטוח משנה ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של חברת הביטוח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של חברת הביטוח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ה-BE וה-RA של ביטוח משנה.

(6) בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם ההיבטים הבאים: התחייבויות עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל התבססו על החישוב שבוצע על ידי המבטחים המובילים של הביטוחים המשותפים.

(ב) נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:

להלן ערכי נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, הכלולים בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025 וליום 31 בדצמבר 2024:

ליום 31/12/2025						
אלפי ש"ח						
ביטוח חיים		ביטוח בריאות		ביטוח כללי		
משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	
						נכסים (התחייבויות) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC
203,766	(1,572,883)	0	(48,245)			BE
525	(6,100)		(135)			RA
204,292	(1,578,983)	0	(48,380)	0	0	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
						נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)
(210,718)	(32,318,638)	0	(131,995)			BE
42,074	(321,378)		(3,602)			RA
(168,644)	(32,640,016)	0	(135,597)	0	0	סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
0	0	0	0	0	0	רכיב הפסד LC (השבת הפסד) (PAA) (LREC)
35,648	(34,218,999)	0	(183,978)	0	0	נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי

סה"כ נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה- PAA בלבד – נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

ליום 31/12/2024						
אלפי ש"ח						
ביטוח חיים		ביטוח בריאות		ביטוח כללי		
משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	
נכסים (התחייבויות) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC						
203,534	(1,483,085)	0	(38,522)			BE
686	(8,093)		(179)			RA
204,220	(1,491,178)	0	(38,701)	0	0	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)						
(212,771)	(30,654,773)	0	(122,607)			BE
43,079	(317,222)		(4,090)			RA
(169,692)	(30,971,995)	0	(126,697)	0	0	סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
0	0	0	0	0	0	רכיב הפסד LC (השבת הפסד PAA) (LREC)
נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי						
34,528	(32,463,174)	0	(165,399)	0	0	

סה"כ נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה- PAA בלבד – נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

(3) חלק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה

אני מצהירה ומאשרת כי בענפי ביטוח חיים הבאים, חסכון טווח ארוך, מבטיח ומשתתף ומוצרי הגנות כגון כיסוי מוות מכל סיבה, אובדן כושר עבודה ונכויות פרט וקבוצתי:

(1) הערכתי את ה-BE וה-RA של חברת הביטוח המפורטים בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:

(א) הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

(ב) הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;

(ג) תקנים מקצועיים בתחום האקטואריה ו/או כללים אקטואריים מקובלים.

(2) לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי למסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.

(3) ההנחות והשיטות להערכת ה-BE וה-RA נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.

(4) רכיבי ה-BE וה-RA המפורטים בפרק ב' חושבו, לפי מיטב ידיעתי והערכתי, באופן הולם לכיסוי התחייבויות חברת הביטוח, בגין חבותה הנובעת מחוזי ביטוח עבור ענפי ביטוח חיים המפורטים לעיל, בהתאם לערכם ביום הדוח הכספי.

(4) חלק ד' – הערות והבהרות

(1) הערות, הבהרות, והסברים בנוגע לחוות דעתו האקטוארית, לפי מיטב שיקול דעתו המקצועי:

האומדנים האקטואריים נגזרו מנתוני עבר שלא בהכרח מנבאים את העתיד ובנוסף קיימת בהם אי ודאות סטטיסטית מובנית. זאת בנוסף לאירועים כמו מגפת הקורונה בשנים 2020-2022, ו/או השפעות מלחמה ומוסיפים לאי-וודאות זו. גם כאשר טכניקות והנחות אקטואריות מתאימות מצביעות על כך שסכום העתודה הנקוב הינו סביר, הרי התזרימים העתידיים עלולים להיות שונים באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב. בנוסף ייתכנו שינויים בסיכונים, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט, ברגולציה, אשר לא ניתן לחזותם מראש. לכן, הסכום הממשי שיידרש למלא את ההתחייבויות עלול להיות שונה באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב.

■ השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בשנת הדוח:

בשנת הדוח בוצעו מספר עדכונים בהנחות התחלואה. במסגרת העדכונים הוטמע מחקר תחלואה בתחום אובדן כושר עבודה, אשר הצביע על ירידה בשכיחות התביעות לצד שינויים מינוריים במשך זמן התביעה. בנוסף, בוצעה בדיקת KPI למוצר הנכות, שהראתה רמות תחלואה גבוהות מהצפי.

את ההשפעות ניתן לראות בביאור 16 ו' של דוחות הכספיים של מנורה ביטוח נכון ליום 31 בדצמבר 2025.

(2) שינויים מהותיים ב- BE וב- RA שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה ליתרות שפורטו בדוח של שנה קודמת והסיבות שהביאו לשינויים אלה:

למעט שינויים שפורטו מעלה, קיימים שינויים פיננסיים כגון עקום ריבית היוון כולל תשואה חזויה (ככל שרלוונטי), מדד, תשואה בפועל. עיקר ההשפעה נובעת משינוי במדד ומהתשואה בפועל שהושגה במהלך התקופה, אשר הובילו להגדלת יתרת ההתחייבות ה- LRC.

(3) מצב בו קיימים ענפים מסוימים בהם פועלת החברה אך לא ניתן לבצע לגביהם הערכה אקטוארית כלל, יינתן על כך הסבר מפורט: לא רלוונטי.

תיאור העבודה של האקטואר הממונה

(א) נושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת, כולל תופעות חריגות או חדשות, וכן עניינים שלהם השפעה מהותית על ה- BE וה- RA ובין היתר: שיטות, מודלים, הנחות ומחקרים: ראה חלק ד' לעיל.

(ב) כימות והסבר לשינויים מהותיים בערכי ה- BE וה- RA, כפי שפורטו בחלק ב' לעיל, בהשוואה לערכים שפורטו בדוח לרבעון הקודם ובדוח השנתי האחרון, עבור כל ענף: ראה חלק ד' לעיל.

29 מרץ 2026	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	אקטוארית ממנה חיים	יקטרינה רזניק	חתימה
תאריך	חברה	תפקיד	שם האקטואר	

הצהרת אקטואר ממונה ביטוח כללי דצמבר 2025

תוכן העניינים

3	הצהרת האקטואר הממונה
3	(1) פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח
3	(2) פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה
6	(3) פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה
7	(4) פרק ד' – הערות והבהרות

הצהרת האקטואר הממונה

(1) פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח

(א) נתבקשתי על ידי חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן המבטח או חברת הביטוח) להעריך את הערך הנוכחי של האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים (Best Estimate) (להלן BE), והתאמת הסיכון (Risk Adjustment) (להלן RA), המפורטים בפרק ב' להלן בענפי הביטוח הכללי עבור הדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2025, כפי שמפורט להלן.

(ב) אני מכהן כאקטואר ממונה בחברת ביטוח מיום 26.12.2019.

(ג) למיטב ידיעתי אין לי קשרים עסקיים אחרים עם המבטח ולא עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, ולא עם חברה הקשורה למבטח או גורם אחר המספק שירותים למבטח.

(2) פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה

(א) היקף חוות הדעת האקטוארית:

(1) לצורך חישוב ה-BE וה-RA של חברת הביטוח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי חברת הביטוח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך חישוב ה-BE וה-RA הכלול בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים, ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני התקופות הקודמות.

(2) ה-BE וה-RA מהוונים בווקטור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות, התואם להוראות פרק 1 לחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין "מדידה".

(3) במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על הנתונים שהתקבלו ממקומות מהימנים אחרים, לרבות ווקטור ההיוון ששימש אותי להיוון ה-BE וה-RA. כמו כן, בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

(4) ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ערכי ה-BE וה-RA בסעיף ב' בפרק ב' להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

(5) לצורך חישוב ה-BE וה-RA עבור ביטוח משנה ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של חברת הביטוח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של חברת הביטוח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ה-BE וה-RA של ביטוח משנה.

(6) בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם ההיבטים הבאים:

- (א) ה-BE וה-RA בגין הסדר ביטוח שיויר ("הפול") התבסס על החישוב שבוצע על ידי אקטואר ביטוח שיויר ("הפול"). ה-BE וה-RA בגין עסקים נכנסים (LPT) חושבו על ידי.
- (ב) אין ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל.

(ב) נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:

להלן ערכי התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, הכלולים בדוח הכספי:

ליום 31.12.2025		
אלפי ₪		
ביטוח כללי		
משנה	ברוטו	
1,580,643	4,149,316	התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו
71,192	134,749	BE
1,651,835	4,284,064	RA
		סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
		התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי
0	0	BE
0	0	RA
0	0	סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
0	0	רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC)
1,651,835	4,284,064	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה- PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 46,769 אלפי ₪ בברוטו ו- 129,257 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

להלן ערכי התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, בגין תקופה מקבילה אשתקד:

ליום 31.12.2024		
אלפי ₪		
ביטוח כללי		
משנה	ברוטו	
התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו		
1,347,532	3,824,748	BE
65,735	131,576	RA
1,413,267	3,956,325	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי		
0	0	BE
0	0	RA
0	0	סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC)		
0	0	
1,413,267	3,956,325	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה- PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 80,545 אלפי ₪ בברוטו ו- 159,153 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

(3) פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה

(א) אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים כהגדרתם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה – 1985:

- ביטוח מפני אחריות מעבידים – סעיף 1(א)(7)
- ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 סעיף 1(א)(8)
- ביטוח רכב מנועי – רכוש (עצמי וצד שלישי) – סעיף 1(א)(9)
- ביטוח מקיף לדירות ובתי עסק – סעיף 1(א)(12)
- ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי – סעיף 1(א)(14)
- ביטוח מפני אבדן רכוש – סעיף 1(א)(15)
- ביטוח הנדסי – סעיף 1(א)(18)
- ביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים – סעיף 1(א)(22)
- ביטוח מפני סיכונים אחרים – סעיף 1(א)(25)
- ביטוח מפני תאונות אישיות;

- (1) הערכתי את ה-BE וה-RA ויחידות הכיסוי של חברת הביטוח המפורטים בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
(א) הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
(ב) הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
(ג) תקנים מקצועיים בתחום האקטואריה;
- (2) לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי למסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי;
- (3) ההנחות והשיטות להערכת ה-BE וה-RA ויחידות הכיסוי נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל;
- (4) רכיבי ה-BE וה-RA המפורטים בפרק ב' חושבו, לפי מיטב ידיעתי והערכתי, באופן הולם לכיסוי התחייבויות חברת הביטוח, בגין חבותה הנובעת מחוזי ביטוח המפורטים לעיל, בהתאם לערכם ביום הדוח הכספי.

(4) פרק ד' – הערות והבהרות

(1) הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות דעתו של האקטואר, לפי מיטב שיקול דעתו המקצועי:

(א) ה-RA וה-BE הנקובים נגזרו מנתוני תביעות ומהערכה אקטוארית שבהם אי ודאות סטטיסטית מובנית לסך עלות התביעות. גם כאשר טכניקות והנחות אקטואריות מתאימות מצביעות על כך שסכום העתודה הנקוב הינו סביר, הרי הסכום הממשי שיידרש ליישוב התביעות התלויות עלול להיות שונה באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב. בנוסף ייתכנו שינויים בסיכונים, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט, אשר לא ניתן לחזותם מראש. לכן, עלות התביעות בפועל יכולה להיות גבוהה או נמוכה יותר.

(ב) יצוין בנוסף כי איכות ההערכה של כלל מקורות הסיכון מותנית בנפח הנתונים וברמת אמינותם. במקרים רבים, לשיקול הדעת יש משקל מהותי בקביעת ה-RA וה-BE.

(ג) עוד יצוין כי החברה מביאה בחשבון את ההטבה בגין פיזור ברמת החברה (כולל כל מגזרי הביטוח של החברה- חיים, בריאות וכללי) באמצעות שימוש במטריצת הקורלציות בין מגזרים מסולבנסי 2 מתואמת לרמת הסמך שנקבעה לתיאום הסיכון ברמת החברה. החברה מקצה את תיאום הסיכון שנקבע ברמת החברה (לאחר התחשבות בפיזור בין הסיכונים בין המגזרים) לקבוצות חוזי הביטוח השונות לפי הקצאה פרופורציונאלית.

(ד) ריבית ההיוון ששמשה בחישוב היא על פי עקום ריבית חסרת סיכון ריאלית בתוספת מחצית מפרמיית אי-נזילות בענפי רכוש ובתוספת 80% מפרמיית אי-נזילות בענפי חובה וחבויות.

(ה) במספר תביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי העתודה נקבעה (בברוטו ובמשנה) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים. בהתאם, התפתחות בהערכת מומחי החברה, עלולה להשפיע על עלות התביעות.

(ו) נציין כי בחישוב הנוכחי נעשה שימוש במסד נתונים חדש, אשר צפוי להעניק גמישות רבה יותר בניתוח התוצאות בעתיד. יובהר כי למעבר זה אין השפעה מהותית על גובה ה-RA וה-BE המחושבים.

(2) שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות אקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת : אין שינויים מהותיים.

(3) שינויים מהותיים ב-BE וב-RA שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה ליתרות שפורטו בדוח של שנה קודמת והסיבות שהביאו לשינויים אלה, עבור כל מגזר בנפרד.

(א) קיימת התפתחות חיובית של כ-100 מיליוני ₪ ב-BE בברוטו הנובעת מהתפתחות חיובית בתוצאות בענף רכב חובה וענפי חבויות.

(ב) אין שינוי מהותי ב-BE ביטוח משנה בהשוואה ליתרת פתיחה.

(4) אם קיימים ענפים מסוימים בהם פועלת חברת ביטוח אך לא ניתן לבצע לגביהם הערכה אקטוארית כלל, יינתן כך הסבר מפורט.

אין ענפים בהם פועלת החברה שאינם ניתנים להערכה אקטוארית

29 במרץ 2026	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	אקטואר ממונה כללי	יעקב מאוזר	
תאריך	חברה	תפקיד	שם האקטואר	חתימה

הצהרת אקטואר ממונה ביטוח בריאות דצמבר 2025

תוכן העניינים

- (1) פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח..... 3
- (2) פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה..... 3
- (3) פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה..... 5
- (4) פרק ד' – הערות והבהרות..... 6

הצהרת האקטואר הממונה

(1) פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח

(א) נתבקשתי על ידי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן "החברה" או "המבטח") להעריך את הערך הנוכחי של האומדנים של תזרימי המזומנים העתידיים (Best Estimate) (להלן – BE), התאמת הסיכון (Risk Adjustment) (להלן – RA), המפורטים בפרק ב' להלן בענפי ביטוח הבריאות עבור הדוחות הכספיים של חברת הביטוח מנורה מבטחים בע"מ ליום 30 ליוני 2025, כפי שמפורט להלן.

(ב) אני מכהנת כאקטוארית ממונה בחברת הביטוח החל משנת 2023.

(ג) הנני שכירה של המבטח. למיטב ידיעתי אין לי קשרים עסקיים אחרים עם המבטח ולא עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, ולא עם חברה הקשורה למבטח או גורם אחר המספק שירותים למבטח.

(2) פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה

(א) היקף חוות הדעת האקטוארית:

(1) לצורך חישוב ה-BE וה-RA של חברת הביטוח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי חברת הביטוח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך חישוב ה-BE וה-RA הכלול בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים, ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני התקופות הקודמות.

(2) ה-BE וה-RA מהווים בווקטור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נדילות, התואם להוראות פרק 1 לחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין "מדידה".

(3) במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים, לרבות ווקטור ההיוון ששימש אותי להיוון ה-BE וה-RA. כמו כן, בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

(4) ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ערכי ה-BE וה-RA בסעיף ב' בפרק ב' להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

(5) לצורך חישוב ה-BE וה-RA עבור ביטוח משנה ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של חברת הביטוח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של חברת הביטוח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ה-BE וה-RA של ביטוח משנה.

(6) בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם ההיבטים הבאים:

- ה-BE וה-RA בגין עסקים נכנסים מאי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ, הוערכו על ידי אקטואר חברה זו. לעניין זה, "עסקים נכנסים" כהגדרתם בסימן ג' בפרק 1 לחלק 2 של שער 5 לעניין "מדידת התחייבויות".
- אין ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל.

(ב) נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:

להלן ערכי נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, הכלולים בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025 וליום 31 בדצמבר 2024:

ליום 31/12/2025					
אלפי ש"ח					
ביטוח חיים		ביטוח בריאות		ביטוח כללי	
משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	משנה	ברוטו
נכסים (התחייבויות) בגין תביעות LIC/AIC					
	(17,572)	417,208	(1,029,231)	20,529	(26,364)
	(1)	9,294	(14,443)	1,037	(1,275)
0	(17,572)	426,502	(1,043,674)	21,566	(27,639)
נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)					
	95,594	404,314	3,485,770		
	(8,892)	354,033	(1,495,235)		
	86,702	758,347	1,990,535	0	0
0	0	0	0	0	0
רכיב הפסד (השבת הפסד) PAA) (LREC					
0	0	0	0	0	0
נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי					
0	69,129	1,184,849	946,861	21,566	(27,639)

סה"כ נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת הפסד).

ליום 31/12/2024					
אלפי ₪					
ביטוח חיים		ביטוח בריאות		ביטוח כללי	
משנה	ברוטו	משנה	ברוטו	משנה	ברוטו

סה"כ נכסים (התחייבויות) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – נכסים (התחייבויות) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

(3) פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה

אני מצהירה ומאשרת כי בענפי ביטוח בריאות הבאים: הוצאות רפואיות, מחלות קשות, תאונות אישיות, סיעוד, שיניים, נסיעות לחו"ל, עובדים זרים:

(1) הערכתי את ה-BE וה-RA של חברת הביטוח המפורטים בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:

(א) הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;

(ב) הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;

(ג) תקנים מקצועיים בתחום האקטואריה ו/או כללים אקטואריים מקובלים.

(2) לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי למסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.

(3) ההנחות והשיטות להערכת ה-BE וה-RA נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.

(4) רכיבי ה-BE וה-RA המפורטים בפרק ב' חושבו, לפי מיטב ידיעתי והערכתי, באופן הולם לכיסוי התחייבויות חברת הביטוח, בגין חבותה הנובעת מחוזי ביטוח עבור ענפי ביטוח בריאות המפורטים לעיל, בהתאם לערכם ביום הדוח הכספי.

(4) פרק ד' – הערות והבהרות

(1) הערות, הבהרות, והסברים בנוגע לחוות דעתו האקטוארית, לפי מיטב שיקול דעתו המקצועי:

- האומדנים האקטואריים כוללים אי וודאות סטטיסטית מובנית ובנוסף לכך נגזרו מנתוני עבר שלא בהכרח מנבאים את העתיד לאור לאירועים כמו מגפת הקורונה בשנות 2020-2022, רפורמת בריאות (2023-2024) ומלחמת חרבות ברזל שהחלה ב 2023 ומוסיפים לאי- וודאות זו. גם כאשר טכניקות והנחות אקטואריות מתאימות מצביעות על כך שסכום העתודה הנקוב הינו סביר, הרי התזרימים העתידיים עלולים להיות שונים באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב. בנוסף ייתכנו שינויים בסיכונים, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט, ברגולציה, אשר לא ניתן לחזותם מראש. לכן, הסכום הממשי שיידרש למלא את ההתחייבויות עלול להיות שונה באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב.
- בענף עובדים זרים קיים הסדר קפיטציה, כך שרוב הסיכון מועבר לספק השירות.
- דוח זה אינו כולל את נתוני הקרן המתייחסים לעסקאות תפעוליות במוצר ביטוח סיעודי קבוצתי.
- בהכנת דוח זה, אני מסתמכת על העבודה המקצועית והמומחיות של האקטואר הממונה ביטוח כללי בהערכת ה-BE וה-RA בגין ענף תאונות אישיות לטווח קצר.

(2) שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית של שנה קודמת:

- במהלך שנת הדוח החברה עדכנה את הנחות התחלואה במוצר הוצאות רפואיות, עדכון אשר הוביל להגדלת יתרת נכס ה-LRC.
- בנוסף, בוצע עדכון של מחקר תמותת פעילים בתחום הסיעוד, אשר הגדיל את התחייבויות ה-LRC.
- בשנת הדוח בוצע עדכון של KPI השימור, אשר הצביע על ירידה בעלויות השימור במוצרי הבריאות, ובפרט במוצר הוצאות רפואיות. עדכון זה הביא להגדלת יתרת נכס ה-LRC. במקביל, בוצעה בדיקת KPI להנחת הביטולים, ממנה עלה כי שיעורי הביטולים גבוהים מהצפי, בעיקר במוצר מחלות קשות. ממצא זה הוביל להקטנת יתרת נכס ה-LRC.

את השפעות ניתן לראות בביאור 16' של דוחות הכספיים של מנורה ביטוח נכון ליום 31 בדצמבר 2025.

בנוסף, עודכנו הפקטורים של ה-RA על בסיס תוצאות הסולבנסי של דצמבר 2024. השפעת השינוי מתבטאת בעלייה ב-RA בברוטו של כ-90 מיליון ש"ח ובירידה ב-RA משנה של כ-48 מיליון ש"ח.

(3) שינויים מהותיים ב-BE וב-RA שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה ליתרות שפורטו בדוח של שנה קודמת והסיבות שהביאו לשינויים אלה, עבור כל מגזר בנפרד:

בנוסף לעדכון ההנחות האקטואריות שפורטו בסעיף (2) לעיל, קיימות השפעות מהותיות כתוצאה משינויים כלכליים כגון שינויים בעקום ריבית ההיוון ובמדד. יובהר כי עיקר ההשפעה של השינויים הללו הביאה להגדלת יתרת נכס ה-LRC.

במהלך השנה בוצעו מספר שינויים נוספים, ועיקרם טיובי אוכלוסייה ועדכוני נתונים שונים, אשר השפעתם המצטברת הסתכמה בעליה של יתרת LRC בכ- 62 מיליון ₪ בשייר.

בנוסף, במהלך השנה הועברה עסקת הסיעוד הקבוצתי של קופת חולים מאוחדת ממתכונת של עסקה ביטוחית – שבה הייתה למנורה חשיפה לסיכון ביטוחי – למתכונת של עסקת תפעול (100% לסיכון הקרן המבוטחים). המעבר הוביל לקיטון בהתחייבות בגין קרן המבוטחים בהיקף של כ-366 מיליון ש"ח. יתרה זו הועברה לקרן בבסיס עסקת התפעול שאינה מוגדרת כחוזה ביטוח במסגרת תקן IFRS 17.

(4) מצב בו קיימים ענפים מסוימים בהם פועלת החברה אך לא ניתן לבצע לגביהם הערכה אקטוארית כלל: לא רלוונטי.

תיאור העבודה של אקטואר הממונה

(א) נושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת, כולל תופעות חריגות או חדשות, וכן עניינים שלהם השפעה מהותית על ה-BE וה-RA ובין היתר: שיטות, מודלים, הנחות ומחקרים: ראה חלק ד' לעיל.

(ב) כימות והסבר לשינויים מהותיים בערכי ה-BE וה-RA, כפי שפורטו בחלק ב' לעיל, בהשוואה לערכים שפורטו בדוח לרבעון הקודם ובדוח השנתי האחרון, עבור כך ענף בנפרד: ראה חלק ד' לעיל.

29 מרץ 2026	מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	אקטוארית ממונה בריאות	יקטרינה רזניק	
תאריך	חברה	תפקיד	שם האקטואר	חתימה

הצהרת אקטואר ממונה - 2025

ענפי ביטוח כללי (למעט ענף רכב חובה)

מרץ 2026

הצהרת האקטואר הממונה

פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח:

- א. נתבקשתי על ידי חברת הביטוח שומרה חברה לביטוח בע"מ להעריך את הערך הנוכחי של האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים (Best Estimate) (להלן – BE), והתאמת הסיכון (Risk Adjustment) (להלן – RA), המפורטים בפרק ב' להלן בענפי הביטוח הכללי עבור הדוחות הכספיים של החברה ליום 31/12/2025, כפי שמפורט להלן.
- ב. אני מכהן כאקטואר ממונה (למעט ענף ביטוח חובה) בחברת הביטוח מחודש יולי 2007.
- ג. למיטב ידיעתי, אינני בעל עניין ואינני מחזיק באמצעי שליטה בשומרה. אין לי קשר עסקי עם בעל עניין בשומרה או עם בן משפחה של בעל עניין בשומרה, לרבות קשרים עסקיים עם חברה בת של שומרה או עם חברה הקשורה לשומרה.

פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה:

- א. נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:
1. לצורך חישוב ה-BE וה-RA של חברת הביטוח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי חברת הביטוח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך חישוב ה-BE וה-RA הכלול בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים, ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני התקופות הקודמות.
 2. ה-BE וה-RA מהווים בווקטור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות, התואם להוראות פרק 1 לחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין "מדידה".
 3. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים, לרבות ווקטור ההיוון ששימש אותי להיוון ה-BE וה-RA. כמו כן, בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
 4. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ערכי ה-BE וה-RA בסעיף ב' להלן, נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
 5. לצורך חישוב ה-BE וה-RA עבור ביטוח משנה ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של חברת הביטוח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של חברת הביטוח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ה-BE וה-RA של ביטוח משנה.
 6. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם ההיבטים הבאים:
א. ה-BE וה-RA בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") התבסס על חישוב שבוצע על ידי אקטואר "הפול" – לא רלוונטי להצהרה זו.
ב. אין ביטוחים משותפים בהם החברה איננה מבטח מוביל.

ב. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:
להלן ערכי התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, הכלולים בדוח הכספי:

<u>ליום 31.12.2025</u>		
<u>אלפי ₪</u>		
<u>ביטוח כללי</u>		
מסנה	ברוטו	
		התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC
41,628	395,082	BE
5,274	37,213	RA
46,902	432,295	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
		התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)
		BE
		RA
-	-	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
-	7,663	רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC) (PAA)
46,902	439,958	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).
הערה: הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 4,582 אלפי ₪ בברוטו ו-0 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

ליום 31.12.2024		
אלפי ₪		
ביטוח כללי		
מסנה	ברוטו	
		התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC
33,144	335,446	BE
4,344	35,031	RA
37,488	370,477	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
		התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)
		BE
		RA
-	-	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
34	5,114	רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC) (PAA)
37,522	375,591	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי

נציין כי:

- א. הנתונים המוצגים כוללים את השפעת ההיוון על התוצאות הכספיות.
- ב. ה-BE כולל עתודה המיועדת לכיסוי הוצאות עקיפות הקשורות ליישוב תביעות.

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

הערה: הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 10,813 אלפי ₪ בברוטו ו-0 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה:

אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים, כהגדרתם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה – 1985:

- א. ביטוח מפני אחריות מעבידים – סעיף 1(א)(7)
 - ב. ביטוח רכב מנועי – רכוש (עצמי וצד שלישי) – סעיף 1(א)(9)
 - ג. ביטוח מקיף לדירות ובתי עסק – סעיף 1(א)(12)
 - ד. ביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי – סעיף 1(א)(14)
 - ה. ביטוח מפני אבדן רכוש – סעיף 1(א)(15)
 - ו. ביטוח הנדסי – סעיף 1(א)(18)
 - ז. ביטוח מפני אחריות למוצרים פגומים – סעיף 1(א)(22)
 - ח. ביטוח מפני סיכונים אחרים – סעיף 1(א)(25)
 - ט. ביטוח מפני תאונות אישיות.
1. הערכתי את ה-BE וה-RA של חברת הביטוח המפורטים בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
 א. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
 ב. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
 ג. תקנים מקצועיים בתחום האקטואריה;
 2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי למסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי;
 3. ההנחות והשיטות להערכת ה-BE וה-RA נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל;
 4. רכיבי ה-BE וה-RA המפורטים בפרק ב' חושבו, לפי מיטב ידיעתי והערכתי, באופן הולם לכיסוי התחייבויות חברת הביטוח, בגין חבותה הנובעת מחוזי ביטוח בענפי ביטוח הכללי, בהתאם לערכם ביום הדוח הכספי;

פרק ד' – הערות והבהרות:

1. הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית:

א. ה-RA ו-ה-BE הנקובים נגזרו מנתוני תביעות ומהערכה אקטוארית שבהם אי ודאות סטטיסטית מובנית לסך עלות התביעות. גם כאשר טכניקות והנחות אקטואריות מתאימות מצביעות על כך שסכום העתודה הנקוב הינו סביר, הרי הסכום הממשי שיידרש ליישוב התביעות התלויות עלול להיות שונה באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב. בנוסף ייתכנו שינויים בסיכונים, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט, אשר לא ניתן לחזותם מראש. לכן, עלות התביעות בפועל יכולה להיות גבוהה או נמוכה יותר.

ב. בנוסף, יצוין כי טיב ההערכה של כל מקורות הסיכון תלוי בנפח ובאיכות הנתונים. במקרים רבים, לשיקול הדעת יש השפעה משמעותית על קביעת מרווח הביטחון של העתודה. ריבית ההיוון ששמשה בחישוב היא על פי עקום ריבית חסרת סיכון ריאלית בתוספת מחצית מפרמיית אי-נזילות בענפי רכוש ובתוספת 80% מפרמיית אי-נזילות בענפי חבויות.

ג. במספר תביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי העתודה נקבעה (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים. בהתאם, התפתחות בהערכת מומחי החברה, עלולה להשפיע על עלות התביעות.

ד. עבור ענפים מקובצים, כהגדרתם בחוזר המפקח (חוזר 1-3-2019), חוות הדעת האקטוארית ניתנת על סך ההפרשות בגין כל הענפים (מקובצים ושאינם מקובצים) בכללותם, וזאת מפאת רמת אי ודאות גבוהה.

2. שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת: לא היו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות.

3. שינויים מהותיים ב-RA וב-BE שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה ליתרות שפורטו בדוח של שנה קודמת והסיבות שהביאו לשינויים אלה:
לא היו שינויים מהותיים

4. מצב בו קיימים ענפים מסוימים בהם פועלת חברת הביטוח אך לא ניתן לבצע לגביהם הערכה אקטוארית כלל:
לא רלוונטי

19 מרץ 2026

ניר הרמתי A.I.L.A.A.

אקטואר ממונה ביטוח כללי

שומרה חברה לביטוח בע"מ

תאריך

הצהרת אקטואר ממונה - 2025

ענף רכב חובה

מרץ 2026

הצהרת האקטואר הממונה

פרק א' - זהות האקטואר הממונה וקשריו עם חברת הביטוח:

- א. נתבקשתי על ידי חברת הביטוח שומרה להעריך את הערך הנוכחי של האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים (Best Estimate) (להלן – BE), והתאמת הסיכון (Risk Adjustment) (להלן – RA), המפורטים בפרק ב' להלן בענף ביטוח רכב חובה עבור הדוחות הכספיים של החברה ליום 31/12/2025, כפי שמפורט להלן.
- ב. אני מכהן כאקטואר ממונה בחברת הביטוח מיום 13.1.2020.
- ג. למיטב ידיעתי, אינני בעל עניין ואינני מחזיק באמצעי שליטה בשומרה. אין לי קשר עסקי עם בעל עניין בשומרה או עם בן משפחה של בעל עניין בשומרה, לרבות קשרים עסקיים עם חברה בת של שומרה או עם חברה הקשורה לשומרה.

פרק ב' - היקף חוות הדעת של האקטואר הממונה:

- א. נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:
 1. לצורך חישוב ה-BE וה-RA של חברת הביטוח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי חברת הביטוח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך חישוב ה-BE וה-RA הכלול בדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים, ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני התקופות הקודמות.
 2. ה-BE וה-RA מהווים בווקטור ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות, התואם להוראות פרק 1 לחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין "מדידה".
 3. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים, לרבות ווקטור ההיוון ששימש אותי להיוון ה-BE וה-RA. כמו כן, בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
 4. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ערכי ה-BE וה-RA בסעיף ב' להלן, נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
 5. לצורך חישוב ה-BE וה-RA עבור ביטוח משנה ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של חברת הביטוח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של חברת הביטוח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ה-BE וה-RA של ביטוח משנה.
 6. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם ההיבטים הבאים:
 - א. ה-BE וה-RA בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") התבסס על חישוב שבוצע על ידי אקטואר "הפול".
 - ב. אין ביטוחים של עסקים נכנסים למעט הפול.
 - ג. אין ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל.

ב. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית:
להלן ערכי התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה המחושבים על ידי ברמת מגזר פעילות, הכלולים בדוח הכספי:

<u>ליום 31.12.2025</u>		
<u>אלפי ₪</u>		
<u>ענף רכב חובה</u>		
משנה	ברוטו	
		התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC
272,471	1,313,901	BE
22,213	105,587	RA
294,684	1,419,488	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
		התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)
-832		BE
850		RA
18		סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
-	-	רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC) (PAA)
294,702	1,419,488	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

הערה: הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 8,723 אלפי ₪ בברוטו ו-85,208 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

ליום 31.12.2024		
אלפי ₪		
ביטוח כללי		
משנה	ברוטו	
		התחייבויות (נכסים) בגין תביעות שהתהוו LIC/AIC
301,321	1,212,097	BE
23,920	95,806	RA
325,240	1,307,903	סה"כ BE+RA בגין LIC/AIC
		התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי LRC/ARC (GMM/VFA)
-1,063		BE
1,063		RA
0		סה"כ BE+RA בגין LRC/ARC
		רכיב הפסד LC (השבת הפסד LREC) (PAA)
	-	
325,240	1,307,903	סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי

סה"כ התחייבויות (נכסים) בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה, המחושבות על ידי אינן כוללות את הרכיבים הבאים: מרווח השירות החוזי (CSM), יתרות זכאים וחייבים לרבות פרמיה לגבייה ופיקדונות משנה ועבור מודל ה-PAA בלבד – התחייבויות (נכסים) בגין יתרת הכיסוי, למעט רכיב הפסד (רכיב השבת ההפסד).

הערה: הסכומים שבפרק ב' לעיל אינם תואמים את ההתחייבות כפי שרשומה בביאור 13 לדוח הכספי – "נכסים והתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ביטוח משנה". מדובר בפער של 6,505 אלפי ₪ בברוטו ו-113,966 אלפי ₪ במשנה השייך לרכיבי התחייבויות נוספים שאינם מחושבים על ידי האקטואר.

פרק ג' - חוות הדעת של האקטואר הממונה :

אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים, כהגדרתם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח),
התשמ"ה – 1985:
א. ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 סעיף 1(א)(8)

1. הערכתי את ה- BE וה- RA של חברת הביטוח המפורטים בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
א. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
ב. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
ג. תקנים מקצועיים בתחום האקטואריה;
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי למסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי;
3. ההנחות והשיטות להערכת ה- BE וה- RA נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל;
4. רכיבי ה- BE וה- RA המפורטים בפרק ב' חושבו, לפי מיטב ידיעתי והערכתי, באופן הולם לכיסוי התחייבויות חברת הביטוח, בגין חבותה הנובעת מחוזי ביטוח בענף הביטוח: ביטוח לפי דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970 סעיף 1(א)(8), בהתאם לערכם ביום הדוח הכספי;

פרק ד' – הערות והבהרות:

1. הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית:

- א. ה-RA וה-BE הנקובים נגזרו מנתוני תביעות ומהערכה אקטוארית שבהם אי ודאות סטטיסטית מובנית לסך עלות התביעות. גם כאשר טכניקות והנחות אקטואריות מתאימות מצביעות על כך שסכום העתודה הנקוב הינו סביר, הרי הסכום הממשי שיידרש ליישוב התביעות התלויות עלול להיות שונה באופן משמעותי מסכום העתודה הנקוב. בנוסף ייתכנו שינויים בסיכונים, בגורמים סביבתיים, בפסיקות ותקדימים בבתי משפט, אשר לא ניתן לחזותם מראש. לכן, עלות התביעות בפועל יכולה להיות גבוהה או נמוכה יותר.
- ב. בנוסף, יצוין כי טיב ההערכה של כל מקורות הסיכון תלוי בנפח ובאיכות הנתונים. במקרים רבים, לשיקול הדעת יש השפעה משמעותית על קביעת מרווח הביטוח של העתודה. ריבית ההיוון ששמשה בחישוב היא על פי עקום ריבית חסרת סיכון ריאלית בתוספת 80% מפרמיית אי-נזילות.
- ג. במספר תביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי העתודה נקבעה (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים. בהתאם, התפתחות בהערכת מומחי החברה, עלולה להשפיע על עלות התביעות.
- ד. ביום 30 ביוני, 2023 התקשרה החברה בעסקה עם חברת אחות (מנורה מבטחים ביטוח בע"מ), במסגרתה רכשה ביטוח משנה לסיכונים בגין התביעות התלויות בשייר בענף ביטוח רכב חובה, בגין שנות החיתום 2011 עד 2021. במסגרת עסקה זו העבירה החברה לחברה האחות את מלוא הסיכונים של התביעות התלויות בשייר עד לתקרה של 127% מגובה התלויות המועברות.

2. שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת: בשנת הדוח לא היו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות.

3. שינויים מהותיים ב-RA וב-BE שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה ליתרות שפורטו בדוח של שנה קודמת והסיבות שהביאו לשינויים אלה:

קיימת התפתחות שלילית ב-BE בברוטו של כ-23 מיליוני ₪ ובמשנה של כ-29 מיליוני ₪ הנובעת מהתפתחות שלילית בתוצאות החיתומיות בגין שנים ישנות.

4. מצב בו קיימים ענפים מסוימים בהם פועלת חברת הביטוח אך לא ניתן לבצע לגביהם הערכה אקטוארית כלל: לא רלוונטי

19 מרץ 2026

יעקב מאוזר F.I.L.A.A.
 אקטואר ממונה ביטוח כללי

תאריך